Ken Follett KALAND AFGANISZTÁNBAN

PERMISSION & RIGHTS INT., LONDON

LIE DOWN WITH LIONS

FORDÍTOTTA: DÜCSŐ CSILLA

Victoria Kft

1989

ELSŐ FEJEZET

Akik meg akarták ölni Ahmet Yilmazt, nem ismertek tréfát. Párizsban élő száműzött török diákok voltak és korábban már meggyilkolták a török nagykövetség egyik attaséját, valamint bombamerényletet követtek el a török légitársaság vezérigazgatójának lakása ellen. Soron következő céltáblájuknak azért választották Yilmazt, mert bőkezűen támogatta a katonai diktatúrát, és mert könnyen hozzáférhettek, hiszen ezidőtájt ő is Párizsban élt.

Yilmaz lakását és hivatalát jól őrizték, Mercedes limousinja páncélozott volt, node, – mint ahogy ezt a diákok szentül hitték – mindenkinek megvan a maga gyengéje, s ez a gyenge pont általában a szex. Yilmaz esetében nem is tévedtek. Több héten át tartó mindennapos megfigyelés eredményeképpen kiderítették, hogy Yilmaz hetente legalább két-három este eltávozik otthonról, s ilyenkor azt a Renault furgont használja, amivel a személyzet szokott bevásárló körútra menni. Mindig egy tizenötödik kerületi mellékutcában parkolt le, itt lakott az a szép fiatal török nő, akibe szerelmes volt.

A diákok elhatározták, hogy amíg Yilmaz lefekteti a nőt, azalatt bombát helyeznek el a Renault-ban.

Tudták, honnan lehet robbanóanyagot szerezni: Pepe Gozzitól, a korzikai Mémé Gozzi keresztpapa számos fiainak egyikétől. Pepe fegyverkereskedő volt. Bárkinek hajlandó volt fegyvert eladni, de legjobban a politikai kuncsaftokat szerette, mert – ahogy ezt vidáman mondogatni szokta – “az idealisták magasabb árat fizetnek”. A korábbi két merényletnél is ő segített a török diákoknak.

Az autó ellen tervezett bombamerényletnek csak egy bökkenője volt. Yilmaz általában egyedül távozott a lány lakásáról a Renault-val – de nem mindig. Néha elvitte a nőt vacsorázni. Gyakran előfordult az is, hogy a lány hajtott el egyedül, s úgy fél óra múlva vissza is tért, fölpakolva kenyérrel, gyümölccsel, sajttal és borral, szemmel láthatóan meghitt lakomára készülve. Egy-két alkalommal Yilmaz taxival ment haza, mert a lány néhány napra kölcsönkérte az autót. Mint minden terrorista, a diákok is romantikusak voltak, s vonakodtak attól, hogy megöljenek egy gyönyörű nőt, akinek mindössze egy, ámde megbocsátható bűne volt: olyan férfit szeretett, aki nem volt méltó hozzá.

Ezt a problémát demokratikusan vitatták meg egymás között. Nem vezetőik véleményét vették figyelembe, hanem mindent szavazással döntöttek el. De ennek ellenére mégis volt köztük valaki, aki erőteljes személyiségével mindig szerepet játszott. Rahmi Coskun-nak hívták; jóképű, szenvedélyes fiatalember volt, bozontos bajusszal, tekintetéből pedig a dicsőségre születettség tudata sugárzott. Az ő energiájának és eltökéltségének köszönhették, hogy minden probléma és kockázat ellenére sikerült az előző két tervet megvalósítaniuk. Rahmi most azt ajánlotta, hogy konzultáljanak egy bombaszakértővel.

A többieknek először egyáltalán nem tetszett az ötlet. Ugyan kiben bízhatnak meg? – kérdezték. Rahmi Ellis Thalert javasolta. Egy amerikait, aki ugyan költőnek vallja magát, de valójában abból él, hogy angol órákat ad, s aki mint sorkatona, meglehetősen sokat tanult a robbanóanyagokról Vietnamban. Rahmi körülbelül egy éve ismerte: mindketten egy igen rövid életű forradalmi lapnál, a Káosz-nál dolgoztak, és együtt szerveztek meg egy irodalmi felolvasóestet

azzal a céllal, hogy a Palesztin Felszabadítási Szervezetet anyagilag is támogassák. Úgy tűnt, teljesen megérti, hogy Rahmi dühöng amiatt, ami Törökországban történik, s megérti azok iránt a barbárok iránt táplált gyűlöletét is, akik mindezt művelik. A diákok egyike-másika ugyancsak ismerte Ellist futólag: számos tüntetésen látták már, s azt gondolták, vagy végzős hallgató vagy fiatal tanár. Noha továbbra is vonakodtak bevonni a dologba valakit, aki nem török, de Rahmi olyannyira ragaszkodott hozzá, hogy végül is beleegyeztek.

Ellis azonnal megtalálta a probléma megoldását. A bombát rádió-távirányítású gyújtószerkezettel kell működtetni, közölte. Rahminak vagy a lány lakásával szemközti ablakból vagy egy parkoló autóból kell figyelnie a Renault-t. Az ő kezében lesz egy kis távirányító készülék, körülbelül akkora, mint egy cigarettásdoboz – olyasfajta szerkezet ez, mint amivel az automata garázsajtókat szokták nyitni. Ha Yilmaz egyedül száll be az autóba, mint legtöbbször, akkor Rahmi megnyomja a készüléken a gombot, mire a rádiójel működésbe hozza a bombába épített kapcsolót. Így fogják kibiztosítani a bombát, ami azonnal fölrobban, mihelyt Yilmaz beindítja a motort. Ha a lány szállna be az autóba, Rahmi nem nyomja meg a gombot, és a lány boldog tudatlanságban elhajthat. A bomba teljesen biztonságos marad, míg ki nem biztosítják. “Ha nincs gombnyomás, nincs robbanás” – mondta Ellis.

Rahminak tetszett az ötlet és megkérdezte Ellist, együttműködne-e Pepe Gozzival a bomba elkészítésénél.

– Hogyne – válaszolta Ellis.

De volt még egy bökkenő.

– Van egy barátom – mondta Rahmi –, aki mindkettőtökkel, veled és Pepével is találkozni akar. Hogy őszinte legyek, találkoznotok kell, különben lőttek az egésznek, ugyanis ez az a barátom, aki a robbanóanyagra, az autókra, a megvesztegetésekre, a puskákra a pénzt adja.

– Miért akar velünk találkozni? – Ellis és Pepe tudni akarták.

– Biztos akar lenni benne, hogy a bomba működni fog és abban is, hogy megbízhat bennetek – mondta Rahmi bocsánatkérően. –

Mindössze annyit kell tennetek, hogy megmutatjátok neki a bombát, elmagyarázzátok, hogyan működik, kezet ráztok vele, hagyjátok, hogy jól a szemetekbe nézzen; hát olyan nagy kérés ez attól, aki ezt az egészet lehetővé teszi a számunkra?

– Részemről rendben – mondta Ellis.

Pepe habozott. Kellett neki az a pénz, amit ezen az üzleten kereshet – mindig pénzt akart, akárcsak a disznó, amelyik mindig a moslékos vályút akarja –, de utált új ismeretségeket kötni.

Ellis meggyőzte.

– Figyelj ide – mondta –, ezek a diákcsoportok olyanok, mint tavasszal a mimóza: kivirágoznak és aztán meghalnak, és egész biztos, hogy nemsokára Rahmit is elfújja a szél. De ha ismered a “barátját”, akkor folytathatod az üzletet akkor is, ha Rahmi már nem lesz.

– Igazad van – szólt Pepe, aki nem volt valami lángész, de az üzleti szempontokat fel tudta fogni, ha egyszerűen magyarázták meg neki.

Ellis közölte Rahmival, hogy Pepe is beleegyezett, Rahmi pedig a következő vasárnapra szervezte meg hármuk találkozóját.

*

Azon a reggelen Ellis Jane ágyában ébredt. Hirtelen, riadtan vált éberré, mintha álmában lidércnyomás gyötörte volna. Aztán rögtön eszébe jutott, hogy miért olyan feszült.

Az órára pillantott. Még korán volt. Gondolatban végigfutott a tervén. Ha minden jól megy, akkor ma diadalt ülhet több mint egyéves kitartó, alapos munkája eredményeképpen. És akkor megoszthatja győzelmét Jane-nel, feltéve persze, ha életben lesz még, mire lemegy a nap.

A lány felé fordította a fejét, óvatosan mozdulva, nehogy felébressze. Szíve megdobbant, mint mindig, ha meglátta az arcát. A lány hanyatt feküdt, fitos orrával a plafon felé bökve, sötét haja kitárt madárszárnyként terült szét a párnán. A férfi nézte a lány széles száját, a telt ajkakat, amelyek oly gyakran és oly érzékien csókolták őt. A tavaszi napfény felfedte az arc alsó részén sűrűn

nőtt szőke pihéket – a szakállát, ahogy a férfi nevezte, ha ugratni akarta a lányt.

Ritka gyönyörűség volt így látni őt, álmában, elernyedt, kifejezéstelen arccal. Amúgy nagyon is eleven volt ez az arc – nevetett, rosszalló tekintetet vetett, grimaszolt, meglepődést, kétkedést vagy szánalmat fejezett ki. Legjellemzőbb arckifejezése a huncut mosoly volt, ilyenkor arra a csintalan kölyökre emlékeztetett, aki éppen most követett el valami különösen ördögi tréfát. Csak amikor aludt vagy erősen gondolkodott, akkor volt olyan, mint ebben a pillanatban; mégis a férfi ilyennek szerette legjobban, mert ilyenkor, amikor védtelen és öntudatlan volt, egész látványa a lassú, forró, földalatti tűzként belülről égő, lappangó érzékiséget sejtette. Amikor ilyennek látta, szinte égett a vágytól, hogy megérintse a lányt.

Ez meglepte. Amikor nem sokkal azután, hogy Párizsba érkezett, először találkozott Jane-nel, a lány annak a tipikus minden-lében-kanálnak a benyomását keltette benne, akit minden fővárosban ott lehet találni a fiatalok és a radikálisok között, akik bizottságokat választanak, kampányokat szerveznek az apartheid ellen és a nukleáris leszerelés mellett, El Salvador és a vízszennyezés miatt szervezett tüntetések élén menetelnek, akik pénzt gyűjtenek Csád éhező népének és akik megpróbálnak tehetséges fiatal filmrendezőket támogatni. Az embereket feltűnő szépsége vonzotta; bája mindenkit elragadott és lelkesedése mindenkit felvillanyozott. Ellis többször randevúzott vele, pusztán azért az élvezetért, hogy végignézhesse, egy csinos lány hogyan pusztítja el a bifszteket; aztán – soha nem tudott pontosan visszaemlékezni arra, hogyan is történt – felfedezte, ez a nyugtalan lány belül szenvedélyes nő, és beleszeretett.

Tekintete körbevándorolt a lány kis műteremlakásán. Örömmel fedezte fel azokat az ismerős holmikat, amelyek a lány személyiségére utaltak: a kis kínai vázából készült jópofa lámpát; egy polcot, amin a közgazdaságról és a nyomorról szóló könyvek sorakoztak; a nagy, puha pamlagot, amibe egészen bele lehetett süppedni; egy fotót, amely egy kétsoros gombolású kabátot viselő, jóképű férfit ábrázolt, s ami valószínűleg a hatvanas évek elején készült Jane apjáról; egy kis ezüstkupát, amit a lány nyert Pitypang nevű pónijával 1971-ben, tíz évvel azelőtt. Ő akkor volt tizenhárom

éves, én pedig huszonhárom – gondolta Ellis; és míg ő Hampshire-ben megnyerte a póni lovagló versenyt, én Laoszban voltam és gyalogsági aknákat raktam le a Ho Shi Minh Ösvényen.

Amikor a férfi úgy egy évvel ezelőtt először látta a lakást, az még meglehetősen üres volt, mert a lány épp akkor költözött ide a külvárosból: nem volt más az egész, mint egy kis padlásszoba, az alkóvban egy konyhával, egy zuhanyzófülke; és lent a hallban egy toalett. S a piszkos kis manzárdot a lány fokozatosan vidám fészekké varázsolta. Mint tolmács nagyon jól keresett, franciát és oroszt fordított angolra, de a lakbér is magas volt – a lakás a Boulevard St. Michel mellett volt –, így hát Jane megfontoltan vásárolt: összegyűjtött pénzét igazán megfelelő mahagóni asztalra, antik ágyra és tabrizi szőnyegre költötte. Az ilyen nőket szokta Ellis apja finom ízlésű hölgyeknek nevezni. Szeretni fogod Papa, gondolta Ellis. Egyszerűen bolondulni fogsz érte.

A férfi az oldalára fordult, hogy szembekerüljön vele, és mintha csak előre tudta volna, ezzel a mozdulattal fölébresztette a lányt. A nagy kék szemek a másodperc egy tört részéig a plafonra bámultak, majd a férfi felé fordultak. Jane rámosolygott és a férfi karjaiba gördült. – Hello – suttogta, mire az megcsókolta.

A férfi azonnal begerjedt. Egy ideig összebújva feküdtek, félálomban csókolózva újra meg újra, aztán a lány egyik lábát átvetette a férfi csípőjén és szó nélkül, bágyadtan szeretkezni kezdtek.

Amikor szeretők lettek és reggel, éjjel, sőt sokszor a délután kellős közepén is szeretkeztek, Ellis úgy vélte, hogy ez az állóképesség nem tarthat sokáig, és néhány nap, vagy mondjuk pár hét után az újdonság megkopik és majd ők is visszatérnek a statisztikai átlagnak megfelelő heti két és fél alkalomhoz. Tévedett. Egy év elteltével még mindig úgy keféltek, mint nászutasok.

Jane fölébe fordult, teljes súlyával a férfi testére nehezedve. Nyirkos bőre az övéhez tapadt. Ellis a lány apró teste köré fonta a karjait és magához szorította, amint egészen beléje hatolt. A lány érezte, hogy a férfi a tetőpont felé közeledik; fölemelte a fejét és lenézett rá, aztán nyitott szájjal csókolta, mialatt a férfi elélvezett a testében. Közvetlenül ezután Jane egy halk, mély nyögést hallatott, és Ellis megérezte, hogy a lány elérkezett egy hosszú, szelíd, lebegő

vasárnap reggeli orgazmushoz. Jane a férfin maradt, még mindig félálomban. Ellis a haját simogatta. Kis idő múlva a lány megmoccant.

– Tudod, milyen nap van ma? – motyogta.

– Vasárnap.

– Ezen a vasárnapon te vagy a soros az ebédkészítésben.

– Nem felejtettem el.

– Jó. – Kis szünetet tartott. – Mit kapok?

Bifszteket, krumplit, borsót, kecskesajtot, epret és Chantilly–krémet.

A lány nevetve emelte föl a fejét.

– Mindig ezt csinálod!

– Na ne. A múltkor zöldbabot ettünk.

– És az azelőtti alkalomról pedig megfeledkeztél, és étterembe mentünk ebédelni. Nem gondolod, hogy a szakácsművészetedben elkelne egy kis változatosság?

– Hé, várj csak egy percet! Arról volt szó, hogy vasárnaponként felváltva főzünk ebédet. Az nem volt benne az alkuban, hogy minden egyes alkalommal másfélét kell főzni.

Jane visszahuppant a férfira, vereséget színlelve.

Ellis tudatában mindvégig ott motoszkált aznapi tennivalója. Szüksége volt a lány akaratlan segítségére is, és ez volt az a pillanat, hogy megkérje őt.

– Ma délelőtt randevúm van Rahmival – kezdte.

– Rendben. Majd később találkozunk nálad.

– Van valami, amit megtehetnél nekem ha nincs ellene kifogásod, hogy egy kicsit korábban menj oda.

– Micsodát?

– Főzd meg az ebédet. Ne! Ne! Csak vicceltem. Szeretném, ha a segítségemre lennél egy kis összeesküvésben.

– Folytasd – mondta a lány.

– Ma van Rahmi születésnapja és Musztafa, a bátyja itt van a városban, de Rahmi nem tudja. – Ha ez bejön, gondolta Ellis, soha többé nem hazudok neked. – Azt akarom, hogy Musztafa meglepetésként toppanjon be délben Rahmi vendégei közé. De szükségem van egy cinkosra.

– Benne vagyok – hangzott a válasz. Jane legurult a férfiról és fölült törökülésbe. Melle olyanvolt, akár az alma: sima, kerek és kemény. Hajának vége a mellbimbóját csiklandozta.

– Mit kell tennem?

– A dolog roppant egyszerű. Meg kell mondanom Musztafának, hová menjen, csakhogy Rahmi még nem döntötte el, hol szeretne ebédelni. Szóval Musztafának az utolsó pillanatban kell üzenetet hagynom. És Rahmi valószínűleg ott lesz mellettem, amikor telefonálok.

– És mi a megoldás?

– Téged foglak fölhívni. Hülyeségeket fogok mondani. Ne törődj semmivel, csak a címmel. Hívd föl Musztafát, add meg neki a címet és mondd meg neki, hogyan jut oda. – Mindez nagyon jól hangzott, amikor Ellis kigondolta; de most őrülten valószínűtlennek tűnt.

Jane mégsem gyanakodott.

– Elég egyszerűen hangzik – mondta.

– Jól van – szólt élénken Ellis, leplezve megkönnyebbülését.

– És miután telefonáltál, mennyi idő múlva érsz haza?

– Egy órán belül. Egy kicsit várok, hogy láthassam a meglepetést, de az ebédről meglépek.

Jane elkomorodott.

– Téged meghívtak, engem pedig nem.

Ellis vállat vont.

– Feltételezem, ez egy kanmuri. – Kinyúlt az éjjeliszekrényen lévő jegyzettömbért és följegyezte Musztafa nevét és telefonszámát.

Jane leszállt az ágyról, átvágott a szobán a zuhanyozófülkéhez. Kinyitotta az ajtót és megeresztette a csapot. Hangulata megváltozott. Már nem mosolygott. Ellis megkérdezte:

– Most mitől lettél dühös?

– Nem vagyok dühös – válaszolta. – De időnként egyáltalán nem tetszik nekem, ahogy a barátaid kezelnek engem.

– De hát te is tudod, milyenek a törökök a lányokkal.

– Pontosan a lányokkal. A tiszteletre méltó asszonyok ellen nincs kifogásuk; de én lány vagyok.

Ellis sóhajtott.

– Nem jellemző rád, hogy néhány soviniszta őskori nézetei felingereljenek. Mire célzol valójában?

A lány egy pillanatra eltűnődött, meztelenül állva a zuhany mellett, és oly gyönyörű volt, hogy Ellis szeretett volna újra szeretkezni vele. Jane megszólalt:

– Azt hiszem, azt akarom mondani, hogy nem kedvelem a státuszomat. Elköteleztem magam melletted, ezt mindenki tudja – nem fekszem le senki mással, még csak el sem járok sehová más férfiakkal –, de te nem kötelezted el magad énmellettem. Nem élünk együtt, sokszor azt sem tudom, hol jársz vagy mit csinálsz, még soha nem találkoztunk egymás szüleivel... és az emberek mindezt tudják, így hát úgy kezelnek engem, mint valami ringyót.

– Túlzásba viszed.

– Mindig ezt mondod. – Belépett a zuhanyozóba és bevágta az ajtót. Ellis benyúlt a fiókba, ahol a cókmókját tartotta arra az esetre, ha itt tölti az éjszakát; kivette a borotváját és a konyhai mosogatónál elkezdett borotválkozni. Ezen a vitán, még sokkal hosszabban, már máskor is átestek, és tudta, mi rejlik mindennek a mélyén: Jane azt akarta, hogy együtt éljenek.

Hát persze, hogy a férfi is ugyanezt akarta; feleségül akarta venni a lányt és élete hátralevő részét vele leélni. De várnia kellett, míg ez a megbízatása véget nem ér és ezt nem mondhatta meg neki, ezért mindig olyanokkal ütötte el, hogy “még nem vagyok készen”, meg hogy “csak időre van szükségem”, és ezek a ködös kibúvók felbőszítették a lányt. Jane szerint egy éven át szeretni egy férfit már épp elég hosszú idő ahhoz, hogy az a másik is kinyilatkoztasson már valamit. És természetesen igaza is volt. De ha ma minden jól megy, akkor mindent tisztázhat.

Befejezte a borotválkozást, a borotvát becsavarta egy törülközőbe és visszatette a fiókba. Jane kijött a zuhanyzóból, s most ő ment be. Nem szólunk egymáshoz, gondolta; micsoda ostobaság.

Míg ő zuhanyozott, a lány kávét főzött. Gyorsan fölvette kopott vászon farmerját, hozzá egy fekete trikót és leült a lánnyal szembe a kis mahagóni asztalhoz. Jane kávét töltött neki és így szólt:

– Komolyan akarok beszélni veled.

– Oké – mondta a férfi –, ebédnél sort kerítünk rá.

– Miért nem most?

– Nincs időm.

– Rahmi születésnapja fontosabb, mint a mi kapcsolatunk?

– Természetesen nem. – Ellis megérezte saját hangjában az ingerültséget és egy belső hang figyelmeztette: “légy kedves, mert elveszítheted őt”. – De megígértem, és fontos, hogy betartsam az ígéreteimet. Ezzel szemben nincs túl sok jelentősége, most ejtjük-e meg ezt a beszélgetést, vagy egy kicsit később.

Jane arca merev, makacs kifejezést öltött, amit Ellis már ismert: akkor nézett így, amikor valamilyen elhatározásra jutott és valaki megpróbálta eltéríteni attól.

– Nekem fontos, hogy most beszéljünk.

A férfi egy pillanatra kísértést érzett, hogy most rögtön elmondja a teljes igazságot. De nem így tervezte el. Alig volt ideje, az esze másutt járt és nem készült még föl rá. Sokkal jobb lenne később,

amikor mindketten nyugodtak és elmondhatná a lánynak, hogy feladatát Párizsban elvégezte. Így hát azt mondta:

– Azt hiszem, most szamár vagy és nem hagyom magam megfélemlíteni. Kérlek, beszéljük meg később. Most mennem kell.

– Ezzel fölállt.

Ahogy az ajtó felé ment, a lány azt mondta:

– Jean-Pierre megkért, hogy menjek vele Afganisztánba.

Ez oly mértékben váratlanul érte, hogy Ellisnek egy pillanatra gondolkodnia kellett, hogy felfogja.

– Komolyan beszélsz? – kérdezte hitetlenkedve.

– Komolyan.

Ellis tudta, hogy Jean-Pierre szerelmes Jane-be, akárcsak még fél tucat férfi, s ez elkerülhetetlen volt egy ilyen nő esetében. Igaz, egyik férfi sem volt komoly vetélytárs, legalábbis egészen eddig a pillanatig azt gondolta, hogy nem. Kezdte visszanyerni önuralmát. Így szólt:

– Miért akarnál fátyolba burkolózva ellátogatni egy háborús övezetbe?

– Ezen nincs mit humorizálni! – mondta a lány hevesen. – Az életemről beszélek!

A férfi hitetlenkedve rázta meg a fejét.

– Nem mehetsz Afganisztánba.

– Miért nem?

– Mert engem szeretsz.

– Ettől még nem rendelkezhetsz velem.

Legalább nem mondta azt, hogy “nem, nem szeretlek”. Ellis az órájára nézett. Nevetséges volt az egész: néhány óra múlva mindent, amit csak hallani akar, elmond a lánynak.

– Nem akarom ezt csinálni – mondta. – A jövőnkről beszélünk, s ezt nem lehet csak úgy elkapkodni.

– Nem fogok örökké várni – válaszolta Jane.

– Nem kérem, hogy örökké várj. Csak arra kérlek, várj néhány órát. – Megérintette a lány arcát. – Ne veszekedjünk néhány óra miatt.

A lány fölállt és hevesen megcsókolta.

– Nem mész Afganisztánba, ugye? – kérdezte a férfi.

– Nem tudom – mondta a lány egyenesen.

Ellis megpróbálkozott egy vigyorgással.

– Vagy legalábbis ebéd előtt nem mégy.

Jane visszamosolygott és bólintott:

– Ebéd előtt nem.

A férfi még egy percig hosszan nézte, azután elment.

*

A Champs Elysées széles sugárútján turisták és párizsiak tömege hemzsegett, akik kószálással töltötték a délelőttöt és úgy kavarogtak a meleg tavaszi napsütésben, mint a kerge birkák. A presszók is tömve voltak. Ellis a mondott hely közelében álldogált, egy olcsó üzletben vásárolt hátizsákkal úgy festett, mint egy amerikai, aki autóstoppal járja be Európát.

Szerette volna, ha Jane nem ezt a reggelt választja az összetűzésre: most biztosan tépelődik és mire Ellis hazaér, erősen megtépázott hangulatban lesz.

Nos, először nem kell mást tennie, mint egy időre lecsillapítani felborzolt idegeit.

Elhessegette gondolataiból Jane-t és az előtte álló feladatra koncentrált.

A kis terrorista csoportot pénzelő embernek, Rahmi “barátjának” személyazonosságára két lehetőség kínálkozott. Az első variáció

szerint az illető egy gazdag, szabadságszerető török, aki úgy döntött, politikai vagy személyes okokból, hogy a katonai diktatúra és támogatói elleni erőszak jogos. Ha erről van szó, akkor Ellis nagyon csalódott lenne.

A másik lehetőség az, hogy ez az ember Borisz!

Borisz legendás alak volt abban a körben, ahol Ellis mozgott – a forradalmi diákok, a száműzött palesztinok, az alkalmi politikai szónokok, a rosszul nyomtatott szélsőséges újságok szerkesztői, az anarchisták és a maoisták, az örmények között. Azt beszélték róla, hogy orosz, a KGB, a rettegett szovjet titkosszolgálat embere, aki bármilyen, nyugaton végrehajtandó baloldali erőszakos cselekedetet hajlandó pénzzel támogatni. Sokan kételkedtek a létezésében, különösen azok, akik már megpróbáltak – és sikertelenül – pénzt szerezni az oroszoktól. Ám Ellis időről-időre észrevette, hogy az olyan csoportok, amelyek hónapokon át nem csináltak mást, mint panaszkodtak, hogy még egy sokszorosító gépet sem engedhetnek meg maguknak, rendre hirtelen elhallgattak és nem szóltak többet a pénzről, s nagyon magabiztosak lettek; ezt minden esetben nem sokkal később egy emberrablás, fegyveres-, vagy bombamerénylet követte.

Egészen biztos – gondolta Ellis – az oroszok adtak pénzt az olyan csoportoknak, mint a török disszidenseké: aligha tudtak ellenállni a bajkeverés ilyen olcsó és jóformán kockázatmentes módjának. Emellett az USA is pénzelt emberrablókat és gyilkosokat Közép-Amerikában, és Ellis nemigen hitte, hogy a Szovjetunió aggályoskodóbb lenne, mint a saját hazája. És minthogy ebben a szakmában a pénzt nem folyószámlákon tartják és nem is telex útján mozgatják, valakinek át kell nyújtania a szóban forgó bankjegyeket; mindebből az következik, hogy kell lennie egy Borisz-féle figurának.

Ellís rendkívül szeretett volna vele találkozni.

Rahmi pontosan tíz harminckor tűnt föl, rózsaszín Lacoste inget, kifogástalanul vasalt rozsdabarna nadrágot viselt és idegesnek látszott. Egyetlen égő pillantást lövellt Ellis felé, azután elfordította a fejét.

Ellis tíz-tizenöt yardnyira lemaradva követte, ahogy azt előzőleg megbeszélték.

A következő utcai presszónál ült az izmos, elhízott Pepe Gozzi, fekete selyemöltönyben, mint aki miséről jött, s ez valószínűleg így is volt. Hatalmas aktatáskát tartott az ölében. Fölállt és többé-kevésbé Ellis mellé csapódott, oly módon, hogy egy felületes szemlélő nem vehette biztosra, vajon együtt vannak-e vagy sem.

Ellis a szeme sarkából figyelte Pepét. A korzikainak az állatokra jellemző önfenntartási ösztöne volt: feltűnés nélkül ellenőrizte, követik-e: egyszer, amikor átment az úton, és így teljesen természetes módon végigpillanthatott maga mögött a sugárúton, amíg arra várt, hogy váltson a lámpa; aztán meg, amikor elhaladt egy saroküzletnél, ahol a rézsútos kirakatüvegben láthatta a mögötte jövő embereket.

Ellis kedvelte Rahmit, de Pepét nem. Rahmi komoly volt és fennkölt gondolkodású és akiket megölt, azok valószínűleg ki is érdemelték a halált. Pepe teljesen más volt. Ő ezt pénzért csinálta, mert túl durva és ostoba volt ahhoz, hogy a törvényes üzletek világában keresse a megélhetést.

A Diadalívtől három háztömbnyire keletre Rahmi egy mellékutcába fordult. Ellis és Pepe követték. Rahmi átvezette őket az úton és bement a Lancaster Szállóba.

Szóval itt van a randevú. Ellis remélte, hogy a találkozó a szálló egyik bárjában vagy éttermében lesz: nyilvános helyen nagyobb biztonságban érezné magát.

A kinti hőség után a márvánnyal burkolt hall hűvös volt. Ellis megborzongott. Egy szmokingos pincér görbén nézett farmerjára. Rahmi az L-alakú előcsarnok túlsó végében beszállt egy kis liftbe. Akkor hát egy hotelszoba lesz. Hát legyen. Ellis követte Rahmit a felvonóba és Pepe is bepréselődött mögöttük.

Ellis idegei pattanásig feszültek, ahogy mentek fölfelé. A negyediken szálltak ki, Rahmi a 41-es szobához vezette őket és kopogott.

Ellis megpróbált nyugodt és közömbös képet vágni.

Az ajtó lassan kinyílt.

Borisz volt az! Ellis tudta, amint rápillantott és győzelmi mámort érzett, ugyanakkor kirázta a hideg a félelemtől. Az egész emberről lesírt Moszkva: egyszerű hajviseletű, feje búbjától egészen szolid, praktikus cipője orráig; s kemény, méricskélő tekintetéből és kegyetlen vonalú szájáról csak úgy sütött a KGB félreismerhetetlen stílusa. Ez az ember nem olyan volt, mint Rahmi vagy Pepe; sem forrófejű idealista, sem aljas maffiózó. Borisz kőszívű profi terrorista volt, aki egy pillanatig sem habozott volna az előtte álló három ember bármelyikének, vagy akár mind a hároménak szétlőni a fejét.

Már régóta kereslek téged, gondolta Ellis.

Borisz az őt részben eltakaró, félig nyitott ajtóban állt egy pillanatig, amíg tanulmányozta őket, aztán hátralépett és így szólt franciául:

– Jöjjenek be.

Egy lakosztály nappalijába vonultak be. A szoba választékos berendezése székekből, könnyen mozgatható asztalokból és egy tizennyolcadik századinak tűnő antik pohárszékből állt. Egy remek, hajlított lábú kis asztalkán egy karton Marlboro és egy liter vámmentes brandy állt. A távolabbi sarokból félig nyitott ajtó vezetett a hálószobába.

Rahmi ideges felületességgel mutatta be őket.

– Pepe. Ellis. A barátaim.

Borisz széles vállú férfi volt, fehér ingének felgyűrt ujjai látni engedték húsos, szőrös alkarját. Kék gyapjúnadrágja túl meleg volt ebben az időjárásban. A szék támláján egy kockás zakó lógott, ami egyáltalán nem illett a kék nadrághoz.

Ellis a szőnyegre tette hátizsákját és leült.

Borisz a brandysüveg felé mutatott:

– Egy italt?

Ellis délelőtt tizenegykor nem akart még brandyt inni. Így szólt:

– Igen, kérek – egy kávét.

Borisz kemény, barátságtalan pillantást vetett rá, majd ezt mondta:

– Mindannyian fogunk kávézni – és a telefonhoz lépett. Megszokta, hogy mindenki fél tőle, gondolta Ellis; nem tetszik neki, hogy egyenlő félként kezelem.

Rahmi egyszerűen rettegett Borisztól és izgatottan fészkelődött, és míg az orosz a szobapincéreket hívta, ki-begombolgatta rózsaszín pólóingjének felső gombját.

Borisz visszaakasztotta a kagylót és Pepéhez intézte szavait.

– Örülök, hogy találkoztunk – mondta franciául. – Azt hiszem, mi tudunk segíteni egymásnak.

Pepe szó nélkül bólintott. Előre dőlve ült a bársonyszéken, fekete ruhás hatalmas tömege bizarr módon törékenynek tűnt az elegáns bútorhoz képest, mintha csak az törhetné össze őt. Pepének sok közös vonása van Borisszal, gondolta Ellis: mindketten tisztesség és könyörület nélküli erős, kegyetlen emberek. Ha Pepe lenne az orosz, akkor biztos a KGB-ben lenne, s ha Borisz lenne francia, úgy ő tartozna a maffiához.

– Mutassa meg a bombát – szólt Borisz.

Pepe kinyitotta aktatáskáját, ami körülbelül egy láb hosszú és néhány inch széles, sárgás anyagot tartalmazó tömbökkel volt megpakolva. Borisz letérdelt a szőnyegre a táska mellé és ujja hegyével belebökött az egyik tömbbe. Az anyag besüppedt, akár a cementpor. Borisz megszagolta.

– Úgy vélem, ez C3 – mondta Pepének.

Pepe bólintott.

– Hol a szerkezet?

– Ellis hátizsákjában – válaszolta Rahmi.

Ellis így szólt:

– Nem, nincs nálam.

A szobában egy pillanatra nagy csönd lett. Rahmi jóképű, fiatal arcára kiült a pánik.

– Hogy érted ezt? – kérdezte zavartan. Rémült szemeit Ellisről Borisz felé fordította, majd újra vissza. – Azt mondtad... én mondtam neki, hogy te...

– Kuss – mondta Borisz durván. Rahmi elhallgatott. Borisz várakozóan nézett Ellisre.

Ellis olyan tettetett közömbösséggel beszélt, amit egyébként egyáltalán nem érzett.

– Attól tartottam, hogy esetleg ez egy csapda, így otthon hagytam a szerkezetet. De pár percen belül itt lehet. Épp csak fel kell hívnom a barátnőmet.

Borisz jó néhány percig nézte őt. Ellis, amilyen hűvösen csak tudta, úgy viszonozta pillantását. Végül Borisz megszólalt:

– Miből gondolta, hogy ez csapda lehet?

Ellis úgy döntött, ha most magyarázkodásba kezd, az olyan lenne, mintha védekezne. Ez amúgy is ostoba kérdés volt. Dühödt pillantást lövellt Borisz felé, vállat vont és egy szót sem szólt.

Borisz továbbra is kutatóan nézett rá. Végül az orosz így szólt:

– Én fogok telefonálni.

Ellis tiltakozásra akarta nyitni a száját, de visszanyelte a szavakat. Ez nem várt fejlemény volt. Gondosan tartotta magát az "egy-átkozott-szót-sem-szólok"-pózhoz, miközben bőszen gondolkodott. Hogy fog Jane reagálni egy idegen hangjára? És mi történik, ha nem lesz ott, ha úgy döntött, hogy nem tartja be az ígéretét? Már megbánta, hogy összekötőnek használta a lányt. De most már túl késő volt.

– Ön óvatos ember – mondta Borisznak.

– Ön is. Mi a telefonszáma?

Ellis megadta. Borisz felírta a számot a telefon melletti üzenőfüzetbe, aztán tárcsázni kezdett.

A többiek csöndben várakoztak.

Borisz megszólalt:

– Halló? Ellis nevében telefonálok.

Talán az ismeretlen hang nem vágja földhöz, gondolta Ellis, végtére is valamiféle hülye hívást vár. Ne törődj semmivel, csak a címmel, mondta a lánynak.

– Micsoda? – kérdezte Borisz ingerülten és Ellis azt gondolta: “Ó, beszarok, most mi a fenét mondhat?”

– Igen, az vagyok, de ne törődjön vele – így Borisz. – Ellis arra kéri, hogy hozza a szerkezetet a rue de Berri-re, a Lancaster Szálló 41-es szobájába.

Újabb szünet.

Tartsd be a játékszabályokat, Jane – gondolta Ellis.

– Igen, nagyon szép hotel.

Hagyd a bolondozást! Csak mondd neki, hogy megteszed – kérlek!

– Köszönöm – mondta Borisz és gúnyosan hozzátette: – Ön igazán nagyon kedves! – aztán letette a kagylót.

Ellis megpróbált olyan arckifejezést vágni, mint aki végig azt várta, hogy semmi probléma nem lesz.

Borisz azt mondta:

– Tudta, hogy orosz vagyok. Honnan jött rá?

Ellis egy pillanatra zavarba jött, aztán ráébredt.

– Nyelvész – mondta. – Ismeri az akcentusokat.

Pepe most szólalt meg először.

– Amíg arra várunk, hogy ez a pina megérkezzen, lássuk a pénzt.

– Rendben. – Borisz bement a hálószobába.

Míg az orosz távol volt, Rahmi halkan odasziszegte Ellisnek:

– Nem tudtam, hogy megjátszod ezt a trükköt!

– Hát persze hogy nem tudtad – mondta Ellis a színlelt unalom hangján. – Ha tudtad volna, hogy mire készülök, már nem lett volna többé biztosíték, igaz?

Borisz egy nagy barna borítékkal tért vissza és átnyújtotta Pepének. Pepe kinyitotta és elkezdte számolni a százfrankos bankjegyeket.

Borisz fölbontotta a Marlborot és meggyújtott egy cigarettát.

Ellis arra gondolt: “Remélem, Jane nem vár, mielőtt felhívja “Musztafát”. Meg kellett volna mondanom, hogy nagyon fontos azonnal átadni az üzenetet.”

Egy idő után megszólalt Pepe:

– Mind megvan. – Visszatette a pénzt a borítékba, végignyalta, leragasztotta és a kisasztalra tette.

A négy ember percekig néma csöndben ült.

Borisz megkérdezte Ellistől:

– Milyen messze van innen a lakása?

– Robogón tizenöt perc.

Kopogtak az ajtón. Ellis megfeszült.

– Gyorsan vezetett – mondta Borisz. Kinyitotta az ajtót. – Kávé – mondta utálkozva és visszament a helyére.

Két fehérkabátos pincér zsúrkocsit gurított be a szobába. Fölegyenesedtek, megfordultak, és mindegyik kezében egy “D” típusú, M.A.B. pisztoly volt, olyan, amivel a francia detektíveket látták el. Egyikük azt mondta:

– Senki se mozduljon.

Ellis érezte, hogy Borisz ugrásra kész. Miért csak két nyomozó jött? Ha Rahmi valami őrültséget csinál és lelöveti magát, ez éppen eléggé elterelné a figyelmet Pepéről és Boriszról, és így a fegyveresek fölé tudnának kerekedni.

A hálószobaajtó fölpattant és két másik férfi állt ott pincérruhában, ugyanúgy fölfegyverkezve, mint kollégáik.

Borisz elernyedt és beletörődés tükröződött az arcán.

Ellis észrevette, hogy még a lélegzetét is visszatartotta. Most hosszú sóhajjal engedte ki.

Vége volt az egésznek.

Egy egyenruhás rendőrtiszt sétált be a szobába.

– Csapda! – tört ki Rahmi. – Ez tényleg csapda!

– Kuss – mondta Borisz és durva hangja még egyszer, újra elhallgattatta Rahmit. A rendőrtiszthez intézte szavait. – A legerőteljesebben tiltakozom ez ellen a gyalázat ellen – kezdte. – Kérem, vegye figyelembe, hogy…

A rendőr bőrkesztyűs öklével szájon vágta.

Borisz megérintette a száját, aztán a kezén lévő vérfoltra nézett. Viselkedése gyökeresen megváltozott, amint felfogta: ez a küzdelem túlságosan is komolyra fordult ahhoz, hogy ki tudja magyarázni magát.

– Jól jegyezze meg az arcomat – mondta a rendőrtisztnek vérfagyasztó hangon – mert fogja még látni.

– De ki az áruló? – kérdezte Rahmi. – Ki adott föl bennünket?

– Ő – mondta Borisz, Ellisre mutatva.

– Ellis? – kérdezte Rahmi hitetlenkedve.

– A telefonhívás – mondta Borisz. – A cím.

Rahmi Ellisre meredt. Ez az elevenébe vágott.

Több egyenruhás rendőr jött be. A tiszt Pepére mutatott.

– Az ott Gozzi – mondta. Két rendőr megbilincselte és elvezette Pepét. A tiszt Boriszra nézett. – Maga ki?

Borisz unottan nézett vissza.

– Nevem Jan Hocht – mondta. – Argentin állampolgár vagyok.

– Nem számít – mondta a tiszt utálkozva. – Vigyék el. – Rahmihoz fordult. – Nos?

– Nincs mit mondanom! – szólt Rahmi, igyekezvén, hogy hősiesen hangozzék.

A tiszt csak megrándította a fejét és Rahmit is megbilincselték. Amíg kivezették, addig Ellisre is ellenségesen nézett.

A foglyokat egyesével vitték le a liften. Pepe aktatáskáját és az ezer frankot tartalmazó borítékot műanyagba burkolták. A rendőrségi fotós lépett be és fölállította háromlábú állványát.

A tiszt így szólt Ellishez:

– A hotel előtt áll egy fekete Citroen DS. – Majd habozva hozzátette: – Uram.

Hát visszatértem a törvényes oldalra, gondolta Ellis. Milyen kár, hogy Rahmi sokkal vonzóbb ember volt, mint ez a zsaru.

Lement a lifttel. A hotel folyosóján a fekete kabátos, csíkos nadrágos igazgató álldogált arcára fagyott fájdalmas kifejezéssel, amint egyre több rendőr masírozott be.

Ellis kilépett a napsütésbe. A fekete Citroen az utca túlsó oldalán állt. Elől ült a sofőr, hátul pedig egy utas. Ellis a hátsó ülésre szállt be. A kocsi gyorsan indított.

Az utas Ellis felé fordult és azt mondta:

– Hello, John.

Ellis mosolygott. Az, hogy több mint egy év után valódi nevét használta valaki, furcsa volt.

– Hogy vagy, Bill? – kérdezte.

– Megkönnyebbülten! – szólt Bill. – Tizenhárom hónapon át semmi mást nem hallottunk felőled, csak azt, hogy pénzt kérsz. És aztán egyszer csak kapunk egy ellentmondást nem tűrő telefonhívást, miszerint szervezzünk meg huszonnégy óra alatt egy helyi letartóztató osztagot. Képzelheted, mit meg nem kellett tennünk, hogy rábírjuk a franciákat erre anélkül, hogy megmondanánk nekik, miért! Az osztagnak készenlétben kellett

állnia a Champs Elysées környékén, de ahhoz, hogy pontos címet megkapják, egy ismeretlen asszony hívására kellett várnunk, aki Musztafát kéri a telefonhoz. És ez volt minden, amit tudtunk!

– Ez volt az egyetlen mód – mondta bocsánatkérőleg Ellis.

– Nos, nem kis munkába került – és én most nagy szívességgel vagyok adósa ennek a városnak – de megtettük. Szóval mondd meg, megérte-e egyáltalán. Kit kaptunk el?

– Az orosz maga Borisz – mondta Ellis.

Bill arca széles vigyorra húzódott.

– Gazember legyek, ha így van – mondta. – Elkaptad Boriszt? Nem viccelsz?

– Nem viccelek.

– Jesszusom, legszívesebben visszavenném őket a franciáktól, mielőtt rájönnek, ki is ez.

Ellis vállat vont.

– Akárhogy is van, senki sem tud sokat kiszedni belőle. Ez tipikus felszentelt fajta. Az a fontos, hogy kivonjuk a forgalomból. Évekbe fog telni nekik, amíg pótolni tudják és az új Borisz számára kiépítik a kapcsolatokat. S ezenközben nekünk igazán sikerülhet lelassítani működésüket.

– Erre fogadhatsz! Ez szenzációs.

– A korzikai Pepe Gozzi, egy fegyverkereskedő – folytatta Ellis. – Az elmúlt években majdnem minden franciaországi terrorista akcióhoz ő szolgáltatta a fegyvereket és nem keveset más országokba is. Őt kell kihallgatni. Küldjetek el Marseille-be egy francia nyomozót, hogy beszéljen az apjával, Mémé Gozzival. Előre megjósolom, az öregemberről az derül majd ki, soha nem tetszett neki az ötlet, hogy a családja politikai bűnügyekbe keveredjen. Ajánljatok neki egy üzletet: felmentést Pepének, ha Pepe tanúskodik minden politikai ellen, akinek valamit eladott – de nem a közönséges bűnözők ellen. Mémé belemegy majd ebbe, mert ez nem számít

barátok beköpésének. És ha Mémé beleegyezik, Pepe megteszi. A franciák éveken át emelhetik majd a vádakat.

– Hihetetlen – Bill kábán nézett. – Egyetlen nap alatt elkaptad a világ valószínűleg két legnagyobb terrorista felbujtóját.

– Egyetlen nap alatt? – mosolygott Ellis. – Egy évbe került.

– Megérte.

– A fiatal fickó Rahmi Coskun – mondta Ellis. Gyorsan beszélt, mert volt még valaki; akinek mindezt el akarta mondani. – Rahmi és csoportja robbantottak bombát a török légitársaságnál néhány hónappal ezelőtt, és még korábban ők ölték meg a követség egyik attaséját. Ha nyakon csíped az egész csoportot, holtbiztos, hogy tanúvallomásokon alapuló bizonyítékokat szerezhettek.

– Vagy a francia rendőrség fogja meggyőzni őket, hogy gyónjanak meg mindent.

– Igen. Adj egy ceruzát és leírom a neveket és címeket.

– Tartsd csak meg – mondta Bill. – Szeretném, ha az egészet teljességgel majd a követségen foglalnád össze.

– Nem megyek vissza a követségre.

– John, ne borítsd föl a programot.

– Megadom neked ezeket a neveket, s így minden fontos információ a kezedben lesz, még akkor is, ha ma délután engem elüt egy őrült francia taxisofőr. Ha életben maradok, találkozunk holnap reggel és odaadom neked a teljes részletes anyagot.

– Miért kell várnom?

– Ebédre várnak.

Bill felhúzta a szemöldökét.

– Azt hiszem, tartozunk neked ezzel – mondtaímmel-ámmal.

– Erre céloztam én is.

– Kivel ebédelsz?

– Jane Lambert-tel. Ő volt az egyik, akinek a nevét megadtad, amikor eredetileg megbíztál ezzel.

– Emlékszem. Mondtam neked, hogyha a bizalmába férkőzöl, bemutat neked minden őrült baloldalit, arab terroristát, a Bader-Meinhof sleppjét és avantgarde költőket, valahány csak Párizsban él.

– Így is történt, leszámítva azt, hogy beleszerettem.

Bill olyan képet vágott, mint az a connecticuti bankár, akinek éppen most jelentették be, hogy a fia egy néger milliomos lányát szereti.– Ah, milyen valójában a lány?

– Nem bolond, bár van néhány őrült barátja. Mit mondhatnék neked? Olyan szép, akár egy festmény, vág az esze, mint a borotva és csökönyös, mint a szamár. Csodálatos. Ő az a nő, akit egész életemben kerestem.

– Na, most már látom, hogy miért inkább vele ünnepelsz, mint velem. Mit fogsz csinálni?

Ellis mosolygott.

– Kinyitok egy üveg bort, sütök néhány szelet bifszteket, megmondom neki, hogy terroristák elfogásával keresem a kenyerem és megkérem, legyen a feleségem.

MÁSODIK FEJEZET

Jean-Pierre áthajolt a büféasztalon és részvéttel telve bámulta a barna nőt.

– Azt hiszem, értem, mit érez – mondta melegen. – Emlékszem, amikor én az orvosira jártam, az első év vége felé teljesen lehangolt voltam. Úgy tűnik, mintha jóval több ismeretanyagot kapna az ember annál, amit egyetlen agy befogadni képes, és ilyenkor nem tudjuk, mihez is kezdjünk mindezzel, hogy a vizsgán megfeleljünk.

– Pontosan így van – mondta a lány élénken bólogatva. A sírás szélén állt.

– Ez jó jel – bíztatta a lányt. – Azt jelenti, hogy már túl van a nehezén. Mindig azok buknak meg, akik egy csöppet sem aggódnak.

A lány barna szemei hálásan csillogtak.

– Tényleg így gondolja?

– Biztos vagyok benne.

A lány imádattal nézett rá. Szívesebben falnál föl engem, mint az ebédedet, igaz? – gondolta Jean-Pierre. A lány kissé megmozdult, pulóverének nyaka szétnyílt és kivillant melltartójának csipkés szegélye. Jean-Pierre pillanatnyi kísértést érzett. A kórház keleti szárnyán volt egy fehérnemű-raktár, amit reggel kilenc harminc után soha nem használtak. Jean-Pierre ezt már többször is kiaknázta. Belülről bezárhatod az ajtót és lefekhetsz a tiszta lepedők puha halmára…

A barnaság sóhajtott és a villájára tűzött húsdarabot a szájához emelte, és amint rágni kezdett, Jean-Pierre minden érdeklődését elvesztette. Gyűlölte evés közben nézni az embereket. Végül is csak az izmait feszítette meg, hogy bebizonyítsa, még mindig képes rá: igazából nem akarta elcsábítani a lányt. Pedig nagyon csinos volt göndör hajával, meleg, mediterrán színeivel, és szép volt a teste is; de az utóbbi időben Jean-Pierre-t nem lelkesítették az alkalmi hódítások. Az egyetlen lány, aki néhány percnél hosszabb időre is el tudná őt bűvölni, az Jane Lambert – és ő még csak megcsókolni sem hajlandó.

Elfordult a kis barnától és tekintete nyugtalanul kalandozott körbe a kórházi büfében. Egyetlen ismerőst sem látott. A helyiség majdnem üres volt: korán ebédelt, mert a korai műszakban dolgozott.

Hat hónapja már, hogy először meglátta egy zsúfolt teremben Jane elképesztően szép arcát; ez egy koktélpartin történt, amit a feminista nőgyógyászatról írt új könyv megjelenésének tiszteletére adtak. Jean-Pierre emlékeztette rá, hogy olyasmi, mint feminista gyógyszer nincs, csak jó gyógyszer és rossz gyógyszer létezik. Mire a lány azt válaszolta, hogy keresztény matematika sincs, de mégis egy Galilei nevezetű eretnekre volt szükség, hogy bebizonyosodjék, a

Föld forog a Nap körül. Jean-Pierre leglefegyverzőbb modorában kiáltott föl: “Igaza van!”, és ettől kezdve barátok lettek.

A lány mégis ellenállt vonzerejének, ha nem is maradt érzéktelen. Kedvelte őt, de úgy tűnt, teljesen elkötelezte magát az amerikainak, noha Ellis jóval idősebb volt Jane-nél. Valahogy ez még kívánatosabbá tette őt Jean-Pierre szemében. Bárcsak Ellis valahogy eltűnne a képből – elütné egy busz vagy mit tudom én… Az utóbbi időben Jane ellenállása mintha gyengülne – vagy mindez csak vágyálom?

A kis barna azt kérdezte:

– Igaz, hogy ön két évre Afganisztánba megy?

– Így van.

– Miért?

– Mert hiszek a szabadságban, úgy vélem. És mert nem azért csináltam mindezt végig, hogy kizárólag kövér üzletemberek szívkoszorú-bántalmaival foglalkozzak. – A hazugságok automatikusan tolultak ajkára.

– De miért két évre? Akik ezt vállalják, általában három-hat hónapra mennek el, maximum egy évre. Két év egész örökkévalóságnak tűnik.

– Igazán? – Jean-Pierre szája torz mosolyra húzódott. – Nézze, igazán nehéz bármilyen komoly eredményt elérni rövid idő alatt. Rövid látogatásra küldeni orvosokat meglehetősen hatástalan. A lázadóknak állandó orvosi ellátásra van szükségük, egy olyan kórházra, amit mindig ugyanott találnak, és aminek a személyzete évről évre legalább nagyjából ugyanaz. Ahogy a dolgok most állnak, az emberek fele nem tudja, hová vigye a betegeket és a sebesülteket, nem követik az orvos utasításait, mert soha nem ismerhetik meg annyira, hogy bízzanak is benne, és senkinek sincs ideje arra, hogy egészségügyi képzésben vegyen részt. És a vállalkozóknak az országba, majd onnan visszautaztatása meglehetősen költségessé teszi az “ingyenes” szolgáltatást. – Jean-Pierre akkora erőfeszítést fektetett ebbe a beszédbe, hogy már majdnem maga is hitte, mit mond, és emlékeztetnie kellett saját magát arra, hogy Afganisztánba

való utazásának mi is az igazi oka, és hogy ez az, amiért két évig kell maradnia.

Mögötte megszólalt a hang:

– Kik nyújtanak ingyenes szolgáltatást?

Megfordult és meglátott egy másik párt, kezükben étellel megpakolt tálcával: Valérie-t, aki akárcsak ő, bentlakó orvos volt és barátját, egy radiológust. Jean-Pierre és a barnaság mellett telepedtek le.

A kis barna válaszolt Valérie kérdésére.

– Jean-Pierre elmegy Afganisztánba, hogy a lázadóknak dolgozzon.

– Tényleg? – Valérie meglepődött. – Azt hallottam, hogy remek állást kínáltak neked Houstonban.

– Visszautasítottam.

Ez hatással volt Valérie-re.

– De hát miért?

– A gerillák életét érdemes megmenteni; néhány texasi milliomos élete többé-kevésbé egyáltalán nem számít.

A radiológust nem bűvölte el ennyire Jean-Pierre, mint barátnőjét. Lenyelt egy jó adag krumplit és azt mondta: – Nem, öregem. Ha majd visszajössz, semmi nehézségbe nem ütközik, hogy újra megkapd ezt az ajánlatot – akkor már nemcsak orvosnak fogsz számítani, hanem hősnek is. – Úgy gondolod? – kérdezte Jean-Pierre hűvösen. Nem tetszett neki, hogy a társalgás ilyen fordulatot vett.

– Ebből a kórházból tavaly ketten mentek Afganisztánba – folytatta a radiológus. – Mindketten kitűnő állást kaptak, amikor hazajöttek.

Jean-Pierre elnézően mosolygott.

– Jó érzéssel tölt el az a tudat; hogy lesz állásom, ha túlélem a dolgot.

– Remélem is! – mondta a kis barna méltatlankodva. – Ilyen áldozat után!

– Mit szólnak a szüleid ehhez az ötlethez? – érdeklődött Valérie.

– Anyám helyesli – mondta Jean-Pierre. Hát persze hogy helyesli: hiszen ő is egy hőst szeretett. Jean-Pierre el tudta képzelni, hogy mit mondana az apja azokról az idealista fiatal orvosokról, akik elmennek, hogy az afgán lázadók között dolgozzanak. “A szocializmus nem azt jelenti, hogy mindenki azt csinál, amit akar!”, mondaná, rekedt és nyomatékos hangon, enyhén kivörösödött arccal. “Mit gondolsz, mik azok a lázadók? Banditák, akik a törvénytisztelő parasztokon élősködnek. Mielőtt a szocializmus megvalósulhat, el kell söpörni a feudális intézményeket.” Hatalmas öklével verné az asztalt. “Ha felfújtat akarsz csinálni, tojásokat kell feltörnöd – ha meg szocializmust, fejeket kell betörnöd!” Ne aggódj, Papa, mindezt tudom. – Apám meghalt – folytatta Jean-Pierre. – De ő maga is szabadságharcos volt. A háború alatt az Ellenállásban harcolt.

– Mit csinált? – kérdezte a szkeptikus radiológus; de soha nem kapott választ, mert Jean-Pierre meglátta, hogy Raoul Clermont, a La Revolte szerkesztője vág keresztül a büfén, izzadva vasárnapi öltönyében. Mi az ördögöt keres a kövér újságíró a kórház büféjében?

– Beszélnem kell veled – mondta Raoul minden bevezető nélkül. Kifogyott a szuszból.

Jean-Pierre egy székre mutatott.

– Raoul…

– Sürgős – vágott közbe Raoul, mintha csak nem akarná, hogy a többiek meghallják a nevét.

– Miért nem ebédelsz velünk? Akkor nyugodtan beszélgethetnénk.

– Sajnálom, lehetetlen.

Jean-Pierre kihallotta a kövér ember hangjából a pánikot. Ránézett, és látta, hogy a másik jelt ad a szemével, hogy hagyja már abba a sületlenkedést. Jean-Pierre meglepődve fölállt.

– Oké – mondta. Hogy elüsse a dolgot, tréfásan odaszólt a többieknek: – Ne egyétek meg az ebédemet, visszajövök. – Megfogta Raoul karját és kimentek a büféből.

Jean-Pierre az ajtónál akart megállni beszélgetni, de Raoul továbbment a folyosón.

– Monsieur Leblond küldött – mondta.

– Kezdtem sejteni, hogy ő lehet a dolog mögött – mondta Jean-Pierre. Egy hónappal azelőtt mutatta be őt Raoul Leblondnak, aki felkérte, hogy menjen Afganisztánba, látszólag azért, hogy mint annyi más fiatal francia orvos, segítsen a lázadókon, de valójában azért, hogy a szovjeteknek kémkedjen. Jean-Pierre büszkeséget érzett, ugyanakkor félelmet is, de legfőképpen lelkesedést, hogy lehetősége nyílik az ügy érdekében valami igazán látványos dolgot tennie. Az egyetlen félelme az volt, hogy az Afganisztánba orvosokat küldő szervezetek visszautasítják, amiért kommunista. Nem tudták, hogy párttag és nyilván nem is fogja megmondani nekik – de azt tudhatják róla, hogy kommunistabarát. Ugyanakkor nagyon sok francia kommunista ellenezte az afganisztáni inváziót. Mindazonáltal fennállt az a halvány eshetőség is; hogy egy bizalmatlan szervezet majd azt javasolja, hogy Jean-Pierre sokkal boldogabb lesz, ha valamilyen más szabadságharcosoknak segíthet – példának okáért szoktak küldeni embereket El Salvadorba is, hogy támogassák a lázadókat. Végül is nem ez történt: Jean-Pierret azonnal elfogadta a Médicins pour la Liberté. Elmondta Raoulnak a jó hírt, aki közölte, hogy még egyszer találkoznia kell Leblonddal. Talán emiatt volt ez az egész. – De miért ez a pánik?

– Most akar látni.

– Most? – Jean-Pierre bosszús volt. – Ügyeletben vagyok. Betegeim vannak.

– Majd valaki más ellátja őket.

– De mire az a sietség? Még csak két hónap múlva utazom.

– Nem Afganisztánról van szó.

– Hát akkor miről?

– Nem tudom.

Akkor meg mi rémisztett meg? – tűnődött Jean-Pierre.

– Sejtelmed sincs?

– Annyit tudok, hogy Rahmi Coskunt letartóztatták.

– A török diákot?

– Igen.

– Miért?

– Nem tudom.

– És mi közöm van nekem ehhez? Alig ismerem őt.

– Monsieur Leblond majd megmagyarázza.

Jean-Pierre széttárta a kezét.

– Nem sétálhatok ki innen csak úgy egyszerűen.

– És mi lenne, ha beteghez hívnának? – kérdezte Raoul.

– Szólnék a főnővérnek és ő berendelne egy helyettest.

– Hát akkor szólj neki. – Elérték a kórház bejáratát, ahol egy sor házitelefon volt a falon.

Ez valami teszt lehet, gondolta Jean-Pierre, valami hűségpróba, hogy lássák, elég komoly vagyok-e ahhoz, hogy engem bízzanak meg ezzel a küldetéssel. Úgy döntött, vállalja a kockázatot, hogy esetleg magára vonja a kórház vezetőségének haragját. Felemelte a kagylót.

– Váratlanul elhívtak sürgős családi ügyben – mondta, amikor kapcsoltak. – Azonnal lépjen érintkezésbe doktor Roche-sal.

– Igen, doktor úr – válaszolta a nővér nyugodtan. – Remélem, nem valamilyen szomorú hírt kapott.

– Majd később elmondom – szólt gyorsan. – Viszontlátásra. Ó, még egy pillanat. – Egyik betege műtét után az éjjel bevérzett. – Hogy van Madame Ferier?

– Jól. A vérzés nem kezdődött újra.

– Jó. Tartsa nagyon szemmel.

– Igen, doktor úr.

Jean-Pierre visszaakasztotta a kagylót.

– Rendben van – mondta Raoulnak. – Menjünk.

A parkolóhoz mentek és beszálltak Raoul autójába. A déli naptól forróság volt a kocsi belsejében. Raoul mellékutcákon hajtott át gyorsan. Jean-Pierre ideges volt. Nem tudta pontosan, ki Leblond, de feltételezte, hogy a férfi a KGB–ben valami. Jean-Pierre azon kapta magát, hogy tűnődik: vajon nem vétett-e valamit a rettegett szervezet ellen, és ha igen, akkor vajon mi lehet a büntetés.

Nem jöhettek rá semmire Jane-nel kapcsolatban.

Ahhoz, hogy a lányt elhívta magával Afganisztánba, semmi közük. Biztos, hogy voltak mások is a társaságban, talán éppen egy ápolónő, akik majd segítenek Jean-Pierre-nek célja elérésében, talán más orvosok, akik az ország különböző részei felé veszik útjukat: hát miért ne lehetne Jane is közöttük? Ő ugyan nem volt ápolónő, de elvégezhetne egy gyorstalpaló tanfolyamot, és nagy előnye volt, hogy beszélte valamennyire a pensa nyelvet, azt a változatot, amit azon a vidéken beszéltek ahová Jean-Pierre készült.

Remélte, hogy a lány idealizmusból és kalandvágyból vele megy. Remélte, hogy míg ott lesz, elfelejti Ellist és beleszeret a legközelebbi európaiba, aki természetesen Jean-Pierre lenne.

Remélte azt is, hogy a párt soha nem szerez arról tudomást, hogy személyes okok miatt bátorította a lányt. Semmi szükség nem volt arra, hogy ezt megtudják, és normális körülmények között semmi mód, hogy kiderítsék – vagy legalábbis ő így gondolta. De lehet, hogy téved. Talán azok már dühösek is.

Ez hülyeség, mondta magának. Nem csináltam semmi rosszat, igazán, és ha mégis, akkor sem lesz büntetés. Ez a valódi KGB, nem pedig az a mitikus intézmény, amelyik a Reader’s Digest előfizetőinek szívébe félelmet ültet.

Raoul leparkolt. A rue de l'Université egyik drága bérháza előtt álltak meg. Legutóbb is itt találkozott Jean-Pierre Leblond-nal. Kiszálltak és bementek az épületbe.

Az előtér homályos volt. A kanyargó lépcsőkön fölmásztak az első emeletre és becsöngettek. Mennyire megváltozott az életem, gondolta Jean-Pierre, amióta először álltam ennél az ajtónál!

Monsieur Leblond nyitott ajtót. Alacsony, vékony, kopaszodó, szemüveges férfi volt; grafitszürke öltönyében és ezüst nyakkendőjében úgy festett, akár egy komornyik. Az épület hátsó részében lévő szobába vezette őket, oda, ahol előzőleg Jean-Pierre-rel tárgyalt. A magas ablakok és a választékos díszítések arra utaltak, hogy a helyiség valaha elegáns dolgozószoba lehetett, de most műanyag padló fedte, berendezése egy olcsó irodai asztalból és néhány narancssárga, fröccsöntött műanyag székből állt.

– Várjanak itt egy percet – mondta Leblond. Hangja nyugodt volt, kimért és sivatagszáraz. Enyhe, de félreismerhetetlen akcentus jelezte, hogy a valódi neve nem Leblond volt. Egy másik ajtón át távozott.

Jean-Pierre leült az egyik műanyag székre. Raoul állva maradt. Ebben a szobában mondta nekem ez a száraz hang, gondolta Jean-Pierre, hogy “Ön már gyermekkora óta csendes, lojális tagja a pártnak. Az ön jelleme és családi háttere arra enged következtetni, hogy ön jól fogja szolgálni a pártot akkor is, ha titkos feladatot kell végrehajtania.”

Remélem, nem romboltam le mindent Jane miatt, gondolta.

Leblond egy másik férfival jött vissza. Mindketten megálltak az ajtóban és Leblond Jean-Pierre-re mutatott. A másik férfi erősen nézte Jean-Pierre t, mintha csak emlékezetébe akarná vésni az arcát. Jean-Pierre viszonozta a pillantást. A férfi olyan hatalmas és széles vállú volt, akár egy rögbijátékos. Haja kétoldalt hosszú volt, de feje búbján ritkult, bajsza lekonyult. Felhasadt ujjú zöld kordzakót viselt. Néhány másodperc múlva bólintott és kiment.

Leblond becsukta mögötte az ajtót és az íróasztalhoz ült.

– Katasztrófa történt – mondta.

Nem Jane-ről van szó, gondolta Jean-Pierre. Hála Isten.

Leblond közölte:

– Az ön baráti körében van egy CIA–ügynök.

– Te jó Isten! – mondta Jean-Pierre.

– Nem ez a katasztrófa – szólt Leblond ingerülten. – Aligha meglepő, hogy amerikai kém is van a barátai körében. Kétségtelenül vannak még izraeli, dél-afrikai és francia kémek is. Mihez kezdenének ezek az emberek, ha nem szivárognának be a fiatal politikai aktivisták csoportjaiba? És persze nekünk is van egy kémünk.

– Ki?

– Ön.

– Ó! – Jean-Pierre meghökkent: saját magára nem gondolt úgy, mint kémre. De hát mi mást is jelenthetne titkos feladattal szolgálni a pártot? – Ki a CIA-ügynök? – kérdezte igen kíváncsian.

– Egy Ellis Thaler nevű ember.

Jean-Pierre úgy megdöbbent, hogy fölugrott.

– Ellis?

– Szóval valóban ismeri. Jól van.

– Ellis CIA-kém?

– Üljön le – mondta Leblond higgadtan. – A mi problémánk nem az, hogy ki ő, hanem hogy mit csinált.

Jean-Pierre gondolkodott: ha Jane erre rájön, úgy dobja ki Ellist, hogy lába sem éri a földet. Vajon megengedik, hogy elmondjam neki? Ha nem, rájön a lány máshogyan? El fogja hinni? Ellis letagadja majd?

Leblond beszélt. Jean-Pierre kényszerítette magát, hogy figyeljen arra, amit mondanak.

– A katasztrófa az, hogy Ellis fölállított egy csapdát és ily módon elkapott valakit, aki nekünk nagyon fontos.

Jean-Pierre emlékezett, hogy Raoul említette, Rahmi Coskunt letartóztatták.

– Rahmi fontos nekünk?

– Nem Rahmi.

– Akkor ki?

– Fogja be a száját és figyeljen – förmedt rá Leblond, és Jean-Pierre most először félt tőle. – Én természetesen még soha nem találkoztam a maga Ellis barátjával. Sajnos, Raoul sem. Ezért egyikünk sem tudja, hogy néz ki. De ön igen. Ezért hozattam ide magát. Azt is tudja, hol lakik Ellis?

– Igen. A rue de l'Ancienne Comédie-n, egy étterem fölött van a szobája.

– A szoba az utcára néz?

Jean-Pierre a homlokát ráncolta. Csak egyszer járt ott: Ellis ritkán hívott meg embereket a lakására. – Azt hiszem, igen.

– Nem biztos benne?

– Hadd gondolkozzak. – Késő este járt ott Jane-nel és még egy csomó emberrel; a Sorbonne–ról jöttek, egy filmbemutatóról. Ellis kávéval kínálta őket. Kis szoba volt. Jane a földre ült le, az ablak mellett… – Igen. Az ablak az utcára néz. Miért fontos ez?

– Ez azt jelenti, hogy maga jelt tud adni.

– Én? Miért? Kinek?

Leblond vészes pillantást vetett rá.

– Elnézést – mondta Jean-Pierre.

Leblond habozott. Amikor újra beszélni kezdett, hangja egy árnyalatnyival enyhébb volt, de tekintete továbbra is kifejezéstelen maradt.

– Ön most esik át a tűzkeresztségen. Sajnálom, hogy önt kell felhasználnunk egy ilyen… akcióban… mint ez, hiszen eddig még semmit nem dolgozott nekünk. De maga ismeri Ellist és kéznél van, és mi nem tudunk senki másról, aki ismerné őt; amit végre akarunk hajtani, azt most kell, azonnal, különben nem lesz semmi hatása. El kell mennie Ellis lakására. Ha otthon van, maga bemegy – találjon ki valami ürügyet. Menjen az ablakhoz, hajoljon ki, győződjön meg arról, hogy Raoul, aki az utcán várakozik, látja magát.

Raoul úgy izgett-mozgott, mint az a kutya, amelyik meghallja, hogy beszélgetés közben az emberek a nevét említik.

Jean-Pierre megkérdezte:

– És ha Ellis nincs otthon?

– Beszéljen a szomszédaival. Próbálja megtudni, hová ment és mikor ér haza. Ha úgy látszik, hogy csak pár percre vagy mondjuk egy órára ment el, várja meg. Ha visszaér, a korábbiak szerint járjon el: menjen be, lépjen az ablakhoz és győződjön meg róla, hogy Raoul látja magát. Ha maga megjelenik az ablakban, számunkra az lesz a jel, hogy Ellis otthon van. Szóval, bármit csinál is, ne menjen az ablakhoz, ha Ellis nincs otthon. Megértette?

– Tudom, mit vár tőlem – válaszolta Jean-Pierre. – Csak az egésznek a célját nem értem.

– Ellist akarjuk azonosítani.

– És ha már azonosítottam?

Leblond olyasmit válaszolt, amit Jean-Pierre alig mert remélni és ami a velejéig megrázta:

– Természetesen meg fogjuk ölni.

HARMADIK FEJEZET

Jane egy foltozott fehér abrosszal megterítette Ellis kicsi asztalát és két személy számára fölrakta a viharvert evőeszközöket. A konyhaszekrényben, a mosogató alatt talált egy palack Fleurie-t és kinyitotta. Kísértést érzett, hogy megkóstolja, de aztán úgy döntött,

hogy megvárja vele Ellist. Poharakat szedett elő, majd sót, borsot, mustárt és papírszalvétákat. Azon tűnődött, elkezdjen-e főzni. Nem, mégiscsak jobb lesz, ha ráhagyja.

Nem szerette Ellis szobáját. Kopár volt, szűk és személytelen. Amikor először meglátta, ugyancsak megdöbbent. Ezzel a meleg, nyugodt, érett férfival járt együtt, és azt várta, hogy a hely, ahol él, visszatükrözi személyiségét: egy olyan vonzó, kényelmes lakosztályt képzelt el, ahol a gazdag tapasztalatokkal teli múlt emlékeivel találkozik. De senki soha még csak nem is sejtené, hogy az az ember, aki itt él, az valamikor nős volt, harcolt egy háborúban, szedett LSD-t és az iskolai focicsapat kapitánya volt. A hideg fehér falakat néhány kapkodva kiválasztott poszter díszítette. Az edények valami zsibárustól származtak, a fazekak olcsó bádogból készültek. A polcon lévő puhakötésű verseskötetekben nem volt dedikáció. Farmerját és pulóvereit egy műanyag utazótáskában tartotta a nyikorgó ágy alatt. Hol vannak a bizonyítványai, az unokaöccseiről és unokahúgairól készült fotók, a Heartbreak Hotel gondosan őrzött példánya, a tikfából készült salátástál, amit előbb-utóbb mindenki megkap a szüleitől? A szobában semmi igazán fontos dolog nem volt, semmi olyasmi, amit az ember megőriz, nem az értéke, hanem jelentősége miatt – semmi, ami a férfi szívéhez nőtt.

Ez egy zárkózott, titokzatos ember szobája volt, olyan valakié, aki legbennsőbb gondolatait nem osztja meg senkivel. Fokozatosan és ijesztő szomorúsággal Jane rájött, hogy Ellis olyan, mint a szobája, hideg és titokzatos.

Ez szinte hihetetlen, Ellis olyan magabiztos férfi volt. Mindig emelt fővel járt, mint aki még soha senkitől sem félt az életben. Az ágyban teljesen gátlástalan volt, a szexualitásban tökéletesen felszabadult. Idegesség, habozás és szégyen nélkül szokott tenni és mondani bármit. Jane még soha ilyen férfit nem ismert. De túl sokszor fordult elő – ágyban, vagy étteremben, vagy éppen az utcán sétálva –, hogy míg Jane vele nevetett, vagy hallgatta, amit a férfi mond, vagy míg figyelte a férfi szeme körül az erős gondolkodástól keletkező ráncokat, vagy míg meleg testét ölelte, észrevette, hogy a férfi egyszer csak bezárkózott. Ezeknél a hangulatváltozásoknál nem volt többé szerető, nem volt többé szórakoztató, sem előzékeny, sem tapintatos, sem úri modorú, sőt még könyörületes sem. Ilyenkor a lány kirekesztettnek, idegennek érezte magát, olyannak, aki

betolakodott a másik saját, külön világába. Olyan volt ez, mint amikor a nap felhő mögé bújik.

A lány tudta, hogy el kell hagynia a férfit. Az őrületig szerette őt, de úgy tűnt, az nem szerette őt ennyire. Ellis harminchárom éves, és ha mostanáig nem tanulta meg a bizalom művészetét, már nem is fogja.

Jane leült a heverőre és az Observert kezdte olvasni, amit idejövet a Boulevard Raspail-on vett, egy külföldi újságokat árusító bódénál. A címoldalon egy Afganisztánról szóló riport volt. Jó helynek ígérkezett ahhoz, hogy elfelejtse Ellist.

Az ötlet azonnal megtetszett neki. Noha szerette Párizst és munkája legalább változatos volt, többet akart: tapasztalatot, kalandot és lehetőséget arra, hogy valamilyen módon ő is küzdjön a szabadságért. Nem félt. Jean-Pierre azt mondta, hogy az orvosokat túl értékesnek tartják ahhoz, hogy a háborús övezetbe küldjék őket. Persze annak a kockázata fennállt, hogy eltalálja egy eltévedt bomba, vagy hogy valamilyen ütközetben elfogják, de nagy valószínűséggel ez sem lehet rosszabb annál a veszélynél, hogy az embert Párizsban elüti egy motoros. Rendkívül kíváncsi volt az afgán lázadók életmódjára. “Mit esznek ott?”, kérdezte Jean-Pierre-t. “Mit viselnek? Sátrakban élnek? Van ott WC?”

– Nincsenek WC-k – válaszolta Jean-Pierre. – Nincs villany. Nincsenek utak. Nincs bor. Nincsenek autók. Nincs központi fűtés. Nincsenek postások. Nincs telefon. Nincsenek éttermek. Nincsenek reklámok. Nincs Coca-Cola. Nincs időjárás-jelentés, nincsenek vacsorameghívások, taxiállomások, sorbanállás a buszmegállóban.

– Elég! – szakította félbe, hiszen a férfi akár órákig is folytathatta volna még. – Kell hogy legyenek buszok és taxik.

– Vidéken aztán nem. Én az Öt Oroszlán Völgyébe megyek, ez a lázadók erődje a Himalája lábánál. Ez még akkor is primitív vidék volt, mielőtt az oroszok lebombázták volna.

Jane elég biztos volt abban, hogy boldogan tudna élni vízvezeték-hálózat, rúzs, vagy akár időjárásjelentés nélkül. A lány gyanította, hogy Jean-Pierre még a háborús övezeten kívüli veszélyt is alábecsüli, de valahogy ez sem ijesztette el Jane-t. Az anyja

természetesen hisztériás rohamot kapna. Az apja, ha még élne; azt mondaná: “Sok szerencsét, Jane.” Ő megértené, milyen fontos, hogy az ember valami igazán értékeset tegyen az életében. Noha apja nagyon jó orvos volt, soha nem gazdagodott meg, mert bárhol éltek is – Nassauban, Kairóban, Szingapúrban, de legtöbbet Rhodéziában –, a szegényeket mindig ingyen kezelte, így hát azok csapatostul jöttek hozzá, s így elűzték a tiszteletdíjas pácienseket.

Merengéséből a lépcsőházból hallatszó léptek zaja riasztotta föl. Ekkor vette észre, hogy egy-két sornál alig olvasott többet az újságból. Fülét hegyezve hallgatózott. Ezek nem Ellis léptei. Ennek ellenére kopogtak az ajtón.

Jane letette az újságot és ajtót nyitott. Jean-Pierre állt ott. Az majdnem ugyanúgy meglepődött, mint Jane. Egy pillanatig némán bámultak egymásra. Jane szólalt meg:

– Mintha bűntudatod lenne. Én is olyannak látszom?

– Igen – mondta a férfi és vigyorgott.

– Épp rád gondoltam. Gyere be.

Belépett és körülnézett.

– Ellis nincs itt?

– Hamarosan várható. Foglalj helyet.

Jean-Pierre leereszkedett a pamlagra. Jane azt gondolta, és már nem először, hogy ez a legszebb férfi, akivel valaha is találkozott. Arca tökéletesen szabályos volt; homloka magas, orra határozott, meglehetősen arisztokratikus, barna szeme csillogó, érzéki száját részben elrejti a sűrű, sötétbarna szakáll, bajuszában itt-ott aranybarna szálak csillantak meg. Ruhái olcsók, de gondosan választottak, és olyan hanyag eleganciával viselte őket, amit maga Jane is irigyelt.

Jane nagyon kedvelte őt. A férfinak az volt a hibája, hogy mindezt nagyon jól tudta magáról, de olyan lefegyverző naivsággal hozta ezt mások tudomására, akár egy hencegő gyerek. A lány szerette idealizmusát és hogy Jean-Pierre az orvostudománynak szentelte magát. Rendkívüli vonzereje volt. Képzelőereje egy mániákuséra emlékeztetett és ez időnként nagyon mulatságos tudott

lenni: valami képtelenség, mondjuk esetleg épp egy nyelvbotlás által fölgyújtva, olyan fantáziadús monológokba bocsátkozott, amiket képes volt tíz-tizenöt percig is elhúzni. Ha valaki Jean-Paul Sartre-nak egy focival kapcsolatos mondását idézte, Jean-Pierre azon nyomban képes volt úgy kommentálni egy futballmeccset, ahogy azt egy egzisztencialista filozófus tenné. Jane betegre röhögte magát. Az emberek szerint Jean-Pierre vidámságának megvolt a szöges ellentéte is, a legsötétebb depresszió, de Jane ennek soha semmi megnyilvánulását nem vette észre.

– Igyál egy kicsit Ellis borából – mondta, s felkapta az asztalról az üveget.

– Nem, köszönöm.

– Tüzetesen el akarod mondani, hogy milyen az élet egy muzulmán országban?

– Nem különösebben.

A férfi nagyon ünnepélyesnek tűnt.

– Mi a baj? – kérdezte a lány.

– Komolyan kell beszélnem veled – válaszolta.

– Már megtörtént három nappal ezelőtt, nem emlékszel? – szólt a lány frivolan. – Kérted, hogy hagyjam itt a barátomat és menjek veled Afganisztánba – és ennek jóformán egyetlen lány sem tudna ellenállni.

– Legyél komoly.

– Rendben. Még mindig nem döntöttem.

– Jane. Valami rettenetes dologra jöttem rá Ellis-szel kapcsolatban.

A lány tűnődve nézett rá. Most mi következik? Kitalál majd egy történetet, hazudik valamit annak érdekében, hogy rávegye, menjen vele? Ezt nem hitte.

– Oké, mi az?

– Nem az, akinek mutatja magát – mondta Jean-Pierre.

Szörnyen melodramatikus volt.

– Semmi szükség arra, hogy úgy beszélj, mint egy temetkezési vállalkozó. Hogy érted ezt?

– Nem nincstelen költő. Az amerikai kormánynak dolgozik.

Jane összehúzta a szemöldökét.

– Az amerikai kormánynak? – Jane első gondolata az volt, hogy Jean-Pierre félreértett valamit. – Angol órákat ad olyan franciáknak, akik az USA kormányának dolgoznak.

– Nem így értettem. A radikális csoportok ellen kémkedik. Ügynök. A CIA-nak dolgozik.

Jane-ből kirobbant a nevetés.

– Ez abszurd! Azt hitted, ha ezt mondod nekem, rábírhatsz, hogy elhagyjam?

– Igazat mondtam, Jane.

– Nem, ez nem igaz. Ellis nem lehet kém. Nem gondolod, hogy tudnám? Gyakorlatilag már egy éve vele élek.

– De végül is mégsem élsz vele, ugye?

– Semmi különbséget nem jelent. Ismerem. – Mialatt beszélt, Jane gondolkodott: ez sok mindent megmagyaráz. Igazából mégsem ismerte Ellist. De ahhoz eléggé ismerte, hogy biztos legyen benne: a férfi nem aljas, gonosz, áruló – egyszerűen szólva nem ördög.

– Már az egész város beszéli – mondta Jean-Pierre. – Rahmi Coskunt letartóztatták ma délelőtt, és mindenki azt állítja, ezért Ellis a felelős.

– Rahmit letartóztatták? Miért?

Jean-Pierre vállat vont.

– Felforgatásért, kétségtelenül. Mindenesetre Raoul Clermont tűvé teszi a várost, hogy megtalálja Ellist és valaki bosszút akar állni.

– Ó, Jean-Pierre, ez nevetséges – mondta Jane. Hirtelen nagyon melege lett. Az ablakhoz ment és kitárta. Ahogy lepillantott az utcára, meglátta Ellis szőke fejét, amint az éppen eltűnt a kapu alatt.

– Nos – szólt Jean-Pierre-hez –, itt jön. Most megismételheted ezt a nevetséges történetet előtte is. – Hallotta Ellis lépteit a lépcsőn.

– Szándékomban is áll – mondta Jean-Pierre. – Mit gondolsz, miért vagyok itt? Azért jöttem, hogy figyelmeztessem, a nyomában vannak.

Jane felfogta, hogy Jean-Pierre tényleg komolyan gondolja: valóban elhitte azt a mesét. Nos, Ellis majd mindjárt tiszta vizet önt a pohárba.

Az ajtó kinyílt és Ellis sétált be rajta.

Nagyon boldognak látszott, mint aki majd kibújik a bőréből a jó hírek miatt, és amikor meglátta szabálytalan orrú, kerek, mosolygó arcát az átható kék szemekkel, Jane szíve nagyot ugrott a bűntudattól, ha arra gondolt, hogy Jean-Pierre-rel flörtölt.

Ellis megtorpant az ajtóban, Jean-Pierre látványától meglepődve. Mosolya kissé elhalványult.

– Üdv mindkettőtöknek – mondta. – Becsukta és szokása szerint be is zárta maga mögött az ajtót. Jane ezt mindig különcségnek tekintette, de most a kémek természetes szokásaként értékelte. Elhessegette magától a gondolatot.

Jean-Pierre szólalt meg először.

– Tudnak rólad, Ellis. Tudják. A nyomodban vannak.

Jane egyikről a másikra nézett. Jean-Pierre magasabb volt Ellisnél, de Ellis széles vállú és mellkasa domború. Úgy meredtek egymásra álltukban, mint amikor két macska méregeti egymást.

Jane Ellis köré fonta karját, bűntudattal csókolta meg, és így szólt:

– Jean-Pierre valami abszurd történetet mesélt arról, hogy te egy CIA-kém vagy.

Jean-Pierre kihajolt az ablakon és az utcát fürkészte alant. Most szembefordult velük.

– Mondd meg neki, Ellis.

– Honnan szedted ezt az ötletet? – kérdezte Ellis.

– Az egész város beszéli.

– És egészen pontosan te kitől hallottad? – kérdezte Ellis acélos hangon.

– Raoul Clermont-tól.

Ellis bólintott. Angolra váltva, így szólt:

– Jane, leülnél?

– Nem akarok leülni – mondta a lány ingerülten.

– Mondanom kell neked valamit – szólt Ellis.

Ez nem lehet igaz, egyszerűen nem lehet. Jane érezte, a vakrémület kezdi szorongatni a torkát.

– Hát akkor mondd – szólt –, és ne hajtogasd egyfolytában, hogy üljek le.

Ellis Jean-Pierre-re pillantott.

– Magunkra hagynál bennünket? – kérdezte franciául.

Jane kezdett dühös lenni.

– Mit akarsz mondani nekem? Miért nem mondod egyszerűen, hogy Jean-Pierre-nek nincs igaza? Mondd, hogy nem vagy kém, Ellis, mielőtt megőrülök!

– Ez nem olyan egyszerű – válaszolt Ellis.

– De igen, egyszerű! – Jane a továbbiakban már nem tudta legyűrni hangjának hisztérikus rezdülését.

– Ő azt állítja, hogy te kém vagy, hogy az amerikai kormánynak dolgozol, és hogy hazudsz nekem folyamatosan, szégyentelenül és alattomosan, amióta csak ismerlek. Igaz ez? Igaz vagy nem? Nos?

Ellis sóhajtott.

– Azt hiszem, igaz.

Jane úgy érezte, mindjárt felrobban.

– Te disznó! – sikította. – Te kibaszott disznó!

Ellis arca kőkemény volt.

– Ma akartam elmondani neked – szólt.

Az ajtón kopogtak. Egyikük sem törődött vele.

– Kémkedtél utánam és minden barátom után! – üvöltötte Jane. – Mennyire szégyenlem magam.

– Itt véget ért a munkám – szólt Ellis. – Soha többé nem kell hazudnom neked.

– Nem is lesz rá esélyed. Soha többé nem akarlak látni.

Újra kopogtak és Jean-Pierre azt mondta franciául:

– Valaki van az ajtónál.

– Ezt ugye nem mondtad komolyan, hogy nem akarsz többé látni? – szólt Ellis.

– Még csak fel sem fogod, hogy mit tettél velem, ugye? – kérdezte a lány.

Jean-Pierre megszólalt:

– Nyissátok már ki azt az átkozott ajtót, az Isten szerelmére!

– Jézus Isten – motyogta Jane és az ajtóhoz lépett. Elfordította a kulcsot és kinyitotta az ajtót. Egy hatalmas, széles vállú férfi állt ott, szakadt ujjú, zöld kordzakóban. Jane még soha nem látta. Így szólt:

– Mi a fenét akar maga itt? – Aztán észrevette, hogy pisztoly van a kezében.

Néhány másodpercen át mintha ólomlábakon járt volna az idő.

Jane egy villanásnyi idő alatt rájött, hogyha Jean-Pierre-nek igaza volt abban, hogy Ellis kém, akkor bizonyára abban is igaza volt, hogy valaki bosszút akar állni rajta; és abban a világban, ahová Ellis titokban tartozik, a “bosszú” egész biztos egy kopogtatás és egy pisztolyos férfi alakjában jelentkezik.

Sikoltásra nyitotta a száját.

A férfi a másodperc egy töredékéig habozott. Meglepődöttnek látszott, mint aki nem számított arra, hogy egy nővel találja szembe magát. Szeme Jean-Pierre-re vándorolt és vissza: azt tudta, az ő célpontja nem Jean-Pierre. De zavarban volt, mert Ellist, akit eltakart a félig nyitott ajtó, nem láthatta.

Visítás helyett Jane megpróbálta bevágni az ajtót.

Ahogy az ajtót a fegyveres férfi felé lendítette, az észrevette mire készül és lábát beakasztotta az ajtórésbe. Az ajtó a cipőjének ütődött és visszapattant. De miközben a férfi megpróbált előrelépni, egyensúlya megtartásának érdekében kinyújtotta karját és így fegyvere most a mennyezet fölső sarkára szegeződött.

Meg fogja ölni Ellist, gondolta Jane. Meg fogja ölni Ellist.

A lány a pisztolyosra vetette magát hirtelen, öklével verte az arcát, s noha gyűlölte Ellist, nem akarta, hogy meghaljon.

A férfi csak a másodperc egy töredékéig zavarodott meg. Szabad kezének egyetlen erős mozdulatával lökte félre Jane-t. Jane nagyot esve, ülő helyzetben ért földet, felhorzsolva gerincoszlopának alját.

Ami ezután történt, azt rémisztő élesen látta.

A kar, amelyik őt félretaszította, szélesre tárta az ajtót. Ahogy a férfi körbelóbálta pisztolyos kezét, Ellis magasan a feje fölé tartott borosüveggel támadt neki. A fegyver elsült, ahogy a palack lesújtott, egyszerre hallatszott a lövés és a törő üveg hangja.

A fegyveres összeroskadt, Ellis állva maradt, és a lány ekkor látta csak, hogy a lövés célt tévesztett.

Ellis lehajolt és kikapta a fegyvert a férfi kezéből.

Jane nagy erőfeszítéssel lábra állt.

– Jól vagy? – kérdezte Ellis.

– Legalábbis életben – hangzott a válasz.

Ellis Jean-Pierre-hez fordult.

– Hányan vannak az utcán?

Jean-Pierre kipillantott az ablakon.

– Senki sincs.

Ellis meglepettnek látszott.

– Elrejtőzhettek. –Zsebre vágta a pisztolyt és a könyvespolchoz lépett. – Álljatok hátrébb – mondta és a földre taszította az állványt.

Mögötte egy ajtó volt.

Ellis kinyitotta.

Egy hosszú percig Jane-re nézett, mintha mondani akart volna valamit, csak éppen nem találja a szavakat. Aztán átlépett a küszöbön és eltűnt.

Jane lassan a titkos ajtóhoz sétált és benézett rajta. Egy másik műteremlakás volt mögötte, gyéren bútorozott és rettentően poros, mint amit már legalább egy éve nem lakott senki. Ajtaja nyitva és mögötte a lépcsőház látszott.

A lány visszafordult és benézett Ellis szobájába. A pisztolyos a földön feküdt, kinyúlva a bortócsában. Megpróbálta megölni Ellist, itt, a szobájában; mindez most már egészen valószerűtlennek tűnt. És minden más is valószerűtlennek látszott: az, hogy Ellis kém; hogy Jean-Pierre tudott erről; hogy Rahmit letartóztatták és végül Ellis menekülésének módja.

Elment. “Soha többé nem akarlak látni”, mondta neki, épp csak néhány perccel ezelőtt. Lehet, hogy kívánsága teljesült.

A lány lépteket hallott a lépcsőn.

Tekintetét a pisztolyosról fölemelve Jean-Pierre-re nézett. Ő is kábának tűnt. A következő pillanatban átvágott a szobán és átkarolta a lányt. Jane a vállára roskadt és könnyekben tört ki.

NEGYEDIK FEJEZET

A folyó hidegen, tisztán és mindig rohanvást érkezett a hóhatár felől, hangjával betöltve a völgyet, amint felmelegedve keresztülfolyt a vízmosásokon és elrobogott a búzaföldek mellett, nagy lendülettel iramodva a távoli síkság felé. Jane fülében már majdnem egy éve visszhangzott ez a zaj: néha hangosan, amikor fürödni ment, vagy ha a falvak között kanyargó sziklás ösvények felé vette az útját; néha pedig lágyan, mint most is, amikor a lány magasra mászott a hegyoldalon és az Öt Oroszlán folyó távoli csillogássá és mormogássá szelídült. Amikor Jane néha elhagyta a völgyet, a csendet ijesztőnek találta; olyan ez, gondolta, mint amikor a városlakó falura megy nyaralni és a nagy csöndben nem tud aludni. Fülelve valami másra lett figyelmes, és felfedezte, hogy az új hang a régit is tudatosította benne. Túlharsogva a folyami kórust felhangzott egy helikopter baritonja.

Jane kinyitotta a szemét. Egy Antonov volt az, a lassú mozgású ragadozókra emlékeztető felderítőgép, amelynek szűnni nem akaró morgása a gyorsabb, zajosabb sugárhajtású repülők bombatámadásának szokásos hírnöke volt. A lány felült és izgatottan nézett végig a völgyön.

Titkos menedékhelyén volt, egy széles, lapos párkányon, az egyik sziklacsúcshoz vezető félúton. A fölötte lévő kiugró rész elrejtette őt anélkül, hogy a napot elfödte volna és csak egy alpinista nem rettent volna el attól, hogy errefelé másszon le. Lentről meredek, sziklás és kopár úton lehetett megközelíteni menedékhelyét: senki sem tudott úgy fölmászni ide, hogy Jane meg ne hallja és meg ne lássa. De senkinek nem is volt semmi oka arra, hogy odamenjen. Jane úgy talált rá erre a helyre, hogy elkószált az ösvényről és eltévedt. A hely elhagyatottsága nagyon fontos volt, hiszen Jane azért járt ide, hogy leszórja a ruháit és napozzon, az afgánok meg olyan erényesek voltak, akár az apácák: ha meglátták volna meztelenül, meglincselték volna.

Jobbra a porlepte hegyoldal hirtelen vált meredekké. A hegy lábánál, ahol a folyó közelében a lejtő lassan vízszintessé szelídült, terült el a megművelhetetlen, hepehupás, szikes kis földdarabkához tapasztott, ötven-hatvan házból álló Banda nevű falu. A házak szürke kőből és vályogtéglából épültek, s mindegyiknek gyékénnyel

fedett, döngölt földű lapos teteje volt. A kis mecset szomszédságában néhány szerencsétlenül járt ház apró csoportját lehetett látni: az egyik szovjet bombázó néhány hónapja telibe találta őket. Jane tisztán látta a falut, holott az húszperces kemény gyaloglásnyi távolságban volt. Fürkésző tekintetét végigjáratta a háztetőkön, a fallal körülvett udvarokon és a sáros ösvényeken, elkószált gyerekek után kutatva, de szerencsére egyet sem talált – a forró kék ég alatt Banda kihalt volt.

Jane-től balra a völgy kiszélesedett. A kis, köves földterületeket bombatölcsérek pöttyözték, és a hegyoldal alacsonyabb lejtőin számos, ősidők óta meglévő terasz beomlott. A búza beérett, de senki sem aratott.

A földeken túl, a völgy távolabbi oldalát alkotó sziklafal lábánál futott az Öt Oroszlán folyó: helyenként mély volt, másutt sekély; itt széles, ott keskeny; mindig sebes és mindenütt sziklás. Jane a folyó mentét kémlelte. Nem voltak ott sem fürdőző, sem mosó asszonyok, gyerekek sem játszottak a sekélyes részeken és férfiak sem vezették lovaikat vagy szamaraikat a gázlón át.

Jane eltűnődött, míg magára hányta ruháit és elhagyta rejtekhelyét, hogy feljebb másszon a hegyoldalon, a barlanghoz. Ott voltak a falusiak; a férfiak aludtak, miután egész éjszaka kint dolgoztak a földeken, az asszonyok főztek és vigyáztak, nehogy a gyerekek elcsavarogjanak, a teheneket karámba zárták, a kecskéket kipányvázták, a kutyák a koncon marakodtak. Valószínűleg biztonságban volt itt, miután az oroszok a falvakat bombázták, nem a kopár hegyoldalakat, de mindig fennállt a lehetőség, hogy egy bomba célt téveszt és egy szikla mindentől az égvilágon megvédi őt, csak egy telitalálattól nem.

Mielőtt döntött volna, meghallotta a repülőgépek zúgását. Hunyorogva nézett a napba, hogy lássa őket. Lármájuk betöltötte a völgyet, elnyomva a rohanó folyó hangját, amint a lány fölött elhúztak északkeleti irányba, magasan, de mégis lefelé tartva; egy, kettő, három, négy ezüst gyilkos, az emberi találékonyság csúcspontjai, melyek azért vonultak itt föl, hogy írástudatlan parasztokat nyomorítsanak meg, vályogházakat döntsenek romba, és aztán óránként hétszáz mérföldes sebességgel visszatérjenek a bázisra.

Egy pillanat és már ott sem voltak. Bandát megkímélték mára. Jane lassan megnyugodott. A gépek megrémisztették. Banda a múlt nyáron teljesen megmenekült a bombázástól, és az egész völgy télen lélegzethez jutott, de aztán tavasszal újra kezdődött az egész, annak előjeleként, hogy mi vár rájuk a jövőben – és Bandát számos találat érte, egy éppen a falu kellős közepén. Attól kezdve Jane gyűlölte a repülőket.

A falubeliek bátorsága bámulatra méltó volt. Minden család berendezett magának egy második otthont fönt a barlangokban, ahová minden reggel fölmásztak, hogy ott töltsék a napot, s aztán majd szürkületkor térjenek vissza, mert éjszakánként soha nem bombáztak. Minthogy napközben nem volt biztonságos a földeken dolgozni, ezért a férfiak éjjel végezték el a munkát – helyesebben szólva az idősebbek, minthogy a fiatal férfiak szinte mindig távol voltak és az oroszokra lövöldöztek lent a völgy déli végén, vagy még távolabb. Ezen a nyáron a bombázás sokkal intenzívebb volt, mint akármelyik lázadó vidéken valaha is; legalábbis Jean-Pierre így hallotta a gerilláktól. Ha az afgánok az ország más részein is olyanok, mint ezek itt, akkor képesek lesznek alkalmazkodni és túlélni az egészet: kimentenek néhány értékes dolgot a lebombázott ház törmelékei alól, fáradhatatlanul újra- és újrapalántázzák az elpusztított veteményeseket, ápolják a sebesülteket és eltemetik a halottakat, és egyre fiatalabb tinédzser fiúkat küldenek a gerilla-vezérekhez. Az oroszok ezeket az embereket soha nem lesznek képesek legyőzni – gondolta Jane – hacsak az egész vidéket radioaktív sivataggá nem változtatják.

Az, hogy a lázadók le tudják-e valaha is győzni az oroszokat, megint más kérdés. Bátrak és elnyomhatatlanok voltak, ellenőrzésük alatt tartották a vidéket, de a rivális törzsek majdnem annyira gyűlölték egymást, mint az oroszokat és puskájuknak semmi hasznát sem vették a bombázórepülők és a felfegyverzett helikopterek ellen.

Jane elhessegette magától a háború gondolatát. Ez volt a nap legmelegebb időszaka, a sziesztа ideje, amikor szeretett egyedül lenni és pihenni. Belenyúlt a tisztított vajat tartalmazó kecskebőr táskába és nekilátott, hogy beolajozza a megfeszült bőrt hatalmas hasán, miközben azon tűnődött, hogyan is lehetett olyan őrült, hogy éppen Afganisztánban legyen terhes.

Két évre elegendő fogamzásgátló tablettát és egy teljes karton fogamzásgátló zselét hozott magával; mégis, épp csak pár hét telt el, s ő elfelejtette mensese után újrakezdeni a tablettaszedést, aztán elfelejtette fölrakni a filmet – és nem is egyszer. “Hogy követhettél el ilyen hibát?” – ordított Jean-Pierre, és ő nem tudott mit válaszolni.

De most, ahogy itt feküdt a napsütésben, vidáman véve tudomásul terhességét, csodásan duzzadt mellekkel és szűnni nem akaró hátfájással, most már tisztán látta, hogy szándékosan követte el a mulasztást, agya öntudatlanul is erre a profi módon végrehajtott hibára sarkallta. Gyereket akart és tudta, hogy Jean-Pierre egyáltalán nem akarja, ezért saját maga fogott hozzá az elsőhöz, mintegy véletlenül.

Miért akartam olyan nagyon egy gyereket? – kérdezte önmagától és valahonnan a semmiből meg is érkezett rá a válasz: mert magányos vagyok.

“Igaz ez?” – kérdezte hangosan. Nevetséges lenne. Párizsban sohasem érezte, hogy magányos lenne, holott egyedül élt, egy személyre vásárolt, saját magával beszélgetett a tükörben; de most, hogy férjnél volt, minden estét és éjszakát a férjével töltött és mellette dolgozott minden nap, úgy érezte: elszigetelt, rémült és magányos.

Közvetlenül azelőtt házasodtak össze Párizsban, mielőtt idejöttek volna. Úgy tűnt, valahogy ez is magától értetődő része a kalandnak: újabb kihívás, újabb kockázat, újabb izgalom. Mindenki azt mondta, milyen boldogok, milyen szépek és bátrak, s mennyire szeretik egymást – és tulajdonképpen ez igaz is volt.

Kétségtelenül Jane túl sokat várt. Már előre örült annak, hogy egyre nagyobb lesz köztük a szerelem és egyre bensőségesebb viszonyba kerül Jean-Pierre-rel. Azt várta, hogy megtud majd mindent a férfi gyerekkori szerelmeiről és hogy mi az, amitől igazán félt, és igaz-e, hogy a férfiak pisilés után lerázzák az utolsó cseppeket; és cserébe ő elmondaná neki, hogy apja alkoholista volt, és hogy azon fantáziált, egy néger majd biztosan megerőszakolja, és hogy időnként, ha ideges, szopja a hüvelykujját. De úgy látszik, Jean-Pierre a házasságuk utáni kapcsolatukat ugyanolyannak képzelte, mint amilyen korábban volt. Előzékenyen bánt vele, bolondos hangulataiban megnevettette a lányt, tehetetlenül vetette

magát a karjaiba, ha lehangolt volt, megvitatta vele a politikát és a háborút, érzékeny sebész kezeivel, szikár, fiatal testével szakavatottan szeretkezett a lánnyal hetente egyszer, és minden tekintetben sokkal inkább úgy viselkedett, mintha csupán a barátja lenne, nem is a férje. Jane még mindig úgy érezte, hogy képtelenség vele olyan bolondos és kellemetlen dolgokról beszélni, hogy vajon kalapban hosszabbnak látszik-e az orra, és hogy még most is milyen dühös, hogy őt fenekelték el, amiért a dolgozószoba szőnyegére kiömlött a piros tinta, pedig nem is ő, hanem Pauline, a nővére borította ki. Szerette volna megkérdezni valakitől, hogy "Ilyennek kell ennek lennie vagy majd jobbra fordul?", de a barátai és a családja messze voltak és az afgán asszonyok meg felháborítónak tartották volna elvárásait. Ellenállt a kísértésnek, hogy csalódását föltárja Jean-Pierre előtt, részben azért, mert panasza olyan megfoghatatlan volt, részben pedig azért, mert rettegett a várható választól.

Visszatekintve látta már, hogy gyerek utáni vágya jóval korábban fogalmazódott meg benne és azóta fokozódott, amikor még Ellis Thalerrel járt, s abban az évben, amikor Párizsból Londonba repült Pauline nővére harmadik gyerekének a keresztelőjére, bár ilyet rendszerint nem szokott tenni, mert nem kedvelte a formális családi találkozásokat. Sőt, a házban, ahol lakott, néha elvállalta egy házaspár kedvéért, hogy vigyáz a gyerekre; egy hisztérikus régiségkereskedő és arisztokratikus feleségének gyerekére, és leginkább akkor élvezte a dolgot, amikor a baba sírni kezdett és fel kellett kapnia, hogy megvigasztalja.

És azután itt, a völgyben, ahol az a kötelessége, hogy az asszonyokat arra bátorítsa, valamivel ritkábban szüljenek, hogy egészségesebbek legyenek a gyerekeik, észrevette, hogy maga is osztozik abban az örömben, amivel minden új terhességet fogadtak még a legszegényebb és legnépesebb családban is. Így a magányosság és az anyai ösztön összefogtak a józan ész ellen.

Előfordult-e valaha is – akár csak egy röpke pillanat erejéig–, hogy észrevette magán: öntudatlanul is megpróbál terhes lenni? Gondolt-e vajon arra, hogy "talán gyerekem lesz" abban a pillanatban, amikor Jean-Pierre beléhatolt – lassan és könnyedén siklott a testébe, akár a hajó a dokkba –, s miközben ő szorosan a férfi teste köré fonta karjait; vagy annál a másodpercnyi kis

tétovázásnál, ami közvetlenül a férfi orgazmusát előzte meg, ilyenkor becsukta a szemét, s úgy tűnt, mintha teljesen visszavonulna önmagába, s olyan volt, mint a napba zuhanó űrhajó; vagy gondolt-e rá utána, amikor üdvözülten álomba sodródott és érezte, hogy a férfi magja belül égeti őt? “Észrevettem?” kérdezte hangosan: de a szeretkezés gondolata teljesen a hatalmába kerítette és vajtól csúszós kezeivel kéjesen kezdte simogatni magát, feledvén az iménti kérdést, és hagyta, hogy agyát elborítsák a szenvedély homályos örvényei.

A repülőgépek üvöltése rángatta vissza a valóságba. Rémülten nézte, amint négy újabb bombázó húzott el a völgy fölött, majd eltűnt. Amikor elült a zaj, ismét magához nyúlt, de hangulata odalett. Nyugodtan heverészett a napsütésben és gyermekére gondolt.

Jean-Pierre szerint a terhességet Jane előre kitervelte. Olyan mérges volt, hogy legszívesebben saját maga azonnal megcsinálta volna az abortuszt. Jane a férfinek ezt az óhaját ijesztőnek, hátborzongatónak találta és hirtelen idegennek érezte a férjét. De legnehezebben az elutasítottság érzését viselte. A gondolattól, hogy a férjének nem kell az a gyerek, végképp lesújtottá vált. A férfi csak rontott a helyzeten még azzal is, hogy hozzáérni sem volt hajlandó Jane-hez. Jane még soha életében nem érezte magát ilyen nyomorultnak. Most értette meg először, hogy az emberek időnként miért követnek el öngyilkosságot. Mindent egybevéve a fizikai kapcsolat megtagadása volt a legnagyobb kínszenvedés – őszintén kívánta, hogy Jean-Pierre inkább verné meg, csak nyúljon már hozzá végre. Ha eszébe jutottak azok a napok, még most is elkapta a méreg. Pedig jól tudta, mindezt saját maga okozta magának.

Aztán egyik reggel a férfi átölelte és bocsánatot kért a viselkedéséért; és noha Jane egyik énje legszívesebben azt mondta volna: “Az, hogy sajnálom, az nem elég, te szemét”, másik énje azonban olyan veszettül kívánta a szerelmet, hogy azon nyomban megbocsátott neki. A férfi azt magyarázta, hogy már attól félt, elveszíti őt, és ha Jane tényleg a leendő fiának anyja, akkor végképp megrémülne, hogy mindkettejüket elveszti. Jane, meghallván ezt a gyónást, elsírta magát és rájött, hogy ezzel a terhességgel tulajdonképpen ultimátumot adott Jean-Pierre-nek és elhatározta,

mindent elkövet azért, hogy ez a házasság valóban beváljon, jöjjön, aminek jönnie kell.

Ettől kezdve a férfi sokkal melegebben viselkedett vele. Érdeklődött a gyerek fejlődése iránt, nyugtalankodott Jane egészségéért és biztonságáért – egyszóval mindent úgy tett, ahogy azt a “várandós apáktól” elvárják. Házasságuk nem lenne tökéletes, gondolta, de boldog talán igen, és megpróbálta maga elé képzelni az ideális jövőt, amely szerint szocialista kormányzat alatt Jean-Pierre lenne a francia egészségügyi miniszter, ő, Jane pedig az Európa Parlament tagja, lenne három csodálatos gyerekük, egyik a Sorbonne-on tanulna, a másik Londonban közgazdaságtudományt, s végül a harmadik New Yorkban, színművészetet.

Képzeletében a legidősebb és legcsodálatosabb gyerek lány volt. Jane, ujjai hegyével finoman nyomogatni kezdte a hasát és érezte a gyerek formáját. Rabia Gul, az öreg falusi bábaasszony szerint lány lesz, mert a bal oldalon érezhető, míg a fiúkat a jobb oldalon lehet kitapintani. Ennek megfelelően Rabia zöldségkúrát írt elő. Ha fiúról lett volna szó, akkor sok húst ajánl. Afganisztánban a férfiakat már születésük előtt is jobban táplálják.

Jane gondolatait hatalmas dörrenés szakította félbe. Egy pillanatra teljesen megzavarodott, mert a robbanást összefüggésbe hozta a pár perccel korábban elhaladt repülőgépekkel, melyek más falvak bombázására indultak; de azután meglehetősen közelről egy gyerek fájdalommal és rémülettel teli, szűnni nem akaró sikoltását hallotta.

Azonnal rájött, mi történt. Az oroszok, elsajátítván az amerikaiak vietnami taktikáját, az egész vidéket teleszórták gyalogsági aknával. Látszólagos céljuk az volt, hogy elvágják a gerillák utánpótlási vonalait, de minthogy “a gerillák utánpótlási vonalai” hegyi ösvények voltak, amelyeket napközben öregemberek, asszonyok, gyerekek és állatok használtak, céljuk végül is a nyilvánvaló terror volt. A síkoly azt jelentette, hogy egy gyerek felrobbantott egy aknát.

Jane talpra ugrott. Úgy tűnt, a hang valahonnan a mullah háza közeléből jön, ami körülbelül félmérföldnyire volt a falutól, a hegyoldalra vezető ösvényen. Jane tőle kissé balra és lefelé nézve láthatta is. Beleugrott a cipőjébe, megragadta a ruháit és abba az

irányba rohant. Az első, hosszú sikolynak vége szakadt és ezt rövid, rémisztő kiáltások sorozata követte. Jane-nek úgy tűnt, mintha a gyerek látná a roncsolást, amit az akna a testén végzett és most efölötti rémületében sikoltozna. A durva bozótoson rohanván keresztül Jane észrevette, hogy saját maga is megrémült, oly ellentmondást nem tűrő volt a bajban lévő gyerek segélykiáltása. Nyugalom – mondta magának levegő után kapkodva. Ha most elesne, egyszerre mindjárt két ember kerülne bajba és nem lenne senki, aki segíthetne, és akárhogy is vesszük, egy rémült gyerek számára a lehető legrosszabb egy rémült felnőtt.

Már közel járt. A gyerek biztos a bokrok között bújt meg, s nem az ösvényen lesz, hiszen a férfiak, amikor aknákat kerestek, valamennyi ösvényt átfésültek, dehát persze lehetetlen volt aknátlanítani az egész hegyoldalt.

Jane megállt, s hallgatózott. Zihálása olyan hangosnak tűnt, hogy kénytelen volt visszafojtani lélegzetét. A sikoltások a sűrű cserjét alkotó illatos szittyó és a borókabokrok felől jöttek. Átverekedte magát a bozóton és egy világoskék kabátot pillantott meg. A gyerek Mousa lesz, az egyik vezető gerillának, Mohamed Khannak a kilencéves fia. Egy pillanat múlva már a fiú mellett termett.

A gyerek a poros földön térdelt. Nyilvánvalóan megpróbálta felemelni az aknát, mert az levitte a karját, s a gyerek most eszelős tekintettel bámult a véres csonkra és rémülettel telve sikoltozott.

Jane az elmúlt esztendőben meglehetősen sok sebet látott, ez az egy most mégis nagyon megindította. Ó, jóságos isten – mondta –, szegény gyerek. Letérdelt elé, átölelte és csillapító szavakat duruzsolt a fülébe. A gyerek egy perc múlva abbahagyta a sikoltozást. Jane remélte, hogy sikoltozás helyett majd inkább sírni kezd, de a fiút olyan sokk érte, hogy inkább teljes csöndbe burkolódzott. Ahogy átölelve tartotta, keresni kezdte hónaljánál a verőeret, és amint megtalálta, elzárta a kilövellő vér útját.

Jane-nek szüksége volt a gyerek segítségére. Muszáj volt beszéltetnie.

– Mousa, mi volt ez? – kérdezte dari nyelven.

Nem kapott választ. Újra kérdezte.

– Azt hittem… – A gyerek szeme nagyra tágult, ahogy visszaemlékezett, és hangja sikoltássá fokozódott, ahogy mondta:

– Azt hittem, egy labda!

– Csitt, csitt – mondta Jane. – Mondd el, mit csináltál.

– Felkaptam! Felkaptam!

Szorosan tartotta a gyereket, közben csendesítgette.

– És mi történt?

A fiú hangja reszketett, de már nem volt hisztérikus.

– Felrobbant – mondta. Gyorsan vált egyre nyugodtabbá.

Jane fogta a gyerek jobb kezét és bal karja alá tette.

– Nyomd itt, ahol én nyomom – szólt. A megfelelő pontra igazgatta a gyerek ujjhegyeit, sajátját pedig visszahúzta. A sebből újra folyni kezdett a vér.

– Nyomd erősen – mondta neki. A gyerek úgy tett. A vérzés elállt. Jane megcsókolta a homlokát. Nyirkos és hideg volt.

Ruháját ledobta Mousa mellett a földre. Ugyanazt viselte, amit az afgán asszonyok: pamutvászon nadrágja fölött egy zsákformájú ruhát. Fölkapta a ruhát és a vékony anyagot csíkokra tépdeste, aztán nekilátott szorítókötést készíteni. Mousa tágra nyílt szemmel és csendben figyelte őt. Jane letört a borókabokorról egy száraz ágat és ennek segítségével végül elkészült a szorítókötés.

A gyereknek most már kötözésre, érzéstelenítőre, antibiotikumra volt szüksége, hogy elkerüljék a fertőzést, és szüksége volt az anyjára is, hogy a traumát megelőzzék.

Jane fölhúzta nadrágját és megkötötte. Szerette volna, ha kevésbé meggondolatlanul tépi össze ruháját: valamennyit meg kellett volna őriznie belőle, hogy felsőtestét elfedhesse. Most már csak azt remélhette, hogy a barlangokhoz vezető úton egyetlen férfival sem találkozik.

És hogyan viszi oda Mousat? Nem akarta, hogy a gyerek megpróbáljon a saját lábán menni. A hátán sem vihette, hiszen nem

tudott kapaszkodni. Sóhajtott: kénytelen lesz a karjában vinni. Lehajolt, egyik karjával a fiú vállát, másikkal combját ölelte át és így emelte fel őt, sokkal inkább a térdét dobva bele a műveletbe, mint a hátát, pont úgy, ahogyan ezt annak idején a fitness tanfolyamon tanulta. Amint sikerült a gyereket úgy fölemelnie magához, hogy a háta Jane hatalmas hasán nyugodott, lassan elindult a hegyen fölfelé. Csak azért volt képes ezt véghezvinni, mert a gyerek szinte teljesen kiéhezett volt: egy kilencéves európai kisfiú ennél sokkal nehezebb lett volna.

Jane hamarosan kikászálódott a bokrok közül és megtalálta az ösvényt. De negyven vagy ötven yard után már kimerült. Az utóbbi néhány hétben észrevette, hogy gyorsan fárad és ez bosszantotta, de nem tudott mit tenni ellene. Letette Mousat, és gyengéden átölelve a fiút, együtt álldogáltak, míg Jane, az ösvény egyik oldalán végighúzódó sziklafalnak támasztva hátát, pihent. A fiú fagyos csöndbe burkolódzott, és ezt Jane sokkal aggasztóbbnak találta, mint a sikoltozást. Amint kicsit jobban érezte magát, felkapta a fiút és újra nekiindult.

Tizenöt perccel később, amikor a hegytető közelében pihent meg, észrevette, hogy egy férfi bukkant föl előtte az ösvényen. Jane felismerte.

– Ó, nem – mondta angolul. – Az összes közül éppen Abdullah.

Negyvenöt év körüli, alacsony férfi volt, és az élelmiszerhiány ellenére meglehetősen pocakos. Sárgásbarna turbánjához és buggyos fekete nadrágjához skótmintás pulóvert és egy kék, kétsoros gombolású, hajszálcsíkos zakót viselt, ami pont úgy festett, mintha valaha egy londoni tőzsdeügynöké lett volna. Buja szakálla vörös színben pompázott: ő volt a mullah Bandában.

Abdullah nem bízott az idegenekben, megvetette a nőket és gyűlölt minden orvost, aki ismeretlen gyógyszereket használt. Jane-nek, lévén hogy az iménti mindhárom dolog ráillett, soha nem lehetett esélye arra, hogy valaha is elnyerje a mullah jóindulatát. S ami még csak tovább rontotta a helyzetét, a völgyben nagyon sokan rájöttek, hogy a Jane-től kapott antibiotikumok sokkal hatásosabbnak bizonyultak a fertőzések ellen, minthogy beszippantsák annak az égő cédulának a füstjét, amire Abdullah firkantott valamit sáfránytintával – ennek következtében a mullah

anyagilag is károsodott. Erre aztán úgy reagált, hogy Jane-t csak így nevezte: “az a nyugati kurva”, de ennél többet nem is tehetett, mert a nő is és Jean-Pierre is Ahmed Shah Masudnak, a gerillavezérnek védelme alatt állt és még egy mullah sem mert szembeszállni egy ilyen nagy hőssel.

Amikor Jane-t meglátta, gyökeret vert a lába, s arcának szokásos fennkölt kifejezése komikus álarccá torzult, amint a teljes hitetlenség kiült a képére. A lehető legrosszabb volt éppen vele találkozni. Bármelyik másik falusi férfi legfeljebb zavarba jött volna, talán sértve is érezte volna magát, hogy félig meztelenül kell látni Jane-t; de Abdullah fel fog bőszülni.

Jane elhatározta, hogy hetykén fog viselkedni. Dari nyelven szólt:

– Béke legyen veled. – A formális kölcsönös üdvözlés mindig így kezdődött és sokszor percekig is eltartott. De Abdullah nem válaszolt a szokásos “És veled is” köszöntéssel. Ehelyett kinyitotta a száját és magas hangon kiáltozva kezdte becsmérelni Jane-t, a szidalmak olyan özönét zúdítva rá, amelyek közül nem hiányzott a prostituált, a perverz és a gyerekek megrontója dari nyelvű megfelelője sem. Az őrjöngéstől bíborrá vált az arca és botját fölemelve Jane felé indult.

Most már túl messzire ment. Jane Mousara mutatott, aki csendesen állt mellette, kábultan a fájdalomtól, és a vérveszteségtől elgyengülve.

– Nézd! – üvöltött Abdullahra. – Hát nem látod!

De azt elvakította a düh. Még mielőtt Jane be tudta volna fejezni, amit mondani akart, a férfi hatalmas ütést mért a fejére a bottal. Jane a fájdalomtól és a méregtől felkiáltott: meglepődött, hogy az ütés mennyire fájt és hogy mennyire dühös, amiért a másik ezt tette. A férfi még mindig nem vette észre Mousa sebét. A mullah bámuló szemei Jane mellkasára szegeződtek, és a lány egy szemvillanás alatt ráébredt, hogy a férfi számára egy terhes, fehér, nyugati nő csupasz melleinek a látványa fényes nappal olymértékű szexuális izgalommal járt, hogy kis híján elélvezett. Már nem akarta egy-két ütleggel megverni őt, mint ahogy mondjuk engedetlenségért megverte volna a feleségét. Szívében gyilkos düh ébredt.

Hirtelen nagyon megijedt Jane – maga miatt, Mousa miatt és születendő gyermeke miatt. Hátrafelé botladozott, hogy "lőtávolságon" kívül kerüljön, de a férfi felé lépett és újra magasra emelte a botot. Hirtelen ötlettől vezérelve Jane nekiugrott és ujjait a szemébe bökte.

A férfi úgy bődült el, akár egy sebesült bika. Nem is annyira sérült volt, hanem sokkal inkább felháborodott, hogy egy asszony, akit ő akart megverni, az volt oly vakmerő, hogy szembeszálljon vele. Amíg átmenetileg megvakult, Jane két kézzel megragadta a szakállát és jól megráncigálta. A mullah előre tántorgott, megbotlott és elesett. Néhány yardnyit gurult lefelé, majd kikötött egy törpefűz bokorban.

Jane arra gondolt: "Ó, te jó isten, mit tettem?"

Látván a nagyképű, ellenséges papot megaláztatásában, Jane tudta, hogy az soha nem bocsátja meg neki, amit vele tett. Elmehet panaszra a "fehérszakállúakhoz" is – a falu véneihez. Elmehet akár Masudhoz is és követelheti, hogy az idegen orvosokat küldjék haza. Arra is feltüzelheti a bandai férfiakat, hogy kövezzék meg Jane-t. De szinte ugyanabban a pillanatban, amikor erre gondolt, eszébe jutott az is, hogy bármiféle panasztételnél a mullahnak elő kellene adnia történetének valamennyi megszégyenítő részletét, és ezt követően a falusiak örökkön-örökké nevetségesnek tartanák őt – ha valakik, akkor az afgánok kegyetlenek. Jane így talán megúszhatja a dolgot.

Körülnézett. Sokkal fontosabb dolog miatt kellett most aggódnia. Mousa ott állt, ahová letette, csendesen és kifejezéstelenül, túl nagy megrázkódtatást élve át ahhoz, hogy megértse, mi történik körülötte. Jane vett egy mély lélegzetet, fölkapta a fiút és tovább rohant.

Néhány lépés után elérte a hegygerincet és most már, hogy nem kellett emelkedőn mennie, gyorsabban tudott haladni. Átvágott a köves fennsíkon. Fáradt volt és fájt a háta, de már majdnem odaért: a barlangok pont a hegy orma alatt voltak. Elérte a hegygerinc távolabbi oldalát, meghallotta a gyerekhangokat is, amint kezdett leereszkedni. Egy pillanat múlva már meg is látta a hatévesek egy csoportját, amint az Ég és Pokol játékot játszák: ezt úgy kell játszani, hogy fogod a lábujjaidat, amíg két másik gyerek elvisz a Mennyországba – már persze csak akkor oda, ha végig tudod fogni a

lábujjaidat –, vagy a Pokolba, ha közben elengeded, s ez a Pokol többnyire nem más, mint valami szemétdomb vagy latrina. Jane rádöbbent, hogy Mousa soha többé nem játszhatja ezt a játékot, és hirtelen hatalmába kerítette a tragédia érzése. A gyerekek észrevették, amint elhaladt mellettük, abbahagyták a játékot és bámultak. Egyikük felsóhajtott: “Mousa”. Egy másik elismételte a nevet, aztán megtört a varázs, és valamennyien Jane előtt rohantak, a hírt kiabálva.

Banda lakóinak nappali rejtekhelye úgy festett, mint egy nomád törzs sivatagi tábora: poros föld, tűző déli nap, tűzrakó-helyek maradványai, lefátyolozott asszonyok, koszos gyerekek. Jane átvágott a barlangok előtti sima kis térségen. Az asszonyok már azelőtt a legnagyobb barlang előtt gyülekeztek, ahol Jane és Jean-Pierre a klinikáját rendezték be. Jean-Pierre hallotta a felbolydulást és kijött. Jane hálásan nyújtotta át neki Mousat és franciául mondta:

– Egy akna volt. Elvesztette a karját. Add ide az ingedet.

Jean-Pierre bevitte Mousat és lefektette a vizsgálóasztalul szolgáló szőnyegre. Mielőtt a fiúra fordította volna a figyelmét, lehúzta megfakult khaki-színű ingét és odanyújtotta Jane-nek. Az felvette.

Kicsit szédült. Gondolta, hogy leül és pihen hátul, a barlang hűvösében, de néhány lépés után meggondolta magát és azonnal leült. Jean-Pierre szólt:

– Adj egy kis vattát.

Meg se hallotta: Mousa anyja, Halima rohant be a barlangba és visítani kezdett, amint meglátta a fiát. Meg kellene nyugtatnom, gondolta Jane, legalább annyira, hogy vigasztalni tudja a gyereket, de miért nem tudok fölállni? Azt hiszem, becsukom a szememet. Csak épp egy pillanatra.

*

Alkonyatkor Jane már tudta, hogy nemsokára szülni fog.

Amikor ájulásából feléledt a barlangban, úgy érezte, nagyon fáj a háta, s azt gondolta, attól, hogy Mousat cipelte. Jean-Pierre egyetértett ezzel a diagnózissal, adott neki egy aszpirint, és

utasította, hogy feküdjön nyugodtan. Rabia, a bába, bejött a barlangba, hogy megnézze Mousat, szigorúan Jane-re nézett, de az akkor nem értette ennek a jelentőségét. Jean-Pierre kitisztította és bekötözte Mousa karcsonkját, adott neki penicillint és tetanuszt. A gyerek nem fog fertőzéstől meghalni, mint ahogy nagy valószínűséggel ez történne a gyógyszerek nélkül; ennek ellenére Jane azon tűnődött, vajon érdemes-e neki élnie, hiszen a túlélés itt még az egészségeseknek is kemény próbatétel, s a nyomorék gyerekek többnyire fiatalon halnak meg.

Késő délután Jean-Pierre útra készülődött. Beosztás szerint másnap egy több mérfölddel távolabbi faluban kellett rendelnie, és – valamilyen oknál fogva, amit Jane soha nem értett egészen –, az ilyen időpontokat soha nem mulasztotta el, noha tudta, hogy egyetlen afgán sem lepődne meg, ha egy napot vagy akár egy hetet késne.

Amikor búcsúzóul megcsókolta Jane-t, az éppen azon tűnődött, hogy hátfájása nem a vajúdás kezdetét jelenti-e, amit időnek előtte a Mousa okozta megpróbáltatás váltott ki, de minthogy eddig még soha nem szült, nem tudta volna megmondani, és valószínűtlennek is tűnt az egész. Megkérdezte Jean-Pierre-t.

– Ne aggódj – vágta rá Jean-Pierre. – Még hat heted van vissza.

Megkérdezte tőle, nem maradhatna-e itthon, arra az esetre, ha mégis történne valami, de a férfi ezt igazán szükségtelennek tartotta, és Jane már kezdte hülyének érezni magát – úgyhogy hagyta, hadd menjen, orvosi felszerelését egy sovány pónira pakolva, hogy még sötétedés előtt célhoz érjen s így reggel azonnal munkához láthasson.

Amikor a nyugati sziklafal mögött kezdett lebukni a nap és a völgy megtelt árnyékukkal, Jane az asszonyokkal és a gyerekekkel elindult lefelé a hegyoldalon a sötétedő faluba, a férfiak pedig a földekre igyekeztek, hogy míg a bombázók alszanak, betakarítsák a termést.

A ház, ahol Jane és Jean-Pierre lakott, valójában a falusi boltosé volt, aki föladta a reményt, hogy háborús időkben pénzt keressen – hisz jóformán semmi eladnivalója sem volt –, szedte a sátorfáját és családostul Pakisztánba menekült. Az első szoba, a valamikori bolt

volt Jean-Pierre rendelője, egészen addig, míg a sűrűsödő nyári bombázások elől a falusiak napközben föl nem húzódtak a barlangokba. Még két hátsó szoba volt a házban: az egyik eredetileg a férfiaké és vendégeké, a másik a nőké és a gyerekeké.

Jane és Jean-Pierre ezeket hálószobának és nappalinak használta. A ház mellett volt a vályogfallal körülvett udvar a főzéshez szolgáló tűzrakóhellyel és egy kis medencével, ahol ruhát mosni, mosogatni, gyerekeket fürdetni lehetett. A boltos otthagyott néhány házilag készített fabútort, a falusiak pedig jónéhány szép szőnyeget kölcsönöztek Jane-nek, hogy a földre teríthesse. Jane és Jean-Pierre matracon aludt, mint az afgánok, de takarók helyett hálózsákot használtak. Akárcsak az afgánok, napközben fölgöngyölítették a matracot, vagy fölvitték a lapos tetőre, hogy a szép időben szellőzzön. Nyáron meg mindenki a tetőn aludt.

A barlangtól hazáig vezető séta különös hatással volt Jane-re. Hátfájása rosszabbodott és mire a házhoz ért, majd összeesett a fájdalomtól és a kimerültségtől. Irtózatosan kellett pisilnie, de túl fáradt volt ahhoz, hogy kimenjen a latrinára, így hát azt az edényt használta, amit szükség esetére a hálószobafüggöny mögé készítettek. Ekkor vette észre vászonnadrágján a vérfoltot.

Nem volt energiája a külső létrán fölmászni a tetőre a matracért, így egy szőnyegre feküdt le a hálószobában. A “hátfájás” hullámokban jött. A következő hullámnál kezét a hasára tette és érezte, ahogy a domborulat elmozdul: a fájdalom növekedésekor fölmagasodik, aztán ahogy a fájás enyhül, úgy lesz ismét laposabb. Most már semmi kétsége sem volt afelől, hogy szülési fájdalmai vannak.

Megrémült. Felidézte, amit a gyerek születéséről Pauline nővérével beszélt. Mikor Pauline-nak megszületett az első gyereke, Jane egy üveg pezsgővel és egy kis marihuanával felszerelkezve meglátogatta. Mikor már teljesen elernyedtek, Jane megkérdezte, milyen is volt valóban a szülés és Pauline azt válaszolta: “Mintha görögdinnyét szarnál”. Akkor úgy tűnt, mintha órákat vihorászhatnának ezen.

De Pauline az Egyetemi Klinikán szült London szívében, nem egy vályogviskóban az Öt Oroszlán Völgyében.

Jane arra gondolt: most mit fogok csinálni?

Nem szabad pánikba esnem. Le kell mosnom magam meleg vízzel és szappannal; keresnem kell egy éles ollót és tizenöt percre forró vízbe kell tennem; tiszta lepedőket kell kerítenem, amire majd lefekhetek. Kortyolgass valami folyadékot és pihenj.

De mielőtt bármit is tudott volna csinálni, újabb roham kezdődött, és ez most tényleg fájt. Lehunyta szemét és megpróbált lassan, mélyen, szabályosan lélegezni, ahogy Jean-Pierre magyarázta, de túl nehéz volt ennyire fegyelmezettnek lennie, amikor semmi másra nem vágyott, mint ordítani a félelemtől és a fájdalomtól.

A görcs minden erejét elapasztotta. Nyugodtan feküdt, hogy magához térjen. Rájött, hogy amit az imént fölsorolt, abból semmit sem tud megcsinálni: nem képes egyedül boldogulni. Amint elég erősnek érzi magát, majd felkel és elvánszorog a legközelebbi házig, s megkéri az asszonyokat, hogy hívják el a bábát.

A következő roham hamarabb érkezett, mint várta, úgy tűnt, hogy csupán egy vagy két perc telt el az előző óta. Ahogy a feszítés egyre fokozódott és elérte a csúcspontot, Jane hangosan így szólt:

– Hát miért nem mondja meg senki az embernek, hogy ez mennyire fáj?

Ahogy a roham átlendült a tetőfokon, kényszerítette magát arra, hogy fölkeljen. Az attól való rémület, hogy egyedül fog szülni, erőt adott neki. Átbicegett a hálószobából a nappaliba. Minden lépésnél egy kicsit erősebbnek érezte magát. Az udvar felé vette útját, és akkor hirtelen megérezte, hogy valami meleg folyadék ömlik végig a combjai között és nadrágja azonnal átázott – ez a magzatvíz. "Ó, nem", nyögött föl. Az ajtófélfának dőlt. Egyáltalán nem volt biztos benne, hogy akár csak pár yardnyit is tud sétálni egy ilyen állapotban, félig lecsúszott nadrágban. Megszégyenülve érezte magát. "Muszáj", szólt, de ismét kezdődtek a fájások és leroskadt a földre, miközben arra gondolt: egyedül kell végigcsinálnom az egészet.

Amikor legközelebb kinyitotta a szemét, egészen közel a magáéhoz egy férfi arcát látta. Olyan volt, mint egy arab sejk: a bőre sötétbarna, a szeme és a bajusza fekete, vonásai

arisztokratikusak – kiugró arccsonttal, római orral, fehér fogakkal és hosszú állkapoccsal. Mohammed Khan volt az, Mousa apja.

– Hála istennek – motyogta Jane rekedten.

– Azért jöttem, hogy megköszönjem, amiért megmentetted a fiam életét – szólt Mohammed dari nyelven. – Beteg vagy?

– Szülni fogok.

– Most? – kérdezte az, rémülten.

– Hamarosan. Segíts be a házba.

A férfi habozott – a gyerekszülést, mint mindent, ami kifejezetten női dolog volt, tisztátalannak tartotta–, de becsületére legyen mondva, csak egy pillanatig habozott. Felemelte Jane-t és támogatta, míg az a nappalin át a hálószobába botorkált. Újra lefeküdt a szőnyegre.

– Hozz segítséget – mondta a férfinak.

Az összehúzta a szemöldökét, nem tudta, mit tegyen, egyszerre nagyon kisfiús és nagyon jóképű volt.

– Hol van Jean-Pierre?

– Khawakba ment. Rabiára van szükségem.

– Igen – válaszolta a férfi. – Elküldöm érte a feleségem.

– Mielőtt elmennél…

– Igen?

– Kérlek, adj nekem egy kis vizet.

A férfi elképedtnek látszott. Hallatlan dolog volt, hogy egy férfi kiszolgáljon egy nőt, akárcsak egyetlen pohár vízzel is.

Jane hozzátette:

– A külön kancsóból. – Mindig tartott kéznél ivás céljára egy kancsó szűrt, forralt vizet: ez volt az egyetlen módja, hogy megóvja magát a számtalan fajta bélféregtől, amitől szinte minden helybéli

egész életében szenvedett. Mohammed úgy döntött, hogy semmibe veszi a konvenciókat.

– Természetesen – mondta. Átment a másik szobába és egy perc múlva visszajött egy pohár vízzel. Jane megköszönte és hálásan kortyolgatta.

– Elküldöm Halimát a bábáért – mondta a férfi.

Halima volt a felesége.

– Köszönöm – mondta Jane. – Mondd neki, hogy siessen.

Mohammed távozott. Jane szerencsés volt, hogy épp ő jött és nem valamelyik másik férfi. A többiek megtagadták volna, hogy hozzáérjenek egy beteg asszonyhoz, de Mohammed más volt. Ő volt az egyik legfontosabb gerilla, és gyakorlatilag ő volt a lázadók vezérének, Masudnak a helyi képviselője. Mohammed még csak huszonnégy éves volt, de ebben az országban ez nem volt túl fiatal kor sem ahhoz, hogy valaki gerilla-vezér legyen, sem ahhoz, hogy kilencéves fia legyen. Kabulban tanult, kicsit beszélt franciául is, és azt is tudta, hogy a völgyben dívó szokások nem azonosak a világon elképzelhető egyetlen udvarias magatartásformával. Fő feladata az volt, hogy olyan konvojokat szervezzen Pakisztánba és vissza, amelyek a lázadók számára alapvető fegyvereket és lőszerutánpótlást szállítanak. Egy ilyen konvoj hozta Jane-t és Jean-Pierre-t is a völgybe.

A következő fájásra várva Jane felidézte azt a szörnyű utazást. Azt hitte saját magáról, hogy egészséges, aktív és erős személy, aki könnyedén képes egész nap gyalogolni; csak éppen nem számított az élelmiszerhiányra, a meredek hegyoldalakra, a durva, köves ösvényekre és az embert teljesen erőtlenné tévő hasmenésre. Az út jó részét éjszaka tették meg, félvén az orosz helikopterektől. És több helyen meg kellett küzdeniük az ellenséges falusiakkal is: attól félvén, hogy a konvojok jelenléte együtt jár az oroszok támadásaival, a helybeliek sokszor megtagadták, hogy élelmiszert adjanak el a gerilláknak, vagy egyszerűen zárt ajtók mögé bújtak, vagy elirányították a konvojt valami olyan tisztás vagy gyümölcsös felé, amiről kiderült, hogy táborozásra ugyan tökéletes, de semerre sincs kijárata.

Az orosz támadások miatt Mohammed állandóan változtatta az útvonalat. Jean-Pierre még Párizsban szerzett Afganisztánról készült amerikai térképeket, s ezek jobbak voltak, mint bármelyik, amihez a lázadók hozzájutottak, s így Mohammed gyakran tért be hozzájuk, hogy a térképeket tanulmányozza, mielőtt útjára bocsát egy újabb konvojt.

Tény, hogy Mohammed gyakrabban jött, mint ahogy az valójában szükséges volt. Többször szólította meg Jane-t, mint az afgán férfiak általában szokták, a kelleténél kicsit többet nézett a szemébe és túl sokszor legeltette a szemét a testén. Jane arra gondolt, hogy a férfi talán szerelmes belé, vagy legalábbis az volt, míg terhessége nem vált szemmel láthatóvá.

Cserébe ő is vonzódást mutatott iránta olyankor, amikor Jean-Pierre-rel nyomorultul érezte magát. Mohammed szikár és barna és erős és hatalmas volt, és Jane életében most először vonzódott egy hétpróbás soviniszta disznóhoz.

Akár még viszonya is lehetett volna vele. A férfi, akár az összes gerilla, istenfélő muzulmán volt, de Jane úgy vélte, hogy ez igazán nem sokat jelent. Abban hitt, amit a saját apja szokott mondani: "A vallásos meggyőződés legyűrhet egy félénk vágyat, de az igazi testi vágynak semmi sem tud ellenállni." Ez a szóban forgó mondat mindig kihozta a sodrából a Mamát. Nem, ebben a puritán paraszti közösségben éppen annyi házasságtörésre való hajlam volt, mint bárhol másutt a világon, erre Jane rájött, miközben az asszonyok folyóparti pletykáit hallgatta, míg azok vízért mentek vagy fürödtek. Jane azt is tudta, hogyan szokták az ilyesmit elintézni. Mohammed mondta meg neki.

– Az utolsó vízimalmon túl, a vízesés alatt láthatod, amint a sötétben ugrándoznak a halacskák – mondta egy napon. – Néha éjszakánként odamegyek és kifogom őket. Szürkületkor az asszonyok valamennyien főztek, a férfiak beszélgetve és dohányozva üldögéltek a mecset udvarán: a szeretőket ilyen távolra a falutól senki sem fedezhette föl, és sem Jane-t, sem Mohammedet nem hiányolta volna senki.

Az ötlet, hogy a törzs egy ilyen primitív, jóképű tagjával szeretkezzen a vízesésnél, megkísértette Jane-t; de azután terhes lett, és Jean-Pierre meggyónta neki, mennyire megijedt, hogy

elveszítheti őt, ő pedig elhatározta, hogy minden energiáját arra szenteli, hogy ez a házasság beváljon, jöjjön, aminek jönnie kell; így hát aztán sose ment le a vízeséshez és miután kezdett már látszani rajta a terhessége, Mohammed többé rá sem nézett a testére.

Talán titkos bizalmas kapcsolatuk bátorította föl Mohammedet arra, hogy bemenjen a házba és segítsen Jane-nek, miközben a helyében minden más férfi megtagadta volna ezt, sőt, még az ajtóból is visszafordult volna. Vagy talán Mousa miatt volt mindez. Mohammednek csak egy fia volt – no és három lánya –, és most elviselhetetlennek érezte, hogy ilyen mértékben adósa Jane-nek. Ma egy barátot és egy ellenséget is szereztem, gondolta Jane: Mohammedet és Abdullahot.

A fájdalom újra kezdődött, s csak ekkor vette észre, hogy a szokásosnál hosszabb ideig szünetelt. Talán kezdenének szabálytalanok lenni a fájások? Miért? Jean-Pierre erről semmit sem mondott. Dehát ő már sok mindent elfelejtett a nőgyógyászatról, hiszen három vagy négy éve már, hogy tanulta.

Ez az utóbbi fájás volt eddig a legrosszabb, s ettől kirázta a hideg és émelyegni kezdett. Mi történt a bábával? Mohammednek el kellett küldenie érte a feleségét – nem felejthette el és nem is gondolhatta meg magát. De vajon az engedelmeskedni fog a férjének? Hát persze – az afgán nők mindig engedelmesek. De lehetséges, hogy lassacskán sétál, megáll pletykálni az úton, sőt, az is elképzelhető, hogy betér egy házba teázni. És ha az Öt Oroszlán Völgyében előfordulhat házasságtörés, miért ne lenne féltékenység is, és Halima bizonyára tudta, vagy legalábbis sejtette, hogyan érzett a férje Jane iránt – a feleségek ezt mindig megérzik. Lehet, hogy megorrolt, amiért arra kérték, hogy rohanjon és hozzon segítséget a riválisának, az egzotikus, fehérbőrű, tanult idegen nőnek, aki annyira megbűvölte a férjét. Jane hirtelen rendkívül dühös lett Mohammedre és Halimára is. Semmi rosszat nem tettem, gondolta. Miért hagytak el mindannyian? Miért nincs itt a férjem?

A következő fájásnál könnyekben tört ki. Ez már túl sok volt. “Nem bírom tovább”, mondta hangosan. Már nem tudott uralkodni magán, úgy rázkódott. Meg akart halni, még mielőtt a fájdalom fokozódik. “Mami, segíts nekem, Mami”, zokogta elcsukló hangon.

Hirtelen erős kar ölelte át a vállát és egy asszony hangját hallotta, amint dari nyelven valami érthetetlen, de nyugtató szavakat mormol. Anélkül, hogy kinyitotta volna a szemét, sírva és kiabálva kapaszkodott a másik asszonyba, ahogy a fájdalom egyre erősebbé vált, egészen addig, míg lassacskán tompulni kezdett, olyan érzést keltve, mintha ez lenne a végső, vagy legalábbis az utolsó ilyen szörnyű fájdalom.

Fölpillantott és Rabiának, a bábának derűs, barna szemét és dióhéjra emlékeztető arcát látta meg.

– Az Úr legyen veled, Jane Debout.

Jane megkönnyebbülést érzett, mintha csak mázsás kő esett volna le a szívéről.

– És veled is, Rabia Gul – sóhajtotta hálásan.

– Gyorsan jönnek a fájások?

– Egy–két percenként.

– Korán jön a baba – hallotta egy másik nő hangját.

Jane arra fordult, és meglátta Zahara Gult, Rabia menyét, egy hullámos, fekete hajú, széles, nevető szájú, vele egykorú érzéki lányt. A falu összes asszonya közül Zahara volt az egyetlen, akihez Jane közel érezte magát.

– Örülök, hogy itt vagy – mondta.

Rabia így szólt:

– A szülést az indította el, hogy Mousat fölcipelted a hegyoldalon.

– Csak ez? – kérdezte Jane.

– Ez épp elég hozzá.

Szóval nem tudnak az Abdullahhal való verekedésről, gondolta Jane. Úgy látszik, a férfi elhatározta, hogy hallgat róla.

– Készítsek elő mindent a gyerek számára? – kérdezte Rabia.

– Légy szíves. – Csak a jóisten tudja, miféle primitív nőgyógyászatnak vetem most magam alá, gondolta Jane, de egyedül akkor sem tudom végigcsinálni, egyszerűen képtelen vagyok.

– Szeretnéd, ha Zahara csinálna egy kis teát? – kérdezte Rabia.

– Igen. – Ebben legalább semmi babonás dolog nem volt.

A két asszony serénykedni kezdett. Jane már a puszta jelenlétüktől is jobban érezte magát. Kedves dolog volt Rabiától, gondolta, hogy engedélyt kért a segítséghez – egy nyugati orvos egyszerűen úgy viselkedett volna, mintha ő parancsolna a házban. Rabia rituálisan kezet mosott, kérvén a prófétákat, hogy arca legyen pirospozsgás – ez a sikert jelentette –, aztán még egyszer alaposan megmosta a kezét szappannal és bő vízzel. Zahara behozott egy korsó vadrutát és Rabia faszénnel meggyújtott egy maroknyit a sötét kis magokból. Jane-nek eszébe jutott, hogy azt tartják, az égő ruta szaga elijeszti a gonosz szellemeket. Jane azzal a gondolattal vigasztalta magát, hogy a fanyar szag legalább kiűzi a szobából a legyeket.

Rabia egy kicsit több volt mint bábaasszony. Fő dolga a szülések levezetése volt, de emellett gyógynövényekkel és bűbájjal megpróbálta azoknak az asszonyoknak a termékenységét fokozni, akik nehezen estek teherbe. Voltak módszerei a fogamzás megelőzésére és a vetélés előidézésére is, de ezeket igazán ritkán kérték tőle: az afgán asszonyok általában sok gyereket akartak. Rabiával szoktak megbeszélni minden “női” betegséget is. És általában őt szokták megkérni arra is, hogy mossa le a halottakat – ezt is, akárcsak a szülést, tisztátalan dolognak tartották.

Jane figyelte, ahogy a szobában tevékenykedett. Valószínűleg ő volt a legidősebb asszony a faluban, úgy hatvan körül járhatott. Alacsony volt – öt lábnál nem volt magasabb – és nagyon sovány, mint errefelé a legtöbb ember. Ráncos barna arcát fehér haj keretezte. Nyugodtan mozgott, csontos öreg kezei pontosak és ügyesek voltak.

Jane-nek vele való kapcsolata bizalmatlansággal és ellenségességgel kezdődött. Amikor Jane megkérdezte tőle, hogy nehéz szülések esetében kitől kér segítséget, Rabia felcsattant: “Vigyen el az ördög, ha valaha is volt egy nehéz szülésem; nálam

még soha egyetlen anya és gyerek sem halt meg.”. De később, amikor a falusi asszonyok enyhe menstruációs problémákkal vagy sima terhességgel fölkeresték Jane-t, az ahelyett, hogy placebokat írt volna föl, egyszerűen Rabiához küldte őket; és ez munkakapcsolatuk kezdetét jelentette. Rabia Janenel konzultált egy anyáról, aki nemrég szült és aztán hüvelyfertőzést kapott. Jane penicillint adott Rabiának és elmagyarázta, hogyan adagolja. Rabia presztízse ugrásszerűen megnövekedett, amikor köztudottá vált, hogy megbízik a nyugati gyógyszerekben; és Jane, anélkül hogy megsértette volna, megmondhatta neki, hogy a fertőzést valószínűleg maga Rabia okozta azzal a gyakorlatával, hogy szülés alatt a szülőcsatornát saját kezével kenegeti.

Ettől kezdve hetente egyszer-kétszer felbukkant Rabia a klinikán, hogy Jane-nel beszélgessen és figyelje a munkáját. Ezeket az alkalmakat Jane mintegy véletlenszerűen megragadta arra, hogy olyan dolgokat elmagyarázzon Rabiának, hogy például miért mos olyan gyakran kezet, hogy használat után miért tesz minden műszert forró vízbe és hogy a hasmenéses gyerekeknek miért ad sok folyadékot.

Cserébe Rabia elárulta néhány titkát. Jane nagyon kíváncsi volt, mit tesz Rabia az orvosságaiba, és el tudta képzelni, hogy némelyiknek milyen hatása van: a terhességet elősegítő gyógyszerek vagy a nyúlnak az agyát, vagy a macskának a lépét tartalmazták, amelyek a beteg anyagcseréjéből hiányzó hormonokat biztosították; a menta és a gyöngymenta pedig sok készítményben valószínűleg arra szolgált, hogy a fogamzást gátló fertőzéseket megszüntesse. Rabiának arra is volt gyógyszere; hogy mit adjanak a nők az impotens férjeknek, és semmi kétség nem fért ennek a hatásához: ugyanis ez a készítmény ópiumot tartalmazott.

A bizalmatlanságot az óvatos, kölcsönös tisztelet váltotta föl, de Jane a saját terhességéről nem konzultált Rabiával. Egy dolog volt elhinni, hogy népi és boszorkányos keverékei használtak az afgán asszonyoknak, és egészen más dolog volt, hogy netán ő is alávesse magát ilyesféle kezelésnek. Mindemellett Jane azt várta, hogy szülését Jean-Pierre vezeti majd le. Így hát, amikor Rabia a gyerek elhelyezkedéséről érdeklődött, és növényi diétát ajánlott Jane-nek, az világosan kifejtette, hogy az ő terhessége nyugati jellegű és olyan kezelést is kíván. Rabia sértődöttnek látszott, de méltósággal fogadta

a döntést. És most Jean-Pierre Khawakban volt. Rabia pedig itt, és Jane boldogan fogadta egy olyan öregasszony segítségét, aki már gyerekek százait segítette a világra és maga is szült tizenegyet.

Egy ideje már semmilyen fájdalom nem jelentkezett, de az utóbbi néhány percben, míg Rabia nyugodt mozgását figyelte a szobában, hasában valamiféle újszerű érzésre lett figyelmes: a nyomás megkülönböztethető érzésére, ami egyre sürgetőbben a lökésre sarkallta. A sürgetés ellenállhatatlan volt, és ahogy megpróbált nyomni, nyögött, nem a fájdalom miatt, hanem a nyomással együtt járó puszta erőfeszítéstől.

Mintegy távolból hallotta Rabia hangját:

– Kezdődik. Jól van.

Egy idő után a sürgető érzés megszűnt. Zahara egy csésze zöld teát hozott. Jane felült és hálásan kortyolgatta. Meleg volt és nagyon édes. Zahara ugyanolyan idős, mint én, gondolta Jane, és már négy gyereke van, nem számítva a vetéléseket és a halva született csecsemőket. De egyike volt azoknak a nőknek, akik tele voltak életkedvvel, olyan volt akár egy egészséges, fiatal nőstényoroszlán. Bizonyára még számos gyereke lesz. Nyílt kíváncsisággal fogadta Jane-t, míg a többi asszony az első napokban gyanakvó és ellenséges volt, és Jane felfedezte, hogy Zaharát idegesítették a Völgy ésszerűtlen szokásai és hagyományai, és lelkesen tanult meg mindent, amit csak lehetett az egészségre, gyereknevelésre és táplálkozásra vonatkozó idegen felfogásból. Következésképpen Zahara nemcsak Jane barátja lett, hanem egészségnevelési programjának élcsapatához is tartozott.

De ma, mindennek ellenére, Jane ismerkedett az afgán módszerekkel. Figyelte, amint Rabia egy műanyag lepedőt terít a földre (ugyan mit használhattak korábban, mikor nem voltak még ezek a hulladék műanyagok?), és befedi egy réteg homokos földdel, amit Zahara hozott be kintről egy vödörben. Rabia kirakott néhány dolgot egy földre terített ruhára és Jane örömmel látta a tiszta gyapjúrongyokat és egy még kibontatlan, új borotvapengét.

Ismét nyomnia kellett, és hogy koncentrálni tudjon, Jane behunyta a szemét. Igazából nem fájt; sokkal inkább olyan volt, mint egy hihetetlen, lehetetlen mértékű székrekedés. Úgy érezte,

erőlködésében segít a nyögés; meg akarta magyarázni Rabiának, hogy nem a nagy fájdalomtól nyög, de túlzottan el volt foglalva a nyomással ahhoz, hogy beszéljen.

A következő szünetben Rabia letérdelt, kibogozta Jane nadrágját és levette róla.

– Akarsz vizelni, mielőtt lemoslak? – kérdezte.

– Igen.

Felsegítette Jane-t és a függöny mögé kísérte, és tartotta a vállát, míg az ráült az edényre.

Zahara hozott egy tál meleg vizet, s az iménti edényt elvitte. Rabia lemosta Jane hasát, combjait és nemi szerveit, s most először cselekedett fürgén. Aztán Jane ismét lefeküdt. Rabia megmosta saját kezét is, majd megtörölte. Egy kis tégely kék port mutatott Jane-nek – Jane rézszulfátra tippelt – és így szólt:

– Ez a szín elijeszti a gonosz szellemeket.

– Mit akarsz csinálni?

– Teszek egy kicsit a homlokodra.

– Rendben – mondta Jane, majd hozzátette: – Köszönöm.

Rabia Jane homlokára dörgölt egy kis port. Nem bánom a varázslatot, ha az ártalmatlan, gondolta Jane, de mit fog Rabia csinálni, ha valódi orvosi probléma merül föl? És vajon pontosan hány héttel előbb érkezik ez a gyerek?

Még mindig ezen aggódott, amikor a következő görcs elkezdődött, és nem koncentrált arra, hogy úrrá legyen a nyomás érzésén, ennek következtében meglehetősen fájdalmas volt. Nem szabad aggódnom, gondolta, meg kell nyugtatnom magam.

Ezután nagyon elcsigázottnak és álmosnak érezte magát. Lehunyta a szemét. Érezte, hogy Rabia kigombolja az ingét – azt, amit Jean-Pierre-től kért kölcsön még délután; mintha száz éve történt volna. Rabia valami kenőanyaggal kezdte masszírozni Jane hasát, valószínűleg tisztított vajjal. Belemélyesztette az ujjait. Jane kinyitotta a szemét és rászólt:

– Meg ne próbáld elmozdítani a bébit.

Rabia bólintott, de tovább próbálkozott. egyik kezével a domborulat tetején, a másikkal az alján.

– Lefelé áll a feje – mondta végül. – Minden rendben van. De a gyerek most már hamar jön. Fel kellene állnod.

Zahara és Rabia felsegítették Jane-t és két lépést tettek előre a földdel borított műanyag lepedő felé. Rabia Jane mögé került és így szólt:

– Állj a lábamra.

Jane úgy tett, amint mondták, bár nem látott benne logikát. Guggoló helyzetbe segítette Jane-t, ő maga pedig mögéje kuporodott. Szóval ez az itteni szülőhelyzet.

– Ülj rám – mondta Rabia. – Meg tudlak tartani.

Jane az öregasszony combjaira nehezedett súlyával. A póz meglepően kényelmes és megnyugtató volt.

Jane érezte, hogy izmai kezdenek újra megfeszülni. A fogát csikorgatta és nyöszörögve hajolt előre. Zahara előtte guggolt. Egy ideig semmi más nem járt Jane eszében, csak a nyomás. Végre enyhült valamit és kimerülten, félálomban roskadt teljes súlyával Rabiára.

Újfajta fájdalommal kezdődött újra, éles, égető érzéssel a lába között. Zahara hirtelen megszólalt:

– Jön.

– Most ne nyomd – mondta Rabia –, hagyd a bébit kisiklani.

A nyomás enyhült. Rabia és Zahara helyet cseréltek, és Rabia most Jane lábai között kuporogva figyelt kitartóan. A nyomás újra kezdődött. Jane a fogát csikorgatta. Rabia rászólt.

– Ne nyomj. Légy nyugodt. – Jane megpróbált nyugalomban maradni. Rabia ránézett, fölnyúlt, megérintette az arcát és azt mondta:

– Ne harapd össze. Lazítsd ki a szád. – Jane leeresztette állkapcsát és észrevette, hogy ez is hozzásegíti a megnyugváshoz.

Az égető érzés ismét jelentkezett és rosszabb volt, mint bármikor, és Jane tudta, hogy a gyerek már majdnem megszületett: érezte, amint csúszik ki a feje, hihetetlenül szélesre feszítvén a nyílást. Fölkiáltott a fájdalomtól – aztán hirtelen megkönnyebbült és egy pillanatig semmit sem érzett. Lenézett. Rabia a combjai közé nyújtotta a kezét és a prófétákat szólongatta. Könnyein át Jane valami kerek és sötétet látott a bába kezében.

– Ne húzd – szólt. – Ne húzd a fejét.

– Nem – mondta Rabia.

Jane újra érezte a nyomást. Ebben a pillanatban azt mondta Rabia:

– Most egy kis lökést a vállnak. – Jane behunyta a szemét és finoman nyomni kezdett.

Néhány pillanat múlva azt mondta Rabia:

– Most a másik vállnak.

Jane újra nyomott és ekkor hatalmas megkönnyebbüléssel elmúlt a feszítő érzés és tudta, hogy a gyerek megszületett.

Lenézett és meglátta a gyerek aprócska alakját Rabia karjaiban. Bőre ráncos és nedves volt, fejét nyirkos, sötét haj borította. A köldökzsinór bizarrnak tűnt, olyan volt, akár egy érként lüktető vastag kék kötél.

– Rendben van? – kérdezte Jane.

Rabia nem válaszolt. Ajkát összecsücsörítette és ráfújt, a baba összepréselt, mozdulatlan arcára.

Ó, Istenem, halott, gondolta Jane.

– Rendben van? – kérdezte újra.

Rabia ismét fújt egyet és a baba kinyitotta apró száját és fölsírt.

– Ó, hála Istennek, él – mondta Jane.

Rabia felkapott egy tiszta gyapjúruhát és letörölte a gyerek arcát.

– Teljesen normális? – kérdezte Jane.

Végre Rabia megszólalt. Jane szemébe nézett, mosolygott és azt mondta:

– Igen. A kisasszony normális.

A kisasszony normális, gondolta Jane. A kisasszony. Lányom született. Egy kislány.

Hirtelen teljesen kimerültnek érezte magát. Egy percig sem tudott tovább fönt maradni.

– Le akarok feküdni – mondta.

Zahara a matrachoz segítette őt, párnákat rakott a háta mögé, úgy, hogy ülő helyzetben legyen, míg Rabia a gyereket tartotta, aki még mindig Jane-hez kapcsolódott a köldökzsinórral. Amikor Jane elhelyezkedett, Rabia kezdte szárazra törölgetni a gyereket a gyapjúrongyokkal.

Jane észrevette, hogy a köldökzsinór már nem lüktet, hogy kiszáradt és ettől elsápadt.

– Elvághatod a köldökzsinórt – mondta Rabiának.

– Mi mindig megvárjuk a méhlepényt is – válaszolta Rabia.

– Most vágd el, kérlek.

Rabia kétkedve ugyan, de teljesítette kérését. Elvett az asztalról egy darab fehér cérnát és a gyerek köldökétől néhány inchnyire a köldökzsinór köré kötötte. Közelebb is lehetne, gondolta Jane, de nem számít. Rabia kicsomagolta az új borotvát.

– Allah nevében – mondta, és elvágta a köldökzsinórt.

– Add ide nekem – mondta Jane.

Rabia ezzel nyújtotta át a gyereket:

– Ne engedd szopni.

Jane tudta, hogy Rabia ebben téved.

– Az segít megszülni a méhlepényt – mondta.

Rabia vállat vont.

Jane a gyerek fejét a mellére tette. Mellbimbói megnagyobbodtak és csodálatosan érzékenyek voltak, éppen úgy, mint amikor Jean-Pierre csókolta őket. Ahogy mellbimbója a csecsemő arcához ért, a gyerek reflexszerűen arra fordult és kis száját kitátotta. Amint bekapta, azonnal szopni kezdett. Jane megdöbbent, hogy ez milyen szexis érzés. Egy pillanatig a dolog megrázta és zavarba hozta, aztán azt gondolta: mi a fene. Hasüregében újabb mozgásokat észlelt. Engedett a sürgető lökésnek, és érezte, ahogy egy síkos kis valami, a placenta eltávozik. Rabia gondosan becsomagolta egy ruhába.

A gyerek abbahagyta a szopást és elaludt.

Zahara egy pohár vizet nyújtott Jane-nek, az egy slukkra megitta. Rendkívül ízlett. Még kért.

Mindene fájt, kimerült volt és sugárzóan boldog. Lenézett a mellén békésen alvó kislányra. Úgy érezte, most már ő is alhat.

– Be kellene bugyolálnunk a kicsit – mondta Rabia.

Jane felemelte a csecsemőt – olyan könnyű volt, mint egy baba – és odanyújtotta az öregasszonynak.

– Chantal – szólt, miközben Rabia átvette tőle. – Chantal a neve. – Aztán becsukta a szemét.

ÖTÖDIK FEJEZET

Ellis Thaler az Eastern Airlines Washington és New York közötti menetrendszerű gépével utazott. A La Guardia repülőtéren a New York City-beli Hotel Plaza-ig taxit fogadott. A taxi a hotel Ötödik sugárúti bejáratánál tette ki. Ellis bement. A folyosón balra fordult és az Ötvennyolcadik utcai oldalon lévő liftekhez ment. Egy üzletember külsejű férfi és egy nő, aki a Saks üzlethálózat reklámszatyrát cipelte, szállt be vele a liftbe. A férfi a hetediken szállt ki. Ellis a nyolcadikon, a nő pedig még tovább ment. Ellis teljesen egyedül sétált végig a kihalt hotelfolyosón, egészen, amíg az

Ötvenkilencedik utcára vezető liftig nem ért. Lement a földszintre és az Ötvenkilencedik utcai kijáratnál elhagyta a szállodát.

Elégedetten, hogy senki sem követi, hívott egy taxit, s a Central Park déli oldalán, a Penn állomásig hajtatott, aztán fölszállt a Queens-beli Douglaston felé induló szerelvényre.

Tovább folytatta ezt a cikázást, hiszen ez volt az egyetlen olyan találkája, amiről az ellenségei soha nem szerezhetnek tudomást. Flushingnál leszállt, és a peronon várakozott a következő szerelvényre. Senki más nem volt ott rajta kívül.

Bonyolult óvintézkedései miatt már öt óra volt, mikor Douglasba érkezett. Leszállván megszaporázta lépteit és jó fél órát gyalogolt, miközben gondolatban ismét lepörgette, hogyan fog közeledni, milyen lehetséges reakciókra számíthat.

A Long Island-i Tengerszorost még lehetett látni abban a kis külvárosi utcában, ahol megállt egy kicsi, tiszta, ál-tudor oromzatú ház előtt, amelynek egyik falán az ablak festett üvegű volt. A kocsifelhajtón egy kis japán autó állt. Amint a házhoz vezető úton lépkedett, egy tizenhárom éves, szőke kislány kinyitotta a bejárati ajtót.

– Hello, Petal – mondta Ellis.

– Szia, Papa – válaszolta az.

A férfi lehajolt, hogy megcsókolja, s mint mindig, most is egyszerre érezte a heves büszkeséget és a beléje nyilalló bűntudatot.

Alaposan végigmérte a kislányt. Az Michael Jackson-trikója alatt melltartót viselt. A férfi teljesen biztos volt benne, hogy a melltartó új. Lassan nő lesz, gondolta. El vagyok átkozva.

– Bejönnél egy pillanatra? – kérdezte a kislány udvariasan.

– Hát persze.

Követte a lányát a házba. Hátulról még nőiesebbnek tűnt. A férfit az első barátnőjére emlékeztette. Ő akkor tizenöt éves volt, az a lány pedig nem sokkal idősebb, mint Petal… Nem, várjunk csak, gondolkodott; az fiatalabb volt, csak tizenkettő. És be szoktam nyúlni a pulóvere alá. Az Úr óvja meg a lányomat a tizenöt éves fiúktól.

Egy kicsi, tiszta nappaliba léptek.

– Leülnél? – kérte Petal.

Ellis leült.

– Hozhatok neked valamit? – kérdezte.

– Engedd már el magad – szólt Ellis. – Nem kell ennyire udvariaskodnod. Az apád vagyok.

A kislány értetlennek és bizonytalannak látszott, mint akit olyasmiért dorgáltak meg, amiről nem is tudta, hogy az rossz. Aztán a következő pillanatban azt mondta:

– Meg kell fésülködnöm. Aztán mehetünk. Elnézést.

– Rendben – mondta Ellis. A gyerek kiment. Előzékenysége fájt neki. Ez annak a jele volt, hogy még mindig idegennek számított. Még mindig nem sikerült a kislány családjának rendes tagjává válnia.

Az elmúlt évben, amióta hazajött Párizsból, legalább havonta egyszer találkozott vele. Néha egy egész napot is együtt töltöttek, de leggyakrabban inkább csak vacsorázni vitte el, mint ahogy ezen a napon is. Ahhoz, hogy erre a kis időre vele lehessen, ötórás utat kellett megtennie maximális biztonságban, de persze erről a kislány mit sem tudott. A férfit igen szerény cél vezette: minden hűhó és dráma nélkül szeretett volna egy kicsi, de állandó helyet elfoglalni a lánya életében.

Ez azzal járt, hogy munkájának jellegét meg kellett változtatnia. Felhagyott a helyszíni munkával. Felettesei ennek egyáltalán nem örültek: túl kevés volt a jó titkosügynök (és százával voltak a rosszak). Ő maga is eléggé kelletlen volt, mert érezte, hogy kötelessége tehetségét hasznosítani. De úgy nem nyerhette el a lány szeretetét, ha minden évben eltűnik a világ valamelyik távoli csücskében, és még azt sem mondhatta meg neki, hogy hova és miért megy, és hogy mennyi időre. És nem kockáztathatta meg azt sem, hogy esetleg megöljék, éppen akkor, amikor a lánya kezdte már megszeretni.

Hiányzott neki az izgalom, a veszély, a vadászat izgalma és az az érzés, hogy olyan fontos feladatot végez, amit rajta kívül ilyen jól

senki sem tud végrehajtani. De már túl hosszú ideje csupán tiszavirág életű érzelmi kötődései voltak, és miután Jane-t elvesztette, szükségét érezte annak, hogy legalább egy valaki kitartóan szeresse.

Míg várakozott, Gill jött be a szobába. Ellis fölállt. Volt felesége hűvös és nyugodt volt fehér nyári ruhájában. A férfi megcsókolta az odakínált arcot.

– Hogy vagy? – kérdezte a nő.

– Mint mindig. És te?

– Hihetetlenül elfoglalt vagyok. – És kezdte mondani, részletesen, hogy mennyi mindent kell csinálnia, és mint mindig, Ellis kikapcsolt. Kedvelte Gillt, noha az halálra untatta őt. Furcsa elgondolni, hogy valaha a felesége volt. De ő volt a legcsinosabb lány az angol tanszéken, Ellis pedig a legokosabb fiú, és akkor 1967-et írtak, és hasonló esetben mindenkit megköveztek volna és bármi megtörténhetett volna – különösen Kaliforniában –, ha nem házasodnak össze. Díszbe öltözve esküdtek meg az első év végén és valaki gitáron játszotta a nászindulót. Amikor Ellis elhasalt a vizsgáin és kidobták az egyetemről és ezért besorozták katonának, ahelyett, hogy elment volna Kanadába vagy Svédországba, úgy ment a sorozóbizottsághoz, mint birka a vágóhídra, ezzel mindenkit pokolian meglepve, kivéve Gillt, aki akkor már tudta, hogy házasságuk nem sikerült, és már csak arra volt kíváncsi, hogy Ellis milyen módon mászik ki belőle.

Ellis golyót kapott a lábikrájába és Saigonban volt kórházban – ez volt a helikopter-pilóták legszokványosabb sérülése, mivel ülésük ugyan páncélozott volt, de a padló nem –, amikor végleg elváltak. Valaki lerakta az ágyára az iratot, míg ő az árnyékszéken volt, s akkor találta meg, amikor visszament, együtt a huszonötödik kitüntetésével, a Tölgyfalombos Hadiékítménnyel (azokban a napokban igen sűrűn osztogatták ezeket az érmeket). Épp most váltam el, mondta, és a szomszéd ágyon fekvő katona azt válaszolta, hogy Nem kell beszarni. Akarsz kártyázni egy kicsit?

A felesége nem szólt neki a gyerekről. Néhány évvel később tudta meg, amikor már kém volt és a puszta gyakorlat kedvéért kinyomozta, hol lakik Gill; akkor szembesült azzal a ténnyel, hogy a

feleségének van egy gyereke, aki a hatvanas évek végére oly jellemző Petal nevet viseli, valamint egy újabb férje, akit Bernardnak hívnak, aki korábban rendszeresen felkeresett egy termékenységet gyógyító specialistát. Az egyetlen igazán gonosz dolog Gilltől az volt, hogy Petal létezését sohasem említette, gondolta a férfi, de Gill még mindig fenntartotta azt a nézetét, hogy ezt kizárólag volt férje érdekében tette.

Ellis ragaszkodott hozzá, hogy időről-időre lássa Petalt, és sikerült elérnie, hogy a kislány Bernardot már nem szólítja "Papának". De egészen az elmúlt évig nem kísérelte meg, hogy családi életük részévé váljon.

– El akarod vinni az autómat? – kérdezte Gill.

– Ha ez nem okoz gondot.

– Persze hogy nem.

– Köszönöm. – Kínos volt Gill autóját kölcsönvenni, de Washingtontól idáig túl hosszú lett volna vezetni és Ellis nem akart errefelé gyakran kölcsönözni autót, mert egy szép napon ezt fölfedezhetnék az ellenségei, átnézvén a kölcsönzőügynökségek vagy a hitelkártyákat kibocsátó társaságok kartonjait, s aztán már nyílegyenesen vezetne az útjuk Petal fölfedezéséhez. A másik lehetőség az lenne, ha mindig más azonosító kártyát használna, valahányszor autót bérel, de ezek túl drágák és az Ügynökség ilyesmit egy íróasztal mellett ülő ember számára nem engedhet meg magának. Így hát vagy Gill Hondáját használta, vagy a helyi taxival közlekedett.

Petal visszajött, szőke haja a vállát verte. Ellis fölemelkedett. Gill így szólt:

– A kulcsok a kocsiban vannak.

Ellis Petal felé fordult:

– Ugorj a kocsiba. Mindjárt ott leszek. – Petal kiment. A férfi így szólt Gillhez:

– Szeretném meghívni őt Washingtonba egy hétvégére.

Gill kedves volt, de szilárd.

– Ha akar menni, természetesen mehet, de ha nem, én nem kényszerítem.

Ellis bólintott.

– Ez így fair. Viszlát.

Ellis a Little Neck-ben lévő egyik kínai étterembe vitte Petalt. A kislány szerette a kínai ételeket. Egy kicsit fölengedett, mióta eljöttek otthonról. Megköszönte Ellisnek, hogy az egy verset küldött a születésnapjára.

– Az ismerőseim közül még senki sem kapott verset a születésnapjára – mondta.

A férfi nem tudta eldönteni, hogy ez most jó vagy rossz.

– Legalábbis remélem, hogy jobb, mint egy hercig kismacskát ábrázoló születésnapi képeslap.

– Aha. – A kislány nevetett. – Minden barátom úgy véli, hogy te nagyon romantikus vagy. Az angol tanárom megkérdezte, hogy megjelent-e már tőled valami.

– Soha nem írtam annyira jót – hangzott a Válasz. – Még mindig szereted az angolt?

– Sokkal jobban szeretem, mint a matekot. Rettenetesen hülye vagyok a matekhoz.

– Angolból mit tanultok? Színműveket?

– Nem, hanem időnként verseket.

– Van olyan, amit szeretsz?

A kislány elgondolkodott egy pillanatra.

– Azt szeretem, ami a nárciszokról szól.

– Én is – bólintott Ellis.

– Elfelejtettem, ki írta.

– William Wordsworth.

– Ó, persze.

– És mást szeretsz-e?

– Nem igazán. Sokkal jobban odavagyok a zenéért. Te szereted Michael Jacksont?

– Nem tudom. Nem vagyok benne biztos, hogy hallottam-e már a lemezeit.

– Ő aztán igazán hercig. – Kuncogott. – Minden barátom majd megőrül érte.

Már másodszor mondta azt, hogy minden barátom. Most az ő páratlan baráti köre volt a legfontosabb az életben.

– Egyszer majd szeretnék találkozni néhány barátoddal – mondta a férfi.

– Ó, papa – feddte meg. – Igazán nem élveznéd – ezek csak lányok.

Enyhén szólva visszautasítottnak érezvén magát, Ellis egy ideig az ételre koncentrált. Ivott hozzá egy pohár fehér bort is: megőrizte a francia szokásokat.

Amikor befejezte, így szólt:

– Figyelj csak, gondolkodtam. Miért nem jössz el egyszer Washingtonba hozzám egy hétvégére? Repülővel csak egy óra, s nagyon jól éreznénk magunkat.

A kislány ugyancsak meglepődött:

– Mi van Washingtonban?

– Nos, ellátogathatnánk a Fehér Házba, ahol az elnök él. És Washingtonban van a világ néhány legjobb múzeuma. És még sosem jártál a lakásomban. Van egy szabad hálószobám…

Elharapta a mondatot. Láthatta, a gyerek nem mutatott különösebb érdeklődést.

– Ó, Papa, nem is tudom – mondta. – Olyan sok dolgom van hétvégeken: házifeladat, bulik, bevásárlás és tánc, leckék és minden…

Ellis palástolta csalódását.

– Ne izgasd magad – mondta. – Talán majd egyszer, ha nem leszel ilyen elfoglalt, majd eljössz.

– Igen, oké – mondta a kislány, szemmel láthatóan megkönnyebbülve.

– Előkészíthetem azt a szabad hálószobát, úgyhogy bármikor jöhetsz, amikor csak akarsz.

– Oké.

–Milyen színűre festessem?

– Nem tudom.

– Mi a kedvenc színed?

– Azt hiszem, a rózsaszín.

– Akkor rózsaszín lesz. – Ellis magára erőltetett egy mosolyt.

– Menjünk.

Hazafelé a kocsiban a kislány megkérdezte, mit szólna hozzá, ha kifúratná a fülét.

– Nem tudom – mondta óvatosan. – Maminak mi a véleménye erről?

– Azt mondta, hogy ő nem bánja, ha te sem bánod.

Gill tényleg megfontoltan beleveszi őt a döntésekbe vagy csak áthárítja a felelősséget?

– Azt hiszem, nem túlzottan tetszik az ötlet – mondta Ellis. – Még túl fiatal vagy ahhoz, hogy a dekoráció kedvéért lyukakat kezdjél üttetni magadon.

– Azt gondolod, ahhoz is túl fiatal vagyok, hogy legyen egy fiúbarátom?

Ellis “igen”-t akart mondani. A kislány túl fiatalnak tűnt. De nem tudta megakadályozni abban, hogy felnőjön.

– Életkor szerint már elég idős vagy hozzá, de emberileg talán még nem – mondta. Rápillantott, hogy lássa a reakcióját. Úgy tűnt, a kislány mulat ezen. Talán nem beszélünk többet az állhatatosságról, gondolta a férfi.

Amikor hazaértek, Bernard Fordja már ott parkolt a kocsifelhajtón. Ellis mögötte állította le a Hondát és bement Petallal. Bernard a nappaliban volt. Nagyon rövid hajú, alacsony ember volt, jó természetű és minden képzelőerőt nélkülözött. Petal lelkesen üdvözölte, átölelte és megcsókolta. A férfi egy kicsit zavarba jött. Keményen kezet rázott Ellis-szel, majd így szólt:

– A kormány még mindig alacsony fordulatszámmal működik mi, szóval újra itthon vagy Washingtonban?

– Akárcsak máskor – mondta Ellis. Ezek itt úgy tudták, hogy a külügyminisztériumnak dolgozik, s legutóbbi feladata az volt, hogy francia napilapokat és magazinokat olvasson; s ezekből szerkesszen valamit naponta a francia ügyekkel foglalkozó osztálynak.

– Mit szólnál egy sörhöz?

Ellis igazából nem kívánta, de elfogadta a barátság kedvéért. Bernard kiment érte a konyhába. New York City-ben volt egy áruház hitelfőnöke. Úgy látszott, Petal kedveli és tiszteli, ő pedig igazán szeretetreméltóan bánt vele. Neki és Gillnek nem volt közös gyermekük: úgy látszik, az a termékenység-specialista nem volt Bernardra jó hatással.

Két pohár sörrel tért vissza és az egyiket Ellisnek nyújtotta.

– Menj és csináld meg a leckédet – mondta Petalnak. – A Papa el fog köszönni tőled, mielőtt elmegy.

A kislány újra megcsókolta és kiszaladt. Amikor hallótávolságon kívül volt, Bernard azt mondta:

– Nem szokott ilyen érzelgős lenni. Úgy tűnik, ha te itt vagy, túljátsza a dolgot. Nem értem.

Ellis azonban túlságosan is jól értette, de egyelőre nem akart gondolkodni sem a dolgon.

– Ne törődj vele – mondta. – Hogy megy az üzlet?

– Egész jól. A magas kamatlábak nem érintettek bennünket annyira rosszul, mint vártuk. Úgy tűnik, az emberek még mindig szívesen vesznek föl kölcsönt azért, hogy vásároljanak – legalábbis New Yorkban. – Leült és sörét kortyolgatta.

Ellisnek örökké az volt az érzése, hogy Bernard fizikailag félt tőle. Látszott abból, ahogy jött-ment, akár egy kutya, amit igazából nem szoktak beengedni, s mindig elővigyázatosan ütőtávolságon kívül maradt.

Néhány percig a gazdasági életről beszélgettek és Ellis olyan gyorsan itta meg a sörét, amilyen gyorsan csak tudta, majd távozni készült. A lépcső aljához ment és fölszólt:

– Viszlát, Petal.

A kislány megjelent a lépcső tetején.

– Mit szólnál hozzá, ha kifúratnám a fülemet?

– Gondolkodhatok rajta? – kérdezte Ellis.

Gill lejött a lépcsőn.

– Kiviszlek a reptérre. – mondta.

Ellis meglepődött.

– Oké. Köszönöm.

Mikor már úton voltak, Gill így szólt:

– Azt mondta, hogy nem akar veled eltölteni egy hétvégét.

– Rendben van.

– Most feldúlt vagy, nem?

– Látszik?

– Én látom. Végül is a feleséged voltam. – Szünetet tartott. – Ne haragudj, John.

– Az én hibám. Nem gondoltam végig. Mielőtt megjelentem volna, volt egy anyja, egy apja és egy otthona – mindene, amit csak egy gyerek akarhat. Bár mégsem vagyok egészen felesleges. Mégis, azzal, hogy fel-felbukkanok, fenyegetem a boldogságát. Betolakodó vagyok, destabilizáló tényező. Ezért ölelgeti Bernardot előttem. Nem megbántani akar. Azért teszi, mert fél, hogy elveszíti őt. És félelmének én vagyok az oka.

– Túl lesz rajta – mondta Gill. – Amerika tele van olyan gyerekekkel, akiknek két apjuk van.

– Ez nem mentség. Én basztam el, most szembe is kell néznem vele.

Gill újra meglepte a férfit azzal, hogy megsimogatta a térdét.

– Ne legyél túl szigorú magadhoz – szólt. – Egyszerűen nem voltál alkalmas erre. Már az esküvőnk után egy hónappal tudtam ezt. Neked nem kell ház, állás, nem akarod a villanegyedet és nem akarsz gyerekeket sem. Kicsit különc vagy. Ezért szerettem beléd, és ezért hagytam olyan készségesen, hogy elmenj. Szerettelek, mert más voltál, őrült, eredeti, izgalmas. Te mindenre képes vagy. De nem vagy családba való.

A férfi csendben ült, s míg a nő vezetett, az imént mondottakon gondolkodott. Mindezt kedvesnek szánták, s ezért igazán hálát érzett, de vajon igaz volt-e mindez? Úgy gondolta, hogy nem. Valóban nem akarok a külvárosban házat, gondolta, de szeretnék egy otthont: talán egy villát Marokkóban vagy egy padlásszobát Greenwich Village-ben vagy egy házikót Rómában. Nem akarom, hogy a feleségem a házvezetőnőm legyen, aki főz, takarít és bevásárol; hanem egy társat szeretnék, valakit, akivel beszélhetek könyvekről, filmekről, költészetről, akivel beszélgethetek éjszakánként. És még gyerekeket is szeretnék, akiket úgy nevelnék, hogy Michael Jacksonon kívül valami mást is ismerjenek.

Mindebből semmit sem mondott el Gíllnek.

A nő leállította a kocsit és Ellis ráébredt, hogy már a keleti végállomásnál vannak. Megnézte az óráját: nyolc ötven volt. Ha siet, még elérheti a kilenc órás járatot.

– Köszönöm a fuvart – mondta.

– Neked olyan nőre van szükséged, amilyen te magad is vagy – mondta Gill.

Ellis Jane-re gondolt.

– Egyszer találkoztam eggyel.

– És mi történt?

– Hozzáment egy jóképű orvoshoz.

– Az orvos is olyan őrült, mint te vagy?

– Nem hinném.

– Akkor nem fog soká tartani. Mikor ment férjhez?

– Körülbelül egy éve.

– Ah. – Gill valószínűleg éppen azt számítgatta, hogy a dolog akkor történhetett, amikor Ellis ilyen mértékben visszatért Petal életébe, de volt olyan kegyes, hogy ezt nem említette.

– Fogadd meg a tanácsomat – mondta. – Mentsd ki őt abból a házasságból.

Ellis kiszállt a kocsiból.

– Hamarosan hívlak.

– Viszlát.

A férfi becsapta az ajtót, Gill pedig elhajtott. Ellis besietett az épületbe. Egy–két perc híján majdnem lekéste a járatot. Ahogy a gép fölszállt, az előtte lévő ülés zsebében talált egy hírmagazint, amiben Afganisztánról szóló riport után kezdett kutatni.

Azóta különösen figyelemmel követte az ott folyó háborút, amióta Párizsban azt hallotta Billtől, hogy Jane megvalósította szándékát és odament Jean-Pierre-rel. A háború már nem szerepelt a címlapokon. Gyakran egy vagy két hét is eltelt anélkül, hogy akár egy sor is megjelent volna róla. De most a téli szélcsendnek vége lett és legalább egyszer egy héten foglalkozott vele a sajtó.

Ez a magazin az oroszok afganisztáni helyzetét elemezte. Ellis bizalmatlanul fogott hozzá, mert tudta, hogy a magazinokban a legtöbb ilyen cikk a CIA-tól származik: az újságíró rendszerint kizárólagos tájékoztatásként kap a CIA-tól egy igen értelmes helyzetelemzést, de az igazság az, hogy valójában öntudatlan csatornájává válik a félreinformálásnak, amely egy másik ország titkosszolgálatát veszi célba, s így végül az általa megírt riportnak nem lesz több köze az igazsághoz, mint egy Pravdában megjelent cikknek.

Ez a cikk mégis hitelesnek tűnt. A nagy nyári offenzívára készülvén, jelenleg a szovjet csapatokat és felszerelésüket erősítik, írta a lap. Moszkvában úgy látták, ez lesz a döntő nyár: ebben az évben szét kell zúzniuk az ellenállást, másképp kénytelenek lesznek valamiféle egyezségre jutni a lázadókkal.

Ez Ellis számára a következőt jelentette: utána fog nézni, hogy a CIA moszkvai emberei mit mondanak, de olyan érzése volt, hogy az ezzel egybehangzó lesz.

A főbb támadási területek között a cikk fölsorolta a Panisher Völgyet is.

Ellis emlékezett rá, hogy Jean-Pierre az Öt Oroszlán Völgyéről beszélt. A cikk úgyszintén emlegette Masudot, a lázadók vezérét: Ellisnek eszébe jutott, hogy Jean-Pierre őróla is beszélt.

Kinézett az ablakon, a naplementét bámulta. Kétség sem fér hozzá, nyilallt belé a rémület, hogy Jane-t komoly veszély fenyegeti ezen a nyáron.

De ez már nem az ő dolga volt. A lány most valaki másnak a felesége. Akárhogy is van, Ellis semmit sem tehetett.

Újra a magazinba nézett, lapozott, és El Salvadorról kezdett olvasni. A gép zúgva repült Washington felé. Nyugaton a nap lement és leszállt a sötétség.

*

Allen Winderman egy, a Potomac folyóra néző, tengeri ételeket kínáló étterembe hívta ebédelni Ellis Thalert. Winderman fél órát késett. Tipikus washingtoni hivatalnok volt: sötétszürke öltönyben, fehér ingben, csíkos nyakkendőben; olyan veszélyesen sima modorú,

akár egy cápa. Minthogy az ebédet a Fehér Ház fizette, Ellis rákot és egy pohár fehér bort rendelt. Winderman kagylót és salátát kért. Windermannál minden túl szoros volt: a nyakkendője, a cipője, az időbeosztása és az önuralma.

Ellis résen volt. Nem utasíthatott vissza egy ilyen meghívást egy elnöki szárnysegédtől, de nem állhatta a diszkrét, nem hivatalos ebédeket, valamint nem állhatta Allen Windermant.

Winderman egyenesen a dolog hivatalos részére tért:

– A tanácsára van szükségem – kezdte.

Ellis megállította.

– Mindenekelőtt tudnom kell, tett-e említést az Ügynökségnek találkozónkról. – Ha a Fehér Ház titkos akciót tervezett a CIA megkerülésével, akkor Ellisnek máris semmi köze az egészhez.

– Természetesen – válaszolta Winderman. – Mit tud ön Afganisztánról?

Ellis hirtelen megfagyott. Előbb vagy utóbb előjön Jane is, gondolta. Természetesen tudnak róla: nem csináltam belőle titkot. Magam mondtam Billnek Párizsban, hogy meg fogom kérni a kezét. Később én hívtam föl Billt, hogy derítse ki, tényleg elment-e Afganisztánba. Mindez bekerült az aktámba. Így ez a szemétláda tud róla és most hasznosítani is fogja ismereteit. – Valami keveset tudok róla – válaszolta Ellis óvatosan, aztán eszébe jutott Kipling egyik verse és idézte is. Winderman most először enyhén zavarban volt.

– Miután két évig egy költő szerepét kellett játszania, meglehetősen sokat tudhat erről a témáról.

– Akárcsak az afgánok – mondta Ellis. – Azok valamennyien költők, mint ahogy a franciák valamennyien ínyencek, a welsziek meg énekesek.

– Ez valóban így van?

– Csak mert az afgánok nem tudnak sem olvasni, sem írni. A költészet az élő beszéd művészete. – Winderman szemmel láthatóan kezdett türelmetlen lenni: napirendje nem hagyott időt a költészetre. Ellis folytatta:

– Az afgánok vad, rongyos, ádáz hegyi törzsek tagjai, aligha léptek túl a középkoron. Azt mondják róluk, hogy választékosan udvariasak, bátrak, mint az oroszlánok és irgalmatlanul kegyetlenek. Országuk feldúlt, terméketlen és kopár. Mit tud ön róluk?

– Olyan, hogy afgán, nincs – mondta Winderman. – Van hatmillió pastu délen, hárommillió tadzsik nyugaton, egymillió üzbég északon és még legalább egy tucat nemzetiség, valamivel kevesebben, mint egymillióan. A modern határok nem sokat jelentenek számukra: tadzsikok élnek a Szovjetunióban is, pastuk meg Pakisztánban. Vannak, akik törzsekben élnek. Olyanok, mint az indiánok, akik sohasem gondolnak amerikaiakként magukra, csak mint apacsokra vagy sziúkra. És éppen úgy készek lennének egymás ellen harcolni, mint az oroszok ellen. A mi problémánk – mondjuk úgy – az, hogy egyesítsük az apacsokat és a sziúkat a sápadtarcúak ellen.

– Értem. – Ellis bólintott. Azon tűnődött, hogy jön majd mindehhez Jane? Fennhangon így szólt:

– Szóval a fő kérdés az, hogy ki lesz a Fővezér?

– Ezt könnyű megmondani. Eleddig a legígéretesebb gerillavezér a Panisher Völgyben élő Ahmet Shah Masud.

Az Öt Oroszlán Völgye. Mire akarsz kilyukadni, te talpnyaló disznó? Ellis Winderman simára borotvált arcát tanulmányozta. Azt nem lehetett kihozni a sodrából. Ellis megkérdezte:

– Mitől olyan különleges ez a Masud?

– A legtöbb lázadó vezér beéri azzal, hogy felügyeletet gyakorol a törzsek fölött, begyűjti az adót és megtiltja a kormánynak, hogy területére lépjen. Masud ennél jóval többet tesz. Előjön hegyi erődjéből és támad. Kézzel fogható közelségben van a három fő stratégiai célponthoz: Kabulhoz, a fővároshoz; a Kabulból a Szovjetunióba vezető egyetlen főútvonalhoz, a Salang alagúthoz; és a Bagramhoz, a legfontosabb katonai légibázishoz. Abban a helyzetben van, hogy jelentős csapást tudjon mérni az ellenségre és ezt meg is teszi. Megtanulta a gerillaháború művészetét, olvasta Maot. Minden kétséget kizáróan ő az országban a legkitűnőbb katonai elme. És van pénze, völgyében smaragdot bányásznak, amit Pakisztánban adnak

el. Masud minden üzletre tíz százalék adót vet ki és ebből pénzeli seregét. Huszonnyolc éves és karizmatikus – a nép imádja. Végezetül, tadzsik. A legnagyobb népcsoportot a pastuk alkotják és az összes többi gyűlöli őket, így hát a vezető semmiképp sem lehet pastu. A második legnagyobb nép a tadzsik. Arra viszont van esély, hogy egy tadzsik vezetése alatt egyesüljenek.

– És mi ezt elő akarjuk segíteni?

– Így van. Mennél erősebbek a lázadók, annál több kárt okozhatnak az oroszoknak. Tovább megyek: az USA titkosszolgálatának egy ilyen győzelem nagyon hasznos lenne ebben az évben.

Winderman és a hozzá hasonszőrűek számára semmi jelentősége nem volt annak, hogy az afgánok a saját szabadságukért küzdenek, gondolta Ellis. Az erkölcsi érzék nem volt divatban Washingtonban: egyedül a hatalmi játszma számított. Ha Winderman Los Angeles helyett Leningrádban született volna, éppen ugyanilyen boldog, éppen ugyanilyen sikeres és éppen ugyanilyen hatalmas lenne, és ugyanezt a taktikát alkalmazná, ha a másik oldalon harcolna.

– Mit kíván tőlem? – kérdezte Ellis.

– Az eszét szeretném hasznosítani. Elősegíthetné valamilyen módon egy titkos ügynök, hogy az afgán törzsek között létrejöjjön egy egyezség?

– Azt hiszem, igen – mondta Ellis. Meghozták az ételt, s ez félbeszakította mondanivalóját, kis időt adva a gondolkodásra. Amikor a pincér távozott, így szólt:

– Lehetségesnek tartom, feltéve, ha ők is akarnak valamit tőlünk– és úgy képzelem, hogy ez a valami a fegyver.

– Helyes. – Winderman olyan vonakodva kezdett enni, mint akinek gyomorfekélye van. Apró falatok között mondta: – Pillanatnyilag Pakisztánon keresztül szerzik be fegyvereiket. Amihez hozzá tudnak jutni, azok csupán Viktória-korabeli brit puskák másolatai, vagy, ha nem másolatok, akkor ósdi, eredeti darabok, száz évesek, de még mindig tüzelnek. Kalasnyikovokat is lopnak a halott orosz katonáktól. De rettenetesen szeretnének tüzérséget –

repülőgépek ellen hatásos fegyvereket és légi cél elleni kézi rakétalövegeket – hogy le tudják szedni a repülőket és a helikoptereket.

– És szándékunkban áll ilyen fegyvereket adni nekik?

– Igen. Nem közvetlenül, hanem közvetítők segítségével. Szeretnénk leplezni, hogy benne vagyunk a dologban. Felhasználhatnánk a szaudiakat.

– Oké. – Ellis lenyelt némi rákot. Jó volt. – Engedje meg, hogy elmondjam, szerintem mi legyen az első lépés. Minden gerilla-csoportban kell egy olyan mag, akik ismerik, megértik Masudot, és bíznak benne. Ez a mag alkotja majd azt a csoportot, amelyik összeköttetésben áll Masuddal. Fokozatosan építenék ki a dolgot: először csak információkat cserélnének, azután kezdenének együttműködni, végül pedig összehangolnák haditervüket.

– Jól hangzik – mondta Winderman. – Hogyan lehetne megszervezni?

– Megszervezném, hogy Masud vezessen az Öt Oroszlán Völgyében egy kiképző tanfolyamot. Mindegyik lázadó csapat elküldene néhány fiatalembert, hogy egy kis ideig Masud mellett harcoljon és megtanulja azokat a módszereket, amelyek őt oly sikeressé teszik. Ugyanakkor megtanulnák tisztelni őt, megtanulnának bízni benne, már ha annyira jó vezér, mint ahogy ön állítja.

Winderman elgondolkodva bólintott.

– Ezt az ajánlatot minden törzsi vezető elfogadhatónak találhatja, még azok is, akik minden olyan tervet elutasítanának, amelyek szerint el kellene fogadniuk Masud parancsait.

– Van ilyen rivális vezető, akinek az együttműködése elengedhetetlen lenne ahhoz az egyezséghez?

– Igen. Egész pontosan kettő is van: Jahan Kamil és Amal Azizi, mindkettő pastu.

– Akkor én azzal a feladattal küldenék oda egy titkos ügynököt, hogy ültesse ezeket egy asztalhoz Masuddal. Ha az olyan papírral

tér vissza, amelyen mindhármuk aláírása szerepel, akkor küldhetnénk az első szállítmány rakétavetőt. A további küldeményeket attól tennénk függővé, hogyan alakulna a kiképzés.

Winderman letette a villáját és rágyújtott. Biztos, hogy fekélye van, gondolta Ellis. Winderman így szólt:

– Pontosan ez az, amire én is gondoltam. – Ellis látta, a másik már azt fogalmazgatja magában, hogyan szerez ebből az ötletből saját magának érdemeket. Holnap már azt fogja mondani, hogy ebéd közben kifőztünk egy tervet, és írásos jelentésében az áll majd, hogy a titkos akciók szakértői tervemet életképesnek ítélték.

– És mi a kockázat?

Ellis mérlegelte.

– Ha az oroszok elfogják az ügynököt; figyelemre méltó propagandát tudnak kovácsolni a dologból. Harmadik világbeli szövetségeseik egyáltalán nem nézik jó szemmel, hogy lerohannak egy kis, primitív országot. Muzulmán barátaik pedig éppenséggel a lázadókkal rokonszenveznek. Nomármost, az oroszok azt a nézetet képviselik, hogy az úgynevezett lázadók egyszerűen banditák, akiket a CIA pénzel és lát el fegyverrel. És nagyon szeretnék ezt azzal bebizonyítani, hogy az országban elfognak a CIA kísértetei közül egy valóságos személyt és bíróság elé állítják. Általános politikai kifejezéssel élve, úgy vélem, ez nekünk nagyon sokat ártana.

– Mennyi esélye van annak, hogy az oroszok elkapják az emberünket?

– Csekély. Ha nem tudják elkapni Masudot, miért tudnának elfogni egy Masudhoz küldött titkos ügynököt?

– Jól van. – Winderman eloltotta cigarettáját. – Azt akarom, hogy maga legyen az az ügynök.

Ellis meglepődött. Rájött, látnia kellett volna, hogy ez következik, de a probléma teljesen lefoglalta.

– Ezt a munkát már nem csinálom – mondta, de hangja nehézkes volt, és arra kellett gondolnia: Láthatnám Jane-t. Láthatnám Jane-t!

– Beszéltem a főnökével telefonon – mondta Winderman. – Véleménye szerint egy afganisztáni megbízatás talán visszacsábítja magát a helyszíni munkához.

Szóval ez már elintézett dolog volt. A Fehér Ház valami hatásos dolgot akart elérni Afganisztánban, ezért megkérték a CIA-t, hogy kölcsönözzenek számukra egy ügynököt. A CIA azt akarta, hogy Ellis ismét helyszínen dolgozzon, így hát azt mondták a Fehér Háznak, hogy ezt a megbízatást ajánlják föl neki, tudván, vagy legalábbis gyanítván, hogy a Jane-nel való találkozás lehetősége szinte ellenállhatatlan.

Ellis utálta, ha manipulálják.

De el akart menni az Öt Oroszlán Völgyébe.

Hosszú hallgatás következett. Winderman türelmetlenül kérdezte:

– Vállalja?

– Gondolkodni fogok rajta – válaszolt Ellis.

*

Ellis apja halkan böffentett, elnézést kér, majd így szólt:

– Ez jó volt.

Ellis eltolta tányérját, amin a tejszínhabos cseresznyéslepény volt.

Életében most először fordított gondot a testsúlyára.

– Igazán jó, Mami, de tényleg nem tudok többet enni – mondta bocsánatkérően.

– Senki sem eszik már úgy, mint régen – mondta az asszony. Fölállt és elkezdte leszedni az asztalt. – Mindez azért van, mert mindenki autóval megy mindenhová.

Apja hátralökte a székét.

– Még néhány elszámolást át kell néznem.

– Még mindig nincs könyvelőd? – kérdezte Ellis.

– Senki sem viseli úgy gondját a pénzednek, mint te magad – mondta az apja. – És ha nyereséged van, legalább te magad jössz rá. – Elhagyta a szobát, és elindult odúja felé.

Ellis segített anyjának leszedni az asztalt. A család akkor költözött Tea Neck-be, New Jersey-be, amikor Ellis tizenhárom éves volt, de az még most is úgy emlékezett a költözködésre, mintha csak tegnap lett volna. Pedig már évekkel ezelőtt történt. A házat az apja építette, eleinte saját maga, később már alkalmazottak segítségével, de a munkát mindig a lanyha időszakokban végezték, s amikor az üzlet jól ment, szüneteltették. Amikor beköltöztek, még nem volt igazán befejezve: a fűtés nem működött, nem voltak konyhaszekrények, és még sehol nem festettek. Meleg vizük is csak másnap lett, de az is csak azért, mert a Mama válással fenyegetőzött. De végül is minden elrendeződött, és Ellisnek, fivéreinek, nővéreinek – szóval valamennyiüknek meglett a szobája, ahol felnőhetnek. Most már persze nagyobb volt, mint amire a Mamának és a Papának szüksége lett volna, de Ellis azt remélte, hogy meg tudják tartani. S ez jó érzéssel töltötte el.

Amikor telepakolták a mosogatót, így szólt:

– Mama, emlékszel még arra a kézitáskára, amit akkor hagytam itt, amikor megjöttem Ázsiából?

– Hát persze. A kis hálószobában lévő faliszekrényben van.

– Köszönöm. Át akarom nézni.

– Hát akkor menj. Ezt itt majd én befejezem.

Ellis fölmászott a lépcsőn és a ház legfelső részében lévő hálószobába ment. Ritkán használták ezt a helyiséget, és az egyetlen ágyat körülrakták törött székekkel, ott volt egy öreg szófa és négy vagy öt kartondoboz, amiben a gyerekek könyveit és játékait rakták el. Ellis kinyitotta a szekrényt és egy kis fekete műanyag utazótáskát vett elő. Rátette az ágyra, kinyitotta a zárat és felemelte a tetejét. Dohos szag csapta meg az orrát: már egy évtizede nem nyitotta ki senki. Minden benne volt: a kitüntetések, mindkét golyó, amit belőle operáltak ki, aztán egy fotó Ellisről, amint vigyorogva áll egy helikopter mellett, fiatal és (ó, beszarok) karcsú; aztán egy feljegyzés Frankie Amalfitól, amely így szólt – Annak a disznónak,

aki ellopta a lábamat – vagány tréfa volt, miután Ellis finoman kikötözte Frankie cipőfűzőjét, majd megrántotta a bakancsát, amivel együtt lejött a fél lába, ami egy minden irányba forgatható helikopter légcsavarral volt a térdéhez erősítve; Jimmy Jones órája, ami mindörökre megállt fél hatkor. – Tartsd meg, fiam, mondta Jimmy apja az alkohol ködén át –, mert ti barátok voltatok, és ez sokkal több, mint ami valaha is én voltam a számára; és végül ott volt a naptár.

Átfutotta az oldalakat. Csak néhány szót kellett elolvasnia ahhoz, hogy felidézzen egy egész napot; egy hetet vagy egy csatát. A beszámoló vidáman kezdődött, tükröződött benne a kaland, és nagyon magabiztos volt; aztán fokozatosan vált kiábrándulttá, komorrá, sivárrá, kétségbeesetté és már-már végzetessé. A kegyetlen szavak eleven látomásokat idéztek elé: az az istenverte Arvins ki nem szállna a helikopterből, ha annyira vágynak arra, hogy megszabaduljanak a kommunizmustól, miért nem harcolnak? aztán: Johnson kapitány mindig is egy görény volt, de micsoda módja az a halálnak, amikor valaki a saját emberének a kézigránátjától pusztul el, majd később: A nők szoknyáján puska lóg, a gyerekek kézigránátot hordanak az ingük alatt, hát mi a lófaszt csináljunk, adjuk meg magunkat? Az utolsó bekezdés így szólt: Az a baj ezzel a háborúval, hogy mi a rossz oldalon állunk. Mi vagyunk a rossz fiúk. Ezért van az, hogy a kölykök orruknál fogva vezetik a katonákat; s ezért a vietnamiaknak előbb-utóbb már nem is kell harcolniuk; ezért van az, hogy mi nőket és gyerekeket gyilkolunk; ezért hazudnak a tábornokok a politikusoknak, a politikusok meg a riportereknek; az újságok meg a nyilvánosságnak. Ezután már gondolatai túl lázadóak voltak ahhoz, hogy papírra vesse őket, bűne pedig túl nagy ahhoz, hogy pusztán szavakkal levezekelhesse. Úgy tűnt, hogy életének hátralévő részét azzal kell majd töltenie, hogy jóvátegye, amiket ebben a háborúban elkövetett. És ennyi év után még mindig így érezte. Ha összeszámolja azokat a gyilkosokat, akiket azóta börtönbe juttatott, meg az emberrablókat és a gengsztereket meg a merénylőket, akiket letartóztattatott, ez még mindig nem nyomott semmit a mérleg serpenyőjében, ha összevetette az általa ledobott bombák tonnáival és azoknak a lőszereknek az ezreivel, amiket Vietnamban, Laoszban és Kambodzsában lőtt ki.

Mindez ésszerűtlen dolog volt, tudta ő. Erre már akkor rájött, amikor hazatért Párizsból, és egy ideig azon elmélkedett, hogy munkája hogyan döntötte romba az életét. Elhatározta, hogy többé nem próbálja meg Amerikát megváltani a bűneitől. De ez… ez más volt. Most esélyt kapott arra, hogy segítsen a gyengébbnek, hogy a hazug tábornokok, a hatalomra törők és a szűklátókörű újságírók ellen harcoljon; ez nemcsak a küzdelemre volt esély, nemcsak arra, hogy valami keveset visszafizessen, hanem arra is, hogy most már tényleg különbséget tehessen a dolgok között, hogy esetleg megváltoztathassa a háború menetét, hogy alakítson egy ország sorsán, és hogy igazán, jelentős mértékben tegyen valamit a szabadságért.

És aztán még ott volt Jane is.

És a lány viszontlátásának puszta lehetősége újra felszította a szenvedélyét. Épp csak néhány napja, hogy rágondolt és arra a veszélyre, amibe a lány került, aztán elhessegette magától a gondolatot és továbblapozta a magazint. Most nem tudta megállni, hogy ne gondoljon rá. Azon tűnődött, vajon a haja most hosszú-e vagy rövid, kövérebb lett-e vagy soványabb, jól érzi-e magát mostani életében, szeretik-e őt az afgánok, és – ami a legfontosabb – vajon szereti-e még mindig Jean-Pierre t. Fogadd meg a tanácsomat, mondta Gill, mentsd ki őt ebből a házasságból. Az okos Gill.

Végül Petalra gondolt. Megpróbáltam, mondta önmagának; én tényleg megpróbáltam, és nem hiszem, hogy túl rosszul fogtam volna hozzá – azt hiszem, hogy eleve kudarcra ítélt dolog volt. Gill és Bernard mindent megadnak neki, amire csak szüksége van. Számomra nincs hely az életében. Nélkülem is boldog.

Becsukta a naplót és visszatette a ládába. Ezután előszedett egy kicsi, olcsó ékszerdobozt. Egy pár apró arany fülbevaló volt benne, a közepében gyönggyel. A nő, akinek eredetileg szánta, egy aprómellű, ferdeszemű lány volt, aki megtanította arra, hogy nincsenek tabuk, s aki aztán meghalt – egy részeg katona ölte meg egy saigoni bárban – mielőtt odaadhatta volna neki. Nem volt szerelmes belé: csak kedvelte és hálás volt neki. A fülbevalót búcsúajándéknak szánta.

Az ingzsebéből kivett egy levelezőlapot és egy tollat. Egy pillanatig gondolkodott, majd ezt írta rá:

Petalnak

Igen, kifúrathatod.

Szeretettel a Papától.

HATODIK FEJEZET

Az Öt Oroszlán Folyó sohasem volt meleg, de most, egy száraz, poros napot követő balzsamos esti levegőben kevésbé tűnt hidegnek, mint máskor, legalábbis az asszonyok úgy érezték, amikor lementek fürödni az őket kizárólagosan illető partszakaszra. Jane csikorgatta a fogát a hűvösben és a többiekkel belegázolt a vízbe, fokról fokra emelvén föl a ruháját, ahogy a folyó mélyült, egészen addig, míg a víz a derekáig nem ért, azután elkezdett mosakodni: hosszú gyakorlás után sikerült elsajátítania az afgánoknak azt a különleges képességét, hogy hogyan lehet levetkőzés nélkül tetőtől talpig megtisztálkodni.

Amikor végzett, reszketve jött ki a folyóhól és megállt Zahara mellett, aki egy kis tócsában mosta a haját, spriccelve és fröcskölve, miközben lármás társalgásba bocsátkozott. Zahara még egyszer megmártotta a fejét a vízben, aztán a törülközőjéért nyúlt. Kézzel-lábbal keresgélte a homokos parton a törülközőjét, de az nem volt ott.

– Hol a törülközőm? – sikította. – Ebbe a lyukba tettem. Ki lopta el?

Jane fölkapta Zahara mögül a törülközőt és így szólt:

– Itt van. Nem a megfelelő lyukba tetted.

– Ezt mondta a mullah felesége is! – Kiáltotta Zahara és a többiek visítottak a röhögéstől.

Jane-t a falubeli asszonyok már elfogadták közülük valónak. A fenntartás és az óvatoskodás utolsó nyomai Chantal születésével eltűntek; ez a tény azt igazolta, hogy Jane is éppolyan asszony, mint a többiek. A folyóparti csevegés meglepően szabadszájú volt – talán mert a gyerekek otthon maradtak idősebb testvéreikkel és a nagymamákkal, de valószínűleg sokkal inkább Zahara miatt volt így.

Erőteljes hangja, villogó szeme és teli, mélyről jövő nevetése uralta a terepet. Kétségtelenül ő volt itt a legélénkebb, miután egész nap el kellett fojtania saját személyiségét. Humorérzéke vulgáris volt, amit Jane egyetlen más afgánnál sem tapasztalt, legyen az férfi vagy nő, és Zahara sikamlós megjegyzései és kétértelmű tréfái gyakran igen komoly beszélgetések kiindulópontjai voltak. Ennek eredményeképpen Jane ezeket az esti fürdőzéseket néha felhasználhatta rögtönzött egészségügyi felvilágosítások megtartására is. A születésszabályozás volt a legnépszerűbb téma, noha a Bandában élő asszonyokat sokkal inkább foglalkoztatta az, hogy hogyan essenek teherbe, mint az, hogy hogyan előzzék meg a terhességet. Ennek ellenére valahogy mégis népszerű lett az a gondolat, amit Jane mindenképpen szeretett volna elültetni bennük, miszerint egy asszony sokkal jobban tudja táplálni és ellátni a gyerekeit, ha azok legalább két év különbséggel születnek, s nem tizenkét vagy tizenöt hónapra egymás után. Előző nap éppen a menstruációs ciklusról beszéltek, és így tudódott ki, hogy az afgán nők azt hitték, hogy vagy közvetlenül a periódus előtt, vagy utána a legtermékenyebbek. Jane megmondta nekik, hogy a tizenkettedik és a tizenhatodik nap között van a legnagyobb esélyük teherbe esni, s úgy tűnt, ezt el is hitték neki, de Jane-nek volt egy olyan elképesztő gyanúja, hogy mindannyian azt gondolták, ő téved, csak túl udvariasak voltak ahhoz, hogy ezt meg is mondják neki.

Ezen a napon valami izgalom volt a levegőben. A legutolsó pakisztáni konvojnak lassan vissza kellett érnie. A férfiak ilyenkor apró ajándékokat hoznak – egy kendőt, narancsot, bizsu karkötőket – és persze hozzák a legfontosabbakat, a háborúhoz való fegyvereket, lőszereket és robbanóanyagokat.

Zahara férje – Ahmed Gul – Rabiának, a bábának az egyik fia volt ennek a konvojnak a vezetője, és Zahara szemmel láthatóan izgatott volt már, hogy viszontláthatja. Amikor együtt voltak, olyanoknak látszottak, mint a többi afgán házaspár: Zahara csendes volt és engedelmes, a férfi pedig a szokásos módon parancsoló. De Jane tudta, abból, ahogy egymásra néztek, hogy szerelmesek voltak egymásba, és ez egyértelműen kiderült abból is, ahogy Zahara szerelmük fizikai oldaláról beszélt. Ma már szinte magán kívül volt a vágytól, amint szenvedélyesen, őrületes energiával dörzsölte szárazra a haját. Jane rokonszenvesnek találta: néha saját maga is

így érzett. Nem kétséges, azért lettek barátok, mert mindegyik felfedezte a másikban a rokonlelket.

Jane bőre szinte azonnal megszáradt a meleg, fojtó levegőben. Nyár közepe volt, mindegyik nap hosszú, száraz és forró. A jó idő még legalább egy vagy két hónapig tart, és aztán az év hátralevő részében rettentően hideg lesz.

Zaharát még mindig az előző napi téma érdekelte. Egy pillanatra abbahagyta hajának dörzsölgetését, hogy megszólalhasson:

– Bárki bármit mond is, ahhoz, hogy valaki terhes legyen, csak egy dolog szükséges: hogy csináld minden nap.

Halima, Mohammed Khannak komor, sötét szemű felesége egyetértett ezzel.

– És az egyetlen dolog, amit tehetsz, hogy ne legyél terhes, az az, hogy soha ne csináld. – Neki már négy gyereke volt, de köztük csak egy fiú – Mousa –, és roppant csalódott volt, amiért Jane nem tudott biztos receptet arra, hogy valakinek fia szülessen.

Zahara így szólt:

– No és te mit mondanál a férjednek, ha az hat hét után visszatér a konvojjal?

Jane válaszolt:

– Legyél olyan, mint a mullah felesége, és tedd a rossz lyukba.

Zahara harsogó nevetésben tört ki. Jane mosolygott. Ez a születésszabályozásnak egy olyan technikája volt, amit a párizsi gyorstalpaló tanfolyamon nem említettek neki, de az is világos, hogy a modern módszerek híre még nem érkezhetett el az Öt Oroszlán Völgyébe, így hát kénytelenek voltak beérni a hagyományos eszközökkel, amikhez, persze, nem ártott egy kis pótoktatás.

A beszélgetés az aratásra terelődött. A völgy az aranyló búza és az árpa bölcsője volt, de a legtöbb termés a földeken rohadt, mert a fiatal férfiak legjava a harcban volt, az idősebbek pedig túl nehéznek találták az éjszakai aratást. A nyár vége felé minden család számvetést készít, hány zsák lisztje és hány kosár szárított gyümölcse van, megszámolják a csirkéket és a kecskéket, valamint a

pénzüket is; majd azt kezdik fontolgatni, mennyi hiányuk lesz tojásból és húsból, aztán az előző tél tapasztalataiból megpróbálják kitalálni, hogy mennyibe fog kerülni a rizs és a joghurt; aztán néhányuk összepakolja a legértékesebb holmiját és ökrösszekerén nekivág a hegyeken át a hosszú útnak, és a pakisztáni menekülttáborokban próbál új életet kezdeni, akárcsak a boltos tette, több millió afgánnal együtt.

Jane attól tartott, az oroszok az evakuációnak ebből a formájából politikai kérdést csinálnak – mégpedig úgy, hogy miután képtelenek legyőzni a gerillákat, hát majd megpróbálják szétrombolni azokat a közösségeket, amelyekben a gerillák éltek korábban, éppen úgy, ahogy az amerikaiak tették Vietnamban, hatalmas területek szőnyegbombázásával. Mindezt úgy, hogy végül az Öt Oroszlán Völgye lakatlan pusztaság lesz, Mohammed és Zahara és Rabia a táborok otthontalan, hontalan, céltalan lakóihoz lesznek kénytelenek csatlakozni. És a lázadók nem lesznek képesek egy minden erőt bevető villámháborúnak ellenállni, mivel gyakorlatilag nincsen légitámadás elleni fegyverük.

Kezdett sötétedni. Az asszonyok lassan kezdtek visszaszállingózni a faluba. Jane Zaharával tartott, félig figyelve csak rá, mert közben Chantalra gondolt. A gyerekkel kapcsolatos érzései már számtalan fokozaton mentek keresztül. Közvetlenül a születése után teljesen felvillanyozott volt a megnyugvástól, a győzelem érzésétől és attól a boldogságtól, hogy egy élő, tökéletes csecsemőt produkált. Amikor mindez leülepedett, teljesen nyomorultnak érezte magát. Fogalma sem volt, hogyan kell egy újszülöttel bánni, és ellentétben azzal, amit az emberek mondani szoktak, egyáltalán nem volt semmilyen ösztönös megérzése ez ügyben. Megrémisztette a gyerek. Nem buzgott föl olyannyira az anyai szeretet. Ehelyett, különös módon, szenvedett, és rémisztő álmai és képzelgései voltak, amelyekben meghalt a gyerek – vagy a folyóba esett, vagy megölte egy bomba, vagy éjszaka elragadta a tigris. Még Jean-Pierre-nek sem mondta el ezeket a gondolatait, mert az valószínűleg azt hitte volna, hogy megőrült.

Aztán voltak konfliktusok Rabia Gullal, a bábával is. Ő váltig azt állította, hogy a nők nem szoptathatnak az első három napban, mert akkor még nem tej jön a mellükből. Jane amellett döntött, hogy igazán nevetséges azt hinni, hogy a természet valami olyasmit

produkál, ami rossz az újszülötteknek, és figyelembe sem vette az öregasszony tanácsát. Rabia még azt is mondta, hogy az újszülöttet negyven napig nem szabad megfürdetni, de Chantalt minden nap fürösztötték, mint bármelyik más nyugati csecsemőt. Aztán rajtakapta Rabiát, amint vajjal kevert cukrot adott Chantalnak, a gyereket úgy etetvén, hogy ráncos öreg ujjával dugta a szájába az ételt és Jane dühös lett. A következő nap Rabiának el kellett mennie egy újabb szülést levezetnie, és számtalan unokáinak egyikét küldte el maga helyett, hogy segítsen Jane-nek; ez egy tizenhárom éves lány volt, Faranak hívták. Ez aztán igazán tökéletes volt. Farának nem volt előzetesen kialakított véleménye a gyermekneveléssel kapcsolatban, így aztán egyszerűen azt tette, amit mondtak neki. Fizetést nem kért: az étkezésért dolgozott – ami mellesleg Jane házában sokkal jobb volt, mint a szüleinél –, emellett megvolt az az előnye is, hogy némi gyakorlatot szerezzen a csecsemőket illetően, s így jól felkészülhetett a saját házasságára, aminek egy vagy két éven belül úgyis be kellett következnie. Jane-nak az is eszébe jutott, hogy Rabia Farát akarja kiképezni leendő bábának, s ebben az esetben csak öregbítené a lány hírnevét, hogy segített a Nyugatról jött ápolónőnek ellátni a gyerekét.

Hogy Rabia elkerült az útból, Jean-Pierre ismét elfoglalta helyét. Gyöngéd, mégis magabiztos volt Chantallal, előzékeny és szerető Jane-nel. Ő javasolta azt is – meglehetősen határozottan – hogy Chantalnak forralt kecsketejet adjanak, ha éjszaka fölébred, és orvosi felszerelésének egyik darabjából cumisüveget rögtönzött, és ő volt az, aki felkelt Chantalhoz. Persze, ha Chantal sírt, Jane mindig felébredt, és ébren is maradt, míg Jean-Pierre a kislányt etette, de azért ez így sokkal kevésbé volt fárasztó, és szép lassan megszabadult a kimerültség kétségbeejtő érzésétől, amely oly nyomasztó volt már.

Végül, noha még mindig ideges és bizonytalan volt, oly sok türelmet fedezett föl magában, mint korábban még sohasem, és noha ez nem volt azonos a tudással és biztonsággal, amit szeretett volna birtokolni, mégis képes volt higgadtan szembenézni a naponta előforduló válságos helyzetekkel. Észrevette, most már képes majd egy órát is távol lenni Chantaltól anélkül, hogy aggódna.

Az asszonyok csapata elérte a falu központját alkotó házcsoportot, és egymás után tűntek el az udvarokat körülvevő

vályogfalak mögött. Hogy saját házába bejusson, Jane szétrebbentetett néhány izgatott csirkét és félretaszított egy sovány tehenet. Odabent, a lámpafényben Fara énekelt Chantalnak. A csecsemő éber volt, szemét tágra nyitotta, láthatóan élvezte a lány énekét. Egyszerű szavakból álló altatódal volt, bonyolult, keleties hangzású dallammal. Olyan szép ez a gyerek, gondolta Jane, pufók arcával, pici orrával és kék, hihetetlenül kék szemével.

Jane teát készíteni küldte Farát. A lány rendkívül félénk volt, rettegve és remegve érkezett, hogy az idegeneknél fog dolgozni; de idegessége fölengedett és Jane-től való kezdeti félelemmel vegyes tisztelete fokozatosan kitartó imádattá alakult.

Néhány perc múlva Jean-Pierre érkezett meg. Buggyos vászonnadrágja és inge mocskos, vérfoltos volt, hosszú barna haja és sötét szakálla poros. Fáradtnak látszott. Khenjben volt, egy tíz mérföldre lévő faluban, hogy egy bombatámadás túlélőit ellássa. Jane lábujjhegyre állt, hogy megcsókolja.

– Milyen volt? – kérdezte franciául.

– Pocsék. – Megölelte Jane-t, aztán Chantal fölé hajolt. – Hello, kicsike. – Mosolygott, Chantal pedig kacagott.

– Mi történt? – kérdezte Jane.

– Egy család volt az áldozat, akinek a háza valamivel távolabb esett a falutól, így hát azt gondolták, hogy biztonságban vannak. – Jean-Pierre vállat vont. – Aztán néhány sebesült gerillát hoztak oda, akik valamivel délebbre egy csetepatéba keveredtek. Ezért késtem ennyit. – Leült egy halom párnára. – Van tea?

– Most készül – mondta Jane. – Miféle csetepaté volt?

A férfi behunyta a szemét.

– A szokásos. Megjelent a hadsereg néhány helikoptere, és elfoglaltak egy falut, de hogy miért, azt csak ők tudják. A falusiak elmenekültek. Aztán a nyáj újra összejött, kaptak erősítést is, és kezdték kiverni az oroszokat a hegyoldalból. Veszteség mindkét oldalon. Végül a gerillák lőszere elfogyott és visszavonultak.

Jane bólintott. Sajnálta Jean-Pierre-t: igazán nyomasztó feladat volt egy céltalan csata áldozatait ápolni. Bandán még soha nem ütöttek rajta, de Jane állandóan ettől félt – az a lidércnyomás üldözte, hogy fut, fut, magához szorítva Chantalt, míg feje fölött helikopterek szántják a levegőt és lába előtt a poros földbe golyók csapódnak.

Fara belépett a forró, zöld teával, hozott egy keveset a nan nevű lapos kenyérből és egy friss vajjal teli köcsögöt. Jane és Jean-Pierre hozzáláttak az evéshez. A vaj ritka élvezet volt. Az esti adag nant általában joghurtba, aludttejbe vagy olajba mártogatták. Délben többnyire rizst ettek valamilyen húsízű mártással, amiben vagy volt hús, vagy nem. Hetente egyszer csirke vagy kecske került az asztalra. Jane-nek, aki még mindig kettejük helyett evett, megengedték azt a luxust, hogy elfogyasszon napi egy tojást is. Az évnek ebben a szakában rengeteg friss gyümölcs volt – sárgabarack, szilva, alma és eper zsákszámra – desszertnek. Jane nagyon egészségesnek érezte magát ezzel a diétával, bár a legtöbb angol ezt az éhínséggel azonosította volna és jónéhány francia szerint ez már elegendő ok lenne az öngyilkosságra. Jane rámosolygott a férjére:

– Parancsolsz még egy kis Bearni mártást a marhahúshoz?

– Nem, köszönöm. – Fölemelte a csészéjét. – Talán inkább még egy kis Chateau Cheval Blanc–ot. – Jane töltött neki még teát, ő pedig úgy tett, mintha bort ízlelgetne, forgatta a szájában, szinte gargarizált vele. – A hatvankettes évjáratot mindig alábecsülték a felejthetetlen hatvanegyes után, de nekem mindig az volt az érzésem, hogy az a szeretetreméltóság és az a kifogástalanság, ami ebben a borban van, majdnem annyi élvezetet nyújt, mint az a tökéletes elegancia, ami magas rangú elődjét olyannyira jellemezte.

Jane vigyorgott. A férje kezdett a régi lenni.

Chantal felsírt és Jane azonnali válaszként nyilallást érzett a mellében. Felvette a gyereket és etetni kezdte. Jean-Pierre tovább evett. Jane odaszólt:

– Hagyj egy kis vajat Farának.

– Oké. – A férfi kivitte a vacsoramaradékot és egy tál eperrel tért vissza. Jane evett belőle, míg Chantal szopott. Most mindjárt elalszik

a gyerek, de Jane tudta, hogy hamarosan újra fölébred és perceken belül enni akar megint.

Jean-Pierre eltolta a tálat és így szólt:

– Ma újabb panaszt hallottam rólad.

– Kitől? – kérdezte Jane élesen.

Jean-Pierre védekezően nézett, de hajthatatlan maradt.

– Mohammed Khantól.

– De gondolom, nem a saját nevében beszélt.

– Talán nem.

– Mit mondott?

– Hogy meddőségre tanítod a falu asszonyait.

Jane sóhajtott. Nem is annyira a falusi férfiak ostobasága zavarta, hanem sokkal inkább Jean-Pierre-nek az a készséges viselkedése, ahogy ezekhez a panaszokhoz viszonyult. Azt akarta, a férje megvédje őt, nem azt, hogy a vádlóihoz csatlakozzon.

– Persze Abdullah Karim van a dolog mögött – mondta Jane. A mullah felesége gyakran lejött a folyópartra, és nem kétséges, hogy mindenről beszámolt a férjének, amit ott hallott.

– Abba kellene hagynod – mondta Jean-Pierre.

– Mit hagyjak abba? – Jane kihallotta saját hangjából a veszedelmes hangsúlyt.

– Hogy elmagyarázd, hogyan tudják elkerülni a terhességet.

Ez nem pontos megfogalmazása volt annak, amire a nőket tanította, de nem állt szándékában védekezni vagy bocsánatot kérni.

– Miért kellene abbahagynom? – kérdezte.

– Bonyodalmakat okoz – mondta Jean-Pierre olyan türelmes modorban, ami irritálta Jane-t. – Ha súlyosan megsértjük a mullahot lehet, hogy el kell hagynunk Afganisztánt. S ami még fontosabb, a dolog rossz fényt vetne a Médecins pour la Liberté szervezetre, és

lehet, hogy a lázadók visszautasítanák a többi orvost is. Ez egy szent háború, tudod – a lelki egészség sokkal fontosabb, mint a fizikai. Akár úgy is dönthetnek, hogy meglesznek nélkülünk is.

Más szervezetek is voltak, akik idealista, fiatal francia orvosokat küldtek Afganisztánba, de Jane ezt nem mondta fennhangon. Ehelyett kereken kijelentette:

– Ezt a kockázatot vállalnunk kell.

– Kell? – kérdezte a másik, és látszott rajta, kezd mérges lenni. – És miért kellene?

– Mert igazából csak egyetlen valós értéket tudunk nyújtani ezeknek az embereknek, ez pedig az információ. Az mind szép, hogy a sebeiket összetoldozzuk, adunk nekik gyógyszereket a bacilusok ellen, de sose lesz elég sebészük s elég gyógyszerük. Folyamatosan úgy őrizhetjük meg az egészségüket, ha megtanítjuk őket a legalapvetőbb táplálkozási, higiéniai és egészségvédelmi ismeretekre. Még mindig jobb Abdullahot megbántani, mint ezt abbahagyni.

– Mégis, azt szeretném, ha nem tennéd azt az embert az ellenségünkké.

– Megütött egy bottal! – Kiabálta Jane dühödten. Chantal sírni kezdett. Jane nyugalmat erőltetett magára. Egy kicsit ringatta Chantalt, aztán etetni kezdte. Hát miért nem érzi Jean-Pierre, milyen gyáván viselkedik? Hogy ijedhet meg attól, hogy kiutasítják ebből az istenverte országból? Jane sóhajtott. Chantal elfordította Jane melléről az arcát és elégedetlen hangokat hallatott. Mielőtt a vita folytatódhatott volna, távoli kiáltozásokra lettek figyelmesek.

Jean-Pierre összeráncolta homlokát, fülelt, aztán fölállt. Egy férfi hangja hallatszott az udvarukból. Jean-Pierre felkapott egy kendőt és Jane vállára terítette. Az összehúzta magán. Ez kompromisszum volt: afgán mértékkel mérve nem volt igazán megfelelő öltözék, de Jane kategorikusan megtagadta, hogy mint egy másodosztályú állampolgár, kisiessen a szobából, ha egy férfi lép a házba, miközben ő a gyermekét eteti; és mindenkinek, aki ez ellen tiltakozott, kijelentette, hogy akkor inkább ne jöjjön a doktorhoz.

Jean-Pierre dari nyelven szólt ki:

– Gyere be.

Mohammed Khan volt az. Jane abban a hangulatban volt, hogy most mindjárt megmondja neki, mit gondol róla és a falu többi férfilakójáról, de elbizonytalanodott, amikor meglátta, hogy a férfi jóképű arca mennyire eltorzult. Most először jóformán rá sem nézett Jane-re.

– A konvojon rajtaütöttek – mondta minden bevezető nélkül. – Huszonhét embert vesztettünk, és a teljes felszerelést.

Jane fájdalmasan hunyta le a szemét. Ugyanilyen konvojjal utazott, amikor először jött az Öt Oroszlán Völgyébe és maga elé képzelte a rajtaütést: amint egy keskeny völgyben a köves úton szanaszét hevernek elnyúlva a barnabőrű férfiak és a sovány lovak a holdfényben, a helikopterek légcsavarjainak hirtelen crescendóját; a világítóbombákat, a gránátokat, a géppuskatüzet; a pánikot, ahogyan a férfiak megpróbálnak fedezéket keresni a kopár hegyoldalon; a reménytelen lövéseket, amiket a sérthetetlen helikopterekre adnak le; aztán végül a sebesültek kiáltásait és a haldoklók sikolyait.

Hirtelen Zahara jutott az eszébe: az ő férje is a konvojjal volt.

– Mi van… mi van Ahmed Gullal?

– Ő visszajött.

– Ó, hála Istennek – sóhajtott föl Jane.

– De megsebesült.

– Ebből a faluból ki halt meg?

– Senki. Banda szerencsés volt. Matullah fivérem jól van, akárcsak Alishan Karim, a mullah testvére. Még három túlélő van, közülük kettő sebesült.

Jean-Pierre így szólt:

– Azonnal jövök. – Belépett az első szobába, abba, ami valaha a bolt volt, később klinika, most pedig az orvosi felszerelések raktárául szolgált.

Jane letette Chantalt a szoba sarkában lévő, rögtönzött bölcsőbe és kapkodva rendbe hozta magát. Jean-Pierre-nek szüksége lehet a segítségére, ha meg nem, akkor Zaharának jól jön egy kis együttérzés.

Mohammed megszólalt:

– Úgyszólván semmi lőszerünk sincs.

Jane ezt nemigen sajnálta. Undorral töltötte el a háború, és nem fog könnyeket ontani, ha a lázadók kénytelenek lesznek egy időre abbahagyni a szegény, nyomorult, honvágytól szenvedő tizenhét éves orosz kiskatonák gyilkolását.

Mohammed folytatta:

– Egy év alatt négy konvojt vesztettünk el. Csak három menekült meg.

– Hogy tudnak az oroszok rájuk bukkanni? – kérdezte Jane.

Jean-Pierre, aki a másik szobából figyelt, beszólt a nyitott ajtón át.

– Biztos alacsonyan szálló helikopterekkel erősítették meg az útvonalak ellenőrzését, vagy talán műholddal készült felvételekkel dolgoznak.

Mohammed megrázta a fejét.

– A pastuk árulnak el bennünket.

Jane azt gondolta, ez lehetséges. A falvakban, ahol átvonultak, az volt a vélemény, a konvojok mágnesként vonzzák az orosz támadásokat, és elképzelhető, hogy néhány falusi úgy próbálja megvásárolni a biztonságát, hogy elárulja az oroszoknak a konvojok hollétét – bár az már egyáltalán nem volt világos Jane számára, hogyan tudják az információt eljuttatni az oroszokhoz.

Végiggondolta, mit is remélt a megtámadott konvojtól. Kért még antibiotikumot, néhány injekcióstűt és egy csomó steril kötszert. Jean-Pierre hosszú lista gyógyszert írt össze. A Médicins pour la Liberté-nek volt egy összekötője Peshavarban az északnyugat-pakisztáni városban, ahol a gerillák a fegyvereket szokták vásárolni. Az alapvető dolgokat helyben is beszerezheti az összekötő, de a

gyógyszereket valószínűleg Nyugat-európából kell hozatnia repülővel. Micsoda pazarlás. Hónapok telhetnek el, mire az utánpótlás megérkezik. Jane nézete szerint ez sokkal nagyobb veszteség volt, mint a lőszer.

Jean-Pierre jött újra be, hozta a táskáját. Mindhárman kimentek az udvarra. Sötét volt. Jane megállt, hogy utasításokat adjon Farának Chantal tisztába tételével kapcsolatban, aztán a két férfi után sietett.

A mecsetnél érte utol őket. Nem volt valami lenyűgöző épület. Nem voltak pazar színei, sem művészi dekorációi, amik az iszlám művészetről szóló kis könyvecskékből oly ismerősek. Nyitott oldalú épület volt, gyékénnyel borított tetejét néhány kőoszlop tartotta, és Jane szerint úgy nézett ki, mint egy megdicsőült buszmegálló, vagy mondjuk úgy, mint egy romokban heverő udvarház a gyarmatokon. Az épület közepén kapuboltozat vezetett a fallal körülvett udvarba. A falusiak nem tartották valami nagy tiszteletben. Itt szoktak imádkozni, de összejövetelekre is ezt a helyet használták, aztán ez volt a piactér, az iskola és a vendégház is. És ma éjjel pedig kórház.

A kőoszlopokon lévő akasztókról olajlámpák lógtak, bevilágítván a verandaszerű mecsetépületet. A falusiak a kapuboltozat baloldalán csoportosultak. Lesújtottak voltak: több asszony halkan zokogott. Két férfi hangját lehetett hallani, az egyik kérdéseket tett föl, a másik válaszolt. A tömeg szétvált, hogy beengedje Jean-Pierre-t, Mohammedet és Jane-t.

A támadás hat túlélője a döngölt padlón egy csoportba húzódott. A három, aki nem sérült meg, összekuporodva üldögélt, még mindig viselték a kerek Chitrali sapkát, koszosak voltak, csüggedtek és kimerültek. Jane fölismerte Matullah Khant, aki valamivel fiatalabb változatban teljes hasonmása volt Mohammednek; aztán fölismerte Alishan Karimot, a mullah testvérét, aki soványabb volt ugyan, de éppoly gonosz tekintetű. Két sebesült a földön ült, hátukat a falnak támasztva, az egyik szennyes, vérfoltos kötéssel a fején, a másik ideiglenesen felkötött karral. Jane egyiküket sem ismerte. Automatikusan felbecsülte sebeiket: első pillantásra könnyű sérülésnek látszottak.

A harmadik sebesült, Ahmed Gul, egy pokrócból és két botból készült hordágyon feküdt. Szeme csukva, bőre szürke. Zahara, a

felesége, mögötte kuporgott, férje fejét ölébe fogta, cirógatta a haját és csendesen sírt. Jane nem látta a sebeit, de tudta, hogy súlyosak.

Jean-Pierre asztalt kért, forró vizet és törülközőket, aztán letérdelt Ahmed mellé. Néhány másodperc múlva fölnézett a többi gerillára és dari nyelven kérdezte:

– Robbanás közelben volt?

– A helikopterek rakétákat lőttek ki – mondta egyikük, amelyik nem sérült meg. –Az egyik mellette robbant föl.

Jean-Pierre franciára váltott és Jane-hez beszélt:

– Nagyon rossz állapotban van. Csoda, hogy túlélte az utat.

Jane vérnyomokat fedezett föl Ahmed állán: a férfi vért köhögött, ami a belső sérülés egyértelmű jele.

Zahara esedezve nézett Jane-re.

– Hogy van? – kérdezte dari nyelven.

– Sajnálom, barátnőm – mondta Jane olyan gyengéden, ahogy csak tudta –, rosszul van.

Zahara lemondóan bólintott: tudta ő ezt, de hogy most meg is erősítették ebben, ez újabb könnyeket csalt szép arcára.

Jean-Pierre így szólt Jane-hez:

– Nézd meg helyettem a többieket. Itt egy percet sem akarok elvesztegetni.

Jane megvizsgálta a másik két sebesült férfit.

– A fejsérülés csak horzsolás – mondta egy perc múlva.

– Lásd el – mondta Jean-Pierre. Ő éppen arra ügyelt fel, hogyan emelik rá Ahmedet az asztalra.

Jane megvizsgálta a felkötött karú férfit. Az már súlyosabban sebesült: a golyó valószínűleg szétzúzta a csontot.

– Ez nagyon fájhat – mondta a gerillának dari nyelven. Az vágott egy grimaszt és bólintott. Ezek a férfiak vasból voltak.

– A golyó eltörte a csontot – mondta Jane Jean-Pierre-nek. Jean-Pierre el sem fordította a fejét Ahmedtől.

– Adj neki helyi érzéstelenítőt, tisztítsd ki a sebet, szedd ki a szilánkokat és tégy rá tiszta kötést. A csontot majd később illesztjük össze.

Jane hozzálátott az injekció előkészítéséhez. Ha Jean-Pierre-nek szüksége lesz a segítségére, majd szól. Úgy tűnt, hosszú éjszakának néznek elébe.

*

Ahmed néhány perccel éjfél után halt meg és Jean-Pierre legszívesebben sírva fakadt volna – nem bánatában, hiszen alig ismerte Ahmedet, pusztán a kudarc miatt, mivel tudta, hogy megmenthette volna a férfi életét, ha lett volna altatóorvos, elektromos áram és jól felszerelt műtő.

Letakarta a férfi arcát, aztán a feleségére nézett, aki figyelve mozdulatlanul állt órák óta.

– Sajnálom – mondta neki. Az bólintott. Jean-Pierre örült, hogy a nő nyugodt volt. Néha azzal vádolták, nem követett el mindent: ezek azt hitték, oly sokat tud, hogy nem létezik dolog, amit ne lenne képes meggyógyítani, és szerette volna odaordítani nekik, hogy nem vagyok Isten; de ez az egy, úgy látszik mindezt megértette.

Elfordult a holttesttől. Halálosan fáradt volt. Egész álló nap szétroncsolt testekkel dolgozott, de ez volt az első, amelyiket nem tudott megmenteni. Az emberek, akik eddig figyelték, többnyire a halott rokonai voltak, most előre jöttek, hogy az elhunyt testével törődjenek. Az özvegy jajveszékelni kezdett, erre Jane elvezette. Jean-Pierre egy kéz érintését érezte a vállán. Megfordult, és Mohammedet, a gerillát látta, aki a konvojokat szervezte. Bűntudat nyilallt bele.

Mohammed így szólt:

– Ez Allah akarata.

Jean-Pierre bólintott. Mohammed elővett egy doboz pakisztáni cigarettát és meggyújtott egyet. Jean-Pierre nekilátott, hogy

összeszedje felszerelését és táskájába pakolta őket. Anélkül, hogy Mohammedre nézett volna, így szólt:

– Most mit fogsz csinálni?

– Azonnal útnak indítok egy másik konvojt – mondta Mohammed. – Szükségünk van lőszerre.

Jean-Pierre kimerültsége ellenére azonnal éber lett.

– Meg akarod nézni a térképeket?

– Igen.

Jean-Pierre becsukta a táskáját és a két férfi elhagyta a mecsetet. A csillagok megvilágították a falun átvezető útjukat, míg a boltos házáig nem értek. A nappaliban Fara aludt egy szőnyegen, Chantal bölcsője mellett. Azonnal fölébredt s fölállt.

– Most már hazamehetsz – mondta neki Jean-Pierre. A lány egyetlen szó nélkül távozott.

Jean-Pierre letette táskáját a földre, aztán gyengéden fölemelte a bölcsőt és bevitte a hálóba. Chantal egészen addig nem ébredt föl, amíg a bölcsőt le nem tette, aztán sírni kezdett.

– Na, most mi van? – mormolta a kislánynak. De ennek semmi hatása nem volt. Akkor kivette a gyereket a bölcsőből és ringatni kezdte. Chantal megnyugodott. A férfi visszavitte őt a nappaliba.

Mohammed ott állt és várakozott. Jean-Pierre odaszólt neki:

– Tudod, hol vannak.

Mohammed bólintott és kinyitott egy festett faládát. Kivett egy vastag köteg összehajtogatott térképet, többet kiválasztott közülük és szétteregette a földön. Jean-Pierre Chantalt ringatta és átnézett Mohammed válla fölött.

– Hol történt a támadás? – kérdezte.

Mohammed egy pontra mutatott Jalatabad közelében.

Mohammed konvojainak útvonalát sem ezen, sem más térképeken nem jelölték. De Jean-Pierre térképei feltüntettek néhány olyan völgyet, fennsíkot és csak egyes évszakokban csörgedező

patakokat, amerre az útvonalak haladhattak. Időnként Mohammed fejből tudta, merre mi található. Néha csak tippelt. Ilyenkor Jean-Pierre-rel szokta megvitatni a szintvonalak pontos értelmezését, vagy hogy az ismeretlen terepeken hol ütközhetnek morénákba.

Jean-Pierre a következőt javasolta:

– Jalalabadnál nagyobb ívben északnak fordulhatnál. – A síkságon túl, amelyre a város épült, a völgyek pókhálószerű útvesztője kezdődött a Konar és Nuristan folyók között.

Mohammed újabb cigarettára gyújtott – mint a legtöbb gerilla, ő is erősen dohányzott.

– Túl sok támadás ért már bennünket ezen a vidéken – mondta.

– Hacsak eddig még nem árultak el bennünket, majd nemsokára megteszik. Nem! A következő konvoj Jalalabadtól dél felé fog kanyarodni.

Jean-Pierre szemöldökét ráncolta.

– Nem értem ez hogyan lehetséges. Dél felé csak nyílt vidék van végig, a Khyber Átjárótól kezdve. Észre fognak venni titeket.

– Nem fogjuk a Khyber átjárót használni – mondta Mohammed. Ujját a térképre tette, és déli irányban végighúzta Afganisztán és Pakisztán határán. – Teremengalnál fogjuk átlépni a határt. – Ujjával odaért az imént megnevezett városhoz, s azután megmutatta, melyik út vezet onnan az Öt Oroszlán Völgyébe.

Jean-Pierre, ujjongását elrejtve, bólintott.

– Meglehetősen értelmes dolognak tűnik. Mikor indul innen a következő konvoj?

Mohammed kezdte összehajtogatni a térképeket.

– Holnapután. Nincs vesztenivaló időnk. – Visszarakta a térképeket a festett ládába és az ajtóhoz ment.

Jane éppen akkor jött be, amikor távozott. A férfi szórakozottan köszönt neki jóéjszakát. Jean-Pierre örült, hogy a jóképű gerilla érzelmei kihűltek Jane iránt a terhessége óta. Jean-Pierre véleménye szerint Jane túlontúl szerette a szexet és képes lett volna

hagyni, hogy megerőszakolják, és a nő számára az, hogy netán viszonya támad egy afgánnal, vég nélküli problémákat okozott volna.

Jean-Pierre orvosi táskája ott hevert a földön, ahol hagyta, és Jane lehajolt, hogy fölvegye. A férfi szíve egy pillanatra kihagyott. Gyorsan elvette feleségétől a táskát. Az enyhén szólva meglepetten nézett rá.

– Majd én elteszem – szólt a férfi. – Te törődj Chantallal. Ennie kell. – És ezzel odaadta neki a gyereket.

A táskát és az egyik térképet átvitte az első szobába, míg Jane letelepedett, hogy Chantalt megetesse. Az orvosi felszereléseket tartalmazó dobozok halomban hevertek a koszos földön. A boltos durva fapolcain már korábban kibontott dobozok sorakoztak. Orvosi táskáját Jean-Pierre a kékcsempés pultra tette és elővett belőle egy műanyag tárgyat, aminek mérete és formája olyan volt, akár egy hordozható telefoné. A zsebébe süllyesztette.

Kiürítette táskáját, külön kupacba rakta a sterilizálásra váró eszközöket, a használatlanokat pedig elhelyezte a polcon. Visszatért a nappaliba.

– Lemegyek a folyóhoz fürödni – mondta Jane-nek. – Ilyen koszosan nem fekhetek le.

Jane azzal az álmodozó, elégedett mosollyal nézett rá, ami szoptatás közben oly gyakran kiült az arcára.

– Siess – mondta. A férfi kiment.

A falu végre aludni tért. Néhány házban még égett a lámpa, és az egyik ablakból kihallatszott egy asszony keserű sírása, de a legtöbb helyen már nyugalom és sötét volt. A falu szélső háza előtt elhaladva egy asszony panaszos siratóénekét hallotta és egy pillanatra érezni vélte az általa okozott halálok nyomasztó súlyát, de aztán ezt a gondolatot elhessegette magától.

Egy kavicsos ösvényen haladt, ami két árpaföld között vezetett, egyfolytában maga köré nézegetett és kitartóan hallgatózott: a falu férfiai ilyenkor szoktak dolgozni a földeken. Az egyik földről

kaszasuhogást hallott és egy keskeny teraszon pedig két férfit látott, akik lámpafénynél gyomláltak. Nem szólt hozzájuk.

Elérte a folyót, átvágott a gázlón és elindult fölfelé a szemközti szikla kanyargós ösvényén. Tudta, meglehetősen biztonságban van, mégis növekvő feszültséget érzett, amint a halvány fényben haladt fölfelé a meredek lejtőn.

Tíz perc múlva elérte azt a legmagasabb pontot, amit keresett. Nadrágzsebéből elővette a rádiót és kihúzta az antennát. Ez volt a KGB legújabb és legérzékenyebb kis adóvevője, de ennek ellenére a rádiózáshoz oly mostoha volt a terep, hogy az oroszok fölépítettek egy speciális reléállomást az általuk ellenőrzött terület egyik hegycsúcsán, hogy tudják venni és továbbítani Jean-Pierre jelzéseit.

Megnyomta a gombot és angol nyelven mondta a kódot.

– Itt Simplex. Kérlek, jelentkezzetek!

Várt, aztán megismételte a hívást.

A harmadik próbálkozás után recsegő, akcentusos válasz érkezett.

– Itt Butler. Folytasd, Simplex.

– A parti nagyon sikeres volt.

– Ismétlem: a parti nagyon sikeres volt – jött a válasz.

– Huszonheten jelentek meg és még egy valamivel később.

– Ismétlem: huszonheten jelentek meg és még egy valamivel később.

– Hogy a következőt előkészítsük, három tevére van szükségem. – A kód szerint ez azt jelentette, hogy "találkozzunk mához három napra."

– Ismétlem: három tevére van szüksége.

– A mecsetben várom. – Ez is kód volt: a "mecset" néhány mérföldnyi távolságra az a hely volt, ahol három völgy találkozott.

– Ismétlem: a mecsetnél.

– Ma vasárnap van. – Ez most nem kód volt: elővigyázatosságból mondta, hátha ez a tökfej, aki az üzenetet továbbítja, nem veszi észre, hogy már elmúlt éjfél, s ez azzal járhat, hogy Jean-Pierre összekötője egy nappal előbb érkezik a randevúra.

– Ismétlem: ma vasárnap van.

– Kész, vége.

Jean-Pierre összecsukta az antennát, visszatette a rádiót nadrágzsebébe, aztán elindult lefelé a sziklán, a folyópart irányába.

Gyorsan levette a ruháját. Ingzsebéből előszedett egy körömkefét és egy kis darab szappant. A szappan ritka árucikk volt, de ő, mint orvos, elsőbbséget élvezett.

Óvatosan lépett az Öt Oroszlán Folyóba, letérdelt, és tetőtől talpig bespriccelte magát jeges vízzel. Beszappanozta bőrét és haját, aztán fölkapta a kefét és nekilátott lesikálni magát: lábát, hasát, mellét, arcát, karját, kezét. Különösen kezére fordított nagy gondot, újra és újra beszappanozta. Meztelenül, reszketve térdelt a sekély vízben a csillagok alatt, és csak sikálta, sikálta a kezeit, mintha soha nem tudná már abbahagyni.

HETEDIK FEJEZET

– A gyereknek kanyarója, bélhurutja van és ótvaros – mondta Jean-Pierre. – Ezenkívül szutykos és alultáplált.

– Nem mindegyik ilyen – mondta Jane.

Franciául beszéltek, mint ahogy általában egymás közt szoktak. A gyerek anyja pedig egyikről a másikra nézett, azon tűnődvén, ugyan mit is mondhatnak. Jean-Pierre észrevette idegességét és dari nyelven fordult hozzá, egyszerűen szólva:

– A fiad nemsokára jól lesz.

Átvágott a barlangon és kinyitotta a gyógyszeresdobozt. Minden gyereket, akit behoztak a “klinikára”, automatikusan beoltották tuberkolózis ellen. Míg előkészítette a BCG–injekciót, szeme sarkából Jane-t figyelte. Az apró kortyokban adta a kisfiúnak a hidratáló

folyadékot – glukóz, só, szódabikarbóna és káliumklorid keverékét, tiszta vízben oldva – és a kortyok között, finoman mosogatta a gyerek szurtos kis arcát. Mozdulatai gyorsak és kecsesek voltak, akár egy olyan valakié, aki szakmájának művésze – mondjuk, ahogy egy fazekas mintázza az agyagot, vagy ahogy egy kőműves forgatja a vakolókanalat. Figyelte Jane keskeny kis kezét, amint könnyű, bíztató simogatással ért a rémült kisgyerek arcához. Szerette Jane kezét.

Amikor előszedte a tűt, Jean-Pierre elfordult, úgy, hogy a gyerek ne lássa, aztán ruhája ujja mögé rejtette, majd ismét megfordult, Jane-re várva. A nő arcát tanulmányozta, amint az a fiú jobb vállát tisztogatta és egy kis helyen lemosta alkohollal. Huncut arcocska volt, nagy szemekkel, pisze orral és legtöbbször mosolygó, széles szájjal. Ez az arc most komoly volt, állkapcsa ide-oda mozgott, mintha a fogát csikorgatná – ez a koncentrálás jele volt nála. Jean-Pierre minden arckifejezését ismerte, de egyetlen gondolatát sem.

Gyakran morfondírozott azon – úgyszólván szünet nélkül – mik járhatnak Jane eszében, de félt megkérdezni, mert az ilyenfajta beszélgetések könnyen elkalandozhatnának a tiltott terület felé. Állandóan vigyáznia kellett magára, mint a hűtlen férjnek, nehogy mondjon valami olyat – vagy akárcsak vágjon egy olyan arckifejezést – ami elárulhatná. Mindenféle beszélgetés az igazságról és a becstelenségről, a bizalomról és az árulásról vagy a szabadságról és a zsarnokságról tabu volt; és ugyanúgy minden olyan téma, ami ezekbe torkollott volna: így a szerelem, a háború és a politika. A férfi akkor is elővigyázatos volt, ha teljesen ártatlan témákról társalogtak. Ennek következtében házasságukból sajátságos módon hiányzott a bizalmas viszony. A szeretkezés bizarr volt. A férfi rájött, hogy nem tud elélvezni, csak ha becsukja a szemét, és azt képzeli, hogy valahol másutt van. Megkönnyebbülés volt számára, hogy Chantal születése miatt az elmúlt hetekben erre nem kerülhetett sor.

– Én készen állok, ha te is – szólt Jane és a férfi észrevette, hogy a nő mosolyog rá.

Jean-Pierre megfogta a fiú karját és dari nyelven kérdezte:

– Hány éves vagy?

– Öt.

Míg a fiú beszélt, Jean-Pierre belédöfte a tűt. A gyerek azonnal jajgatni kezdett. Ez a hang Jean-Pierre-nek saját ötéves kori önmagát juttatta az eszébe, amikor első biciklijével elesett és ugyanígy jajgatott, élesen tiltakozva a váratlan fájdalom ellen. Ötéves betege eltorzult arcát nézve visszaemlékezett, hogy annak idején neki is mennyire fájt és milyen dühös volt. Hirtelen arra gondolt: hogyan jutottam onnan idáig?

Elengedte a gyereket, aki anyjához ment. Kiszámolt harminc darab 2,50 grammos kapszulát és az asszonynak adta.

– Adj neki be egyet minden nap, míg el nem fogy az összes – mondta egyszerű dari nyelven. – Ne adj belőle senki másnak, mindre szüksége van. – Ez jó lesz az ótvar ellen. A kanyaró és a bélhurut majd elmúlik magától. – Míg a kiütések el nem múlnak, tartsd ágyban és gondoskodj róla, hogy sokat igyon.

Az asszony bólintott.

– Vannak testvérei? – kérdezte Jean-Pierre.

– Öt bátyja és két nővére – mondta az asszony büszkén.

– Egyedül kell aludnia, máskülönben a többiek is megbetegszenek.

Az asszony kétkedve nézett rá: valószínűleg az összes gyereknek egyetlen közös ágya volt, Jean-Pierre semmit nem tehetett. Folytatta:

– Ha nem lesz jobban, mire elfogynak a tabletták, hozd vissza.

Amire a gyereknek igazán szüksége lett volna, azt sem Jean-Pierre sem az anyja nem tudta nyújtani: sok finom, tápláló ételt.

Mindketten távoztak a barlangból, a sovány, beteg gyerek és a törékeny, fáradt anya. Valószínűleg mérföldeket gyalogoltak, s az út legnagyobb részében a nő cipelte a gyereket, most pedig elindultak vissza. A fiú akár meg is halhat. De nem tuberkolózisban.

Már csak egy betege volt: a malang. Ő volt Banda szent embere. Félig őrült, gyakorta több mint félig meztelen, és állandóan bolyongott az Öt Oroszlán Völgyében, a Bandától huszonöt

mérföldnyire lévő Comartól egészen Charikarig, ami már az oroszok által ellenőrzött területen volt, hatvan mérföldnyire délnyugatra. Zagyvaságokat beszélt és látomásai voltak. Az afgánok szerencsésnek tartották a malangokat és nemcsak eltűrték a viselkedésüket, de ételt, italt és ruhát is adtak nekik.

Bejött ágyéka körül rongyokba tekerve, fején egy orosz tiszti sapka. Megmarkolta magát középen és mutatta, hogy fáj. Jean-Pierre egy maroknyi diamorphine tablettát adott neki. Az őrült elrohant, kezében szorongatva a mesterséges heroin tablettákat.

– Már biztos rabja lett ennek a gyógyszernek – mondta Jane. Hangjából helytelenítés csendült ki.

– Így van – ismerte el Jean-Pierre.

– Miért adod neki?

– Ennek az embernek fekélye van. Mi mást tehetnék – operáljam meg?

– Te vagy az orvos.

Jean-Pierre kezdte összepakolni a táskáját. Másnap reggel Cobakban kellett rendelnie, ami a hegyeken átvágva, hat-hét mérföldnyire feküdt – és útközben volt még egy találkája is.

A gyerek sírása valahogy idehozta a múltat a barlangba, érezni lehetett, akár a régi játékok illatát, s olyan hatással volt rá, mint amikor az ember a szokatlan fénytől a szemét dörzsölgeti. Jean-Pierre-t mindez enyhén megzavarta. Maga előtt látta azokat, akik gyerekkorában körülvették, arcuk mintha filmként pergett volna a körülötte lévő tárgyakra vetítve, olyan volt, mintha egy rosszul összerakott vetítő a vászon helyett a közönség háta mögé vetítené a filmet. Látta első tanítóját, a fémkeretes szemüveget viselő Mademoiselle Medecin-t; Jacques Lafontaine-t, aki jól orrba verte őt, amiért Jean-Pierre szélhámosnak nevezte; anyját, aki sovány volt, rosszul öltözött és mindig zaklatott; és mindenekelőtt apját, a nagydarab, izmos, mérges férfit a rács túloldalán.

Kényszerítette magát, hogy a Cobakban feltehetően szükséges felszerelésre és gyógyszerekre koncentráljon. Saját maga számára

megtöltött egy palackot tisztított vízzel, hogy legyen mit innia az úton. Ételt valószínűleg kap a falusiaktól.

Kivitte a táskákat és fölpakolta arra a zsémbes kancára, amivel az ilyen kirándulásaira eredt útnak. Ez az állat képes volt egész nap menni, de csak egyenesen előre, és ugyancsak kelletlen volt, ha valahol be kellett kanyarodni. Ezért is nevezte el őt Jane Maggie–nek, a brit miniszterelnök, Margaret Thatcher után.

Jean-Pierre elkészült. Visszament a barlangba és megcsókolta Jane puha száját. Amint távozni akart, Fara jött be Chantallal. A kislány sírt. Jane kigombolta az ingét és azonnal a mellére vonta Chantalt. Jean-Pierre megérintette lánya rózsaszín arcocskáját és így szólt: “Bon appetit”. Aztán kiment.

Maggie-t a kihalt falu felé vezette a hegyről, majd délnyugat felé vette útját, a folyópartot követve. Gyorsan és fáradhatatlanul haladt a forró napon: hozzászokott már.

Ahogy maga mögött tudhatta orvosi mivoltát és az előtte álló randevúra gondolt, kezdett ideges lenni. Ott lesz Anatolij? Késhet. Akár el is foghatták. Ha elfogták, vajon beszélt? A kínvallatás alatt föladta Jean-Pierre-t? Talán egy gerillacsapat vár ott Jean-Pierre-re, könyörtelenül, szadistán, bosszúra vágyva?

Minden költészetük és jámborságuk ellenére azért csak barbárok ezek az afgánok. Nemzeti sportjuk a buzkashi, egy veszélyes és véres játék: egy tisztás közepére kiállítanak egy fejetlen borjút, lóháton fölsorakozik a két egymással szemben álló csapat, aztán puskalövésre valamennyien a tetem felé száguldanak. A cél megszerezni a dögöt, elvinni egy körülbelül mérföldnyi távolságra lévő, előre meghatározott célba, ott megfordulni vele és visszahozni eredeti helyére anélkül, hogy az ellenfél csapatából bárki is kicsavarná a kezedből. Ha ez a szörnyű darab netán széthasadt, bíró döntötte el, hogy melyik csapat birtokában marad a nagyobbik fele. Jean-Pierre tavaly télen látott egy ilyen játékot lent a völgyben, nem messze Rokha városától, s már jónéhány perce nézte, amikor rádöbbent, hogy nem borjút, hanem egy embert használtak erre a célra, aki még mindig élt. Rosszul lett és megpróbálta leállítani a játékot, de valaki felvilágosította, hogy a férfi egy orosz tiszt. Úgy mondta, mintha ez lett volna a világ legtermészetesebb magyarázata. Ezután a játékosok már nem törődtek Jean-Pierre-rel, és az ötven

izgatott lovas figyelmét már semmi sem vonhatta el a barbár játéktól. Nem maradt ott végignézni, hogyan hal meg az az ember, pedig talán azt kellett volna tennie, mert a kép megmaradt benne és időről időre visszatért, valahányszor attól félt, hogy ő maga is lelepleződik; ilyenkor mindig maga előtt látta azt az oroszt, elhagyatottan, vérezve, amint élve tépik darabokra.

A múlt még mindig kísértette, és amint a vízmosás khaki-színű sziklafalaira nézett, amelyek között keresztülügetett, olyan képek merültek föl gyermekkorából, amelyek hasonlítottak arra a lidércnyomásra; hogy mi lesz, ha egyszer elkapják a gerillák. Legkorábbi emlékképe egy tárgyalás volt, a gyalázat és igazságtalanság mindent elsöprő érzése, ami akkor lett rajta úrrá, amikor apját lecsukták. Nemigen tudott még olvasni, de apja nevét ki tudta betűzni az újságok címlapján. Abban a korban – négy éves lehetett –, nem tudta, mit jelent az "Ellenállás hősének" lenni. Tudta, hogy az apja kommunista, akárcsak az apja barátai, a pap, a varga és a falusi postahivatal tisztviselője; de azt hitte, pirospozsgás arcszíne miatt nevezik Vörös Rolandnak. Amikor apját hazaárulásért bűnösnek találták és öt évi börtönre ítélték, Jean-Pierre-nek azt mondták, hogy mindennek Abdul bácsi az oka, egy megfélemlített fekete, aki már több hete náluk lakott és aki az FLN embere, de Jean-Pierre nem tudta mi az az FLN, azt gondolta, valami olyasmi, mint az elefánt az állatkertben. Az egyetlen dolog, amit világosan értett és mindig is hitt, hogy a rendőrség kegyetlen, a bírák tisztességtelenek és az embereket lóvá teszik az újságok.

Ahogy az évek teltek, egyre többet megértett, egyre többet szenvedett és sértettsége egyre nőtt. Amikor iskolába került, a többi fiú azt mondta, hogy apja áruló. Ő megmondta nekik, hogy pont ellenkezőleg, apja bátran harcolt és kockáztatta az életét a háborúban, de nem hittek neki. Egy időre anyjával együtt másik faluba költöztek, de a szomszédok valahogy kiderítették, kik ők, és megtiltották gyerekeiknek, hogy Jean-Pierre-rel játszanak. De a legrosszabbak a börtönlátogatások voltak. Apja láthatóan megváltozott, sovány lett, sápadt és beteges; de ennél sokkal rosszabb volt őt bezárva látni, drapp formaruhában, meghunyászkodva, megfélemlítve, miközben gumibottal felszerelt striciknek mondja, hogy "uram" Egy idő uán a börtönszagtól Jean-

Pierre émelyegni kezdett, s amint eléptek az ajtón, elhányta magát, így hát anyja többé nem vitte magával.

Csak amikor az apja kiszabadult, akkor beszélgetett hosszasabban Jean- Pierre-rel, aki végül mindent megértett és látta, hogy sokkal durvább igazságtalanság történt, mint ő gondolta. Miután a németek megszállták Franciaországot, a kommunisták, akik már korábban sejtekben szervezkedtek, vezető szerepet játszottak az Ellenállásban. Amikor a háború véget ért, apja tovább folytatta a küzdelmet a jobboldal zsarnoksága ellen. Abban az időben Algéria francia gyarmat volt. A népet elnyomták és kizsákmányolták, mégis bátran harcoltak szabadságukért. A fiatal francia férfiakat besorozták a hadseregbe és arra kényszerítették, hogy egy kegyetlen háborúban harcoljanak az algírok ellen, olyan háborúban, amiben a francia hadsereg által elkövetett rémtettek nagyon sok embernek a nácikat juttatták az eszébe. Az FLN, ami Jean-Pierre képzeletében egy vidéki állatkert szutykos elefántjával volt azonos, nem volt más, mint a Front de Libération Nationale, az algériai nép Nemzeti Felszabadítási Frontja.

Jean-Pierre apja egyike volt annak a százhuszonegy jól ismert embernek, akik aláírták az algériaiak szabadságáért benyújtott petíciót. Franciaország háborúban állt, a petíciót pedig lázítónak tartották, mert úgy lehetett értelmezni, hogy dezertálásra bátorítja a francia katonákat. De a Papa még ennél rosszabbat is tett: egy utazótáskát, ami a franciáktól az FLN számára gyűjtött pénzzel volt tele, átvitt a svájci határon, ott betette egy bankba; aztán menedéket nyújtott Abdul bácsinak, aki egyáltalán nem volt semmiféle nagybácsi, hanem egy algériai, akit a DST, a titkosrendőrség keresett.

Ezeket csinálta a háború alatt is a nácik ellen, magyarázta Jean-Pierre-nek. És továbbra is ugyanazt a küzdelmet vívta. Az ellenség sohasem a német volt, mint ahogy most sem a francia nép: a kapitalisták voltak, a vagyon birtokosai, a gazdagok és az előjogokat élvezők, az uralkodó osztály, amelyik képes lett volna minden eszközt felhasználni, legyen az bármilyen erkölcstelen, hogy megvédje saját pozícióját. Nagyon erősek voltak, hiszen a világ fele az uralmuk alatt volt – ennek ellenére mégiscsak volt remény a szegények, a hatalom nélküliek és az elnyomottak számára, hiszen Moszkvában a nép uralkodott, és a világ többi részén élő

munkásosztály a Szovjetunió felé tekintett segítségért, irányításért és ösztönzésért saját szabadsága kivívása érdekében.

Ahogy Jean-Pierre nőtt, úgy fakult meg ez a kép, és rájött, hogy a Szovjetunió nem a munkások paradicsoma; de azon az alapvető meggyőződésén semmi sem változtatott, hogy a Moszkvából irányított kommunista mozgalom volt a világ elnyomott népeinek egyetlen reménye; és az egyetlen eszköz arra, hogy szétzúzzák a bíróságokat és a rendőrséget és az újságokat, akik olyan kegyetlenül elárulták az ő Papáját.

Az apa sikeresen adta át a stafétabotot fiának. És – mintha csak tudta volna ezt – apja hanyatlásnak indult. Régi arcát sohasem nyerte már vissza. Többé nem ment tüntetésekre, nem szervezett jótékonysági táncokat, nem írt leveleket a helyi lapoknak. Vállalt egy csomó önkéntes egyházi munkát. Természetesen párttag volt és szakszervezeti tag, de nem kapta vissza a bizottsági elnökséget, a jegyzőkönyvvezetést, nem ő állította össze a napirendet. Továbbra is sakkozott és ánizslikőrt iszogatott a pappal, a vargával és a falusi postahivatal vezetőjével, de politikai vitáik – amelyek azelőtt szenvedélyesek voltak – megfakultak, mintha a forradalmat, amelyért oly keményen küzdöttek, meghatározatlan időre elnapolták volna. Néhány év múlva a Papa meghalt. Jean-Pierre csak ekkor fedezte föl, hogy apja a börtönben tuberkolózist kapott, amiből sohasem gyógyult fel. Elvették a szabadságát, megtörték a szellemét és romba döntötték az egészségét. De a legrosszabb, amit tettek vele, az volt, hogy hazaárulónak nevezték. Hős volt, aki embertársaiért kockáztatta az életét, de árulónak bélyegezve halt meg.

Már bánnák Papa, ha tudnák, hogy milyen bosszút állok – gondolta Jean-Pierre, amint csontos kancáját egy afgán hegyoldalon vezette fölfelé. Az én intelligenciámnak köszönhető, hogy a kommunisták képesek voltak elvágni Masud utánpótlási vonalait. A múlt télen például képtelen volt fegyvereket és lőszert tartalékolni. Ezen a nyáron ahelyett, hogy a légibázist, az erőműtelepet vagy az utánpótlási bázist támadta volna, azért harcol, hogy a saját területén megvédje magát a kormány bombázásai ellen. Egy szál magamnak, Papa, majdnem teljesen sikerült lerombolnom ennek a barbárnak az eredményeit, akinek az a célja, hogy országa megmaradjon továbbra is sötétnek, civilizálatlannak, fejletlennek az iszlám babonák hálójában.

Persze, elvágni Masud utánpótlási vonalait nem elég. A férfi már most a nemzet szellemének nagy alakja. Sőt, mi több, megvolt az esze és ereje ahhoz, hogy lázadó vezérből törvényes elnökké váljon. Olyan volt, akár egy Tito, egy de Gaulle, egy Mugabe. Nem elég egyszerűen hatástalanná tenni, el kell pusztítani – az oroszoknak el kell fogniuk őt, élve vagy holtan.

A nehézséget az okozta, hogy Masud gyorsan és csendesen mozgott, akár a szarvas az erdőben, hirtelen fölbukkant valahol a bozótban, aztán éppoly hirtelen újra el is tűnt. De Jean-Pierre türelmes volt, és azok voltak az oroszok is: előbb vagy utóbb eljön az az idő, amikor Jean-Pierre egészen biztosan és pontosan tudni fogja, hol található Masud a következő huszonnégy órában – esetleg sebesült lesz, vagy valamilyen temetésen vesz részt – akkor Jean-Pierre használhatja a rádióját, hogy ezt továbbítsa és akkor lecsaphat a héja.

Szerette volna, ha elmesélhetné Jane-nek, hogy valójában mit csinál itt. Talán még ennek helyességéről is meggyőzheti. Rámutatna, hogy gyógyító munkájuk teljesen haszontalan, minthogy a lázadóknak segíteni csupán annyit jelent, hogy állandósítják a nyomorúságos nincstelenséget és tudatlanságot amiben az emberek élnek, és csak késlelteti azt a pillanatot, amikor a Szovjetunió tarkón ragadja az országot – merthogy ez biztos elkövetkezik – és rugdosva, üvöltve átvonszolja a huszadik századba. Jane ezt bizonyára megértené. Mégis, ösztönösen tudta, hogy Jane nem bocsátaná meg, hogy így becsapta őt. Egész biztosan felbőszülne. Elképzelte, milyen a nő könyörtelenül, engesztelhetetlenül, büszkén. Azonnal elhagyná, akár Ellis Thalert. Kétszeresen dühös lenne, amiért két férfinek sikerült pontosan ugyanúgy becsapnia.

Így hát – attól való rémületében, hogy elveszti – továbbra is becsapta; olyan volt, mint a szakadék szélén álló ember, akit megbénít a félelem.

Jane persze tudta, hogy valami nincs rendben; a férfi látta ezt abból, ahogy a nő időnként ránézett. De biztos volt benne, Jane arra gondol, hogy kettejük kapcsolatában van valami probléma – az nem merült föl benne, hogy a férfi egész élete óriási színlelés.

A tökéletes biztonság persze lehetetlen dolog, de ő minden óvintézkedést megtett, nehogy Jane, vagy bárki más felfedezze a

dolgot. Ha rádiózott, mindig a kódot használta, nem azért, mert a lázadók belehallgathatnak – nekik nem voltak rádióik –, hanem mert esetleg az afgán hadsereg lehallgathatja, s azok meg olyan kegyetlen módon viselkedtek az árulókkal, hogy az ilyesmi sohasem maradt titokban Masud előtt. Jean-Pierre rádiója elég kicsi volt ahhoz, hogy elrejthesse orvosi táskájának hamis fenekén, ingének vagy mellényének zsebében, ha nem volt nála a táska. Hátránya az volt, hogy csak rövid beszélgetéseket lehetett vele lebonyolítani. Nagyon hosszan tartott volna rádión leadni a konvojok útirányát és időpontját teljes részletességgel – főként kódolva –, ehhez sokkal nagyobb rádió és több elem kellett volna.

Jean-Pierre és Monsieur Leblond ezt ellenezték. Következésképp Jean-Pierre-nek találkoznia kellett az összekötőjével, hogy átadhassa információit.

Megbirkózott egy emelkedővel és lenézett. A kis völgy végére ért. Az út amin haladt, egy másik völgybe vezetett, ami derékszögben kapcsolódott ahhoz, és amit a délutáni napban csillogó, rohanó hegyi patak választott ketté. Messze, a patak túlsó felén újabb völgy vezetett föl úticélja, Cobak irányában húzódó hegyekbe. A három völgy találkozásánál, a folyó innenső oldalán egy kis kőkunyhó állt. A vidéken elszórtan sok ilyen primitív épület volt. Jean-Pierre úgy képzelte, hogy a nomádok és a vándorkereskedők építették éjszakai szállásul.

Maggie-t vezetve elindult lefelé a hegyről. Anatolij valószínűleg már ott van. Jean-Pierre nem tudta valódi nevét és rangját, de feltételezte, a KGB-hez tartozik, és egy elejtett mondatából, amit egyszer a tábornokokról mondott, sejtette, hogy ezredes. De bármi volt is a rangja, nem hivatalnok volt. Bagramtól idáig ötven mérföld volt a távolság, hegyes vidéken, és Anatolij egyedül tette meg ezt az utat, másfél napon át gyalogolva. Keleti származású orosz volt, kiugró pofacsontokkal, bőre sárga, és afgán ruhában üzbégnek nézték, azt hihették, hogy Afganisztán északi mongoloid népcsoportjához tartozik. Ez meg is magyarázta bizonytalan dari nyelvtudását – az üzbégeknek megvolt a saját nyelvük. Anatolij bátor volt: természetesen nem beszélte az üzbég nyelvet, így fennállt a lelepleződés veszélye, és Anatolij is tudta, hogy a gerillák buzkashit játszanak a foglyul ejtett orosz tisztekkel.

Ezek a találkozások Jean-Pierre számára sokkal kisebb kockázatot jelentettek. Állandó utazásai, hogy a távolabb eső falvakban is rendeljen, nem számítottak szokatlannak. Gyanú akkor merülne fel, ha valaki észrevenné, hogy többször is összefut a vándorló üzbéggel. És természetesen akkor, ha valamilyen módon egy franciául beszélő afgán kihallgatná, hogy az orvos miről társalog a vándor üzbéggel. Jean-Pierre már csak egy dologban reménykedhetne: ez a gyors halál.

Szandálja nem ütött zajt az ösvényen, Maggie patája is halkan süppedt a poros földbe, s ahogy közeledett a kunyhóhoz, fütyörészni kezdett, hátha nem Anatolij van odabent; gondosan ügyelt rá, nehogy megrémítse az afgánokat, akik mind felfegyverezettek és ugrásra készen voltak. Meglepetésére a hűvös kunyhó üres volt. Leült, a kőfalnak támasztotta a hátát és várt. Néhány perc múlva becsukta a szemét. Fáradt volt, de túl feszült ahhoz, hogy aludjon. Az egésznek ez volt a legrosszabb oldala: amikor a félelem és az unalom együttesen kerítették hatalmukba ezek alatt a hosszú várakozások alatt. Karórák hiányában ebben az országban hozzászokott már a késéshez, de soha nem volt képes átvenni az afgánok rendíthetetlen türelmét. Csak arra tudott gondolni, hogy a legkülönbözőbb szerencsétlenségek érték Anatolijt. Milyen groteszk lenne, ha Anatolij épp egy orosz gyalogsági aknára lépne, s az levinné a lábát. Ezek az aknák sokkal több jószágot pusztítottak el, mint embert, de ez sem volt kevésbé hatásos: egy tehén elvesztése éppúgy a biztos halált jelenthette egy afgán családnak, mintha akkor érné bombatalálat a házukat, amikor mind odabent tartózkodnak. Jean-Pierre már nem nevetett, ha meglátott egy tehenet vagy egy kecskét durván faragott falábbal.

Míg így ábrándozott, megérezte egy másik jelenlétét és szemét kinyitva meglátta Anatolij keleti arcát nem messze az övétől.

– Akár ki is rabolhattalak volna – szólt Anatolij folyékony francia nyelven.

– Nem aludtam.

Anatolij leült törökülésben a koszos földre. Zömök, izmos férfi volt, bő vászoninget, nadrágot és turbánt viselt, kockás sálat és vállára terítve egy iszapszínű takarót, a pattu-t. Hagyta, hogy a sál

lehulljon arcáról, mosolygott, és láthatóvá váltak dohánytól elszíneződött fogai.

– Hogy vagy, barátom?

– Jól.

– És a feleséged?

Mindig volt valami baljóslatú abban, ahogy Anatolij Jane-ről érdeklődött. Az oroszok halálosan ellenezték, hogy Jane-t is magával vigye Afganisztánba, azzal érveltek, hogy akadályozhatja a munkáját. Jean-Pierre rámutatott, hogy mindenképpen vinnie kell magával egy ápolónőt – a Médecins pour la Liberté mindig párosával küldte az embereket – és bárki megy is, előbb–utóbb lefekszik vele, hacsak az illető nem olyan, mint King Kong. Végül is az oroszok ímmel-ámmal ugyan, de beleegyeztek.

– Jane jól van – válaszolta. – Hat hete született meg a gyerek. Egy kislány.

– Gratulálok! – Úgy tűnt, Anatolij őszintén örül. – De nem jött ez egy kicsit korán?

– De igen. Szerencsére nem voltak komplikációk. A falusi bábaasszony segített világra hozni.

– Nem te?

– Nem voltam otthon. Veled voltam.

– Te jó Isten. – Anatolij elszörnyedt. – Hogy éppen egy ilyen fontos napon tartottalak távol…

Jean-Pierre-t örömmel töltötte el Anatolij aggodalma, de nem mutatta.

– Nem láthattad előre – mondta. – Ráadásul megérte: elkaptátok a konvojt, amelyiket említettem.

– Igen. Az információid nagyon jók. Újfent gratulálok.

Jean-Pierre egészen kihevült a büszkeségtől, de megpróbált tényszerű maradni.

– Úgy látszik, a módszerünk nagyon jól beválik – mondta szerényen.

Anatolij bólintott.

– Hogy reagáltak a támadásra?

– Növekvő kétségbeeséssel. – Jean-Pierre-nek úgy tűnt, miközben beszélt, hogy az összekötőjével való személyes találkozások során háttérinformációkat is tudott adni az érzésekről, a benyomásokról, olyasmikről, amik nem eléggé konkrétak ahhoz, hogy rádión, kódolva leadhassa őket. – Most már rohamosan fogynak ki a lőszerből.

– És a következő konvoj mikor indul?

– Már elment tegnap.

– Tényleg kétségbeesettek. Jól van. – Anatolij benyúlt az ingébe és előhúzott egy térképet. Kiteregette a padlón. Az Öt Oroszlán Völgye és a pakisztáni határ közötti területet ábrázolta.

Jean-Pierre erősen koncentrált, felidézve a Mohammeddel folytatott társalgás részleteit, s kezdte Anatolijnak vázolgatni a konvoj Pakisztánból hazafelé vezető útját. Nem tudta pontosan, mikor térnek vissza, minthogy Mohammed sem tudta, mennyi időt töltenek majd Peshavarban a szükséges holmik megvásárlásával. Anatolijnak azonban voltak emberei Peshavarban, akik mindig tudatták vele, hogy az Öt Oroszlán konvoj mikor indult el, és mindebből ő ki tudta következtetni menetrendjüket.

Anatolij nem tett megjegyzést, de minden szót, amit Jean-Pierre mondott, eszébe vésett. Amikor kitárgyalták, még egyszer végigmentek az egészen úgy, hogy Anatolij ellenőrzésképpen elismételte Jean-Pierre-nek, amit hallott.

Az orosz összegöngyölte a térképet és visszacsúsztatta ingébe.

– És mi van Masuddal? – kérdezte nyugodtan.

– Mióta utoljára beszéltem veled, nem láttuk – mondta Jean-Pierre. – Csak Mohammeddel találkoztam, és ő sohasem biztos benne, hol van Masud vagy mikor bukkan föl legközelebb.

– Masud olyan, mint egy róka! – mondta Anatolij, tőle szokatlan érzelemkitöréssel.

– Biztos, hogy elfogjuk – szólt Jean-Pierre.

– Ó, persze, hogy elfogjuk. Tudja, hogy vadásznak rá, így eltűnteti a nyomait. De a vadászkutyák megérzik a szagát, s az képtelenség, hogy mindig kisiklik a kezünk közül – oly sokan vagyunk, oly erősek vagyunk és már olyannyira fejünkbe szállt a vér. – Hirtelen tudatára ébredt, hogy elárulta érzéseit. Mosolygott és újra gyakorlatiassá vált.

– Az elemek – mondta, és ingéből előhúzott egy köteggel.

Jean-Pierre előszedte a kis rádió-adóvevőt orvosi táskájának titkos fenekéből, s a régi elemeket újakra cserélte. Minden alkalommal, valahányszor találkoztak, ezt csinálták a biztonság kedvéért, nehogy Jean-Pierre azért veszítse el velük a kapcsolatot, mert kimerülnek az elemek. Anatolij a régi elemeket visszavitte magával Bagramba, merthogy semmi értelme sem volt megkockáztatni, hogy orosz gyártmányú elemeket dobáljon el valaki az Öt Oroszlán Völgyében, ahol nem is voltak elektromos felszerelések.

Míg Jean-Pierre visszarakta orvosi táskájába a rádiót, Anatolij így szólt:

– Tudsz adni valamit lábfeltörés ellen? A lábaim – azután hirtelen elhallgatott, szemöldökét ráncolta, s fülét hegyezve hallgatózott.

Jean-Pierre feszültté vált. Egészen addig még sohasem látták őket együtt. Tudták ők, előbb vagy utóbb elkerülhetetlenül bekövetkezik ez, s meg is tervezték, ilyen esetben mit fognak tenni, hogy úgy viselkednek majd, mint az idegenek, akik megosztják egymással a pihenőhelyet, és beszélgetésüket akkor folytatják, amikor a betolakodó már elment – vagy, ha úgy látják, hogy az idegen hosszabb időre akar maradni, akkor, mintegy véletlenszerűen, egy irányba, együtt távoznak. Mindebben már jóval korábban megegyeztek, mégis Jean-Pierre úgy érezte ebben a pillanatban, mintha bűnössége arcára lenne írva.

A következő pillanatban lépteket hallott kívülről és lihegést, aztán a napsütötte bejáratot árnyék fedte el és Jane lépett be.

– Jane! – kiáltott.

Mindkét férfi fölugrott.

Jean-Pierre szólalt meg:

– Mi ez? Hogy kerülsz ide?

– Hála Isten, hogy utolértelek – mondta Jane, levegő után kapkodva.

Szeme sarkából látta Jean-Pierre, hogy Anatolij elfordul, éppúgy, ahogy egy afgán tette volna egy szemérmetlen asszony jelenlétében. Ez a gesztus segített Jean-Pierre-nek, hogy a Jane látása okozta sokkból magához térjen. Gyorsan körülnézett. Anatolij szerencsére már jó pár perccel ezelőtt eltette a térképeket. De a rádió még mindig ott volt szem előtt, nem nagy távolságra az orvosi táskától. Jane még nem vette észre – eddig.

– Ülj le – mondta Jean-Pierre. – Vegyél levegőt. – Ugyanakkor ő is leült és kihasználta ezt a pillanatot arra, hogy úgy húzza magához a táskát, hogy a rádió őfelé és ne Jane felé legyen.

– Mi a baj? – kérdezte.

– Olyan orvosi probléma, amit nem tudok megoldani.

Jean-Pierre feszültsége engedett: attól félt, hogy Jane követte őt, mert gyanított valamit.

– Igyál egy kis vizet – szólt. Egyik kezével a táskájába nyúlt, a másikkal – míg kotorászott – belökte a rádiót. Mikor a rádió már rejtve volt, előhúzta a tisztított vízzel telt flaskát és átnyújtotta. Szívverése kezdett ismét normális lenni. Lassan visszanyerte lélekjelenlétét. A bizonyíték már láthatatlan volt. Mi más lehetett még, ami gyanakvóvá tenné? Igaz, hallhatta Anatolijt franciául beszélni – de ez nem volt szokatlan: ha egy afgán nyelvet tanul, az leggyakrabban a francia, és egy üzbég jobban beszélheti a franciát, mint a darit. Mit is mondott éppen Anatolij, amikor Jane besétált? Jean-Pierre emlékezett rá: felhólyagosodott lábára kért kenőcsöt. Hát ez igazán tökéletes volt. Az afgánok mindig kértek gyógyszert,

valahányszor összetalálkoztak egy orvossal, még akkor is, ha kifogástalan volt egészségi állapotuk.

Jane ivott az üvegből és beszélni kezdett:

– Pár perccel azután, hogy elmentél, behoztak egy tizennyolc éves fiút, nagyon súlyos combsérüléssel. – Újabb kortyot ivott. Jane nem is törődött Anatolijjal és Jean-Pierre rájött, annyira el van foglalva a sürgős orvosi problémával, hogy talán még észre sem vette a másik embert. – A Rokha melletti harcban sérült meg, és az apja cipelte végig az egész úton a völgyig – ez két napig tartott. A seb csúnyán elüszkösödött mire megérkeztek. Hatszáz milligramm penicillint injekcióztam a fenekébe, aztán kitisztítottam a sebet.

– Tökéletes – mondta Jean-Pierre.

– Pár perccel később hideg veríték lepte el és zavaros lett. Megmértem a pulzusát: gyors volt, de igen gyenge.

– Sápadt lett, vagy elszürkült és nehezen lélegzett?

– Igen.

– Mit csináltál?

– Sokk elleni kezelést adtam neki – fölpolcoltam a lábát, betakartam egy pokróccal és teát adtam neki – aztán elindultam utánad. – Jane majdnem sírt. – Az apja két napig cipelte. Nem hagyhatom, hogy meghaljon.

– Nem fog – mondta Jean-Pierre. – Az allergia okozta sokk elég ritka, de jól ismert, a penicillin injekció váltja ki. A kezelés: fél milliliter adrenalin az izomba injekciózva, amit valami antihistamine követ, mondjuk, hat milliliter diphenhydramine. Szeretnéd, ha visszamennék veled? – Amint megtette ezt az ajánlatát, Anatolijra pillantott, de az orosz semmi reakciót nem mutatott.

Jane sóhajtott.

– Nem – mondta. – Biztos van más is, aki a hegy túlsó oldalán haldoklik. Menjél Cobakba.

– Biztos vagy benne?

– Igen.

Egy gyufa lobbant föl, amint Anatolij cigarettára gyújtott. Jane rápillantott, aztán ismét Jean-Pierre-re nézett.

– Fél milliliter adrenalin és aztán hat milliliter diphenhydramine. – Fölállt.

– Igen. – Jean-Pierre szintén fölemelkedett és megcsókolta. – Biztos vagy benne, hogy meg tudod csinálni?

– Hát persze.

– Sietned kell.

– Igen.

– Akarod Maggie-t magaddal vinni?

Jane fontolóra vette.

– Nem hinném. Ezen az ösvényen gyorsabb a gyaloglás.

– Ahogy a legjobbnak gondolod.

– Viszontlátásra.

– Viszontlátásra, Jane.

Jean-Pierre figyelte, amint kimegy. Várt még egy kicsit. Sem ő, sem Anatolij nem szóltak egy szót sem. Néhány perc múlva Jean-Pierre az ajtóhoz ment és kinézett. Két-háromszáz yardnyira látta Jane-t, egy pici, karcsú alakot, vékony vászonruhában, ahogy határozottan lépdel a völgyben fölfelé, egyedül a poros, barna tájon át. Addig figyelte, amíg el nem tűnt a hegy egyik kanyarulatában.

Visszament és leült, hátát a falnak támasztva. Anatolijjal egymásra néztek.

– Mindenható Atyaúristen – mondta Jean-Pierre, – Most majdnem lebuktunk.

NYOLCADIK FEJEZET

A fiú meghalt.

Már majdnem egy órája halott volt, amire Jane visszaérkezett nekihevülve, porosan, és az ájulásig kimerülve. Az apa a barlang bejáratánál várta őt, elfásultan és szemrehányóan. Lemondó testtartásából, nyugodt barna szeméből Jane kiolvasta, hogy mindennek vége. A férfi egy szót se szólt. Jane bement a barlangba és megnézte a fiút. Túl fáradt volt ahhoz, hogy dühös legyen; így csak a csalódottság lett úrrá rajta. Jean-Pierre távol volt, Zahara mély gyászban, így senkije sem volt, akivel bánatát megoszthatná.

Csak később sírt, amikor már ágyában feküdt a boltos házának közepén, mellette Chantal egy picike matracon, elégedett ártatlansággal mormogván időről-időre álmában. Jane éppúgy siratta az apát, mint a halott fiút. Akárcsak ő, az apa is nem mindennapi áldozatot vállalt a fiú megmentéséért. Ez még csak növeli az apa szomorúságát. Mielőtt elaludt, könnyeitől elhomályosultak a csillagok.

Azt álmodta, hogy Mohammed bújt az ágyába és szeretkezett vele, miközben ezt végignézte az egész falu; aztán elárulta Jane-nek, hogy Jean-Pierre-nek szerelmi viszonya van Simone-nal, a kövér Raoul Clermont újságíró feleségével, és hogy azok ketten Cobakban találkoznak, miközben mindenki azt hiszi, hogy Jean-Pierre betegeket gyógyít.

Másnap minden porcikája fájt, mert tegnap a kőkunyhóig az út legnagyobb részét futva tette meg. Kész szerencse – töprengett a dolgon, miközben mindennapos házimunkáját végezte, hogy Jean-Pierre megállt – alighanem pihenni – egy kis kőkunyhónál, s így lehetőséget adott neki, hogy beérje. Nagyon megkönnyebbült, amikor meglátta Maggie-t kipányvázva és megtalálta a kunyhóban Jean-Pierre-t azzal a mulatságos kis üzbéggel. Azok ketten majd kiugrottak a bőrükből, amikor ő besétált. Majdnem komikus volt. Ez volt az első alkalom, hogy azt látta, egy afgán feláll, amikor egy nő belép valahová.

Fölsétált a hegyoldalon gyógyszeres táskájával és kinyitotta a barlangklinikát. Miközben a szokásos esetekkel foglalkozott – az alultápláltsággal, a maláriával, az elfertőződött sebekkel és a bélférgekkel, végiggondolta az előző napi válságos esetet. Korábban még sohasem hallott allergiás sokkról. Kétségtelen, azoknak, akiknek mindennapos feladatuk, hogy penicillin injekciókat adjanak

be, ezt megtanították, de az ő oktatása olyan rohanvást történt, hogy sok minden nyilvánvalóan kimaradt belőle. Tény és való, az orvosi részleteket meglehetősen szűk marokkal mérték, nyilván arra alapozva, hogy Jean-Pierre magasan kvalifikált orvos, aki úgyis mellette lesz és megmondja, mit csináljon.

Micsoda izgalmas idők is voltak azok, ott ülve az osztályteremben; néha gyakorló ápolónőkkel, néha teljesen egyedül, megpróbálva elsajátítani a gyógyítás és egészségnevelés folyamatát, azon tűnődve, hogy mit is várnak tőle Afganisztánban. Némely óra minden volt, csak nem megnyugtató. Első feladata az volt, hogy egy udvari vécét építsen magának. Miért? Mert a fejletlen országok népeinél az egészség megőrzésének leghatásosabb módja az volt, ha meggyőzzük őket: ne a folyókat és patakokat használják toilet–nek, s ezt csak úgy érhetjük el, ha erre mi magunk mutatunk példát. Jane tanárnője Stephanie, egy szemüveges, negyvenes, ősi anyatípus, overallban és szandálban, úgyszintén hangsúlyozta annak a veszélyét, ha túl gyakran írják föl a gyógyszereket. A legtöbb betegség és könnyebb sérülés orvosi kezelés nélkül is meggyógyul, de a primitív (sőt a nem-olyan-primitív) népek mindig is ragaszkodtak a pirulákhoz és a gyógyszeradagokhoz. Jane felidézte a kis üzbéget, aki Jean-Pierre-től hólyagosodás elleni kenőcsöt kért. Valószínűleg egész életében sok-sok kilométert tett meg, mégis, amikor egy orvossal találkozott, mindjárt közölte, hogy fáj a lába. A túladagolás hátránya az volt – leszámítva, hogy ez a gyógyszerek pazarlását is jelentette –, hogy a gyengélkedőknél később, amikor súlyosan megbetegedtek, a megszokás miatt már nem segített a gyógyszer. Stephanie többek között azt is tanácsolta Jane-nek, hogy a faluközösség hagyományos gyógyítóival inkább működjön együtt, de semmiképpen se dolgozzon ellenük. Ezt sikerre is vitte Rabiával a bábával, de Abdullahhal, a mullahhal nem.

Legkönnyebb a nyelvet megtanulni volt. Párizsban, még mielőtt egyáltalán megfordult volna a gondolataiban, hogy Afganisztánba megy, már tanulta a farsit, a perzsa nyelvet, hogy bebizonyítsa, milyen sokoldalú tolmács. A farsi és a dari ugyanannak a nyelvnek voltak a dialektusai. A másik fő nyelv Afganisztánban a pastu, a pastu nép nyelve volt, de a darit a tadzsikok beszélték, és az Öt Oroszlán Völgye tadzsik terület volt. Az a néhány afgán, aki utazgatott – például a nomádok – általában mind a pastut, mind a

dart beszélték. Ha bármelyikük tudott valamilyen európai nyelvet, az vagy az angol, vagy a francia volt. Az az üzbég ott a kőkunyhóban franciául szólt Jean-Pierre-hez. Ez volt az első alkalom, hogy Jane üzbég akcentussal hallotta beszélni a francia nyelvet. Éppolyan volt, mintha orosz akcentust hallott volna.

Gondolataiban egész nap vissza-visszatért az üzbég. Valahogy zaklatta ez a gondolat. Ez éppolyan volt, amit időnként érzett: tudta, hogy valami nagyon fontos dolognak volt a részese, de képtelen volt visszaemlékezni rá, mi is lehetett az. Talán volt valami furcsa azzal a férfival kapcsolatban.

Délben bezárta a klinikát, megetette és tisztába tette Chantalt, aztán megfőzte a rizsből és húsmártásból álló ebédet, s megosztotta Farával. A lány már teljesen odavolt Jane-ért, bármit megtett, hogy a kedvében járjon, s esténként vonakodott hazamenni. Jane megpróbálta teljesen egyenlőnek, vagy még annál is többnek kezelni, de úgy látszott, ez még inkább növeli rajongását.

Amikor a nap legforróbb pontját elérte, Jane Farával hagyta Chantalt és elindult titkos helyére, arra a napsütötte kiszögellésre, amit a hegyoldal egyik nyúlványa elfedett. Itt végezte el szülés utáni tornagyakorlatait, mert elhatározta, hogy visszanyeri régi alakját. Amint a csípőgyakorlatokat végezte, maga előtt látta az üzbéget, ahogy fölállt a kis kőkunyhóban, s látta keleties arcán az elképedést. Valami oknál fogva a küszöbön álló tragédia érzése kerítette hatalmába.

Amikor rájött az igazságra, az nem olyan volt, mint egy hirtelen felvillanás, sokkal inkább egy hógörgetegre emlékeztetett, ami egész kicsiben indul, de aztán kérlelhetetlenül növekszik, míg mindent el nem áraszt.

Egyetlen afgán sem panaszkodna a lábán lévő hólyagokra, még csak szimulálásból sem, minthogy ilyesmiről még csak fogalmuk sincs: ez éppoly valószínűtlen volt, mintha egy gloucestershire-i farmer azt állítaná, hogy beri-berije van. És bármilyen meglepett is, egyetlen afgán sem állna föl, ha egy asszony besétál. Ha pedig nem afgán, akkor hát mi volt? A férfit akcentusa árulta el Jane-nek, noha ezt nagyon kevés ember ismerte volna föl: ez is csak azért történt, mert Jane nyelvész volt, s mint az orosz, mint a francia

nyelvet beszélte, s így képes volt rájönni, hogy a férfi orosz akcentussal beszélte a franciát.

Szóval Jean-Pierre egy üzbégnek álcázott orosszal találkozott egy kihal t vidéken álló kőkunyhóban.

Talán véletlen volt? Persze, ez is lehetséges, de megmaradt emlékezetében férjének az az arckifejezése, ami belépésekor kiült rá, s most már utólag le is tudta olvasni azt, amit akkor nem vett észre: a bűntudatot.

Nem, ez nem véletlen találkozás – ez randevú volt. Talán nem is az első. Jean-Pierre állandóan távolabbi falvakba utazik rendelést tartani – és látszólag feleslegesen ragaszkodott az időpontokhoz, épp egy olyan országban, ahol még naptárak sincsenek –, de az egész nem is tűnik olyan hülyeségnek, ha létezik valahol egy, a titkos találkozókra vonatkozó időbeosztás is.

És miért találkozott az orosszal? Ez is nyilvánvaló volt, és Jane szeméből forró könnyek bugyogtak elő, amint rájött, hogy férje célja árulás volt. Természetesen információkat adott neki. Beszélt a konvojokról. Mindig ismerte az útvonalakat, hiszen Mohammed az ő térképeit használta. A hozzávetőleges időpontokat is ismerte, hiszen látta, hogy az emberek mikor indulnak el Bandából és az Öt Oroszlán Völgyének más falvaiból. Ezeket az információkat nyilvánvalóan átadta az oroszoknak, és ezért tudták tavaly oly nagy sikerrel megtámadni a konvojokat; és ezért van most oly sok gyászoló özvegy és szomorú árva a völgyben.

Mi a baj velem? – gondolta hirtelen önsajnálattal, és friss könnyek csorogtak végig az arcán. Először Ellis, azután Jean-Pierre –, miért pont ezeket a disznókat csípem föl? Van valami ezekben a titkosügynökökben, ami engem vonzana? Ez talán valami kihívás számomra? Hát én ilyen bolond vagyok?

Emlékezett rá, Jean-Pierre mennyiszer mondta, hogy az afganisztáni szovjet invázió igazságos. Néhány dologban megváltoztatta nézetét, és Jane azt hitte, meggyőzte őt, hogy nem volt igaza. Nyilvánvalóan ez is csak a látszat kedvéért történt. Amikor Jean-Pierre elhatározta, hogy Afganisztánba megy az oroszoknak kémkedni, akkor mindjárt magáévá tett a leplezés kedvéért némi szovjet-ellenes nézőpontot is.

A szerelme is csak színjáték volt?

Már csak ez az egy kérdés is szívenütő volt. Jane tenyerébe temette arcát. Ez az egész szinte hihetetlen. Beleszeretett, hozzáment feleségül, megcsókolta férje savanyúarcú anyját, hozzászokott Jean-Pierre szeretkezési stílusához, túlélte az első veszekedést, küzdött azért, hogy együtt dolgozhassanak, félelem és fájdalom közepette megszülte első gyereküket – és mindezt csak egy illúzió kedvéért, egy bábuért, akit a férjének hitt, egy olyan emberért, aki nem is törődik vele? Ez pont olyan volt, mint mérföldeket gyalogolni és rohanni, hogy megtudjuk, hogyan kell meggyógyítani egy tizennyolc éves fiút, és amikor visszaérünk, már holtan találjuk. Sőt, még ennél is rosszabb volt. Jane úgy képzelte, ez épp olyan, mint ahogy az apa érzett, miután két napig cipelte a fiát csak azért, hogy meghalni lássa.

Ekkor kezdte érezni, hogy majd szétreped a melle, és rájött, ideje Chantalt megetetni. Fölvette ruháit, inge ujjával letörölte arcát és elindult vissza, le a hegyen. Ahogy hirtelen támadt szomorúsága elhalványult és világosabban kezdett gondolkodni, úgy látta, hogy házasságuk egy éve alatt mindig is valami meghatározhatatlan elégedetlenséget érzett, és most már értett is mindent. Valahogy végig érezte Jean-Pierre csalását. A válaszfal miatt, ami ott volt közöttük, s ami miatt soha nem kerültek bizalmas viszonyba.

Mikor a barlanghoz ért, Chantal nyűgösködött, Fara pedig ringatta a kislányt. Jane fogta a gyereket és melléhez emelte. Chantal szopni kezdett. Jane először a gyomorgörcsre emlékeztető kezdeti kényelmetlenséget érezte, ezt követte a mellében egy kellemes, sőt inkább erotikus érzés.

Jane egyedül akart maradni. Farát elküldte, hogy anyja barlangjában élvezze a déli pihenőt.

Chantal etetése nyugtatólag hatott rá. Jean-Pierre árulása nem tűnt világkatasztrófának. Biztosra vette, hogy iránta érzett szerelme nem volt szélhámosság. Annak mi értelme lett volna? Minek hozta volna őt ide? A kémkedésben semmi hasznát sem vette. Csak azért tette, mert szereti.

És ha szereti, minden más problémát meg lehet oldani. Természetesen abba kell hagynia az oroszoknak végzett munkát.

Pillanatnyilag nem tudta elképzelni, hogyan szálljon szembe vele – mondja azt, például, hogy “Minden kiderült!?” Nem. De ha szükség lesz rá, megtalálja majd a szavakat. És aztán a férfinek majd vissza kell vinnie őt és Chantalt Európába.

Vissza Európába. Amikor arra gondolt, majd haza kell menniük, a nyugalom érzése borította el. Ez meglepte. Ha bárki megkérdezné, hogy tetszett neki Afganisztán, azt mondaná, hogy amit csinált, az igazán vonzó és értékes volt, és valóban nagyon jól megállta a helyét, sőt még élvezte is az egészet. De most olyan közelinek tűnt a civilizációba való visszatérés lehetősége, és magában elismerte, hogy a durva vidék, a kemény tél, az idegen emberek, a bombázás, a megnyomorított, összekaszabolt férfiak és fiúk végeláthatatlan özöne a végsőkig feszítették az idegeit.

Az igazság az, gondolta, hogy borzalmas itt lenni.

Chantal abbahagyta a szopást és elaludt. Jane lerakta, tisztába tette úgy, hogy nem ébresztette föl: A csecsemő rendíthetetlen nyugalma valódi áldás volt. Mindennemű bajt átaludt semmi zaj vagy mozgás fel nem ébresztette volna, ha egyszer kényelembe helyezte magát. Ugyanakkor nagyon érzékeny volt Jane hangulataira és gyakran felébredt, amikor Jane levert volt, pedig semmi más nem ébreszthette föl.

Jane törökülésben ült a matracon, nézte alvó gyermekét és férjén gondolkodott. Szerette volna, ha most itt lenne és azonnal beszélhetne vele. Azon csodálkozott, miért nem dühös már – sőt nem is felháborodott –, hogy a férfi elárulja a gerillákat az oroszoknak. Talán azért, mert már belenyugodott abba a tudatba, hogy minden férfi hazug? Mert már kezdte azt hinni, hogy ebben a háborúban mindkét oldalon csak az anyák, a feleségek és lányok ártatlanok, senki más? Talán azért, mert mint feleségnek és anyának megváltozott a személyisége, olyannyira, hogy egy ilyen árulás már fel sem háborította? Vagy csak azért, mert szerette Jean-Pierre-t? Nem tudta.

Akárhogy is van, ideje a jövőjére gondolni, nem pedig a múltra. Vissza fognak menni Párizsba, ahol postások vannak, könyvesboltok és ahol van vízcsap. Chantalnak csinos kis ruhái lesznek, gyerekkocsija és eldobható pelenkái. Egy kis lakásban élnének hármasban valamilyen érdekes környéken, ahol csak egyetlen dolog

veszélyeztetné az életet: a taxisofőrök. Jane és Jean-Pierre újrakezdhetné és ezúttal tényleg megismerhetnék egymást. Mindketten ezért dolgoznának, hogy fokozatosan jobbá tegyék a világot, legális eszközökkel, nem ármánnyal és árulással. Afganisztáni tapasztalataik hozzásegíthetnék őket olyan álláshoz, ahol a harmadik világ fejlődéséért dolgozhatnak, mondjuk talán a WHO-nál. Házasságuk olyan lenne, amilyennek ő egy házasságot elképzelt: mindhárman jól, boldogan, és biztonságban élnének.

Fara jött be. A pihenőnek vége volt. Tisztelettel üdvözölte Jane-t, Chantalra nézett, aztán, látva, hogy a gyerek alszik, törökülésben elhelyezkedett a földön, utasításokra várva. Rabia legidősebb fiának, Ismael Gulnak volt a lánya, annak, aki pillanatnyilag távol volt a konvojjal.

Jane lélegzete elakadt. Fara érdeklődve nézett rá. Jane elhárító kézmozdulatot tett, s Fara elfordította a fejét.

Az apja a konvojjal van, gondolta Jane.

Jean-Pierre elárulta a konvojt az oroszoknak. Fara apja meg fog halni a támadáskor, hacsak Jane nem tesz valamit, hogy ezt megakadályozza. De mit? Egy futárt kellene küldeni a konvoj után a Khyber átjáróhoz, hogy másik útra irányítsa őket. Mohammed el tudná ezt intézni. De Jane-nek akkor el kellene mondania azt is, honnan tudja, hogy a konvojt meg fogják támadni – és ez esetben Mohammed kétségtelenül megölné Jean-Pierre-t, valószínűleg a puszta kezével.

Ha egyiküknek meg kell halnia, akkor már inkább legyen az Ismael, ne Jean-Pierre, gondolta Jane.

Aztán arra a többi, legalább harminc férfira gondolt, akik a völgyből elindultak a konvojjal, és a gondolat szíven ütötte: hát azoknak mind meg kell halniuk, hogy megmentsék a férjemet – a vékonyszakállú Kahmir Khannak és a sebekkel teli öreg Shahazai Gulnak, és Jussuf Gulnak is, aki oly gyönyörűen énekel, és Sher Kadornak, a kecskepásztor fiúnak, és Abdur Mohammednek, akinek elöl nincs foga és Ali Ghmimnak, akinek tizennégy gyereke van?

Kell hogy legyen más megoldás is.

A barlang szájához ment és kinézett. Most, hogy a pihenő véget ért, a gyerekek előjöttek a barlangokból, és tovább játszottak a sziklák és tüskés bokrok között. Ott volt a kilencéves Mousa, Mohammed egyetlen fia – akit most, hogy csak egy keze volt, még jobban kényeztettek – és az új késsel büszkélkedett, amit apjától kapott. Látta Fara anyját, amint fölfelé vánszorgott a hegyen, fején egy köteg rőzsével. Ott volt a mullah felesége, éppen Abdullah ingét mosta. Nem látta sem Mohammedet, sem Halimát, a feleségét. Tudta, hogy itt van Bandában, mert reggel látta. Valószínűleg a feleségével és a gyerekeivel a barlangban evett – a legtöbb családnak megvolt a saját barlangja. Most biztosan ott van a férfi, de Jane vonakodott nyíltan fölkeresni, mert ezzel megbotránkoztatná a közösséget; mindenképpen diszkrétnek kell lennie.

Mit mondjak neki? Ezen tűnődött.

Felötlött benne, hogy nyíltan bedobja vonzerejét: tedd meg nekem, mert én kérem. Ez minden nyugati férfinál bevált volna, aki szerelmes belé, de a muzulmánok nem romantikusak a szerelemben – sőt, amit Mohammed iránta érzett, sokkal inkább a testi vágynak egy gyengédebb formája volt. Ettől biztos, hogy nem állna a rendelkezésére. És Jane abban sem volt biztos, hogy a férfi még mindig így érez iránta. Hát akkor mi legyen? Nem adósa semmivel. Sem őt, sem a feleségét soha nem kezelte. De kezelte Mousát – megmentette a fiú életét. Mohammednek becsületbeli adóssága van vele szemben.

Tedd ezt meg nekem, mert megmentettem a fiad életét. Ez beválhat.

De Mohammed meg fogja kérdezni, hogy miért.

Több asszony is előkerült, vizet hoztak, kisöpörték a barlangot, ellátták az állatokat és készítették az ételt. Jane tudta, hogy rövidesen látni fogja Mohammedet.

Mit mondjak neki?

Az oroszok ismerik a konvoj útját.

Hogy jöttek rá?

Nem tudom, Mohammed.

Akkor mitől vagy benne olyan biztos?

Nem tudom megmondani. Hallottam egy beszélgetést. Üzenetet kaptam a brit titkosszolgálattól. Sugallatom van. Kivetettem kártyán. Álmot láttam.

Megvan, ez az: az álom!

Most meglátta a férfit. Kilépett a barlangból, magas volt, jóképű és útiöltözéket viselt: a kerek Chitrali sapkát, akárcsak Masud, olyat, amilyet a legtöbb gerilla tüntetően hordott; az iszapszínű pattu-t, ami egyszerre köpenyként, törülközőként, takaróként és álcázásul is szolgált; s végül egy lábikráig érő bőrcsizmát, amit egy halott orosz tisztről húzott le. Átsétált a kis térségen annak az embernek a jellegzetes nagy lépteivel, akinek még napnyugta előtt nagy utat kell megtennie. Lefelé indult a hegyoldalon, a kihalt falu irányába.

Jane figyelte, amint eltűnik magas alakja. Most vagy soha, gondolta, és elindult utána. Eleinte lassan, hanyagul sétálgatott, nehogy nyilvánvalóvá váljék, hogy Mohammed után megy, aztán, amikor a barlangokból már nem lehetett őt látni, rohanni kezdett. Megcsúszott és csetlett-botlott lefelé a poros úton, s közben azt gondolta: vajon ez a rohanás mit árt a belső részeimnek? Amikor meglátta maga előtt Mohammedet, kiáltott neki. Az megállt, megfordult és bevárta.

– Az Úr legyen veled, Mohammed Khan – mondta, amikor beérte.

– És veled is, Jane Debout – válaszolt az udvariasan.

Jane várt egy kicsit, levegő után kapkodva. A férfi, szórakozott türelemmel az arcán, várakozott.

– Hogy van Mousa? – kérdezte Jane.

– Jól van, boldog, és tanulgatja, hogyan tudja használni a bal kezét. Egy nap majd azzal öli meg az oroszokat.

Ez egyben egy kis tréfa is volt: a hagyomány szerint a bal kéz a "piszkos" munkára, a jobbat evésre használták. Jane elismerőleg mosolygott erre a sziporkára, majd így szólt:

– Nagyon boldog vagyok, hogy meg tudtuk menteni az életét.

Ha a férfi udvariatlannak találta is esetleg Jane-t, nem mutatta.

– Örökre az adósod vagyok – mondta.

Jane pontosan erre várt.

– Van valami, amit megtehetnél a kedvemért – szólt.

A férfi arckifejezéséből semmit sem lehetett kiolvasni.

– Ha képes vagyok rá…

Jane körülnézett, hogy hová lehetne leülni. Egy lebombázott ház mellett álltak. A föld és a kövek végigszóródtak az ösvényen, és így beláthattak az épületbe, ahol a maradék berendezés mindössze egy repedt cserép, és –abszurd módon – egy Cadillac színes fotója volt a falra tűzve. Jane leült a kőtörmelékre és pillanatnyi habozás után Mohammed is mellé ült.

– Képes vagy rá – szólt. – De ez egy kis gondot fog okozni neked.

– Miről van szó?

– Talán egy bolond asszony szeszélyének fogod tartani.

– Lehet.

– Talán be is fogsz majd csapni azzal, hogy megígéred, teljesíted a kérésemet, aztán elfelejted megcsinálni.

– Nem.

– Arra kérlek, tisztességes légy velem, akár megtagadod a kérésemet, akár nem.

– Az leszek.

Na, ebből elég volt, gondolta Jane.

– Azt akarom, küldj egy futárt a konvoj után és parancsold meg nekik, hogy változtassák meg a hazafelé vezető utat.

A férfi ugyancsak meghökkent – valószínűleg valami egészen hétköznapi, ház körüli kérésre számított.

– De miért? – kérdezte.

– Hiszel az álmokban, Mohammed Khan?

Az vállat vont.

– Az álmok azok álmok – szólt kitérőleg.

Talán ez rossz megközelítés volt, gondolta Jane; a vízió jobban beválna.

– Míg ma a hőségben egyedül feküdtem a barlangban, mintha egy fehér galambot láttam volna.

A férfi hirtelen figyelmes lett és Jane tudta, hogy most jót mondott: az afgánok hiedelme szerint a fehér galambokat időnként megszállták a szellemek.

Jane folytatta:

– De biztos, hogy álmodtam; mert a madár megpróbált beszélni hozzám.

– Ah!

A férfi ebből arra következtetett, hogy ez látomás volt, nem pedig álom, gondolta Jane. Folytatta:

– Nem értettem, hogy mit mond, pedig amennyire csak tudtam, figyeltem. Azt hiszem, pastu nyelven beszélt.

Mohammed tágra nyitotta a szemét.

– Üzenet pastu területről…

– Aztán láttam Ismael Gult, Rabia fiát, Fara apját, amint a galamb mögött áll. – Kezét Mohammed karjára tette, szemébe nézett, gondolván: fölkapcsolhatnálak, akár a villanykapcsolót, te hiú, bolond ember. – Kés volt a szívében és vért könnyezett. A kés nyelére mutatott, mintha azt akarná, hogy húzzam ki a melléből. A markolat drágakövekkel volt kirakva. – Valahol a tudata mélyén arra gondolt: honnan szedtem ezt az egészet? – Fölkeltem az ágyamról és felé indultam. Féltem, de meg kellett mentenem az életét. Aztán, amikor kinyúltam, hogy megragadjam a kést…

– Mi volt?

– Eltűnt. Azt hiszem, fölébredtem.

Mohammed becsukta eltátott száját, visszanyerte nyugalmát és jelentőségteljesen ráncolta a homlokát, mint aki alaposan végiggondolja az álom megfejtését. Most jött el az ideje, gondolta Jane, hogy egy kicsit eljátssza a cinkostársat.

– Persze lehet, hogy mindez bolondság – mondta, kislányos arckifejezést öltve, készen arra, hogy alkalmazkodjék a felsőbbrendű férfiúi ítélethez. – Ezért kérem, hogy tedd meg a kedvemért, annak a kedvéért, aki megmentette a fiad életét, hogy visszakapjam a lelki békémet.

Mohammed ebben a pillanatban egy kicsit gőgösnek tűnt.

– Nem szükséges segítségül hívni egy becsületbeli adósságot.

– Ez azt jelenti, hogy megteszed?

A férfi kérdéssel válaszolt.

– Milyen drágakövek voltak a kés markolatán?

Ó, te jó Isten, gondolta Jane, most milyen választ várnak tőlem? Arra gondolt, hogy smaragdot mond, de az az Öt Oroszlán Völgyével volt kapcsolatban, és ez akár azt is jelenthetné, hogy Ismaelt egy áruló ölte meg.

– Rubin – mondta.

A férfi lassan bólintott.

– Ismael nem beszélt hozzád?

– Mintha meg akarta volna próbálni, csak képtelen volt.

A férfi ismét bólintott, Jane pedig azt gondolta: gyerünk, döntsd már el abban az átkozott agyadban. A férfi végül megszólalt:

– Az ómen teljesen világos. A konvojt másfelé kell irányítani.

Hála Isten, gondolta Jane.

– Annyira megnyugodtam – mondta őszintén. –Nem tudtam, mit tegyek. Most már biztos vagyok benne, hogy Ahmed megmenekül. – Azon tűnődött, mivel kényszeríthetné Mohammedet, hogy

semmiképp se változtassa meg elhatározását. Meg nem eskethette. Arra gondolt, mi lenne, ha kezet adna rá. Végül elhatározta, hogy ezt az ígéretet egy ősibb gesztussal pecsételi meg: előrehajolt és megcsókolta a férfi száját, gyorsan és könnyedén, nem adva lehetőséget sem arra, hogy visszautasítsa, sem arra, hogy viszonozza.

– Köszönöm! – mondta. – Tudom, te az a férfi vagy, aki megtartja a szavát. – Fölállt. Otthagyta az afgánt, aki kissé elkábult, és fölszaladt az ösvényen a barlangok felé.

Az emelkedő tetején megállt és hátranézett. Mohammed lefelé tartott a hegyről, némileg már eltávolodott a lebombázott háztól, fejét magasra emelte, kezeit lóbálta. Ez a csók most nagy terhet jelent neki, gondolta Jane. A babonásságával, a hiúságával és a szexualitásával játszott. Nem kellett volna feministaként kihasználnom előítéleteit, hogy manipuláljam – olyan voltam mint egy médium, egyszerre alázatos és kokettáló asszony. De bevált. Bevált!

Továbbment. Ezután Jean-Pierre-rel kell foglalkoznia. Alkonyat körül fog megérkezni: valószínűleg megvárja a késő délutánt az indulással, amikor a nap már nem tűz olyan forrón; éppúgy, ahogy Mohammed tette. Úgy érezte, Jean-Pierre könnyebben kezelhető, mint amilyennek Mohammed bizonyult. Egyrészt tudta, mi az igazság Jean-Pierre körül. Másrészt ő járt a rossz úton.

Jane a barlangokhoz ért. A kis táborhelyen nagy volt már a nyüzsgés. Ekkor orosz repülők húztak át az égen. Mindenki abbahagyta a munkát és ezeket figyelte, noha túl magasan és túl messze voltak ahhoz, hogy bombázhassanak. Amikor eltűntek, a kisfiúk szárnyként tárták ki karjukat, és körbe-körbe rohangásztak, utánozva a repülők hangját. Jane azon tűnődött, hogy képzeletbeli repülésükben ugyan kit bombázhattak?

Bement a barlangba, megnézte Chantalt, rámosolygott Farára és elővette a naplót. Ő is és Jean-Pierre is majdnem minden nap írtak bele. Elsősorban orvosi feljegyzéseket tartalmazott ez, amit majd visszavisznek Franciaországba azzal a céllal, hogy majd akik őket követik Afganisztánba, tudják hasznosítani. Arra is biztatták őket, hogy személyes érzéseiket és problémáikat is jegyezzék le, hogy mások tudják, mire számítsanak; Jane teljes részletességgel leírta

terhességét és Chantal születését, erősen cenzúrázva saját belső érzelmi életét.

Hátát a barlang falának támasztva ült, a könyv a térdén, és a tizennyolc éves fiú esetét jegyezte le, aki allergiás sokkban halt meg. Ettől szomorú lett, de nem levert – ez igazán egészséges reakció, mondta magában.

Röviden leírta a mai könnyebb eseteket, aztán szórakozottan lapozgatni kezdte a kötetet. A Jean-Pierre elnagyolt, szarkalábas betűivel írt bejegyzések igencsak rövidek voltak, jóformán csak a tüneteket, a diagnózist, a kezelést és az eredményt tartalmazták: "gilisztás", írta, vagy "malária", aztán "kikezelve" vagy "stabilizálódott", vagy néha "meghalt". Jane teljes mondatokat írt, mint például "ma reggel jobban érezte magát", vagy "az anyának tuberkolózisa van". Saját terhességének első napjairól azt olvashatta: érzékenyek a mellbimbói, vastagodnak a combjai és reggelente hányingere van. Érdekes volt olvasni, hogy majdnem egy évvel ezelőtt azt írta, "félek Abdullahtól". Erre már nem is emlékezett.

Letette a naplót. Farával együtt a következő néhány órát a barlang-rendelő takarításával töltötték; aztán eljött az ideje, hogy lemenjenek a faluba és megtegyék az éjszakai előkészületeket. Míg a hegyoldalon sétált lefelé és a boltos házában tüstént kedett, azon tűnődött, hogyan kezelje a Jean-Pierre-rel való összeütközést. Tudta, mit kell tennie – majd elmegy vele sétálni, gondolta –, de nem tudta, pontosan mit is mondjon neki.

Amikor néhány perc múlva a férfi megérkezett, még mindig nem döntött. Jane egy nedves törülközővel letörölte a port az arcáról és porcelán csészében zöld teával kínálta. Elég fáradt volt, de kimerült azért nem. Jane tudta, férje ennél sokkal nagyobb távolságokat is képes gyalog megtenni. Mellette ült, míg az teázott, s megpróbált nem bámulni rá, miközben ezt gondolta: Hazudtál nekem. Miután már pihent egy keveset, Jane így szólt hozzá:

– Menjünk ki, ahogy régebben is szoktunk.

A férfi egy kicsit meglepődött.

– Hová akarsz menni?

– Bárhová. Nem emlékszel, tavaly nyáron milyen gyakran kisétáltunk csak úgy, élvezni az estét?

A férfi mosolygott.

– De igen. – Jane szerette, amikor a férfi így mosolygott. Aztán Jean-Pierre megkérdezte: – Elvisszük Chantalt is?

– Nem. – Jane nem akarta, hogy figyelme elterelődjék. – Jól meglesz Farával.

– Rendben – mondta a férfi enyhén zavartan.

Jane szólt Farának, hogy készítse el a vacsorát – teát, kenyeret, joghurtot –, aztán Jean-Pierre-rel elhagyta a házat. A nappali világosság már elhalványult, az esti levegő enyhe és illatos volt. Nyáron ez volt a legkellemesebb napszak. Amint a folyó felé ballagtak a földeken át, visszaidézte, mit is érzett ugyanezen az úton sétálva a múlt nyáron: ideges volt, zavart, izgatott és eltökélt, hogy megállja a helyét. Most büszke volt rá, hogy valóban ilyen jól sikerült neki, de boldog is volt, hogy a kaland lassan a végéhez közeledik.

Egyre feszültebb lett, ahogy az elkerülhetetlen beszélgetés közeledett, hiába mondta magának, hogy őneki semmi rejtegetnivalója nincs, semmi miatt nem kell bűnösnek éreznie magát és semmitől sem kell félnie. Átgázoltak a folyón ott, ahol a meder kiszélesedett és a sekély vízből egy sziklás padka meredt ki, aztán fölmásztak a szikla túloldalán, a meredek, kanyargós kis úton. Amikor fölértek a szikla tetejére, leültek és lábukat a mélység fölött lóbálták. Száz láb mélységben rohant alattuk az Öt Oroszlán Folyó, szikladarabokat görgetve és a zuhatagoknál dühödten tajtékozva. Jane végignézett a völgyön. A megművelt területeket keresztül–kasul öntözőcsatornák és kőfalak szelték át. A lassan megérő termés ragyogó zöld és arany színe egy összetört gyerekjáték színes üvegcserepeihez tette hasonlóvá a földeket. Itt-ott bombakárok nyomai rontották el a képet – leomlott falak, elzárt csatornák, s a hullámzó gabona között sáros kráterek. A megszokott kerek sapkák és sötét turbánok jelezték, néhány férfi már hozzákezdett a munkához, hogy begyűjtsék a gabonát, amint az oroszok leszálltak a repülőkkel és éjszakára nyugalomba helyezték bombáikat. A sálakba burkolt fejek és a kisebb alakok a nőket és az idősebb gyerekeket

jelentették, akik segítettek, míg világos volt. A völgy távolabbi oldalán a farmok lassan átadták a helyüket a hegyre vezető lejtőknek, s csakhamar a poros szikláknak. A házcsoporttól kicsit balra néhány tűzrakóhely füstje szállt fölfelé, egyenesen akár a ceruza, míg szét nem zilálta az esti szellő. Ugyanez a fuvallat érthetetlen beszédfoszlányokat hozott a folyó felső kanyarulatánál fürdőző asszonyoktól. A hangok tompák voltak és Zahara szívből jövő nevetését többé már nem lehetett hallani, hiszen gyászolt. És mindez Jean-Pierre miatt…

Ez a gondolat bátorságot öntött Jane-be.

– Azt akarom, hogy vigyél haza – mondta minden átmenet nélkül.

A férfi először félreértette.

– Hisz épp csak most értünk ide – szólt ingerlékenyen, aztán Jane-re nézve minden világossá vált. – Ó – mondta.

Hangjából olyan rendíthetetlenség csendült ki, amit Jane kifejezetten baljóslatúnak tekintett, s rájött, hogy küzdelem nélkül nem tudja keresztülvinni, amit akar.

– Igen – mondta szilárdan. – Haza.

A férfi a vállára tette karját.

– Ez a vidék időnként kikészíti az embert – mondta. Nem nézett Jane-re, a mélyen alattuk száguldó folyót figyelte. – Te most a szülés után különösképpen sebezhető vagy és hajlamos a depresszióra. Néhány hét múlva majd úgy látod…

– Te csak ne bánj velem leereszkedően! – csattant föl a nő. Elhatározta, nem hagyja, hogy ezzel az ostobasággal elterelje a beszélgetést. – Ezt a vigasztaló kórházi modort tartogasd a betegeidnek.

– Rendben van. – A férfi elhúzta a karját. – Mielőtt elindultunk, elhatároztuk, hogy két évig maradunk. Abban is egyetértettünk, hogy rövid itt tartózkodás nem éri meg, hiszen akkor felesleges az idő- és pénzkidobás, az utazás, a letelepedés. Eldöntöttük, valóban

hatásosan akarunk dolgozni, és kétéves munkaidőre köteleztük magunkat.

– Aztán lett egy gyerekünk.

– Ez nem az én ötletem volt!

– Mindegy, én meggondoltam magam.

– Nincs jogod meggondolni magad!

– Nem vagyok a tulajdonod! – mondta Jane dühösen.

– Mindez még csak nem is kérdés. Hagyjuk abba.

– Még csak most kezdtem el – szólt Jane. A férfi viselkedése feldühítette. A beszélgetés olyan irányba terelődött, hogy neki, mint személyiségnek a jogairól vitatkoztak, és valahogy nem azzal akart győzni, hogy közli, tud a kémkedésről – legalábbis még nem; azt akarja, a férfi ismerje el, ő is teljesen szabadon határozhat. – Nincs jogod semmibe venni az én kívánságaimat – mondta. – Még ezen a nyáron el akarok menni.

– A válasz: nem.

Jane úgy döntött, megpróbál érvelni.

– Egy éve vagyunk itt. Igazán hatásosan dolgoztunk. Sok áldozatot hoztunk, többet, mint amit előre láttunk volna. Hát nem tettünk máris eleget?

– Két évben egyeztünk meg – mondta a férfi konokul.

– Az már régen volt és akkor még nem élt Chantal.

– Akkor menjetek ti ketten és hagyjatok engem itt.

Egy pillanatig Jane fontolóra vette ezt. Pakisztánig utazni egy konvojjal, miközben még egy bébit is cipelsz, nehéz és veszélyes dolog. Férj nélkül lidércnyomás lenne. De nem lehetetlen. Mindenesetre ez azt jelentené, hogy Jean-Pierre marad. Továbbra is elárulhatná a konvojokat és hétről hétre egyre több férfi és fiú halna meg a völgyben. S hogy nem hagyhatja itt, annak még egy oka volt: ez tönkretenné házasságukat.

– Nem – szólt. – Nem mehetek egyedül. Neked is jönnöd kell.

– Nem megyek – mondta a férfi dühösen. – Nem megyek!

Most jött el az ideje, hogy szembesítse azzal, amire rájött.

Mély levegőt vett.

– Pedig muszáj – kezdte.

– Nem muszáj – szakította félbe a férfi. Mutatóujját feleségére szegezte, aki a férje szemébe nézett és valami olyasmit látott, ami megrémisztette. – Nem kényszeríthetsz. Meg se próbáld.

– De tudlak!

– Azt tanácsolom, ne tedd – szólt a férfi és hangja rémisztően hideg volt.

Hirtelen Jean-Pierre idegenné vált Jane számára, mintha nem is ismerné. Egy pillanatig csendben volt, gondolkodott. Egy galambot figyelt, amelyik a faluból szállt föl és felé repült. A galamb nem sokkal a lába alatt telepedett le a sziklán. Nem ismerem ezt az embert! – gondolta pánikban. Egy egész év után még mindig nem tudom, ki is valójában!

– Szeretsz engem? – kérdezte Jean-Pierre-t.

– Az, hogy szeretlek, még nem jelenti, hogy mindent megteszek, amit akarsz.

– Ezt vegyem igennek?

A férfi rábámult. Rezzenéstelenül nézett a szemébe. A kemény, mániákus fény lassan kihunyt a tekintetében, és Jean-Pierre lecsillapodott. Végül még mosolygott is.

– Ez egy igen – mondta. Jane felé hajolt, és a férfi ismét átölelte. – Igen, szeretlek – mondta lágyan. Megcsókolta a feje búbját.

Jane, arcát a férfi mellére hajtva, lenézett. A galamb, amelyiket korábban figyelte, elrepült. Fehér galamb volt, éppolyan mint az a másik, kitalált víziójában. Könnyedén, kecsesen lebegett lefelé, a folyó túlsó partjának irányába. Jane arra gondolt: Ó, Istenem, most mit csináljak?

*

Mohammed fia, Mousa volt az – akit most már úgy hívtak, hogy Balkezes –, aki elsőként kiszúrta a visszaérkező konvojt. Rohanvást érkezett a barlangok előtti térségre, s teli torokból kiabált:

– Visszajöttek! Visszajöttek! – Senkinek nem kellett megkérdeznie, hogy kik jöttek vissza.

Ez a délelőtt közepén történt, Jane és Jean-Pierre a barlangklinikán tartózkodott. Jane Jean-Pierre-re nézett. Az értetlenség halvány jele futott át az arcán: azon tűnődött, az oroszok miért nem bíztak intelligenciájában és miért nem támadták meg a konvojt. Jane elfordult, hogy Jean-Pierre ne láthassa rajta a diadalt, amit érzett. Megmentette az életüket! Jussuf énekelni fog ma este, Shes Kador megszámolja majd a kecskéit és Ali Ghanim megcsókolhatja mind a tizennégy gyerekét. Jussuf Rabia egyik fia volt: életét megmentette, ezzel visszafizette Rabiának, hogy segített a világra hozni Chantalt. Minden anya és lány, akinek gyászolnia kellett volna, most újra örvendezhet.

Azon tűnődött, mit érezhet most Jean-Pierre. Dühös volt, zavart, csalódott? Igazán nehéz volt elképzelni, hogy valaki azért lesz csalódott, mert más embereket nem öltek meg. Lopva ránézett, de a férfi arckifejezése üres volt. Szeretném tudni, mi megy végbe a fejedben, gondolta.

Betegeik pillanatokon belül szétszéledtek: mindenki igyekezett le a faluba, hogy üdvözölje a hazatérő utasokat.

– Mi is lemegyünk? – kérdezte Jane.

– Menj csak – szólt Jean-Pierre. – Én ezt előbb befejezem, aztán jövök utánad.

– Rendben – válaszolta Jane. Úgy sejtette, egy kis időre van szüksége, hogy összeszedje magát ahhoz, hogy mindenki lássa: el van ragadtatva, hogy valamennyien épségben visszatértek.

Jane fölkapta Chantalt és elindult a meredek ösvényen a falu felé. Szandáljának vékony talpán átsütött a szikla forrósága.

Még mindig nem leplezte le Jean-Pierre-t. Akárhogy is, ez nem mehet tovább a végtelenségig. Előbb–utóbb úgyis megtudja,

Mohammed futárt küldött a konvoj után, hogy térjenek el az előre megbeszélt útvonaltól. Természetesen meg fogja kérdezni Mohammedet, miért tette ezt és Mohammed el fogja mesélni Jane "látomását". De Jean-Pierre tudja, hogy Jane nem hisz a látomásokban…

Miért félek? – kérdezte saját magát. Nem én vagyok a bűnös: ő az. Mégis úgy érzem, ez olyan titok, amiért nekem is szégyellnem kell magam. Azonnal beszélnem kellett volna vele erről, azon az estén, amikor fölsétáltunk a sziklatetőre. Hogy ilyen sokáig tartogatom magamban, én is csalóvá válok. Talán erről van szó. Talán ezt jelenti az a különös tekintete időnként…

Még mindig nem adta föl azt az elhatározását, hogy hazautazik, de eddig még nem sikerült kitalálnia semmit sem Jean-Pierre meggyőzésére. Már egy tucat bizarr ötlete támadt, attól kezdve, hogy hamis üzenetet küldet, miszerint Jean-Pierre anyja haldoklik, vagy megmérgezi valamivel a férfi joghurtját, amitől olyan tünetei lesznek, hogy kénytelen lesz visszatérni kezelésre Európába. A legegyszerűbb, de mégis a legtávolabbinak tűnő megoldás az volt, hogy megfenyegeti: elárulja Mohammednek, hogy kém. Ezt persze sohasem fogja megtenni, mert leleplezni őt épp annyi, mint megölni. De vajon Jean-Pierre gondolná-e, hogy tényleg képes beváltani fenyegetését? Valószínűleg nem hinné. Kemény, könyörtelen, kőszívű embernek kell lennie, aki elhinné róla, hogy képes megölni a férjét – és ha pedig Jean-Pierre ilyen kemény, könyörtelen, kőszívű, akkor ő ölné meg Jane-t.

Jane a hőség ellenére is megborzongott. Ez a gyilkosság-ügy egészen groteszk volt. Ha két ember annyi gyönyört talál egymás testében, amit mi, gondolta, hogyan lennénk képesek kegyetlenséget elkövetni egymás ellen?

Ahogy a falu felé közeledett, meghallotta a vaktában, bőséggel leadott lövéseket, amelyek az afgán ünnepségeket kísérték. A mecset felé vette útját. A konvoj az udvaron volt, a férfiakat, lovakat, csomagokat mosolygó asszonyok és rikoltozó gyerekek vették körül. Jane megállt a tömeg szélén és figyelte őket. Megérte, gondolta. Megérte az aggodalom és a félelem, és megérte, hogy ilyen méltóságán aluli módon manipulálta Mohammedet, megérte, csak

azért, hogy lássa ezt, amint a férfiak ismét biztonságban csatlakozhatnak feleségükhöz, anyjukhoz, fiaikhoz és lányaikhoz.

Ami ezután történt, minden bizonnyal élete legnagyobb sokkja volt.

A tömegben, a sapkák és a turbánok között fölbukkant egy göndör, szőke fej. Először nem jött rá, ki az, de az ismerős külsőtől összeszorult a szíve. Aztán kimagasodott a tömegből és Jane meglátta a hihetetlen bozontos szőke szakáll mögött Ellis Thaler arcát.

Jane lábából hirtelen kiszállt az erő. Ellis? Itt? Ez lehetetlen.

A férfi feléje sétált. Az afgánok pizsamaszerű, bő vászonruháját viselte, széles válla körül piszkos takaró. Arcának az a kis része, ami látszott a szakálltól, erősen napbarnított volt, így égszínkék szeme a szokásosnál sokkal feltűnőbb volt, akár az érett gabona közt a búzavirág.

Jane teljesen elképedt.

Ellis ünnepélyes arccal állt előtte.

– Hello, Jane.

Jane rájött, már nem gyűlöli a férfit. Egy hónappal ezelőtt még elátkozta volna, amiért becsapta őt és a barátai után kémkedett, de mostanra már elmúlt a haragja. Soha sem fogja szeretni, de elviseli majd. És igazán nagy öröm volt angol beszédet hallani, több mint egy év után először.

– Ellis – mondta gyengén. – A jó Isten áldjon meg, mit csinálsz itt?

– Amit te – így a válasz.

Ez meg mit jelenthet? Kémkedést? Nem, Ellis nem tudja, hogy Jean-Pierre kém.

Ellis látta Jane zavart arckifejezését és így szólt:

– Úgy értem, azért vagyok itt, hogy segítsek a lázadóknak.

Talán rájött valamire Jean-Pierre-rel kapcsolatban? Jane hirtelen félteni kezdte a férjét. Ellis akár meg is ölheti!

– Kié a gyerek? – kérdezte Ellis.

– Az enyém. És Jean-Pierre-é. Chantalnak hívják. – Jane látta, hogy Ellis hirtelen rettenetesen szomorú lesz. Rájött, Ellis azt remélte, hogy ő boldogtalan a férjével. Ó, Istenem, még mindig szerelmes belém. Próbált témát váltani. – De hát hogy fogsz segíteni?

A férfi fölemelte táskáját. Nagy, kolbászformájú alkotmány volt, khakiszínű vitorlavászonból, akár egy ódivatú katonai oldalzsák.

– Arra fogom megtanítani őket, hogyan kell utakat és hidakat robbantani – mondta. – Így hát láthatod, ebben a háborúban ugyanazon az oldalon állok, ahol te.

De nem ugyanazon az oldalon, ahol Jean-Pierre, gondolta Jane. Most mi lesz? Az afgánok egy pillanatig sem gyanakodtak Jean-Pierre-re, de Ellis ismeri a megtévesztés legkülönbözőbb módjait. Előbb vagy utóbb sejteni fogja, mi történik itt.

– Meddig maradsz itt? – kérdezte a férfitől. Ha csak rövid időről van szó, az nem lesz elegendő ahhoz, hogy fölébredjen a gyanúja.

– A nyáron – közölte az elég pontatlanul.

Talán nem tölt túl sok időt Jean–Píerre közelében.

– Hol fogsz lakni? – kérdezte a férfit.

– Ebben a faluban.

– Ó.

Kihallotta a nő hangjából a csalódást és torz mosollyal viszonozta.

– Gondolom, nem kellett volna azt várnom, örülsz, hogy látsz…

Jane gondolatai előre száguldottak. Ha rá tudná beszélni Jean-Pierre-t, hogy hagyja abba a munkát, nem lenne többé veszélyben. Hirtelen úgy érezte, most szembe tudna nézni vele. Miért van ez? – tűnődött. Azért, mert többé már nem félek tőle. Mert Ellis itt van.

Csend volt. Ellis igazán nem tudta, hogy mire vélje Jane reakcióját. Egy perc után így szólt:

– Ó, van nálam egy csomó robbanószer és mindenféle valahol itt ebben a disznóólban. Azt hiszem, jobb lesz, ha utánanézek.

– Oké – bólintott Jane.

Ellis megfordult és eltűnt a zűrzavarban. Jane lassan kisétált az udvarból, kissé kábán érezve magát. Ellis itt van, itt, az Öt Oroszlán Völgyében, és szemmel láthatóan még mindig szerelmes belé.

Amint odaért a boltos házához, Jean-Pierre jött ki. Útközben a mecsethez megállt itt, valószínűleg, hogy letegye orvosi táskáját. Jane nem tudta, mit is mondjon neki.

– A konvojjal érkezett valaki, akit te is ismersz – kezdte.

– Európai?

– Igen.

– Na, ki az?

– Menj és meglátod. Meg fogsz lepődni.

A férfi elsietett. Jane bement. Most mihez kezd Jean-Pierre Ellis-szel? – tűnődött Jane. Nos, biztosan el akarja mondani az oroszoknak. Az oroszok meg valószínűleg meg akarják majd ölni Ellist.

A gondolat dühössé tette.

– Itt nem lesz több gyilkosság! – mondta hangosan. – Nem engedem meg! – Hangjától Chantal sírva fakadt. Jane ringatni kezdte, erre elhallgatott.

És én most mit tegyek? – gondolkodott Jane.

Meg kell akadályoznom, hogy érintkezésbe lépjen az oroszokkal.

Hogyan?

Összekötője itt a faluban nem találkozhat vele. Tehát Jean-Pierre-t itt kell tartanom.

Azt mondom majd neki: itt kell maradnod a faluban. Ha ebbe nem egyezel bele, megmondom Ellisnek, hogy kém vagy, és majd ő gondoskodik róla, hogy ne hagyd el a falut.

Tételezzük fel; hogy Jean-Pierre megígéri és mégsem tartja be?

Akkor én tudnám, hogy elhagyta a falut és tudnám, az összekötőjével találkozik, és akkor figyelmeztethetném Ellist.

Vajon van valamilyen más módja arra, hogy az oroszokkal érintkezzen?

Kell hogy legyen valami, hogy sürgős esetben érintkezésbe léphessen velük.

De itt nincs telefon, nincs posta, nincs futárszolgálat, nincsenek postagalambok.

Kell hogy legyen egy rádiója.

Ha van rádiója, sehogyan sem tudom megakadályozni.

Mennél tovább gondolkodott ezen, annál inkább megerősödött abban a meggyőződésében, hogy Jean-Pierre-nek van rádiója. Meg kellett szerveznie ezeket a kőkunyhóbeli találkozókat. Elméletben mindent elrendezhettek, még mielőtt eljöttek Párizsból, de a gyakorlatban ez szinte lehetetlen volt: mi van, ha nem tud elmenni egy találkozóra, vagy ha késik, vagy sürgősen látnia kell az összekötőjét?

Kell, hogy legyen rádiója.

És mit tehetek, ha van rádiója?

El kell vennem tőle.

Visszatette Chantalt a bölcsőbe és körülnézett a házban. Bement az első szobába. A valamikori bolt csempézett pultjának közepén ott volt Jean-Pierre táskája.

Ez volt a legnyilvánvalóbb hely. Senki nem nyithatta ki a táskát Jane-en kívül, neki pedig nem volt rá oka.

Kinyitotta a csatot és átnézte a táska tartalmát, egyesével szedve elő belőle mindent.

Itt nem volt a rádió.

Ez mégsem lesz ilyen könnyű.

Kell, hogy legyen – gondolta – és meg kell találnom, mert ha nem, vagy Ellis öli meg őt, vagy ő öli meg Ellist.

Elhatározta, hogy átkutatja a házat.

Átnézte a gyógyszereket a boltos polcain, belenézett minden dobozba és csomagba, amit már megbontottak, kapkodva a félelemtől, hátha a férfi visszaér, mielőtt befejezné. Semmit sem talált.

A hálószobába ment. Beleturkált a férfi ruháiba, aztán a téli ágyneműbe, amit a sarokban halmoztak föl. Semmi. Egyre jobban sietve most a nappaliba ment, őrjöngve kutatva a lehetséges rejtekhelyek után. A térképláda! Kinyitotta. Csak a térképek voltak ott. Lecsapta a fedelét. Chantal megmozdult, de nem sírt, noha már majdnem itt volt az evés ideje. Jó gyerek vagy, gondolta Jane; hála Istennek! Benézett a konyhaszekrény mögé, fölemelte a szőnyeget, hátha valami rejtekhelyet talál a padlóban.

Semmi.

Valahol itt kell lennie. El sem tudta képzelni, hogy a férfi vállalja azt a kockázatot, hogy valahol a házon kívül rejti el, mert őrült nagy lenne annak a veszélye, hogy valaki véletlenül megtalálja.

Visszament az üzletbe. Csak találná meg azt a rádiót, minden rendben lenne – a férjének nem lenne más választása, mint a beismerés.

Táskája azért tűnt olyan nyilvánvalónak, mert azt mindig mindenhová magával vitte, bárhová is ment. Jane felemelte. Nehéz volt. Ismét beletúrt. Nagyon vastag volt az alja.

Hirtelen sugallata támadt.

Talán duplafenekű!

Ujjaival tapogatta az alját. Itt kell lennie, gondolta, itt kell lennie.

Bedugta az ujját az aljánál és megemelte.

A hamis fenék könnyedén emelkedett meg.

Ott, a titkos fenékben, volt egy fekete műanyag doboz. Kivette.

Ez az, gondolta; ezen a kis rádión hívja őket.

Akkor miért találkozik velük?

Talán mert titkokat nem mondhat el a rádión keresztül attól való félelmében, hogy valaki lehallgatja. Talán mert a rádió csak találkák megbeszélésére és sürgős hívásokra alkalmas.

Olyan alkalmakra, amikor nem hagyhatja el a falut.

Hallotta, hogy nyílik a hátsó ajtó. Rémülten dobta a rádiót a földre, megpördült és benézett a nappaliba. Csak Fara volt az, egy söprűvel.

– Ó, Krisztusom – mondta hangosan. Megfordult, szíve kalapált.

Meg kell szabadulnia a rádiótól, mielőtt Jean-Pierre visszaér.

De hogyan? Nem dobhatja el – megtalálhatják.

Darabokra kell zúznia.

Mivel?

Nem volt kalapácsa.

Akkor egy kővel.

A nappalin át kisietett az udvarra. Az udvart körülvevő fal durva kövekből készült, amiket habarcs tartott össze. Fölnyúlt és a fölső sorból próbált lehuzigálni egy követ. Nagyon szilárdan állt a helyén. Próbálta a következőt, majd a következőt. A negyedik kő kicsit lazábbnak bizonyult. Fölnyúlt és elkezdte rángatni. Egy kicsit megmozdult. “Gyere már, gyere” – kiáltotta. Tiszta erejéből húzta. A durva kő a bőrébe mélyedt. Hatalmas erőfeszítés után a kő meglazult. Jane hátraugrott, ahogy a kő a földre esett. Akkora volt, mint egy halkonzerves doboz: pont megfelelő. Két kézzel kapta föl és visszasietett a házba.

Az első szobába ment. Fölkapta a fekete műanyag rádió adóvevőt a padlóról és a csempézett pultra tette. Aztán feje fölé emelte a követ és minden erejével lesújtott vele a rádióra.

A műanyag doboz megrepedt.

Nagyobbat kell ütnie.

Fölemelte a követ és ismét lesújtott. Ezúttal a doboz eltörött, fölfedvén a szerkezet belsejét: látta a nyomtatott áramkört, a

hangszórót, s a két orosz feliratú elemet. Kivette az elemeket, a padlóra szórta őket és nekilátott széttörni a szerkezetet.

Hirtelen megragadták hátulról és Jean-Pierre kiáltott:

– Mit csinálsz?

Küzdött a szorítása ellen, egy pillanatra ki is szabadult, s még egy hatalmasat ütött a kis rádióra.

Megragadta Jane-t a vállainál fogva és félretaszította. Az megbotlott és a padlóra esett. Rosszul esett, kificamította a csuklóját.

A férfi a rádiót bámulta.

– Összetört! – kiáltotta. – Javíthatatlan! – Ingénél fogva megragadta Jane-t és talpra rántotta. – Te nem tudod, mit tettél! – ordította. Kétségbeesés és forró gyűlölet volt a szemében.

– Engedj el! – kiáltott rá Jane. Nem volt joga így viselkednie, amikor éppen ő volt az, aki hazudott neki. – Hogy merészelsz bántani engem!

– Hogy merlek? – A férfi elengedte az ingét, visszahúzta a kezét és öklével belevágott. Az ütés Jane-t hasa kellős közepén érte. A másodperc egy töredékéig a nő teljesen megbénult a megdöbbenéstől, aztán megérezte a fájdalmat, mélyen, belül, ahol még mindig érzékeny volt Chantal miatt, aztán felkiáltott és összegörnyedt, kezével hasát markolászva.

Szemeit becsukta, úgyhogy nem látta a készülődő második ütést.

A férfi ökle most a száját találta el. Jane sikoltott. Alig tudta elhinni, hogy ezt csinálja vele. Kinyitotta a szemét és a férfira nézett, rémülten, hogy talán még egyszer megüti.

– Hogy merlek? – visította Jean-Pierre. – Hogy merlek?

A nő térdre esett a koszos padlón és zokogni kezdett a sokktól, a fájdalomtól és nyomorúságtól. Szája annyira fájt, hogy alig bírt megszólalni.

– Kérlek, ne üss meg – próbálta mondani. – Ne üss meg még egyszer. – Egyik kezét védekezően arca elé tartotta.

A férfi letérdelt, félrelökte Jane kezét és arcát Jane arcához dugta.

– Mióta tudod? – sziszegte.

Jane megnyalta az ajkát. Már megduzzadt. Megnyomogatta inge ujjával, s az véres lett. Így szólt:

– Mióta a kőkunyhóban láttalak… Cobak felé menet.

– De nem láthattál semmit!

– Orosz akcentussal beszélt és hólyagokra panaszkodott. Ezekből találtam ki.

Kis szünet volt, míg mindezt megemésztették.

– De miért most? – kérdezte a férfi. – Miért nem törted össze a rádiót már korábban?

– Nem mertem.

– És most.

– Itt van Ellis.

– Úgy!?

Jane összeszedte minden maradék bátorságát.

– Ha nem hagyod abba ezt a… kémkedést … megmondom Ellisnek és ő majd leállít.

A férfi megragadta a torkánál fogva.

– És mi van, ha megfojtlak, te szajha?

– Ha bármi bajom esne… Ellis tudni akarja majd az okát. Még mindig szerelmes belém.

Jane a férfit bámulta. Annak gyűlölet égett a szemében.

– Most soha nem kapom el! – mondta. Jane azon tűnődött, ezt hogy értette. Ellist nem kapja el? Nem. Masudot? Lehetséges, hogy Jean-Pierre végső célja Masud megölése volt? A férfi keze még

mindig a torkát szorongatta. Úgy érezte, hogy markolása egyre szorosabb. Rettegve figyelte az arcát.

Ekkor Chantal felsírt.

Jean-Pierre arckifejezése drámai módon megváltozott. Az ellenségesség eltűnt szeméből és a dühtől merev, feszes tekintet megtört és végül, Jane legnagyobb elképedésére kezét a szeme elé téve sírni kezdett.

Jane hitetlenkedve nézett rá. Hirtelen azon kapta magát, hogy sajnálja, és azt gondolta: ne legyél már hülye, ez a disznó épp most vert össze. De bármennyire is nem akarta, megindították a könnyei.

– Ne sírj – mondta nyugodtan. Hangja meglepően gyengéd volt. Megérintette a férfi arcát.

– Sajnálom – mondta az. – Sajnálom, amit veled tettem. Életem munkája … most semmivé foszlott.

Jane csodálkozással és némi önutálattal vette észre, hogy feldagadt szája és fájó hasa ellenére már nem haragszik rá. Átengedte magát az érzelemnek, átkarolta a férfit és úgy simogatta a hátát, mintha egy gyereket vigasztalna.

– Csak Anatolij akcentusa miatt – motyogta –, mindössze ezért.

– Felejtsd el Anatolijt – mondta Jane. – Itt hagyjuk Afganisztánt és visszamegyünk Európába. Elmegyünk a következő konvojjal.

A férfi elvette kezeit az arcáról és ránézett.

– Ha visszatérünk Párizsba…

– Igen?

– Ha otthon leszünk… azt akarom, hogy továbbra is együtt legyünk. Meg tudsz nekem bocsátani? Szeretlek – őszintén mindig is szerettelek. És házasok vagyunk. És ott van Chantal is. Kérlek, Jane – kérlek, ne hagyj el engem. Jó?

Legnagyobb meglepetésére Jane még csak nem is habozott. Itt volt az a férfi, akit szeretett, a férje, a gyereke apja; bajban volt és segítséget kért.

– Nem megyek sehová – válaszolta.

– Ígérd meg – szólt a férfi. – Ígérd meg, hogy nem hagysz el engem.

Jane rámosolygott vérző szájával.

– Szeretlek – szólt. – Ígérem, nem hagylak el.

KILENCEDIK FEJEZET

Ellis csalódott volt, türelmetlen és dühös. Csalódott volt, mert már hét napja tartózkodott az Öt Oroszlán Völgyében és még mindig nem látta Masudot. Türelmetlen volt, mert számára az, hogy nap mint nap látta Jane t és Jean-Pierre-t, amint együtt élnek, együtt dolgoznak és együtt osztoznak boldog kisgyerekük nyújtotta örömökben, számára egyenlő volt a purgatóriummal. És dühös volt, mert kizárólag saját maga tehetett arról, hogy ebbe a szerencsétlen helyzetbe került.

Azt mondták neki, ma találkozhat Masuddal, de a nagy ember mindeddig nem mutatkozott. Ellis végiggyalogolta az előző napot, hogy ideérjen. Most az Öt Oroszlán Völgyének délnyugati részén, orosz területen volt. Három gerilla kíséretében hagyta el Bandát – Ali Ghanim, Matullah Khan és Yussuf Gul kísérték –, de minden faluban még két-három embert összeszedtek, így mostanra már legalább harmincan voltak. Körben ültek egy fügefa alatt a hegycsúcs közelében, fügét eszegettek és vártak.

A hegy lábánál, ahol ültek, egy lapos síkság kezdődött és nyúlt el dél felé, egészen Kabulig, noha persze azt nem láthatták, hiszen legalább ötven mérföldnyire volt. Ugyanabban az irányban, csak közelebb volt a bagrami légibázis, ez csupán tíz mérföldnyire; az épületeket nem láthatták, de a rendszeresen felszálló repülőgépeket igen. A síkság a földeknek, gyümölcsösöknek termékeny mozaikja volt, amit keresztbe-kasul szeltek át azok a patakok, amelyek mind az Öt Oroszlán Folyót táplálták, ami a főváros felé haladva egyre szélesebb és mélyebb lett, ha nem is maradt oly gyors. Ócska út vezetett a hegy lábánál a völgy irányába, egészen Rokha városáig, ami itt az orosz terület legészakibb határát jelentette. Nem volt valami nagy forgalom az úton: néhány parasztszekér és időnként

páncélkocsik haladtak el arra. Ahol az út a folyóhoz ért, egy új híd állt, amit az oroszok építettek.

Ellis ezt a hidat készült felrobbantani.

A robbantásokkal kapcsolatos oktatások, amelyeket azért adott, hogy ameddig csak lehetséges, leplezze valódi küldetését, rendkívül népszerűek voltak, s így aztán kénytelen volt korlátozni a résztvevők számát. Mindez nem volt összefüggésben gyenge dari nyelvtudásával. Még a Teheránban töltött időből emlékezett valamelyest a farsira és elég sokat felszedett a dari nyelvből míg idefelé jött a konvojjal; annyit, hogy tudott beszélni a tájról, az ételekről, lovakról és fegyverekről, de még nem tudott olyanokat mondani, hogy a “robbanószernél a horpadás légnyomásszerű hatást vált ki.” Ennek ellenére az ötlet, hogy ezt-azt fölrobbantanak, olyan vonzó volt az afgánok számára, hogy mindig odaadó hallgatósága volt. Nem taníthatta meg nekik, hogyan kell kiszámítani a szükséges TNT-mennyiséget egy-egy robbantáshoz, még csak meg sem mutathatta nekik, hogyan kell kezelni az Egyesült Államok Hadseregében használt, idióták számára készült kis számológépet, miután egyikük nek sem volt még általános iskolai matematikai ismerete sem, és legtöbbjük még olvasni sem tudott. Ennek ellenére azt meg tudta mutatni, hogyan kell alaposan, ugyanakkor minél kevesebb anyagot felhasználva lerombolni célpontokat – ez pedig igen fontos volt számukra, hiszen a hadianyag-utánpótlás nagyon akadozott. Megpróbálta elsajátíttatni velük az alapvető biztonsági óvintézkedéseket, de ezzel felsült: nekik az óvatosság egyenlő volt a gyávasággal.

Mindeközben kínlódott Jane miatt.

Féltékeny volt, amikor látta, hogy a lány megérinti Jean-Pierre-t; irigykedett, amikor látta kettejüket eredményesen és harmonikusan együtt dolgozni a barlangklinikán; és majd elemésztette a vágy, amikor Jane duzzadt mellére pillantott, míg az gyermekét etette. Éjszakánként ébren feküdt hálózsákjában Ismael Gul házában, ahol szállása volt, forgolódott, néha izzadt, néha a hideg rázta, s képtelen volt kényelmesen elhelyezkedni a döngölt padlón; és megpróbálta nem meghallani Ismael és felesége szeretkezéseinek tompa hangjait, akik néhány yardnyira voltak csak tőle a szomszéd szobában; és égett a vágytól, hogy megérintse Jane-t.

Senkit sem hibáztathatott mindezért, egyedül saját magát. Abban a bolond reményben vállalkozott erre a küldetésre, hogy talán visszanyerheti Jane-t. Amatőr és éretlen dolog volt. Egyetlen, amit tehetett: amilyen gyorsan csak lehet, el kell tűnnie innen.

De nem csinálhatott semmit, míg Masuddal nem találkozott. Fölállt és nyugtalanul sétált, nem törődve azzal, hogy a fa árnyékában maradjon, nehogy meglássák az útról. Néhány yardnyira, ahol egy helikopter lezuhant, fémroncsok hevertek. Látott egy vékony acéllemezt, méretre és formára olyan volt, akár egy lapostányér, s ez adott neki egy ötletet. Eddig nem tudta, hogyan mutassa be a robbanóanyag hatását, de most rájött a módjára.

Oldalzsákjából elővett egy kis darab TNT-t és egy zsebkést. A gerillák köréje sereglettek. Köztük volt Ali Ghanim, egy kicsi, torz figura – ferde orrú, formátlan fogú, enyhén púpos – az, akinek tizennégy gyereke van. Ellis perzsa írással belevéste az Ali nevet a TNT–be. Megmutatta nekik. Ali ráismert a nevére. “Ali”, szólt vigyorogva, megmutatván förtelmes fogait.

Ellis a feliratos oldalával lefelé fordítva az acélra helyezte a robbanószert.

– Remélem, sikerülni fog – mondta mosolyogva, és a többiek mind visszamosolyogtak, noha egyikük sem értett angolul. Nagy befogadóképességű táskájából előszedett egy tekercs gyújtózsinórt és levágott belőle egy négy láb hosszúságú darabot. Elővett egy dobozt, kiemelt belőle egy gyújtófejet, és a henger alakú fejbe erősítette a gyújtózsinórvégét. A gyújtófejet a TNT–hez kötötte.

Lenézett a hegyről az útra. Nem volt forgalom. A kis bombát átvitte a hegyoldalon és ötven yardnyira letette. Gyufával meggyújtotta a zsinórt és visszasétált a fügefához.

A zsinór lassan égett. Ellis azon tűnődött, míg várakozott, vajon Masud figyeli-e őt valahonnan a gerilláival. Talán a vezér meg akar győződni róla, hogy Ellis tényleg olyan komoly ember, akit tisztelhetnének a gerillák? A protokoll minden hadseregben fontos dolog, még egy forradalmi seregben is. De Ellis nem köntörfalazhatott már sokáig. Ha Masud ma sem mutatkozik, abbahagyja ezt az egész hülyeséget a robbanószerekkel, közli, ő a

Fehér Ház küldötte és követelni fogja: azonnal találkozhasson a lázadó vezérrel.

Ekkor egy kisebb pukkanás hallatszott és némi porfelhő szállt föl. Az erőtlen robbanástól a gerillák csalódottnak látszottak. Ellis visszahozta a fémdarabot, sáljával fogva meg, hátha túl forró. A perzsa betűs Ali név cakkos szélű vonalakban ütötte át a fémet. Megmutatta a gerilláknak és azok izgatott társalgásba kezdtek. Ellis örült: élő példája volt ez annak, hogy a robbanóanyag sokkal erősebben hat azon a helyen, ahová erősítik, ellentétben a közhiedelemmel.

A gerillák hirtelen elcsendesedtek. Ellis körülnézett és észrevette, hogy egy hét-nyolc fős csoport közelít a hegyen át. Puskájuk és kerek Chitrali sapkájuk jelezte, hogy gerillák. Ali kihúzta magát, majdnem úgy, mint aki tisztelegni akar. Ellis megkérdezte:

– Ki ez?

– Masud – válaszolta Ali.

– Melyik ő?

– Az ott, középen.

Ellis jól megnézte a csoport közepén haladó alakot.

Masud első pillantásra éppen úgy nézett ki, mint a többiek: vékony, középmagas férfi, khaki ruhában és orosz bakancsban. Ellis az arcát fürkészte. Bőre világos volt, bajusza gyér, szakálla ritkás, mint egy teenageré. Hosszú sasorra volt. Éber, sötét szeme körül a mély ráncok legalább öt évvel idősebbnek mutatták állítólagos huszonnyolc événél. Nem volt jóképű arc, de élénk intelligencia, hűvös méltóságteljesség tükröződött róla, s ez megkülönböztette az őt körülvevő emberektől.

Kezét nyújtva egyenesen Ellishez ment.

– Masud vagyok.

– Ellis Thaler – kezet rázott vele.

– Fel fogjuk robbantani ezt a hidat – mondta Masud franciául.

– Akarod, hogy kezdjük?

– Igen.

Ellis bepakolta felszerelését az oldalzsákba, míg Masud a gerillákhoz ment, néhányukkal kezet rázott, másoknak bólintott, egyet–kettőt megölelt, s mindegyikkel váltott néhány szót. Amikor elkészültek, szétszóródva mentek le a hegyről, azt remélve – Ellis elképzelése szerint –, hogyha meglátják őket, sokkal inkább parasztoknak nézik, mint a lázadó sereg egységének. Amikor a hegy lábához értek, már nem lehetett látni őket az útról, de egy helikopterről bárki észrevehette volna a csoportot. Ellis feltételezte, fedezéket keresnek, ha meghallják a légcsavarokat. A folyó felé mentek, a megművelt földeken át vezető ösvényen. Kis házak mellett haladtak el, s a földeken dolgozó emberek látták őket: néhányuk szándékosan tudomást sem vett róluk, míg mások integettek és üdvözléseket kiabáltak. A gerillák elérték a folyót és most a part mentén haladtak, amennyire lehetett, fedezéket keresve a vízparti sziklák és a gyér növényzet között. Amikor körülbelül háromszáz yardnyira voltak a hídtól, a hadsereg egy kisebb teherautó konvoja kezdett áthaladni rajta, s míg a kocsik Rokha irányába eldübörögtek, valamennyien elrejtőztek, Ellis egy fűzfa alatt feküdt és észrevette, hogy Masud van mellette.

– Ha leromboljuk a hidat – szólt Masud –, Rokha felé elvágjuk az utánpótlási vonalukat.

Miután a teherautók eltűntek, vártak pár percet, majd megtették az út hátralevő részét és a híd alatt gyülekeztek. Az útról nem lehetett látni őket.

A híd középső pontja úgy húsz láb magasan állt a folyó fölött, ami itt körülbelül tíz láb mély lehetett. Ellis látta, hogy egyszerű függőhíd – két hosszú acél ív, ami az útra támaszkodik és közbülső pillér nélkül íveli át a folyót. A vasbeton holtsúly volt – a teher az íveken nyugodott. Ha ezek eltörnek, a híd összeomlik.

Ellis hozzáfogott az előkészületekhez. A TNT egyfontos sárga blokkokban volt. Tíz ilyen blokkot összekötött. Aztán még három ugyanekkora köteget csinált, felhasználva valamennyi robbanószerét. Azért használt TNT-t, mert ezt a robbanóanyagot lehetett legtöbbször megtalálni a bombákban, gránátokban, aknákban, kézigránátokban, és a gerillák legfőbb utánpótlása a fel

nem robbant orosz készletekből származott. A műanyag robbanószer sokkal jobban megfelelt volna céljaiknak, hiszen azt be lehetett dugni lyukakba, pillérek köré lehetett tekerni, szóval általában a kívánt formára lehetett igazítani – de olyan anyaggal kellett dolgozniuk, amihez a gerillák hozzájuthattak vagy amit lopni tudtak. Alkalmanként hozzájutottak egy kis plasztikhoz is orosz mérnököktől, akik a völgyben termesztett marihuanáért adták cserébe, de a tranzakció – amihez az afgán hivatalos hadseregből közvetítőre volt szükség – kockázatos volt és az utánpótlás kevés. Mindezt a CIA peshavari embere mondta el Ellisnek, és ez igaznak is bizonyult.

Az ívgerendák fölötte, nyolc láb távolságra voltak egymástól. Ellis dari nyelven mondta:

– Valaki keressen nekem egy ilyen hosszú botot – mutatta az ívek közti távolságot.

Az egyik gerilla a folyópartra sétált és kitépett egy fiatal fát.

– Még egy ugyanilyen kell – mondta Ellis.

Ellis egy köteg TNT-t az egyik tartógerenda alsó pereméhez illesztett, és megkért egy gerillát, hogy tartsa. Aztán egy másik köteget hasonló helyzetben a másik ívhez tett, majd a fát a két csomag közé erőltette úgy, hogy az megtartotta mindkét köteget.

Átgázolt a folyón és ugyanezt megcsinálta a híd túlsó végén is.

Mindent amit csinált, elmagyarázott dari, francia és angol keveréknyelven, hadd értsenek mindent, amit csak tudnak – de a legfontosabb az volt, lássák mit csinál és lássák annak az eredményét. A robbanószerekhez a Primacord nevű, igen erős gyújtózsinórt erősítette, és úgy kötötte össze a négy csomagot, hogy azok egyidőben robbanjanak. Aztán egy hurkot csinált és a Primacordot visszaerősítette önmagához. Ennek az a hatása, magyarázta Masudnak franciául, hogy a gyújtózsinór két irányban égve közelít a TNT–hez, így hát, ha valahol elszakad a kábel, a bomba akkor is robbanni fog. Ezt rutin elővigyázatosságként ajánlotta.

Furcsán boldognak érezte magát, ahogy dolgozott. Volt valami nyugtató a technikai feladatokban és a robbanószer mennyiségének

szenvedélytelen kikalkulásában. És most, hogy Masud végre előkerült, teljesítheti küldetését.

Átvezette a Primacordot a folyón, úgy, hogy minél kevésbé legyen látható – tökéletesen ég ez a víz alatt is – és kihúzta a folyópartra. A Primacord végéhez illesztette a robbanófejet, aztán még hozzáadott egy négy percnyi hosszúságnak megfelelő darabot a közönséges, lassan égő gyújtózsinórból.

– Mehet? – kérdezte Masudtól.

– Igen – válaszolta az.

Ellis meggyújtotta a zsinórt.

Mindannyian gyorsan elindultak a folyóparton fölfelé. Ellis amolyan titkos kisfiús ujjongást érzett a várható hatalmas robbanás miatt. A többiek is izgatottnak látszottak és Ellis azon tűnődött, vajon ő is ilyen rosszul leplezi-e lelkesedését, mint azok? S miközben figyelte őket, egyszer csak drámai módon megváltozott az arckifejezésük, hirtelen mindannyian éberek lettek, mint a madarak, akik a földben a kukacok után fülelnek; aztán Ellis is meghallotta a tankok hernyótalpainak távoli dübörgését.

Ahol ők voltak, onnan nem lehetett az utat látni, de az egyik gerilla gyorsan fölmászott egy fára.

– Kettő – jelentette.

Masud megfogta Ellis karját.

– Fel tudod robbantani a hidat, mikor a tankok éppen átmennek rajta? – kérdezte.

Ó, le vagy szarva! – gondolta Ellis; ez egy teszt.

– Igen – mondta meggondolatlanul.

Masud bólintott, halványan mosolyogva.

– Jó!

Ellis fölmászott a gerilla mellé a fára és végignézett a földeken. Két fekete tank gördült súlyosan a Kabul felől vezető keskeny, köves úton. Nagy feszültséget érzett: most látta először az ellenséget.

Páncélosan, hatalmas géppuskáikkal sebezhetetlennek tűntek, különösen a rongyos, puskákkal felszerelt gerillákkal szemben; és mégis a völgy tele volt azoknak a tankoknak a maradványaival, amit a gerillák házilag készült aknákkal, jól elhelyezett gránátokkal és lopott rakétalövedékekkel elpusztítottak.

Más jármű nem kísérte a tankokat. Akkor ez nem őrjárat volt, és nem is rajtaütésre készültek; a tankokat valószínűleg Rokhába vitték, miután Bagramban megjavították, vagy talán éppen most érkeztek a Szovjetunióból.

Kalkulálni kezdett.

A tankok körülbelül óránkénti tíz mérföldes sebességgel haladtak, így hát másfél percen belül el fogják érni a hidat. A gyújtózsinór még egy perce sem ég, és legalább három perc, míg végigég. A tankok mindjárt a hídra érnek és a robbanáskor biztonságos távolságban lesznek.

Leugrott a fáról és rohanni kezdett, közben gondolkodva: A pokolba is, hány éve már, hogy utoljára háborús zónában jártam?

Lépteket hallott maga mögött és hátranézett. Ali rohant mögötte, rettenetesen vigyorogva, és még két másik ember volt a sarkában. A másik kettő fedezékben futott a folyóparton.

Egy pillanattal később elérte a hidat és a lassan égő gyújtózsinór mellett féltérdre huppant, eközben leejtvén válláról az oldalzsákot. Tovább számolgatott magában, amíg nagy nehezen kinyitotta a táskát és zsebkéséért kotorászott benne. A tankok már csak egy perc távolságra vannak, gondolta, A gyújtózsinór égési sebessége harminc-negyvenöt másodpercenként egy láb volt. Vajon ez a tekercs lassú, átlagos vagy gyors? Úgy emlékezett, hogy ez pont a gyors fajta. Mondjuk egy láb, esetleg harminc másodperces késés. Ő pedig harminc másodperc alatt százötven yardot tud futni – ez éppen hogy csak elég a biztonságra.

Kinyitotta a zsebkést és Alinak nyújtotta, aki mellette térdelt. Ellis megragadta a gyújtózsinórt egy lábnyira attól a ponttól, ahol az a robbanófejhez csatlakozott, és mindkét kezével Ali felé nyújtotta, hogy az vágja el. Egyik végét a bal kezében tartotta, az égő zsinórt pedig a jobb kézben. Nem volt benne biztos, hogy itt van-e már az

ideje meggyújtani a másik végét. Látnia kellett, milyen messzire voltak a tankok.

Ellis fölmászott a töltésre, még mindig kezében tartva a gyújtózsinór két végét. Mögötte a folyóban vonszolódott a Primacord. Feldugta fejét a híd mellvédjén. A nagy fekete tankok rendületlenül közelítettek. Milyen hamar érnek ide? Vadul tippelt. Számolta a másodperceket, mérte haladásukat; és aztán, már nem számítgatva, csak a legjobbakban bízva az elvágott gyújtózsinór végét összekötötte azzal a résszel, ami a bombához volt csatlakoztatva.

Az égő zsinórt óvatosan a földre helyezte és rohanni kezdett.

Ali és a másik két gerilla a nyomában.

Eleinte a folyópart elrejtette őket a tankok elől, de ahogy közelebb értek, a négy rohanó ember láthatóvá vált.

Ellis a lassú másodperceket számolta, míg a tankok morajlása dübörgéssé nem vált.

A tankban ülő fegyveresek csak egy pillanatig haboztak: a rohanó afgánok akár gerillák is lehetnek, s így remek célbalövési gyakorlatnak számítanak. Dupla puffanás hallatszott és Ellis feje fölött két lövedék repült el. Irányt változtatott, most oldalirányt futva, el a folyótól, arra gondolva, hogy a géppisztolyos most állítja be a lőtávolságot... most irányítja felém a puskacsövet... most céloz... most! Ismét félreugrott, újra a folyó felé véve az irányt, és egy másodperc múlva meghallotta a dörrenést. A lövedék közel csapódott be, telespriccelve őt földdel és kövekkel. A következő eltalál, gondolta, hacsak az az átkozott bomba föl nem robban előbb. Le van szarva. Mi a fenének kellett bemutatnom Masudnak, hogy milyen fasza gyerek vagyok? Ekkor meghallotta, hogy kibiztosítanak egy géppuskát. Nehéz egy mozgó tankból egyenesen előre célozni – gondolta – de talán abba is hagyják. Lelki szemeivel látta kilövellni a felé száguldó golyókat, és kezdett elhajolgatni és kígyózni. Egy pillanat alatt rájött, hogy pontosan ki tudja találni, mit fognak az oroszok csinálni: megállítják a tankokat ott, ahonnan tisztán látják a menekülő gerillákat és ez a pont a hídon lesz. De vajon felrobban-e a bomba még azelőtt, hogy a géppisztolyosok eltalálnák célpontjaikat? Még gyorsabban futott, szíve kalapált, s mohón kapkodta a levegőt. Nem akarok meghalni, még akkor sem, ha Jane őt szereti, gondolta.

Látta, hogy egy golyó majdnem pont mellette fúródik egy sziklába. Irányt változtatott, de a golyózápor követte. Reménytelennek tűnt: könnyű célpont volt. Hallotta, hogy az egyik gerilla fölordít mögötte, aztán őt találták el, kétszer is: égő fájdalmat érzett a csípőjén, aztán egy nagyerejű ütést érzett a fenekén. A második ütés egy pillanatra megbénította a lábát, megbotlott és elesett, összezúzva a mellét, majd a hátára gurult. Fölállt, semmibe véve a fájdalmat és megpróbált mozogni. A két tank megállt a hídon. Ali, aki közvetlenül mögötte volt, kezét Ellis hónalja alá téve megpróbálta fölemelni őt. Ez a páros olyan volt, mint a tojásokat költő kacsák: nem létezett olyan céllövő a tankban, aki eltéveszthette volna őket.

Ekkor a bomba felrobbant.

Gyönyörű volt.

A négy egyidejű robbanás egyszerűen lemetszette a hidat mindkét végén, csupán a középső részt hagyva meg – rajta a két tankkal –, teljességgel támaszték nélkül. Először lassan hullott alá, törött végei recsegtek–ropogtak; aztán teljesen szabaddá vált és lezuhant, igen látványosan, bele a rohanó folyóba, óriási csobbanással érkezve a vízbe. A víz méltóságteljesen vált ketté, egy pillanatra látni engedte a folyómedret, aztán mennydörgésszerű robajjal ismét bezárult.

Amikor a zaj elhalt, Ellis hallotta a gerillák örömkiáltásait. Néhányuk előbújt a fedezékből és a félig elsüllyedt tankok felé rohant. Ali lábra állította Ellist. Lába már nem volt érzéketlen és hirtelen érezte, hogy nagyon fáj.

– Nem vagyok biztos benne, hogy tudok menni – mondta Alinak dari nyelven. Tett egy lépést és össze is esett volna, ha Ali nem fogja. – Ó, beszarok – mondta Ellis angolul. – Azt hiszem, golyó van a seggemben.

Lövéseket hallott. Fölnézve meglátta a túlélő oroszokat, akik megpróbáltak kimenekülni a tankokból, miközben a gerillák lelövögették őket, ahogy fölbukkantak. Ezek az afgánok hidegvérű disznók. Ahogy lenézett, látta, hogy nadrágjának jobb szárát átitatta a vér. Ez a felszíni sérüléstől lehet, vélte: úgy érezte, a golyó még mindig elzárja a másik sebet. Masud jött oda hozzá, szélesen mosolyogva.

– Ezt a hidat, ezt igazán jól csináltad – mondta nehézkes francia kiejtésével. – Csodálatosan!

– Köszönöm – szólt Ellis. – De nem azért jöttem ide, hogy hidakat robbantgassak. – Gyengének érezte magát és kicsit szédült, de itt volt az ideje, hogy elintézze a dolgát. – Azért jöttem, hogy egyezséget kössek.

Masud kíváncsian nézett rá.

– Honnan jössz?

– Washingtonból. A Fehér Házból. Az Egyesült Államok elnökét képviselem.

Masud minden meglepődés nélkül bólintott.

– Jó. Nagyon örülök.

Ekkor Ellis elájult.

*

Ellis még aznap éjjel mindent elmondott Masudnak.

A gerillák összeeszkábáltak egy hordágyat és elcipelték Ellist fel a völgyben Astanába, ahol alkonyatkor megálltak. Masud már elküldött egy futárt Bandába Jean-Pierre-ért, aki valamikor másnapra várható, hogy kivegye a golyót Ellis hátsó feléből. Időközben mindannyian letelepedtek egy farm udvarában. Ellis fájdalma tompult, de az út elgyengítette. A gerillák primitív kötést tettek sebeire.

Úgy egy órával az érkezésük után forró, édes zöld teát kapott, ami valamelyest életet öntött belé, aztán kicsit később mindannyian epret és joghurtot kaptak vacsorára. Ahogy Ellis megfigyelte, ez általában mindig így volt a gerilláknál, akkor is, amikor a konvojjal Pakisztánból jöttek a Völgybe: egy vagy két órával azután, hogy valahová megérkeztek, előkerült az étel. Ellis nem tudta, hogy vették-e vagy ajándékba kapták, de sejtette, hogy ingyen kapták, néha szívesen adva, néha kelletlenül.

Mikor ettek, Masud Ellis mellé ült, és a következő néhány perc alatt a legtöbb gerilla, mintegy véletlenül, félrehúzódott, egyedül hagyván Masudot és két hadnagyát Ellis-szel. Ellis tudta, hogy most

kell beszélnie Masuddal, különben egy hétig nem lesz rá alkalom. Ugyanakkor túl gyengének és kimerültnek érezte magát ehhez a kényes és bonyolult feladathoz.

Masud így szólt:

– Sok évvel ezelőtt egy idegen ország megkérte Afganisztán királyát, hogy adjon a háborújához segítségül ötszáz harcost. Az afgán király a mi völgyünkből küldött embert azzal az üzenettel, hogy öt oroszlán sokkal jobb, mint ötszáz róka. Innen kapta a nevét az Öt Oroszlán Völgye. –Mosolygott. – Te ma oroszlán voltál.

Ellis válaszolt:

– Én egy olyan legendát hallottam, ami szerint volt öt nagy harcos, akiket Öt Oroszlánnak hívtak, s mindegyikük a völgybe vezető öt út egyikét vigyázta. És azt is hallottam, hogy ezért hívnak téged a Hatodik Oroszlánnak.

– Elég a legendákból – mondta Masud mosolyogva. – Mit akarsz nekem mondani?

Ellis betanulta ezt a beszélgetést, de az ő szövegkönyvében nem ilyen rövid bevezetővel kezdődött. Valóban, a keleti köntörfalazás nem Masud stílusa volt. Ellis így szólt:

– Először azt szeretném, ha értékelnéd ezt a háborút.

Masud bólintott, néhány másodpercig gondolkodott, majd beszélni kezdett:

– Az oroszoknak tizenkétezres csapata van Rokhában, a völgy kapujában. A harcrend mindig ugyanaz: először aknamezők, aztán afgán csapatok, s csak aztán az orosz csapatok, hogy a futásban megállítsák az afgánokat. Erősítésként újabb tizenkétezer embert várnak. Azt tervezik, hogy két héten belül nagy offenzívát indítanak a völgy ellen. Céljuk, hogy erőinket teljesen lerombolják.

Ellis azon tűnődött, honnan szedi Masud ezeket a pontos értesüléseket, de nem volt olyan tapintatlan, hogy ezt meg is kérdezze.

– És sikeres lesz az offenzíva?

– Nem – mondta Masud nyugodt bizakodással. – Amikor támadnak, eltűnünk a hegyek között, úgyhogy nem lesz senki, akivel harcoljanak. Ha abbahagyják, mi föntről, a hegyekből fogjuk őket zaklatni és elvágjuk összeköttetéseiket. Fokozatosan teljesen kifárasztjuk őket. Meg fogják látni, hogy óriási erőforrásokat pazarolnak olyan területek megtartására, amelyek nem jelentenek nekik katonai előnyt. Végül majd visszavonulnak. Mindig így van.

Ez a gerillaháború összegzésének tankönyve volt, mérlegelte Ellis. Nem volt kérdéses; hogy Masud igen sokat taníthatna a többi törzsi vezetőnek.

– Mit gondolsz, az oroszok meddig folytathatják ezeket a hiábavaló támadásokat?

– Minden Isten kezében van – vonta meg vállát Masud.

– Képes leszel valaha is kiűzni őket az országodból?

– A vietnamiak kiűzték az amerikaiakat – válaszolta mosolyogva Masud.

– Tudom, ott voltam – szólt Ellis. – Tudod, hogyan csinálták?

– Véleményem szerint az egyik fontos tényező, hogy a vietnamiak az oroszoktól megkapták a legmodernebb fegyvereket, különösen a hordozható, földről irányított légvédelmi lövedékre gondolok, hisz ez az egyetlen módja annak, hogy a gerillák a repülők és a helikopterek ellen harcolhassanak.

– Egyetértek – válaszolta Ellis. – S ami még fontosabb, az Egyesült Államok kormánya is egyetért ezzel. Szeretnénk segíteni nektek abban, hogy jobb fegyvereitek legyenek. De látnunk kell, hogy valóban juttok-e valamire ezekkel a fegyverekkel az ellenséggel szemben. Az amerikai emberek szeretik tudni, mit kapnak a pénzükért. Szerinted milyen rövid idő alatt képes az afgán ellenállás egyesülni, és országos méretű támadást indítani az oroszok ellen úgy, ahogy azt a vietnamiak tették a háború vége felé?

Masud kétkedve rázta meg a fejét.

– Az ellenállás egységéről beszélni még igen korai.

– Mik a fő akadályai? – Ellis visszatartotta lélegzetét, azon imádkozva, hogy Masud a várt választ mondja.

– A fő akadály a különböző harcoló csoportok közti bizalmatlanság.

Ellis titokban nagyot sóhajtott a megkönnyebbüléstől.

Masud folytatta:

– Különböző törzsek vagyunk, különböző nemzetek és különbözőek a parancsnokaink. Más gerillacsoportok megtámadják az én konvojaimat és ellopják az utánpótlásomat.

– Bizalmatlanság – ismételte Ellis. – Még mi más?

– Az érintkezés. Rendszeres üzenetváltásra lenne szükségünk. Végül is rádiókapcsolat kellene, de az még a távoli jövőben van.

– Bizalmatlanság és rossz érintkezés. – Ellis éppen ezt szerette volna hallani. – Beszéljünk valami másról. – Rettentően fáradtnak érezte magát: igen sok vért vesztett. Küzdött az erős vágy ellen, hogy becsukja a szemét. – Ti itt a völgyben a gerillaháború művészetét sokkal magasabb fokra emeltétek, mint bárhol máshol Afganisztánban. Más gerillavezetők még mindig arra pocsékolják erőforrásaikat, hogy megvédjék a sík területeket és erős pozíciókat támadjanak. Azt szeretnénk, ha az ország más vidékeiről származó férfiakat is kiképeznél a modern gerilla-taktikára. Gondolkodnál ezen?

– Igen és azt hiszem, tudom már, mire akarsz kilyukadni – szólt Masud. – És úgy egy év után az ellenállás minden zónájában lenne egy olyan mag, akiket az Öt Oroszlán Völgyében képeztek ki. Ők már ki tudnának építeni egy érintkezési láncot. Megértenék egymást, bíznának bennem… – Itt elharapta a mondatot, de Ellis látta az arcán, hogy még mindig az ebben rejlő lehetőséget forgatta a fejében.

– Rendben – mondta Ellis. Elfogyott az ereje, de már majdnem a dolog végére ért. – Íme a megállapodás. Ha megszerzed más parancsnokok beleegyezését és elkezded a kiképző programot, az USA-tól kaptok RPG–7 típusú rakétavetőt, légvédelmi lövedéket és rádió-felszerelést. De két másik fontos vezérnek is benne kell lennie

az egyezségben. Jahan Kamilnak a Pieh Völgyből és Amal Azizinak, Faizabad vezérének.

Masud gyászos grimaszt vágott.

– A két legkeményebbet kaptad ki.

– Tudom – mondta Ellis. – Meg tudod csinálni?

– Hadd gondolkozzak rajta – mondta Masud.

– Rendben. – Teljesen kimerülve Ellis visszafeküdt a hideg földre, és lehunyta a szemét. Egy pillanat múlva már aludt.

TIZEDIK FEJEZET

Jean-Pierre a legsötétebb kétségbeesésben sétálgatott céltalanul a holdsütötte földeken. Egy héttel ezelőtt még eleget tett az elvárásoknak, boldog volt, uralta a helyzetet, hasznos munkát végzett, míg a nagy lehetőségre várt. Most mindennek vége, értéktelennek, sikertelennek és lecsúszottnak érezte magát.

Nem volt kiút. Újra és újra végig futott a lehetőségeken, de mindig ugyanarra az eredményre jutott: el kell hagyni Afganisztánt.

Neki, mint kémnek, befellegzett. Semmilyen eszköze nem volt arra, hogy kapcsolatba lépjen Anatolijjal; és ha Jane nem törte volna szét a rádiót, akkor is képtelen lenne elhagyni a falut, hogy Anatolijjal találkozzon, hiszen Jane azonnal tudná, mit csinál és megmondaná Ellisnek. Valahogy el kellene hallgattatnia Jane-t (ne gondolj rá, még csak ne is gondolj rá), de ha bármi történne vele, Ellis tudni akarná az okát. Minden Ellishez vezet. Szeretném megölni Ellist – gondolta –, ha lenne hozzá merszem. De hogyan? Nincs puskám. Mit csináljak, vágjam el a torkát egy szikével? Sokkal erősebb, mint én – soha nem tudnám legyőzni.

Arra gondolt, hogy fordulhatott minden ilyen rosszra. Ő és Anatolij óvatosak voltak. Olyan helyen szoktak találkozni, ahonnan jó kilátásuk nyílik minden irányba, így hát jó előre felkészülhettek arra, ha valaki megközelíti őket. De ki a fene gondolta volna, hogy Jane szegődik a nyomába? A lehető legmegdöbbentőbb balszerencse áldozata volt: hogy az a sebesült fiú éppen penicillin-érzékeny volt;

hogy Jane hallotta Anatolijt beszélni; hogy felismerte az orosz akcentust; és hogy még Ellis is felbukkant, hogy bátorságot töltsön belé. Ez igenis balszerencse volt. De a történelemkönyvek soha nem emlékeznek meg azokról, akik majdnem nagy emberek lettek. Minden tőlem telhetőt megtettem, Papa, gondolta; és szinte hallotta is apja válaszát: “Engem nem érdekel, hogy minden tőled telhetőt megtettél-e vagy sem, azt akarom tudni, sikerült-e vagy kudarcot vallottál.”

A falu közelébe ért. Úgy döntött, bemegy. Rosszul aludt, de nem volt más választása, mint lefeküdni. Hazafelé vette az útját.

Valahogy, furcsa módon, az a tény, hogy Jane még mindig az övé volt, nem jelentett nagy vigaszt. Hogy titkát leleplezték, ez azzal járt, hogy kapcsolatuk még kevésbé volt bizalmas, s talán soha többé nem is lesz az. Tovább nőtt közöttük a távolság, noha azt tervezték, hogy hazatérnek, és európai, új életükről beszélgettek.

Legalább még mindig átölelték egymást éjszakánként az ágyban. Ez is valami volt.

Jean-Pierre bement a boltos házába. Arra számított, hogy Jane már ágyban lesz, de meglepetésére még mindig fönt volt. Ahogy belépett, a nő mindjárt beszélni kezdett.

– Egy futár jött érted Masudtól. Astanába kell menned. Ellis megsebesült.

Ellis megsebesült! Jean-Pierre szíve gyorsabban vert.

– Hogyan?

– Semmi súlyos. Ha jól értettem, a fenekébe kapott egy golyót.

– Első dolgom lesz, hogy holnap reggel odamegyek.

Jane bólintott.

– A futár veled megy. Éjfélre már itthon lehetsz.

– Értem.

Jane biztosra akart menni, ne legyen lehetősége Anatolijjal találkozni. Elővigyázatossága szükségtelen volt: Jean-Pierre-nek nem volt módja megszervezni egy ilyen találkát. Mindenesetre Jane most

a kisebb veszélyre koncentrált és elsiklott a nagyobb fölött. Ellis megsebesült és ez tette őt gyengévé. S ez mindent megváltoztatott.

Most Jean-Pierre meg is ölheti őt.

*

Jean-Pierre egész éjjel ébren volt, s ezen gondolkodott. Elképzelte Ellist, amint egy fügefa alatt fekszik egy matracon és fogát csikorgatja összetört csontja miatti fájdalmában, vagy esetleg sápadt és gyenge a sok vérveszteségtől. Látta önmagát, amint előkészíti az injekciót. "Ez egy antibiotikum, hogy megelőzzük a seb elfertőződését", mondaná, aztán az amerikai a túladagolás következtében szívrohamot kapna.

A természetes szívroham elég valószínűtlen volt, de nem kizárt egy harmincnégy éves férfinál, aki hosszabb, íróasztalnál töltött munka után megerőltette magát. Mindenesetre nem lesz vizsgálat, boncolás és gyanú: nyugaton nem kételkednének benne, hogy Ellis egy akcióban sebesült meg és az itt szerzett sérüléseibe halt bele. Itt a völgyben mindenki elfogadná Jean-Pierre diagnózisát. Ugyanúgy bíztak benne, mint a Masudhoz legközelebb álló hadnagyokban – s ez egészen természetes volt, hiszen ő legalább annyit áldozott föl a cél érdekében, mint bármelyikük; legalábbis ez volt a látszat. Nem, az egyetlen kétkedő Jane lenne. És mit tehetne ő?

A férfi nem tudta. Jane félelmetes ellenfél volt Ellis-szel a háttérben, de egyedül nem. Jean-Pierre talán meggyőzhetné Jane-t, hogy még egy évig maradjanak itt: megígérhetné neki, nem fogja elárulni a konvojokat, aztán majd csak találna újabb megoldást arra, hogy Anatolijjal fölvegye a kapcsolatot és aztán már csak arra kell várnia, hogy az oroszoknak hajszálpontosan megjelölhesse Masud tartózkodási helyét.

Hajnali két órakor megitatta Chantalt, aztán visszafeküdt. Még csak meg sem próbált aludni. Túl ideges volt, túl izgatott és túlságosan félt. Míg fektében arra várt, hogy felkeljen a nap, minden eszébe jutott, ami balul sikerülhet: Ellis megtagadhatja a kezelést; Jean-Pierre nem a megfelelő dózist adja be; lehet, hogy Ellisnek csak egy kis horzsolása van és már rendesen jár; talán Ellis és Masud már el is hagyták Astanát.

Jane rosszat álmodott. Dobálta magát és forgolódott mellette, időnként érthetetlen szótagokat motyogva. Csak Chantal aludt jól.

Hajnal előtt Jean-Pierre fölkelt, meggyújtotta a tüzet, és lement a folyóhoz fürödni. Mire visszaért, a futár már az udvaron volt, s a Fara által készített teát itta, s hozzá az előző napi kenyérmaradékot ette. Jean-Pierre ivott egy kis teát, de nem tudott enni semmit sem.

Jane a háztetőn etette Chantalt. Jean-Pierre fölment és mindkettőjüknek búcsúcsókot adott. Valahányszor Jane-hez ért, mindig eszébe jutott, hogyan verte meg, és ilyenkor úgy érezte, a szégyentől a hideg is futkározik a hátán. Úgy tűnt, Jane már megbocsátott neki, de ő nem tudott megbocsátani saját magának.

Öreg kancáját átvezette a falun, le a folyópart felé, aztán oldalán a futárral, lefelé indult a folyóparton. Innen Astanáig vezetett egy út, vagy legalábbis volt valami, amit útnak neveztek az Öt Oroszlán vidékén: egy keskeny, sziklás földsáv, nyolc vagy tíz láb széles, többé-kevésbé sík, remekül megfelel a szekereknek és a hadsereg dzsipjeinek, de egy tisztességes autót perceken belül kikészítene. A völgy tele volt keskeny, sziklás szurdokokkal, amelyek hellyel-közzel kiszélesedtek és művelhető földekké váltak egy vagy két mérföld hosszúságban, de egy mérföldnél soha nem váltak szélesebbé. A parasztok ezeken a helyeken is kikaparták maguknak az életet a terméketlen talaj ellenére, kemény munkával és okos öntözéssel. Az út elég jó volt ahhoz, hogy Jean-Pierre lefelé lovagolni tudjon.

Valamikor régen a völgy idillikus hely lehetett, gondolta, ahogy dél felé lovagolt a ragyogó reggeli napsütésben. Az Öt Oroszlán Folyó vízével öntözve, a magas völgyfalaktól védve, minden az ősi hagyományok szerint szervezve és semmi által nem zavarva, leszámítva néhány nuristani vajkereskedőt és a Kabulból érkező alkalmi rőfösöket, akár olyan is lehetne, mintha visszatértünk volna a középkorba.

S most a huszadik század igazán alaposan rájuk telepedett. Majdnem minden falu elszenvedett már bombatámadást: a vízimalmok lerombolva, a tisztásokat kráterek marják föl, az ősi fa vízvezeték forgácsokra törve, és a habarccsal összetartott kőhídból már csak néhány olyan kő maradt, aminek segítségével át lehetett jutni a rohanó folyón. A völgy gazdasági életére gyakorolt mindezen hatás, Jean-Pierre óvatos becslésével teljesen egyezett. Ez a ház egy

hentes boltja volt, de a fából készült asztalon egyáltalán nem volt hús. Ez a gyomverte föld valaha zöldségeskert volt, de a tulajdonosa már elmenekült Pakisztánba. Volt egy gyümölcsöskert is, ahol a gyümölcsök a földön rohadtak, ahelyett, hogy a háztetőn száradtak volna, hogy elrakják a hosszú, hideg télre: az asszony és a gyerekek, akik azt a gyümölcsöst gondozták, meghaltak, a férj pedig gerilla volt. Az a vályog- és kőkupac valaha mecset volt, és a falubeliek elhatározták, hogy sosem építik újjá; mert valószínűleg ismét lebombáznák. Mindez a hiábavaló rombolás csupán azért volt, mert az olyan emberek, mint Masud, megpróbáltak ellenszegülni a történelem folyamatának, és lóvá tették az ártatlan parasztokat, hogy támogassák őket. Ha Masudot elsöpörjük az útból, mindennek vége.

És ha Ellist eltávolítjuk, akkor Jean-Pierre foglalkozhat Masuddal.

Azon tűnődött, amint délfelé Astana felé közeledtek, vajon nagyon nehéz lesz-e beledöfnie a tűt. Az ötlet, hogy egy beteget megöljön, olyan groteszk volt, s maga sem tudta, hogyan reagáljon. Természetesen látott már betegeket meghalni, de akkor sem tudta megmenteni őket, ha odavolt a sajnálattól. Ha Ellis tehetetlenül fekszik előtte, s az ő kezében ott a tű, vajon gyötri-e majd a kétség, mint Macbethet, vagy ingadozni fog, mint Raszkolnyikov a Bűn és bűnhődésben?

Áthaladtak Sanganán, ahol csak temető volt és homokos part, aztán követték a folyókanyarulatnál az utat. Előttük termőföldek és fönn a hegyoldalon házak voltak. Egy-két perccel később egy tizenegy-tizenkét éves kisfiú jött feléjük a földeken át és nem a hegyen lévő falu felé vezette őket, hanem egy hatalmas ház irányába, ami a farmokon túl állt.

Jean-Pierre-ben még nem támadtak föl a kétségek, nem is habozott, csak valami olyan ideges aggódást érzett, mint az, akinek egy óra múlva valamilyen fontos vizsgát kell letennie.

Orvosi táskáját levette a lóról, a gyeplőt a fiúnak dobta és bement a farmépület udvarába.

Több mint húsz gerilla kuporgott a földön és bámult a levegőbe, ősi türelemmel várakozva. Ahogy körülnézett, Jean-Pierre látta,

Masud nincs ott, de két legközvetlenebb harcostársát észrevette. Ellis egy árnyékos sarokban feküdt egy pokrócon.

Jean-Pierre letérdelt mellé. Ellisnek nyilvánvalóan fájdalmai voltak a golyótól. Hason feküdt. Arca megfeszült, csikorgatta a fogait. Bőre sápadtvolt, homloka verejtékes. Rekedten lélegzett.

– Fáj, mi? – kérdezte Jean-Pierre angolul.

– Kibaszottul, ez az igazság – szűrte Ellis a fogai közül a szót.

Jean-Pierre lehúzta róla a takarót. A gerillák már levágták róla a ruhát és ideiglenes kötést tettek a sebre. Jean-Pierre ezt most leszedte. Azonnal látta, a sebesülés nem veszélyes. Ellis sok vért vesztett és az izomba fészkelődött golyó pokoli fájdalmat okozhatott, de nem ért csontot és elkerülte az ütőeret is – szóval a seb gyorsan be fog gyógyulni.

Nem, nem fog – emlékeztette magát Jean-Pierre. Egyáltalán nem gyógyul be.

– Először adok valami fájdalomcsillapítót – szólt.

– Azt nagyon tudnám értékelni – mondta Ellis mohón.

Jean-Pierre fölemelte a pokrócot. Ellisnek kereszt alakú, nagy seb volt a hátán. Jean-Pierre azon tűnődött, vajon hol kaphatta.

Soha nem fogom megtudni, mondta magában.

Kinyitotta az orvosi táskát. Most megölöm Ellist, gondolta. Még soha nem öltem meg senkit, mégcsak véletlenül sem. Milyen lehet gyilkosnak lenni? Az emberek nap mint nap megteszik ezt az egész világon: a férfiak megölik a feleségüket, a nők a gyerekeiket, orgyilkosok a politikusokat, a betörők a háztulajdonosokat, a hóhérok a gyilkosokat. Elővett egy hatalmas tűt és kezdte feltölteni digitoxinnal: ez a gyógyszer kis ampullákban van, így négyet is ki kellett nyitnia, hogy meglegyen a halálos dózis.

Milyen lesz végignézni, ahogy Ellis meghal? A gyógyszer első hatásaként Ellis pulzusa erősen fölszökik. Ezt érezni fogja, izgatott, nyugtalan lesz tőle. Aztán a méreg megzavarja a szívritmust, rendezetlen lesz a szívverése, minden normális ütést egy kicsi fog követni. Ekkor már rettenetesen rosszul lesz. Végül a szívverések

teljesen szabálytalanná válnak, a felső és alsó kamrák egymástól teljesen függetlenül működnek, és Ellis kínok között, rémületben fog meghalni. És mit fogok tenni, gondolta Jean-Pierre, ha fájdalmában üvöltve kéri, hogy én, az orvos, segítsek rajta? Hagyjam, hogy rájöjjön, a halálát akarom? Sejtessem vele; hogy megmérgeztem? Mondjak neki nyugtató szavakat, legkellemesebb kórházi modoromban és próbáljam megkönnyíteni a halálát? Csak feküdj nyugodtan, ez csupán a fájdalomcsillapító normális mellékhatása, nemsokára minden rendben lesz.

Az injekció készen volt.

Meg tudom tenni, ébredt rá Jean-Pierre. Megölhetem. Csak épp azt nem tudom, mi lesz énvelem azután.

Szabaddá tette Ellis karját és puszta megszokásból lemosta alkohollal.

Ebben a pillanatban érkezett meg Masud.

Jean-Pierre nem hallotta hogy közeledik, olyan volt, mint aki a semmiből bukkan elő. Jean-Pierre fölugrott. Masud a karjára tette a kezét.

– Megijesztettelek, Monsieur le docteur – mondta. Letérdelt Ellis feje mellé. – Megfontoltam az amerikai kormány ajánlatát – mondta Ellisnek franciául.

Jean-Pierre is ott térdelt, és jobb kezében az injekciós tűvel megdermedt. Miféle ajánlat? Mi az ördögöt jelent ez ? Masud nyíltan beszélt, mintha Jean-Pierre is egyik bajtársa lenne – és bizonyos módon az is volt –, de Ellis… Ellis indítványozhatja, hogy beszéljenek négyszemközt.

Ellis némi erőfeszítéssel félkönyökre emelkedett. Jean-Pierre visszatartotta a lélegzetét. De Ellis csak ennyit mondott:

– Folytasd.

Túl kimerült, gondolta Jean-Pierre és túl nagy fájdalmai vannak ahhoz, hogy az elővigyázatosságra gondoljon, de emellett neki sincs több oka gyanakodnia rá, mint Masudnak.

– Rendben van – szólt Masud. – De még mindig azon töröm a fejem, hogy a rám eső feladatot hogyan teljesítsem.

Hát persze! – gondolta Jean-Pierre. Az amerikaiak nem azért küldtek egy első osztályú CIA ügynököt, hogy az megtanítson néhány gerillát arra, hogyan kell hidakat és alagutakat robbantani. Ellis megállapodást kötni jött! Masud folytatta:

– Ezt a tervet, hogy más zónabeli katonákat képezzünk ki, meg kell magyarázni a többi parancsnoknak. Ez nehéz lesz. Gyanakodni fognak – különösen, ha én teszem meg ezt az ajánlatot. Neked kellene ezt előterjeszteni és elmondani, kormányod mit ajánl cserébe.

Jean-Pierre nagyon figyelt. Azt tervezik, hogy más zónabeli katonákat is kiképezzenek! Mi a fenére megy ki ez az egész?

Ellis nehézkesen beszélt.

– Boldogan megteszem. Csak hívd össze őket.

– Igen – mosolygott Masud. – Konferenciát fogok összehívni az Ellenállás valamennyi vezetője számára az Öt Oroszlán Völgyébe, Darg faluba, nyolc nap múlva. Még ma futárokat küldök azzal az üzenettel: itt van az Egyesült Államok kormányának egy képviselője, hogy a fegyverutánpótlásáról tárgyaljon.

Konferencia! Fegyverutánpótlás! A megállapodás kezdett világosan körvonalazódni Jean-Pierre előtt. De mit kezdjen ő ezzel?

– El fognak jönni? – kérdezte Ellis.

– Sokan – mondta Masud. – A nyugati sivatagokban lévő bajtársaink nem: túl messze vannak és nem ismernek bennünket.

– És mi van azzal a kettővel, akit kiváltképpen akarunk, Kamillal és Azizival?

– Isten kezében vagyunk – vont vállat Masud.

Jean-Pierre remegett az izgalomtól. Ez lesz a legjelentősebb esemény az Afgán Ellenállás történetében.

Ellis a zsákjában kotorászott, ami a feje mellett volt a földön.

– Talán segíthetek neked Kamilt és Azizit meggyőzni – mondta. Két kis csomagot húzott elő, s az egyiket kibontotta. Lapos, négyszögletes sárga fémdarab volt benne. – Arany – mondta Ellis. – Mindegyik körülbelül ötezer dollárt ér.

Kész vagyon volt: ötezer dollár egy átlagos afgán több mint kétévi jövedelme volt.

Masud kezébe vette az aranyat és méricskélte.

– Mi ez? – kérdezte, a lapocska közepébe nyomott ábrára mutatva.

– Az Egyesült Államok elnökének pecsétje – mondta Ellis.

Okos, gondolta Jean-Pierre. Éppen ez az , amivel hatni lehet a törzsi vezetőkre, ugyanakkor ellenállhatatlanul kíváncsivá is teszi őket, hogy találkozhassanak Ellisszel.

– Segít ez rábeszélni Kamilt és Azizit? – kérdezte Ellis.

– Azt hiszem, eljönnek – bólintott Masud.

Az életedre fogadhatsz, hogy eljönnek, gondolta Jean-Pierre. És hirtelen pontosan tudta, mit kell tennie. Masud, Kamil és Azizi, az Ellenállás három nagy vezére nyolc nap múlva együtt lesz Dargban.

Meg kell mondania Anatolijnak.

Akkor Anatolij valamennyiüket meg tudná ölni.

Ez az, gondolta Jean-Pierre, ez az a perc, amire várok mióta csak a völgybe jöttem. Ott kapom el Masudot, ahol akarom, és még két másik lázadó vezért is.

De hogyan értesítsem Anatolijt?

Kell hogy legyen valamilyen módja.

– Csúcstalálkozó – mondta Masud. Meglehetősen büszkén mosolygott.

– Jó kezdet lesz ez az Ellenállás egységének megszületéséhez, igaz?

Vagy az lesz – gondolta Jean-Pierre –, vagy a vég kezdete. A föld felé fordította az injekcióstűt, megnyomta és kiürítette. Figyelte, hogy a méreg hogyan szívódik be a poros talajba. Új kezdet, vagy a vég kezdete.

*

Jean-Pierre érzéstelenítőt adott Ellisnek, kiszedte a golyót, kitisztította a sebet, új kötést tett rá és antibiotikumot adott neki fertőzés ellen. Aztán két gerillával foglalkozott, akik az összetűzéskor könnyebben megsérültek. Addigra elterjedt a hír a faluban, hogy itt az orvos, és egy kisebb csoport beteg gyűlt össze az udvaron. Jean-Pierre ellátott egy bronchitiszes csecsemőt, kezelt egy könnyebb fertőzést és egy mullahot, akinek bélférge volt. Aztán ebédelt. A délután közepe felé összepakolt, fölmászott Maggie-re és elindult hazafelé.

Ellist otthagyta. Sokkal jobb neki, ha néhány napig ott marad – a seb gyorsabban gyógyul, ha nyugodtan fekszik. Most, szöges ellentétben a korábbiakkal, azért izgult, hogy Ellis jó egészségben maradjon, mert ha meghal, a konferencia elmarad.

Míg az öreg lóval fölfelé poroszkált a völgyben, lázasan törte a fejét, hogyan léphetne kapcsolatba Anatolijjal. Persze egyszerűen meg is fordulhatna, és lefelé vehetné az útját a völgyben Rokha felé, és föladhatná magát az oroszoknak. Feltéve, hogy nem lőnék le, amint meglátják, pillanatokon belül Anatolij előtt állhatna. De akkor Jane tudná, hová ment és mit csinált, megmondaná Ellisnek, az pedig megváltoztatná a konferencia helyét és idejét.

Valahogy levelet kell küldenie Anatolijnak. De ki viszi el?

Menekültek állandóan vonultak át a völgyön, útban a hetven mérföldre lévő, az oroszok által elfoglalt város, Charikar, vagy a száz mérföldre lévő főváros, Kabul felé. Jöttek Nurisztánból farmerek, akik vajat és sajtot szállítottak; voltak cserepeket és edényeket árusító vándorkereskedők; pásztorok, akik kisebb birkanyájakat tereltek a piacra; nomád családok, akik titokzatos ügyleteiket intézve vándoroltak. Bármelyiküket meg lehetne vesztegetni, hogy vigyenek el egy levelet postára, vagy egyszerűen csak adják egy orosz katona kezébe. Kabul három, Charikar kétnapi járásra volt. Rokha, ahol orosz katonák voltak , de posta nem,

mindössze egy nap távolságra feküdt. Jean-Pierre biztosra vette, találna valakit, aki teljesíti a megbízatást. Persze annak a veszélye is fönnállt, hogy a levelet kibontják, elolvassák, Jean-Pierre-t fölkutatják, megkínozzák és megölik. Erre a kockázatra fel kell készülnie. De volt még egy bökkenő. Ha az üzenetvivő megkapja a pénzt, vajon tényleg elviszi a levelet? Semmi sem akadályozhatja meg benne, hogy útközben "elveszítse". Jean-Pierre soha nem tudná meg, mi történt. Az egész dolog túlságosan is bizonytalan volt.

Még mindig nem talált megoldást a problémára, amikor alkonyatkor elérte Bandát. Jane a boltos házának tetején, Chantallal a térdén élvezte az esti szellőt. Jean-Pierre intett nekik, majd bement a házba, orvosi táskáját a raktárszoba csempézett pultjára tette. Ekkor történt, hogy táskája kiürítése közben megpillantotta a diamorphine tablettákat, és rájött, ki az az egyetlen személy, akire rábízhatja Anatolij levelét.

Keresett egy tollat a táskájában. Egy csomag vattának a papírjából letépett egy darabot – a völgyben nem volt papír. Franciául írt:

"Anatolijnak, a KGB ezredesének."

Eléggé melodramatikusnak hangzott, de nem tudta, hogyan kezdje el. Nem tudta Anatolij teljes nevét és nem tudta a címét sem.

Folytatta:

"Masud tanácskozásra hívta össze a lázadás vezéreit. Mához nyolc napra találkoznak, augusztus 27-én csütörtökön, Dargban, Bandától délre a következő faluban. Valószínűleg mind a mecsetben alszanak majd, és egész pénteken együtt maradnak, ami szent nap. A konferenciát azért hívták össze, hogy egy CIA ügynökkel tárgyaljanak, akit én Ellis Thalerként ismerek és aki egy hete érkezett a völgybe.

Itt a mi nagy lehetőségünk!"

Odaírta a dátumot és úgy írta alá, hogy "Simplex".

Nem volt borítékja – még csak nem is látott egyet sem, mióta elhagyta Európát. Azon tűnődött, hogy volna a legjobb lezárni a levelet. Ahogy körülnézett, a gyógyszeradagolásra szolgáló műanyag

tartókra esett a tekintete. Öntapadós címkékkel együtt érkeztek, amiket Jean-Pierre sohasem használt, mert nem ismerte a perzsa írást. Összegöngyölte a levelet és berakta az egyik tartóba.

Azon tűnődött, mit írjon rá. Előfordulhatott, hogy a csomag valami együgyű orosz katona kezébe kerül. Jean-Pierre elképzelt egy szemüveges, ideges tisztviselőt valami hideg irodában, vagy egy ostoba ökröt, aki éppen őrségen áll a szögesdrót kerítés előtt. Nem kétséges, a felelőség tologatása az orosz hadseregben is éppen olyan jól fejlett volt, mint a franciában, amikor Jean-Pierre katonai szolgálatát töltötte. Azon tűnődött, mit csináljon, hogy a küldemény elég fontosnak tűnjék és mindjárt egy magasabb rangú tisztnek nyújtsák át. Semmi értelme nem volt ráírni, hogy "fontos", vagy hogy "KGB" franciául, angolul vagy akár dari nyelven, mert a katona valószínűleg sem a latin, sem a perzsa betűket nem ismeri. Jean-Pierre meg nem ismerte a ciril betűket. Groteszk helyzet volt, hogy a háztetőn lévő nő, akinek lehetett hallani a hangját, amint éppen egy altatódalt énekelt, folyékonyan beszél oroszul, bármit az égvilágon le tudna írni, ha akarná. Végül azt írta, latin betűkkel, hogy "Anatolij – KGB", ráragasztotta a címkét a műanyag tokra, az egészet betette egy üres gyógyszeres dobozba, amin ez állt: "Méreg!", tizenöt nyelven és három nemzetközileg ismert jelzéssel. A dobozt átkötötte egy madzaggal.

Sietve mindent visszarakott a táskába, pótolta az Astanában elhasznált gyógyszereket is. Elővett egy marék diamorphine tablettát és ingzsebébe tette. Végezetül a "Méreg!" feliratú dobozt egy kopott törülközőbe csavarta.

Kilépett a házból.

– Lemegyek a folyóhoz mosakodni – kiáltott föl Jane-nek.

– Oké.

Gyorsan ment át a falun, kurtán bólintva egy-két embernek, majd a földek felé vette útját. Most csupa optimizmus volt. Terve sok kockázattal járt, de ismét reménykedhetett a nagy győzelemben. Elhaladt egy lóhereföld mellett, ami a mullahé volt, majd lemászott a teraszokon. Úgy egy mérföldnyire a falutól, a hegy egyik sziklás magaslatán, magányos, lebombázott ház állt. Már sötét volt, mikor Jean-Pierre megpillantotta. Lassan közeledett felé, óvatosan

lépkedve a hepehupás földön, bánva, amiért nem vitt magával lámpát.

Megállt egy törmelékkupacnál, ami valaha a ház eleje volt. Arra gondolt, bemegy, de a szag és a sötétség elriasztotta. Kiáltott egyet:

– Hé!

Egy alaktalan forma emelkedett föl a földről, megijesztve őt. Káromkodva ugrott hátra.

A malang fölállt.

Jean-Pierre a bolond csontvázszerű arcát, csapzott szakállát bámulta. Higgadtságát visszanyerve dari nyelven szólt:

– Az Úr legyen veled, szent ember.

– És veled is, doktor.

– Hogy van a gyomrod?

A férfi jelezte, hogy fáj: mint mindig, most is gyógyszert akart. Jean-Pierre adott neki egy diamorphine tablettát, de úgy, hogy az lássa a többit is, majd azokat visszaszórta a zsebébe. A malang bekapta a heroinját és azt mondta:

– Még akarok.

– Kaphatsz többet is – mondta Jean-Pierre. – Sokat.

Az mohón bólintott.

– El kell menned Charikarba és oda kell ezt adnod egy orosz katonának. – Jean-Pierre Charikar mellett döntött a plusz egy nap ellenére, mert Rokhától tartott, lévén az lázadó város, amit most ugyan ideiglenesen elfoglaltak az oroszok, de biztos, hogy nagy ott a zűrzavar és a csomag elveszhet; míg Charikar állandó jelleggel orosz terület volt. És a postahivatal helyett a katonát választotta, mert a malang valószínűleg nem képes bélyeget venni és postára adni valamit.

Figyelmesen nézte a férfi mosdatlan arcát. Azon tűnődött, vajon a fickó felfogta-e ezeket az egyszerű utasításokat, de az orosz katona

említésére kiült az arcára a rémület, s ez jelezte, hogy tökéletesen értett mindent.

Namármost, van-e valami módja, hogy Jean-Pierre megbizonyosodjék róla, a malang valóban követte az utasításait? Ő is eldobhatja bárhol a csomagot, aztán visszajöhet, esküdözve, a feladatot teljesítette, mert ahhoz elég esze volt, hogy felfogja, ez ügyben hazudhat is.

Jean-Pierre-nek támadt egy ötlete.

– És vegyél egy doboz orosz cigarettát – mondta.

A malang kinyújtotta üres tenyerét.

– Nincs pénz.

Jean-Pierre tudta, hogy nincs pénze. Adott neki száz afgán pénzt. Ez meggyőzi majd, hogy tényleg elment-e Charikarba. Vajon ettől most rákényszerül, hogy elvigye a csomagot?

Jean-Pierre így szólt:

– Ha megteszed, annyi tablettát kapsz, amennyit csak akarsz. De ne csapj be – mert ha ezt teszed, úgyis megtudom, s soha többé nem kapsz gyógyszert és a gyomorfájásod egyre rosszabb és rosszabb lesz, aztán fölpuffadsz, aztán a beleid fölrobbannak, mint egy gránát és kínok közt fogsz meghalni. Érted?

– Igen.

Jean-Pierre rábámult a halvány fényben. A férfi szeme fehérje megcsillant. Rémültnek látszott. Jean-Pierre odaadta neki a többi tablettát.

– Minden reggel vegyél be egyet, míg vissza nem érsz Bandába.

A férfi élénken bólintott.

– Most menj és meg ne próbálj becsapni.

A férfi megfordult és szaladni kezdett a durva ösvényen furcsa, állatokra emlékeztető járásával. Míg figyelte, ahogy az egyre sűrűsödő sötétségben eltűnik, Jean-Pierre azt gondolta: ennek az

országnak a jövője a te mocskos kezedben van, te szegény bolond ördög. Az Isten legyen veled.

*

Egy hét múlva a malang még nem tért vissza.

Szerdán, egy nappal a konferencia előtti napon Jean-Pierre már majdnem megháborodott. Minden órában azt mondta magának, hogy a következő órában biztos megérkezik. Valahányszor eltelt egy nap, arra gondolt, másnap bizonyára már itt lesz.

A repülők ténykedése a völgy fölött sűrűsödött, mintha csak Jean-Pierre aggodalmait akarná még ez is fokozni. A gépek egész héten a fejük fölött bömböltek, és a falukat bombázták. Banda szerencsés volt: csak egy bomba ért itt földet, ez is csak Abdullah lóhere táblájában ütött egy nagy lyukat, de az állandó zaj és veszély mindenkit idegesített. A feszültség hatására Jean-Pierre klinikáján előre megjósolhatóan egy csomó beteg gyűlt össze, mindegyiknél a stressz tünetei mutatkoztak: vetélések, házi balesetek, megmagyarázhatatlan hányinger és fejfájás. Jean-Pierre legszívesebben a pszichiátriát javasolta volna. Itt azonban a mullahhoz küldte őket. Se a pszichiátria, se az iszlám nem sokat segíthetett, hiszen a gyerekek baja maga a háború volt.

Automatikusan vizsgálta végig a délelőtti betegeket, néhány rutinkérdést tett föl dari nyelven, diagnózisát franciául közölte Jane-nel, sebeket kötözött, injekciókat adott, tablettákat és üveges gyógyszert osztogatott. A malangnak két napjába kerülhetett Charikarba érni. Tételezzük fel, hogy egy napjába került, amíg meg mert közelíteni egy orosz katonát és egy éjszakájába, hogy ezt kiheverte. Másnap reggel indulva, újabb két nap visszafelé. Tegnapelőtt kellett volna visszaérnie. Mi történt? Elvesztette a csomagot, és félelmében, rettegésében nem jött vissza? Bevette volna egyszerre az összes pirulát és beteg lett? Beleesett abba az átkozott folyóba és megfulladt? Vagy az oroszok céltáblának használták?

Jean-Pierre a karórájára nézett. Tíz óra harminc volt. Most már bármelyik percben megérkezhet a malang, hozva az orosz cigarettát, bizonyítékul, hogy tényleg járt Charikarban. Jean-Pierre egy pillanatig azon gondolkodott, hogyan magyarázza meg Jane-nek a

cigarettát, hiszen nem dohányzott. Aztán úgy döntött, hogy egy holdkóros tetteire nem szükséges magyarázatot keresni.

Éppen egy szomszéd völgyből való kisfiút kötözött, aki a főzéshez készült tűznél megégette a kezét, amikor kintről sietős léptek és üdvözlések hallatszottak, tehát valaki érkezett. Jean-Pierre visszafojtotta izgalmát és tovább kötözte a fiú kezét. Amikor meghallotta Jane hangját, megfordult és mélységes csalódására nem a malangot pillantotta meg, hanem két idegent.

Az első azt mondta:

– Az Úr legyen veled, doktor.

– És veled is – mondta Jean-Pierre. A hosszas üdvözléseket elkerülendő megkérdezte: – Mi a baj?

– Szörnyű bombázás volt Skabunban. Sokan meghaltak és sok a sebesült.

Jean-Pierre Jane-re nézett. Engedélye nélkül még mindig nem hagyhatta el Bandát, mert Jane attól félt, valahogy érintkezésbe lép az oroszokkal. De az is nyilvánvaló, ez alól a hívás alól nem húzhatta ki magát.

– Menjek? – kérdezte tőle franciául. – Vagy mész te? – Valójában nem akart menni, mert ez minden bizonnyal azt jelentette, hogy egész éjszaka ott kell maradnia, és rendkívül szerette volna már látni a malangot.

Jane habozott. Tudta, Jean-Pierre most arra gondol, hogyha ő megy, Chantalt is vinnie kell. Emellett tisztában volt vele, ő maga nem tudja ellátni a súlyos sérülteket.

– Rajtad áll – mondta Jean-Pierre.

– Te mész – mondta Jane.

– Rendben. – Skabun néhány órányira volt. Ha gyorsan dolgozik, ha nincs túl sok sérült, alkonyatra visszatérhet, gondolta Jean-Pierre.

– Megpróbálok még ma este visszajönni – mondta.

Jane odament hozzá és arcon csókolta.

– Köszönöm – mondta.

A férfi gyorsan ellenőrizte táskáját: morfium a fájdalom ellen, penicillin a sebfertőzés ellen, tűk és sebészcérna, sok-sok kötszer. Fejére tett egy sapkát és a vállára terített egy takarót.

– Nem viszem Maggie-t – mondta Jane-nek. – Skabun nincs messze és az út nagyon rossz. – Újra megcsókolta Jane-t, aztán a két hírhozó felé fordult. – Mehetünk – mondta.

Lementek a faluba, átgázoltak a folyón és fölmásztak a meredek túlsó parton. Jean-Pierre arra gondolt, hogy megcsókolta Jane-t. Ha sikerül a terve és az oroszok megölik Masudot, hogy fog reagálni? Tudni fogja, ő áll a dolog mögött. De abban biztos volt, nem fogja elárulni őt. És vajon továbbra is szeretni fogja? A férfi akarta őt. Mióta együtt voltak egyre ritkábban és ritkábban szenvedett attól a mélységes depressziótól, ami azelőtt rendszeresen megrohanta. Pusztán attól, hogy Jane szerette, úgy érezte, minden rendben van. És erre szüksége volt. Ugyanakkor sikerrel akarta teljesíteni küldetését. Arra gondolt: azt hiszem, sokkal jobban akarom a sikert, mint a boldogságot, és ezért kockáztatom, hogy Masud megölésének kedvéért elveszítem őt.

A három férfi délnyugat felé tartott a sziklás ösvényen, fülükben visszhangzott a rohanó folyó dübörgése. Jean-Pierre megkérdezte:

– Hány ember halt meg?

– Sok – mondta az egyik küldönc.

Jean-Pierre már hozzászokott az ilyesmihez. Türelmesen kérdezett tovább:

– Öt? Tíz? Húsz? Negyven?

– Száz.

Jean-Pierre nem hitt neki: Skabunnak nem volt száz lakója.

– Hány sebesült meg?

– Kétszáz.

Ez nevetséges volt. Hát nem érzi ez az ember, tűnődött Jean-Pierre. Vagy attól való félelmében túlzott, ha kis számokat mond, az

orvos sarkon fordul és visszamegy? Vagy talán azért volt, mert a férfi tíznél tovább nem tudott számolni.

– Milyen fajta sérülések? – kérdezte Jean-Pierre.

– Golyók, vágások, vér.

Ez sokkal inkább harcban szerzett sérülésekre emlékeztetett. Bombázásnál agyrázkódás, égés, és a leomló épületek okozta zúzódások fordulnak elő. Ez az ember nyilvánvalóan igen rossz szemtanú. Semmi értelme sem volt tovább kérdezni.

Bandától néhány mérföldnyire letértek a sziklás útról, és észak felé fordultak, egy Jean-Pierre számára eddig ismeretlen ösvényen.

– Ez vezet Skabun felé? – kérdezte.

– Igen.

Nyilvánvalóan ez egy rövidebb út volt, amit ő még nem fedezett fel. De biztos a megfelelő irányba haladnak.

Néhány pillanat múlva megláttak egy olyan kis kőkunyhót, ahol az utasok pihenni vagy éjszakázni szoktak. Jean-Pierre meglepetésére a két hírnök az ajtó nélküli bejárat felé vette útját.

– Nincs időnk pihenni – mondta nekik ingerülten. – Beteg emberek várnak.

Ekkor Anatolij lépett ki a kunyhóból.

Jean-Pierre megdöbbent. Nem tudta, ujjongjon-e, amiért most beszámolhat Anatolijnak a konferenciáról, vagy rettegjen, nehogy az afgánok megöljék Anatolijt.

– Ne aggódj – szólt Anatolij, olvasva arckifejezésében. – Ők az afgán hivatalos hadsereg katonái. Én küldtem őket érted.

– Te jó ég! – Ez zseniális volt. Skabunban nem volt bombázás – ez egy csel volt, amit azért talált ki Anatolij, hogy Jean-Pierre-t idecsalja. – Holnap – mondta Jean-Pierre izgatottan –, holnap valami rendkívül fontos dolog történik!

– Tudom, tudom – megkaptam az üzenetedet. Ezért vagyok itt.

– Szóval elkapjátok Masudot…?

Anatolij örömtelenül mosolygott, kimutatva dohányszínű fogait.

– Elkapjuk Masudot. Nyugodj meg.

Jean-Pierre észrevette, hogy úgy viselkedik, mint egy izgatott gyerek karácsonykor. Nagy erőfeszítéssel leküzdötte lelkesedését.

– Amikor a malang nem ért vissza, arra gondoltam…

– Tegnap érkezett Charikarba – mondta Anatolij. – Csak a jó Isten tudja, mi történt vele útközben. Miért nem használtad a rádiót?

– Összetört – mondta Jean-Pierre. Most nem akarta megmondani, mi a helyzet Jane-nel. – A malang mindent megtesz nekem, mert ellátom heroinnal, aminek már teljesen a rabja.

Anatolij egy pillanatra keményen Jean-Pierre-re nézett, szemében mintha valami csodálatféle lett volna.

– Örülök, hogy mellettem állsz – mondta.

Jean-Pierre mosolygott.

– Többet akarok tudni – mondta Anatolij. Átkarolta Jean-Pierre vállát és a kunyhóba vezette. Leültek a földre és Anatolij rágyújtott.

– Hogyan értesültél erről a konferenciáról? – kezdte.

Jean-Pierre beszélt neki Ellisről, a sebesüléséről, arról, mit beszélt Masud Ellisszel, míg Jean-Pierre az injekciót készült beadni, az aranylapokról, a kiképzési tervről és az ígért fegyverekről.

– Ez fantasztikus – mondta Anatolij . – Most hol van Masud?

– Nem tudom. De valószínűleg ma érkezik Dargba. Legkésőbb holnap.

– Honnan tudod?

– Ő hívta össze a találkozót – hogy maradhatna el éppen ő?

Anatolij bólintott.

– Írd le nekem, hogy néz ki az a CIA ügynök.

– Nos, öt láb tíz magas, úgy százötven font, szőke hajú, kék szemű, harmincnégy éves, de kicsit idősebbnek néz ki, egyetemet végzett.

– Betáplálom a komputerbe – állt föl Anatolij. Kiment, Jean-Pierre követte.

Anatolij egy kis rádióadóvevőt vett ki a zsebéből. Kihúzta az antennát, megnyomott egy gombot és oroszul motyogott bele valamit. Aztán visszafordult Jean-Pierre felé.

– Barátom, sikeresen teljesítetted a küldetésed – mondta.

Igaz, gondolta Jean-Pierre, sikerült.

– Mikor fogtok rajtuk ütni? – kérdezte.

– Holnap, természetesen.

Holnap. Jean-Pierre vad örömet érzett. Holnap.

A többiek fölnéztek. Követte a többiek tekintetét és egy leszálló helikoptert látott: Anatolij feltételezhetően ezt rendelte meg a rádión. Az orosz most már erre fordította figyelmét: a játszmának majdnem vége volt, ez volt az utolsó segítség, a bujkálás és álcázás helyére most már a merészség és a gyorsaság lép. A gép némi nehézséggel leszállt egy sima kis földdarabra, száz yarddal arrébb.

Jean-Pierre a másik három emberrel a helikopterhez sétált. Azon tűnődött, hová menjen, ha elváltak. Semmi dolga nem volt Skabunban, de Bandába sem térhetett vissza azonnal, hiszen rögtön kiderülne, hogy semmiféle bombázásnak nem voltak áldozatai, akiket el kellett volna látnia. Elhatározta, legjobb, ha néhány órát üldögél a kőkunyhóban, aztán hazatér.

Kezet akart rázni Anatolijjal.

– Au revoir.

Anatolij nem fogadta el a feléje nyújtott kezet.

– Szállj be.

– Tessék?

– Szállj be a helikopterbe.

– Miért? – képedt el Jean-Pierre.

– Velünk jössz.

– Hová? Bagramba? Orosz területre?

– Igen.

– De én nem...– Hagyd abba a handabandázást és figyelj – mondta Anatolij türelmesen. – Először is a munkát befejezted. Afganisztáni megbízatásodnak vége. Elérted a célod. Holnap elfogjuk Masudot. Hazamehetsz. Másodszor, te most kockáztatod a biztonságunkat. Tudod, mit szándékozunk tenni holnap. Így hát a titoktartás miatt nem maradhatsz lázadó területen.

– Dehát senkinek sem mondanám el!

– Tételezzük fel, hogy megkínoznak. Tételezzük fel, a szemed előtt kínozzák meg a feleségedet. Tételezzük fel, a kislányodat a feleséged szeme láttára tépnék darabokra.

– De mi történik velük akkor, ha veled megyek?

– Holnap, a támadás alatt, elfogjuk őket és elhozzuk hozzád.

– Ezt nem hiszem. – Jean-Pierre tudta, Anatolijnak igaza van, de hogy ne térjen vissza Bandába, olyan váratlanul érte, hogy teljesen megzavarodott. Biztonságban lesz Jane és Chantal? Tényleg elhozzák őket az oroszok? Hozzájárul majd Anatolij, hogy mindhárman visszamenjenek Párizsba? És mikor indulhatnak?

– Szállj be – ismételte Anatolij.

A két afgán hírhozó közrevette Jean-Pierre-t, aki rájött, nincs más választása: ha nem hajlandó beszállni, azok fölkapják és egyszerűen berakják.

Bemászott a helikopterbe.

Anatolij és a két afgán beugrott mögötte és a gép elindult. Az ajtaját senki sem csukta be.

Amint a helikopter fölemelkedett, Jean-Pierre most először megnézhette, milyen a magasból az Öt Oroszlán Völgye. A sötétbarna földön kanyarogva átvágó fehér folyó arra a régi, késvágta sebre emlékeztette, ami Alishan Gulnak, a bába bátyjának a homlokán húzódott. Látta Bandát és földjeinek sárga-zöld foltjait. Erősen figyelte a hegytetőt, ahol a barlangok voltak, de életnek semmi jelét sem vehette ki: a falusiak jól választották meg rejtekhelyüket. A helikopter magasabbra emelkedett és megfordult, így többé már nem láthatta Bandát. Nézte a többi vidéket. Egy évet töltöttem itt az életemből, gondolta, és többé nem látom. Felismerte Dargot, halálra ítélt mecsetjével. Ez a völgy volt az Ellenállás erődje, gondolta. Holnapra már csak egy sikertelen lázadás emlékhelye lesz. És mindez miattam.

Hirtelen a helikopter irányt változtatott dél felé, átrepült a hegy fölött és másodperceken belül eltűnt a völgy a szeme elől.

TIZENEGYEDIK FEJEZET

Amikor Fara megtudta, hogy Jane és Jean-Pierre elmegy a következő konvojjal, egész nap sírt. Nagyon ragaszkodott Jane-hez és nagyon megszerette Chantalt. Jane ennek örült, de zavarban is volt: néha úgy tűnt, Fara jobban szereti őt, mint a saját anyját. Aztán úgy tűnt, Fara hozzászokott a gondolathoz, hogy Jane elmegy, és másnap már olyan volt, mint mindig: odaadó, de már nem összetört.

Jane maga is izgatott volt a hazaút miatt. A Völgyből a Khiber Átjáróig százötven mérföld volt az út. Idefelé tizennégy nap alatt tették meg. Fölhólyagosodott a lába, hasmenése volt és szenvedett az úttal járó elkerülhetetlen fájdalmaktól. Most ugyanezt a visszautat úgy kell megtennie, hogy még egy kéthónapos gyereket is cipel. Lesznek persze lovak is, de az út legnagyobb részén nem biztonságos a lovaglás, mivel a konvojok a legkeskenyebb és legmeredekebb hegyi ösvényeken utaztak, gyakran éjszaka.

Amolyan kisebb függőágyfélét készített vászonból, amit a nyakába akaszthat és így viheti Chantalt. Jean-Pierre-nek kell cipelnie mindazt, amire napközben szükségük lehet, mivel – ahogy azt Jane idejövet tapasztalta –, a lovak és az emberek nem egyforma

sebességgel haladnak, a lovak gyorsabban mennek fölfelé a hegyen, mint az emberek, de lassabban jönnek lefelé, így az emberek hosszabb időn át nem férhetnek csomagjaikhoz.

Délután azzal a problémával foglalatoskodott, hogy eldöntse, mit is vigyenek magukkal; ezzel töltötte az időt, míg Jean-Pierre Skabunban volt. Kell majd egy alapvető dolgokat tartalmazó orvosi táska, amiben antibiotikumok, sebkötöző és morfium is lesz, ezt majd Jean-Pierre összeállítja. Valami élelmiszert is kell vinniük. Idefelé jövet rengeteg magas energiatartalmú nyugati élelmiszerük volt, csokoládé, tasakos leves, és az utazók örök kedvence, a Kendal mentolos sütemény. Visszafelé csak az lesz, ami a völgyben föllelhető: rizs, szárított gyümölcs, sajt, kemény kenyér és az, amit útközben venni tudnak. Még az volt az szerencse, hogy Chantal tápláléka miatt nem kellett aggódniuk.

Ugyanakkor más gondok voltak a csecsemővel. Az anyák errefelé nem használtak pelenkát, hanem a gyerek alsófelét fedetlenül hagyták és azt a törülközőt mosták, amin feküdt. Jane szerint ez sokkal egészségesebb volt, mint a nyugati módszer, csakhogy utazásra egyáltalán nem felelt meg. Jane három pelenkát készített törülközőkből, és összeeszkábált egypár vízhatlan gumibugyi-félét Jean-Pierre gyógyszerszállítmányának műanyag csomagolásából. Minden este kimoshat egy pelenkát – persze hideg vízben–, és megpróbálja majd éjszaka megszárítani. Ha nem szárad meg, még mindig van egy tartalék, de ha mindegyik vizes, Chantal megfázik. Még soha egyetlen bébi sem halt meg pelenkától, mondogatta magában. Egészen bizonyos, a konvoj nem fog megállni azért, hogy a csecsemő aludjon, vagy megetessék vagy tisztába tegyék, így Chantalnak menetközben kell majd ennie és szundikálnia, és akkor lesz tisztába téve, amikor arra lehetőség nyílik.

Bizonyos szempontból Jane valamivel szívósabb volt, mint egy évvel ezelőtt. Lábán a bőr megkeményedett, gyomra ellenállt a leggyakoribb itt található baktériumoknak. Lábai, amelyek olyannyira fájtak az idefelé vezető úton, már hozzászoktak, hogy mérföldeket kell gyalogolni. De terhessége óta hajlamos volt a hátfájásra, és aggódott amiatt, hogy egész napon át kell majd vinni a gyereket. Teste már teljesen kiheverte a szülést. Úgy érezte, már tudna szeretkezni, noha ezt nem mondta meg Jean-Pierre-nek – maga sem tudta; miért.

Mikor megérkeztek, nagyon sok képet csinált Polaroid gépével. A fényképezőgépet itt fogja hagyni – olcsó holmi volt–, de persze a legtöbb fotót magával akarta vinni. Átnézte őket, azon tűnődve, melyiket dobja el. A falu legtöbb lakójáról volt felvétele. Itt voltak a gerillák, mulatságosan hősies pózba vágva magukat és igen harcias tekintettel néztek a kamerába: Mohammed és Alishan és Kahmir és Matullah. Itt voltak az asszonyok, az érzéki Zahara, a ráncos öreg Rabia, a sötétszemű Halima, valamennyien úgy vihogtak, mint az iskolás lányok. Itt voltak a gyerekek: Mohammed három lánya, a fia, Mousa; Zahara apróságai, két-, három-, négy- és ötévesek, és a mullah négy gyereke. Egyiket sem dobhatta el: mindet magával kell vinnie.

Ruhákat pakolt egy táskába, míg Fara söpört, Chantal pedig a másik szobában aludt. Korán lejöttek a barlangból, hogy a munkát elvégezhessék. De nem sok csomagolnivaló volt: Chantal pelenkáin kívül egy-egy tiszta térdnadrág neki és Jean-Pierre-nek és egy-egy pár tartalék zokni mindkettőjüknek. Egyiküknek sem lesz váltani való felsőruhája. Chantalnak semmilyen ruhája nincs – mindig egy kendőben volt, vagy meztelenül. Jane-nek és Jean-Pierre-nek egy nadrág, egy ing, egy sál, egy pattu–szerű takaró elég lesz az egész útra, és mindezt valószínűleg ünnepélyes keretek között elégetik majd egy peshavari szállodában annak örömére, hogy visszatértek a civilizációba.

Ez a gondolat majd erőt ad neki az úthoz. Homályosan emlékezett arra, hogy a peshavari Dean's Hotel primitív hely, de nem tudta már, mi baja volt vele. Lehetséges, hogy zajos volt a légkondicionáló? Jóságos ég, ott van zuhanyozó!

– Civilizáció – mondta hangosan és Fara kérdőn nézett rá. Jane elmosolyodott és dari nyelven mondta: – Boldog vagyok, hogy visszamegyek a nagyvárosba.

– Én szeretem a nagyvárost – mondta Fara. – Egyszer voltam Rokhában. – Tovább söpört. – A bátyám Jalalabadba ment – tette hozzá némi irigységgel.

– Mikor jön vissza? – kérdezte, de Fara elhallgatott és zavart lett, és egy pillanat múlva Jane rájött, miért: az udvarról füttyszó és egy

férfi léptei hallatszottak, aztán kopogtak az ajtón és Ellis Thaler hangja szólt:

– Van itthon valaki?

– Gyere be – szólt Jane. A férfi sántikálva bejött. Noha szerelmi szempontból már nem érdekelte a férfi, aggódott sérülése miatt. Astanában maradt felgyógyulni. Biztos ma jött vissza.

– Hogy érzed magad? – kérdezte.

– Hülyén – válaszolta az bánatos grimasszal. – Kellemetlen, ha az embert ilyen részén találják el.

– Ha csupán kellemetlenséget érzel, akkor már biztos gyógyul.

Ellis bólintott.

– Itthon van a doktor?

– Skabunba ment – mondta Jane. – Csúnya bombatámadás volt ott és elküldtek érte. Segíthetek valamit?

– Csak meg akartam mondani neki, hogy vége a lábadozásomnak.

– Ma este vagy holnap reggel visszaér. – Ellis külsejét tanulmányozta: szőke hajsörényével és göndör, aranyszínű szakállával olyan volt, akár egy oroszlán. – Miért nem vágod le a hajad?

– A gerillák mondták, növesszem meg és ne borotválkozzak.

– Mindig ezt mondják. Ennek az a célja, hogy a nyugatiak ne ríjanak ki annyira közülük. Esetedben ez pont az ellenkező hatást váltja ki.

– Feltűnő vagyok én ebben az országban hajvágástól függetlenül is.

– Ez igaz. – Jane-nek most tűnt csak fel, először vannak Ellisszel kettesben Jean-Pierre nélkül. Könnyedén siklottak át régi társalgási stílusukra. Nehéz volt már visszaidézni, hogy milyen rettenetesen dühös volt a férfira.

Az kíváncsian nézte a csomagolást.

– Mit jelent ez?

– Hazautazunk.

– Hogyan mentek?

– A konvojjal, ahogy jöttünk.

– Az oroszok az elmúlt néhány napban nagyon sok területet elfoglaltak – mondta. – Nem tudod?

Jane-nek rossz előérzete támadt.

– Hogy mit mondsz?

– Az oroszok megindították a nyári offenzívát. Nagy területeken jutottak előre, olyanokon, ahol a konvojok rendszerint járnak.

– Azt akarod mondani, hogy a pakisztáni út el van zárva?

– A szokásos út igen. Innen nem juthatsz el a Khyber Átjáróig. De lehetnek más útvonalak.

Jane látta, mint fakul meg az az álom, hogy hazatér.

– Ezt senki sem mondta nekem! – szólt dühösen.

– Azt hiszem, Jean-Pierre nem tudta. Én sokáig Masuddal voltam, úgyhogy teljesen frissek a híreim.

– Igen – mondta Jane, rá sem nézve. Talán Jean-Pierre tényleg nem tudta. Vagy talán tudta, de nem mondta meg neki, mert ő maga semmiképpen sem akart visszamenni Európába. Bármelyik volt is az igaz, Jane nem volt hajlandó beletörődni a helyzetbe. Először is, bizonyosságot fog szerezni, Ellisnek igaza van-e. Aztán megpróbál megoldást találni a problémára.

Jean-Pierre ládájához ment és kivette az Afganisztánt ábrázoló amerikai térképeket. Összegöngyölve, gumival leszorítva tárolta őket. Türelmetlenül tépte le a gumikat és a térképeket a földre dobta. Valahol mélyen a tudatában egy hang azt súgta: valószínűleg százmérföldes körzetben ez volt az egyetlen gumikötél.

Nyugalom, mondta magában.

Letérdelt a földre és szétszórta a térképeket. Nagyon sok darabból állt, így többet is össze kellet illesztenie, hogy teljes egészében lássa a völgytől a Khyber Átjáróig húzódó területet.

Ellis átnézett a válla fölött.

– Ezek jó térképek! – mondta. – Hol szerezted?

– Jean-Pierre hozta Párizsból.

– Jobbak, mint Masudéi.

– Tudom. Mohammed mindig ezeket használja, amikor megtervezi a konvojok útvonalát. Rendben. Most mutasd meg, meddig jutottak az oroszok.

Ellis letérdelt mellé a szőnyegre és ujjával húzott egy vonalat a térképen.

Jane-ben ismét föltámadt a remény.

– Nem úgy tűnik nekem, mintha a Khyber Átjárót elvágták volna – mondta. – Miért nem mehetünk erre ? – Ujját végighúzta egy képzeletbeli vonalon, az orosz fronttól valamivel északabbra.

– Nem tudom, van-e ott út – mondta Ellis. – Elképzelhető, nem lehet arra átkelni – meg kellene kérdezned a gerillákat. A másik, hogy Masud információja legalább egy vagy kétnapos, és az oroszok azóta is törnek előre. Egy völgy vagy átjáró ma még nyitva áll, de holnapra már elzárják.

– A fene egye meg! – Nem akarta, hogy legyőzzék. A térkép fölé hajolt és a határ környékét vizsgálgatta. – Nézd, a Khyber Átjáró nem az egyetlen út.

– Egy folyóvölgy húzódik a határ mentén, az afgán oldalon hegyekkel. Lehetséges, hogy ezeket az utakat csak dél felől tudod megközelíteni – ez azt jelenti, az oroszok által elfoglalt területeken keresztül.

– Semmi értelme a találgatásnak – mondta Jane. Összerakta és felgöngyölte a térképeket. – Valakinek tudnia kell.

– Szerintem is.

Jane fölállt.

– Kell hogy legyen egynél több út, ami kivezet ebből az istenverte országból – mondta. Hóna alá csapta a térképeket és kiment, otthagyva a szőnyegen térdeplő Ellist.

Az asszonyok és gyerekek már visszatértek a barlangokból és ismét élet költözött a faluba. A vacsorafőzéshez rakott tüzek füstje szállt föl az udvarokból. A mecset előtt öt gyerek ült körbe, és egy “görögdinnye” nevű játékot játszottak, de hogy miért pont ez volt a játék neve, arra semmiféle magyarázat nem adódott. Egy történetet kellett elmesélni, amit a mesélő a vége előtt abbahagyott és a következő gyereknek kellett folytatnia. Jane kiszúrta Mousat, Mohammed fiát, aki a kör közepén ült, övében viselve azt a veszélyesnek tűnő kést, amit apjától kapott balesete után. Mousa mondta a történetet. Jane ezt hallotta: “...és a medve megpróbálta leharapni a fiú kezét, de az előhúzta kését...”

Jane Mohammed háza felé tartott. Maga Mohammed valószínűleg nincs ott – már régóta nem látta őt – de együtt élt bátyjaival, ahogy az afgán nagycsaládoknál szokás, és kettő közülük gerilla volt – minden egészséges fiatalember az volt –, szóval ha ők otthon vannak, talán adhatnak neki valamilyen felvilágosítást.

A ház előtt habozott. A szokás azt kívánta volna, hogy megáll az udvaron, és a vacsorát készítő asszonyokkal beszélget, majd a kölcsönös udvariaskodások után a legidősebb asszony bemegy a házba és megérdeklődi, hogy a férfiak kegyeskednek-e beszélni Jane-nel. Anyja hangja idéződött fel benne: “Ne feltűnősködj!" Jane hangosan mondta: "Menj a pokolba, Mama.” Besétált, tudomást sem véve az udvaron lévő asszonyokról, és egyenesen az első szobába, a férfiak szalonjába masírozott.

Három férfi volt ott: Kahmir Khan, Mohammed tizennyolc éves, jóképű, ritkás szakállú öccse; Matullah, a sógora, és maga Mohammed. Szokatlan volt, hogy ennyi gerilla itthon van.

Mindannyian megdöbbenve néztek rá.

– Az Úr legyen veled, Mohammed Khan – mondta Jane.

Nem hagyva időt a válaszra, folytatta. – Mikor jöttél vissza?

– Ma – válaszolta az automatikusan.

Jane is lekuporodott, mint a többiek. Azok túlzottan elképedtek ahhoz, hogy bármit is mondjanak. Kiterítette térképeit a padlóra. A három férfi reflexszerűen hajolt a térképek fölé; már elfelejtették, hogy Jane megszegte az etikettet.

– Nézzétek – mondta. – Az oroszok idáig törtek előre. Jól mondom? – Meghúzta a vonalat, amit Ellis mutatott neki.

Mohammed egyetértőleg bólintott.

– Szóval a konvoj szokásos útvonalát lezárták.

Mohammed ismét bólintott.

– Most melyik a legjobb út, hogy kijussunk innen?

Kétkedve néztek és a fejüket rázták. Ez megszokott volt: ha valamilyen nehézséget kellett megbeszélni, először jól megrágták a dolgot. Jane szerint ez azért volt így, mert helyismeretük volt az egyetlen dolog, amivel az olyan idegenek fölé tudtak kerekedni, mint ő. Jane általában nyugodt volt, de ma nem volt türelme.

– Ez miért nem jó? – kérdezte parancsolóan, végighúzva ujját az orosz fronttal párhuzamos vonalon.

– Túl közel van az oroszokhoz – szólt Mohammed.

– Akkor itt. – Gondosan mutatta az utat, az ország határvonalát követve.

– Nem – mondta a férfi újra.

– Miért nem?

– Itt – mutatott a férfi két völgy közötti magaslatra, ahol Jane energikusan húzta végig ujját a hegyvonulaton –, itt nincs nyereg. – A nyergen átjárót értett.

Jane egy még északibb útvonalat mutatott.

– Erre?

– Még rosszabb.

– Kell hogy legyen egy kivezető út! – kiáltotta Jane. Olyan érzése volt, mintha a többiek élveznék csalódottságát. Elhatározta, hogy valami enyhe gorombaságot mond nekik, hogy egy kicsit aktivizálja őket.

– Olyan ez az ország, mint egy egyajtós ház, amit el lehet zárni a világ többi részétől, pusztán azért, mert nem juthatsz a Khyber Átjáróhoz? – Az egyajtós ház az árnyékszék finom megfogalmazása volt.

– Természetesen nem – szólt Mohammed fojtottan. – Nyáron ott van a Vaj Ösvény.

– Mutasd meg.

Mohammed végighúzta ujját a teljes úton, ami a völgy déli részén kezdődött, áthaladt rengeteg magas hágón és kiszáradt folyón, aztán a Himalája felé fordult északra, végül áthaladt a határon a lakatlan Waikhan Folyosó bejárata mellett, majd elkanyarodott délkelet felé, a pakisztáni Chitral város irányába.

– Így viszik a nurisztániak a vajat, a joghurtot és a sajtot a pakisztáni piacokra. – Mosolygott és megérintette kerek sapkáját. – Így szerezzük mi a fejfedőinket. – Jane-nek eszébe jutott, hogy Chitrali sapkának nevezik.

– Jól van – mondta Jane. – Erre fogunk hazamenni.

– Nem tudtok – rázta meg a fejét Mohammed.

– És miért nem?

Kahmir és Matullah tudálékosan mosolyogtak. Jane ügyet sem vetett rájuk. Egy pillanat múlva így szólt:

– Az első probléma a magasság. Az út a hóhatár fölé megy. Ez azt jelenti, a hó soha nem olvad el, nincs folyóvíz még nyáron sem. Második a vidék. A hegyek nagyon meredekek, az ösvények keskenyek és alattomosak. Nehéz megtalálni az utat: még helyi vezetők is sokszor eltévednek. De mind közül a legnagyobb problémát az emberek jelentik. A területet Nurisztánnak hívják, de régebben Kafirisztánnak nevezték, mert hitetlenek lakták és bort ittak. Ma már igazhívők, de még mindig csalnak, lopnak és néha

megölik az utazókat. Ez nem megfelelő út európaiak számára, nőknek meg egyenesen lehetetlen. Csak a legfiatalabb és legerősebb férfiak használhatják – és még így is sokat megölnek közülük.

– Ezen az úton küldesz majd konvojokat?

– Nem. Várunk, amíg a déli út újra megnyílik.

Jane a férfi jóképű arcát tanulmányozta. Láthatta rajta, nem esett túlzásokba, a száraz tényeket közölte. Fölállt és kezdte összeszedni a térképeket. Keserűen csalódott. Hazatérését meghatározatlan időre el kellett halasztani. A völgybeli élet hirtelen elviselhetetlennek tűnt, és úgy érezte, mindjárt sírva fakad.

Összehengergette a térképeket és udvariasságot erőltetett magára.

– Sokáig távol voltál – mondta Mohammednek.

– Faizabadba mentem.

– Hosszú út. – Faizabad egy nagyváros volt a távoli északon. Az Ellenállás ott nagyon erős volt: a hadsereg föllázadt és az oroszok sosem tudták újra ellenőrzésük alá vonni a területet. – Nem vagy fáradt?

Ez olyan formális kérdés volt, mint a “How do you do?” angolul és Mohammed is a formális választ adta:

– Még életben vagyok!

Jane hóna alá csapta a térképeket és kiment.

Az udvaron az asszonyok félelemmel néztek rá, amint elhaladt mellettük. Jane odabólintott Halimának, Mohammed sötétszemű feleségének, aki ezt ideges félmosollyal viszonozta.

A gerillák mostanában nagyon sokat utaztak. Mohammed Faizabadban volt, Fara bátyja Jalalabadba ment... Jane-nek eszébe jutott, egyik betege egy Dashti-Rewatba való asszony említette, hogy férjét Kabul mellé, Pagmanba küldték. És Zahara sógorát, elhunyt férjének fivérét, Yussuf Gult Kabulon túlra, a Logar Völgybe küldték. Mind a négy hely a lázadók egy-egy erődítménye volt.

Valami történik itt.

Jane egy időre elfeledkezett csalódásáról és megpróbálta kitalálni, mi folyik itt. Masud az Ellenállás majdnem mindegyik vezéréhez üzenetet küldött. Véletlenül esett ez egybe azzal, hogy mindez nem sokkal Ellisnek a Völgybe érkezése után történt? Ha nem, mire készülhet Ellis? Talán az USA együtt akar működni Masuddal egy koncentrált támadás megszervezésében. Ha minden lázadó összefog, valóban elérhetnek valamit – ideiglenesen akár Kabult is bevehetik.

Jane bement a házba és a ládába dobta a térképeket. Chantal még mindig aludt. Fara a vacsorát készítette: kenyeret, joghurtot és almát. Jane megkérdezte:

– Miért ment a bátyád Jalalabadba?

– Küldték – mondta Fara úgy, mintha ez lenne a legnyilvánvalóbb dolog.

– Ki küldte?

– Masud.

– Miért?

– Nem tudom. – Fara meglepetve nézett Jane-re, amiért az ilyet kérdez: hogyan lehet valaki olyan bolond, hogy azt gondolja, egy férfi közli a húgával utazása okát?

– Van valami dolga ott, vagy üzenetet vitt, vagy mi?

– Nem tudom –ismételte Fara. Kezdett izgatottnak látszani.

– Ne is törődj vele – mosolyodott el Jane. A falu asszonyai közül Fara tudhatta a legkevésbé, mi történik. És ki az, aki a legvalószínűbb, hogy tudja? Természetesen Zahara.

Jane felkapott egy törülközőt és a folyóhoz indult.

Zahara már nem gyászolta a férjét, de már nem volt olyan lármás jókedvű, mint azelőtt. Jane azon tűnődött, mikor megy újra férjhez. Zahara és Ahmed volt az egyetlen olyan afgán pár, akik szerelmesek voltak egymásba, Jane több ilyennel nem találkozott. Ugyanakkor Zahara meglehetősen érzéki nő volt, aki aligha tud sokáig férfi nélkül élni. Ahmed öccse, Yussuf, az énekes,

ugyanabban a házban lakott, ahol Zahara, és tizennyolc éves kora ellenére nőtlen volt: a falusi asszonyok azon spekuláltak, hogy Yussuf elvehetné Zaharát.

A fivérek itt együtt éltek, a lánytestvérek mindig külön. A menyasszony a szokásokhoz híven a férjjel együtt a férj szüleinek a házában élt. Ez is az egyik módja volt annak, ahogy ennek az országnak a férfiai elnyomták az asszonyokat.

Jane nagy léptekkel, gyorsan haladt a földeken át vezető ösvényen. Néhány férfi dolgozott az esti fényben. Az aratás a végéhez közeledett. Akárhogy is, nemsokára már késő lesz nekivágni a Vaj Ösvénynek. Mohammed megmondta, hogy az csak nyáron járható.

Elérte az asszonyok fürdőhelyét. Nyolc-tíz asszony fürdött a folyóban és a folyóparti tócsákban. Zahara a folyó közepén volt, rengeteget pancsolt, mint máskor, de nem nevetett és nem tréfált.

Jane ledobta a törülközőt és a folyóba gázolt. Elhatározta, nem olyan direkt módon esik Zaharának, mint Faránák. Zaharát úgysem tudná lóvá tenni, de szerette volna azt a benyomást kelteni, mintha egyszerűen csak pletykálna, nem pedig kikérdezné őt. Nem ment azonnal Zaharához. Amikor a többi asszony kiment a vízből, egy-két perc múlva követte őket és csendben törölközött. Csak akkor kezdett beszélni, amikor Zahara és a többi asszony elindult vissza a falu felé.

– Mikor ér vissza Yussuf? – kérdezte dari nyelven.

– Ma vagy holnap. A Logar Völgybe ment.

– Tudom. Egyedül ment?

– Igen – de azt mondta, lehet, hogy hoz magával valakit.

– Kit?

– Talán egy feleséget – vont vállat Zahara.

Jane figyelme egy pillanatra elterelődött. Zahara olyan hűvösen közömbös volt. Ez azt jelentette, aggódik: nem akarta, hogy Yussuf feleséget hozzon haza. Úgy tűnt, a falusi pletyka igaz lehet. Jane remélte. Zaharának férfi kell.

– Nem hiszem, hogy feleségért ment – szólt Jane.

– Miért?

– Valami fontos dolog történik. Masud sok üzenetvivőt küldött szét. Nem mehettek mind feleségért.

Zahara továbbra is közömbös próbált maradni, de Jane látta, örül. Vajon van-e valami jelentősége annak, tűnődött Jane, hogy Yussuf netán valakiért ment a Logar Völgybe?

Már este volt, mire a faluba értek. A mecsetből mély, monoton ének hangzott: a világ legvérszomjasabb embere kísérteties hangon imádkozott. Ez Jane-t mindig Josefre, egy fiatal orosz katonára emlékeztette, aki Banda fölött a hegyekben túlélt egy helikopter-katasztrófát. Néhány asszony elhozta a boltos házához – ez télen volt, mielőtt még klinikát a barlangba költöztették volna –, Jean-Pierre és Jane ellátták a sebeit, miközben egy futárt menesztettek Masudhoz, hogy kérdezze meg, most mi a teendő. Jane egy este megtudta, mi Masud válasza, amikor Alishan Karim belépett a boltos házának első szobájába, ahol Josef feküdt bekötözve és puskacsövének torkolatát a fiú füléhez téve szétlőtte a fejét. Körülbelül a napnak ilyen órájában lehetett, és akkor is az imádkozó férfit lehetett hallani, míg Jane a vért mosta a falról és föllapátolta a fiú agyvelejét a padlóról.

A nők megmászták a folyótól fölfelé vezető ösvény utolsó szakaszát is és megálltak egy kicsit a mecset előtt, hogy befejezzék a beszélgetést, mielőtt ki-ki hazatér otthonába. Jane bepillantott a mecsetbe. A férfiak térden állva imádkoztak, Abdullahnak, a mullahnak vezetésével. Fegyvereik, az ősrégi puskák és a modern golyószórók keveréke egy sarokban hevertek egy halomban. Az imádság éppen most fejeződött be. Ahogy a férfiak fölálltak, Jane egy csomó idegent vett észre közöttük. Zaharától kérdezte meg:

– Kik ezek?

– Turbánjaikról ítélve a Pich Völgyből és Jalalabadból jöhettek – válaszolta Zahara. – Pastuk – rendes körülmények között z ellenségeink. Miért vannak itt? – Míg beszélt, egy nagyon magas, szemkötést viselő férfi emelkedett ki a tömegből. – Ez Jahan Kamil kell hogy legyen, Masud nagy ellensége!

– De itt van Masud is és vele beszél – mondta Jane, majd angolul tette hozzá. – Ki hitte volna!

– Ki gitte vóna! – próbálta utánozni Zahara.

Férje halála óta ez volt Zahara első tréfája. Jó jel volt. Zahara kezdett magához térni.

A férfiak elindultak kifelé, a nők meg mind hazasiettek, Jane kivételével. Úgy vélte, kezdi érteni már, mi történik; és meg akart bizonyosodni felőle. Mikor Mohammed kijött, odament hozzá és franciául szólította meg:

– Elfelejtettem megkérdezni, sikerrel járt-e faizabadi utad.

– Igen – válaszolta anélkül, hogy megállt volna; nem akarta, hogy akár a bajtársai, akár a pastuk lássák, amint egy asszony kérdésére válaszol.

Jane sietve mellészegődött, ahogy a férfi hazafelé indult.

– Szóval Faizabad parancsnoka itt van?

– Igen.

Jane jól sejtette: Masud valamennyi lázadó vezért idehívta.

– Mit gondolsz te erről az ötletről? – kérdezte. Még mindig részletekre vadászott.

Mohammed elgondolkodott, félredobván felsőbbségi érzését, mint mindig, ha kezdte érdekelni a társalgás.

– Minden attól függ, mit csinál holnap Ellis – mondta. – Ha tud rájuk hatni és kivívja tiszteletüket, bele fognak menni a tervébe.

– És szerinted jó a terve?

– Az nyilvánvalóan jó lenne, ha az Ellenállás egyesülne és így fegyvereket kapna az Egyesült Államoktól.

Szóval erről van szó! Amerikai fegyverek a lázadóknak, azzal a feltétellel, hogy együtt harcolnak az oroszok ellen, ahelyett, hogy idejük felét az egymás elleni csatározással töltik.

Elérték Mohammed házát és Jane egy intéssel megfordult. Mellei feszültek: ideje Chantalt megetetni. Jobb mellét kicsit súlyosabbnak érezte, mert az előző etetést a ballal kezdte, és az elsőt Chantal mindig alaposan kiszívta.

Jane hazaért és bement a hálószobába. Chantal egy összehajtogatott takarón feküdt meztelenül a bölcsőjében, ami tulajdonképpen egy félbevágott kartondoboz volt. Az afgán nyár melegében nem volt szüksége ruhákra. Éjszakánként egy lepedővel takarták be, ez volt minden. A lázadók és a háború, Ellis, Mohammed és Masud mind elhalványultak és háttérbe szorultak, amint Jane a gyermekére nézett. Mindig azt gondolta, a kisbabák csúnyák, de Chantal nagyon szépnek tűnt. Ahogy Jane figyelte, Chantal megmoccant, kinyitotta a száját és sírni kezdett. Jane jobb melléből válaszként azonnal csöpögni kezdett a tej és nedves foltot hagyott az ingén. Kigombolkozott és felkapta Chantalt.

Jean-Pierre azt mondta, etetés előtt mindig le kell mosnia a mellét alkohollal, de soha nem tette, mert tudta, Chantalnak nem tetszene az íze. A szőnyegen ült, hátát a falnak támasztva, karjában ringatva Chantalt. A gyerek pufók karjaival hadonászott, ide-oda mozgatva a fejét; kétségbeesetten keresgélvenyitott szájával. Jane a mellbimbójához igazította. A fogatlan ínyek keményen szorították és a gyerek vadul szopni kezdett. Az első és második szívásnál Jane megrándult. A harmadik már finomabb volt. Egy gömbölyű kis kéz fölnyúlt és megérintette Jane duzzadt mellének oldalát, és vakon, ügyetlen gyengédséggel próbálta nyomni. Jane megnyugodott.

Gyermekét etetve rendkívül gyengédnek és védettnek érezte magát. És meglepetésére, a dolog erotikus is volt. Eleinte bűntudatot érzett emiatt; aztán úgy döntött, hogyha ez természetes, akkor nem lehet benne semmi rossz és átadta magát az élvezetnek.

Nemsokára büszkén mutogathatja Chantalt, persze, ha valaha is visszatérnek Európába. Kétségtelenül Jean-Pierre anyja azt fogja mondani, hogy mindent rosszul csinál, saját anyja majd azt akarja, kereszteljék meg, de apja az alkoholos ködön át imádni fogja Chantalt, nővére pedig büszke és lelkes lesz. Ki van még?

Jean-Pierre apja már nem él…

Egy hang szólt be az udvarról:

– Van itthon valaki?

Ellis volt az.

– Gyere be – mondta Jane. Nem érezte, hogy el kellene takarnia magát. Ellis nem afgán, és végül is valamikor a szeretője volt.

A férfi bejött, látta, hogy Jane eteti a gyereket, és csak most kapcsolt.

– Menjek ki?

– Láttad már a mellbimbómat – rázta meg a fejét. – Nem hiszem – mondta a férfi. – Mintha megváltoztattad volna.

Jane nevetett.

– A terhességtől megnagyobbodnak. – Ellis valaha nős volt, ezt tudta, s van egy gyereke is, noha a férfi olyan benyomást keltett, mint aki azóta sem látta sem a gyereket, sem az anyját. Ez volt azon dolgok egyike, amiről sohasem beszélt sokat. – Nem emlékszel már rá abból az időből, amikor a feleséged terhes volt?

– Elmulasztottam – mondta abban a kurta modorban, amit akkor használt, ha el akart valakit hallgattatni. – Nem voltam otthon.

Jane túl nyugodt volt ahhoz, hogy hasonló modorban válaszoljon. Tény, hogy sajnálta a férfit. Egész élete egy zűrzavar volt, de ez nem egyedül az ő hibája; és már bizonyára megbűnhődött a bűneiért – és nem csupán Jane által.

– Jean-Pierre nem jött vissza? – szólt Ellis.

– Nem. – A szopás lassult, ahogy Jane melléből kifogyott a tej. Jane gyengéden kivette a mellbimbót Chantal szájából és vállára emelte a csecsemőt, keskeny hátát simogatva, hogy böfögjön.

– Masud szeretné kölcsönkérni a térképeit – mondta Ellis.

– Természetesen. Tudod, hol vannak. – Chantal hangosan böffentett.

– Jó kislány vagy – mondta Jane. Bal melléhez tette a gyereket. A böfögés után újra éhesnek érezve magát, Chantal újra szopni kezdett. Valami arra indította Jane-t, hogy megkérdezze:

– Miért nem látogatod meg a gyerekedet?

A férfi kivette a térképeket a ládából, visszacsukta a fedelét és felegyenesedett.

– Szoktam – mondta –, de nem gyakran.

Jane megdöbbent. Majdnem hat hónapig éltem vele, gondolta, és sohasem ismertem igazán.

– Fiú vagy lány?

– Lány.

– Ő most úgy…

– Tizenhárom éves.

– Te jó Isten. – Gyakorlatilag már felnőtt. Jane hirtelen rendkívül kíváncsi lett. Miért nem kérdezte soha ezekről a dolgokról? Talán nem is érdekelte, míg neki magának nem volt saját gyereke.

– Hol él?

A férfi habozott.

– Ne mondd meg – szólt Jane. Olvasott a fejében. – Most valamit hazudni akartál.

– Igazad van – mondta. – De megérted, miért kell ebben az ügyben hazudnom?

Jane gondolkodott egy pillanatig.

– Attól félsz, hogy az ellenségeid a gyereken keresztül fognak megtámadni?

– Igen.

– Ez elegendő indok.

– Köszönöm. És ezeket is. – Intett egyet a térképekkel és kiment.

Jane szerette volna, ha Jean-Pierre már visszaérne. Biztos volt benne, most semmi bajt nem csinálhat, de azért sokkal nyugodtabb volt, ha szemmel tarthatta. Az oroszokkal nem tudott kapcsolatba

lépni, hiszen széttörte a rádióját. Az érintkezésnek más módja pedig nem volt Banda és az orosz terület között. Na persze Masud futárok útján küldhetett üzenetet, de Jean-Pierre-nek nem voltak futárjai, és ha mégis elküldene valakit, az egész falu tudna róla. Az egyetlen lehetséges megoldás, hogy elgyalogol egészen Rokháig, erre viszont nincs ideje.

Az idegességen túl, utált egyedül aludni. Európában nem zavarta ez, de itt félt a brutális, kiszámíthatatlan törzsbéliektől, akik természetesnek tartották, hogy egy férfi veri a feleségét és hogy az anya pofozza a gyerekét. És Jane a szemükben nem szokványos nő volt: felszabadult nézeteivel, nyílt tekintetével és ki-ha-én-nem magatartásával a tiltott szexuális gyönyörök szimbóluma volt. Nem követte a szexuális magatartás hagyományait, és az összes ilyen nő, akit eddig ismertek, az mind kurva volt.

Ha Jean-Pierre itthon volt, Jane elalvás előtt mindig megérintette a férfit. Az összegömbölyödve aludt, háttal neki, és bár álmában sokat forgolódott, soha nem nyúlt Jane felé. Az egyetlen másik férfi, akivel sokáig osztotta meg ágyát Ellis, és ő pont az ellenkezője volt: egész éjjel fogta, ölelte és csókolta, néha félálomban, néha akkor is, amikor mélyen aludt. Álmában nyersen, kétszer vagy háromszor is akart szeretkezni vele; Jane kuncogott és megpróbálta irányítani őt, de néhány másodperc múlva a férfi legurult róla és horkolni kezdett, és reggel egyáltalán nem emlékezett rá, mit csinált. Mennyire különbözött Jean-Pierre-től. Ellis olyan ügyetlen szeretettel ért hozzá, mint ahogy egy gyerek játszott a kedvenc háziállatával; Jean-Pierre úgy érintette meg, ahogy egy hegedűművész kezelné a Stradivarit. Különböző módon szerették őt, de egyformán csapták be.

Chantal gügyögött. Még ébren volt. Jane az ölébe fektette, úgy, hogy éppen szembe nézzenek egymással, és beszélni kezdett hozzá, részben érthetetlen szótagokat, részben értelmes szavakat mondva neki. Ez tetszett Chantalnak. Egy idő után Jane kifogyott a szóból és énekelni kezdett. Éppen a közepén tartott “A papa gőzmozdonnyal Londonba ment” című dalnak, amikor énekét odakintről egy hang félbeszakította.

– Gyere be! – kiáltotta. Chantalhoz így szólt: – Állandóan látogatónk van, nem igaz? Olyan, mintha a Nemzeti Galériában

laknánk, nem? – Összehúzta elöl az ingét, hogy elrejtse meztelenségét.

Mohammed jött be és dari nyelven kérdezte:

– Hol van Jean-Pierre?

– Skabunba ment. Segíthetek valamit?

– Mikor jön vissza?

– Reggel, azt hiszem. Megmondod végre, mi a baj, vagy továbbra is úgy óhajtasz beszélni, mint egy kabuli rendőr?

A férfi rávigyorgott. Amikor Jane tiszteletlenül beszélt vele, szexinek találta, pedig a nő nem ezt a hatást akarta kiváltani. Mohammed így szólt:

– Alishan megérkezett Masuddal. Akar még tablettákat.

– Á, igen. – Alishan Karim a mullah fivére volt és szívbeteg. Természetesen gerilla-tevékenységét nem volt hajlandó föladni, ezért Jean-Pierre trinitrint írt föl neki, hogy azonnal vegye be ütközet vagy bármi más megerőltetés előtt. – Adok neked néhány tablettát – mondta Jane. Fölállt és Mohammednek nyújtotta Chantalt.

Mohammed automatikusan átvette a bébit, aztán igencsak zavarba jött. Jane rámosolygott és kiment az első szobába. A pult alatti polcon találta meg a tablettákat. Körülbelül százat öntött egy tartóba és visszament a nappaliba. Chantal bámult, Mohammedben gyönyörködött. Jane elvette a gyermeket és átadta a pirulákat.

– Mondd meg Alishannak, pihenjen többet – szólt.

Mohammed megrázta a fejét.

– Tőlem nem fél – válaszolta. – Mondd meg neki te. – Jane nevetett. Egy afgántól ez a tréfa már majdnem feministának számított.

– Miért ment Jean-Pierre Skabunba? – kérdezte Mohammed.

– Bombatámadás volt reggel.

– Nem, nem volt.

– De igen, vo… – Jane hirtelen elharapta a szót.

Mohammed vállat vont.

– Egész nap ott voltam Masuddal. Bizonyára tévedsz.

Megpróbált uralkodni arcvonásain.

– Igen. Biztosan félrehallottam.

– Köszönöm a tablettákat. – A férfi távozott.

Jane leroskadt egy székre. Nem bombázták Skabunt. Jean-Pierre-nek Anatolijjal volt találkozója. Nem értette, hogyan tudta ezt elintézni, de semmi kétsége sem volt felőle.

Most mit tegyen?

Ha Jean-Pierre-nek tudomása volt a holnapi gyülekezőről, megmondta az oroszoknak, és azok holnap támadhatnak…

Egyetlen nap alatt eltörölhetik a föld színéről az afgán Ellenállás teljes vezérkarát.

Ellishez kell mennie.

Chantalt egy kendőbe burkolta – a levegő odakint már kicsit hűvösebb – és kiment a házból, a mecset felé tartva. A férfiak többségével együtt Ellis ott volt az udvaron és Masuddal, Mohammeddel és a bekötött szemű férfival Jean-Pierre térképeit bámulták. Néhány gerilla egy vízipipát adogatott körbe, mások ettek. Meglepetten bámultak, amint csípőjén a gyerekkel besétált.

– Ellis – mondta. Az fölnézett. – Beszélnem kell veled. Kijönnél?

A férfi fölállt, kisétáltak a boltív alatt és megálltak a mecset előtt.

– Mi az? – kérdezte Ellis.

– Tud Jean-Pierre erről a találkozóról, amit az Ellenállás vezéreinek szerveztél?

– Igen – amikor először beszéltem erről Masuddal, éppen ott volt, és a puskagolyót szedte ki a seggemből. Miért?

Jane szíve elfacsarodott. Utolsó reménye az volt, hogy Jean-Pierre nem tudhatott róla. Most nem volt választása. Körülnézett. Senki sem volt hallótávolságban; és amúgy is angolul beszéltek.

– Valamit mondanom kell neked – szólt –, de azt akarom, ígérd meg, semmi bántódása nem esik majd.

A férfi egy pillanatra rábámult.

– Ó, beszarok – mondta hevesen. – Ó, bassza meg, ó, beszarok. Nekik dolgozik. Hát persze! Hogy nem jöttem rá? Párizsban csak ö vezethette a lakásomra azokat a kibaszottakat! Ő pofázott nekik a konvojokról, ezért vesztettek el olyan sokat! A szemét! – hirtelen abbahagyta és finomabban szólt. – Szörnyű lehetett neked.

– Igen – mondta Jane. Arca ellenállhatatlanul eltorzult, könnyek tolultak a szemébe és sírni kezdett. Gyengének, hülyének érezte magát és szégyellte, hogy sír, de ugyanakkor azt is érezte, hatalmas tehertől szabadult meg.

Ellis átölelte őt és Chantalt.

– Ti szegények – mondta.

– Igen – szipogta. – Szörnyű volt.

– Mióta tudod?

– Néhány hete.

– Amikor hozzámentél, nem tudtad?

– Nem.

– Mindketten – mondta. – Mindketten ezt tettük veled.

– Igen.

– Rosszakkal akadtál össze.

– Igen.

Jane a férfi ingébe temette arcát és gátja veszetten sírni kezdett minden hazugság, minden árulás, minden elvesztegetett idő és elpocsékolt szerelem miatt. Chantal is sírt. Ellis szorosan magához

ölelte és simogatta a haját, míg Jane már nem rázkódott és kezdett megnyugodni, aztán a lány beletörölte orrát ruhája ujjába.

– Tudod, összetörtem a rádióját – mondta –, aztán azt gondoltam, most már nem tud érintkezésbe lépni velük; de ma elhívták Skabunba, hogy lássa el a bombatámadás sérültjeit, de Skabunban ma nem bombáztak…

Mohammed jött ki a mecsetből. Ellis elengedte Jane-t és zavartnak látszott.

– Mi történik? – kérdezte franciául Mohammedtől.

– Egyetértenek – válaszolta. – Egyesek szerint ez jó terv és segíteni fog az oroszok legyőzésében. Mások azt kérdezik, miért tartják Masudot az egyetlen jó vezetőnek, és ki az az Ellis Thaler, hogy felülbírálja az afgán vezéreket? Vissza kell jönnöd és kell még beszélned velük.

– Várj – szólt Ellis. –Új fejlemény van.

Jane arra gondolt: ó, Istenem, Mohammed meg fog ölni valakit, ha ezt meghallja!

– Valakinek eljárt a szája.

– Hogy érted ezt? – kérdezte Mohammed veszedelmesen.

Ellis habozott, mint aki vonakodik kiborítani a bilit, aztán úgy döntött, nincs más lehetősége.

– Az oroszok tudhatnak a tanácskozásról…

– Ki? – követelte Mohammed: – Ki az áruló?

– Lehetséges, hogy a doktor, de…

Mohammed Jane-re támadt.

– Mióta tudod ezt?

– Vagy udvariasan beszélsz velem, vagy sehogy – ugrott hátra Jane.

– Nyugalom – szólt Elllis.

Jane elhatározta, nem hagyja, hogy Mohammed továbbra is ilyen vádló hangon beszéljen vele.

– Figyelmeztettelek, nem? – kérdezte. – Én mondtam, változtasd meg a konvoj útját. Én mentettem meg az átkozott életeteket, úgyhogy énrám ne mutogass ujjal.

Mohammed dühe elpárolgott és kissé zavarodottnak tűnt.

Ellis szólalt meg.

– Szóval ezért változott meg az útvonal. –Csodálattal nézett Janere.

– Hol van most? – kérdezte Mohammed.

– Semmi biztosat nem tudunk – válaszolta Ellis.

– Ha visszajön, meg kell ölni.

– Ne! – mondta Jane.

Ellis nyugtatólag tette Jane vállára a kezét és így szólt Mohammedhez:

– Megölnél egy embert, aki annyi bajtársad életét mentette meg?

– Szembe kell néznie az igazsággal – ragaszkodott hozzá Mohammed.

Mohammed arról beszélt, “ha” visszajön, és Jane rájött, hogy ő maga mindeddig azt feltételezte, visszatér. Csak nem hagyja cserben őt és a gyereküket?

– Ha áruló, és sikerült neki kapcsolatba lépnie az oroszokkal, akkor nyilván elmondta nekik a holnapi találkozót. Az oroszok bizonyára támadást indítanak és megpróbálják elfogni Masudot – mondta Ellis.

– Ez nagy baj – mondta Mohammed. – Masudnak azonnal el kell mennie. A konferenciát le kell fújni.

– Nem biztos az – mondta Ellis. – Gondolkozzunk. Ezt még az előnyünkre is fordíthatjuk.

– Hogyan?

Ellis azt mondta:

– Tény, hogy mennél többet gondolkodom rajta, annál jobban tetszik az ötlet. Megeshet, az a lehető legjobb dolog, ami csak történhet…

TIZENKETTEDIK FEJEZET

Másnap hajnalban kiürítették Dargot. Masud emberei házról házra jártak, tapintatosan felébresztették a lakókat, megmondták nekik, hogy a falut aznap orosz támadás éri, s ezért el kell menniük Bandába, s hogy vigyék magukkal legértékesebb holmijukat. Napkeltére egy rongyos krokodilra emlékeztető menet verődött össze asszonyokból, gyerekekből, öregekből és állatokból, amelyik a faluból kivezető koszos úton kanyargott a folyó mentén.

Darg ránézésre különbözött Bandától. Bandában a házak a síkság keleti oldalán tömörültek, ahol a völgy elkeskenyedett és a talaj sziklás volt. Dargban az összes ház egy vékony kiszögellésen volt összezsúfolva, a szikla lábánál a folyóparton. Épp a mecset előtt volt egy híd, a földek pedig a folyó túlpartján terültek el.

Pompás hely volt a rajtaütéshez.

Masud kimódolta a tervet éjszaka, s most Mohammed és Alishan hozzáláttak a rendezkedéshez. Nyugodt hozzáértéssel mozogtak, a magas, jóképű és kecses Mohammed, az alacsony és gonosz tekintetű Alishan; mindketten halk hangon adva ki az utasításokat, vezérük csendes stílusát utánozva.

Ellis azon tűnődött, miközben lerakta holmiját, hogy vajon jönnek-e az oroszok. Jean-Pierre nem került elő, így bizonyosnak látszott, sikerült feletteseivel kapcsolatba lépni, és az majdnem elképzelhetetlennek tűnt, hogy ellenálljanak egy olyan kísértésnek, hogy elfoghatják vagy megölhetik Masudot.

De minden a körülményektől függött. Ha nem jönnek, Ellist hülyének fogják nézni, amiért Masud miatta dolgozott ki egy csapdát a föl sem bukkanó áldozat számára. A gerillák pedig nem fognak egyezséget kötni egy bolonddal. De ha jönnek az oroszok, gondolta

Ellis, és a rajtaütés sikerül, az én presztízsem, Masudé is olyan ugrásszerűen megnő, hogy az már bőven elegendő lesz az egyezség nyélbe ütéséhez.

Megpróbált nem gondolni Jane-re. Amikor átölelte őt s a gyermekét, és Jane könnyeivel áztatta az ingét, iránta érzett szenvedélye újonnan fellángolt. Olyan volt, mintha olajat öntöttek volna a tűzre. Legszívesebben örökké ott álldogált volna, miközben a lány keskeny válla reszketett a karja alatt és fejét a mellére hajtotta. Szegény Jane. Ő becsületes volt, a hozzá tartozó férfiak meg olyan álnokok.

Behúzta a gyújtózsinórt a folyóba és végét az ő állásánál húzta ki, ami egy folyóparti kis faházikóban volt, úgy kétszáz yardnyira a mecsettől fölfelé. Ráillesztette a robbanófejet a zsinórra, aztán a szerelést egy egyszerű; hadseregben használt gyűrű felrakásával fejezte be.

Ellis helyeselte Masud tervét. Ellis egy évig tanított Fort Braggben csapda- és ellencsapda-állítást két ázsiai útja között, és Masud tervére a maximum tíz pontból kilencet adott volna. Az elvesztett egy pontot annak köszönhette, hogy Masudnak nem sikerült csapatai számára menekülési útvonalat kiépíteni arra az esetre, ha a harc ellenük fordulna. Természetesen Masud ezt nem fogná föl hibának.

Kilenc órára minden készen volt és a gerillák reggelit készítettek. Ez is része volt a csapdának: valamennyien percek, ha ugyan nem másodpercek alatt kijelölt helyükre juthattak, és így a levegőből a falu még sokkal természetesebbnek látszott. Úgy tűnhet, mintha a falusiak a helikopterek elől rohannának menedéket keresni, odahagyván edényeiket, szőnyegeiket, tűzrakásaikat; így az orosz erők parancsnokának semmi oka sem lesz csapdára gyanakodni.

Ellis evett egy kis kenyeret és több pohár zöld teát ivott, aztán letelepedett és várt, miközben a nap egyre magasabbra emelkedett a völgy fölé. Felidézte az Ázsiában átélt hasonló alkalmakat. Azokban a napokban gyakorta volt emelkedett hangulatban marijuánától vagy kokaintól, és így nemigen zavarta a várakozás, sőt élvezte is. Mulatságos, gondolta, hogy a háború után mennyire elvesztette a drogok iránti érdeklődését.

Ellis a támadást erre a délutánra vagy másnap hajnalra várta. Ha ő lenne az orosz parancsnok, figyelembe venné, hogy a lázadó vezérek tegnap gyűltek össze és holnap már el is mennek, ezért nem támadna korán annak érdekében, hogy minden későnjövőt el tudjon kapni; de nem is támadna túl későn, nehogy elszalassza azokat, akik már korábban eltávoztak.

A délelőtt közepén megérkeztek a nehéz fegyverek is, egypár 12,7 milliméteres Dashoka típusú légvédelmi gépfegyver, mindegyiket kétkerekes talapzaton húzta az út mentén egy-egy gerilla. Egy szamár követte őket, megpakolva kínai acélmagvas lőszerekkel.

Masud kijelentette, hogy az egyik fegyvert Yussuf, az énekes kezeli, aki a falusi pletykák szerint valószínűleg feleségül veszi Jane barátnőjét, Zaharát; a másikat egy Abdur nevű gerilla, aki a Pich Völgyből érkezett és akit Ellis nem ismert. Azt beszélték, hogy Yussuf már három helikoptert lelőtt Kalasnyikovjával. Ellis elég szkeptikusan fogadta ezt: ő maga is volt helikopterpilóta Ázsiában, és tudta, hogy szinte lehetetlenség lelőni a gépet egy puskával. Yussuf vigyorogva elmagyarázta a trükköt: a célpont fölé kell kerülni és lefelé kell tüzelni rá egy hegyoldalból; ezt a taktikát a vidék különbözősége miatt Vietnamban nem lehetett alkalmazni.

Noha ma jóval nagyobb fegyvere volt Yussufnak, ugyanezzel a technikával kívánt élni. A fegyvereket leemelték a talapzatról, s mindegyiket két férfi cipelte föl a falu fölé tornyosuló meredek sziklaoldalba. A talapzatokat és a muníciót utánuk vitték.

Ellis lentről figyelte, ahogy újból összeállítják a fegyverzetet. A sziklatetőn volt egy tíz-tizenöt láb széles padka, fölötte enyhébb lejtővel folytatódott a hegyoldal. A gerillák a puskákat ezen a padkán állították föl, tíz yardnyi távolságra egymástól, majd álcázták őket. A helikopterpilóták persze hamar rá fognak jönni, hol vannak a gépfegyverek, de nagyon nehéz lesz eltalálni őket ebben a pozícióban.

Amikor ezzel elkészültek; Ellis újra elfoglalta saját helyét a folyóparti kis faházban. Gondolatai újra visszatértek a hatvanas évekhez.

Iskolás fiúként kezdte az évtizedet és katonaként fejezte be. 1967-ben ment Berkeley-be azzal a meggyőződéssel, hogy tudja, mit tartogat számára a jövő: televíziós dokumentumfilmek producere akart lenni, és bár éles eszű és kreatív volt – és Kalifornia az a hely, ahol mindenki az lehet, ami csak akar, ha keményen dolgozik – egyszerűen nem látja az okát, hogy miért nem érte el célját. Aztán teljesen hatalmába kerítette a béke és a virágmozgalom, a háborúellenes és a szeretet melletti tüntetések, a Doors együttes, a szakadt seggű, bőszárú farmerok és az LSD; és még egyszer újra úgy érezte, tudja, mit hoz a jövő: meg akarta változtatni a világot. Ez az álom is rövid életű volt, és hamarosan ismét magával ragadta valami, ezúttal a hadsereg lélek nélküli brutalitása és Vietnam kábítószeres rémülete. Amikor így visszatekintett, mindig azt látta, hogy éppen akkor érezte magát a legmagabiztosabbnak és megállapodottnak, amikor az élet hirtelen nagy változásokkal lepte meg.

Délben nem ebédeltek. Valószínűleg azért, mert a gerillák-nak nem volt élelmiszerük. Ellis úgy érezte, nehéz hozzászokni ahhoz a meglehetősen egyszerű eszméhez, hogy amikor nincs étel, senki sem ebédel. Úgy gondolta, valószínűleg ezért van az, hogy majdnem minden gerilla erős dohányos: a dohány elveszi az étvágyat.

Még árnyékban is forróság volt. A kis faház ajtajában üldögélt, megpróbálta érzékelni az alig rezzenő fuvallatot. Látta a földeket, a folyót ívelt kőhídjával, a falut a mecsettel és a fölémagasodó sziklával. A legtöbb gerilla a helyén volt, ami nemcsak a nap ellen védte őket, hanem egyúttal fedezéket is nyújtott. Többségük a szikla közelében lévő házakban volt, ahol a helikopterek nehezen tudják legéppuskázni őket; de nyilvánvalóan többen tartózkodtak sokkal sebezhetőbb, előtérben lévő helyen, a folyóhoz közelebb eső részen.

A mecset durva kőhomlokzatát három boltíves bejárat törte meg, és minden boltív alatt egy-egy gerilla ült törökülésben. Ellist a bódék előtt ülő őrökre emlékeztették. Ellis mindhármukat ismerte: a legtávolabbi ív alatt Mohammed ült; a középsőnél ritkás szakállú fivére, Kahmir; a legközelebbi boltív alatt pedig Ali Ghanim, a tizennégy gyerekes csúnya púpos kis ember, aki Ellisszel együtt sebesült meg lent a síkságon. Mindegyiknek egy Kalasnyikov feküdt keresztben a térdén és cigaretta lógott a szájában. Ellis azon tűnődött, hogy melyikük lesz életben holnap.

Az egyetemen az első esszét arról írta, hogy Shakespeare-nél hogyan jelenik meg a csata előtti várakozás. Két ütközet előtti beszédet hasonlított össze: az V. Henrik-ből azt az ihletett szózatot, amit a király mond: “A résre újra, még egyszer, barátaim, vagy halottaink zárják a falat.”; és a IV. Henrik-ből Falstaff cinikus monológját a becsületről: “Lehet-e becsülettel pótolni egy féllábat? Nem. Vagy egy félkart? Nem. Vagy enyhíteni egy seb fájdalmát? Nem. Akkor hát a becsület nem ért a sebészethez? Nem..... És kié a becsület? Aki szerdán meghalt.” A tizenkilenc éves Ellis ötöst kapott erre a dolgozatra – az elsőt és az utolsót, mert ettől kezdve mindenkit arról győzködött, hogy Shakespeare és valójában az egész angol kurzus “lényegtelen”.

Ábrándozását kiáltozások szakították félbe. Nem értette ezeket a dari szavakat, de nem is volt rá szüksége: a sürgető hangsúlyból tudta, hogy a környező hegyoldalakra küldött őrszemek kiszúrták a közeledő helikoptereket, s jelt adtak a sziklatetőn lévő Yussufnak. Izgatott mozgolódás támadt a napsütötte faluban, ahogy a gerillák elhelyezkedtek posztjaikon, még jobban fedezékbe vonultak, ellenőrizték fegyvereiket és friss cigarettára gyújtottak. A boltív alatt ülő három férfi beljebb húzódott az árnyékba. Most fölülről a falu teljesen kihaltnak látszott, mint ahogy normális körülmények között az is volt a nap e legforróbb szakában, amikor a legtöbb ember pihent.

Ellis erősen fülelt és meghallotta a közeledő helikopterek légcsavarjainak fenyegető berregését. Izzadt: ez az idegesség. Így érezhettek a ferdeszeműek is, a csöpögő dzsungelben rejtőzködve, amikor meghallották, hogy az esőfelhőkön keresztül az én lövésre kész helikopterem közeledik feléjük. Most megeheted, amit főztél, bébi.

Kibiztosította fegyverét.

A helikopterek már közelebb dübörögtek, de még mindig nem lehetett látni őket. Az járt az eszében, hányan lehetnek: a zajból nem tudta megállapítani. A szeme sarkából látott valamit, megfordult, és észrevette, hogy egy gerilla vízbe vetette magát a folyó túlpartján és feléje úszott. Amikor a férfi Ellis mellet kiemelkedett a vízből, azt láthatta, hogy nem más, mint az öreg sebhelyes Shahazai Gul, a

bába testvére: Shahazai specialitása az akna volt. Elrohant Ellis mellett és egy házban keresett fedezéket.

Néhány percig a falu csendes volt és semmi mást nem lehetett hallani, mint a légcsavarok lélegzetelállító berregését, és Ellis arra gondolt: Jézusom, hány ilyen istenverte vacakot küldhettek? – és aztán feltűnt a szikla fölötti láthatáron az első. Nagyon gyorsan repült, és lefelé szállt a falu irányába. Tétovázott egy kissé a híd fölött, akár egy óriás kolibri.

Egy Mi–24-es volt, amit nyugaton csak "Hind"–nek neveznek, az oroszok púposnak hívják a testes iker turbómotor miatt, ami az utaskabin fölött emelkedik ki. A géppuskás alacsonyan az orrban ül, a pilóta mögötte és egyben fölötte, akárcsak a gyerekek, akik egymás vállán ülve játszanak, a fedélzet ablakai pedig olyanok, mint egy óriás rovar megsokszorozódott szemei. A helikopternek háromkerekű futóműve van, kis rövid, tömör szárnyai, a szárny alá függesztett rakétákkal.

Hogy a pokolba tud néhány rongyos, törzsi viszonyok között élő férfi ilyen fegyverek ellen harcolni?

További öt Hind követte az elsőt gyors egymásutánban. Átrepültek a falu és a környező földek fölött, Ellis feltételezése szerint az ellenség pozícióit szándékoztak felderíteni. Ez csupán rutin elővigyázatosság volt – az oroszoknak semmi okuk sem volt kemény ellenállásra számítani, miután azt hitték, támadásuk meglepetés lesz.

Egy újabb típusú helikopter jelent meg, és Ellis felismerte a Mi–8–at, amit “Hip”–ként, azaz csípőként ismernek. Nagyobb, mint a Hind, de kevésbé félelmetes, húsz–harminc ember is elfér a fedélzetén; elsősorban csapatszállításra szolgált, nem támadásra. Az első tétovázott kicsit a falu fölött, aztán hirtelen oldalirányba fordult és leszállt egy árpaföldön. Öt másik követte még. Ez százötven ember, gondolta Ellis. Ahogy az öt Hip földet ért, a csapatok kiugráltak és hasra vágódtak, fegyvereiket a falu irányába szegezték, de nem tüzeltek.

Ahhoz, hogy bevegyék a falut, át kellett kelniük a folyón; ahhoz, hogy átkeljenek a folyón, be kellett venniük a hidat. De ők ezt még nem tudták. Csak nagyon elővigyázatosak voltak: a meglepetés

erejére számítottak, ami képessé teszi majd őket arra, hogy könnyedén felülkerekedjenek.

Ellis azon aggódott, hogy a falu túlságosan is kihaltnak látszik. Ilyenkor már, néhány perccel azután, hogy az első helikopter megjelent, fel szokott tűnni néhány menekülő ember. Feszülten figyelt, hogy meghallja az első lövést. Már nem félt. Túl sok dologra kellett erősen koncentrálnia ahhoz, hogy félelmet érezzen. Valahol a tudata mélyén felrémlett: ez mindig így van, amikor kezdődik.

Shahazai gyalogsági aknákat rakott le az árpaföldön, jutott Ellis eszébe. Miért nem robbant föl még egyik sem? Egy pillanat múlva megkapta a választ. Az egyik katona fölállt – feltételezhetően egy tiszt – és valamilyen parancsot kiabált. Húsz vagy harminc ember szökött talpra és rohant a híd felé. Hirtelen fülsiketítő dörrenés hallatszott, túlkiabálva a helikopterek forgószeleinek zaját is, aztán újabb és újabb követte, ahogy a föld szinte szétrobbanni látszott a katonák rohanó lábai alatt – Ellis úgy vélte, hogy Shahazai megdobta a gyalogsági aknákat egy kis extra TNT-vel – és barna por meg arany árpafelhők takarták el őket, mindenkit, egyetlen ember kivételével, aki magasra repült a levegőbe, majd lassan hullott alá, át-meg átfordulva, akár egy akrobata, míg harmonikaként a földbe nem csapódott. Ahogy a visszhang elhalt, újabb hang hallatszott, mélyről jövő, tompa dobverésre emlékeztető, ami a sziklatető felől érkezett, ahol Yussuf és Abdur tüzet nyitottak.Az oroszok nagy összevisszaságban vonultak vissza, amint a faluban lévő gerillák is tüzelni kezdtek Kalasnyikovokkal a folyón át.

Ez a meglepetés fergeteges kezdeti előnyt adott a gerilláknak, de ez nem tarthatott örökké: az orosz parancsnok gyülekezésre fogja fölszólítani csapatait. De mielőtt bármit is elérhetne, meg kell tisztítania a hídhoz vezető utat.

Az egyik Hip az árpaföldön egyszercsak felrobbant, és Ellis rájött, hogy Yussuf vagy Abdur eltalálta. Lenyűgözve nézte: noha a Dashokának egymérföldnyi volt a lőtávolsága és a helikopterek fél mérföldön belül voltak, igencsak jó lövésnek kellett lennie, hogy ilyen távolságból egyből telibe találja.

A Hind-ek, púposhátú géppuskázók, még mindig a levegőben voltak és a falu fölött köröztek. Most az orosz parancsnok akcióba vezényelte őket. Egyikük lecsapott a folyó fölött Shahazai

aknamezőjét bombázni. Yussuf és Abdur tüzet nyitottak rá, de célt tévesztettek. Shahazai aknái kárba veszve robbantak föl egymás után, Ellis izgatottan gondolta: bárcsak az aknák több ellenséget vittek volna el – százötvenből húszegynéhány ember nem valami sok. A Hind újra felemelkedett, miután Yussuf elűzte; de leereszkedett egy másik és most ez géppuskázta föntről újra az aknamezőt. Yussuf és Abdur szünet nélkül lőttek rá. Hirtelen megdőlt, a szárny egy része levált, és orral lefelé a folyóba merült; szép lövés, Yussuf, gondolta Ellis. De a hídhoz vezető út megtisztult és az oroszoknak még mindig több mint száz emberük és tíz helikopterük volt. Ellist hirtelen megcsapta a rémület, hogy a gerillák elveszthetik ezt az ütközetet.

Az oroszok összeszedték bátorságukat, aztán legtöbbjük – Ellis becslése szerint legalább nyolcvan, ha nem több – hason kúszva közelített a híd felé, állandóan tüzelve. Nem lehetnek olyan csüggedtek és fegyelmezetlenek, ahogy azt az amerikai újságok állítják, gondolta Ellis, hacsak ez nem valami elit csapat. Aztán észrevette, hogy a katonák valamennyien fehérbőrűek. Ebben az egységben nem volt afgán. Ugyanúgy volt itt is, mint Vietnamban, ahol a helyieket mindig minden fontos dologból kihagyták.

Hirtelen átmeneti szünet támadt. Az árpaföldön lévő oroszok és a faluban lévő gerillák kapkodva, ötletszerűen tüzeltek egymásra a folyón át, az oroszok többé-kevésbé vaktában lőttek, a gerillák takarékosan használták a muníciót. Ellis fölnézett. Odafönt a Hind-ek Yussufot és Abdurt keresték a sziklákon. Az orosz parancsnok fő célpontként pontosan megjelölte a nehéz gépfegyvereket.

Ahogy az egyik Hind a sziklatetőn lévő fegyveresek irányába lecsapott, Ellis egy pillanatig csodálatot érzett a pilóta iránt, amiért nyílegyenesen a géppuskák felé repült: tudta, hogy mennyi hidegvérre van ehhez szükség. A helikopter irányt változtatott: elvétették egymást.

Esélyeik durván egyformák, gondolta Ellis: Yussufnak könnyebb volt pontosan célozni, hiszen ő álló helyzetből lőtt, miközben a gép mozgott; de ugyanilyen okból ő könnyebb célpont volt. Ellis fölidézte, hogy a Hindben a szárnyak alatt hordozott bombákat a pilóták lövik ki, mialatt a géppuskás az orrban tevékenykedik. Rendkívül nehéz egy pilótának ilyen rettenetes körülmények között pontosan célozni,

gondolta Ellis; és minthogy a Dashokának nagyobb a lőtávolsága, mint a négycsöves Gatling típusú puskáé, Yussufnak és Abdurnak talán van valami halvány reménye.

Bízom benne, mindannyiunk érdekében, gondolta Ellis.

Egy másik Hind közelített a szikla felé, akár a nyúlra lecsapni készülő héja, de a fegyverek eldördültek és a helikopter félúton a levegőben felrobbant. Ellis legszívesebben örömujjongásban tört volna ki – ami pedig igazán groteszk lett volna, hiszen oly jól ismerte a lángokban álló helikopter okozta rémületet és az ezzel járó pánikot.

Egy másik Hind csapott le. A géppuskások most egy pillanatnyi késéssel tüzeltek, de sikerült lelőniük a helikopter farkát, az kormányozhatatlanná vált és belerohant a sziklafalba. Ellis azt gondolta: Jézus Krisztus, még a végén mindegyiket leszedjük! De a gépfegyverek hangja megváltozott, és egy pillanat múlva Ellis ráébredt, hogy már csak az egyik tüzel. A másikat eltalálták. Ellis a porfelhőn át meregette a szemét és meglátott egy mozgó Chitrali sapkát. Yussuf még élt. Abdurt találták el.

A három megmaradt Hind tovább körözött és rendezték soraikat. Az egyik magasan a küzdelem fölé emelkedett, abban lehet az orosz parancsnok, gondolta Ellis. A másik kettő harapófogószerűen közelített Yussufra. Ez remek elgondolás, vélte Ellis izgatottan, hiszen Yussuf egyszerre nem lőhet mindkettőre. Ellis figyelte, amint lefelé szállnak. Amikor Yussuf megcélozta az egyiket, a másik még alacsonyabbra csapott. Ellis észrevette, hogy az oroszok nyitott ajtókkal repülnek, éppúgy, ahogy annak idején az amerikaiak Vietnamban.

A Hind-ek lecsaptak. Az egyik zuhanórepüléssel ment Yussuf felé, aztán irányt változtatott, de előbb lőtt és lángok csaptak föl; aztán lecsapott a másik, rakéták és géppuskák pergőtüze hallatszott és Ellis arra gondolt, hogy Yussufnak semmi esélye sincs, aztán a második Hind mintha egy picit tétovázott volna a levegőben. Talán eltalálták? Hirtelen zuhanni kezdett, húsz-harminc lábnyit egyenesen lefelé – ha a motorod leáll, mondta az oktató a repülős iskolában, a helikoptered úgy fog leesni, mint egy óriási zongora –, és néhány yardnyira Yussuftól nekiütődött a peremnek, aztán motorja működni kezdett és Ellis meglepetésére újra fölemelkedett. Keményebb, mint

az az átkozott Huey, az elmúlt tíz évben legjobbnak bizonyult helikopter. A géppuskás állandóan tüzelt, de most elhallgatott. Ellis látta, hogy miért, és szíve összefacsarodott. A Dashoka a tömérdek álcázással, bokrokkal és ágakkal együtt bukdácsolva esett át a sziklaperemen, közvetlen mögötte egy ernyedt, sárszínű csomó – ez volt Yussuf. Ahogy a szikláról lezuhant, nekipattant egy csipkés kiugrónak és kerek Chitrali sapkája leesett. A következő pillanatban eltűnt Ellis szeme elől. Majdnem egyszál maga nyerte meg a csatát: érmet nem fog kapni, de történetét száz éven át fogják mesélni a hideg afgán hegyekben a tábortüzek mellett.

Az oroszok a hatból négy Hind-et vesztettek és egy Hip-et, meg körülbelül huszonöt embert; de a gerillák elvesztették mindkét nehézfegyverüket, és amikor a két Hind elkezdte bombázni a falut, nem volt mivel védekezniük. Ellis behúzódott a kunyhóba és azt kívánta, bárcsak ne fából épült volna. A bombázásnál a fokozatosság taktikáját követték: aztán egy-két perc múlva, mintegy jeladásra az oroszok fölálltak az árpaföldön és a híd felé rohantak.

Ez az, gondolta Ellis, így vagy úgy, de ez a vég.

A gerillák a faluból tüzeltek a támadó csapatokra, de akadályozta őket a légitámadás és csak néhány orosz esett el. Már majdnem minden orosz talpon volt, nyolcvan vagy kilencven férfi, vaktában tüzeltek, ahogy rohantak át a hídon. Lelkesen üvöltöttek, felbátorodva a gyenge védekezéstől. A gerillák lövései kicsit pontosabbak lettek, ahogy az oroszok elérték a hidat és most már jóval több elesett, de nem annyi, hogy megállítsák a támadást. Néhány másodperc múlva az első átért a folyón és a házak között keresett menedéket.

Körülbelül hatvanan voltak a hídon és a híd közelében; amikor Ellis meghúzta a robbanószerkezet fogantyúját.

Az ősi kőhíd vulkánszerűen robbant föl.

Ellis a robbanószereket nem egyszerű robbantásra helyezte el, hanem úgy, hogy azok megöljék az ellenséget, és most, mintha egy óriás géppuska bődült volna el, a robbanás következtében halálos kőtömegek spricceltek szét, mindenkit leröpítve a hídról, sokakat még az árpaföldön is eltalálva. Ellis visszahúzódott a kunyhóba a falura hulló kőzápor elől. Amikor vége lett, újra kinézett.

Ahol valaha a híd állt, ott most kövek és testek szörnyű keveréke halmozódott. A mecset egy része és két falusi ház is összeomlott. És az oroszok teljes visszavonulásban voltak.

Figyelte, ahogyan nyomakodik a Hip-ek nyitott ajtaján befelé a még élő húsz-harminc ember. Ellis nem hibáztatta őket. Ha ott maradnak fedezék nélkül az árpaföldön, a faluban jó pozícióban lévő gerillák lassan kiirtják őket; ha megpróbálnak átkelni a folyón, akár a hordóban lévő halakat, úgy szedik le őket.

Másodpercek múlva a három megmaradt Hip fölszállt és csatlakozott a levegőben a két Hind-hez, aztán búcsúlövés nélkül a gépek átröpültek a sziklacsúcs fölött és eltűntek.

Ahogy a motorok hangja elhalt, Ellis másféle hangra lett figyelmes. Aztán rájött, hogy ezek éljenző emberek. Győztünk, ébredt rá. A pokolba is, győztünk. És ő is éljenezni kezdett.

TIZENHARMADIK FEJEZET

– És hová mentek a gerillák?– kérdezte Jane.

– Szétszóródtak – válaszolta Ellis. – Ez Masud technikája. Szétszélednek a hegyekben, mielőtt az oroszok elkaphatnák őket. Lehet, hogy erősítéssel jönnek vissza az oroszok – most már akár Dargban is lehetnek, de senkit sem találnak, aki ellen harcolni lehet. Ezt a néhányat leszámítva, a gerillák mind elmentek.

Hét sebesült volt Jane klinikáján. Egyikük sem fog meghalni. Még tizenkettőt kezelt könnyebb sérüléssel, aztán elküldte őket. Csak két ember halt meg a csatában, de szívszaggató balszerencseként egyikük éppen Yussuf volt. Zahara ismét gyászolni fog – és megint Jean-Pierre miatt.

Ellis eufóriája ellenére Jane nyomott hangulatban volt. Abba kell hagynom a tépelődést, gondolta. Jean-Pierre elment és nem is jön vissza és semmi értelme a búsulásnak. Határozottan kell gondolkodnom. Más emberek életével kell törődnöm.

– És mi van a konferenciával? – kérdezte Ellistől. – Ha minden gerilla elment…

– Megegyeztek – mondta Ellis. – Olyan diadalittas állapotba kerültek a sikeres rajtaütés után, hogy készek voltak mindenre igent mondani. Ez a csapda egyvalamit mindenesetre bebizonyított, amit többen kétségbe vontak: hogy Masud zseniális vezér, és ha az ő vezetése alatt egyesülnek, nagy győzelmeket arathatnak.

– Szóval sikert értél el.

– Igen. Még szerződésem is van, amit a lázadók minden vezére aláírt, a mullah pedig tanúként.

– Büszke lehetsz. – Kinyúlt és megszorította a férfi karját, aztán gyorsan visszahúzta a kezét. Annyira örült, hogy ő itt van és így nem kell egyedül lennie, hogy bűntudatot érzett, amiért oly hosszú ideig haragudott rá. De attól félt, véletlenül azt a téves benyomást kelti benne, hogy még mindig a régi módon viszonyul hozzá, és ez kínos lenne.

Elfordult és körülnézett a barlangban. A kötszerek és az injekcióstűk dobozaikban voltak, a gyógyszerek a táskájában. A sebesült gerillák kényelmesen feküdtek a szőnyegeken és takarókon. Egész éjjel a barlangban maradnak: túl körülményes lett volna valamennyiüket levinni a hegyről. Volt vizük, egy kis kenyerük, és ketten-hárman elég jól voltak ahhoz, hogy fölkeljenek és teát készítsenek. Mousa, Mohammed fia a barlangnyílásban kuporgott és valami titokzatos játékot játszott a homokban az apjától kapott késsel; itt marad a sebesültekkel és ha netán valakinek orvosi ellátásra lenne szüksége az éjszaka folyamán, a fiú leszalad a hegyről Jane-ért.

Minden rendben volt. Jó éjszakát kívánt nekik, megsimogatta Mousa fejét és kiment. Ellis követte. Jane némi hűvösséget érzett az esti fuvallatban. Ez volt a nyár végének az első jele. Fölnézett a Hindukush távoli csúcsaira, ahonnan a telet várták. A havas csúcsok rózsaszínben ragyogtak a lemenő naptól. Gyönyörű ország volt, csak túl könnyű volt ezt elfelejteni, főként a mozgalmas napokon. Örülök, hogy láttam, gondolta Jane, de most már nem várhatok a hazamenetellel.

Ellisszel az oldalán lesétált a hegyről. Újra és újra a férfira pillantott. A naplemente bronzszínűvé és érdessé tette az arcát. Rájött, hogy a férfi valószínűleg nem sokat aludt az előző éjszaka.

– Fáradtnak látszol – mondta.

– Rég nem voltam már igazi háborúban – válaszolta. – A béke elpuhít.

Ellis nagyon tényszerű volt. Legalább nem élvezte ezt a vágóhidat, mint az afgánok. Közölte Jane-nel a puszta tényt, hogy Dargban felrobbantotta a hidat, de az egyik sebesült gerilla elmondta a részleteket, elmagyarázva, hogy a robbanás időzítése hogyan fordította meg a csata sorsát és élénken lefestette a mészárlást.

Lent a faluban, Bandában ünnepeltek. Férfiak és asszonyok élénken beszélgető csoportokban álldogáltak, ahelyett, hogy visszavonultak volna az udvarokba. A gyerekek zajos háborús játékokat játszottak, fivéreiket utánozva, képzeletbeli orosz katonákat ejtettek csapdába. Valahol egy férfi dobszóra énekelt. A gondolat, hogy az estét egyedül kell töltenie, hirtelen elviselhetetlenül sivárnak tűnt Jane számára és hirtelen ötlettel így szólt Ellishez:

– Gyere, teázz velem – ha nem bánod, hogy közben megetetem Chantalt.

– Sőt nagyon is a kedvemre van.

A gyerek sírt, amikor beléptek a házba, és mint mindig, Jane teste most is azonnal reagált: egyik melléből hirtelen csöpögni kezdett a tej. Sietve szólt:

– Ülj le, Fara hoz neked teát. – Aztán berohant a másik szobába, mielőtt Ellis megláthatta volna ingén a zavarba ejtő foltot.

Gyorsan kigombolta az ingét és fölkapta a gyereket. A szokásos vak pánik pillanata következett, míg Chantal a mellbimbót kereste, aztán szopni kezdett, eleinte fájdalmasan keményen. aztán sokkal gyengédebben. Jane kínosnak érezte, hogy visszamenjen a másik szobába. Ne legyél már bolond, mondta magának; megkérdezted és ö azt mondta, hogy oké, és akárhogy is van, volt idő, amikor gyakorlatilag minden éjszakát az ágyában töltöttél… Ennek ellenére érezte, hogy enyhén elpirul, amikor átlépett az ajtón.

Ellis Jean-Pierre térképeit nézte.

– Ez volt a legokosabb dolog – mondta. – Ismert minden utat, hiszen Mohammed az ő térképeit használta. – Fölnézett, látta a nő arckifejezését és sietve mondta: – De ne beszéljünk erről. Most mit fogsz csinálni?

Jane a párnán ült, hátát a falnak támasztva, kedvenc szoptató pózában. Ellis nem jött zavarba fedetlen melleitől és Jane is kezdte kényelmesebben érezni magát.

– Várnom kell – mondta. – Amint a Pakisztán felé vezető út nyitva lesz és újra indulnak a konvojok, hazamegyek. És te?

– Ugyanez. Munkámnak itt vége. Az egyezséget felül kell vizsgálni természetesen, de az Ügynökségnek van Pakisztánban egy embere, aki megteheti.

Fara behozta a teát. Jane azon tűnődött, mi lesz Ellis következő feladata: államcsínyt szervezni Nicaraguában vagy zsarolni egy washingtoni szovjet diplomatát, vagy talán meggyilkolni egy afrikai kommunistát? Amikor még szeretők voltak, kérdezgette őt, hogy miért ment Vietnamba, és akkor elmondta neki, hogy mindenki azt várta, valahogy kibújik a sorozás alól, de ő olyan gazember volt, hogy juszt is az ellenkezőjét csinálta. Jane nem is tudta, higgye-e ezt vagy sem, de még ha igaz is volt, akkor sem magyarázta meg azt, hogy leszerelése után miért maradt meg ennél a kegyetlen munkánál.

– Szóval mit fogsz csinálni, ha hazamész? – kérdezte. – Visszamész és furfangos módozatokat fogsz kiagyalni Castro meggyilkolására?

– Az Ügynökségnek nem feladata gyilkosságok végrehajtása – mondta.

– De mégis csinálja.

– Van egy nevetséges, őrült dolog, és ettől van rossz hírünk. Balszerencsénkre az elnökök nem tudnak ellenállni a titkosügynök-játék kísértésének és ez a belső széthúzást erősíti.

– Miért nem fordítasz hátat valamennyiüknek és miért nem térsz vissza a normális emberek közé?

– Nézd. Amerika tele van olyan emberekkel, akik hisznek abban, hogy akárcsak az ő hazájuknak, más országoknak is joga van a szabadsághoz – de éppen ezek azok az emberek, akik “hátat fordítanak és a normális emberekhez” csatlakoznak. Következésképpen az Ügynökség túl sok pszichopatát és túl kevés valamirevaló, könyörületes állampolgárt alkalmaz. Aztán, amikor az Ügynökség valamelyik elnök szeszélyéből megbuktat egy idegen kormányt, mindenki azt kérdezi, hogyan történhet meg ilyesmi. A válasz az: mert hagyják. Az én országomban demokrácia van, úgyhogy saját magamon kívül senkit sem lehet okolni, ha a dolgok rosszul mennek, és ha a dolgokat meg kell jobbítani, nekem kell azt megtennem, mert ez az én felelősségem.

Jane-t nem győzte meg.

– Azt akarod mondani, hogy a KGB-t úgy lehet megreformálni, ha csatlakozol hozzá?

– Nem, mert a KGB-t végtére is nem ellenőrzi a nép. Az Ügynökséget igen.

– Az ellenőrzés nem olyan egyszerű – mondta Jane. – A CIA hazudik a népnek. Nem tudod ellenőrizni őket, ha nem tudod, mit csinálnak.

– De végtére is ez a mi Ügynökségünk és a mi felelősségünk.

– Dolgozhattál volna azért is, hogy megszűnjön, ahelyett hogy csatlakoztál hozzá.

– De szükségünk van egy központi hírszerző szolgálatra. Barátságtalan világban élünk és szükségünk van az ellenségeinkről szerzett információkra.

Jane sóhajtott.

– De nézd, hová vezet mindez – mondta. – Azt tervezed, hogy több és nagyobb fegyvert küldesz Masudnak, hogy még több embert tudjon még gyorsabban megölni. És végül is mindig ide lyukadtok ki.

– Nem egészen úgy van, hogy több embert tud majd még gyorsabban megölni – tiltakozott Ellis. – Az afgánok szabadságukért küzdenek – és idegenek ellen harcolnak.

– Mindenki a szabadságért küzd – szakította félbe Jane. – A PLO, a kubai emigránsok, a Weathermen, az IRA, a fehér dél-afrikaiak és a Szabad Walesi Hadsereg.

– Van akinek igaza van, van, akinek nincs.

– És a CIA tisztában van a különbséggel?

– Tisztában kell lennie.

– De nincs. Kinek a szabadságáért harcol Masud?

– Minden afgán szabadságáért.

– Hülyeség – mondta Jane tüzesen. – Ez egy muzulmán fundamentalista és ha valaha hatalomra jut, első dolga lesz, hogy még jobban elnyomja a nőket. Sohasem fog nekik szavazati jogot adni – még azt a kevés jogukat is el akarja majd venni, amijük van. És mit gondolsz, hogy fog bánni majd politikai ellenfeleivel, hiszen tudott dolog, az ő példaképe Khomeini ayatollah? Lesz a tudósoknak és a tanároknak szellemi szabadsága? És a homokos férfiaknak és nőknek lesz szexuális szabadsága? Mi lesz a hindukkal, a buddhistákkal, az ateistákkal?

Ellis azt kérdezte:

– Te komolyan azt gondolod, hogy Masud rendszere rosszabb lesz, mint az oroszoké?

Jane gondolkodott egy kicsit.

– Nem tudom. Az egyetlen dolog, ami biztos, hogy Masud rendszere orosz zsarnokság helyett afgán zsarnokság lesz. És nem éri meg embereket öldösni azért, hogy idegen helyett helyi diktátor legyen.

– Úgy tűnik, az afgánok szerint megéri.

– Legtöbbjüket soha nem kérdezték meg.

– Azt hiszem, ez nyilvánvaló. Bárhogy is van, ezt a fajta munkát már nem csinálom többé. Sokkal inkább nyomozótípus vagyok.

Ez volt az, amire Jane már legalább egy éve kíváncsi volt.

– Egész pontosan mi volt a párizsi küldetésed?

– Amikor beköptem a barátaidat? – mosolygott halványan. – Hát Jean-Pierre nem mondta el neked?

– Azt mondta, valójában nem tudja.

– Lehet, hogy nem is tudta. Terroristákra vadásztam.

– A mi barátaink között?

– Ahol általában megtalálhatók: a disszidensek, kiutasítottak és bűnözők között.

– Rahmi Coskun terrorista volt?

Jean-Pierre azt mondta, hogy Rahmit Ellis miatt tartóztatták le.

– Igen. Ő volt a felelős az Avenue Felix Faure–on a török légitársaság elleni bombamerényletért.

– Rahmi? Honnan tudod?

– Ő mondta nekem. És amikor letartóztattattam, újabb bombamerényletre készült.

– Ezt is ő mondta neked?

– Kérte, hogy segítsek neki a bomba elkészítésénél.

– Ó, Istenem. – A jóképű Rahmi, parázsló szemeivel és szerencsétlen országának kormánya iránt érzett szenvedélyes gyűlöletével…

Ellis még nem fejezte be.

– Emlékszel Pepe Gozzira?

Jane a szemöldökét ráncolta.

– Arra a mulatságos kis korzikaira gondolsz, akinek Rolls-Royce-a volt?

– Igen. Ő volt az, aki Párizsban az égvilágon mindenkinek puskákat és robbanószereket szállított. Bárkinek adott, aki meg

tudta fizetni az árait, de elsősorban a politikai megrendelőkre specializálta magát.

Jane elképedt. Mindig is azt hitte, hogy Pepe valamiféle szégyellnivaló alak, pusztán azért, mert egyszerre gazdag és korzikai, de a legrosszabb, amit feltételezett róla az az volt, hogy belekeveredett valami mindennapos bűnténybe, mint például a csempészés vagy a kábítószerkereskedés. Még csak elgondolni is azt, hogy puskákat árult gyilkosoknak! Jane kezdte úgy érezni, mintha mindeddig álomban élt volna, miközben a való világban körülötte ármány és kegyetlenség történt csupán. Ilyen naiv lennék? – gondolta.

Ellis még tovább ment.

– Egy oroszt is letartóztattam, aki a gyilkosságokat és az emberrablást pénzelte. Aztán Pepét kikérdezték és beköpte Európa terroristáinak felét.

– Ezt csináltad mindvégig, míg szeretők voltunk – mondta Jane ábrándozva. Fölidézte az összejöveteleket, a rock-koncerteket, a tüntetéseket, a kávéházakban folytatott politikai vitákat, a padlásszobákat, ahol soha nem fogyott ki a “vin rouge ordinaire”… Szakításuk óta abban a hitben élt, hogy a férfi rövid jelentéseket irkált a radikálisokról, hogy ki az, aki befolyásolható, ki szélsőséges, kinek van pénze, kinek van a legtöbb követője a diákok között, kinek vannak kapcsolatai a Kommunista Párttal és így tovább. Most elég nehéz volt elfogadni azt a tényt, hogy a férfi valódi bűnözőket keresett és egyet-kettőt talált is barátaik között.

– Ezt nem tudom elhinni – mondta elképedten.

– Nagy diadal volt, ha tudni akarod az igazat.

– Valószínűleg kénytelen voltál hazudni nekem.

– Kénytelen voltam. De bármikor is hazudtam a múltban, azt már megbántam – enyhén szólva.

Jane kínosan érezte magát és nem tudta, mit mondjon. Áttette Chantalt a bal mellére, elkapta Ellis tekintetét, s jobb mellét betakarta az ingével. A társalgás kényelmetlenül személyessé kezdett válni, de Jane rendkívül kíváncsi volt és még többet akart

tudni. Most már láthatta, a férfi hogyan ítélte meg saját magát – s noha Jane nem értett egyet az érvelésével, még mindig Ellis indítékain tűnődött. Ha most nem járok a végére, gondolta, talán soha többé nem lesz rá esélyem.

– Nem értem, mi késztet egy férfit arra, hogy egész életét ilyesmivel töltse.

A férfi félrenézett.

– Nagyon jól csinálom, és a fizetés rendkívüli.

– És én még azt hittem, hogy tetszik neked a bérlakás és szereted a diákmenzát. Rendben van – nem kell magyarázkodnod, ha nem akarsz.

A férfi keményen ránézett, mintha olvasni akarna a gondolataiban.

– De mindent el akarok mondani neked. Biztos, hogy akarod hallani? – kérdezte.

– Igen. Kérlek.

– A háborúval van összefüggésben – kezdte és Jane hirtelen rájött, hogy most valami olyasmit fog mondani, amit még soha senkinek nem mondott el. – Amikor Vietnamban repültünk, a legborzasztóbb az volt, hogy nem tudtuk megkülönböztetni a vietkongokat a polgári lakosságtól. Valahányszor csapatokat szállítottunk, vagy mondjuk aláaknáztunk a dzsungelben egy utat, vagy tűzszüneti zónát támadtunk, mindig tudtuk, hogy sokkal több nőt, gyereket és öregembert ölünk meg, mint ahány gerillát. Általában azt mondtuk, hogy ők bújtatják az ellenséget, de ki tudja?! És kit érdekelt? Megöltük őket. Akkor mi voltunk a terroristák. És nem elszigetelt esetekről beszélek – bár láttam rémtetteket is –, most csupán a szokásos, mindennapos taktikánkról van szó. És mindezt még csak meg sem kellett indokolni. Látod, éppen ez az. Végigcsináltuk mindezt a borzalmat olyan érvek miatt, amikről kiderült, hogy hazugság, korrupció és öncsalás. A rossz oldalon álltunk.

A férfi arca elkínzott volt, mintha állandó belső fájdalom gyötörné. A kérlelhetetlen lámpafényben bőre árnyékolt és fakó volt.

– Nincs mentség, látod, nincs bocsánat.

Jane finoman bátorította, hogy még többet mondjon.

– Akkor miért maradtál? – kérdezte; – Miért mentél bele másodszor is?

– Mert akkor mindezt nem láttam ilyen világosan, mert akkor a saját országomért harcoltam és nem sétálhatsz csak úgy ki egy háborúból; mert jó tiszt voltam, és ha hazamegyek, a helyemet valami semmirekellő foglalja el és az embereimet megölik; és persze ez még mindig nem elég magyarázat, így hát néha megkérdeztem magamtól: most mihez fogsz kezdeni? Meg akartam... persze akkor ezt így nem fogalmaztam meg, de meg akartam váltani magam. A hatvanas években ezt az egészet bűnös kiruccanásnak neveztük.

– Igen, de... – A férfi olyan bizonytalannak és sebezhetőnek tűnt, hogy Jane nem akart direkt kérdésekkel nekirohanni, de látta, Ellisnek beszélnie kell, ő pedig tényleg szerette volna hallani, így hát folytatta:

– De miért éppen ezt választottad?

– A vége felé már a hírszerzéshez tartoztam és ők fölajánlották nekem, hogy a civil életben is folytathatom ezt a munkát. Azt mondták, képes lennék titkosügynökként dolgozni, hiszen ismerős nekem ez a milió. Ismerték radikális múltamat, tudod. Úgy tűnt nekem akkor, hogy a terroristák elfogásával talán meg nem történté tehetek mindent, amit addig tettem. Szóval így lettem terrorista-ellenes szakértő. Nagyon leegyszerűsítve hangzik, amikor szavakba foglalom – de hát tudod, tényleg sikeres voltam. Az Ügynökség nem szeret engem, mert néha megtagadok egy-egy megbízatást, mint például akkor, amikor megölték Chile elnökét; az ügynökök pedig nem utasíthatnak vissza feladatot; de felelős voltam azért is, hogy néhány mocskos alak börtönbe kerüljön és büszke is vagyok magamra.

Chantal elaludt. Jane letette a bölcsőül szolgáló dobozba. Így szólt Ellishez:

– Azt hiszem, meg kell mondanom neked, hogy... hogy rosszul ítéltelek meg.

A férfi elmosolyodott.

– Hála legyen Istennek ezért.

Egy pillanatra Jane-t teljesen magával ragadta a nosztalgia, amint visszagondolt a régi időre – tényleg csak másfél éve volt? – amikor ő és Ellis boldogok voltak és semmi ilyesmi nem történt: nem volt CIA, nem volt Jean-Pierre, nem volt Afganisztán.

– De mindezt nem tudod csak úgy kitörölni az emlékezetedből, igaz? – kérdezte. – Semmit, ami történt: a hazugságaidat, az én dühömet.

– Nem. – A férfi egy széken ült, fölnézett az előtte álló nőre és áthatóan tanulmányozta. Kinyújtotta karját, kicsit tétovázott, aztán Jane csípőjére tette a kezét, olyan mozdulattal, ami lehetett akár testvéri szeretet is, akár valamivel több. Akkor Chantal megszólalt: Mamamammm... Jane megfordult és ránézett, Ellis keze lehanyatlott. Chantal teljesen ébren volt, kezeivel, lábaival hadonászott a levegőben. Jane fölkapta és a gyerek azonnal böffentett egyet.

Jane visszafordult és szembenézett Ellisszel. Az karba font kézzel ült és mosolyogva figyelte őt. Jane hirtelen egyáltalán nem akarta, hogy a férfi elmenjen. Váratlan sugallattal azt mondta:

– Miért nem vacsorázol velem? Bár igaz, csak kenyér és aludttej van.

– Rendben.

Odanyújtotta neki Chantalt.

– Kimegyek és szólok Farának. – A férfi elvette a gyereket, Jane pedig kiment az udvarra. Fara éppen vizet melegített Chantal fürdetéséhez. Jane könyökével ellenőrizte a vizet és éppen megfelelőnek találta.

– Készíts vacsorát két személyre, kérlek – mondta dari nyelven. Fara szeme tágra nyílt és Jane rájött, hogy valami rettenetes dolognak számít, ha egy egyedül lévő nő meghív egy férfit vacsorára. A pokolba ezzel az egésszel, gondolta. Fölkapta a vizescsöbröt és bevitte a házba.

Ellis a nagy párnán ült az olajlámpa alatt, térdén ringatva Chantalt és mély, halk hangon valami rigmust mondott neki. Nagy szőrös keze teljesen átfogta a kis rózsaszín testet. A kislány fölnézett rá, boldogan kacarászott, miközben kövér lábaival rugdalózott. Jane megállt az ajtóban, nézte a jelenetet és önkéntelenül is az jutott az eszébe: Ellisnek kellene Chantal apjának lennie.

Igaz ez? – kérdezte önmagát, ahogy rájuk nézett. Igazán szeretném, ha így lenne? Ellis befejezte a mondókát, kissé félénken nézett föl Jane-re, aki azt gondolta: igen, igazán szeretném.

*

Éjfél felé sétáltak föl a hegyre, Jane mutatta az utat, Ellis pedig követte őt; hóna alatt a nagy hálózsákkal. Megfürdették Chantalt, megették kenyérből és aludttejből álló sovány vacsorájukat, újra megetették Chantalt, majd letették éjszakai nyugovóra a gyereket a háztetőn, ahol már mélyen aludt Fara mellett, aki az élete árán is hajlandó lenne őt megvédeni. Ellis ragaszkodott hozzá, hogy Jane-t kihozza a házból, ahol valamikor valaki más felesége volt, és Jane ugyanezt érezte, amikor javasolta:

– Tudok egy helyet, ahová elmehetnénk.

Jane most letért a hegyi ösvényről és a lejtős, köves talajon vezette Ellist titkos rejtekhelye, a biztonságos takarásban lévő párkányzat felé, ahol meztelenül szokott napozni és ahol Chantal születése előtt a hasát szokta olajozni. Könnyen megtalálta a holdfényben. Lenézett a falura, ahol az udvarokon már csak a vacsorához rakott tüzek parazsa izzott és már csak néhány lámpa pislákolt az üvegtelen ablakok mögött. Épp csak ki tudta venni saját házának körvonalait. Néhány óra múlva, amint virrad, már láthatja a tetőn alvó Chantal és Fara körvonalait. Fara nagyon boldog lehet: ez volt az első alkalom, hogy Jane éjszakára magára hagyta Chantalt.

Megfordult. Ellis teljesen kinyitotta a hálózsákot és mint egy pokrócot, leterítette. Jane kínosan és kényelmetlenül érezte magát. A melegség és a testi vágy hulláma, ami a házban elborította, míg figyelte, ahogy a férfi a versikét mondja a gyereknek, elmúlt. Viszont ebben a pillanatban minden régi érzése visszatért: a sürgető

vágy, hogy megérintse a férfit, hogy lássa magabiztosan mosolyogni, amit úgy szeretett; szüksége volt arra, hogy a bőrén érezze a férfi hatalmas kezét, s végül ott volt a kínzó vágy, hogy meztelenül lássa őt. Chantal születése előtt néhány héttel elvesztette a szex iránti vágyát, ami egészen eddig a pillanatig nem is tért vissza. De a hangulat mintha szertefoszlott volna apránként, ahogy az órák múltak, és ahogy esetlenül próbálták elintézni, hogy egyedül maradjanak, mint két tinédzser, aki megpróbál egy kis tapizásra elmenekülni a szülők elől.

– Gyere és ülj le – mondta Ellis.

Jane leült mellé a hálózsákra. Mindketten az elsötétült falut nézték. Nem értek egymáshoz. Egy pillanatig feszült csend volt.

– Még soha senki más nem volt itt – jegyezte meg Jane, csak hogy mondjon valamit.

– Mire használtad ezt a helyet?

– Ó, csak napozni szoktam, miközben nem gondolok semmire – válaszolta Jane, aztán arra gondolt, hogy “ó, ördög és pokol”, és így szólt:

– Nem, ez nem egészen igaz, itt szoktam maszturbálni.

A férfi nevetett, átkarolta és megölelte.

– Örülök, hogy még mindig nyíltan kimondsz mindent – szólt.

Jane a férfi felé fordította az arcát. Az gyengéden megcsókolta. A hibáimért is szeret, gondolta: a tapintatlanságomért és hirtelen indulataimért, átkozódásaimért, makacsságomért és önfejűségemért.

– Nem akarod, hogy megváltozzak? – kérdezte Ellistől.

– Jane, hiányoztál. – A férfi lehunyta a szemét és szinte motyogva beszélt. – És egész idő alatt észre sem akartam venni, hogy hiányzol. – Hanyatt feküdt, magával húzva Jane-t, úgy, hogy az végül rajta kötött ki. A nő könnyedén megcsókolta az arcát. A kényelmetlen érzés gyorsan elmúlt. Jane-nek az jutott az eszébe, hogy amikor legutóbb megcsókolta, a férfinek nem volt szakálla. Érezte, amint Ellis keze megmozdul: a férfi Jane ingét gombolgatta. Nem viselt melltartót – nem volt nála olyan nagy, amire szüksége

lett volna –, és most nagyon csupasznak érezte a melleit. A férfi inge alá csúsztatta kezét és megérintette szőrös mellét. Már majdnem elfelejtette, hogy milyenek a férfiak. Hónapok óta egész életét a nők és gyerekek halk hangja, sima arca töltötte ki; most hirtelen durvább bőrt, kemény combokat és borostás arcot akart érezni. Ujjaival beletúrt a férfi szakállába és nyelvét a szájába dugta. A férfi rátalált duzzadt melleire és Jane-t öröm járta át – aztán hirtelen rájött, hogy mindjárt mi történik és ő képtelen megakadályozni, és annak ellenére, hogy hirtelen elhúzódott a férfitől, érezte, hogy mindkét melléből tej spriccel a másik kezére és szégyenében elpirulva mondta:

– Istenem, nagyon sajnálom, olyan gusztustalan, de nem tehetek róla!

A férfi Jane ajkára tette az ujját.

– Minden rendben van – mondta. Míg beszélt, a mellét simogatta és azok már teljesen síkosak lettek. – Ez teljesen normális. Ilyesmi mindig megtörténik. Nagyon szexi.

Ez egész egyszerűen nem lehet szexi, gondolta Jane, de a férfi megváltoztatta a helyzetét, arcát a nő melléhez szorította, csókolni és cirógatni kezdte, és Jane fokozatosan megnyugodott és átadta magát az élvezetnek. Végül újabb éles gyönyörérzés támadt, amint mellei újra szivárogni kezdtek, de ezúttal már nem bánta. Ellis azt mondta, “ahh”, és nyelvének durva felületével megérintette a lágy mellbimbót, Jane pedig arra gondolt, hogy “ha most elkezdi szopni, elélvezek”.

A férfi mintha csak olvasott volna a gondolataiban. Az egyik mellbimbót ajkai közé vette, beszívta és szopni kezdte, míg a másikat mutató- és hüvelykujjával finoman és ritmikusan dörzsölgette. Jane tehetetlenül adta át magát a gyönyörnek, és amint melléből spriccelni kezdett a tej, az egyikből a férfi kezébe, a másikból a szájába, az érzés olyan páratlan volt, hogy most már ellenállhatatlanul reszketett és azt nyöszörögte, hogy “ó, Istenem, ó, Istenem, ó, Istenem”, aztán amikor elcsitult, a férfire roskadt.

Egy darabig semmire sem gondolt, csak arra amit érzett: nedves mellén a férfi meleg leheletét, bőrét karistoló szakállát, a forró arcát

körüllengő hűvös éjszakai levegőt, a műanyag hálózsákot és alatta a kemény földet. Kis idő múlva a férfi fojtott hangon mondta:

– Megfulladok.

Jane legördült róla.

– Elképesztőek vagyunk, igaz? – kérdezte.

– Igen.

Jane kuncogott.

– Csináltad ezt már máskor is?

A férfi némi habozás után válaszolt.

– Igen.

– Milyen… – Jane még mindig enyhén zavarban volt. – Milyen az íze?

– Meleg és édes. Mint a sűrített tej. Elélveztél?

– Nem vetted észre?

– Nem voltam benne biztos. Néha igazán nehéz megállapítani a nőknél.

Jane megcsókolta.

– Elélveztem, kicsit, de félreérthetetlenül. Épp az utolsó pillanatban volt orgazmusom.

– Én majdnem elélveztem.

– Tényleg? – Jane keze leszaladt a férfi testén. Az azt a vékony, vászonból készült pizsamaszerű inget és nadrágot viselte, amit az afgánok. Érezte a bordáit és a csípőcsontját: teljesen eltűnt róla a puha, bőr alatti kevéske háj is, ami a legsoványabbak kivételével minden nyugati férfira jellemző. Keze a férfi nemiszervébe ütközött, ami meredten állt a nadrágban, és Jane azt mondta, “ahh”, majd megmarkolta.

– Igazán megfelelőnek látszik – mondta.

– Én is azt hiszem.

Jane legalább annyi örömöt akart szerezni a férfinek, amennyit az nyújtott őneki. Fölült, kibogozta a férfi nadrágját, hogy szabadon hozzáférjen. Gyengéden simogatta a férfi nemiszervét, majd föléje hajolt és megcsókolta a végét. Aztán belébújt az ördög és azt kérdezte:

– Hány nőd volt énutánam?

– Csak csináld ezt tovább és megmondom.

– Oké. – Folytatta a simogatást és a csókolgatást. A férfi csendben volt.

– Oké – szólt Jane egy perc múlva – hány volt?

– Várjál, még számolok.

– Disznó – mondta a férfinek és ezúttal beleharapott.

– Ó! Igazán nem túl sok…. esküszöm!

– És mit csinálsz, ha nincs nőd?

– Hármat találhatsz.

Jane nem hagyta lerázni magát.

– A kezeddel csinálod?

– Ugyan; kérem, Miss Jane, igazán szégyenlős vagyok.

– Na persze – mondta Jane diadalmasan. – És mire gondolsz, miközben csinálod?

– Elhinnéd, hogy Diana hercegnőre?

– Nem.

– Most én vagyok zavarban.

Jane oldalát már majd kifúrta a kíváncsiság.

– El kell mondanod az igazat.

– Pam Ewingre gondolok.

– Hát az meg ki az ördög?

– Te elérhetetlen voltál. Ő Bobby Ewing felesége, a “Dallas”-ban.

Jane emlékezett a tévésorozatra és a színésznőre és elképedt.

– Te nem beszélsz komolyan.

– Itt most a fantáziáról beszélünk.

– Nem tudsz valami felszabadult nőről képzelődni?

– A képzelethez semmi köze a politikának.

– Meg vagyok döbbenve. – Jane habozott. – Hogy csinálod?

– Mit?

– Hát amit csinálsz. A kezeddel.

– Valahogy úgy, ahogy te, csak erősebben.

– Mutasd meg.

– Most nem zavartnak érzem magam – mondta a férfi –, hanem megalázottnak.

– Kérlek. Kérlek, mutasd meg. Mindig is akartam látni, hogy csinálja ezt egy férfi. Korábban soha nem volt merszem ezt kérni – ha most visszautasítasz, talán soha nem is tudom meg. – Megfogta a férfi kezét és odahúzta, ahol eddig az ő keze volt.

Nem sokkal később Ellis keze lassan mozgásba lendült. Tett néhány tessék-lássék mozdulatot, aztán sóhajtott, becsukta a szemét, és komolyan hozzálátott.

– Olyan durván bánsz vele! – kiáltott föl Jane.

A férfi abbahagyta.

– Képtelen vagyok ezt csinálni… hacsak te is nem csinálod magadnak.

– Ezt nevezem egyezségnek – mondta Jane mohón. Gyorsan ledobta a nadrágját és a bugyiját. Letérdelt a férfi mellé és elkezdte simogatni magát.

– Gyere közelebb – mondta a férfi. Hangja egy kicsit rekedtnek tűnt. –Nem látlak.

A férfi hanyatt feküdt. Jane közelebb mászott, egészen úgy, hogy a férfi feje mellett térdeljen, miközben a holdfény ezüstösen megvilágította mellbimbóit és fanszőrzetét. A férfi ismét magához nyúlt, ezúttal mozdulatai gyorsabbak voltak és közben megbabonázva nézte a lány önmagát simogató kezét.

– Ó, Jane – mondta.

A lány lassan élvezni kezdte az ujjai okozta ismerős gyönyört. Látta, amint Ellis csípője a férfi kezének ritmusával együtt emelkedik és süllyed.

– Azt akarom, hogy elélvezz – mondta Jane. – Akarom látni, ahogy kilövell. – Némileg meg volt döbbenve önmagától, de már teljesen elborította az izgalom és a vágy.

A férfi felnyögött. Jane az arcát nézte. Szája nyitva volt, lihegett. Tekintete a lány nemiszervére szegeződött. Jane középső ujjával simogatta szeméremajkait.

– Dugd be az ujjad – zihálta a férfi. – Látni akarom, ahogy az ujjadat bedugod.

Ezt Jane nem szokta csinálni. Először csak az ujja hegyét dugta be. Érezte, hogy belül sima és csúszós. Egész ujjával mélyre hatolt. A férfi zihált, és mivel olyan izgatottá vált attól, amit a lány csinált, Jane is rákapcsolt. Ismét a férfi testére nézett. Annak most gyorsabban mozgott a csípője, akárcsak a keze. Jane is növekvő gyönyörűséggel húzogatta ki-be az ujját. A férfi háta hirtelen ívbe görbült, ahogy medencéje fölemelkedett, közben felnyögött, ahogy fehér sugárban kilövellt belőle az ondó. Jane önkéntelenül felkiáltott, “Ó, Istenem!”, aztán ahogy megbűvölve nézte a férfi szerszámának végén a pici lyukat, újabb sugár lövellt ki, aztán még egy, aztán egy negyedik, felszökve a levegőbe és ott csillogott a holdfényben, majd aláhullt, a férfi mellére, Jane karjára és hajára; és amikor a férfi leroskadt, sebesen mozgó ujjától ő maga is a gyönyör tetőfokára jutott, és végül ő is teljesen kimerült.

Leroskadt, a férfi mellett feküdt a hálózsákon, feje Ellis combján. A férfi még mindig merev volt. Jane erőtlenül föléhajolt és

megcsókolta. Érezte az ondó ízét. A férfi válaszképpen arcával a lány combjai közé dörgölődzött.

Egy ideig csendben voltak. Csak a lélegzetüket lehetett hallani és a völgy túloldalán robogó folyó hangját. Jane fölnézett a csillagokra. Fényesen ragyogtak és egyetlen felhő sem volt. Az éjszakai levegő hűvösödött. Nemsokára be kell bújnunk a hálózsákba, gondolta. Előre örült, hogy a férfihez bújva alhat el.

– Elképesztőek vagyunk, igaz? – kérdezte Ellis.

– Igen – válaszolta Jane.

A férfi nemiszerve lehanyatlott és most hasán hevert. Jane ujjai hegyével a férfi ágyékát borító vöröses arany szőrzettel ingerkedett. Már majdnem elfelejtette, hogy milyen is volt Ellisszel szeretkezni. Olyan más volt, mint Jean-Pierre. Jean-Pierre szerette a nagy előkészületeket; fürdőolaj, illat, gyertyafény, bor, hegedűszó. Kényes szerető volt. Azt szerette, ha Jane szeretkezés előtt megmosakszik, ő maga pedig utána azonnal rohant a fürdőszobába. Soha hozzá sem ért, míg menstruált, és egészen biztos, hogy nem szopott volna a melléből és nem nyelte volna le a tejet, mint Ellis. Ellis mindenre képes, gondolta, és mennél kevésbé higiénikus valami, annál jobb. Elvigyorodott a sötétben. Rájött, hogy soha nem volt biztos benne, vajon Jean-Pierre tényleg szereti-e az orális szexet, bár jól csinálta. Ellisnél semmi kétsége nem volt.

Ahogy erre gondolt, mindjárt meg is kívánta. Hívogatóan tárta szét combját. Érezte, hogy a férfi megcsókolja, szájával a drótszerű szőrzetben kutatva, nyelvével kéjesen kitapogatta a szeméremajkakat. Aztán Jane-t hanyatt fordította, combjai közé térdelt, lábait a vállára emelte. Jane most teljességgel pucérnak, rettentően nyitottnak, sebezhetőnek érezte magát, ugyanakkor mégis olyannak, akinek gondját viselik, akit dédelgetnek. Ahogy a csúcspont előtt egész teste megfeszült, az jutott az eszébe, hogy sokkal jobban hiányzott neki Ellis, mint ahogy azt saját magának is bevallotta volna; és valóban, hogy olyan sokáig dühös volt rá, annak az volt az oka, hogy továbbra is szerette és még mindig szereti. Amint ezt felismerte, hatalmas súly gördült le a szívéről és élvezni kezdett, rázkódva, mint viharban a fa, és Ellis, tudván, hogy a

másik mit szeret, mélyen bedugta a nyelvét, míg Jane tombolva szorította magát a férfi arcához.

Úgy tűnt, hogy soha nem lesz vége. Jane esedezni kezdett: “hagyd abba, hagyd abba, nincs több erőm, meghalok”, és végül a férfi fölemelte arcát a combjai közül és visszatette a lány lábát a földre.

Ellis föléje hajolt, testsúlyával kezeire nehezedve szájon csókolta Jane-t. Jane érezte saját szagát a férfi szakállán. Feküdt, ahhoz is fáradt volt, hogy kinyissa a szemét, és még ahhoz is, hogy visszacsókolja a férfit. Érezte, hogy a férfi kutató kezével megnyitja őt majd beléhatol, és arra gondolt, hogy milyen gyorsan megmerevedett újra, és aztán arra, hogy ó, Istenem, de régen volt már és milyen jólesik.

A férfi ki-be mozgott a testében, előbb lassan, majd egyre gyorsabban. Jane kinyitotta a szemét. Ellis arca az övé fölött volt és a férfi őt nézte. Aztán lehajtotta a fejét és odanézett, ahol testük összekapcsolódott. Szeme kitágult, szája kinyílt, ahogy azt figyelte, hogyan mozog ki-be a lány testében és a látvány annyira feltüzelte, hogy Jane azt kívánta, bárcsak ő is láthatná. Hirtelen lelassult, mélyebbre hatolt és Jane emlékezett, hogy a tetőpont előtt mindig ezt csinálta. Ellis Jane szemébe nézett.

– Csókolj, míg elélvezek – mondta és a lány ajkára tapasztotta vaginaszagú száját. Jane a férfi szájába dugta a nyelvét. Szerette, amikor a másik elélvez. Háta ívbe görbült, fejét fölemelte, olyan kiáltást hallatott, akár egy vadállat és Jane érezte a kilövellést belül, mélyen a testében.

Amikor vége volt, a férfi a lány vállára hajtotta a fejét, gyengéden csókolgatta a lány nyakának finom bőrét és kivehetetlen szavakat suttogott. Egy-két perc múlva kielégülten sóhajtott egy mélyet, szájon csókolta a lányt, aztán föltérdelt és két mellét is megcsókolta. Végül belecsókolt a combjai közé.

A férfi lehuppant mellé. Automatikusan úgy helyezkedtek el, ahogy régen is mindig, szeretkezés után: a férfi átkarolta Jane-t, aki fejét a vállára hajtotta és combját keresztbe fektette a férfi csípőjén. Ellis hatalmasat ásított, Jane ránevetett. Kábultan értek egymáshoz, Jane lenyúlt, hogy a férfi ernyedt péniszével játszon, Ellis pedig ki-

be húzogatta ujjait a lány teljesen elázott hüvelyében. Jane megnyalta a férfi mellét és érezte bőrén a sós izzadságízt. Ránézett a nyakára. A hold élesen megvilágította a ráncokat és barázdákat, elárulva korát: tíz évvel öregebb, mint én, gondolta Jane. Talán ezért ilyen kefélőbajnok, mert idősebb.

– Miért vagy te ilyen kefélőbajnok? – kérdezte hangosan. Nem kapott választ, a férfi már aludt. Így hát azt mondta:

– Szeretlek, drága, aludj jól – aztán ő is becsukta a szemét.

*

Miután egy évet töltött a Völgyben, Jean-Pierre Kabul városát zavarónak és ijesztőnek találta. Az épületek túl magasak voltak, az autók túl gyorsan mentek, és túl sok ember nyüzsgött körülötte.

Be kellett fogni a fülét, amíg hatalmas orosz teherautó konvojok dübörögtek el mellette. Minden az újdonság erejével rohanta meg: a bérházak, az egyenruhás iskoláslányok, az utcai fények, a liftek, az abroszok, a bor íze. Huszonnégy óra elteltével még mindig ideges volt. Mindez teljesen groteszk volt: hiszen ő párizsi!

A nőtlen tisztek szállásán kapott szobát. Megígérték neki, hogy kap egy teljes lakosztályt, mihelyt Jane megérkezik Chantallal. Most úgy érezte magát, mint aki valami olcsó szállodában lakik. Az épület egyébként az oroszok megérkezése előtt valószínűleg szálloda volt. Ha Jane most megérkezik – és ez bármelyik pillanatban várható volt –, az éjszakát mindhárman itt fogják tölteni. Nem panaszkodhatok, gondolta Jean-Pierre; nem vagyok hős – egyelőre még nem.

Az ablaknál állt és az éjszakai Kabult nézegette. Néhány órán keresztül sötétség borult a városra, feltehetőleg annak a tevékenységnek köszönhetően, amit Masudnak és gerilláinak városi megfelelői folytattak, de néhány perce ismét világos lett, és az utcai világítás halvány fénye “ragyogta” be a belvárost. Az egyetlen zaj a motorok bömbölése volt, ahogy a katonai járművek, teherautók és tankok vágtak át a városon, titokzatos céljaik felé igyekezve. Mi lehet ilyen sürgős éjféltájt Kabulban? Jean-Pierre volt katona, és arra gondolt, hogyha az orosz hadsereg csak egy kicsit is hasonlít a franciára, akkor az ilyesmi az éjszaka kellős közepén, nem lehet más, mint valami olyan feladat, hogy a barakkokból ötszáz széket

szállítsanak el egy nagy terembe, lehetőleg a város másik végébe, hogy megtegyék az előkészületeket egy olyan koncertre, amire körülbelül két hét múlva kerül majd sor, és ami nagy valószínűséggel majd el is marad.

Nem érezte az éjszakai levegő illatát, mert ablaka be volt szögelve. Ajtaja nem volt zárva, de egy orosz őrmester pisztollyal a kezében és üres tekintettel üldögélt egy egyenes hátú széken a folyosó végén, a toilet közelében, és Jean-Pierre érezte, hogyha távozni akarna, az őrmester ezt megakadályozná.

Hol van Jane? A rajtaütésnek Dargban legkésőbb éjfélre véget kellett érnie. Hogy egy helikopter Dargból Bandába repüljön, fölszedje Jane-t és Chantalt, az mindössze néhány perc. És a helikopter Bandától egy óra alatt Kabulba ér. De talán az is lehet, hogy a támadók Bagramba, a völgy kapujában lévő légibázisra tértek vissza, és ebben az esetben Jane-nek Bagramtól Kabulig az országutat kell igénybe vennie, és nem kétséges, hogy útján Anatolij is elkíséri.

Jane bizonyára olyan boldog lesz, hogy viszontláthatja a férjét; hogy hajlandó lesz megbocsátani neki ezt a csalást, elfogadja véleményét Masudról, és fátylat borít a múltra, gondolta Jean-Pierre. Egy pillanatig azon tűnődött, hogy ez csak vágyálom. Nem, mégsem, döntötte el, hiszen jól ismerte a nőt, akit szerinte az uralma alatt tartott.

És Jane mindezt tudja is. Csak néhány emberrel oszthatja meg a titkát és csak néhányan érthetik meg a jelentőségét annak, amit ő elért: és Jean-Pierre örült, hogy ezek egyike a felesége lesz.

Azt remélte, hogy Masudot elfogták és nem ölték meg. Ha elfogták, az oroszok bíróság elé állíthatják és akkor valamennyi lázadó biztosra mehet, hogy neki vége. A halál egyébként majdnem ugyanilyen jó volt, feltéve, ha megvan a holttest. Ha nincs holttest, vagy csak valamilyen felismerhetetlen tetem áll rendelkezésre, a lázadók szóvivői Peshavarban olyan sajtóközleményt bocsátanának ki, mely szerint Masud még mindig él. Persze a végén úgyis kiderülne, hogy halott, de a hatás már sokkal kisebb lenne. Jean-Pierre remélte, hogy a test nem veszett el.

Lépteket hallott a folyosón. Talán Anatolij vagy Jane, vagy mindkettő? A hang férfi járására utalt. Kinyitotta az ajtót és két igencsak megtermett orosz katonát látott, és egy harmadik, alacsonyabb férfit tiszti egyenruhában. Minden kétséget kizáróan azért jöttek, hogy Anatolijhoz és Jane-hez vigyék őt. Csalódott. Kutatva nézett a tisztre, aki kezével egy mozdulatot tett. A két katona durván berontott az ajtón. Jean-Pierre hátralépett, kezét tiltakozóan emelve maga elé, de még mielőtt bármit is mondhatott volna, a közelebb álló katona megragadta az ingét és ököllel egy hatalmasat behúzott az arcába.

Jean-Pierre üvöltött a fájdalomtól és a félelemtől. A másik katona súlyos csizmájával ágyékon rúgta: a fájdalom pokoli volt és Jean-Pierre térdre roskadt, tudván, hogy életének legborzalmasabb pillanata elérkezett.

A két katona fölrántotta a földről és állva tartották, ki-ki egyik karját fogta, mikor bejött a tiszt. Könnyein át Jean-Pierre homályosan egy zömök férfit látott, aki némileg idomtalan volt, arcának egyik oldala pirosnak és duzzadtnak tűnt, s ettől azt a benyomást keltette, mint aki állandóan csúfondárosan néz. Kesztyűs kezében ólmosbotot tartott.

A következő öt percen át a két rendőr tartotta Jean-Pierre vonagló, reszkető testét, míg a tiszt a fából készült bottal ütlegelte az arcát, a vállait, a térdét, a sípcsontját, hasát és legfőképpen az ágyékát. Minden ütést pontosan bemért és mindegyikkel gonoszul célba is talált. A suhintások között mindig volt egy kis szünet, hogy az előző ütés kínjai elhalványuljanak, épp csak annyira, hogy Jean-Pierre-nek ideje legyen egy kicsit rettegni a következő ütés előtt. Minden ütésre felsikoltott a fájdalomtól, és minden szünet arra késztette, hogy már előre sikoltson a következő ütés miatt. Végül hosszabb szünet következett és Jean-Pierre össze–vissza kezdett beszélni, nem tudván, hogy vajon értik-e őt vagy sem:

– Ó, kérem, ne üssön, kérem, ne üssön meg újra, uram, mindent megteszek, amit csak akar, kérem, ne üssön meg, ne üssön…

– Elég! – szólt egy hang franciául.

Jean-Pierre kinyitotta a szemét és megpróbált az arcán végigpatakzó véren keresztül megmentőjére nézni, aki azt mondta, hogy elég. Anatolij volt.

A két katona lassan a földre eresztette Jean-Pierre-t. Az úgy érezte, mintha egész teste égne. Minden mozdulat kínnal járt. Mintha minden csontja eltörött volna, tökeit összezúzták, arca iszonyatosan feldagadt. Kinyitotta a száját, amiből vér csordult ki. Visszanyelte és összezúzott ajkaival próbált megszólalni.

– Miért…miért csinálták ezt?

– Tudod, hogy miért – válaszolt Anatolij.

Jean-Pierre lassan ingatta a fejét és kísérletet tett rá, hogy ne kerüljön a végső őrületbe.

– Az életemet kockáztattam érted… Mindent megtettem… miért?

– Csapdát állítottál föl – mondta Anatolij. – Nyolcvanegy ember halt meg ma miattad.

A rajtaütés tehát rosszul sült el, jött rá Jean-Pierre, és valahogy vétkesnek érezte magát.

– Nem, nem én – mondta.

– Azt hitted, hogy mérföldekre távol leszel tőlünk, amikor a csapda bezárul – folytatta Anatolij. – De megleptelek azzal, hogy kényszerítettelek, szállj be a helikopterbe és gyere velem. Most tehát itt vagy, hogy megkapd a büntetésedet – ami fájdalmas lesz és nagyon, nagyon hosszú. – Elfordult.

– Nem! – mondta Jean-Pierre. – Várj!

Anatolij visszafordult.

Jean-Pierre a fájdalom ellenére keményen gondolkodott.

– Idejöttem… kockáztattam az életemet… informáltalak a konvojokról… te megtámadtad őket… sokkal nagyobb volt ott a veszteség, mint nyolcvan ember… nem logikus, nem, ez nem logikus. – Erőt gyűjtött, hogy összefoglalja mondanivalóját. – Ha tudtam volna a csapdáról, figyelmeztettelek volna tegnap és elnézésedet kértem volna.

– Akkor meg honnan tudhatták, hogy meg fogjuk támadni a falut? – követelte Anatolij.

– Talán megsejtették…

– Hogyan?

Jean-Pierre megerőltette összezavarodott agyát.

– Bombáztátok Skabunt?

– Azt hiszem, nem.

Hát ez az, gondolta Jean-Pierre; valaki rájött, hogy Skabun-ban nem volt bombázás.

– Bombáznotok kellett volna – szólt.

Anatolij elgondolkodott.

– Valaki igazán kiválóan tudja összefüggésbe hozni a dolgokat.

Ez a valaki Jane, gondolta Jean-Pierre, és egy percig gyűlölte őt.

Anatolij azt kérdezte:

– Van Ellis Thalernek valami ismertetőjele?

Jean-Pierre ismét az ájulás szélén állt, de attól félt, hogy megint megütik.

– Igen – mondta nyomorultan. – Egy nagy seb a hátán, mégpedig kereszt alakú.

– Hát akkor ő az – mondta Anatolij majdnem sóhajtva.

– Ki?

– John Michael Raleigh, harmincnégy éves, New Yersey-ben született, egy építési vállalkozó legidősebb fia. Kaliforniában, Berkeley-ben abbahagyta az egyetemet és az amerikai tengerészgyalogság kapitánya lett. 1972 óta CIA ügynök. Családi állapota: elvált, egy gyermeke van, a család tartózkodási helye szigorúan titkosan kezelt. – Legyintett, mint aki az ilyen részleteket félre akarja söpörni. – Kétségtelen, hogy ő szúrt ki velünk ma Dargban. Zseniális és nagyon veszélyes. Ha választhatnék a nyugati

imperialisták elit ügynökei közül, akkor őt kapnám el. Az elmúlt tíz évben három alkalommal is jóvátehetetlen károkat okozott nekünk. Tavaly Párizsban lerombolt egy olyan kapcsolatot, amit hét vagy nyolc éves, türelmes munkával fejlesztettünk ki. Azelőtt egy évvel leleplezett egy ügynököt, akit még 1965–ben építettünk be a Titkos Szolgálatba – egy olyan embert, aki egy szép nap még valamelyik elnököt is meggyilkolhatta volna. És most meg itt van.

Jean-Pierre a padlón térdelve és kékre-zöldre vert testét tapogatva fejét lehajtotta és kétségbeesetten csukta be a szemét: egész idő alatt soha nem gondolt igazán mindezen dolgok mélyére, vidáman ásta saját magának a vermet e kegyetlen játék nagymesterei ellenében, általában olyan volt, mint egy meztelen gyerek az oroszlánbarlangban.

Olyan nagy reményekkel volt teli. Egyedül dolgozva, az volt a feladata, hogy olyan csapást tudjon mérni az afgán ellenállásra, amitől az soha többé nem tér magához. A földgolyó e területén megváltoztathatta volna a történelem menetét. Bosszút állhatott volna az önelégült nyugati vezetőkön; be akarta csapni és meg akarta ijeszteni azt az intézményrendszert, amelyik elárulta és megölte az apját. De győzelem helyett őt győzték le. Az utolsó pillanatban ragadták ki a kezéből – mégpedig Ellis.

Anatolij háttérben mormogó hangját hallotta.

– Biztosnak kell lennünk abban, hogy elérte-e a lázadóknál amit akart. A részleteket nem ismerjük, de a lényeg: egyezséget akart létrehozni a banditavezérek között, amerikai fegyverekért cserébe. Ilyesmi még évekig életben tarthatja a lázadást. Meg kell akadályoznunk, még mielőtt elkezdődik a dolog.

Jean-Pierre kinyitotta a szemét és fölnézett.

– Hogyan?

– El kell kapnunk ezt az embert, még mielőtt visszamegy az Egyesült Államokba. Így senki nem tudhatja meg, hogy létrejött a megegyezés, a rebellisek soha nem kapják meg a fegyvereket és az egész dolog meghiúsul.

Jean-Pierre fájdalma ellenére lenyűgözve hallgatta: hát lehetséges, hogy még mindig van esély arra, hogy kitöltse bosszúját?

– Ha elkapjuk, azzal csak még könnyebben elveszejthetjük Masudot is – folytatta Anatolij és Jean-Pierre szívében új remény támadt. – Ezzel nemcsak az imperialisták legveszélyesebb ügynökét semmisítjük meg. Gondold csak el: egy igazi, élő CIA ügynököt itt fogunk el Afganisztánban… Három éve mást sem mond az amerikai propagandagépezet, mint hogy ezek az afgán banditák szabadságharcosok, akik Dávid módjára küzdenek a Szovjetunió által képviselt erőszak ellen. Most bizonyítékunk lehet arra, amit állandóan hangoztattunk – hogy Masud és a többiek csak az amerikai imperializmus lakájai. Ellist bíróság elé állíthatjuk…

– De a nyugati újságok mindent cáfolni fognak – mondta Jean-Pierre. – A kapitalista sajtó…

– Ki törődik itt a Nyugattal? A semleges országokról van szó, a Harmadik Világ ingadozóiról és különösképpen a muzulmán nemzetekről, akikre hatást akarunk gyakorolni.

Jean-Pierre ráébredt, hogy tényleg lehetséges az egészet győzelemmé fordítani; és akkor számára is még mindig személyes győzelemnek fog számítani, hiszen ő volt az, aki riasztotta az oroszokat, hogy az Öt Oroszlán Völgyében megjelent egy CIA ügynök.

– Na most – szólt Anatolij –, hol van Ellis ma éjjel?

– Masuddal mászkál – válaszolt Jean-Pierre. Ellis elfogásáról sokkal könnyebb volt beszélni, mint azt megtenni. Jean-Pierre-nek egy teljes évébe került kiszúrnia, hogy egyszer hol lesz Masud.

– Nem látom be, hogy miért kellene neki továbbra is Masuddal lennie – szólt Anatolij. – Van valami bázisa?

– Igen, elméletileg egy családdal lakott Bandában. De ritkán volt ott.

– Mindegy, a legnyilvánvalóbb, hogy ott nézzük meg először.

Igen, hát persze, gondolta Jean-Pierre. Ha Ellis nincs Bandában, valaki csak tudja, hová ment… Olyan valaki, mint mondjuk Jane. Ha Anatolij elmegy Bandába Ellist megkeresni, egyúttal Jane-t is megtalálhatja. Jean-Pierre fájdalma enyhülni látszott, amint rájött, hogy mégiscsak bosszút állhat, elfoghatja Ellist, aki elrabolta tőle a győzelmet, és még ráadásul Jane-t és Chantalt is visszakapja.

– Veled menjek Bandába? – kérdezte.

Anatolij fontolgatta a kérdést.

– Azt hiszem, igen. Ismered a falut és az embereket – hasznomra válhat, ha kéznél vagy.

Jean-Pierre nagy nehezen lábra állt, fogát csikorgatva az ágyékában érzett fájdalomtól.

– Mikor megyünk?

– Most – mondta Anatolij.

TIZENNEGYEDIK FEJEZET

Ellis sietett, hogy elérjen egy vonatot, és pánikban volt, annak ellenére, hogy tudta; álmodik. Először is nem tudott leparkolni – Gill Hondáját vezette –, aztán meg nem találta a jegypénztárt. Miután elhatározta, hogy jegy nélkül száll föl a vonatra, átverekedte magát a Grand Central Pályaudvar óriási előcsarnokában tolongó tömegen. Ekkor eszébe jutott, hogy ezt már álmodta korábban többször is, és legutóbb sem érte el a vonatot. Álmainak mindig az az elviselhetetlen eredménye volt, hogy a boldogságot örökké elszalasztja, és most megrémült, hogy ugyanez történik vele megint. Egyre durvábban vágott utat magának a tömegben és végül elérte a bejáratot. Ez volt az a hely, ahonnan korábban a távolba tűnő vonat után bámult, de a szerelvény most bent állt az állomáson. Ellis végigrohant a peronon és fölugrott az induló vonatra.

Annyira örült, hogy elérte a vonatot, hogy szinte emelkedett hangulatba került. Első osztályú kocsiban ült, és egyáltalán nem találta furcsának, hogy itt is hálózsákban van, Jane-nel együtt. Amikor kinézett az ablakon látta, éppen hajnalodik az Öt Oroszlán Völgye fölött.

Az álom és a valóság nem vált élesen külön. A vonat lassan a semmibe veszett, míg nem maradt más, csak a hálózsák, a völgy, Jane, és a gyönyör érzése. Valamikor éjjel behúzták a hálózsák villámzárját, és most olyan szorosan feküdtek egymás mellett, hogy

mozdulni is alig tudtak. A férfi nyakán érezte a nő meleg leheletét, a duzzadt mellek pedig bordáihoz préselődtek. Csontjai, csípője és térde, könyöke és lába bökte őt, de szerette ezt az érzést. Emlékezett rá, mindig ilyen szorosan összebújva aludtak. Jane párizsi lakásában az antik ágy túl kicsi volt bármi máshoz. A férfi ágya nagyobb volt, de még ott is összegabalyodtak. Jane mindig azt állította, hogy molesztálta őt az éjszaka, de a férfi reggelente soha nem emlékezett semmire.

Régen volt, hogy egy teljes éjszakát eltöltött volna egy nővel. Próbálta felidézni, ki volt az utolsó, aztán rájött, hogy Jane: a lányok, akiket washingtoni lakásába fölvitt, soha nem maradtak ott reggelizni.

Jane volt az utolsó és az egyetlen, akivel felszabadult tudott lenni a szexben. Gondolatban végigfutott az éjszaka eseményein és máris kezdett merevedni. Úgy tűnt, Jane-nel korlátlan mennyiségben képes szeretkezni. Párizsban időnként egész nap ágyban maradtak és csak azért keltek föl, hogy elővegyenek valamit a hűtőből vagy kinyissanak egy üveg bort, és a férfi ötször vagy hatszor is el tudott élvezni, Jane pedig nem is tudta már orgazmusai számát. A férfi sosem tartotta magát nemi atlétának, és a korábbi tapasztalatok is azt bizonyították, hogy nem az, kizárólag Jane-nel ment ennyire. A lány felszabadított benne valamit, ami más nők esetében sosem sikerült, akár félelem, akár bűntudat, vagy ki tudja mi miatt. Senki sem hatott még így rá, bár egyszer egy asszonynak majdnem sikerült: egy vietnaminak, akivel rövid, gyászos végű viszonya volt 1970-ben.

Már teljesen nyilvánvaló volt számára, hogy sohasem szűnt meg szeretni Jane-t. Az elmúlt évben végezte munkáját, randevúzott nőkkel, meglátogatta Petalt, járt a szupermarketbe mint egy szerepét játszó színész, azt a látszatot keltve, ez igazi önmaga, holott a szíve mélyén tudta, ez nem igaz. Ha nem jön Afganisztánba, egész életében siratta volna Jane-t.

Úgy érezte, mindig vak volt a saját életét érintő legfontosabb dolgokra. Nem jött rá 1968-ban, hogy hazájáért akar harcolni; nem vette észre, hogy nem akarja Gillt feleségül venni; Vietnamban nem vette észre, hogy háborúellenes. Ezek a felismerések mindig elképesztették és aztán felborították egész életét. Hitt abban, hogy az

öncsalás nem feltétlenül rossz dolog: anélkül nem élte volna túl a háborút, és ha nem jön Afganisztánba, ugyan mi mást tett volna, minthogy azt mondja magának: Jane nem is kell neki.

És most az enyém? – tűnődött. Jane nem sokat szólt, csupán annyit, amikor már félálomban volt, hogy “szeretlek, drága, aludj jól”. A férfi úgy érezte, ez volt a legcsodálatosabb dolog, amit valaha is hallott.

– Min mosolyogsz?

Kinyitotta a szemét és a lányra nézett.

– Azt hittem, alszol – válaszolta.

– Figyeltelek. Olyan boldognak látszol.

– Igen. – Mélyen beszívta a hűvös reggeli levegőt, felkönyökölt és lenézett a völgyre. A földek majdnem színtelenek voltak a hajnali fényben, az ég pedig ezüstszürke. Éppen meg akarta mondani a lánynak, hogy boldog, amikor zümmögő hangot hallott. Felemelte a fejét, úgy figyelt.

– Mi az? – kérdezte Jane.

Ujját a lány ajkára tette. A következő pillanatban Jane is meghallotta. Aztán a zaj erősödött, s végre tisztán ki lehetett venni a helikopterek hangját. Fenyegető katasztrófa érzése töltötte el Ellist.

– Ó, beszarok – mondta fölindultan.

Most már látták is fejük fölött a hegy mögül előbukkanó gépeket: három púpos Hind-et alaposan felfegyverezve és egy nagy csapatszállító Hip-et.

– Húzd be a fejed – szólt Ellis Jane-re. A hálózsák barna és poros volt, akárcsak a föld körülöttük: ha alábújnak, fölülről láthatatlanok maradnak. A gerillák ugyanezzel a módszerrel bújtak el a repülők elől: beburkolták magukat a pattunak nevezett iszapszínű takarókba, amit mindig maguknál hordtak.

Jane elrejtőzött a hálózsákban. A hálózsák nyitott végén volt egy hajtóka, ide lehetett tenni a párnát, de az most nem volt benne. Ha ezt a fejükre húzzák, teljesen el tudják fedni magukat. Ellis szorosan

tartotta Jane-t és fejükre ráncigálta a párnahuzatot. Gyakorlatilag láthatatlanok voltak.

Hason feküdtek, a férfi félig a lányon, és lenéztek a faluba. Úgy látszott, a helikopterek leszállnak.

– Csak nem akarnak itt leszállni? – kérdezte Jane.

Ellis lassan mondta:

– De igen, azt hiszem…

Jane föl akart állni, miközben azt mondta:

– Le kell mennem!

– Nem! – Ellis megfogta a vállát és súlyával kényszerítette Jane-t vissza a földre. –Várj csak egy kicsit, lássuk, mi történik.

– De Chantal…

– Várj!

Jane föladta a küzdelmet, de a férfi továbbra is szorosan fogta. Álmos emberek ültek föl a háztetőkön, szemüket dörzsölgették és elképedten bámulták a gépeket, amik óriás madarakként hasították fejük fölött a levegőt. Ellis megtalálta Jane házát. Látta Farát, amint a lány fölállt és egy lepedőt csavar maga köré. Mellette ott volt a pici matrac, amin Chantal feküdt, az ágyneműtől láthatatlanul.

A helikopterek óvatosan köröztek. Az a céljuk, hogy itt leszálljanak, gondolta Ellis, de a dargi csapda után már gyanakvóak.

A falusiak felélénkültek. Voltak, akik kirohantak a házból, mások berohantak a házba. A gyerekeket és a jószágot beterelték. Sokan megpróbáltak elmenekülni, de az egyik Hind egészen alacsonyra ereszkedett a faluból kivezető ösvény fölött és visszaterelte az embereket.

A látvány meggyőzte az orosz parancsnokot: itt ugyan nincsen csapda. A csapatszállító Hip és az egyik Hind esetlenül leereszkedett. Pillanatokon belül katonák ugráltak ki a Hip gyomrából.

– Ez így nem lesz jó! – kiáltotta Jane. – Most le kell mennem.

– Figyelj – mondta Ellis. – Chantal nincs veszélyben. Bármit is akarnak az oroszok, egy biztos: nem csecsemőket keresnek. Viszont lehet, hogy téged akarnak.

– Vele kell lennem!

– Elég a pánikból! – kiabált rá a férfi. – Ha vele vagy, akkor kerül veszélybe. Ha itt maradsz, ő biztonságban van. Hát nem látod? A lehető legrosszabb, amit csak tehetsz, ha most odarohansz hozzá.

– Ellis, én, én nem…

– Muszáj!

– Ó, Istenem! – lehunyta a szemét. – Fogj szorosan.

Megfogta a lány vállát és megszorította.

A csapatok körülzárták a kis falut. Csak egy ház esett a körön kívül, a mullah otthona, ami négy vagy ötszáz yardnyira állt külön a többi háztól, a hegyre vezető ösvénynél. Amint éppen ezt nézte Ellis, egy férfi jött ki rohanvást a házból. Elég közel volt Ellishez, aki jól láthatta a férfi vöröses szakállát: Abdullah volt az. Három különböző magasságú gyerek és egy csecsemőt cipelő asszony követte és futottak mögötte fölfelé a hegyi ösvényen.

Az oroszok szinte azonnal észrevették. Ellis és Jane még jobban a fejükre húzták a hálózsákot, amint a levegőben lévő helikopter elkanyarodott a falutól és az ösvény fölött kezdett körözni. A helikopter orrából géppuskaropogás tört elő és Abdullah lábainál takaros vonalban szállt föl a porfelhő. Megtorpant és szinte komikus volt, ahogy majdnem elesett, aztán megfordult és visszafelé kezdett futni, családjának integetve és kiabálva, azok is forduljanak vissza. Amikor elérték a házat, egy másik figyelmeztető sorozattal megakadályozták, hogy belépjenek, aztán egy perc múlva az egész család elindult a hegyről a falu felé.

A légcsavarok mindent elnyomó zaján át időnként lövéseket lehetett hallani, de a katonák csak a levegőbe lőttek, hogy megfékezzék a falusiakat. Bementek a házakba, előráncigálták a hálóinges, alsóruhás népet. A Hind, amelyik nyakon csípte a mullahot és családját, most nagyon lassan a falu fölött kezdett körözni, mintha azt keresné, elkószált-e még valaki.

– Mire készülnek? – kérdezte Jane bizonytalanul.

– Nem tudom biztosan.

– Ez... ez megtorlás?

– Isten őrizz.

– Hát akkor mi? – faggatta tovább Jane.

Ellis legszívesebben azt mondta volna: honnan a kibaszott életből tudjam, ehelyett így szólt:

– Talán újra megpróbálkoznak Masud elfogásával.

– Dehát ő sose marad a csatatér közelében.

– Talán azt remélik, óvatlan vagy lusta, vagy esetleg megsebesült... – Igazság szerint Ellisnek fogalma sem volt, hogy mi történik, de valami olyasmitől tartott, mint a My-Lai-i mészárlás.

A katonák, akik ugyan durván, de nem brutálisan bántak a lakossággal, mindenkit betereltek a mecset udvarába.

Jane hirtelen felkiáltott:

– Fara!

– Mi van?

– Mit csinál?

Ellis megkereste Jane házának tetejét. Fara Chantal apró matraca mellett térdelt és Ellis egy pici, rózsaszín fejet látott kikandikálni. Chantal mintha még aludt volna. Farának az éjszaka közepén valamikor meg kellett etetnie, és noha a gyerek most még nem volt éhes, a helikopterek könnyen felébreszthetik. Ellis remélte, hogy a gyerek továbbra is aludni fog.

Látta, hogy Fara egy vánkost tesz Chantal feje mellé, aztán a lepedővel leteríti a gyerek arcát is.

– Elrejti – mondta Jane. – A vánkos magasabban tartja a lepedőt, így rendesen kap levegőt.

– Okos lány.

– Bárcsak ott lehetnék.

Fara összegyűrte a lepedőt, aztán egy másikkal rendetlenül beborította Chantal testét. Állt és az eredményt tanulmányozta. Távolabbról a gyerek pontosan úgy festett, mint egy sietve hátrahagyott ágyneműkupac. Úgy látszik, Fara elégedett volt a látvánnyal, mert a tető széléhez ment és lemászott a lépcsőkön az udvarra.

– Otthagyja – mondta Jane.

– Chantal olyan biztonságban van, amilyenben csak lehet az adott körülmények között.

– Tudom, tudom!

Farát a többiekkel együtt belökdösték a mecsetbe. Az utolsók között ment be.

– Minden gyerek az anyjával van – mondta Jane. – Azt hiszem, mégiscsak magával kellett volna vinnie Chantalt.

– Nem – mondta Ellis. – Várj. Mindjárt meglátod. – Még mindig nem tudta, mi történik, de ha mészárlás lesz, Chantal a lehető legbiztosabb helyen van.

Amikor úgy látszott, mindenki a mecsetben van, a katonák újra hozzáláttak a falu átkutatásához, ki-be szaladgáltak a házakból, a levegőbe lövöldözve. Ezeknek bezzeg van elég lőszerük, gondolta Ellis. A helikopter, ami nem szállt le, alacsonyan repült, egyre növekvő körben a falun kívüli területet kutatta.

Az egyik katona bement Jane házának udvarába.

Ellis érezte, amint Jane megdermed.

– Minden rendben lesz – súgta a fülébe.

A katona belépett az épületbe. Ellis és Jane az ajtóra szögezte szemét. Néhány pillanat múlva a férfi ki is jött és gyorsan felszaladt a külső lépcsőn.

– Ó, Istenem, mentsd meg – sóhajtotta Jane.

A katona a tetőn állt, nézte a gyűrött ágyneműt, aztán átnézett a szomszédos tetőkre is, majd figyelme ismét Jane háztetője felé fordult. Fara matraca volt hozzá közelebb, Chantal amögött feküdt. Lábával megbökte Fara matracát.

Hirtelen megfordult és lefutott a lépcsőn.

Ellis ismét lélegzethez jutott és Jane-re nézett. Az holtsápadt volt.

– Mondtam, hogy minden rendben lesz – szólt a férfi. Jane remegni kezdett.

Ellis ismét a mecset felé fordította figyelmét. A belső udvarnak csak egy részét látta. A falusiak sorban ültek, de némi kis mozgást is tapasztalt. Megpróbálta kitalálni, mi történik odabent. Talán Masudról és hollétéről fogják faggatni őket? Csak három ember volt közöttük, aki tudhatta, a három gerilla Bandából, akik nem mentek tegnap Masuddal a hegyekbe: a sebhelyes Shahazai Gul, Abdullahnak, a mullahnak a fivére, Alishan Karim és a kecskepásztor fiú, Sher Kador. Shahazai és Alíshan már mindketten negyvenes éveikben jártak, így hát nyugodtan eljátszhatták a beijedt öregember szerepét. Sher Kador csak tizennégy éves volt. Mindhárman meggyőzően állíthatják, semmit sem tudnak Masudról. Szerencsére Mohammed nem volt itthon: az ő ártatlanságában már nem hittek volna olyan készségesen az oroszok. Fegyvereiket ügyesen elrejtették olyan helyekre, ahol az oroszoknak nem jut eszébe keresni: az árnyékszék tetején, az eperfa lombjai között, egy folyóparti mély lyukban.

– Ó, nézd – Jane-nek elállt a lélegzete. – Azt az embert a mecset előtt!

Ellis odanézett.

– Az orosz tisztet a tányérsapkában?

– Igen. Tudom, ki az – már láttam korábban. Ez az a férfi, aki a kőkunyhóban volt Jean-Pierre-rel: ő Anatolij.

– Az összekötője. – Ellis mély lélegzetet vett. Erősen figyelte, megpróbálta kivenni a férfi arcvonásait: ilyen távolról keletiesnek tűnt. Milyen lehet? Egyedül bemerészkedett a lázadók területére, hogy Jean-Pierre-rel találkozzon, úgyhogy bátornak kell lennie. Ma

biztos dühös, hiszen Dargnál csapdába vezette az oroszokat. Biztos gyorsan vissza akar ütni, hogy újra megszerezze kezdeti előnyét.

Gondolatai váratlanul félbeszakadtak, amint egy másik alak tűnt föl a mecsetnél; fiatal férfi volt, nyitott nyakú fehér inget és nyugati stílusú nadrágot viselt.

– Mindenható Atyaúristen – mondta Ellis. – Ez Jean-Pierre.

– Ó! – kiáltott föl Jane.

– Mi az ördög folyik itt? – morogta Ellis.

– Azt hittem, többé nem látom – mondta Jane. Ellis ránézett. Furcsa volt az arckifejezése. A következő pillanatban Ellis rájött, hogy lelkiismeretfurdalás tükröződik rajta.

A férfi ismét a falu felé fordította arcát. Jean-Pierre az orosz tiszthez beszélt, gesztikulált és fölmutatott a hegyoldalra.

– Olyan furcsán áll – mondta Jane. –Azt hiszem, megsérült.

– Felénk mutat? – kérdezte Ellis.

– Nem tud erről a helyről – sem ő, sem senki más. Láthat bennünket?

– Nem.

– De mi látjuk őt – mondta Jane kétkedve.

– De ő sík területen áll. Mi fekszünk, egy takaró alól kukucskálunk ki, mögöttünk a foltos hegyoldal. Nem tud kiszúrni bennünket, csak ha tudja, hová nézzen.

– Akkor a barlangok felé mutogat?

– Igen.

– Biztos azt mondja az oroszoknak, hogy nézzenek ott is körül.

– Igen.

– Dehát ez borzalmas. Hogy lehet valaki… – Hangja elakadt, majd kis szünet után azt mondta: – persze ezt csinálja, amióta csak itt vagyunk – elárulja az embereket az oroszoknak.

Ellis úgy látta, hogy Anatolij egy rádiótelefonba beszél. Egy pillanattal később az egyik körözö Hind elzúgott Ellis és Jane beburkolt feje fölött és hallották, amint látótávolságukon kívül a hegytetőn landol.

Jean-Pierre és Anatolij elsétáltak a mecsettől. Jean-Pierre bicegett.

– Tényleg sérült – mondta Ellis.

– Mi történhetett vele?

Ellisnek úgy tűnt, mintha Jean-Pierre-t jól megverték volna, de nem mondta. Azon gondolkodott, mi játszódhat le Jane gondolataiban. Itt a férje és egy KGB-tiszttel sétálgat, egy ezredessel, ahogy az egyenruhájából Ellis megállapította. Jane pedig itt van, egy hevenyészett ágyon egy másik férfival. Vajon bűnösnek érzi magát? Szégyenkezik? Azt gondolja, hogy hűtlen? Vagy nincs benne bűnbánat? Utálja Jean-Pierre-t vagy pusztán csak csalódott benne? Valamikor szerette: maradt még ebből a szerelemből valami? Azt kérdezte:

– Mit érzel iránta?

Jane hosszan, keményen Ellisre nézett és a férfi egy pillanatig azt gondolta, hogy a nő most begurul, de csak arról volt szó, hogy igenis nagyon komolyan vette a kérdést. Végül így válaszolt:

– Szomorú vagyok. – Ezzel Jane visszafordult a falu felé. Jean-Pierre és Anatolij Jane háza felé tartott, ahol a tetőn elrejtve feküdt Chantal.

Arca feszült és félelemmel teli volt, ahogy az alant lévő két embert figyelte. Ellis nem hitte, hogy az oroszok ekkora utat ennyi emberrel és géppel hajlandók megtenni pusztán Jane miatt, de nem mondta.

Jean-Pierre és Anatolij végigsétáltak a boltos házának udvarán és beléptek az épületbe.

– Nehogy sírj, kislány – sóhajtotta Jane.

Az kész csoda, hogy a gyerek még mindig alszik, gondolta Ellis. De lehet, hogy nem; talán ébren van és sír, csak hangját elnyomja a

helikopterek zaja. Talán a katonák azért nem hallották, mert éppen akkor repült el a fejük fölött egy ilyen cséphadaró. Talán az apa sokkal érzékenyebb fülei meghallják azokat a hangokat, amikre közömbös idegenek nem lettek figyelmesek.

A két férfi kijött a házból.

Egy pillanatra megálltak az udvaron, elmélyülten beszélgettek. Jean-Pierre a tetőre vezető falépcsőhöz sántikált. Látható nehézségek árán föllépett az első lépcsőfokra, aztán újra visszament. Újabb rövid szóváltás következett és az orosz indult el fölfelé a lépcsőn.

Ellis visszafojtotta a lélegzetét.

Anatolij fölért a lépcsőn és a tetőre lépett. Mint korábban a katona, ő is a szétszórt ágyneműre pillantott, végignézett a többi házon, majd figyelmét újra erre a pontra irányította. Akárcsak a katona, csizmájának orrával belebökött Fara matracába. Letérdelt Chantal mellett.

Finoman hátrahúzta a lepedőt.

Jane artikulálatlan kiáltást hallatott, amint Chantal rózsaszín arca láthatóvá vált.

Ha Jane-t keresik, gondolta Ellis, magukkal viszik Chantalt, hiszen tudják, hogy Jane föladná magát, csakhogy újra a gyerekével legyen.

Anatolij másodpercekig nézte az apró kis csomagocskát.

– Ó, Istenem, ezt nem bírom, nem bírom – nyöszörgött Jane.

Ellis szorosan fogta és nyugtatta:

– Várj, várj és figyelj.

Erőltette a szemét, hogy kivegye a gyerek arckifejezését, de túl nagy volt a távolság.

Úgy látszott, az orosz gondolkodik valamin.

Hirtelen mintha elhatározta volna magát.

Fogta a lepedőt, újra betakarta a gyereket, fölállt és odébb sétált.

Jane sírva fakadt.

Anatolij a tetőről beszélt Jean-Pierre-rel és tagadólag rázta a fejét. Aztán lemászott az udvarra.

– Ezt most miért csinálta? – elmélkedett Ellis hangosan.

A fejcsóválás azt jelentette, hogy Anatolij hazudott Jean-Pierre-nek, mondván, hogy a tetőn nincs senki. S ezt úgy kellett érteni, hogy Jean-Pierre el akarta volna vinni a gyereket, Anatolij pedig nem. Ez azt jelentette, hogy Jean-Pierre meg akarta találni Jane-t, de az oroszt nem a nő érdekelte.

Hát akkor mi érdekelte?

Nyilvánvaló: Ellist kereste.

– Azt hiszem, most rábasztam – mondta Ellis, inkább csak magának. Jean-Pierre Jane-t és Chantalt akarta, Anatolij Ellist kereste. Bosszút akart állni az előző napi megaláztatásáért; meg akarta akadályozni, hogy Ellis visszatérjen nyugatra a lázadó vezérek által aláírt egyezséggel; bíróság elé akarta állítani, hogy bebizonyítsa a világnak, az afgán lázadás mögött a CIA áll. Már tegnap is gondolhattam volna erre, tűnődött Ellis keserűen, de teljesen elborított a siker és kizárólag Jane járt az eszemben. Ugyanakkor Anatolij nem tudhatja, hogy itt vagyok – lehetnék Dargban vagy Astanában is, vagy bujkálhatnék Masuddal a hegyekben –, szóval hosszú móka lesz ez. De most majdnem bejött neki. Anatolijnak jók a megérzései. Félelmetes ellenfél – és a harc még nem ért véget.

Jane sírt. Ellis a haját simogatta, vigasztalta, miközben Jean-Pierre-t és Anatolijt figyelte, amint visszafelé tartanak a helikopterekhez, amik még mindig a földön várakoztak, levegőt kavaró légcsavarjaikkal.

A Hind, ami a hegytetőn szállt le a barlangok közelében, ismét felemelkedett Ellis és Jane feje fölé. Ellis azon tűnődött, vajon a barlang-klinikán fekvő hét sebesült gerillát kifaggatták-e, vagy foglyul ejtették, vagy netán mindkettő.

Most már hamar vége lett. A katonák futólépésben hagyták el a mecsetet, és amilyen gyorsan csak lehetett, bepréselték magukat a

Hip-be. Jean-Pierre és Anatolij az egyik Hind-re szálltak föl. A csúf helikopter-csapat gépei egyesével fölszálltak, billegve emelkedtek, míg a hegy fölé nem értek, aztán egyenes vonalban sebesen elhúztak dél felé.

Ellis, tudván, hogy mi jár a nő eszében, így szólt:

– Várj még pár percig, ameddig valamennyi vacak eltűnik, ne rombolj most le mindent.

Jane könnybelábadt szemmel, beleegyezőleg bólintott.

A falusiak ijedt tekintettel kezdtek előszivárogni a mecsetből. Az utolsó helikopter is fölszállt és dél felé vette az irányt. Jane kiugrott a hálózsákból, fölhúzta nadrágját, magára kapta ingét és rohant lefelé a hegyoldalon, csúszkálva, botladozva, menet közben gombolkozva. Ellis nézte, ahogy megy, és valami olyan érzése támadt, mintha Jane eltaszította volna magától, közben tudta, hogy az érzés butaság, képtelenség, mégis megrázta. Elhatározta, hogy egyenlőre nem megy utána. Hadd legyen egyedül, amikor újra találkozik Chantallal.

A mullah házánál eltűnt szem elől. Ellis lenézett a falura. Az kezdett ismét a megszokott lenni. Izgatott hangú kiáltásokat hallott. A gyerekek helikopteresdit játszottak, vagy képzeletbeli puskákkal hadonásztak és a csirkéket terelgették az udvarokba, hogy kivallassák őket. A legtöbb felnőtt ijedtnek tűnve, lassan sétált vissza a házakba.

Ellisnek eszébe jutott a barlangklinikán fekvő hét sebesült gerilla és a félkezű fiú. Elhatározta, hogy megnézi őket. Felöltözött, összegöngyölte a hálózsákot és elindult lefelé a hegyi ösvényen.

A szürkeruhás, csíkos nyakkendős Allen Windermanra gondolt, amint egy washingtoni étteremben a salátát turkálta és azt mondta: “Mi az esély arra, hogy az oroszok elkapják az emberünket?” Halvány, mondta akkor Ellis. “Ha képtelenek elkapni Masudot, miért tudnák elkapni azt a titkosügynököt, aki Masuddal találkozik?” Most már tudta a választ a miértre: Jean-Pierre miatt.

– Az Isten verje meg Jean-Pierre-t – mondta hangosan.

Odaért a barlangok előtti kis térséghez. A klinikából nem hallatszott zaj. Remélte, hogy az oroszok nem vitték magukkal sem a sebesülteket, sem velük együtt a gyereket, Mousat – Mohammed vigasztalhatatlan lenne.

Bement a barlangba. A nap már felkelt, így tisztán láthatott mindent. Mindannyian ott voltak, csendben és nyugodtan feküdtek.

– Jól vagytok? – kérdezte dari nyelven.

Semmi válasz. Senki nem mozdult.

– Ó, Istenem – sóhajtotta Ellis.

Letérdelt a legközelebbi gerilla mellé és megérintette a szakállas arcot. A férfi vértócsában feküdt. Közvetlen közelről lőtték fejbe.

Ellis gyorsan mindegyiküket megnézte.

Valamennyien halottak voltak.

És az volt a gyerek is.

TIZENÖTÖDIK FEJEZET

Jane vad pánikban csörtetett végig a falun, félrelökte az embereket, nekiment a falnak, megbotlott és elesett, talpra állt, szipogott, zihált, nyöszörgött egyszerre. "Jól kell lennie", ismételgette magában, akár egy litániát, ugyanakkor állandóan az a kérdés járt a fejében, hogy miért nem ébredt föl Chantal, mit csinált Anatolij és megsérült-e a gyerek?

Bebotladozott a boltos házának udvarába és kettesével szedte a tetőre vezető lépcsőfokokat. Térdre esett és lehúzta a lepedőt a kis matracról: Chantal szeme csukva volt. Jane arra gondolt: lélegzik vajon? Lélegzik? Aztán a csecsemő kinyitotta a szemét, ránézett anyjára és – most először életében – mosolygott.

Jane felkapta, hevesen magához ölelte, s úgy érezte, mindjárt kiugrik a szíve. Chantal a hirtelen szorítástól elsírta magát, sírt Jane is, arcát könny áztatta az örömtől és a megnyugvástól, hogy a kislány itt van, életben van, meleg és visít, és mert először rámosolygott.

Kis idő múlva Jane megnyugodott, és megérezvén a változást, Chantal is lecsillapodott. Jane ringatta, simogatta a hátát és megcsókolta puha, kopasz kis fejebúbját. Végre eszébe jutott Jane-nek, hogy mások is vannak a világon, és azon meditált, mi történhetett a mecsetben a falusiakkal, vajon jól vannak-e. Lement az udvarra és ott Farával találkozott.

Jane nézte a lányt; a csendes, ideges, félénk és oly könnyen megrémülő Fara: honnan szedte a bátorságot, a lélekjelenlétet és a hidegvért, hogy egy gyűrött lepedő alá rejtse Chantalt, miközben néhány yarddal arrébb leszálltak az orosz helikopterek és lövöldöztek a katonák?

– Megmentetted őt – szólt Jane.

Fara rémülten nézett, mintha ez valami vád lett volna.

Jane bal kezébe vette Chantalt, jobb kezével átölelte Farát.

– Megmentetted a gyerekemet! – mondta. – Köszönöm! Köszönöm!

Fara egy pillanatra sugárzott az örömtől, aztán sírva fakadt.

Jane csitítgatta, simogatta a hátát, akárcsak Chantalét. Amint Fara megnyugodott, Jane megkérdezte:

– Mi történt a mecsetben? Mit csináltak? Megsérült valaki?

– Igen – mondta Fara elképedten.

Jane mosolygott: nem lehet Farának egyszerre három kérdést is feltenni és aztán értelmes választ várni.

– Mi történt, amikor bementél a mecsetbe?

– Azt kérdezték, hol az amerikai.

– Kit kérdeztek?

– Mindenkit. De senki sem tudta. A doktor megkérdezte tőlem, hol vagy te meg a gyerek és mondtam, hogy nem tudom. Aztán kiválasztottak három férfit: először az én nagybátyámat, Shahazait, aztán a mullahot, aztán Alishan Karimot, a mullah fivérét. Újra kérdezték őket, de hiába, mert nem tudták, hová ment az amerikai. Így hát megverték őket.

– Súlyosan megsebesültek?

– Csak verést kaptak.

– Azért megnézem őket. – Alishan szíve gyenge, gondolta Jane idegesen. – Hol vannak most?

– Még mindig a mecsetben.

– Gyere velem. – Jane bement a házba és Fara követte. Az első szobában, a pulton Jane megtalálta nővértáskáját. Szokásos felszerelését nitroglicerin tablettákkal egészítette ki. Ahogy a mecset felé mentek, még mindig szorosan fogva Chantalt, megkérdezte Farától:

– Téged is bántottak?

– Nem. A doktor nagyon dühösnek látszott, de nem vert meg.

Jane azon tűnődött, vajon Jean-Pierre azért volt-e mérges, mert sejtette, hogy az éjszakát Ellisszel töltötte. Úgy érezte, az egész falu sejtette ezt. Kíváncsi volt, hogyan fognak reagálni. Lehet, hogy ez lesz a végső bizonyíték arra, hogy ő a Babiloni Kurva.

Mindenesetre egyenlőre nem térhetnek ki előle, addig nem, míg ápolásra szoruló sebesültek vannak. Elérte a mecsetet és belépett az udvarra. Abdullah felesége észrevette, fontoskodva odasietett és Jane-t a földön fekvő mullahhoz vezette. Első pillantásra úgy látszott, hogy teljesen rendben van és Jane Alishan szíve miatt aggódott; így hát otthagyta a mullahot, nem törődve az asszony felháborodott tiltakozásával, és a közelben fekvő Alishanhoz ment.

A férfi arca szürke volt, nehezen szedte a levegőt, egyik keze a mellén, és Jane félt, hogy a verés anginás rohamot okozott. Adott neki egy tablettát és azt mondta:

– Szopogasd, ne nyeld le.

Odanyújtotta Chantalt Farának és gyorsan megvizsgálta Alishant. Csúnya zúzódásai voltak, de egyetlen csontja sem törött el.

– Hogy vertek meg? – kérdezte.

– A puskájukkal – válaszolta a férfi rekedten.

Jane bólintott. Alishan szerencsés volt: mindössze annyi kárt tettek benne, hogy a stressz megviselte a szívét, de már kezdett magához térni. A sérüléseket bekente jóddal és azt mondta, feküdjön még egy órát itt nyugodtan.

Visszament Abdullahhoz. Amikor a mullah meglátta, hogy felé tart, dühös ordítással hessegette el. Jane tudta, hogy felbőszítette: a férfi úgy vélte, hogy a kezelésben őt illeti meg az elsőbbség, és vérig volt sértve, hogy Jane először Alishant nézte meg. Jane nem óhajtott elnézést kérni. Már régebben megmondta neki, hogy nem státusz szerint, hanem sürgősségi sorrendben kezeli az embereket. Elfordult. Semmi értelme sem volt, hogy ragaszkodjon a vén bolond megvizsgálásához. Ha elég jól érezte magát ahhoz, hogy ráordítson, akkor életben marad.

A sebhelyes, öreg harcoshoz, Shahazaihoz ment. Nővére, Rabia, a bába, már megvizsgálta és lemosta a sebeit. Rabia gyógynövénykenőcsei nem voltak olyan fertőtlenítő hatásúak, mint amire igazán szükség lett volna, de Jane úgy gondolta, hogy valószínűleg annál jóval többet érnek, minthogy megsértse Rabiát, ezért megelégedett azzal, hogy megkérte a férfit, próbálja mozgatni ujjait és lábujjait. Minden rendben volt.

Szerencsénk volt, gondolta Jane. Az oroszok ugyan itt voltak, de megúsztuk enyhe sérülésekkel. Hála Istennek. Talán most reménykedhetünk, hogy egy kicsit békén hagynak bennünket – talán addig, míg a Khyber Átjáróhoz vezető út ismét megnyílik…

– A doktor orosz? – kérdezte Rabia váratlanul.

– Nem. – Most először tűnődött el Jane azon, vajon mi járhatott Jean-Pierre agyában. Ha megtalált volna, mit mondott volna nekem? – Nem Rabia, nem orosz. De úgy látszik, átállt hozzájuk.

– Szóval áruló.

– Igen, azt hiszem, az. – Jane kíváncsi volt, mi járhat az öreg Rabia eszében.

– Egy keresztény elválhat a férjétől azért, mert az áruló?

Európában ennél már jóval kisebb dolgokért is el lehet válni, gondolta Jane, így hát azt mondta: – Igen.

– Ezért mentél most feleségül az amerikaihoz?

Jane megértette, hogyan gondolkodik Rabia. Hogy az éjszakát a hegyen töltötte Ellisszel, ezzel megerősítette Abdullah vádját, hogy ő egy nyugati kurva. Rabia, aki sokáig Jane fő pártfogója volt a faluban, elhatározta, hogy a váddal szemben keres egy magyarázatot, aminek értelmében Jane gyorsan elvált az árulótól, olyan keresztény törvények alapján, amelyek ismeretlenek az igazhívők előtt, és ugyanezen törvények alapján most Ellishez ment feleségül. Hát akkor legyen így, gondolta Jane.

– Igen – mondta –, ezért mentem feleségül az amerikaihoz.

Rabia elégedetten bólintott.

Jane kis híján úgy érezte, mintha lenne egy kis igazság a mullah állandó jelzőjében. Végül is szemérmetlen gyorsasággal váltotta föl egyik férfi ágyát a másikéval. Egy kicsit szégyenkezett, de aztán összeszedte magát: soha nem hagyta, hogy magatartását más emberek elvárása szabályozza. Gondoljanak, amit akarnak, mondta magában.

Egyáltalán nem érezte úgy, hogy feleségül ment volna Ellishez. És úgy érzem, mintha elváltam volna Jean-Pierre-től? – kérdezte önmagát. A válasz: nem. Ugyanakkor tudta, hogy iránta való kötelességeinek vége. Azután, amit tett, nem tartozott neki semmivel. Valamiféle megnyugvást kellett volna éreznie, de egyszerűen csak szomorú volt.

Gondolatai félbeszakadtak. Izgatott mozgolódás támadt a mecset bejáratánál és megfordulva Jane látta, hogy Ellis sétál be, karján cipelve valamit. Ahogy a férfi közelebb ért, látta, hogy arca szinte eltorzult a dühtől és átfutott az agyán, hogy egyszer már látta ilyennek: amikor egy figyelmetlen taxisofőr hirtelen bevett egy kanyart és elütött egy fiatal motorost, aki elég csúnyán megsérült. Ellis és Jane látta az egészet és kihívták a mentőket – abban az időben még fogalma sem volt a gyógyításról –, és Ellis újra és újra csak azt hajtogatta: “olyan felesleges, olyan nagyon felesleges volt”.

A férfi karjában lévő csomag alakjából Jane rájött, hogy ez egy gyerek és Ellis arckifejezéséből megértette, hogy a gyerek halott. Első gondolata, amire el is szégyellte magát, az volt, hogy “hála

Istennek, nem az én gyerekem”, aztán, amikor közelebbről is megnézte, látta, hogy ez volt a faluban az egyetlen gyerek, akit néha kicsit a sajátjának érzett – a félkarú Mousa, a kisfiú, akinek megmentette az életét. Ugyanazt a szörnyű csalódást és veszteséget érezte, amit egyszer akkor, amikor Jean-Pierre-rel hosszú ideig küzdöttek egy beteg életéért, aki végül mégis meghalt. De ez most különösen fájdalmas volt, mert Mousa bátor volt és elszántan próbálta leküzdeni fizikai hiányosságát, és apja büszke volt rá. Miért ő? – gondolta Jane, miközben könnyek tolultak a szemébe. Miért ő?

A falubeliek Ellis köré gyűltek, de az Jane-re nézett.

– Mind halottak – mondta, dari nyelven beszélve, hogy a többiek is megértsék. Néhány asszony sírni kezdett.

– Hogy történt? – kérdezte Jane.

– Mindegyiket lelőtték az oroszok.

– Ó, Istenem. – Épp csak előző este mondta, hogy “egyikük sem fog meghalni” – mármint úgy értette, hogy a sérüléseikbe; tudta, mindegyik felgyógyul, ki gyorsan, ki lassabban, és az ő gondoskodása következtében mind visszanyerik majd egészségüket és erejüket. És most mindegyik halott.

– De miért ölték meg a gyereket? – kiabálta.

– Azt hiszem, zavarta őket.

Jane értetlenül ráncolta a szemöldökét.

Ellis kicsit elmozdította terhét, úgy, hogy Mousa keze láthatóvá vált. A kis ujjak még mindig szorosan fogták az apjától kapott kés markolatát. A penge véres volt.

Hirtelen iszonyú jajveszékelést hallottak és Halima tört át a tömegen. Elvette Ellistől fia testét, karjában a halott gyerekkel leroskadt a földre és a nevét sikoltozta. Az asszonyok köréje gyűltek. Jane elfordult.

Jelezte Farának, hogy jöjjön utána Chantallal, majd elhagyta a mecsetet és lassan ment hazafelé. Épp egy perce még arra gondolt, a falu milyen szerencsésen megmenekült. Most pedig hét férfi és egy

gyerek halott. Már oly sokat sírt, hogy könnye már nem maradt, s most már csak gyöngeséget érzett a bánattól.

Bement a házba és leült, hogy megetesse Chantalt.

– Milyen türelmes voltál, kicsike – mondta, ahogy melléhez vonta a gyereket.

Egy-két perc múlva megjelent Ellis. Jane fölé hajolt és megcsókolta. Kicsit nézte, aztán így szólt:

– Mintha dühös lennél rám.

Jane rájött, hogy tényleg az.

– A férfiak olyan vérszomjasak – mondta keserűen. – Az a gyerek biztosan megpróbálta megtámadni a felfegyverzett oroszokat a vadászkésével – ki tanította erre a vakmerőségre? Ki mondta neki, hogy az életben az lesz a dolga, hogy oroszokat gyilkoljon? Amikor nekiesett a Kalasnyikovot tartó férfinak, ki volt a példaképe? Nem az anyja. Az apja, Mohammed hibája, hogy meghalt; Mohammedé és a tiéd.

Ellis meglepődött:

– Miért az enyém?

Jane tudta, hogy most kíméletlen, de már nem állhatott meg.

– Megverték Abdullahot, Alishant és Shahazait, hogy megpróbálják kiszedni belőlük, hol vagy – mondta. – Téged kerestek. Ezért volt az egész.

– Tudom. És ezért az én hibám, hogy lelőtték a kisfiút?

– Azért történt, mert itt vagy, ahol semmi keresnivalód.

– Talán. Mindegy, erre a problémára megtaláltam a megoldást. Elmegyek. Jelenlétem kegyetlenséget és vérontást von maga után, ahogy erre siettél is rámutatni. Ha maradok, nemcsak engem foghatnak el – mert az éjjel nagy szerencsénk volt –, de az én törékeny kis tervem is rombadől, nevezetesen, hogy egyesítsük a közös ellenség elleni harcra a törzseket. S ez még rosszabb lenne. Az oroszok a maximális propaganda kedvéért nyilvános tárgyalást rendeznének. “Nézzétek, a CIA hogy próbálja kihasználni a

Harmadik Világ egyik országának belső problémáit.” Valami ilyesmi történne.

– Te aztán igazán nagy fej vagy, mi? – Elég bizarrnak tűnt, hogy annak, ami itt a völgyben, e kis embercsoport körében történik, ilyen nagy, jelentős következménye lehet. – De nem mehetsz. A Khyber Átjáró felé vezető utat lezárták.

– Van egy másik út is: a Vaj Ösvény.

– Ó, Ellis… az nagyon nehéz és veszélyes. – Elképzelte, amint a kemény szélben fölkapaszkodik azokra a magas helyekre. Eltévedhet, halálra fagyhat a hóban, vagy kirabolhatják és megölhetik a banditák. – Kérlek, ezt ne tedd.

– Ha lenne más választásom, nem tenném.

Szóval ismét elveszti a férfit és egyedül marad. A gondolattól nyomorultnak érezte magát. Ez meglepő volt. Csak egy éjszakát töltött vele. Mit várt? Maga sem tudta. Mindenesetre valamivel többet, mint ez a hirtelen elválás.

– Nem gondoltam volna, hogy ilyen hamar elveszítelek újra – mondta. Chantalt átvette másik mellére.

A férfi letérdelt elé és megfogta a kezét.

– Nem gondoltad át a helyzetet – szólt. – Gondolj Jean-Pierre-re. Nem tudod, hogy azt akarja, visszamenj hozzá?

Jane fontolgatta a dolgot. Ellisnek igaza van. Jean-Pierre most megalázottnak és férfiasságában sértve érzi magát: az egyetlen dolog, ami gyógyír lenne a sebére, ha Jane-t ismét maga mellett tudhatná, az ágyában és a hatalmában.

– De mit fog csinálni velem? – kérdezte Jane.

– Azt akarja majd, hogy Chantal és te életetek hátralevő részét valami távoli szibériai bányavárosban éljétek le, míg ő Európában kémkedik, és két-három évente majd meglátogat titeket, amikor két megbízatás között szabadságra megy.

– És mit tenne, ha nemet mondanék?

– Kényszeríthetne. Vagy megölhetne.

Jane visszaemlékezett arra, amikor Jean-Pierre megverte. Kissé émelygett.

– Segíteni fognak az oroszok neki, hogy megtaláljon? – kérdezte.

– Igen.

– De miért? Miért törődnek azok velem?

– Először is, mert tartoznak Jean-Pierre-nek. Másodszor, mert rájöttek, hogy veled boldog lesz. Harmadszor mert túl sokat tudsz. Közelről ismered Jean-Pierre-t és láttad Anatolijt: jó leírást adhatnál róluk a CIA komputere számára, ha sikerülne visszajutnod Európába.

Szóval még több vérontás lenne, gondolta Jane; az oroszok bombáznák a falvakat, faggatnák az embereket, megvernék és megkínoznák őket, hogy megtudják, hol van ő.

– Az orosz tiszt... Anatolij. Látta Chantalt. – Szorosabban ölelte magához a gyereket, ahogy azokra a szörnyű pillanatokra visszagondolt. – Azt hittem, fölkapja. Hát nem jött rá, hogyha magával viszi, akkor föladom magam, csakhogy a gyerekkel legyek?

Ellis bólintott.

– Akkor én sem értettem. De én fontosabb vagyok nekik, mint te; de azt hiszem, úgy döntött, téged is el akar fogni, de még hasznodat veheti.

– Hasznomat? Mit akarnak tőlem?

– Hogy engem lelassíts!

– Azzal, hogy itt tartalak?

– Nem, azzal, hogy velem jössz.

Ahogy a férfi ezt kimondta, Jane rájött: igaza van, és úgy érezte, utolérte a végzet. Vele kell mennie a gyerekkel együtt, nincs más választása. Ha meghalunk, hát meghalunk, gondolta. Legyen hát.

– Azt hiszem, jobbak az esélyeim arra, hogy veled meneküljek el innen, minthogy egyedül meneküljek Szibériából – szólt.

– Ennyit erről – bólintott Ellis.

– Elkezdek csomagolni – mondta Jane. Nem volt vesztegetni való idő. – Legjobb lenne, ha holnap reggel rögtön indulnánk.

Ellis megrázta a fejét.

– Egy órán belül el akarok tűnni innen.

*

Jane pánikba esett. Persze ő is el akart menni, de nem ilyen hirtelen, és most úgy érezte, hogy még gondolkodni sincs ideje. Elkezdett föl-alá rohangálni a kis házban, válogatás nélkül szórva a táskákba a ruhákat, élelmiszereket, gyógyszereket, rémületében, hátha valami döntő fontosságú dolgot kifelejt. Túlzottan sietett ahhoz, hogy ésszerűen pakoljon.

Ellis megértette ezt a hangulatot és megállította. Megfogta a vállát, megcsókolta a homlokát és nyugodtan szólt hozzá:

– Mondj meg nekem valamit – kérte. – Nem tudod véletlenül, melyik a legmagasabb hegy Nagy-Britanniában?

Jane úgy vélte, a férfi megbolondult.

– A Ben Nevis – válaszolta. – Skóciában van.

– Milyen magas?

– Több mint négyezer láb.

– Az út egy része, ahová föl kell jutnunk, tizenhat-tizenhétezer láb magasan van – tehát négyszer olyan magasan, mint Nagy-Britannia legnagyobb hegye. És bár a távolság csak százötven mérföld, legalább két hetünkbe telik, míg megtesszük. Szóval állj le: gondolkozz és tervezz. Elég baj az, ha egy óránál tovább tart a csomagolás, de még mindig jobb, mint antibiotikumok nélkül indulni el.

Jane bólintott, vett egy mély levegőt és kezdte elölről.

Volt két nyeregtáskája, amit dupla hátitáskaként is használhatott. Az egyikbe ruhákat tett: Chantal pelenkáit, egy váltás fehérneműt mindannyiuknak, Ellis New York-ban vásárolt steppelt kabátját, a prémmel bélelt, kapucnis esőkabátot, amit ő hozott Párizsból. A másik táskába az orvosi felszerelés és az élelmiszer került: a vastartalék. Most persze nem volt Kendal-féle mentolos sütemény, de Jane talált valamit, amivel helyettesítheti: szárított eperből és dióból készült süteményt, ami ugyan majdnem ehetetlen, de tele van kalóriával. Ezenkívül volt rizsük és egy darab kemény sajt. Az egyetlen souvenir, amit Jane magával akart vinni; az a Polaroid fotókból álló gyűjtemény, amit a helybeliekről készített. Vitték a hálózsákjaikat is, egy nyeles serpenyőt és Ellis katonai zsákját, amiben némi robbanószer és a robbantáshoz való felszerelés volt – az egyetlen fegyverük. Ellis az összes csomagot Maggie–re, az "egyirányú" kancára kötözte.

Sietős búcsújuk könnyes volt. Zahara, Rabia, az öreg bába és Halima, Mohammed felesége is átölelte. Éppen mielőtt indultak volna, elhaladt mellettük Abdullah, tett valami keserű megjegyzést, köpött egyet a földre és sürgette családját, hogy menjenek tovább; de néhány pillanat múlva a felesége visszatért, rémülten ugyan, de határozottan, és Chantal számára ajándékot nyomott Jane kezébe: egy primitív rongybabát aprócska kendővel és fátyollal.

Jane megölelte és megcsókolta Farát, aki vigasztalhatatlan volt. A lány tizenhárom éves volt, hamarosan lesz majd férje, akit imádhat. Egy-két éven belül férjhez megy és beköltözik férje szüleinek házába. Nyolc vagy tíz gyereke lesz, akiknek csak a fele éri meg az ötödik életévét. Lányai majd férjhez mennek és elköltöznek otthonról. Azok a fiai, akik túlélik a harcokat, majd megnősülnek és hazaviszik feleségeiket. Ha a család már túl nagy, akkor a fiúk, a menyek és az unokák elköltöznek, hogy kialakítsák saját nagy családjukat. Akkor Farából is lehet majd bába, mint nagyanyjából, Rabiából. Remélem, gondolta Jane, hogy emlékezni fog néhány dologra, amire megtanítottam.

Alishan és Shahazaí megölelte Ellist, aztán "Az Úr legyen veletek!" kiáltások közepette elindultak. A falusi gyerekek a folyókanyarulatig kísérték őket. Jane ott megállt egy kicsit és egy pillanatra visszanézett az iszapszínű házak kis csoportjára, ahol egy

évig az otthona volt. Tudta hogy sosem tér vissza; de érezte, ha mindezt túléli, akkor unokáinak majd mesél történeteket Bandáról.

A folyópart mentén fürgén haladtak. Jane azon kapta magát, hogy helikopterek hangját figyeli. Mennyi idő múlva kezdik keresni őket az oroszok? Vajon csak úgy vaktában küldenek majd néhány helikoptert, vagy veszik a fáradtságot és megszerveznek egy alapos kutatást? Jane maga sem tudta, hogy melyikben reménykedjen.

Egy óránál rövidebb idő alatt elérték Dasht-i-Riwat, a “Síkságon lévő Erőd”-öt, egy szép kis falut, ahol az árnyékos udvari házak a folyó északi partján álltak elszórva. Ez volt az a hely, ahol a szekérút – a ragyaverte, kígyózó, egyszer-látod-egyszer-nem piszkos ösvény, ami úttá szélesedett az Öt Oroszlán Völgyében – végetért. Minden guruló jármű, ami elég robusztus volt ahhoz, hogy túlélje az utat, itt kénytelen volt megállni, így a falusiak tudtak egy kicsit üzletelni lókereskedéssel. A falu nevében említett erőd kicsit följebb volt egy oldalsó völgyben és most börtönként működött, amit a gerillák tartottak kézben és ahol elfogott kormánykatonákat, egy-két oroszt és alkalmi tolvajt őriztek. Jane egyszer járt ott, hogy egy nyomorult nomádot kezeljen, aki a nyugati sivatagból került ide és akit besoroztak a hivatalos hadseregbe, majd tüdőgyulladást kapott a hideg kabuli télben és dezertált. Újra kiképezték, mielőtt megengedték volna, hogy a gerillákhoz csatlakozzon.

Dél volt, de egyikük sem akart megállni enni. Azt remélték, hogy estére elérik Sanizt, ami tíz mérföldnyire volt a völgy végében, és noha tíz mérföld sík területen nem nagy távolság, ezen a vidéken több órát vesz igénybe.

Az út utolsó szakasza ide-oda kanyargott a házak között az északi parton. A déli part kétszáz láb magas sziklafal volt. Ellis vezette a lovat, Jane vitte Chantalt abban a kis függőágyban, amit saját maga eszkábált össze, s ami lehetővé tette, hogy menet közben is tudja etetni a gyereket. A falu egy vízimalomnál ért véget, közel a Riwat-nak nevezett oldalsó völgy bejáratánál; arrafelé vezetett az út a börtönhöz. Miután ezt a pontot elhagyták, már nem tudtak olyan gyorsan menni. A talaj kezdett emelkedni, először csak enyhén, majd meredekebben. Egyenletesen mentek fölfelé a tűző napon. Jane fejére borította a pattut, amit minden utazó magával hordott.

Chantalnak a kis függőágy árnyékot adott. Ellis Chitrali sapkáját hordta, amit Mohammedtől kapott ajándékba.

Amikor fölértek az ösvény tetejére, Jane némi megelégedéssel nyugtázta, hogy még csak nem is szedi nehezebben a levegőt. Ilyen egészséges, fitt még soha nem volt életében – és nagy valószínűséggel nem is lesz többet. Megfigyelte, hogy Ellis nemcsak zihál, de verítékezik is. A férfi meglehetősen jó erőben volt, de nem szokott úgy hozzá az órákon át való gyalogláshoz, mint ő. Ettől Jane önelégültséget érzett, de csak addig, míg eszébe nem jutott, hogy a férfi csak kilenc napja sebesült meg két golyótól.

Az ösvényen túl az út a hegyoldalon futott, magasan az Öt Oroszlán Folyó fölött. Itt a folyó már lassú folyású volt. Ahol mély volt és nyugodt, a víz ragyogó zöld volt, azoknak a smaragdoknak a színére emlékeztetett, amit Dasht-i Riwat környékén mindenütt lehetett találni és amit Pakisztánba vittek eladni. Jane megrémült, amikor hiperérzékeny fülével egy távoli repülő hangjára lett figyelmes: a kopár sziklatetőn sehová sem lehetett elbújni, és hirtelen vágya támadt, hogy leugorjon a szikláról a száz láb mélységben lévő folyóba. De csak néhány repülőgép húzott el, túl magasan ahhoz, hogy a földön bárkit is észrevegyenek. Ennek ellenére ettől kezdve Jane fák, bokrok és mélyedések után kutatott, azt fürkészve, hol tudnának elrejtőzni. Egy ördög belül azt súgta, nem kellene ezt csinálnod, visszamehetnél, föladhatnád magad, csatlakozhatnál a férjedhez, de valahogy mindez csak akadémikus kijelentés, puszta formaság volt.

Az ösvény még mindig emelkedett, de már enyhébben, úgyhogy gyorsabban tudtak haladni. Egy-két mérföldönként mellékfolyók akadályozták útjukat; rohanva törtek az oldalsó völgyekből a főfolyó felé, az út pedig doronghídba vagy gázlóba torkollott. Ellisnek úgy kellett beráncigálnia a vízbe a vonakodó Maggie-t, miközben Jane hátulról kiabált rá és kövekkel dobálta.

Magasan a folyó fölött a sziklaoldalban, végig a szurdok mentén egy öntözőcsatorna húzódott. Azt a célt szolgálta, hogy a síkságon megnöveljék a művelhető terület nagyságát. Jane azon tűnődött, milyen régen is lehetett az, amikor a völgyben volt annyi idő, ember és béke, hogy ilyen nagy építőmunkát elvégezhessenek – utoljára talán több száz éve.

A szurdok elkeskenyedett, lent a folyó pedig tele volt gránitszikIával. A mészkősziklákban barlangok voltak: Jane mint lehetséges rejtekhelyet jegyezte meg őket. A vidék barátságtalanná vált és hideg szél fújt végig a völgyön; Jane a napsütés ellenére egy pillanatra megborzongott. A köves terület és a kopár sziklák madaraknak is otthont adtak: rengeteg ázsiai szarka tanyázott erre.

Végül a szurdok újabb síksághoz vezetett. Messze, kelet felé Jane hegyvonulatokat látott, a hegyek fölött pedig előtűntek Nurisztán fehér csúcsai. Ó, Istenem, oda megyünk mi, gondolta Jane és elfogta a félelem.

A síkságon szegényes házak kis csoportja állt.

– Azt hiszem, ez az – mondta Ellis. – Isten hozott Sanizban.

A síkságra sétáltak, mecset, vagy az utazóknak épült kőkunyhó után kutatva. Ahogy elérték az első házat, kilépett valaki és Jane felismerte Mohammed jóképű arcát. Az éppolyan meglepett volt, mint a nő. Jane meglepetése rémületté változott, amikor rájött; hogy meg kell mondania neki: megölték a fiát.

Ellis időt adott rá, hogy Jane összeszedje gondolatait, és addig is megkérdezte dari nyelven:

– Miért vagy itt?

– Itt van Masud – válaszolta Mohammed. Jane rájött, hogy ez bizonyára a gerillák egyik rejtekhelye. Most Mohammed kérdezett:

– És ti miért vagytok itt?

– Pakisztánba megyünk.

Jane tudta, neki kell megmondania, mert ő ismeri régebbről.

– Rossz híreket hozunk, Mohammed barátom. Az oroszok Bandába jöttek. Megöltek hét férfit és egy gyereket… – A férfi már sejtette, mit fog mondani, és az arcára kiülő fájdalomtól Jane úgy érezte, sírva fakad. – Mousa volt az a gyerek – fejezte be.

Mohammed keményen tartotta magát.

– Hogyan halt meg a fiam?

– Ellis találta meg – mondta Jane.

Ellis, nehezen találva a megfelelő dari szavakat, azt mondta:

– Úgy halt meg… késsel a kezében, a kés pedig véres volt.

Mohammed szeme elkerekedett.

– Mondj el mindent!

Jane vette át a szót, mert ő beszélte jobban a nyelvet.

– Az oroszok hajnalban jöttek – kezdte. – Ellist és engem kerestek. Mi fönt voltunk a hegyoldalon, úgyhogy nem találtak meg. Megverték Alishant és Shahazait és Abdullahot, de nem ölték meg őket. Aztán megtalálták a barlangot. Ott volt a hét sebesült mudzsahid, velük Mousa, hogy le tudjon szaladni a faluba, ha éjszaka segítségre lett volna szükségük. Amikor az oroszok elmentek, Ellis fölment a barlanghoz. Mindegyiküket megölték és Mousat…

– Hogyan? – szólt közbe Mohammed. – Hogyan ölték meg?

Jane Ellisre nézett. Ellis annyit mondott:

– Kalasnyikov – egy szót, amihez nem kellett fordítás. Szívére mutatott, jelezvén a golyó helyét.

Jane hozzátette:

– Bizonyára megpróbálta megvédeni a sebesülteket, mert véres volt a kése.

Mohammed dagadt a büszkeségtől, bár könnyes volt a szeme.

– Megtámadta őket – felnőtt, géppuskás férfiakat –, nekikment a késével! A késsel, amit az apja adott neki! Az egykezű fiú most bizonyára a harcosok paradicsomában van.

Meghalni egy szent háborúban a lehető legnagyobb dicsőség egy muzulmánnak, idézte fel Jane. A kis Mousaból bizonyára aprószent lett. Boldog volt, hogy Mohammednek legalább ez a vigasz megadatott, de nem állhatta meg, hogy ne gondolja cinikusan: a háborúzó férfiak így nyugtatják meg lelkiismeretüket, a dicsőségről beszélve.

Ellis egy szó nélkül, ünnepélyesen ölelte át Mohammedet.

Jane-nek hirtelen eszébe jutottak a fotói. Mousáról több is volt. Az afgánok szerették a fotókat és Mohammed odalenne a boldogságtól, ha lenne neki egy a fiáról. Kinyitotta a Maggie hátán lévő egyik táskát és addig kotorászott a gyógyszerek között, míg megtalálta a kartondobozt. Kiválasztott egy képet Mousaról, kiszedte, és visszapakolt a táskába. Aztán átnyújtotta a képet Mohammednek.

Még soha nem látott afgán férfit ilyen mélységesen megindulva. Az nem tudott szólni. Egy pillanatig úgy látszott, sírni fog. Elfordult; hogy összeszedje magát. Amikor visszafordult, arcvonásai már nyugodtak voltak, de bőre nedves volt a könnyektől.

– Gyertek velem – mondta.

Követték a kis falun keresztül a folyópartig, ahol tizenöt-húsz gerilla kuporgott a tűz körül. Mohammed a csoporthoz ment és minden bevezető nélkül elkezdte mesélni Mousa halálának történetét, könnyezve és gesztikulálva.

Jane elfordult. Már túl sok bánatot látott.

Izgatottan nézett körül. Tűnődött: hová fogunk futni, ha jönnek az oroszok? Semmi nem volt csak a földek, a folyó és néhány viskó. De úgy látszik, Masud biztonságosnak gondolta a helyet. Talán a falu túl kicsi volt ahhoz, hogy fölhívja a hadsereg figyelmét.

További aggódásra már nem volt energiája. Leült a földre, hátát egy fának támasztotta, hálás volt, hogy pihentetheti a lábait, és elkezdte etetni Chantalt. Ellis kipányvázta Maggie-t, lepakolt róla, a ló pedig a folyó mellett gazdagon nőtt zöldet kezdte legelni. Hosszú nap volt ez, – gondolta Jane – és mozgalmas. Ráadásul az éjjel sem aludtam sokat. Titokban elmosolyodott, ahogy fölidézte az éjszakát.

Ellis előszedte Jean-Pierre térképeit és leült Jane mellé, hogy a gyorsan halványuló esti fényben tanulmányozhassa. Jane átnézett a válla fölött. Tervezett útvonaluk továbbra is fölfelé haladt a völgyben egy Comar nevű falu irányába, ahol majd délkelet felé fordulnak egy oldalsó völgybe, ami Nurisztánba vezet. Ezt a völgyet is Comarnak hívták, akárcsak az első magaslati utat, amivel majd meg kell birkózniuk.

– Tizenötezer láb – mondta Ellis, az útra mutatva. – Itt már hideg van.

Jane megrázkódott.

Amikor Chantal teleitta magát, Jane tisztába tette és a pelenkát kimosta a folyóban. Mikor visszaért, Ellis nagy beszélgetésben volt Masuddal. Melléjük kuporodott.

– Jól döntöttél – mondta Masud. – Ki kell jutnod Afganisztánból, zsebedben az egyezségünkkel. Ha az oroszok elfognak, minden elveszett.

Ellis egyetértőleg bólintott. Jane arra gondolt, hogy azelőtt még soha nem látta ilyennek Ellist: a férfi nagy tisztelettel kezelte Masudot.

Masud folytatta:

– Ez azonban ritka nehéz útvonal. Az út jó része a hóhatár fölött vezet. Időnként alig lehet megtalálni a hóban az utat és ha ott eltévedsz, meghalsz.

Jane várta, hogy mi fog ebből kisülni. Rosszat sejtett, hogy Masud gondosan Ellishez intézte a szavait, nem pedig őhozzá.

– Nem tudok segíteni neked – folytatta Masud –, de akárcsak te, én is szeretnék egy egyezséget.

– Folytasd – mondta Ellis.

– Odaadom kísérőnek Mohammedet, hogy vezessen Pakisztánba Nurisztánon át.

Jane szíve nagyot dobbant: Mohammed mint vezető! Így már egészen máshogy néz ki az egész utazás.

– És mi az én részem a megállapodásban? – kérdezte Ellis.

– Hogy egyedül mész. A doktor felesége és a gyerek itt maradnak.

Szívettépően világos volt Jane számára, hogy bele kell egyeznie ebbe. Vakmerőség volt részükről, hogy egyedül akarták megtenni az

utat: valószínűleg mindketten meghalnának. Így azonban Jane legalább Ellis életét megmentheti.

– Igent kell mondanod – szólt a férfinak.

Ellis rámosolygott és Masudra nézett.

– Ez ki van zárva – mondta.

Masud fölállt, láthatóan sértődötten és visszasétált a gerillák gyűrűjéhez.

– Ó, Ellis, bölcs dolog volt ez? – kérdezte Jane.

– Nem – mondta a férfi. Kinyújtotta a kezét. – De ilyen könnyen nem engedlek el.

Jane megszorította a kezét.

– Én… én nem ígértem semmit.

– Tudom – mondta a férfi. – Ha visszaértünk a civilizált világba, szabadon tehetsz azt, amit akarsz – élj Jean-Pierre-rel, ha ezt akarod és ha megtalálod őt. Én beérem a következő két héttel, ha mindössze csak ennyit kaphatok. De az is lehet, hogy akkor már nem is élünk.

Ez igaz. Miért vívódjunk a jövőn, gondolta Jane, amikor valószínűleg egyáltalán nincs is jövőnk?

Masud visszajött, újra mosolygott.

– Nem vagyok valami jó tárgyaló fél – mondta. – Mohammedet akkor is odaadom.

TIZENHATODIK FEJEZET

Virradat előtt fél órával indultak. Egyik helikopter a másik után emelkedett föl a hangár elől, kikerültek a reflektorok fényéből és eltűntek az éjszakai égbolton. Ahogy a Hind fordult, Jean-Pierre és Anatolij úgy küzdötték föl magukat a levegőbe, mint egy esetlen madár, aztán a konvojhoz csatlakoztak. Hamarosan eltűntek szem elől a légibázis fényei, és Jean-Pierre meg Anatolij újra az Öt Oroszlán Völgye felé repültek a hegyek fölött.

Anatolij csodát művelt. Kevesebb mint huszonnégy óra alatt kidolgozta az afgán háború történetének valószínűleg legnagyobb hadműveletét – és ő is vezette.

A tegnapi nap legnagyobb részét azzal töltötte, hogy Moszkvával telefonált. Fel kellett villanyozni a szovjet hadsereg elnehezült bürokráciáját, legelőször is a KGB-ben lévő feletteseit, majd egy csomó katonai fejest azzal, hogy elmagyarázza, milyen fontos elkapni Ellis Thalert. Jean-Pierre figyelte, egy szót sem értett, de bámulattal adózott az Anatolij hangjából kiérezhető méltóság, nyugalom, és sürgetés precíz kombinációja iránt.

A hivatalos engedélyt késő délután kapták meg, ezután Anatolijnak a gyakorlati megvalósítással kellett megküzdenie. Hogy megkapja a megfelelő számú helikoptert, Jalalabadtól Moszkváig szívességet kért, régi adósságokra hivatkozott, fenyegetőzött és ígérgetett. Amikor egy kabuli tábornok megtagadta, hogy gépeit írásos engedély nélkül rendelkezésre bocsássa, Anatolij felhívta Moszkvában a KGB-t, és rávett egy régi barátot, hogy vessen egy pillantást a tábornok személyi anyagába, aztán visszahívta a tábornokot és megfenyegette, hogy le fogja tiltatni azokat a pornográf küldeményeket, amiket a gyereke kap az NSZK–ból.

A szovjeteknek hatszáz helikopterük volt Afganisztánban: reggel háromra ötszáz közülük ott volt a bagrami felszállópályán Anatolij parancsnoksága alatt.

Az elmúlt órát Jean-Pierre és Anatolij térképek fölé hajolva töltötte, meghatározván minden helikopter útirányát és kiadták a tiszteknek a megfelelő parancsokat. A felfejlődés pontos volt, hála Anatolij részletekre is kiterjedő figyelmének és annak, hogy Jean-Pierre jól ismerte a területet.

Noha Ellis és Jane nem voltak a faluban tegnap, amikor Jean-Pierre és Anatolij keresték őket, majdnem teljesen biztos, hogy értesültek a rajtaütésről és most elrejtőztek. Nem lesznek Bandában. Talán egy mecsetben lehetnek valamelyik másik faluban – a rövid időre érkezők rendszerint a mecsetekben alszanak –, vagy ha úgy érzik, a falvak nem biztonságosak, akkor a vidéken mindenütt megtalálható számtalan kis kőkunyhó egyikébe húzódhattak. Bárhol előfordulhatnak a völgyben, vagy akár valamelyik kis szomszédos völgyben is kereshettek menedéket.

Anatolij valamennyi lehetőséget figyelembe vette.

Helikopterek szállnak majd le a völgy minden falujában, és a szomszédos kis völgyek apró falvacskáiban is. A pilóták valamennyi útvonal és ösvény fölött végigrepülnek. A katonaságot – több mint ezer főt – utasították, kutasson át minden épületet, vizsgálja meg a nagy fákat és nézzen be a barlangokba. Anatolij elszánta magát, hogy még egyszer nem sül föl. Ma megfogják találni Ellist.

És Jane-t.

A Hind belseje kényelmetlen és kopár volt. Az utasfülkében csupán egy pad volt, amit az ajtóval szemközt a törzshöz rögzítettek. Jean-Pierre ezt osztotta meg Anatolijjal. Láthatták innen a repülő fedélzetét. A pilótaülés két-három lábbal a padló fölött volt, oldalt egy lépcsőfokkal, hogy megkönnyítse a beszállást. Minden pénzt a technikára költöttek – a fegyverekre, a sebességre, a gép manőverezhetőségére –, a kényelemre egy fityinget sem.

Míg észak felé repültek, Jean-Pierre töprengett. Ellis úgy tett, mintha a barátja lenne, míg egész idő alatt az amerikaiaknak dolgozott. Kihasználva ezt a barátságot, lerombolta Jean-Pierre-nek azt a tervét, hogy elfogja Masudot, s ezzel lerombolta egy év lelkiismeretes munkáját. És végül, gondolta Jean-Pierre, elcsábította a feleségemet.

Gondolatai körbe-körbe forogtak, mindig ehhez a csábításhoz térve vissza. Kibámult a sötétbe, nézte a többi helikopter fényét, és elképzelte a két szeretőt, – mert biztos azok lettek a múlt éjjel – amint a csillagok alatt valahol a földön fekszenek egy takarón, egymás testével játszanak és gyengéd szavakat suttognak. Azon tűnődött, vajon Ellis jó-e az ágyban. Ő maga megkérdezte Jane-t, hogy melyikük a jobb szerető, de azt válaszolta, hogy egyikük sem jobb, egyszerűen különbözőek. Ezt mondta Ellisnek is? Vagy azt mormogta, hogy te vagy a legjobb, a legeslegjobb? Jean-Pierre már kezdte Jane-t gyűlölni is. Hogy volt képes visszamenni egy olyan férfihoz, aki kilenc évvel idősebb nála, egy durva amerikai, egy CIA-kísértet?

Jean-Pierre Anatolijra nézett. Az orosz nyugodtan, üres arckifejezéssel ült, akár egy kínai mandarin kőszobra. Nem sokat aludt az elmúlt negyvennyolc óra alatt, de nem látszott fáradtnak,

csak mogorvának. Jean-Pierre most új oldaláról ismerte meg a férfit. Valahányszor az elmúlt évben találkozott Anatolijjal, az mindig nyugodt és nyájas volt, most viszont szigorú, érzéketlen és fáradhatatlan, kérlelhetetlenül hajszolva magát és kollégáit. Szenvtelen megszállott volt.

Amikor megvirradt, látták a helikoptereket. Félelmet keltő látvány volt: olyan volt, mintha óriás méhek roppant felhőt alkotva rajzottak volna a hegyek fölött. Zümmögésük valószínűleg fülsiketítő lehetett a földön.

Ahogy elérték a völgyet, kisebb csoportokra kezdtek szakadozni. Jean-Pierre és Anatolij a Comar felé repülőkkel maradt, ez volt a völgy legészakibb faluja. Az út utolsó szakaszán a folyót követték. A gyorsan fölragyogó reggeli fényben előtűntek a búzaföldeken sorakozó takaros kévék: itt a völgy felső végén a bombázás nem züllesztette szét teljesen a gazdálkodást.

A nap a szemükbe sütött, ahogy Comarnál lefelé ereszkedtek. A falu házcsoportja a hegyoldal súlyos sziklafalához bújt, Jean-Pierre-t a Dél-Franciaországban látható, magasra épült hegyi falvakra emlékeztette, és hirtelen honvágyat érzett. Hát nem lenne jó hazamenni, hibátlan francia beszédet hallani, friss kenyeret és ízletes ételeket enni, vagy taxiba ülni és elmenni a moziba!

Fölemelkedett a kemény ülésről. Most már igazán jó lesz kiszállni a helikopterből. Mióta megverték, többé-kevésbé állandóan fájdalmai voltak. De a fájdalomnál is rosszabb volt a megaláztatás emléke, a mód, ahogy sikoltozott, sírt és irgalomért könyörgött: valahányszor eszébe jutott, szeretett volna elrejtőzni. Bosszút akart állni ezért. Úgy érezte, addig nem tud nyugodtan aludni, amíg ezt ki nem egyenlíti. És ennek csak egy olyan módja volt, amivel ő megelégedne: Látni akarta, hogy Ellist ugyanígy megverik ugyanazok a brutális katonák, míg csak nem zokog, és sikoltozik és irgalomért nem esedezik, de mindezt egy rafinált ráadással: Jane nézze is végig.

*

A délután közepén újra a sikertelenséggel néztek szembe. Végigkutatták Comart, valamennyi közeli kis falut, minden szomszédos kis völgyet a területen, az elszigetelt, magányos farmépületek mindegyikét a falutól északra eső részen. Anatolij

állandó rádiókapcsolatban állt a többi raj parancsnokával. Azok szintén állandó kapcsolatban álltak egymással, miközben átkutatták az egész völgyet. Néhány barlangban és házban találtak fegyvereket, összetűzésbe kerültek számos emberrel, főként gerillákkal, elsősorban a Saniz körüli hegyekben, de az összetűzések csak akkor emlékezetesek, ha a szokásosnál nagyobbak voltak az orosz veszteségek a gerillák az utóbbi időben megszerzett robbantási szakértelmének betudhatóan; a katonák belenéztek a lefátyolozott nők lecsupaszított arcába, tanulmányozták valamennyi apró csecsemő arcbőrének a színét; és még mindig nem találták meg sem Ellist, sem Jane-t, sem Chantalt.

Jean-Pierre és Anatolij egy lóistállónál fejezték be a kutatást, Comar fölött a hegyekben. Ennek a helynek nem volt neve: mindössze egy maroknyi kopár kőházból és egy poros tisztásból állt, ahol alultáplált lovak legelésztek a gyér füvön. Úgy látszott, az egyetlen férfilakó a lókupec, egy mezítlábas öregember, aki hosszú hálóinget viselt, amit terjedelmes csuklyával láttak el, hogy távol tarthassa a legyeket. Ezenkívül volt ott még néhány fiatalasszony és egy csomó rémült gyerek. Teljesen világos volt, a fiatal férfiak mind gerillák és valahol távol vannak, Masud társaságában. Nem tartott soká átkutatni a kis falucskát. Mikor befejezték, Anatolij leült a porba, hátát egy kőfalnak támasztotta és elgondolkodva nézett maga elé. Jean-Pierre leült mellé.

A hegyeken túl láthatták a Mesmer távoli, fehér csúcsát, majdnem húszezer láb magasságban, a csúcsot, ami a régi időkben idevonzotta az európai hegymászókat. Anatolij így szólt:

– Nézz körül, hátha tudsz szerezni egy kis teát.

Jean-Pierre körülnézett, és meglátta a közelben ólálkodó csuklyás öregembert.

– Csinálj teát – kiáltott rá dari nyelven. A férfi elsietett. Egy pillanat múlva Jean-Píerre hallotta, amint az asszonyokra kiabál.

– Készül a tea – jelentette Anatolijnak franciául.

Anatolij emberei látván, hogy azok ketten még egy darabig maradnak, leállították a helikopterek motorjait, és türelmesen várakozva leültek a porba.

Anatolij a távolba meredt. Lapos arcán kimerültség tükröződött.

– Bajban vagyunk – jelentette ki.

Jean-Pierre vészjóslónak találta a többes számot.

Anatolij folytatta:

– A mi szakmánkban bölcs dolog minél inkább kisebbíteni egy küldetés fontosságát egészen addig, míg valaki nem biztos a sikerben, mert ez az a pont, amikor valaki túlzásokba esik. A mi esetünkben én nem követtem a szokásos mintát. Hogy biztosítsam az ötszáz helikoptert és az ezer embert, meg kellett győznöm a feletteseimet, mindennél fontosabb Ellis Thaler elfogása. Meglehetősen világosan ecseteltem nekik azokat a veszélyeket, amik ránk várnak, ha elmenekül. Sikerült. És irántam érzett dühük, amiért nem sikerült elfognom, most csak annál nagyobb lesz. A te jövöd természetesen az enyém függvénye.

Jean-Pierre korábban sohasem gondolt erre ilyen megközelítésben.

– Mit fognak csinálni?

– Az én karrieremnek egyszerűen vége. A fizetésem ugyanaz marad, de minden kiváltságomat elveszítem. Nincs több skót whisky, nincs több Rive Gauche a feleségemnek, nincs több családi vakáció a Fekete-tengernél, nincs több vászonfarmer és Rolling Stones lemez a gyerekeimnek... de én ezek nélkül jól meglennék. Amit nem bírnék ki: a merő unalom, ami azokkal az állásokkal jár, amit az én hivatásomban a sikertelen embereknek osztogatnak: Elküldenek majd a Távol-Keletre egy kisvárosba, ahol ténylegesen semmi állambiztonsági munka nincs. Tudom, hogy az embereink hogyan töltik az idejüket ezeken a helyeken és hogyan hasznosítják tapasztalataikat. Enyhén szólva elégedetlen embereknek kell a bizalmába férkőznöd, rábírni őket, hogy bízzanak benned és beszéljenek, bátorítani őket, hogy kritikai megjegyzéseket tegyenek a kormányra és a pártra, és aztán felforgatásért le kell tartóztatnod őket. Ez olyan időpocsékolás... – Anatolij rájött, hogy elkalandozott a tárgytól és hirtelen abbahagyta:

– És én? – kérdezte Jean-Pierre. – Velem mi történik?

– Te egy senki leszel – mondta Anatolij. – Többé nem dolgozol nekünk. Lehet, hogy megengedik, hogy Moszkvában maradj, de sokkal valószínűbb, hogy visszaküldenek.

– Ha Ellis elmenekül, soha többé nem mehetek vissza Franciaországba – megölnének.

– Semmi bűntényt nem követtél el Franciaországban.

– Apám sem, mégis megölték.

– Talán elmehetnél valami semleges országba – mondjuk Nicaraguába vagy Egyiptomba.

– Egy nagy szart.

– De ne adjuk föl a reményt – mondta Anatolij egy kicsit derűsebben. – Az emberek nem tűnhetnek el csak úgy a semmiben. A mi szökevényeink itt vannak valahol.

– Ha ezer emberrel nem találjuk meg őket, nem hiszem, hogy tízezerrel sikerül – mondta Jean-Pierre borúsan.

– Nem lesz ezer, még kevésbé tízezer – mondta Anatolij. – Mostantól kezdve használjuk az eszünket és azt a keveset, amit tudunk. Minden hitelünk kimerült. Próbáljunk valami másféle megközelítést. Gondolkodjunk: valaki kellett, hogy segítsen nekik elrejtőzni. Ez azt jelenti, valaki tudja, hol vannak.

Jean-Pierre megfontolta.

– Ha valaki segített, az csak a gerillák között lehetett – és ezek azok az emberek, akikről a legvalószínűtlenebb feltételezni, hogy meg is mondják.

– Mások tudhatnak róla.

– Talán. De vajon elárulják?

– A szökevényeinknek csak van valami ellenségük – makacskodott tovább Anatolij.

Jean-Pierre megrázta a fejét.

– Ellis nem volt itt annyi ideig, hogy ellenségeket szerezzen magának, Jane meg egy hősnő – úgy kezelik, mint Jeanne d Arc-ot. Nincs senki, aki ne kedvelné – ó! – Már amikor beszélt, rájött, hogy ez nem is igaz.

– Nos?

– A mullah.

– Ah!

– Valahogy ok nélkül is zavarta őt. Részben azért, mert Jane hatásosabban ápolt, mint ő, de nemcsak emiatt, hiszen az én gyógyításom is eredményesebb volt és engem soha nem utált különösebben.

– Biztosan nyugati kurvának nevezte.

– Honnan jöttél rá?

– Mindig ezt csinálják. Hol él ez a mullah?

– Abdullah Bandában él, egy, a falutól fél kilométernyire lévő házban.

– Fog beszélni?

– Talán gyűlöli annyira Jane-t, hogy kiadja nekünk – mondta Jean-Pierre megfontoltan. – De nem szabad, hogy meglássák, amikor ezt teszi. Nem tehetjük, hogy egyszerűen leszállunk faluban és elkapjuk őt – mindenki tudná, mi történik, ő meg hallgatna, mint a csuka. Valahogy titokban kellene találkoznom vele… – Jean-Pierre azon tűnődött, milyen veszélyeknek teszi ki magát, ha továbbra is ezen a dolgon gondolkodik. Aztán az őt ért megaláztatásra gondolt: a bosszú minden kockázatot megér. – Ha valahol a falu közelében ledobsz, oda tudok menni a falu és az ő háza között vezető ösvényen, és elbújhatok, ameddig arra nem jön.

– És mi van, ha egész nap nem jár arra?

– Igen…

– Biztosra kell mennünk, hogy felbukkan. – Anatolij a homlokát ráncolta. – Összetereljük a falusiakat a mecsetbe, ahogy a múltkor is

tettük, aztán elengedjük őket. Majdnem biztos, hogy Abdullah onnan haza fog menni.

– De vajon egyedül lesz?

– Hmmm. Tételezzük fel, hogy először az asszonyokat engedjük el és megparancsoljuk nekik, hogy térjenek haza. Aztán, amikor a férfiakat is elengedtük azok mind látni akarják majd asszonyaikat. Lakik valaki Abdullah közelében?

– Nem.

– Akkor kénytelen lesz azon az ösvényen egyedül végigmenni. Te kilépsz egy bokor mögül...

– Ő meg elmetszi a torkomat fültől fülig.

– Kést hord magával?

– Találkoztál már olyan afgánnal, akinél nem volt?

– Elviheted a pisztolyomat – vonta meg a vállát Anatolij.

Jean-Pierre örült, kicsit meg is lepődött, hogy ennyire bíznak benne, bár fogalma sem volt róla, hogyan kell a fegyvert használni.

– Gondolom, pusztán fenyegetésül szolgálhat – mondta izgatottan. – És szükségem van valami helyi viseletre is, arra az esetre, ha Abdullahon kívül meglátna valaki. Mi van, ha találkozom valakivel, aki ismer? El kell takarnom az arcomat egy sállal vagy akármivel...

– Ez könnyű – mondta Anatolij. Valamit kiáltott oroszul és három katona talpra ugrott. Eltűntek a házakban és néhány pillanat múlva az öreg lókupeccel tértek vissza. – Elveheted a ruháit – mondta Anatolij.

– Jó – szólt Jean-Pierre. – A csuklya majd elrejti az arcomat. – Átváltott dari nyelvre és rákiabált az öregemberre. – Vedd le a ruhád.

A férfi tiltakozni kezdett, mert a meztelenség rendkívül szégyenletes volt az afgánok körében. Anatolij hirtelen egy parancsot kiabált oroszul, a katonák a földre taszították az öreget és lehúzták a hálóingét. Mindannyian harsányan röhögtek, amikor

meglátták a rongyos alsóruhából kikandikáló pipaszár lábait. Elengedték, az meg nemiszerve elé tartva kezét elnyargalt, s ettől a többiek csak még jobban röhögtek.

Jean-Pierre túl ideges volt ahhoz, hogy mindezt mulatságosnak találja. Levette európai ingét és nadrágját és belebújt az öregember csuklyás hálóruhájába.

– Lóhúgy szagod van – közölte Anatolij.

– Belülről még rosszabb – válaszolta Jean-Pierre.

Bemásztak a helikopterbe. Anatolij föltette a pilóta fejhallgatóját és hosszasan beszélt a mikrofonba oroszul. Jean-Pierre nagyon kényelmetlenül érezte magát amiatt, amire készült. Tételezzük fel, hogy a hegyen át arra jön három gerilla és elkapják őt, amint éppen pisztollyal fenyegeti Abdullahot! Mindenki ismerte őt a völgyben. A hír, hogy az oroszokkal ment Bandába, gyorsan elterjedhetett. Kétségtelenül a legtöbb ember már tudja, hogy kém. Ő lehet az Első Számú Közellenség. Darabokra fogják tépni.

Talán túl sokat okoskodunk, gondolta. Lehet, hogy egyszerűen csak le kellene szállnunk, berántani Abdullahot és kiverni belőle az igazságot.

Nem, ezt már megpróbáltuk tegnap, és nem vált be.

Anatolij visszaadta a fejhallgatót a pilótának, aki elfoglalta helyét és kezdte bemelegíteni a helikoptert. Míg vártak, Anatolij elővette a fegyverét és megmutatta Jean-Pierre-nek.

– Ez egy 9 mm-es Makarov – mondta, túlkiabálva a légcsavarok zaját. Kikattantotta a závárt a markolat végénél és kihúzta a tölténytárat. Nyolc golyó volt benne. Visszalökte a tárat. A pisztoly bal oldalán egy másik závárra mutatott.

– Ez a biztonsági zár. Ha a piros pont takarva van, akkor a závár biztonsági helyzetben van. – Bal kezében tartva a fegyvert, jobb kezével hátra húzta a markolata fölött lévő csúszózárat.

– Így van fölhúzva a pisztoly. – Elengedte és hagyta, hogy visszaugorjon a helyére. – Ha tüzelsz, jól húzd meg a ravaszt, hogy újra felhúzd a pisztolyt. – Átnyújtotta a fegyvert Jean-Pierre-nek.

Tényleg megbízik bennem, gondolta Jean-Pierre és egy pillanatra az öröm elfújta félelmét.

A helikopterek elindultak. Délnyugat felé, a völgy irányába követték az Öt Oroszlán Folyót. Jean-Pierre arra gondolt, hogy ő és Anatolij milyen jó kis csapatot alkotnak: Anatolij az apjára emlékeztette: okos, határozott, bátor ember, a világkommunizmusba vetett hittel. Ha itt most sikert érnek el, gondolta Jean-Pierre, talán később majd újra együtt dolgozhatnak, valami más hadszíntéren. A gondolat rendkívüli örömmel töltötte el. Dasht-i-Riwat-nál, ahol a völgy alsó része kezdődött, a helikopter délkeletre fordult, a Ríwat mellékfolyóját követve a hegyekbe, hogy ily módon Bandát a hegyek mögül közelítsék meg.

Anatolij újfent használta a pilóta fejhallgatóját, aztán visszajött és Jean-Pierre fülébe ordibált.

– Már mind a mecsetben vannak. Mennyi időbe telik a mullah feleségének, amíg eléri a házat?

– Öt-tíz perc – ordította vissza Jean-Pierre.

– Hol akarod, hogy ledobjunk?

Jean-Pierre megfontolta a kérdést.

– Az összes falusi a mecsetben van?

– Igen.

– Ellenőrizték a barlangokat is?

Anatolij újra a rádióhoz ment és megkérdezte. Aztán visszajött, mondván:

– Ellenőrizték a barlangokat.

– Oké. Dobj le itt.

– Mennyi időbe telik, amíg a rejtekhelyedre érsz?

– Adj tíz percet, aztán engedd el az asszonyokat és a gyerekeket, aztán várj újabb tíz percet és küldd el a férfiakat is.

– Rendben.

A helikopter lefelé szállt, a hegy árnyékába. A délután már a vége felé járt, de még mindig volt egy vagy két óra estig. A gerinc mögött szálltak le, néhány yardnyira a barlangoktól. Anatolij így szólt Jean-Pierre-hez:

– Ne menj még. Hadd ellenőrizzük újra a barlangokat.

A nyitott ajtón át Jean-Pierre látta, amint egy másik Hind is leszáll. Hatan szálltak ki és szaladtak végig a gerincen.

– Hogyan adjak jelt, hogy gyertek újra le és vegyetek föl, ha végeztem? – kérdezte Jean-Pierre.

– Itt várunk rád.

– Mit csináltok, ha néhányan a faluból följönnek, mielőtt visszatérnék?

– Lelőjük őket.

Ez volt a következő dolog, amiben Anatolij teljesen egy volt Jean-Pierre apjával: a könyörtelenség.

A felderítő csapat visszatért a gerincre és egyikük a “minden tiszta” jelet integette.

– Menj – szólt Anatolij.

Jean-Pierre kinyitotta az ajtót és kiugrott a helikopterből, még mindig a kezében szorongatva Anatolij pisztolyát. Lehajtott fejjel sietett minél messzebbre a légcsavaroktól. Amikor fölért a gerincre, visszanézett: mindkét gép ott volt még.

Átvágott régi barlangklinikája előtt lévő ismerős térségen és lenézett a falura. Éppen belátott a mecset udvarába. Képtelen volt bárkit is azonosítani az ottlévők közül, az viszont elképzelhető volt, hogy egyikük épp rosszkor pillant föl és meglátja őt – látásuk sokkal jobb lehet, mint az övé –, ezért előrehúzta a csuklyát, hogy arcát elrejtse.

Szíve gyorsabban vert, amint távolodott a biztonságot nyújtó orosz helikopterektől. Lesietett a hegyről és elhaladt a mullah háza mellett. A völgy szokatlanul csendes volt, a folyó örökké jelenlévő

zaja és a légcsavarok távoli zümmögése ellenére. Rájött, a gyerekek hiányzó hangoskodása teszi ezt.

Befordult egy kanyarban és már kikerült a mullah házának látóköréből. Az ösvény mellett volt egy csomó illatos szittyó és borókabokor. Mögéjük ment és lekuporodott. Jól elrejtőzött, ugyanakkor tisztán láthatta az ösvényt. Elhelyezkedett és várt.

Azt fontolgatta, mit mond majd Abdullahnak. A mullah hisztérikus nőgyűlölő volt: talán ennek hasznát veheti.

Hirtelen magas hangok adták a tudtára lentről a faluból, hogy Anatolij utasítást adott: az asszonyokat és a gyerekeket engedjék haza a mecsetből. A falusiak majd törhetik a fejüket, hogy mire volt jó ez az egész, de valószínűleg betudják majd a világ valamennyi hadseregében folyamatosan meglévő őrültségnek.

Pár perc múlva megjelent a mullah felesége az ösvényen, karjában a kicsivel, mögötte a három idősebb gyerek. Jean-Pierre feszült lett: valóban jól elrejtőzött itt? Mi lesz, ha a gyerekek lefutnak az ösvényről és a bokorban ráakadnak? Milyen megalázó lenne, ha gyerekek buktatnák le. Eszébe jutott a kezében lévő fegyver. Lőjek gyerekekre? – tűnődött.

Elhaladtak mellette és befordultak a ház felé.

Nem sokkal ezután az orosz helikopterek kezdtek fölszállni a búzaföldről: ez azt jelentette, hogy a férfiakat is elengedték. Abdullah menetrendszerűen megjelent és pöffeszkedve jött fölfelé a hegyen, a pókhasú alak a szokásos turbánt és a hajszálcsíkos angol zakót viselte. Igen élénk lehet a használtruha-kereskedelem Európa és a Kelet között, gondolta Jean-Pierre, mert rengeteg ember viselt olyan holmit, ami kétségtelenül Párizsban vagy Londonban készült, s aztán félredobták, jóval azelőtt, hogy tönkrement volna, mert éppen kiment a divatból. Hát ez van, gondolta Jean-Pierre, ahogy a komikus figura odaért; lehetséges, hogy ez a bohóc a tőzsdeügynök kabátjában, ez tartja kezében a jövőm kulcsát. Fölállt és kilépett a bokrok közül.

A mullah összerezzent és rémülten felkiáltott. Jean-Pierre-re nézett és felismerte.

– Te vagy az! – mondta dari nyelven. Keze az övére csúszott. Jean-Pierre megmutatta a pisztolyt. Abdullah rémülten nézett.

– Ne félj – mondta Jean-Pierre dari nyelven. Hangjának bizonytalansága elárulta idegességét, s látszott, erejét megfeszítve próbált uralkodni magán.

– Senki sem tudja, hogy itt vagyok. A feleséged és a gyerekeid nem láttak meg. Ők biztonságban vannak.

– Mit akarsz? – nézett gyanakodva Abdullah.

– A feleségem házasságtörő – szólt Jean-Pierre, és noha tudatosan játszott rá Abdullah előítéletére, dühe nem volt puszta színjáték. – Elvitte a gyerekemet és elhagyott. Elment az amerikaival kurválkodni.

– Tudom – mondta Abdullah, és Jean-Pierre látta, hogy a másikat kezdi hatalmába keríteni a jogos felháborodás.

– Kerestem, hogy visszahozzam és megbüntessem.

Abdullah lelkesen bólogatott, szemében káröröm tükröződött: a házasságtörők megbüntetésének eszméje kedvére volt.

– De a bűnös pár elrejtőzött. – Jean-Pierre lassan és megfontoltan beszélt: ennél a pontnál minden árnyalat számított. – Te Isten embere vagy. Mondd meg nekem, hol vannak. Senki soha nem fogja megtudni, hogyan jöttem rá, csak te, én és az Isten.

– Elmentek – köpött egyet Abdullah és a nyáltól nedves lett vörös színű szakálla.

– Hová? – Jean-Pierre visszatartotta a lélegzetét.

– Elhagyták a völgyet.

– De hová mentek?

– Pakisztánba.

Pakisztánba! Mit beszél ez a vén bolond?

– Az utak le vannak zárva! – kiáltotta Jean-Pierre elkeseredetten.

– De a Vaj Ösvény nem.

– Mon Dieu – sóhajtotta Jean-Pierre anyanyelvén. – A Vaj Ösvény. – Bámulta a bátorságukat, ugyanakkor keserűen csalódott, mert most már lehetetlen megtalálni őket. – Elvitték a gyereket is?

– Igen.

– Akkor többet nem látom a lányomat.

– Mind meg fognak halni Nurisztánban – mondta Abdullah elégedetten. – Egy nyugati asszony egy csecsemővel soha nem fogja túlélni azokat a magas utakat, és az amerikai azért hal meg, mert megpróbálja megmenteni. Az Isten így bünteti meg azokat, akik elmenekülnek az emberi igazságszolgáltatás elől.

Jean-Pierre ráébredt, hogy amilyen gyorsan csak tud, vissza kell mennie a helikopterhez.

– Most menj haza – mondta Abdullahnak.

– Az egyezség velük együtt hal meg, mert Ellisnél van a papír – tette hozzá Abdullah. – Ez jó. Noha szükségünk van az amerikai fegyverekre, veszélyes dolog hitetlenekkel paktálni.

– Menj! – mondta Jean-Pierre. – Ha nem akarod, hogy a családod meglásson, tartsd bent őket néhány percig.

Abdullah egy pillanatig felháborodottan nézett, amiért parancsolgatnak neki, de aztán rájött, hogy felesleges tiltakoznia, mert ő áll a pisztoly kellemetlenebbik végén, és elsietett.

Jean-Pierre azon morfondírozott, vajon tényleg mindannyian meghalnak-e Nurisztánban, ahogy azt Abdullah kárörvendően megjósolta. Ö ezt nem akarta. Ez nem jelentene neki sem bosszút sem megelégedést. Vissza akarta kapni a lányát. Élve és a hatalmában tudva akarta Jane-t. Azt akarta, hogy Ellis a fájdalomtól és a megaláztatástól szenvedjen.

Abdullahnak adott időt, hogy beérjen a házba, aztán az arcába húzta a csuklyát, és vigasztalanul elindult fölfelé a hegyen. Elfedte arcát, ahogy a ház mellett elhaladt, hátha az egyik gyerek kinéz az ablakon.

Anatolij a barlangok előtti térségen várt rá. Kezét a pisztolyért nyújtotta és megkérdezte:

– Na?

Jean-Pierre visszaadta a fegyvert.

– Elmenekültek előlünk – mondta. – Elhagyták a völgyet.

– Nem menekülhetnek meg – szólt Anatolij mérgesen. – Hová mentek?

– Nurisztánba. – Jean-Pierre a helikopterek felé mutatott. – Nem kellene indulnunk?

– A helikopterben nem tudunk beszélgetni.

– De ha jönnek a falusiak…

– A pokolba a falusiakkal! Hagyd már abba, hogy vesztesként viselkedsz! Mit csinálnak Nurisztánban?

– Pakisztánba tartanak, a Vaj Ösvény néven ismert útvonalon.

– Ha tudjuk az útvonalukat, megtaláljuk őket.

– Nem hiszem. Egy út van csak, de az változik.

– Berepüljük mindegyiket.

– Ezeket az ösvényeket nem követheted a levegőben. Még a földön se igen, bennszülött vezető nélkül.

– Használhatjuk a térképeket.

– Miféle térképeket? – kérdezte Jean-Pierre. – Láttam a térképeidet, amik egyáltalán nem jobbak, mint az én amerikai térképeim, amelyek a legjobbak a világon – de ezeket az utakat és ösvényeket még azok sem tüntetik föl. Hát nem tudod, hogy vannak olyan részei a világnak, amelyek nincsenek megfelelően föltérképezve? Most éppen az egyik ilyen helyen vagy!

– Tudom. A hírszerzésnél dolgozom, vagy tán elfelejtetted? – Anatolij lehalkította a hangját. – Olyan könnyen elbátortalanodsz,

barátom. Gondolkozz. Ha Ellis talál magának egy bennszülött vezetőt, aki megmutatja az utat, akkor én is megtehetem ugyanezt.

Lehetséges lenne? – tűnődött Jean-Pierre.

– De több úton is lehet menni.

– Tételezzük föl, hogy van tíz variáció. Akkor tíz bennszülött vezetőre van szükségünk, hogy tíz kutatócsoportot vezessenek.

Jean-Pierre lelkesedése sebesen nőtt, amikor rájött, hogy talán mégiscsak visszakaphatja Jane-t meg Chantalt és láthatja, ahogy Ellis fogságba esik.

– Mégsem olyan rossz a helyzet – mondta lelkesen. – Egyszerűen végig kérdezősködnünk kell az úton. Ha egyszer kikerülünk ebből az istenverte völgyből, az emberek talán nem lesznek ilyen szűkszavúak. A nurisztániak nem annyira érdekeltek a háborúban, mint ezek itt.

– Jól van – mondta Anatolij hirtelen. – Sötétedik. Sok dolgunk van még az éjjel. Kora reggel indulunk. Gyerünk!

TIZENHETEDIK FEJEZET

Jane rémülten ébredt. Nem tudta, hol van, kivel van és elfogták-e az oroszok vagy sem. Felnézett a gyékénytető alatti plafonra, és azt gondolta: ez börtön? Hirtelen felült, szíve kalapácsként vert, aztán meglátta a hálózsákban nyitott szájjal alvó Ellist és eszébe jutott: kijutottunk a völgyből. Megmenekültünk. Az oroszok nem tudják, hol vagyunk és nem is tudnak megtalálni bennünket.

Újra visszafeküdt és várta, hogy szívdobogása lassuljon.

Nem azt az utat követték, amit Ellis eredetileg tervezett.

Ahelyett, hogy északra fordultak volna Comar felé, aztán keleti irányban haladtak volna a Comar Völgyön át Nurisztánba, Sanizból újra dél felé fordultak, s aztán kelet felé mentek az Aryu Völgy mentén. Mohhamed javasolta ezt, mert így sokkal gyorsabban kikerülnek az Öt Oroszlán Völgyéből és Ellis beleegyezett.

Virradat előtt indultak, egész nap hegynek fölfelé mentek, Ellis és Jane felváltva vitték Chantalt, Maggie-t Mohammed vezette. Délben megálltak a vályogviskókból épült Aryu faluban és egy harapós kutyájú, gyanakvó öregembertől kenyeret vásároltak. Aryu falu a civilizáció határa volt: ezután mérföldeken keresztül semmi sincs, csak a szikladarabokkal teli folyó, egyik oldalán a nagy, kopár, elefántcsontszínű hegyekkel, egészen idáig, ahová a fárasztó délután végén értek el.

Jane újra felült. Chantal mellette feküdt, egyenletesen lélegzett és úgy sugározta a hőt, akár egy melegvizes palack. Ellis a saját hálózsákjában aludt: a két hálózsákot összecipzárazhatták volna, hogy egy nagy legyen, de Jane attól félt, hogy az éjszaka Ellis rágurul Chantalra: így hát külön aludtak, beérvén azzal, hogy szorosan egymás mellett feküdtek, és újra meg újra kinyúltak, hogy egymáshoz érhessenek. Mohammed a szomszéd szobában pihent.

Jane óvatosan felkelt, vigyázva, nehogy fölzavarja Chantalt. Ahogy fölvette ingét és belelépett nadrágjába, hátába és lábába fájdalom nyilallt: hozzászokott a gyalogláshoz, de nem a megállás nélküli, egész napos meneteléshez, ráadásul ilyen durva talajon.

Fölvette a bakancsát, de nem fűzte be és kiment. Hunyorgott a hegyek hideg, ragyogó fényétől. Egy felföldi tisztáson volt, hatalmas, zöld területen, amin egy patak kígyózott át. A tisztás egyik oldalán a hegy meredeken emelkedett és itt, a lejtő lábánál kőházak maroknyi csoportja és egy marhakarám húzódott meg. A házak üresek voltak, a jószág elment: ez csak nyári legelő volt, és a marhacsordák már a téli szállásokon voltak. Az Öt Oroszlán Völgyében még nyárvolt, de ebben a magasságban az ősz már szeptemberben kezdődött.

Jane a patakhoz sétált. Meglehetősen távol volt a kőházaktól ahhoz, hogy nyugodtan kiléphessen a ruhájából, s nem kellett attól tartania, hogy ezzel megbántja Mohammedet. Belegázolt a patakba és gyorsan elmerült a vízben. Csípős hideg volt.

Azonnal ki is jött, foga vacogott.

– A pokolba ezzel – mondta hangosan. Addig koszos marad, míg vissza nem ér a civilizációba, döntötte el.

Fölvette a ruháit – csak egy törülközőjük volt és ezt Chantalnak tartogatták –, visszaszaladt a házba, útközben felkapott néhány

fadarabot. A fát az előző esti tűz maradványaira helyezte, fújta a parazsat és a fa lángra kapott. Fagyott kezeit a lángok fölé tartotta, hogy fölmelegedjenek.

Egy fazék vizet tett a tűzre, hogy Chantalt megfürössze. Ameddig várta, hogy a víz fölmelegedjen, a többiek is fölébredtek egymás után: először Mohammed, aki kiment mosakodni, aztán Ellis, aki arról panaszkodott, hogy mindene fáj, aztán Chantal, aki követelte, hogy etessék meg és teljesen elégedett volt.

Jane furcsamód nyugodt állapotban volt, pedig idegesnek kellene lennie, gondolta, amiért kéthónapos gyerekét a világ egyik legvadabb vidékére cipeli; de idegességét valahogy elsöpörte a boldogság. Miért vagyok boldog? – kérdezte önmagától, és valahonnan tudata mélyéről meg is érkezett a válasz: mert Ellissel vagyok.

Chantal úgyszintén boldognak látszott, mintha csak az anyatejjel szívta volna magába az elégedettséget. Előző este nem tudtak élelmiszert venni, mert a csordát elhajtották és nem volt kitől vásárolni. De volt sójuk és egy kis rizsük, amit megfőztek – nem minden nehézség nélkül, mert egy örökkévalóság, amíg ebben a magasságban fölforr a víz. Így reggelire most a maradék hideg rizst ették. Ez egy kissé lehangolta Jane-t.

Úgy evett, hogy közben Chantalt is etette, aztán megmosdatta és tisztába tette. A tartalék pelenka, amit előző este kimosott a patakban, reggelre megszáradt a tűznél. Jane ebbe bugyolálta Chantalt, a piszkos pelenkát pedig levitte a patakhoz. Majd a csomagokhoz erősíti, remélve; hogy a szél és a ló testének melege megszárítja. Mit szólna a Mami, ha tudná, hogy az unokája egész álló nap egyetlen pelenkát visel? Megrémülne. Ne törődj ezzel…

Ellis és Mohammed fölpakolták a lovat és a megfelelő irányba állították. A mai nap nehezebb lesz, mint a tegnapi. Át kell jutniuk a hegygerincen, ami évszázadokon át többé-kevésbé elszigetelte Nurisztánt a világtól. Meg kell mászniuk az Aryu Hágót, négyezer méter magasban. Az út legnagyobb részén havon és jégen kell keresztülverekedniük magukat. Remélték, hogy elérik a nurisztáni falut, Linart: csak tíz mérföldnyire volt légvonalban, de már az is jó lesz, ha késő délutánra megérkeznek.

Mikor elindultak, ragyogott a nap, de a levegő hideg volt. Jane vastag zoknit, egyujjas kesztyűt viselt, és szőrmebélésű kabátja alatt vízhatlan mellényt. Chantalt a kis függőágyban vitte, kabátja és mellénye közé rejtve, s hogy a gyerek levegőt kapjon, kinyitotta kabátja felső gombját.

Elhagyták a síkságot, folyásiránnyal ellentétesen haladtak az Aryu folyó mentén és a vidék ismét durva és barátságtalan lett. A rideg sziklák teljesen kopárak voltak. A messze távolban Jane egyszercsak észrevette a nomádok sátrait a kietlen lejtőn: nem tudta, örüljön, hogy más élőlények is vannak errefelé, vagy rémüljön inkább meg. Az egyetlen másik élőlény, amit útközben látott, az a kemény szélben szálló keselyű volt.

Nem volt látható út. Jane mérhetetlenül örült, hogy Mohammed velük van. Eleinte a folyó mentén haladtak, de amikor az elkeskenyedett és kezdett eltűnni, Mohammed töretlen magabiztossággal folytatta az utat. Jane megkérdezte, honnan tudja, merre van az út: azt a választ kapta, hogy bizonyos távolságonként az útvonalat kőkupacokkal jelzik. Jane addig egyet sem vett észre, míg Mohammed meg nem mutatta neki.

Hamarosan vékony hóréteg borította a földet és Jane lába a vastag zokni és a bakancs ellenére fázni kezdett.

Bámulatos módon Chantal majdnem végig aludt. Minden második órában megálltak pár perces pihenőre, ilyenkor Jane megragadta az alkalmat, hogy megetesse, összerázkódva, ahogy a fagyos levegőnek kitárta a keblét. Mondta Ellisnek, hogy szerinte Chantal figyelemreméltóan jól viselkedik és a férfi helyeselt:

– Hihetetlenül. Hihetetlenül.

Délben megálltak egy várva-várt félórás pihenőre; innen már látták az Aryu Hágót. Jane már fáradt volt és fájt a háta. Gyötörte az éhség is, csak úgy falta az epres-diós süteményt, ami ebédjükül szolgált.

A hágóhoz vezető út félelmetes volt. A meredek útra tekintve Jane elcsüggedt. Azt hiszem; egy kicsikét még ülök itt, gondolta, de hideg volt és reszketni kezdett; Ellis észrevette és fölállt.

– Menjünk, mielőtt teljesen összefagyunk – mondta jókedvűen, Jane pedig azt gondolta: hogy szeretném, ha nem lennél ilyen átkozottul vidám.

Nagy akaraterővel fölállt.

– Hadd vigyem én Chantalt – mondta Ellis.

Jane hálásan nyújtotta át a gyereket. Felszedve Maggie kantárját, Mohammed indult előre. Jane kimerülten kényszerítette magát, hogy kövesse. Ellis zárta a sort.

A lejtő meredek volt, a talaj csúszós a hótól. Néhány perc múlva Jane fáradtabb volt, mint mielőtt megálltak pihenni. Ahogy botorkált zihálva és fájdalomtól gyötörve, felidézte, mit mondott Ellisnek: azt hiszem, nagyobb esélyem van veled elmenekülni innen, mint egyedül Szibériából. Lehet, hogy nem tudom megcsinálni, gondolta. Nem tudtam, hogy ez ilyen lesz. Aztán összeszedte magát. Már hogyne tudtad volna, mondta tovább magában, és azt is tudod, még sokkal rosszabb lesz, mielőtt javulna egy kicsit a helyzet. Hagyd már ezt abba, te szánalmas teremtés. Ebben a pillanatban megcsúszott egy jeges sziklán és oldalt esett. Ellis, közvetlenül mögötte, elkapta a karját és fölsegítette. Jane rájött, hogy a férfi gondosan figyeli őt, és elöntötte iránta a szerelem hulláma. Ellis oly módon viselte gondját, ahogy Jean-Pierre soha. Jean-Pierre elöl menne, feltételezve, hogyha Jane-nek segítségre van szüksége, akkor majd szól: és ha emiatt panaszkodna, megkérdezné tőle: óhajtja-e, hogy egyenlőként kezelje vagy sem.

Már majdnem a csúcson voltak. Jane előredőlt, hogy könnyebben vegye az emelkedőt, közben arra gondolt: na még egy kicsit, na még egy kicsit. Szédült. Előtte Maggie csúszkált a laza sziklákon; hogy fusson mellette. Jane mögötte kínlódta magát előre, számolva a lépéseket. Végre fölért. Megállt. Forgott vele a világ. Ellis átölelte, ő becsukta a szemét és a férfinek dőlt.

– Innen már lefelé megyünk egész nap – mondta.

Jane kinyitotta a szemét. El sem tudott képzelni ilyen kegyetlen tájat: semmi nincs, csak hó, szél, hegyek és magány, végestelen végig.

– Micsoda istenverte hely ez – mondta.

Egy pillanatig nézték a kilátást, aztán megszólalt Ellis:

– Tovább kell mennünk.

Elindultak. Az út lefelé még meredekebb volt. Mohammed, aki mindeddig úgy húzta Maggie-t fölfelé a kantárszárnál fogva, most a fék szerepét töltötte be, nehogy elveszítse uralmát a ló fölött, lefelé a síkos lejtőn. Az útjelző kőhalmokat nehéz volt megkülönböztetni a kilazult, hóborította szikladaraboktól, de Mohammed egyáltalán nem habozott, hogy merre menjen. Jane arra gondolt, fel kellene ajánlania, hogy átveszi Chantalt, hadd mentesüljön Ellis, de tudta hogy képtelen lenne cipelni.

Ahogy egyre lejjebb jutottak, elvékonyodott, majd eltűnt a hó és az út láthatóvá vált. Jane egyfolytában valami furcsa, fütyülő hangot hallott, és végre energiáját összeszedve, megkérdezte Mohammedtől, mi az. Válaszként az olyan dari szót használt, amit Jane nem ismert. Mohammed nem tudta a francia megfelelőjét. Végül megmutatta és Jane egy kicsi, mókusra emlékeztető állatot látott elfutni előlük az úton: egy mormotát.

Hamarosan ismét patak mentén haladtak, ezúttal folyásirányban, és a végtelen szürkésfehér sziklát a vízparton már itt-ott durva fű és néhány alacsony bokor tarkította; de a szél még mindig süvített föl, a gerinc felé, és Jane-t mintha ruháján keresztül jeges tűvel szurkálták volna.

Ahogy egyre rosszabb volt fölfelé menni, úgy vált a lefelé vezető út egyre könnyebbé és könnyebbé: az ösvény simább lett, a levegő melegebb, a táj barátságosabb. Jane kimerült, de hangulata már nem volt nyomott és csüggedt. Néhány mérföld után elérték az első nurisztáni falut. A férfiak itt vastag, ujjatlan mellényt viseltek, feltűnő fekete-fehér mintával, saját nyelvüket beszélték, amit Mohammed alig értett. Mégis sikerült neki Ellis afgán pénzén kenyeret venni.

Jane kísértésbe esett, hogy rimánkodjon Ellisnek: töltsék itt az éjszakát, mert kétségbeejtően fáradt volt; de a nappalból még jónéhány óra visszavolt, és megegyeztek, hogy megpróbálják még aznap elérni Linart. Lenyelte mondanivalóját és kényszerítette fájós lábait a további gyaloglásra.

Óriási megkönnyebbülésére a hátra lévő négy-öt mérföld jóval könnyebb volt és még az est leszállta előtt megérkeztek. Jane leroskadt a földre egy hatalmas eperfa alatt és csak ült egy ideig. Mohammed tüzet gyújtott és nekiállt teát főzni.

Mohammed valahogy a helybeliek tudomására hozta, hogy Jane nyugatról jött ápolónő, ezért ameddig Chantalt etette és tisztába tette, betegek kis csoportja gyűlt össze, tisztes távolságban várakozva. Jane összeszedte minden energiáját és megvizsgálta őket. A szokásos betegségek voltak: elfertőződött sebek, bélférgek és légúti panaszok, de itt kevesebb volt az alultáplált gyerek, mint az Öt Oroszlán Völgyében, feltételezhetően azért, mert a háború nemigen érintette ezt a távoli, vad vidéket.

A rögtönzött rendelés eredményeképpen Mohammed kapott egy csirkét, amit megfőzött a serpenyőben. Jane jobban szeretett volna már aludni, de megerőszakolta magát, hogy megvárja az ételt, s amikor az elkészült, farkasétvággyal evett. Rágós volt és ízetlen, de éhesebb volt, mint bármikor eddig életében.

Ellis és Jane az egyik falusi házban kaptak szobát. Számukra volt ott egy matrac, Chantalnak meg egy kezdetleges kis fabölcső. Összekapcsolták hálózsákjaikat és fáradt gyengédséggel szeretkeztek. Jane majdnem annyira élvezte a meleget és hogy végre fekhet, mint a szexet. Utána Ellis azonnal elaludt. Jane még néhány percig ébren feküdt. Most, hogy pihent, mintha még jobban fájtak volna izmai. Arra gondolt, milyen jó lenne egy közönséges hálószobában igazi ágyban feküdni, az utcai lámpák átvilágítanának a függönyön, kint csapkodnák a kocsiajtókat, lenne vízöblítéses vécé, fürdőszoba melegvizes csappal, és a sarkon lenne egy üzlet, ahol vehetnél tampont és kapható a Pampers és Johnson-féle bébisampon. Megmenekültünk az oroszoktól, gondolta, ahogy lassan álomba merült, talán hazajutunk. Talán hazajutunk.

*

Jane is felébredt amikor Ellis, érezvén annak hirtelen feszültségét. A férfi egy kicsit mozdulatlanul feküdt mellette, visszafojtotta lélegzetét, és két kutya ugatását hallgatta. Aztán gyorsan kiugrott az ágyból.

A szoba koromsötét volt. Jane hallotta, amint sercen a gyufa, aztán gyertya lobbant a sarokban. Chantalra nézett: a gyerek békésen aludt.

– Mi az? – kérdezte Ellistől.

– Nem tudom – suttogta ez. Fölvette farmerjét, belebújt bakancsába, magára kapta a kabátját és kiment.

Jane fölkapott néhány ruhát és utánament. A másik szobában a nyitott ajtón át besütő holdvilágban négy gyereket lehetett látni, amint sorban fekszenek egy ágyban, valamennyien tágranyitott szemmel lesve ki közös takarójuk alól. Szüleik egy másik szobában aludtak. Ellis az ajtóban állt és kifelé nézett.

Jane mellette állt. A holdfényben látta, hogy fönt a hegyről egy magányos alak szalad feléjük.

– A kutyák meghallották – suttogta Ellis.

– De ki ez? – kérdezte Jane.

Hirtelen mellettük termett valaki. Jane megijedt, aztán fölismerte Mohammedet. A kezében lévő kés pengéje megcsillant.

Az alak közelebb ért. Járása ismerős volt Jane-nek. Mohammed hirtelen fölmordult és leeresztette a kést.

– Ali Ghanim – mondta.

Jane most már ráismert Ali különös lépteire, aki azért szaladt ilyen furán, mert enyhén púpos volt.

– De miért? – suttogta Jane.

Mohammed előrelépett és integetett. Ali észrevette, visszaintett és a kunyhó felé szaladt, ahol a három ember állt. Összeölelkezett Mohammeddel. Jane türelmetlenül várta, hogy Ali levegőhöz jusson. Végre megszólalt:

– Az oroszok a nyomotokban vannak.

Jane szíve összeszorult. Azt hitte, megmenekültek. Mi a hiba? Ali néhány másodpercig még kapkodta a levegőt, aztán folytatta:

– Masud küldött, hogy figyelmeztesselek. Azon a napon, amikor elmentetek, átkutatták utánatok az egész Öt Oroszlán Völgyet, több száz helikopterrel és több ezer emberrel. Hogy nem találtak meg benneteket, ma kutatócsoportokat küldtek minden Nurisztánba vezető völgybe.

– Mit mond? – szakította félbe Ellis.

Jane feltartotta a kezét, hogy megállítsa Alit, amíg Ellisnek mindent lefordít, aki nem tudta követni Ali gyors, ziháló beszédét.

Ellis így szólt:

– Honnan tudják, hogy Nurisztánba mentünk? Akárhol máshol is elbújhattunk volna ebben az átkozott országban.

Jane megkérdezte Alit. Az nem tudta.

– Ebben a völgyben is van kutatócsoport? – kérdezte Jane Alitól.

– Igen. Éppen az Aryu Hágó előtt értem őket utol. Éjfél felé érhették el az előző falut.

– Ó, ne – mondta Jane kétségbeesetten. Lefordította Ellisnek, amit hallott.

– Hogy tudnak ennyivel gyorsabban mozogni, mint mi? – kérdezte. Ellis vállat vont és Jane maga felelt a kérdésre: mert nem lassítja őket egy asszony és egy gyerek. Ó, hogy szarják össze magukat.

– Ha kora reggel indulnak, holnap elfognak bennünket – mondta Ellis.

– Mit tudunk csinálni?

– Elindulunk most.

Jane a csontjaiban érezte a fáradtságot és indokolatlan harag öntötte el.

– Nem tudunk elbújni valahol? – kérdezte ingerülten.

– Hol? – kérdezte Ellis. – Itt csak egy út van. Az oroszoknak van elég emberük ahhoz, hogy minden házat átkutassanak, különben

sincs sok épület. Ezenkívül egyáltalán nem törvényszerű, hogy a helybeliek a mi oldalunkon vannak. Könnyen elárulhatják az oroszoknak, hová rejtőztünk. Nem, az egyetlen reményünk az, hogy mindig az üldözők előtt maradunk.

Jane az órájára nézett. Hajnali kettő volt. Kész volt feladni az egészet.

– Felmálházom a lovat – szólt Ellis. – Te meg etesd Chantalt. – Átváltott dari nyelvre és Mohammedhez fordult: – Csinálnál teát? És adj valamit Alinak enni.

Jane visszament a házba, befejezte az öltözködést, aztán megetette Chantalt. Míg ezzel foglalatoskodott, Ellis egy cserépedényben édes zöld teát hozott neki. Jane hálásan megitta.

Chantal szopott, s Jane azon tűnődött, vajon mennyi köze lehet Jean-Pierre-nek ahhoz, hogy ilyen könyörtelenül üldözik őt és Ellist. Tudta, amikor rajtaütöttek Bandán ő segített nekik, hiszen látta a férfit. Amikor átkutatták az Öt Oroszlán Völgyét, Jean-Pierre helyismerete felbecsülhetetlennek számíthatott. Tudnia kell, hogy feleségére és gyerekére vadásznak, mint ahogy a kutya űzi a patkányt. Hogy képes segíteni nekik? Szerelme bizonyára gyűlöletté változott forrongó haragja és féltékenysége miatt.

Chantal jóllakott. Milyen jó is lehet, gondolta Jane, nem tudni semmit szenvedélyről, féltékenységről, árulásról, ha az ember nem érez semmit, csak meleget, hideget, jóllakottságot és éhséget.

– Élvezd ezt, amíg lehet kislány – mondta.

Sietve begombolta ingét, belebújt a súlyos vízhatlan mellénybe. Nyakába akasztotta a kis függőágyat, kényelmesen elhelyezte benne Chantalt, aztán fölvette a kabátját és kiment.

Ellis és Mohammed a térképet tanulmányozta egy lámpás fényénél. Ellis megmutatta Jane-nek az útvonalukat.

– A Linar folyását követjük, egészen addig, mikor az a Nurisztán folyóba ömlik, aztán ismét hegynek fölfelé haladunk, északi irányban. Aztán letérünk az egyik völgybe – hogy melyikbe, azt majd csak akkor tudja megmondani Mohammed, ha odaértünk –, és a Kantiwar Hágó felé megyünk tovább. Szeretnék még ma kijutni a

Nurisztán Völgyből – akkor az oroszoknak sokkal nehezebb lesz a nyomunkra bukkanni, mert nem lehetnek biztosak benne, hogy melyik kis völgyet választottuk.

– Milyen messze van? – kérdezte Jane.

– Csak tizenöt mérföld – de hogy könnyű lesz-e vagy nehéz, az persze a vidéktől függ.

Jane bólintott.

– Akkor induljunk. – Büszke volt magára, hogy sokkal vidámabbnak tűnt, mint amilyen valójában volt.

Elindultak a holdfényben. Mohammed gyors ütemet diktált és könyörtelenül rácsapott egy bőrostorral a lóra, ha az makacskodott. Jane feje enyhén fájt, gyomrában üres, émelygő érzés volt. Álmos ugyan nem volt, ám meglehetősen feszült, ideges, és hullafáradt.

Borzalmasnak találta az éjszakai utat. Néha a folyóparti gyér fűben mentek, ez még csak rendben volt, de aztán az út egy hajtűkanyarral a hegyoldalnak fordult és száz láb magasan a sziklaperemen folytatódott, ahol a talajt hó borította, és Jane rémüldözött, hogy megcsúszik, és gyerekkel a karjában lezuhan, szörnyethal.

Időnként választhattak: az út kettévált, egyik ága le, a másik fölfelé vitt. Miután egyikük sem tudta, melyiken menjenek tovább, Mohammedre bízták a választást. Először az alsó utat választotta és az helyesnek bizonyult: az út egy kis tavacskán vezetett keresztül, itt átgázoltak a térdig érő vízen, de ezzel nagy kerülőt vágtak le. Amikor másodszor is válaszút előtt álltak, ismét a folyópart mellett döntöttek, de ezúttal megbánták: úgy egy mérföld után az ösvény egyenesen egy csupasz sziklafalnak futott, és csak úszva lehetett volna továbbjutni. Kimerülten visszamentek az elágazásig, aztán fölkapaszkodtak a sziklán futó ösvényre.

A következő alkalommal ismét lemásztak a folyóparthoz. Az út ezúttal fölvezetett a sziklaperemre, s ezen haladt, száz láb magasan a folyó fölött. A ló ideges lett, valószínűleg azért, mert az út nagyon keskeny volt. Jane is megrémült. A csillagfény nem volt elég ahhoz, hogy megvilágítsa lent a folyót, így a szakadék mellette olyannak tűnt, mint egy feneketlen fekete katlan. Maggie megállt és

Mohammednek ugyancsak húznia kellett a kantárt, hogy indulásra serkentse.

Amikor az ösvény a szikla egyik kiszögellésénél elkanyarodott, és nem lehetett látni a folytatást, Maggie egyszerűen megtagadta, hogy bekanyarodjon és megbokrosodott. Jane hátralépett, hogy elkerülje a ló hadonászó hátsó lábát. Chantal sírni kezdett, vagy azért, mert megérezte a pillanat feszültségét, vagy azért, mert a hajnali kétórás etetés óta nem aludt el újra. Ellis odaadta Chantalt Jane-nek és előrement, hogy segítsen a lóval küszködő Mohammednek. Felajánlotta, hogy átveszi a kantárt, de Mohammed barátságtalanul visszautasította; már őt is elkapta a feszültség. Ellisnek be kellett érnie annyival, hogy hátulról taszigálta a dögöt, miközben ilyeneket kiabált, hogy “hó!” meg “gyí!”. Jane éppen arra gondolt, hogy ez már szinte mulatságos, amikor Maggie fölrúgta a lábait, Mohammed eldobta a gyeplőt, megbotlott, a kanca hátrafelé belerúgott Ellisbe és leütötte a lábáról. A ló közelített.

A férfi szerencsére a bal oldalra, a sziklafal felé esett. Amikor a ló belerúgott Jane-be, az látta, hogy a ló rossz oldalán áll, az ösvény peremén. Jane megragadta a hámhoz kötözött táskát, kétségbeesetten kapaszkodott, nehogy a ló oldalvást a szakadékba lökje.

– Ostoba dög! – sikította. Chantal, Jane és a ló közé préselődve, szintén visított. Jane-t több láb távolságra cipelte az állat, miközben attól félt, nem tud tovább kapaszkodni. Aztán, saját kezébe téve le életét, elengedte a táskát, megragadta a kantárt, lábra állt, elhaladt a ló mellett, a fejénél keményen megrántotta a kantárt és hangosan rákiáltott: Állj!

Saját maga is meglepődött, amikor Maggie megállt.

Jane megfordult. Ellis és Mohammed föltápászkodtak.

– Jól vagytok? – kérdezte tőlük Jane franciául.

– Úgy ahogy – mondta Ellis.

– Elvesztettem a lámpát – szólt Mohammed.

Ellis angolul szólalt meg:

– Igazán remélem, hogy a kibaszott oroszoknak ugyanilyen problémáik vannak.

Jane rájött, a férfiak nem látták, amint a ló majdnem átlökte őt a sziklaperemen. Úgy döntött, nem is mondja meg nekik. Megtalálta a gyeplőt és odaadta Ellisnek.

– Menjünk tovább – szólt. – Később is nyalogathatjuk a sebeinket. – Elment Ellis mellett és odaszólt Mohammednek: – Vezess.

Mohammed néhány percen belül felvidámodott Maggie nélkül. Jane azon tűnődött, vajon tényleg szükségük van-e lóra, de aztán úgy gondolta, hogy igen: túl sok volt a csomag ahhoz, hogy cipeljék, és minden feltétlen szükséges volt – ami azt illeti, hozhattak volna több élelmiszert is.

Keresztülsiettek egy csendes, alvó falucskán, nem volt ott más, mint néhány ház és egy vízesés. Az egyik házban hisztérikusan ugatott egy kutya, míg valaki egy káromkodással el nem hallgattatta. Aztán ismét a vad vidéken jártak.

Az ég feketéről szürkére változott, a csillagok eltűntek: világosodott. Jane azon gondolkodott, mit csinálhatnak az oroszok. Talán a tisztek éppen most verik föl az embereket, ordibálnak; hogy ébredjenek föl, és belerúgnak azokba, akik lassan másznak ki hálózsákjukból. Egy szakács kávét főz, a tiszt a térképet tanulmányozza. Vagy talán korán, már egy-két órával ezelőtt fölkeltek, amikor még sötét volt, perceken belül útra keltek és libasorban menetelnek a Linar folyó mentén; talán már túl is jutottak Linar falun; talán mindig a jó elágazást választották és most már csak egy mérföldnyire vannak az üldözött vadak mögött.

Jane egy kicsit gyorsabban ment.

Az út a sziklafal mentén kanyargott, aztán lassan levezetett a folyóparthoz. Mezőgazdaságnak nyoma sem volt, de az egyik parton a hegyoldalt sűrű erdő borította, és ahogy jobban kivilágosodott, Jane felismerte a magyaltöltet. Odamutatott és azt kérdezte Ellistől:

– Miért nem bújhatunk el az erdőben?

– Végső menedékként megtehetnénk – válaszolta. – De az oroszok hamarosan rájönnének, hogy megálltunk, hiszen kikérdezik a

falusiakat, azok meg közölnék, hogy nem jártunk arra, úgy hogy visszafordulnának és intenzív kutatásba kezdenének.

Jane beletörődve bólintott. Csak ürügyeket keresett a megállásra.

Napkelte előtt egy kanyarulathoz értek és útjuk megszakadt: egy földcsuszamlás földdel és sziklával töltötte meg a szurdokot, teljesen elzárva a további utat.

Jane úgy érezte, sírva fakad. Két vagy három mérföldet gyalogoltak a folyó mentén a keskeny sziklaperemen, visszafordulni plusz öt mérföldet jelent, beleértve azt a szakaszt, ami úgy megrémítette Maggie-t.

Mindhárman álltak és nézték a torlaszt.

– Meg tudjuk mászni? – kérdezte Jane.

– A ló nem – mondta Ellis.

Jane dühös volt rá, amiért a férfi kimondta a nyilvánvalót.

– Egyikünk visszamehet a lóval – mondta Jane türelmetlenül. – A másik kettő pihenhet, ameddig arra vár, hogy a ló ismét csatlakozzon.

– Nem hiszem, hogy bölcs dolog lenne különválni.

Jane bosszankodott az így-döntöttem-és-kész hangon.

– Ne várd, hogy mindannyian azt csináljuk, amit te bölcsnek gondolsz – csattant föl.

A férfi döbbenten nézett.

– Rendben. De azt is gondolom, hogy ez a föld- és kőkupac leomolhat, ha valaki megpróbál átmászni rajta. Tény az, hogy én nem fogom kipróbálni, függetlenül attól, hogy ti ketten mit határoztok.

– Szóval még csak meg sem akarod vitatni. Értem – Jane dühödten megfordult és elindult visszafelé az úton, a két férfira bízva, követik-e vagy sem. Miért van az, töprengett, hogy a férfiak mindjárt fölveszik ezt a parancsolgató, mindentudó modort, amikor valami fizikai vagy technikai probléma merül föl?

Ellis sem hibátlan, gondolta. Lehet például zavaros elme is: vegyük csak például azt a magyarázatot, miért lett terroristaellenes szakértő, és mégis a CIA-nak dolgozik, ami valószínűleg a legnagyobb terrorista-csoport a világon. Tagadhatatlan, a férfinek van egy olyan oldala is, amelyik szereti a veszélyt, a kegyetlenséget és a csalást. Ne szedj föl romantikus alakot, ha azt akarod, hogy a férfi respektáljon is. Az egyik dolog, amit Jean-Pierre javára lehet írni, hogy nem bánt leereszkedően a nőkkel. Lehet hogy elhanyagol, becsap, vagy semmibe vesz, de sohasem leereszkedő. Talán azért van így, mert fiatalabb.

Elhaladt azon a helyen, ahol Maggie megbokrosodott. Nem várt a férfiakra: ezúttal bánjanak el azzal az átkozott lóval saját maguk.

Chantal nyűgösködött, de Jane még várakoztatta. Addig ment, míg olyan pontra nem ért, ahonnan, úgy vélte, út vezet a sziklatetőre. Ott leült és pihenőt rendelt magának. Ellis és Mohammed egy-két perc múlva beérték. Mohammed elővett némi epres-diós süteményt a táskából és körbekínálta. Ellis nem szólt Jane-hez.

A pihenő után fölmásztak a hegyoldalon. Ahogy a csúcsra értek, napsütésbe kerültek és Jane már kevésbé volt dühös. Kis idő múlva Ellis átölelte és azt mondta:

– Bocsánatot kérek a parancsolgatásért.

– Köszönöm – mondta Jane mereven.

– Nem gondolod, hogy egy kicsit eltúloztad a reakciót?

– Kétségtelenül. Sajnálom.

– Rendben. Hadd vigyem Chantalt.

Jane átnyújtotta a gyereket. Ahogy a súlyt leemelte, észrevette, hogy fáj a háta. Chantalt soha nem érezte nehéznek, de túl hosszú úton hozta már a terhet. Olyan volt, mintha egy bevásárlótáskát tíz mérföldön át kellene cipelni.

A levegő enyhébb lett, ahogy a nap fölkúszott a reggeli égre. Jane kinyitotta kabátját, Ellis pedig levette az övét. Mohammed magán hagyta orosz katonai nagykabátját azzal a mindenre kiterjedő

jellegzetes afgán közömbösséggel, ami alól egyedül a legkomolyabb időjárás változáskor volt csak kivétel.

Dél felé a keskeny Linar szorosból átjutottak a széles Nurisztán Völgybe. Itt ismét világosan jelzett volt az út és majdnem olyan jó, mint az Öt Oroszlán Völgyében futó kocsiút. Északnak fordultak és most folyásiránnyal szemben, hegynek föl haladtak.

Jane nagyon fáradtnak és elbátortalanodottnak érezte magát. A hajnali két órai felkelés óta már tíz órát gyalogolt – de csak négy-öt mérföldet tettek meg. Ellis még tíz mérföldet akart aznap megtenni. Harmadik napja gyalogolt egyfolytában, és tudta, nem bírja estig. Még akkor sem, ha Ellis haragos tekintetét vonja magára, ami – tudta jól Jane – a kimerültség jele. Csak Mohammed látszott fáradhatatlannak.

A Linar Völgyben senkit sem láttak a falvakon kívül, de itt volt néhány utas, legtöbbjük fehér köntöst és fehér turbánt viselt. A nurisztániak kíváncsian nézték a két sápadt, kimerült nyugatit és óvatos tisztelettel köszöntötték Mohammedet, kétségtelenül a vállán lógó Kalasnyikov miatt.

Ahogy a Nurisztán folyó mentén fölvánszorogtak a hegyre, beérte őket egy fekete szakállú, ragyogó szemű fiatalember, aki egy karóra tűzve tíz friss halat cipelt. Keveréknyelven szólította meg Mohammedet – Jane felismert néhány dari szót és alkalmanként egy-egy pastut –, és elég jól megértették egymást ahhoz, hogy végül is Mohammed megvegyen három halat.

Ellis kiszámolta a pénzt és azt mondta Jane-nek:

– Ötszáz afgani halanként. Mennyi az?

– Ötszáz afgani az ötven francia frank vagy öt font.

– Tíz dollár – mondta Ellis. – Drága hal.

Jane szerette volna, ha a férfi abbahagyná a fecsegést, mert ő maga csak arra volt képes, hogy egyik lábát a másik elé tegye, ez meg itt a halárakról társalog.

A fiatalember, akit Halamnak hívtak , azt mondta, a halat a Mundol tóban fogta messze, lejjebb a völgyben, noha valószínűleg úgy vette, mert egyáltalán nem nézett ki halásznak.

Akárcsak az Öt Oroszlán Völgye, a Nurisztán Völgy is egy sziklás kanyon volt, ami néhány mérföldenként kiszélesedett, és kis megművelt síkságokkal, teraszos földekkel volt tele. A legszembeszökőbb különbség a hegyoldalt borító magyaltölgy erdő volt. Úgy festett, mint a birka hátát borító gyapjú, amire Jane mint búvóhelyre gondolt, ha már minden más kudarcba fullad.

Most gyorsabban haladtak. Nem voltak őrjítő meredekek fölfelé a hegyen, amiért Jane mélyen hálás volt. Az egyik helyen az utat egy földcsuszamlás zárta el, de ezúttal Ellis és Jane át tudtak mászni rajta, Mohammed pedig a lóval átgázolt a folyón és néhány yardnyival följebb újra visszajött. Valamivel később, amikor egy kiszögellés egészen a patakig ért, az út a sziklafal körül folytatódott egy ingó fahídon keresztül, a ló megtagadta, hogy rámenjen. Mohammed ismét úgy oldotta meg a problémát, hogy átszelték a vizet.

Ekkorra Jane már az ájulás szélén volt. Amikor Mohammed visszatért a folyón át, Jane így szólt:

– Meg kell állnom pihenni.

– Már majdnem Gadwalban vagyunk – mondta Mohammed.

– Milyen messze van még?

Mohammed dari és francia nyelven konzultált Halammal, majd azt mondta:

– Fél óra.

Ez egy örökkévalóságnak tűnt Jane előtt. Persze hogy tudok még fél órát menni, mondta magában, és megpróbált valami másra is gondolni, nemcsak a hátfájására és arra, hogy szeretne lefeküdni.

De akkor, a következő kanyarban feltűnt a falu. Egyszerre meghökkentő és boldogító látvány volt: a faházak nagy összevisszaságban húzódtak föl a meredek hegyoldalon, valahogy úgy, mint amikor a gyerekek egymás hátára kapaszkodva játszanak; azt a benyomást keltette, hogyha a legalsó ház összedől, akkor az egész falu lebukfencezik a hegyoldalról és beleesik a vízbe.

Amint az első házat elhagyták, Jane egyszerűen megállt és leült a folyóparton. Testének minden izma fájt, és alig volt ereje, hogy

elvegye Chantalt Ellistől, aki olyan készségesen ült le melléje, hogy sejteni lehetett, ő is kimerült. Egy kíváncsi arc lesett ki a házból, és Halam azonnal szóba elegyedett az asszonnyal, feltételezhetően azt mesélte, amit tudott Jane-ről és Ellisről. Mohammed kipányvázta Maggie-t, az legelhette a folyóparti gyér füvet, aztán lekuporodott Ellis mellé.

– Muszáj kenyeret és teát venned – mondta Mohammed.

Jane arra gondolt, hogy mindannyiuknak valami táplálóbbra van szüksége.

– Mit szólnátok a halhoz? – kérdezte.

Ellis így szólt:

– Túl sokáig tartana megtisztítani és megfőzni. Majd este. Nem akarok itt fél óránál többet tölteni.

– Rendben – válaszolta Jane, noha egyáltalán nem volt biztos benne, hogy csekély fél óra múlva tudja-e folytatni az utat.

Talán valami étel új életre keltené, gondolta.

Halam odakiabált nekik. Jane fölnézett és látta, int, hogy jöjjenek. Az asszony ugyanezt tette: meghívta őket a házába. Ellis és Mohammed fölállt. Jane letette Chantalt a földre, föltápászkodott, aztán lehajolt a gyerekért. Látása hirtelen elhomályosodott, úgy érezte, elveszti az egyensúlyát. Egy pillanatig küzdött, csak Chantal pici arcát látta ködbe burkoltan, aztán térdei elgyengültek, a földre roskadt és minden elsötétült.

Amikor kinyitotta a szemét, izgatott arcokat látott föléje hajolni: Ellist, Mohammedet, Halamot és az asszonyt. Ellis megkérdezte:

– Hogy érzed magad?

– Hülyén – mondta. – Mi történt?

– Elájultál.

– Teljesen rendbejövök – ült föl Jane.

– Nem, nem – mondta Ellis. – Ma nem mehetsz tovább.

Jane feje kezdett kitisztulni: Tudta, hogy a férfinak igaza van. Teste már nem bírna el többet, és semmiféle akaraterő ezt meg nem változtathatja. Franciául kezdett beszélni, hogy Mohammed is értse.

– De az oroszok biztos ideérnek holnap.

– El kell rejtőznünk – mondta Ellis.

Mohammed így szólt:

– Nézd meg ezeket az embereket. Szerinted tudnak titkot tartani?

Jane Halamra és az asszonyra nézett. Nézték őket, figyelmüket a társalgásra fordították, noha annak egyetlen szavát sem értették. Az idegenek érkezése nyilván az év legizgalmasabb eseménye volt. Néhány percen belül az egész falu itt lesz. Jane Halamot tanulmányozta. Azt mondani neki, hogy ne pletykáljon, olyan lenne, mint egy kutyának azt mondani, ne ugasson. Rejtekhelyüket széltében-hosszában ismernék, egész Nurisztánban, már ma este. Lehetséges lenne megszabadulni ezektől az emberektől és észrevétlenül egy szomszédos völgybe settenkedni? Talán. De hosszabb ideig nem tudnának meglenni a helyi emberek segítsége nélkül – egyszercsak elfogyna az élelmiszerük, körülbelül éppen akkor, amikor az oroszok rájönnének, hogy megálltak valahol és elkezdenék átkutatni az erdőket, a kanyonokat. Ellisnek igaza volt ma, amikor azt mondta, hogy az egyetlen reményük az üldözőik előtt haladni.

Mohammed nagyot szívott a cigarettájából és elgondolkodva nézett. Ellishez beszélt.

– Neked és nekem tovább kell mennünk, Jane-t itt hagyjuk.

– Nem – mondta Ellis.

Mohammed folytatta:

– A nálad lévő papír Masud, Kamil és Azizi aláírásával sokkal fontosabb, mint bármelyikünknek az élete. Afganisztán jövőjét jelenti – a szabadságot, amiért a fiam meghalt.

Ellisnek egyedül kell mennie tovább, ismerte el Jane. Legalább ő megmenekül. Szégyellte magát azért az iszonyú kétségbeesésért, amit a férfi elvesztése miatt érzett. Azt kell kitalálnia, hogyan

segíthetne neki, nem azon tűnődni, hogyan tarthatná maga mellett. Hirtelen támadt egy ötlete:

– Félrevezethetném az oroszokat – mondta. – Hagynám, hogy elfogjanak, aztán némi tettetett vonakodás után Jean-Pierre-nek mindenféle hamis információt adnék arról, merre mentél, hogyan utazol... Ha teljesen rossz felé irányítom őket, többnapos előnyhöz jutsz – és ez elég lesz ahhoz, hogy biztonságban kijuss az országból! – Fellelkesült az ötlettől, miközben egész szívével azt akarta, hogy ne hagyj itt, kérlek, ne hagyj itt. Mohammed Ellisre nézett.

– Ez az egyetlen mód, Ellis – mondta.

– Felejtsd el – mondta Ellis. – Kizárt dolog.

– De Ellis...

– Kizárt dolog – ismételte Ellis. – Felejtsd el.

Mohammed elhallgatott.

– De mit fogunk csinálni? – kérdezte Jane.

– Az oroszok nem érnek ma utol – mondta Ellis. – Még mindig megvan az előnyünk, olyan nagyon korán keltünk föl ma. Itt maradunk éjszakára és holnap ismét korán indulunk. Semmi sem ér véget addig, míg tényleg teljesen be nem fejeződött. Bármi megtörténhet. Valaki Moszkvában arra az elhatározásra juthat, hogy Anatolijnak elment az esze és lefújják az egész kutatást.

– Hülyeség – mondta Jane angolul, de titokban boldog volt, mert a férfi megtagadta, hogy egyedül menjen tovább.

– Van egy alternatív javaslatom – szólt Mohammed. – Én megyek vissza és én vezetem félre az oroszokat.

Jane szíve nagyot dobbant. Lehetséges lenne az?

– Hogyan? – kérdezte Ellís.

– Felajánlom, hogy én legyek a vezetőjük meg a tolmácsuk, és a Nurisztán Völgyben lefelé, délnek vezetem őket, messze tőletek, a Mundol tóhoz.

Aztán Jane-nek eszébe jutott egy bökkenő és ismét reményét vesztette.

– De már biztosan van vezetőjük – mondta.

– Az biztos valami rendes ember az Öt Oroszlán Völgyéből, akit kényszerítettek, hogy akarata ellenére segítsen az oroszoknak. Ebben az esetben majd én beszélek vele és elrendezem a dolgokat.

– És mi van, ha nem működik együtt veled?

Mohammed fontolgatta a dolgot.

– Ebben az esetben az nem egy rendes ember, akit kényszerítettek a segítségre, hanem egy áruló, aki személyes haszon reményében szándékosan kollaborál az ellenséggel: ebben az esetben pedig én megölöm.

– Nem akarom, hogy az érdekemben bárkit is megöljenek – mondta Jane gyorsan.

– Nem miattad – mondta Ellis élesen. – Miattam! Én tagadtam meg, hogy egyedül menjek.

Jane hallgatott.

Ellis a gyakorlati dolgokon törte a fejét.

– Nem vagy úgy öltözve, mint egy Nurisztáni – mondta Mohammednek.

– Ruhát cserélek Halammal.

– Nem beszéled jól az itteni nyelvet.

– Sok nyelv van Nurisztánban. Meg fogom játszani, hogy olyan vidékről jövök, ahol más nyelvet használnak. Az oroszok ezek közül egyik nyelvet sem beszélik, úgyhogy erre sosem jönnek rá.

– Mit csinálsz a puskáddal?

Mohammed gondolkodott egy kicsit.

– Odaadod nekem a táskádat?

– Az túl kicsi.

– Ezt a Kalasnyikovot össze lehet csukni.

– Hát persze – mondta Ellis. – Viheted a táskát.

Jane-nek az járt az eszében, ez vajon gyanút kelt-e, de úgy gondolta, biztosan nem: az afgánok táskái olyan furcsák és olyan sokfélék, akár a ruháik. De akárhogy is van, Mohammed előbb vagy utóbb gyanút kelt. Így szólt:

– Mi történik akkor, ha végül észreveszik, hogy nem jó úton mennek?

– Mielőtt ez megtörténne, én meglépek éjszaka, és otthagyom őket a semmi kellős közepén.

– Ez rendkívül veszélyes – mondta Jane.

Mohammed megpróbált nemtörődöm hősiességgel nézni. Mint a legtöbb gerilla, ő is eredendően bátor, de ugyanakkor szinte komikusan hiú volt.

– Ha ezt rosszul méred fel, és előbb kezdenek gyanakodni rád, minthogy otthagynád őket, meg fognak kínozni, hogy kiderítsék, merre mentünk.

– Soha nem fognak el élve – mondta Mohammed.

Jane hitt neki.

– De nekünk nem lesz vezetőnk – mondta Ellis.

– Keresek nektek egy másikat. – Mohammed Halamhoz fordult, és gyors, soknyelvű társalgásba kezdett. Jane azt hámozta ki belőle, hogy Mohammed Halamot szeretné felbérelni vezetőnek. Jane nem kedvelte túlságosan Halamot – túl jó üzletember volt ahhoz, hogy megbízható legyen – de nyilvánvalóan utazó ember volt, így magától értetődött a választás. A legtöbb helybeli sohasem mozdult ki a saját völgyéből.

– Azt mondja, ismeri az utat – mondta Mohammed, visszaváltva franciára. Jane-be belenyilallt az idegesség, amikor azt hallotta, hogy “azt mondja”. Mohammed folytatta. – Elvisz titeket Kantiwarba, és ott keres egy másik vezetőt, ki a következő

szakaszon elkísér, és ilyen módon eljuttok Pakisztánba. Ötezer afganit kér.

– Méltányos árnak tűnik, de hány vezetőt kell még bérelnünk ilyen áron, míg Chitralba érünk? – kérdezte Ellis.

– Talán ötöt vagy hatot – mondta Mohammed.

Ellis a fejét rázta.

– Nincs harmincezer afganink. És ennivalót is kell vennünk.

– Orvosi rendeléssel szerezhettek ételt – mondta Mohammed. – És az út már könnyebb lesz, ha egyszer Pakisztánban vagytok. A végén talán már nem is lesz szükséged vezetőre.

Ellis kétkedve nézett.

– Mit gondolsz? – kérdezte Jane-től.

– Ez is egy változat – mondta Jane. – De tovább mehetsz nélkülem is.

– Nem – mondta a férfi. – Együtt megyünk tovább.

TIZENNYOLCADIK FEJEZET

Az első nap folyamán a kutatócsoportok nem bukkantak Ellis és Jane nyomára.

Jean-Pierre és Anatolij kemény, fából készült széken üldögélt a bagrami légibázis egyik spártai, ablaktalan irodájában, és a rádión érkező jelentéseket tanulmányozták. Kutatócsoportjaik ismét hajnal előtt indultak. Hat csoport volt: egy-egy az öt legnagyobb völgybe ment, ami az Öt Oroszlántól kelet felé tartott, egy pedig az Öt Oroszlán Folyót követve észak felé egészen a forrásig és még azon is túl. Mindegyik csoportban volt legalább egy olyan tiszt az afgán hivatalos hadseregből, amelyik beszélte a dari nyelvet. A völgy hat különböző falujában szálltak le, és fél órán belül mindegyik jelentette, hogy találtak helyi vezetőt.

– Ez gyors volt – mondta Jean-Pierre a hatodik jelentés után.

– Hogy csinálták?

– Egyszerűen – mondta Anatolij. – Megkértek valakit, legyen a vezetőjük. Az azt mondja, hogy nem. Erre lelövik. Megkérnek egy másikat. Nem tart sokáig jelentkezőt találni.

Az egyik kutatócsoport megpróbálta a levegőben követni a kijelölt útvonalat, de a kísérlet csődöt mondott. Nagyon nehéz volt ezeket az utakat még a földön is követni, a levegőből lehetetlennek bizonyult. Mi több: egyik vezető sem ült még soha repülőn, és az új élmény teljesen elterelte a figyelmüket. Így hát valamennyi csoport gyalog ment, néhányan lovakat rekviráltak a csomagcipelésre.

Jean-Pierre a délelőtt folyamán nem várt már több hírt, hiszen a szökevényeknek egynapi előnyük volt. De a katonák biztosan gyorsabban mozognak, mint Jane, különösen, hogy neki még Chantalt is vinnie kell.

Jean-Pierre mindig némi bűntudatot érzett, valahányszor Chantalra gondolt. A felesége cselekedete miatt érzett dühe nem terjedt ki a gyerekre, de biztosan tudta, hogy a csecsemő szenved: vándorolni egész nap, a hóhatár fölötti ösvényeken menni végig, kitéve a jeges szélnek...

Gondolatai visszatértek, mint aznap már nem először arra, hogyha Jane meghal és Chantal életben marad. Elképzelte, amint Ellist egyedül foglyul ejtik; Jane testét halálra fagyva egy vagy két mérföldnyivel hátrább megtalálják, karjában a csodával határos módon még mindig élő gyerekkel. Mint tragikus, romantikus valaki érkezném vissza Párizsba, gondolta Jean-Pierre, mint özvegy, egy kislánnyal, mint az afganisztáni háború veteránja... Milyen bensőséges kapcsolat alakulna ki közöttünk, ahogy a gyerek felnő. Persze nevelőnőt kellene tartanom, de biztos vagyok benne, hogy az nem töltené be az anya helyét a gyerek érzelmeiben. Nem, egy személyben én lennék az apja és az anyja is.

Mennél többet gondolkodott rajta, annál gyalázatosabbnak tartotta, hogy Jane kockára tette Chantal életét. Jane természetesen minden szülői jogát eljátszotta, mivel a gyereket ilyen kalandnak tette ki. Arra gondolt, egy európai bíróságon ilyen alapon nyilván neki ítélnék a gyereket...

Ahogy telt-múlt a délután, Anatolij egyre jobban unatkozott, Jean-Pierre pedig egyre feszültebb lett. Mindketten ingerlékenyek voltak. Anatolij hosszú társalgásokat folytatott orosz tisztekkel, akik betértek a kis ablaktalan szobába, és véget nem érő locsogásuk Jean-Pierre idegeire ment. Eleinte Anatolij a kutatócsoportok valamennyi rádiójelentését lefordította, de most már csak annyit mond, hogy "semmi". Jean-Pierre a térképen megjelölte a csapatok útvonalát, tartózkodási helyüket külön piros gombostűvel, de késő délután már olyan utakon vagy kiszáradt folyómedreknél jártak, amiket a térkép nem jelölt, és ha a rádiójelentések mondtak egyáltalán valamit tartózkodási helyükről, azt Anatolij nem továbbította neki.

A csoportok este letáboroztak, anélkül, hogy a szökevényekről bármit is tudtak volna mondani. A kutatókat utasították, kérdezzék ki azoknak a falvaknak a lakosságát, amelyeken áthaladnak. A falusiak azt mondták, nem láttak idegeneket. Ez nem volt meglepő, hiszen a kutatók a Nurisztánba vezető nagy útvonalaknak még mindig az Öt Oroszlán felé eső oldalán jártak. Akiket eddig kikérdeztek, általában lojálisak Masud-hoz: számukra az oroszokat segíteni árulás. Holnap, amikor a kutatók elérik Nurisztánt, várhatóan az emberek már sokkal inkább együttműködnek.

Ennek ellenére Jean-Pierre lehangolt volt, amikor este Anatolijjal kijöttek az irodából és a betonon át a kantin felé tartottak. Megették konzervkolbászból és újramelegített burgonyapüréből álló hitvány vacsorájukat, aztán Anatolij rosszkedvűen vodkázni kezdett néhány tiszttársával, Jean-Pierre-t egy őrmester gondjaira bízva, aki csak oroszul beszélt. Egyszer sakkoztak, de – Jean-Pierre nagy bosszúságára – az őrmester túl jól játszott. Jean-Pierre korán visszavonult és ébren feküdt a kemény katonai matracon; arról képzelődött, hogy Jane és Ellis együtt vannak az ágyban.

Másnap reggel Anatolij keltette fel, keleties arca csupa mosoly, minden idegessége szertefoszlott. Jean-Pierre úgy érezte magát, mint egy gyerek, akinek megbocsátottak, noha legjobb tudomása szerint semmi rosszat nem követett el. Reggeli zabkásájukat együtt fogyasztották el a kantinban. Anatolij már mindegyik kutatócsoporttal beszélt, valamennyien már tábort bontottak és hajnalban újra útnak indultak.

– Ma elkapjuk a feleségedet, barátom – mondta Anatolij vidáman és Jean-Pierre-t elöntötte a boldog optimizmus.

Amint az irodába értek, Anatolij újra hívta a kutatókat. Kérte, írják le, mit látnak maguk körül, és minden patakról, tóról, horpadásról és morénáról szóló leírást Jean-Pierre arra használt, hogy megpróbálja meghatározni tartózkodási helyüket. Ha kilométer per órában nézzük, úgy látszott, hogy rettentően lassan haladnak, de persze nagyon nehéz terepen mentek hegynek fölfelé. Persze ugyanezen tényezők Ellist és Janet is lassítják.

Mindegyik kutatócsoportnak volt egy vezetője, és amikor olyan helyre értek, ahol az út elágazott, de mindkét szárny Nurisztánba vezetett, hívtak egy másik vezetőt is a legközelebbi faluból, és kétfelé váltak. Délre Jean-Pierre térképe már úgy tele volt tűzdelve pici piros gombostűfejekkel, mint egy gyerek kanyarójárvány idején.

A délután közepén váratlan fordulat állt be. Egy szemüveges tábornok, aki ötnapos vizsgálatra érkezett Afganisztánba, leszállt Bagramban és elhatározta, utánanéz, mire költi Anatolij az orosz adófizetők pénzét. Ezt Jean-Pierre Anatolij néhány szavából tudta meg, másodpercekkel azelőtt, hogy a tábornok berontott a kis irodába, mögötte izgatott tisztek; a látvány épp olyan volt, mint amikor a kiskacsák sietnek a kacsamama nyomában.

Jean-Pierre élvezettel figyelte, milyen mesterien kezeli Anatolij a látogatót. Talpra ugrott, energikus, de higgadt volt; kezet rázott a tábornokkal és székkel kínálta; egy csomó parancsot ordibált ki a nyitott ajtón; gyorsan, de tiszteletteljesen beszélt egy vagy két percig a tábornokhoz; elnézést kért és beszélt a rádión is; Jean-Pierre kedvéért lefordította a választ, ami recsegve érkezett Nurisztánból az éteren át; és végül francia nyelven bemutatta Jean-Pierre-t a tábornoknak.

A tábornok kérdezgetni kezdett és Anatolij, miközben válaszolt, a Jean-Pierre térképén lévő gombostűkre mutatott. Aztán, mindennek a kellős közepén, váratlan hívás jött az egyik kutatócsoporttól, egy izgatott hang fecsegett oroszul és Anatolij a mondat közepén lepisszegte a tábornokot, hogy hallja a hívást.

Jean-Pierre a kemény szék szélén ült és várta a fordítást. A hang elhallgatott. Anatolij kérdezett valamit és megkapta a választ.

– Mit látott? – pattant ki Jean-Pierre-ből, képtelen lévén tovább csendben maradni.

Anatolij egy pillanatig ügyet sem vetett rá, a tábornokhoz beszélt. Végül Jean-Pierre-hez fordult.

– Találtak két amerikait az Atati nevű faluban, a Nurisztán Völgyben.

– Csodálatos! – mondta Jean-Pierre. – Ezek ők!

– Én is azt hiszem – mondta Anatolij.

Jean-Pierre nem értette, hogy a másik miért nem lelkesedik.

– Hát persze hogy ők! A csapataid nem tudnak különbséget tenni az amerikaiak és az angolok között.

– Valószínűleg nem. De azt mondják nincs velük gyerek.

– Nincs gyerek?! – Jean-Pierre a homlokát ráncolta. Hát ez hogy lehet? Jane talán otthagyta Chantalt az Öt Oroszlán Völgyében, hogy Rabia, Zahara vagy Fara nevelje fel? Ez lehetetlen. Vagy elrejtette a gyereket valamelyik falubeli családnál Atatiban, közvetlenül azelőtt, hogy elfogták volna őket?

Ez is valószínűtlennek látszott; Jane ösztöne azt diktálná, hogy a gyereke mellette legyen, ha veszély van.

Vagy talán Chantal halott?

Ez biztosan valami tévedés, döntötte el: hiba csúszott a beszélgetésbe, nem túl jó a rádiókapcsolat, vagy az is lehet, valami rövidlátó tiszt van a kutatócsoportban és nem vette észre a pici csecsemőt.

– Ne találgassunk – mondta Anatolijnak. – Menjünk és nézzük meg.

– Azt akarom, azzal az osztaggal menj, amelyik felszedi őket – mondta Anatolij.

– Hát persze – mondta Jean-Pierre, aztán hirtelen utólag fölfigyelt Anatolij szóhasználatára. – Úgy érted, te nem jössz?

– Pontosan.

– Miért nem?

– Itt van rám szükség – és ezzel Anatolij egy pillantást lövellt a tábornok felé.

– Rendben. – Kétségtelenül a katonai bürokrácián belül is megvoltak a hatalmi játékok: Anatolij félt elhagyni a bázist, amíg a tábornok itt szaglászik, nehogy valami vetélytársának lehetősége nyíljon a háta mögött megrágalmazni.

Anatolij fölkapta az asztalon lévő telefont és egy csomó utasítást adott ki oroszul. Míg beszélt, egy tisztiszolga jött be a szobába és intett Jean-Pierre-nek, hogy jöjjön. Anatolij eltakarta kezével a kagylót és azt mondta:

– Adnak neked egy meleg kabátot – Nurisztánban már tél van. Viszlát.

Jean-Pierre kiment a tisztiszolgával. Átvágtak a felszállópályán. Két helikopter várakozott pörgő légcsavarokkal: egy bogárszemű Hind, zömök szárnya alatt a rakétavetővel, és egy jóval nagyobb Hip, törzsén egy sor kerek ablaknyílással. Jean-Pierre azon tűnődött, mire kell a Hip, aztán rájött, ez hozza majd vissza a kutatócsoportot. Épp mielőtt elérték volna a gépeket, egy katona futott hozzájuk katonai nagykabáttal és átadta Jean-Pierre-nek. Az a hóna alá csapta és bemászott a Hind-be.

Azonnal indultak. Jean-Pierre lázban égett a várakozástól. Fél tucat katona társaságában ült az utasfülke padján. Északkelet felé tartottak.

Amikor elhagyták a légibázist, a pilóta odaintette Jean-Pierre-t. Jean-Pierre előrement és a lépcsőre állt, hogy a pilóta beszélni tudjon hozzá.

– Én leszek a tolmácsa – mondta a férfi bizonytalan franciasággal.

– Köszönöm. Tudja, hová megyünk?

– Igen, uram. Megvannak a koordináták és rádión is beszélhetek a kutatócsoport parancsnokával.

– Remek. – Jean-Pierre meglepődött, hogy ilyen tisztelettel kezelik. Úgy látszik, rangot vívott ki magának azzal, hogy egy KGB-ezredessel mutatkozik.

Mikor visszament a helyére, azon gondolkodott, milyen képet vág majd Jane, amikor ő besétál. Megkönnyebbült lesz? Dacos? Vagy csak kimerült? Ellis persze dühös lesz és megalázott. Hogy viselkedjek? – tűnődött Jean-Pierre. Azt akarom, hogy kínlódjanak a fájdalomtól, de méltóságteljesnek kell maradnom. Mit mondjak?

Megpróbálta elképzelni a jelenetet. Ellis és Jane valami mecset udvarában lesz, vagy a földön ülnek egy kőkunyhóban, lehet, hogy megkötözve és néhány Kalasnyikovos katona őrzi őket. Valószínűleg átfagytak, éhesek, és nyomorultak. Jean-Pierre bevonul az orosz nagykabátban, magabiztosan és parancsolóan, tiszteletteljes fiatal tisztek kíséretében. Hosszú, átható pillantást vet rájuk és azt mondja…

Mit mondjon? “Hát újra találkozunk” – ez nagyon melodramatikusan hangzik. “Tényleg azt hittétek, hogy el tudtok menekülni előlem?” – ez túl retorikus. “Semmi esélyed sem volt” – ez már jobb, de kicsit közönségesebb.

A hőmérséklet gyorsan csökkent, ahogy a hegyek közé értek. Jean-Pierre fölvette a kabátját, odaállt a nyitott ajtóhoz és lenézett. Alatta az Öt Oroszlánra emlékeztető táj volt, folyója a hegyek árnyékában kígyózott. Az egyik oldalon hófödte csúcsok és hegygerincek.

Jean-Pierre a vezetőfülkéhez ment és a pilóta fülébe beszélt.

– Hol vagyunk? – kérdezte.

– Ez a Sakardara Völgy – válaszolta a férfi. – Ha északabbra megyünk, a neve már Nurísztán Völgy lesz. Ez vezet Atatiba.

– Még mennyi idő?

– Húsz perc.

Örökkévalóságnak hangzott. Nagy erőfeszítéssel legyűrve türelmetlenségét, Jean-Pierre visszament a padra a katonák közé. Azok csendben és nyugodtan ültek, őt figyelték. Úgy látszott, félnek tőle. Talán azt hitték, a KGB-ben van.

Jean-Pierre esze azon járt, mire gondolhatnak a katonák. Talán az otthon maradt barátnőkre, feleségekre? Mostantól az ő otthonuk az övé is. Lesz majd egy lakása Moszkvában. Azon gondolkodott, vajon ezután tud-e majd boldog házasságban élni Jane-nel. Azt akarta, Jane és Chantal ott legyenek a lakásban, míg ő, akárcsak ezek a katonák, a jó ügy érdekében harcol idegen országokban és várja, hogy hazamehessen szabadságra, s otthon újra a feleségével aludjon, és lássa, mennyit nőtt a kislánya. Elárultam Jane-t és ő is elárult engem, gondolta; talán megbocsáthatunk egymásnak, legalább Chantal kedvéért.

Mi történt Chantallal?

Ki akarta deríteni. A helikopter lejjebb szállt. Már majdnem ott voltak. Egy tisztás felé tartottak, ahol a főfolyóba egy mellékfolyó ömlött. Szép hely volt, alig néhány, a hegyoldalra kapaszkodó házzal, és nurisztáni módon mindegyik ház az alatta lévőre támaszkodott. Jean-Pierre-nek eszébe jutott, hogy utazási prospektusokban már látott ilyen fotókat, amik a Himalája falvairól készültek.

A helikopter földet ért.

Jean-Pierre kiugrott. A síkság túloldalán egy csapat orosz katona – kétségtelenül a kutatócsoport tagjai – bukkantak elő a kis faházak közül. Jean-Pierre türelmetlenül várt a pilótára, tolmácsára. Végül az is kiszállt a helikopterből.

– Menjünk! – szólt Jean-Pierre és elindult a tisztáson át.

Visszafogta magát, nehogy futásnak eredjen. Ellis és Jane bizonyára ott vannak abban az egyik házban, amerre a kutatócsoportot látta az imént felbukkanni. Lépteit szaporázva arrafelé indult. Kezdte mérgesnek érezni magát: a hosszú időn át visszafojtott düh most kezdett forrni bensejében. Pokolba a méltóságteljességgel, gondolta: meg fogom mondani ennek az undorító párnak, mit is gondolok róluk.

Ahogy a kutatócsoporthoz ért, vezetőjük, egy tiszt, beszélni kezdett. Ügyet sem vetve rá, Jean-Pierre a pilótához fordult:

– Kérdezze meg, hol vannak!

A pilóta megkérdezte és a tiszt egy faházra mutatott. Jean-Pierre minden további teketória nélkül elment a katonák mellett és a ház felé igyekezett.

Dühe forrponton volt, amint beviharzott a kezdetleges épületbe. A kutatócsoport jónéhány tagja az egyik sarokban álldogált. Ránéztek, aztán utat engedtek neki.

A sarokban két ember volt egy padhoz kötözve.

Jean-Pierre földbe gyökerezett lábbal bámult rájuk. Álla leesett, a vér kiszaladt az arcából. Egy tizennyolc-tizenkilenc éves, sovány, vérszegény, hosszú, piszkos hajú, kókadt szakállú fiú volt ott, meg egy nagymellű szőke lány; virággal a hajában. A fiú megkönnyebbülten nézett Jean-Pierre-re és angolul szólt hozzá:

– Hé, ember, segítene nekünk? Jó nagy szarban vagyunk.

Jean-Pierre úgy érezte, hogy mindjárt fölrobban. Ez a hippi pár a Katmandu útvonalon jött, olyan turisták voltak, akik a háború ellenére sem haltak ki erről a vidékről. Micsoda csalódás! Miért pont akkor kellett ezeknek idejönniük, amikor az egész világ egy szökevény nyugati párt keres?

Jean-Pierre természetesen nem volt hajlandó segíteni két drogos degeneráltnak. Elfordult és kiment.

A pilóta is kijött. Látta Jean-Pierre arckifejezését és megkérdezte:

– Mi a baj?

– Ez nem az a pár. Jöjjön velem.

A férfi Jean-Pierre után sietett.

– Nem az a pár? Hát nem amerikaiak?

– De amerikaiak, csakhogy nem azok, akiket keresünk.

– Most mit fog tenni?

– Beszélni fogok Anatolijjal és szükségem van önre a rádiókapcsolat megteremtéséhez.

Átvágtak a falun és bemásztak a helikopterbe.

Jean-Pierre a géppisztolyos helyére ült és föltette a fejhallgatót. Türelmetlenül dobolt lábával a fémpadlón, míg a pilóta véget nem érően beszélt oroszul a rádión keresztül. Tisztán meghallották Anatolij hangját, nagyon távolról és igencsak recsegve.

– Jean-Pierre barátom, itt Anatolij. Hol vagy?

– Atatiban. A két amerikai akit elfogtak, nem Ellis és Jane. Csak két bolond gyerek, akik épp a nirvánát keresték. Vége.

– Nem lep meg, Jean-Pierre – hallatszott Anatolij hangja.

– Micsoda? – szólt közbe Jean-Pierre elfelejtvén, hogy ez egyirányú beszélgetés.

– Egy csomó olyan jelentést kaptunk, hogy Ellist és Jane-t itt-ott látták a Linar Völgyben. A kutatócsoport még nem találta meg őket, de forró nyomon vagyunk. Vége.

Jean-Pierre-nek a hippik iránt érzett dühe elpárolgott és valami buzgóság foglalta el a helyét.

– A Linar Völgy – hol is van ez? Vége.

– Ahhoz közel, ahol most vagy. A Nurisztán völgyhöz csatlakozik, Atatitól tizenöt–húsz mérföldnyire. Vége.

– Ilyen közel! Biztos vagy benne? Vége.

– A kutatócsoport sok mindent jelentett azokból a falukból, amelyeken áthaladtak. A személyleírás illik Ellisre és Jane-re. Emlegették a gyereket is. Vége.

Szóval ezúttal ők azok.

– Meg tudjuk állapítani, hol vannak most? Vége.

– Még nem. Indulok, hogy csatlakozzak a kutatókhoz. Akkor majd több részletet tudok meg. Vége.

– Úgy érted, hogy már nem Bagramban vagy? Mi van a tá… izé.. látogatóddal? Vége.

– Elment – mondta Anatolij röviden. – Már én is fölszálltam és nemsokára találkozom a Mundol nevű faluban lévő csoporttal. Ez a

Nurisztán Völgyben van, attól lefelé, ahol a Linar a Nurisztánba ömlik, egy tó mellett, amit szintén Mundolnak hívnak. Találkozzunk ott. Ott töltjük az éjszakát, aztán folytatjuk a kutatást reggel. Vége.

– Ott leszek! – mondta Jean-Pierre fellelkesülten, aztán eszébe jutott valami. – Mit csináljunk ezekkel a hippikkel? Vége.

– Elvitetem őket Kabulba kikérdezésre. Van ott néhány emberünk, akik majd emlékeztetik őket a jó világra. Hadd beszéljek a pilótával. Vége.

– Viszlát Mundolban. Vége.

Anatolij a másodpilótával kezdett oroszul társalogni, Jean-Pierre pedig levette a fejhallgatót. Azon tűnődött, miért vesztegeti az idejét Anatolij két ártalmatlan hippi vallatásával. Ezek nyilvánvalóan nem kémek. Aztán rájött, az egyetlen személy, aki tényleg tudhatja, hogy ez a kettő Ellis és Jane vagy nem, az maga Jean-Pierre. Lehetségesnek tűnt – még akkor is, ha teljesen valószínűtlen –, hogy Ellis és Jane meggyőzte Jean-Pierre-t, hagyja őket futni és mondja Anatolijnak, hogy a kutatók csupán két hippit ejtettek fogságba.

Ez az orosz egy gyanakvó disznó.

Jean-Pierre türelmetlenül várta, hogy a pilóta befejezze Anatolijjal folytatott társalgását. Úgy hangzott az egész, mintha a kutatócsoport lent Mundolban már az üldözöttek nyomában lenne. Holnap Ellis és Jane talán fogoly lesz. Menekülésre tett kísérletük többé-kevésbé kárbaveszett fáradtság volt, az az igazság; de ettől még Jean-Pierre tovább aggódott és egészen addig lesz ebben a gyötrő bizonytalanságban, amíg ezt a két embert, kezüket-lábukat összekötözve egy orosz börtöncellába bezárva nem látja.

A pilóta levette a fejhallgatót és azt mondta:

– Elvisszük önt ezen a helikopteren Mundolba. A többieket a Hip visszaszállítja a bázisra.

– Rendben.

Néhány perc múlva már a levegőben voltak, otthagyván a többieket. Már majdnem sötét volt és Jean-Pierre azon gondolkodott, vajon nehéz lesz-e megtalálni Mundol falut.

Hamar leszállt az este, ahogy a folyót követve repültek. A lenti táj eltűnt a sötétségben. A pilóta egyfolytában beszélt a rádión és Jean-Pierre úgy képzelte, a Mundolban lévők a földről irányítják őt. Tíz-tizenöt perc múlva erős fények tűntek föl alant. A fényeken túl, úgy egy kilométernyire, a hatalmas vízfelületen a hold fénye tükröződött. A helikopter leszállt.

Egy másik helikopter mellett szálltak le. Egy várakozó katona vezette Jean-Pierre-t a füves talajon át a hegyoldalon lévő falu felé. A faházak sziluettjei kirajzolódtak a holdfényben. Jean-Pierre követte a katonát az egyik házba. Egy összehajtható széken ülve, hatalmas farkasbundába burkolózva, Anatolij volt ott.

Túláradó hangulatban volt.

– Jean-Pierre, kedves francia barátom, közel vagyunk a sikerhez! – mondta hangosan. Furcsa volt látni ezt a keleties arcú embert ilyen szívélyesnek és kedélyesnek. – Igyál kávét: van benne egy kis vodka is.

Jean-Pierre elfogadta a papírpoharat egy afgán asszonytól, aki Anatolij felszolgálója volt. Leült egy ugyanolyan összehajtható székre, mint Anatolij. Biztos, hogy ezek a hadsereg székei. Ha az oroszok ennyi felszerelést cipelnek magukkal – összehajtható széket, kávét, papírpoharat és vodkát – meglehet, nem is gyorsabbak, mint Ellis és Jane.

Anatolij olvasott a gondolataiban.

– Néhány luxuscikket elhoztam magammal a helikopteren – szólt mosolyogva. – A KGB-nek is megvan a maga méltósága, tudod.

Jean-Pierre nem tudott a másik arckifejezéséből olvasni, így fogalma sem volt, az most tréfál vagy sem. Témát változtatott.

– Mik a legújabb hírek?

– A szökevények ma mentek át Bosaydur és Linar falun. Valamikor ma délután a kutatócsoport helyi vezetője eltűnt – egyszerűen nyoma veszett. Valószínűleg úgy döntött, hazamegy. – Anatolij a homlokát ráncolta, mintha zavarta volna ez a bizonytalan vég, aztán összefoglalta a történetet: – Szerencsére azonnal találtak egy másik vezetőt.

– Hála a te igazán meggyőző toborzó technikádnak – mondta Jean-Pierre.

– Elég furcsa, de nem így történt. Ez tényleg önkéntes jelentkező volt, ahogy elmesélték. Itt van most valahol a faluban.

– Hát persze, itt Nurisztánban sokkal inkább jelentkeznek ilyesmire – elmélkedett Jean-Pierre. – Nemigen érinti őket a háború, és azt mondják, ezek az emberek egyáltalán nem aggályoskodók.

– Ez a vezető azt állítja, hogy mielőtt hozzánk csatlakozott volna, látta a szökevényeket. Ott mentek el mellette, ahol a Linar a Nurisztánba ömlik. Látta, hogy dél felé veszik útjukat, éppen ebbe az irányba.

– Jó!

– Ma este, nem sokkal azután, hogy a kutatócsoportunk ideérkezett Mundolba, az emberünk kikérdezett néhány helybélit, akik szerint két idegen egy gyerekkel ma délután haladt át erre, déli irányba.

– Akkor nincs is semmi kétség – mondta Jean-Pierre elégedetten.

– Egyáltalán semmi – értett egyet Anatolij. – Holnap elkapjuk őket. Ez egészen biztos.

*

Jean-Pierre a felfújható matracon – ez is a KGB egyik luxusa volt – a ház piszkos padlóján ébredt. A tűz kialudt az éjjel és a levegő hideg volt. A homályos kis szoba túloldalán Anatolij ágya üres volt. Jean-Pierre-nek fogalma sem volt arról, hogy a ház tulajdonosai hol töltötték az éjszakát. Miután az ennivalót felszolgálták, Anatolij elküldte őket. Ez az ember úgy kezelte egész Afganisztánt, mintha az saját királysága volna. Lehet, hogy ez így is igaz.

Jean-Pierre felült, megdörzsölte a szemét, aztán meglátta, hogy Anatolij az ajtóban áll és tűnődve nézi őt.

– Jó reggelt – mondta Jean-Pierre.

– Voltál már valaha itt? – kérdezte Anatolij minden bevezetés nélkül.

Jean-Pierre még mindig álomittas volt.

– Hol?

– Nurisztánban – szólt Anatolij türelmetlenül.

– Nem.

– Furcsa.

Jean-Pierre eléggé idegesítőnek találta ezt a rejtélyes társalgást ilyen kora reggel.

– Miért? – kérdezte ingerlékenyen. – Miért furcsa?

– Néhány perccel ezelőtt beszéltem az új vezetővel.

– Mi a neve?

– Mohammed, Muhammed, Mahomet, Mahmoud – valami ilyesmi, ahogy még legalább egymillió embert hívnak.

– Milyen nyelven beszéltél egy nurisztánival?

– Franciául, oroszul, dari nyelven és angolul – a szokásos keverék nyelven. Ő megkérdezte tőlem, ki érkezett előző este a másik helikopterrel. Én azt válaszoltam: egy francia, aki azonosítani tudja a szökevényeket, vagy valami ilyesmit. Ő megkérdezte a nevedet, erre én azt mondtam: csak nyugodtan kérdezzen tovább – míg rá nem jövök, hogy miért érdeklődik ennyire. De semmi mást nem kérdezett. Olyan volt, mintha ismerne téged.

– Lehetetlen.

– Én is azt hiszem.

– Miért nem kérdezed meg őt te magad? – Érdekes, Anatolijra nem volt jellemző a bátortalanság, gondolta Jean-Pierre.

– Semmi értelme sincs, hogy egy embernek akkor tegyünk fel kérdéseket, amikor még nem tudjuk, van-e oka hazudni vagy sem.

Jean-Pierre felkelt. Ingben és alsóneműben aludt. Fölhúzta a nadrágját és a bakancsát, aztán a vállára terítette a nagykabátot és kilépett.

Egy durván megmunkált faverandán találta magát, ahonnan rá lehetett látni az egész völgyre. Alatta folyó tekergett szélesen és lustán a földek között. Valahol dél felé egy hosszúkás, keskeny tóba torkollott, amit hegyek kereteztek. A nap még nem kelt fel. A víz fölötti köd homályba rejtette a tó túlsó végét. Gyönyörű látvány volt. Hát persze, jutott eszébe Jean-Pierre-nek, ez a legtermékenyebb és legnépesebb része Nurisztánnak; a többi része vad vidék.

Az oroszok ástak egy latrinát a földbe, nyugtázta Jean-Pierre megelégedéssel. Az afgánok gyakorta a folyókat használják erre a célra, ahonnan ivóvizüket is merítik – ez volt az egyik oka annak, hogy szinte mindenkinek bélférge volt. Az oroszok tényleg helyrepofozzák ezt az országot, ha egyszer ők lesznek az urai, gondolta.

Lesétált a tisztáshoz, használta a latrinát, megmosakodott a folyóban, aztán a tűz körül álldogáló katonáktól kapott egy csésze kávét.

A kutatócsoport készen állt az indulásra. Anatolij még előző este elhatározta, innen fogja irányítani a kutatást, állandó rádiókapcsolatban maradva a többiekkel. A helikopterek készenlétben fognak állni, hogy őt és Jean-Pierre-t elvigyék a többiekhez, amint azok bármi nyomát is látják az üldözötteknek.

Míg Jean-Pierre a kávéját szürcsölgette, Anatolij közeledett a földeken át a falu felől.

– Láttad azt az átkozott vezetőt? – kérdezte váratlanul.

– Nem.

– Úgy látszik eltűnt.

Jean-Pierre felhúzta a szemöldökét.

– Akárcsak az előző.

– Ezek igazán lehetetlen emberek. Ki kell kérdeznem a falusiakat. Gyere és fordíts.

– Nem beszélem a nyelvüket.

– Talán megértik, amit dari nyelven mondsz.

Jean-Pierre visszasétált Anatolijjal a tisztáson át a faluba. Amint fölfelé mentek a keskeny, piszkos kis ösvényen a roskadozó házak között, valaki oroszul odaszólt Anatolijnak. Megálltak és oldalt néztek. Tíz-tizenkét ember – néhány közülük a nurisztániak fehér köpenyében, néhány orosz egyenruhában – egy verandán csoportosultak és a földön néztek valamit. Szétváltak, hogy odaengedjék Anatolijt és Jean-Pierre-t. Az a valami a földön egy halott ember volt.

A falusiak erőszakos hangon karattyoltak és a testre mutogattak. A férfi nyakát elmetszették: a seb iszonyatosan tátongott és a fej lazán csüngött. A vér már megszáradt – a férfit valószínűleg az előző napon ölték meg.

– Ez Mohammed, a vezető? – kérdezte Jean-Pierre.

– Nem – mondta Anatolij. Valamit kérdezett az egyik katonától, aztán ezt válaszolta: – Ez az előző vezető, az, aki eltűnt.

Jean-Pierre lassan, dari nyelven szólt a falusiakhoz.

– Mi történik itt?

Némi szünet után egy ráncos öregember, akinek láthatóan rossz volt a jobb szeme, ugyanezen a nyelven válaszolt:

– Megölték – mondta vádlóan.

Jean-Pierre kérdezgetni kezdte, és apránként kikerekedett a történet. A halott a Linar Völgyből való volt, akit kijelöltek, hogy az oroszok vezetője legyen. Testét, amit sietve rejtettek el egy bokorcsoportban, a kecskepásztor kutyája találta meg. A férfi családja azt gondolta, az oroszok ölték meg, és ma reggel idehozták a testét, hogy kétségbeesett kísérletet tegyenek az ok kiderítésére.

Jean-Pierre elmagyarázta Anatolijnak.

– Fel vannak háborodva, mert azt hiszik, a te embereid ölték meg őt – fejezte be a tolmácsolást.

– Felháborodva? – kérdezte Anatolij. – Hát nem tudják, hogy háború van? Mindennap embereket ölnek – mindössze annyiról van szó.

– Nyilvánvalóan errefelé nem volt sok ilyen esemény. Ti öltétek meg?

– Ki fogom deríteni. – Anatolij a katonákhoz beszélt. Sokan, együttesen, élénk hangon válaszoltak.

– Nem mi öltük meg – mondta Anatolij Jean-Pierre-nek.

– Hát akkor kicsoda, arra lennék kíváncsi?! Lehetséges, hogy a helybeliek gyilkolták meg a vezetőnket, amiért az ellenséggel kollaborál?

– Nem – szólt Anatolij. – Ha gyűlölnék a kollaboránsokat, akkor nem csinálták volna ezt a cirkuszt amiatt az egy miatt, akit megöltek. Mondd nekik, ártatlanok vagyunk, és csillapítsd le őket.

Jean-Pierre az egyszeműhöz beszélt.

– Az idegenek nem ölték meg ezt az embert. Azt akarják tudni, ki gyilkolta meg a vezetőjüket.

A félszemű lefordította és a falusiak szörnyülködve reagáltak.

Anatolij eltöprengett.

– Talán az eltűnt Mohammed ölte meg ezt az embert azért, hogy ő álljon be a helyére vezetőnek.

– Sokat fizetsz nekik? – kérdezte Jean-Pierre.

– Nem hinném. – Anatolij megkérdezett egy őrmestert és lefordította a választ. – Ötszáz afganit naponta.

– Ez jó fizetés egy afgánnak, de aligha éri meg ölni érte, bár azt mondják, egy nurisztáni képes meggyilkolni a szandálodért; már ha azok újak.

– Kérdezd meg tőlük, tudják-e; hol van Mohammed.

Jean-Pierre megkérdezte. Némi tanakodás kezdődött. A legtöbben a fejüket rázták, de egyikük fölemelte a hangját és egyfolytában észak felé mutatott. Végül a félszemű azt mondta Jean-Pierre-nek:

– Kora reggel elhagyta a falut. Abdul látta, amint észak felé tart.

– Mikor ment el? Mielőtt ezt a holttestet idehoztátok, vagy azután?

– Azelőtt.

Jean-Pierre elmondta mindezt Anatolijnak és hozzátette:

– Akkor meg miért ment el?

– Úgy viselkedik, mintha valamiben bűnös lenne.

– Valószínűleg azonnal távozott azután; hogy ma reggel veled beszélt. Majdnem úgy néz ki, mintha azért ment volna el, mert én is megérkeztem.

Anatolij elgondolkodva bólintott.

– Akármi is a magyarázat, tud valamit, amit mi nem. Jobb lenne, ha utána mennénk. A legkisebb időveszteség is baj, de megengedhetjük magunknak.

– Mennyi idővel ezelőtt beszéltél vele?

Anatolij az órájára nézett.

– Alig több, mint egy órája.

– Akkor nem juthatott messzire.

– Na jó. – Anatolij elfordult és gyors utasításokat adott ki. A katonák azonnal felélénkültek. Ketten megragadták a félszeműt és elvonultak vele a földek felé. Egy másik a helikopterek felé szaladt. Anatolij megfogta Jean-Pierre karját és szaporán a katona után mentek.

– Elvisszük magunkkal a félszeműt, hátha tolmácsra lesz szükségünk – mondta Anatolij.

Mire elérték a gabonaföldet, a két helikopter légcsavarja már működött. Anatolij és Jean-Pierre bemásztak az egyikbe. A félszemű már odabent volt, egyszerre örömmámorban úszva és megrémülve. Élete hátralevő részében ennek a napnak a történetét fogja mesélni, gondolta Jean-Pierre.

Pár perc múlva már a levegőben voltak. Anatolij és Jean-Pierre a nyitott ajtóban álltak és lefelé néztek. Egy tisztán látható, jól kitaposott út vezetett a faluból a hegytetőre, aztán eltűnt szem elől a fák között. Anatolij a pilóta rádiójába beszélt, aztán megmagyarázta Jean-Pierre-nek:

– Elküldtem jónéhány katonát, hogy fésüljék át az erdőt, hátha úgy döntöttek, itt bújnak el.

A menekülők már bizonyára jóval messzebbre lehetnek, gondolta Jean-Pierre, de Anatolij gyanakvó volt, mint mindig.

Körülbelül egy mérföldet repültek párhuzamosan a folyóval, aztán elérték a Linar torkolatát. Vajon Mohammed továbbment a völgyben, a hideg Nurisztán szívébe, vagy keletre fordult, a Linar Völgyön át az Öt Oroszlán felé?

Jean-Pierre a félszeműhöz fordult:

– Honnan jött Mohammed?

– Nem tudom – mondta a férfi –, de tadzsik volt.

Ez azt jelentette, hogy sokkal valószínűbb, hogy a Linar Völgybe, mint Nurisztánba való. Jean-Pierre mindezt elmagyarázta Anatolijnak, az pedig utasította a pilótát, hogy forduljon balra és kövesse a Linart.

Jean-Pierre arra gondolt, hogy ez aztán beszédes példája annak, hogy Ellis és Jane kutatását miért nem lehet helikopterről irányítani. Mohammednek csak egyóránylyi előnye volt, és ők máris elvesztették a nyomát. Ha a szökevények egynapos előnnyel rendelkeznek, mint ahogy Ellis és Jane, akkor ezalatt rengeteg más útvonalat és helyet választhattak az elrejtőzésre.

Ha a Linar Völgyben volt egy út, úgy azt nem lehetett látni a levegőből. A helikopterpilóta egyszerűen a folyót követte. A hegyoldalak kopárak voltak, de még nem borította őket hó, szóval ha a szökevény itt lenne, nem tudna hová elrejtőzni.

Pár perc múlva kiszúrták a férfit.

Fehér köntöse és turbánja tisztán kivehető volt a szürkés-barna földön. Éppen a sziklatetőn lépdelt, az afgán utazókra jellemző,

egyenletes, fáradhatatlan menetben, holmijai a vállán lógó táskában. Amikor meghallotta a helikopterek zaját, megállt és visszanézett rájuk, aztán folytatta útját.

– Ez ő? – kérdezte Jean-Pierre.

– Azt hiszem – mondta Anatolij. – Hamarosan kiderül. – Elvette a pilóta fejhallgatóját és a többi helikopterhez beszélt. A helikopter tovább repült a földön haladó ember feje fölött, majd előtte száz méterrel megállt. Az közömbösen sétált felé.

– Mi miért nem szállunk le? – kérdezte Jean-Pierre Anatolijt.

– Csupán elővigyázatosságból.

A másik helikopter oldalajtaja kinyílt és hat katona szállt ki. A fehérruhás férfi táskáját levéve sétált feléjük. Hosszú, a katonai zsákokra emlékeztető táska volt, látványára valahol Jean-Pierre emlékezetében megszólalt egy csengő, de még mielőtt rájött volna, hogy mire emlékezteti, Mohammed felemelte a táskát, a katonák felé tartotta, és Jean-Pierre sejtette, hogy a férfi mire készül; száját figyelmeztető kiáltásra nyitotta.

Olyan volt, mintha valaki álomban kiabálna, vagy víz alatt próbálna úszni: minden lassan történt, de ő még lassabb volt. Mielőtt kiáltani tudott volna, egy géppisztoly csövének torkolatát látta kiemelkedni a táskából.

A lövés zaját elnyomták a helikopterek, azt a különös benyomást keltve, hogy mindez halálos csendben történt. Az egyik orosz katona a hasához kapott és előrebukott; egy másik fölemelte karját és hanyatt esett; egy harmadiknak az arca helyén vér és hús látszott. A másik három fölemelte fegyverét.

Az egyik meghalt, mielőtt még meghúzhatta volna a ravaszt, de a másik kettő megeresztett egy sorozatot, és hiába kiabálta Anatolij a rádión, hogy “Nyet, nyet, nyet, nyet!”, Mohammed teste a levegőbe emelkedett, majd véres kupacban hullt vissza a hideg földre.

Anatolij még mindig dühödten ordított a rádióba. A helikopter gyorsan leszállt. Jean-Pierre észrevette, hogy remeg az izgalomtól. A küzdelem látványa olyan hatással volt rá, akár a kokain; egyszerre

akart nevetni, kefélni, futni, táncolni. Aztán hirtelen átvillant az agyán: én gyógyítani szoktam az embereket.

A helikopter földet ért. Anatolij levette a fejhallgatót és undorral mondta:

– Most már soha nem tudjuk meg, hogy annak a fickónak miért vágták el a nyakát. – Kiugrott és Jean-Pierre követte.

A halott afgánhoz mentek. Teste elöl egy húsmassza volt, arca szinte teljesen eltűnt, de Anatolij mégis így szólt:

– Ez az a másik vezető, biztos vagyok benne. Felépítése stimmel, színe is, és fölismerem a táskát. – Lehajolt és óvatosan fölemelte a géppisztolyt. – De miért hord magánál géppisztolyt?

Egy papírdarab esett ki a táskából és hullott a földre. Jean-Pierre felvette és megnézte. A Mousáról készült Polaroid kép volt.

– Ó, Istenem – mondta. – Azt hiszem, értem már.

– Mi az? – kérdezte Anatolij. – Mit értesz?

– A halott az Öt Oroszlán Völgyéből való – mondta Jean-Pierre. – Ő Masud egyik legfontosabb tisztje. Ez a kép fiáról, Mousáról készült. Jane csinálta. A táskát is felismerem, amiben a fegyvert elrejtette: Ellisé volt.

– És akkor? – kérdezte Anatolij türelmetlenül. – Mire következtetsz ebből?

Jean-Pierre agya szinte száguldott, sokkal gyorsabban találva ki mindent, mint ahogy azt el tudta magyarázni.

– Mohammed megölte a vezetőnket, hogy elfoglalhassa a helyét – kezdte. – Soha nem tudtad volna meg, hogy nem az, mint aminek mondja magát. A nurisztániak tudják, nem közülük való, de ez nem számít, több oknál fogva: mert nem tudták, hogy helybelinek akarja kiadni magát, és mert ha tudták volna is, úgysem mondták volna meg, hiszen ő egyúttal a tolmácsod is volt. Tény az, hogy mindössze egy ember volt, aki leleplezhette volna…

– Te – mondta Anatolij – mert ismerted.

– Tudatában volt a veszélynek és résen is volt miattam. Ezért kérdezte meg tőled ma reggel, ki érkezett tegnap sötétedés után. Megmondtad neki a nevemet. Azonnal távozott. – Jean-Pierre a homlokát ráncolta: valami nem egészen stimmelt. – De miért maradt a nyílt terepen? Elrejtőzhetett volna az erdőben, vagy elbújhatott volna egy barlangban: sokkal tovább tartott volna, mire megtaláljuk. Mintha nem várta volna, hogy üldözőbe vesszük.

– Miért várta volna? – kérdezte Anatolij. – Amikor az első vezető eltűnt, őutána sem küldtünk kutató-expedíciót – egyszerűen felfogadtunk egy másikat és csináltuk tovább a dolgunkat: semmi nyomozás, semmi üldözés. Ami ezúttal másképp történt – és ami Mohammed számára rosszul sült el–, hogy a helybeliek megtalálták a holttestet és bennünket vádoltak a gyilkossággal. Ezért kezdtünk gyanakodni Mohammedre. Ha nem így lenne, megfeledkeztünk volna róla és megyünk tovább a magunk útján. Mohammed balszerencsés volt.

– Nem tudta, milyen körültekintő emberrel van dolga – mondta Jean-Pierre. – Következő kérdés: mi volt ezzel az egésszel a célja? Miért vállalt olyan sok nehézséget, hogy beugorhasson az eredeti vezető helyére?

– Feltételezhetően azért, hogy félrevezessen bennünket. Bizonyára minden, amit mondott, hazugság. Nem látta Ellist és Jane-t tegnap délután a Linar Völgy bejáratánál. Nem mentek dél felé Nurisztánba. A mundoliak nem erősítették meg, hogy láttak volna két idegent egy gyerekkel, akik tegnap déli irányba tartottak – Mohammed sohasem tette fel nekik ezt a kérdést. Ő tudta, hol vannak a szökevények!

– És persze az ellenkező irányba vezetett bennünket! – mondta Jean-Pierre lelkesülten. – Az előző vezető éppen akkor tűnt el, amikor a kutatócsoport elhagyta Linar falut, nem?

– De igen. Szóval feltételezhetjük, hogy a jelentések egészen eddig a pontig igazak – vagyis Ellis és Jane igenis áthaladt azon a falun. Ezután jött Mohammed és dél felé vezetett bennünket…

– Mert Ellis és Jane észak felé tart! – mondta diadalmasan Jean-Pierre.

Anatolij zordan bólintott.

– Mohammed nyert nekik legalább egy napot – mondta elgondolkodva. – Ezért adta az életét. Megérte?

Jean-Pierre ismét a Mousáról készült fotóra nézett. A hideg szélben a kép lebegett a kezében.

– Tudod – mondta –, azt hiszem, Mohammed azt válaszolná, hogy “Igen, megérte”.

TIZENKILENCEDIK FEJEZET

Virradat előtt, a legnagyobb sötétben hagyták el Gadwalt, azt remélve, ha ilyen korán kelnek, nagy előnyre tesznek szert az oroszokkal szemben. Ellis tisztában volt azzal, hogy még a legtehetségesebb tisztnek is milyen nehéz feladat egy osztag katonát hajnal előtt útnak indítani: a szakácsnak reggelit kell készítenie, a szállásmesternek tábort kell bontania, a rádiósnak beszélnie kell a főhadiszállással, az embereknek enniük kell, és mindez időbe telik. Az egyetlen előnye Ellisnek az orosz parancsnokkal szemben az volt, hogy a kanca fölmálházásán kívül semmit sem kellett tennie, ezalatt pedig Jane megetette Chantalt, aztán fölrázták Halamot.

Hosszú, enyhe emelkedő volt előttük nyolc-kilenc mérföldön át a Nurisztán Völgyben, aztán egy szomszédos völgyben kellett továbbmenniük fölfelé. Az út első része Nurisztánban nem lehet túl nehéz – gondolta Ellis – még a sötétben sem, hiszen valamiféle út mindig volt. Amennyiben Jane lépést tud tartani, a délután folyamán el kell érniük a szomszédos völgyet, és estig még néhány mérföldet megtehetnek a fölfelé vezető úton. Ha egyszer kikerülnek a Nurisztán Völgyből, már sokkal nehezebb lesz követni a nyomukat, hiszen az oroszoknak fogalmuk sem lesz, hogy melyik hasadékot választották.

Halam ment elöl, Mohammed ruháit viselte, beleértve a Chitrali sapkát is. Őt követte a Chantalt cipelő Jane, végül Ellis zárta a sort, Maggie-t vezetve. A ló most eggyel kevesebb táskát cipelt: Mohammed elvitte a katonazsákot és Ellis nem talált semmit, amivel azt helyettesíthetné. Kénytelen volt robbanószereinek javát Gadwalban hagyni. De azért megtartott némi TNT-t, egy elég hosszú

Primacord gyújtózsinórt, néhány robbanófejet. Mindezt bepakolta New York-i kabátja terjedelmes zsebébe.

Jane vidám és energikus volt. A tegnap délutáni pihenő visszaadta erejét. Bámulatra méltóan szívós és Ellis büszke volt rá, bár amikor erre gondolt, nem is értette, miért őneki kell büszkének lennie arra, hogy a nő ilyen erős.

Halam egy gyertyával világító lámpát cipelt, ami groteszk árnyékokat vetített a sziklafalra. Rosszkedvűnek látszott. Előző nap csupa mosoly volt, láthatóan tetszett neki, hogy ennek a bizarr expedíciónak a részese lehet, de ma reggel komor volt és szótlan. Ellis a korai indulásnak tudta be.

Az ösvény, ahogy az már lenni szokott, a sziklafal mentén kanyargott, a folyóba nyúló hegyfokok körül, néha a vízpartot ölelve; máskor a sziklacsúcsra kúszva. Még egy mérföldet sem tettek meg, amikor az út egyszerűen eltűnt: baloldalon egy szikla volt, jobboldalt meg a folyó. Halam közölte, az utat egy vihar elmosta, és várniuk kell, amíg kivilágosodik, hogy egy másik utat keressenek maguknak.

Ellis egyetlen percet sem akart veszíteni. Levette bakancsát és nadrágját, és belegázolt a jéghideg vízbe. A folyó a legmélyebb pontján is csak derékig ért, így könnyen a túlpartra jutott. Visszatért, átvezette Maggie-t, aztán újra visszament Jane-ért és Chantalért. Utolsónak Halam maradt, de az erényesség miatt még a sötétben sem vetkőzött le, ezért a továbbiakban víztől csöpögő nadrágban kellett gyalogolnia, amitől hangulata csak rosszabbodott.

A sötétben átvágtak egy falun, ahol néhány rühes kutya követte őket ugatva, biztonságos távolból. Nem sokkal ezután a keleti égen megjelent a hajnal és Halam elfújta a gyertyát.

Még számos esetben kellett átgázolniuk a folyón, olyan helyeken, ahol az ösvényt elmosta az eső, vagy földcsuszamlás zárta el. Halam föladta az erényességet és buggyos nadrágját térdig föltűrte. Az egyik átkelésnél szembetalálkoztak egy utazóval egy alacsony, csontos férfival, aki egy birkát vezetett, amit a karjaiban vitt át a folyón. Halam hosszas társalgásba merült vele valamilyen nurisztáni nyelven, és Ellis azt gyanította gesztikulálásaikból, hogy a hegyen átvezető utakról beszélnek.

Miután elváltak a vándortól, Ellis így szólt Halamhoz dari nyelven:

– Ne mondd meg az embereknek, hová tartunk.

Halam úgy tett, mintha nem értené.

Jane elismételte, amit Ellis mondott. Sokkal folyékonyabban beszélt, és hatásos gesztusokat és fejmozdulatokat használt, akár az afgánok.

– Az oroszok minden utazót kikérdeznek – magyarázta.

Úgy látszott, Halam megértette, de amikor feltűnt a következő utazó, ugyanezt tette, ezúttal egy veszélyesnek látszó fiatalemberrel, aki egy tiszteletet parancsoló Lee-enfield puskát cipelt. A társalgás alatt Ellis mintha azt hallotta volna, hogy Halam a “Kantiwar” szót említi, annak az átjárónak a nevét, amerre tartottak; és egy pillanat múlva az utas megismételte a szót. Ellis dühbe gurult: Halam az életükkel játszott. De a baj már megtörtént, hiába is lépett volna közbe, így türelmesen várt, amíg újra elindultak.

Amint a puskás fiatalembert már nem lehetett látni, Ellis így szólt:

– Megmondtam, hogy ne közöld az emberekkel, merre megyünk.

Ezúttal Halam nem játszotta meg az értetlent.

– Nem mondtam neki semmit – szólt méltatlankodva.

– De igen – mondta nyomatékosan Ellis. – Mostantól kezdve egyetlen utashoz sem beszélhetsz.

Halam egy szót sem szólt.

Jane megismételte:

– Senkihez nem fogsz szólni, megértetted?

– Igen – mondta Halam kelletlenül.

Ellis úgy érezte, fontos, hogy befogják ennek az alaknak a száját. Sejtette, Halam miért akart másokkal az útvonalról társalogni: azok tudhatták, hol van földcsuszamlás, hóesés, hol áradtak meg a hegyek; mindezek elzárhatják az útjukat és azt jelenthetik, hogy jobb

lenne másik utat választaniuk. A férfi igazából fel sem fogta, hogy Ellis és Jane az oroszok elől menekül. Az alternatív útvonalak léte volt a szökevények egyetlen előnye, hiszen az oroszoknak minden lehetséges útvonalat ellenőrizniük kell. Keményen meg kell dolgozniuk azért, hogy néhány ösvényt kizárhassanak a lehetőségek közül, s ezt az emberek, elsősorban az utazók kikérdezésével érhetik el. Mennél kevesebb információhoz jutnak, annál nehezebb és hosszasabb lesz a kutatásuk, és annál több esélye lesz Ellisnek és Jane-nek, hogy kitérjenek előlük.

Nem sokkal később találkoztak egy fehérköpenyes, vörösszakállú mullahhal és Ellis legnagyobb csalódottságára Halam azonnal társalgást kezdeményezett vele, éppen úgy, ahogy az előző két utazóval.

Ellis egy pillanatig habozott. Aztán odament Halamhoz, megragadta a karját és az útra penderítette.

Halam rövid ideig küzdött ellene, de aztán abbahagyta, mert fájt a karja. Valamit kiabált, de a mullah csak tátott szájjal nézett és nem szólt semmit. Visszanézve Ellis látta, hogy Jane megfogja a gyeplőt és Maggie-vel megy utánuk.

Úgy száz yardnyira Ellis elengedte Halamot és azt mondta:

– Ha az oroszok megtalálnak, megölnek. Ezért nem szólhatsz senkihez.

Halam nem szólt semmit, csak duzzogott.

Kis gyaloglás után Jane azt mondta:

– Attól félek, hogy emiatt még szenvedést okoz nekünk.

– Biztosan – mondta Ellis. – De valahogy el kellett hallgattatnom.

– Talán valamilyen más módon is kezelhetnénk őt.

Ellis ideges lett. Azt szerette volna mondani, hogy akkor miért nem csináltad te, drágaságom? – de ez nem volt megfelelő alkalom a veszekedésre. Halam a következő utas mellett a legrövidebb, formális üdvözlések közepette haladt el, és Ellis arra gondolt, módszere mégiscsak hatásos volt.

Eleinte sokkal lassabban haladtak, mint Ellis azt várta. A kanyargó ösvény, az egyenetlen talaj, a hegyre vezető kaptató, az állandó terelőutak azt jelentették, hogy becslése szerint légvonalban mérve csak négy vagy öt mérföldet tettek meg. Aztán egyszercsak könnyebbé vált az út, amikor magasan a folyó fölött, az erdőn vezetett tovább.

Úgy egymérföldenként még mindig volt egy-egy falu vagy falucska, de errefelé a hegyoldalon lévő faházak már nem az ötletszerűen halomba rakott, bármikor összeomolható székrakásra emlékeztettek; hanem a kocka alakú lakások, amik a sziklafalhoz támaszkodtak és a sziklából származó kövekből épültek, és elég bizonytalan benyomást keltettek, inkább a sirályfészkekre hasonlítottak.

Délben megálltak egy faluban és Halam meghívatta őket az egyik házba teára. Kétszintes épület volt, a földszinten raktárhelyiséggel, akár a középkori angol házakban, ahogy Ellis visszaemlékezett a történelem órákon tanultakra. Jane a háziasszonynak adott egy kis üveg rózsaszín gyógyszert, amivel a gyerek bélférgét kezelheti, és cserébe kenyeret és kecskesajtot kapott. A döngölt padlóra tett szőnyegen ültek a tűz körül, a nyár- és fűzfából font tető alatt. Nem volt kémény, a fölfelé szálló füst utat talált a tetőn át, és Ellis rájött, ezért nem csinálnak rendes mennyezetet.

Szerette volna, ha Jane pihen valamit evés után, de nem merte megkockáztatni, miután fogalma sem volt arról, mennyire lehetnek tőlük az oroszok. Jane fáradtnak látszott, de teljesen rendben volt. Az azonnali indulás még azzal az előnnyel is járt, hogy Halam nem bocsátkozhat beszélgetésbe a falubeliekkel.

Ellis állandóan szemmel tartotta Jane-t, míg a völgyben haladtak fölfelé. Megkérte a nőt, vezesse a lovat, miközben ő vitte Chantalt, és rájött, hogy ez sokkal fárasztóbb.

Valahányszor egy kelet felé vezető völgyhöz értek, Halam megállt, alapos tanulmányokat folytatott, a fejét rázta, aztán továbbment. Teljesen világos volt, hogy nem biztos az útvonalban, de persze ezt hevesen tagadta, amikor Jane megkérdezte tőle. Mindez rendkívül dühítő volt, főleg mert Ellis minél előbb szeretett volna kikerülni a Nurisztán Völgyből; de azzal vigasztalta magát, ha

Halam sem biztos benne, melyik völgyet válasszák, akkor az oroszok végképpen nem tudhatják, merre mentek a szökevények.

Már arra gondolt, hogy Halam eltévedt, amikor az végre megállt, ott, ahol egy csobogó patak a Nurisztán folyóba ömlött és kijelentette, útjuk ezen a völgyön vezet át. Úgy látszott, az afgán meg akar állni egy kis pihenőre, mintha vonakodna elhagyni az ismerős vidéket, de Ellis továbbhajszolta őket.

Fölkapaszkodtak a hegyoldalon egy ezüstnyír erdőn keresztül, és a völgy eltűnt mögöttük. Előttük a megmászandó hegylánc, egy hatalmas, hóval födött hegyfal, ami az ég egynegyedét eltakarta, és Ellis arra gondolt: még ha meg is tudunk menekülni az oroszoktól, hogyan másszuk ezt meg? Jane egyszer-kétszer megbotlott, káromkodott, és Ellis ezt annak jeleként fogta föl, hogy gyorsan fárad, noha a nő nem panaszkodott.

Alkonyatra egy sivár, kietlen, lakatlan vidékre értek, amikor kijutottak az erdőből. Ellís úgy látta, ilyen vidéken semmi fedezéket nem találnak, ezért azt javasolta, töltsék az éjszakát abban a kőkunyhóban, amit félórája hagytak maguk mögött. Jane és Halam beleegyezett és visszafordultak.

Ellis ragaszkodott hozzá, hogy Halam ne a kunyhó előtt, hanem odabent rakjon tüzet, így a lángokat nem lehet észrevenni a levegőből, és füstoszlop sem árulkodik. Elővigyázatossága nem sokkal később igazolást nyert, amikor fejük fölött meghallották egy helikopter hangját. Úgy gondolta, eszerint az oroszok nem lehetnek messze, de ami ebben az országban rövid távolság volt egy helikopter számára, az majdnem lehetetlen út volt gyalog. Az oroszok valószínűleg egy áthághatatlan hegy túloldalán lehetnek, vagy pedig mindössze egy mérfölddel az út alatt. Szerencse, hogy a vidék ilyen vad. és az ösvényt nehéz odaföntről észrevenni, főként egy helikopterről.

Ellis némi takarmányt adott a lónak. Jane megetette és tisztába tette Chantalt, aztán azonnal elaludt. Ellis felemelte, hogy be tudja cipzárazni a hálózsákját, aztán fogta Chantal pelenkáját és levitte a patakhoz, kimosta és a tűz mellé tette száradni. Lefeküdt Jane mellé egy kis időre, nézte arcát a táncoló tűz fényében, míg Halam a kunyhó másik végében horkolt. Jane teljesen kimerültnek látszott, arca sovány és feszes volt, haja piszkos, arca foltos a földtől.

Nyugtalanul aludt, arca meg-megrándult és grimaszolt, és hangtalanul beszélt álmában. A férfi azon töprengett, meddig bírja még Jane. Az iram készítette ki. Ha lassabban haladhatnának, egész jól lenne. Ha az oroszok föladnák, vagy visszarendelnék őket valami fontos ütközethez ebben az átkozott országban…

Azon a helikopteren tűnődött, amit a fejük fölött hallottak. Talán Ellistől teljesen független küldetésben volt. Ez azért valószínűtlennek tűnt. Ha ez a kutatócsoporthoz tartozott, akkor Mohammed kísérlete, hogy az oroszokat félrevezesse, igencsak korlátozott sikerrel járt.

Arra kezdett gondolni, mi történik velük, ha fogságba esnek. Őt majd nyilvános tárgyalás elé állítják, ahol az oroszok be fogják bizonyítani a szkeptikus, el nem kötelezett országoknak, hogy az afgán lázadók nem mások, mint CIA titkosügynökök. A Masud, Kamil és Azizi által kötött egyezség összeomlik. Nem lesz amerikai fegyver a lázadóknak. Teljesen elkedvetlenedve az Ellenállás meggyengül és nem húzza ki jövő nyárig sem.

A tárgyalás után Ellist a KGB kérdezné ki. Eleinte ellen tudna állni a kínzásnak, aztán megtörne és mindent bevallana, de minden, amit csak mondana nekik, hazugság lenne. Erre ők persze már felkészültek, és tovább kínoznák, és ekkor még meggyőzőbben omlana össze és a valóság és a képzelet olyan keverékével állna elő, hogy ember legyen a talpán, aki kibogozza. Ilyen módon talán túlélheti. Ha igen, akkor Szibériába küldik. Mindössze annyi reménye lesz, hogy néhány év múlva kicserélik az Államokban fogva tartott valamelyik orosz kémmel. Ha nem, valami táborban hal meg.

Ami a legnagyobb fájdalmat okozta neki, az az volt, hogy el kell válnia Jane-től. Rátalált, elvesztette, aztán újra rátalált – ez olyan szerencse volt, amitől még mindig megszédült, valahányszor rágondolt. Másodszor is elveszteni őt, egyszerűen elviselhetetlen lenne, elviselhetetlen. Hosszú ideig nyitott szemmel feküdt a lábainál, megpróbált nem aludni, mert attól félt, hogyha fölébred, a nő már nem lesz ott.

*

Jane azt álmodta, hogy az V. György Szállóban van Peshavarban, Pakisztánban. A szálloda ugyan Párizsban volt, de álmában ez a

furcsaság fel sem tűnt neki. Hívta a szobapincért, és közepes adag vesepecsenyét rendelt burgonyapürével, és egy üveg 1971-es Chateau Ausone-t. Borzalmasan éhes volt, de nem emlékezett rá, hogy miért várt ennyit a rendeléssel. Elhatározta, hogy megfürdik, míg elkészül a vacsorája. A fürdőszoba meleg és szőnyeggel borított volt. Kinyitotta a csapot, fürdősót öntött a kádba, és a helyiséget illatos pára borította be. Egyáltalán nem értette, hogyan hagyhatta, hogy ilyen koszos legyen: már az is csoda volt, hogy egyáltalán beengedték a szállóba. Éppen be akart lépni a forró vízbe, amikor meghallotta, hogy valaki a nevét kiáltja. Ez biztos a szobapincér, gondolta – micsoda bosszantó, most vagy koszosan fog enni, vagy hagyja, hogy kihűljön az étel. Kísértést érzett, hogy a forró vízbe feküdjön és ne vegyen tudomást a hangról – voltaképpen modortalan dolog, hogy egyszerűen “Jane”-nek nevezik, ahelyett; hogy azt mondanák, “Asszonyom”, de a hang nem hallgatott el és nagyon ismerős volt. Mint kiderült, ez nem a szobapincér volt, hanem Ellis, aki a vállát rázta, és ő a legmélységesebb csalódással vette tudomásul, hogy nem az V. Györgyben van, ez csupán álom volt, és hogy a valóságban Nurisztánban egy kőkunyhóban fekszik, egymillió mérföldnyire a forró fürdőtől.

Kinyitotta szemét és meglátta Ellis arcát.

– Fel kell kelned – mondta a férfi.

Jane a levertségtől szinte béna lett.

– Már reggel van?

– Nem, még csak az éjszaka közepén járunk.

– Hány óra van?

– Fél kettő.

– Bassza meg. – Jane dühös volt, hogy a férfi megzavarta álmában. – Miért ébresztettél föl? – kérdezte ingerülten.

– Halam elment.

– Elment? – Jane még mindig álmos és zavart volt. – Hová? Miért? Visszajön?

– Nem mondta. Arra ébredtem, hogy már elment.

– Gondolod, hogy cserben hagyott minket?

– Igen.

– Ó, te jó Isten. Hogy találjuk meg az utat vezető nélkül?

Jane-t ismét elkapta az a lidércnyomás, hogy Chantallal a karjában elveszik a hóban.

– Azt hiszem, hogy a dolog még ennél is rosszabb – mondta Ellis.

– Hogy érted ezt?

– Te mondtad, hogy még megbüntet bennünket azért, mert azelőtt a mullah előtt megszégyenítettük. Az, hogy cserbenhagyott bennünket, talán elegendő bosszú. Ebben bízok. De tételezzük fel, ugyanazon az úton ment vissza, amerre jöttünk. Belefuthatott az oroszokba. Nem hiszem, hogy azoknak túl sok idejébe telik meggyőzni őt arról, hogy mindent mondjon el, legfőképpen pontosan azt, hol hagyott bennünket.

– Ez már túl sok – mondta Jane. Úgy érezte, ő a világon a legszerencsétlenebb. Úgy tűnt, mintha rosszakaratú istenek fogtak volna össze ellenük. – Túlságosan fáradt vagyok – mondta. – Itt fogok feküdni és aludni, amíg az oroszok ide nem érnek, és el nem cipelnek rabként.

Chantal csendesen forgolódott, fejét ide–oda mozgatva és úgy tett, mint aki szopni akar, de most hirtelen sírni kezdett. Jane felült és a karjába vette.

– Ha most elindulunk, még mindig megmenekülhetünk – mondta Ellis. – Amíg megeteted a gyereket, fölmálházom a lovat.

– Rendben van – mondta Jane. A mellére vonta Chantalt. Ellis egy pillanatig nézte, haloványan mosolyogva, aztán kiment az éjszakába. Jane arra gondolt, hogy milyen könnyedén megmenekülhetnének, ha Chantal nem lenne. Azon tűnődött, Ellis mit érezhet a gyerek iránt. Akárhogy is nézzük, mégiscsak egy másik férfi gyereke volt. De úgy látszott, ez nem zavarja. Chantalt

úgy fogadta el, mint valakit, aki Jane-hez tartozik. Vagy neheztelését talán elrejti?

Szeretne Chantal apja lenni? – kérdezte Jane önmagától. Ránézett a kicsi arcra, a tágra nyitott kék szemekre, amelyek visszanéztek rá. Hát ki ne becézgetné ezt a védtelen kislányt?

Hirtelen mindennel szemben teljes bizonytalanság fogta el. Abban sem volt biztos, hogy mennyire szereti Ellist; fogalma sem volt, hogyan érez Jean-Pierre iránt; a férje iránt, aki szabályosan vadászik rá; aki még azt sem tudta, mi a kötelessége a gyerekével szemben. Meg volt rémülve a hótól, a hegyektől, az oroszoktól, fáradt és feszült volt, és már túlságosan régóta fázott.

Automatikusan tette tisztába Chantalt, elvéve a tűz mellett száradó pelenkát. Nem emlékezett rá, hogy előző este tisztába tette volna. Úgy rémlett neki, mintha etetés után elaludt volna. Szemöldökét ráncolta, kételkedett saját emlékezőtehetségében, aztán eszébe jutott, hogy Ellis húzta be hálózsákján a cipzárt. Csak ő lehetett az, aki a piszkos pelenkát levitte a patakhoz, kimosta és a tűz mellé egy botra akasztotta. Jane sírva fakadt.

Irtó hülyén érezte magát, de ezen már nem tudott segíteni, úgyhogy Chantalt patakzó könnyein át öltöztette föl. Ellis visszajött, ő pedig kényelmesen elhelyezte a gyereket a kis függőágyban.

– Ez az átkozott ló sem akar fölébredni – mondta, aztán meglátta Jane arcát és megkérdezte:

– Mi a baj?

– Nem tudom, hogy miért is hagytalak el annak idején – mondta Jane. – Te vagy a legjobb ember, akit valaha is ismertem, és soha nem szűntem meg szeretni téged. Kérlek, bocsáss meg.

A férfi Chantallal együtt átölelte őt:

– Csak soha többé ne tegyél ilyet, ennyi az egész – mondta.

Egy ideig így álltak.

Végül Jane közölte:

– Készen vagyok.

– Jó. Menjünk.

Kimentek és elindultak lefelé a hegyről az egyre ritkuló erdőben. Halam magával vitte a lámpást, de a hold még fönt volt és teljesen tisztán láttak. A levegő olyan hideg volt, hogy még a lélegzetvétel is fájt. Jane Chantal miatt aggódott. A gyerek ismét Jane bélelt kabátján belül volt, és Jane abban reménykedett, testének melege felmelegíti a levegőt, amit a gyerek beszív. Lehet egy gyereknek baja attól, hogy hideg levegőt szippant be? Jane-nek fogalma sem volt erről.

Előttük volt a Kantiwar Hágó, tizenötezer láb magasságban, jóval följebb, mint az előző ösvény, az Aryu. Jane tudta, jobban fog fázni és sokkal fáradtabb lesz, mint valaha is életében, ráadásul sokkal jobban is fél, de hangulata igazán bizakodó volt. Úgy érezte, lelke mélyén eldöntött valamit. Ha életben maradok, gondolta, Ellisszel akarok élni. Egyszer majd megmondom neki, azért döntöttem így, mert kimosta a koszos pelenkát.

Hamarosan maguk mögött hagyták az erdőt és egy olyan fennsíkra értek, mintha a holdon jártak volna, kövek, kráterek, furcsa hónyomok között. Egy hatalmas, lapos kövekből kirakott ösvényt követtek. Még mindig fölfelé mentek, bár pillanatnyilag nem olyan meredeken; a hőmérséklet viszont állandóan süllyedt, a hófoltok szaporodtak, míg az egész talaj olyan nem lett, mint egy megbolondult sakktábla.

Az izgatott energia legalább egy óráig tartotta hatalmában Jane-t, aztán a végtelen menetelés következtében ismét erőt vett rajta a kimerültség. Azt akarta kérdezni, hogy milyen messze vagyunk még és hogy hamarosan odaérünk-e, mint gyerekkorában, amikor a kocsi hátsó ülésén ilyeneket kérdezett az apjától a hosszú rhodéziai utakon.

Valamikor fölfelé menet átlépték a hóhatárt. Jane akkor ébredt tudatára az új veszélynek, amikor a ló megcsúszott, fölhorkant a rémülettől, majdnem elesett, aztán végül visszanyerte egyensúlyát. Aztán Jane észrevette, hogy a holdfény tükörként ragyog a köveken; a sziklák olyanok voltak, akár a gyémántok, hidegek, kemények és tündöklőek. Jane bakancsa jobban kapaszkodott a hóba, mint Maggie patája, ennek ellenére nem sokkal később Jane megcsúszott és majdnem elesett. Ettől kezdve rémület töltötte el, hogy eleshet és

agyonzúzza Chantalt; ezt követően szuperóvatosan lépdelt, feszülten figyelve arra, hogy adott esetben ugrásra készen legyen.

Valamivel több, mint két óra gyaloglás után elérték a fennsík túlsó végét, és a hófödte hegyoldalon vezető meredek ösvénnyel találták magukat szemben. Ellis ment elöl, maga mögött húzva Maggie-t. Jane biztonságos távolból követte, hátha a ló hátrarúg. Cikk cakkban mentek föl a hegyre.

Az utat nem lehetett egyértelműen látni. Feltételezték, hogy mindig az alacsonyabban fekvő részen kanyarog. Jane valami határozottabb jelre várt, amiből megbizonyosodhatott, tényleg ez az út: tűzmaradványra, csirkecsontra, gyufásdobozra – bármire, ami arra utalt, hogy valaha emberi lények jártak errefelé. Rögeszmésen azt képzelte, eltévedtek, messze járnak az ösvénytől és céltalanul bolyonganak a végtelen hóban; hogy napokig fognak kóborolni, amíg el nem fogy az élelmiszerük, ki nem fogynak az energiából és akaraterőből, és végül le fognak feküdni a hóba mindhárman, és megfagynak együtt.

Elviselhetetlenül fájt a háta. Nagy megkönnyebbüléssel adta át Chantalt Ellisnek, és vette el tőle a gyeplőt, hogy így más izmaira helyezze a megpróbáltatás súlyát. A szerencsétlen ló most már állandóan botladozott. Egyszercsak rálépett egy jeges kőre és lecsúszott. Jane könyörtelenül kapaszkodott a kantárba, hogy a lovat újra lábra állítsa. Amikor az végre fölállt, Jane egy sötét foltot látott a havon, ott, ahol a ló elesett: vért. Közelebbről megnézve látta, hogy a bal térdén egy vágás van. A sérülés nem tűnt súlyosnak: Maggie képes volt folytatni az utat.

Most, hogy ismét az úton voltak, el kellett dönteni, merre is lehet az ösvény, és a lidércnyomás, hogy végérvényesen eltévednek, minden bizonytalankodásnál ott kísértett. Időnként mintha elágazott volna az út, és Jane-nek ki kellett találnia, jobbra vagy balra menjenek. Időnként az út teljesen vízszintesen haladt, ilyenkor csak az orra után ment, egészen addig, míg valamilyen út ismét meg nem jelent a szeme előtt. Egyszer belebukott egy hótorlaszba, ahonnan Ellis és a ló húzta ki.

Végül az ösvény egy sziklaperemen folytatódott, ott kanyargott fölfelé a hegyen. Nagyon magasan voltak: visszanézve a fennsíkra,

ami messze alattuk volt, Jane egy kissé szédült. Most már bizonyára nem lehetnek messze a hágótól!

A sziklaperem meredek és jeges volt, mindössze néhány láb széles és a szegélyén túl szédületes mélység tátongott. Jane rendkívüli óvatossággal lépkedett, de ennek ellenére számtalanszor elbotlott, egyszer térdre is esett, fölsértve a lábát. Már olyannyira fájt mindene tetőtől talpig, hogy alig vette észre az új fájdalmat. Maggie folyamatosan csúszkált, és Jane többé már meg sem fordult, amikor hallotta, hogy patái megcsúsznak, egyszerűen csak erősebben húzta a gyeplőt. Szerette volna megigazítani a ló hátán a málhát, valahogy úgy, hogy a hegyen fölfelé az állat megőrizze stabilitását, de ehhez nem volt hely a sziklaperemen, és különben is, attól félt, hogyha egyszer megáll, többé nem lesz képes elindulni.

A perem elkeskenyedett és a szikla egyik kiugrójánál elkanyarodott. Jane óvatosan lépkedett át a legkritikusabb szakaszon, de minden elővigyázatossága ellenére – vagy azért, mert olyan ideges volt – megcsúszott. Egy lélegzetelállító pillanatig azt hitte, hogy átesik a peremen, de aztán térdre esett és két kezével megtartotta magát. Szeme sarkából látta maga alatt a több száz lábnyi havas lejtőt. Elkezdett reszketni, aztán egy erőfeszítéssel összeszedte magát.

Jane lassan fölállt és körülnézett. Elengedte a gyeplőt és az most ott himbálódzott a szakadék fölött. A ló állt, Jane-t figyelte: lába megmerevedett. remegett, egyértelműen meg volt rémülve. Amikor Jane kinyúlt, hogy megfogja a kantárt, riadtan lépett hátra.

– Állj! – kiáltotta Jane, aztán higgadt hangon, csendesebben mondta: – Ne csináld ezt. Gyere ide. Minden rendben lesz.

Ellis kiabált oda a bukkanó túloldaláról.

– Mi az?

– Pszt! – mondta Jane halkan. – Maggie megijedt. Maradj ott. Tudatában volt annak, hogy Ellis cipeli Chantalt. Tovább duruzsolt nyugtatólag a lónak, ahogy lassan feléje lépett. Az rábámult, szeme elkerekedett, kitágult orrlyukai úgy fújták a levegőt, akár a füstöt. Jane már karnyújtásnyira volt tőle és a kantár felé nyúlt.

A ló elrántotta a fejét, hátralépett, megcsúszott és elvesztette egyensúlyát.

Ahogy visszakapta a fejét, Jane megkaparintotta a gyeplőt, de a ló alól kicsúsztak a lábai, jobboldalára esett, a gyeplő kirepült Jane kezéből, és a nő kimondhatatlan rémületére a ló lassan csúszott a hátán a szakadék pereme felé, átesett rajta, rémületében nyerítve.

Ellis bukkant föl.

– Hagyd abba! – kiáltott Jane-re, aki csak akkor vette észre, hogy sikít. Hirtelen becsukta a száját. Ellis letérdelt, átnézett a peremen, még mindig melléhez szorítva Chantalt bélelt kabátja alatt. Jane úrrá lett a hisztérián és Ellis mellé térdelt.

Azt várta, hogy több száz láb mélységben pillantja meg a lovat a hóban. Valójában egy csupán öt-hat lábnyira levő kiugróra esett, oldalán feküdt, lábai a levegőben kalimpáltak.

– Még él! – kiáltotta Jane. – Hála Isten!

– És a felszerelésünknek semmi baja – mondta Ellis gyakorlatiasan.

– De hogyan hozzuk ide vissza a lovat?

Ellis Jane-re nézett és nem szólt semmit.

Jane rájött, hogy valószínűleg nem tudják a lovat visszahozni az ösvényre.

– Dehát nem hagyhatjuk itt megdögleni a hidegben! – mondta Jane.

– Sajnálom – mondta Ellis.

– Ó, Istenem, ez elviselhetetlen.

Ellis lehúzta kabátján a cipzárt és leoldozta magáról Chantalt. Jane elvette és saját kabátjába rejtette a gyereket.

– Először az élelmiszert hozom föl – mondta Ellis.

Hasra feküdt a szakadék szélén, aztán átvetette a lábát. A laza hó aláhullott a fekvő lóra. Ellis lassan leereszkedett, lábával

keresgélve a kiugrót. Mikor szilárd talajt érzett a lába alatt, a könyökével is átcsúszott a peremen és megfordult.

Jane dermedten figyelte. A ló fara és a sziklafal között nem volt elég hely ahhoz, hogy Ellis egymás mellé tudja tenni két lábát: egymás mögé kellett helyeznie őket, ennek következtében úgy állt ott, mint az ősi egyiptomi falfestmények figurái. Beroggyantotta térdét és lassan leguggolt és kinyúlt a bőrszíj után, ami az élelmiszertartalékot tartalmazó táskát rögzítette.

Ebben a pillanatban a ló úgy döntött, hogy föláll.

Behajlította mellső lábait, valahogy maga alá húzta őket, aztán a lovak fölállására jellemző szokásos kígyózó mozdulattal testének első részét felemelte és megpróbálta hátsó lábait visszahúzni a kiugró szélére.

Majdnem sikerült.

Aztán hátsó lába megcsúszott, egyensúlyát vesztette, hátsófele oldalt csúszott. Ellis megragadta az élelmiszertáskát. A ló centiről centire csúszott lefelé, rugdalózva és küszködve. Jane megrémült, hogy esetleg megsebesíti Ellist. Az állat feltarthatatlanul csúszott át a kiugró peremén. Ellis megrántotta az élelmiszeres táskát, tovább már nem törődve azzal, hogy megmentse a lovat, de remélte, hogy az élelmiszert meg tudja szerezni. Olyan elszánt volt, hogy Jane attól félt, hagyja, hogy a ló magával húzza. Az állat gyorsabban kezdett csúszni, a meredély szélére rántva Ellist. A férfi egy csalódott kiáltással az utolsó pillanatban elengedte a táskát, a ló sikoltásszerű hangot hallatott, és pörögve zuhant le a semmibe, magával vive az élelmiszert, a gyógyszereket, a hálózsákot és Chantal tartalék pelenkáját.

Jane-ből kitört a sírás.

Néhány pillanat múlva Ellis felmászott Jane mellé. Átölelte és egy kicsit mellette térdelt, míg az siratta a lovat, a felszerelést, fájós lábát és összefagyott lábfejét. Aztán a férfi fölállt, gyengéden fölsegítette Jane-t és azt mondta:

– Nem szabad megállnunk.

– De hogy tudunk továbbmenni? – sírt Jane. – Nincs ennivalónk, nem tudunk vizet melegíteni, nincs hálózsákunk, nincs gyógyszerünk…

– De itt vagyunk mi, egymásnak – mondta a férfi.

Jane szorosan magához ölelte a férfit, amikor eszébe jutott, hogy az milyen közel csúszott a szakadék széléhez. Ha túléljük ezt, gondolta, ha megmenekülünk az oroszoktól és együtt visszajutunk Európába, soha nem tévesztem szem elöl, esküszöm.

– Te mész elöl – mondta, kibontakozva öleléséből. – Látni akarlak. – Gyengéden meglökte, Jane pedig automatikusan megindult a hegyen fölfelé. Kétségbeesése lassan visszatért. Azt a célt tűzte maga elé; hogy egyszerűen addig megy tovább, míg holtan össze nem esik. Kis idő után Chantal sírni kezdett. Jane nem vett róla tudomást, így végül a gyerek abbahagyta a bőgést.

Valamivel később – lehet, hogy percek, lehet, hogy órák múlva, mivel Jane elvesztette időérzékét – ahogy befordult egy kanyarnál, Ellis beérte és kezét vállára téve megállította.

– Nézd – mondta, és előre mutatott.

Az út lefelé vezetett egy óriási medencébe, amit hófödte csúcsok kereteztek. Először Jane nem értette, miért mondja Ellis, hogy “nézd”, aztán rájött, hogy azért, mert mostantól lefelé mennek majd.

– Ez a hegytető? – kérdezte ostobán.

– Ez – mondta a férfi. – Ez a Kantiwar Hágó. Megtettük az út eddigi legeslegrosszabb részét. A következő néhány napon keresztül lefelé megyünk és az idő is melegebb lesz.

Jane leült egy jeges kőre. Megcsináltam, gondolta, megcsináltam.

Mialatt visszanéztek a mögöttük lévő hegyekre, a csúcsok fölött az ég ezüstszürkéről piszkos rózsaszínre változott. Hajnalodott. Ahogy lassan fény ragyogta be az eget, úgy költözött vissza egy kis remény Jane szívébe. Lefelé, gondolta, és melegebb lesz. Talán megmenekülünk.

Chantal újra sírt. Nos, az ő élelmiszertartaléka legalább nem veszett el Maggie-vel. Jane a világ tetején, egy jeges kövön üldögélve

megetette őt, mialatt Ellís a tenyerében havat olvasztott, hogy Jane tudjon inni.

A Kantiwar Völgybe vezető út viszonylag enyhén volt csak lejtős, de az elején nagyon jegesnek bizonyult. Mindenesetre kevésbé volt idegtépő, hiszen a ló miatt nem kellett már aggódni. Ellis vitte Chantalt, ő a fölfelé vezető úton egyszer sem csúszott meg.

Előttük a reggeli ég lángoló vörösre változott, mintha a hegyeken túl az egész világ tűzbe borult volna. Jane lába még mindig gémberedett volt a hidegtől, de az orra nem fagyott meg. Hirtelen rettentő éhség tört rá. Egész egyszerűen addig kell menniük, míg emberekkel nem találkoznak. Most minden vagyonuk, amivel kereskedni tudtak, az Ellis zsebében lévő TNT volt. Ha ez is elfogy, akkor a hagyományos afgán vendégszeretetre kell majd hagyatkozniuk.

Hálófelszerelésük sem volt. Kabátban, bakancsban kell majd aludniuk. Valahogy Jane úgy érezte, minden problémát meg tudnak oldani. Még az ösvényt is könnyen megtalálták, most, hogy az egyik oldalon a völgy körüli sziklafal volt az állandó irányjelzőjük, s így nemigen tudtak letérni az útról. Nemsokára egy kis patak csörgedezett el mellettük: újra a hóhatár alatt voltak. A talaj megint szilárd volt, és ha még meglett volna a lovuk, akár lovagolhattak is volna.

Újabb két óra múlva tartottak egy kis pihenőt az egyik szurdoknál és Jane elvette Chantalt Ellistől. Az előttük álló út durva és meredek volt, de miután már a hóhatár alatt voltak, legalább nem csúszott. A szurdok nagyon keskeny volt, és könnyen elzáródhatott.

– Remélem, lejjebb nem voltak földcsuszamlások – mondta Jane.

Ellis a másik irányba, a völgy vége felé nézett. Hirtelen összerezzent és azt mondta: “Jézus Krisztus”

– Mi az ördög a baj? – Jane megfordult, követte a férfi pillantását és minden bátorságát elvesztette. Mögöttük, úgy egy mérföldnyire a völgyben fél tucat egyenruhás lovas volt: a kutatócsoport.

Mindaz után, amin keresztülmentünk, gondolta Jane, most mindezek után mégis elfognak bennünket. Olyan nyomorultul érezte magát, hogy még sírni sem tudott.

Ellis megragadta a karját.

– Gyorsan, mozgás – szólt. A férfi sietve indult lefelé a szurdokban, maga után húzva Jane-t.

– Most mire készülsz? – kérdezte Jane kimerülten. – Egész biztos, hogy elfognak bennünket.

– Egy esélyünk van. – Ahogy mentek, Ellis a szurdok meredek, sziklás oldalát tanulmányozta.

– Micsoda?

– Egy kőomlás.

– Találnak maguknak utat fölötte vagy megkerülik.

– Ha az maga alá temeti őket, akkor ugyan nem.

Megállt egy olyan helyen, ahol a kanyon csak pár láb széles volt, egyik fala rendkívül meredek és magas.

– Ez tökéletes – szólt. Zsebéből elővett egy köteg TNT-t, Primacord gyújtózsinort, egy kis fémtárgyat, ami körülbelül akkora volt, mint egy töltőtoll kupakja, és valamit, ami úgy nézett ki, mint egy injekcióstű, azzal a különbséggel, hogy a végén nem dugattyú volt, hanem húzókarika. Mindezt letette a földre.

Jane valami ködön át figyelte. Nem mert reménykedni.

A kis fémtárgyat a Primacord végéhez rögzítette, fogával szorítva rá, aztán a fémhez illesztette a tű hegyes végét. Az egész szerkezetet átnyújtotta Jane-nek.

– A következőt kell tenned – kezdte. – Sétálj lefelé a szurdokban, húzd magad után a tekercset. Próbáld álcázni. Nem baj, ha a patakba fekteted – ez a víz alatt is ég. Amikor elfogy a zsinór, húzd meg a biztonsági zárat, így.

Megmutatta a tolózárat a fecskendőn. Kihúzta és visszatolta.

– Aztán figyelj engem. Várj addig, amíg meglengetem a kezem a fejem fölött.

Megmutatta, hogy gondolja.

– Aztán húzd meg a karikát. Ha jól időzítjük, mindannyiukat meg tudjuk ölni. Menj!

Jane gondolkodás nélkül, mint egy robot követte a parancsot. Elindult a szurdokban, maga után húzva a zsinórt. Eleinte alacsony bokrok mögé rejtette, aztán a patakmederbe. Chantal könnyedén ringatózva a nyakba akasztható kis függőágyban, ahogy Jane ment, anyja mindkét keze ily módon szabadon maradt.

Egy perc múlva visszanézett. Ellis a TNT-t egy sziklarésbe ékelte. Jane mindig is azt hitte, hogy a bombák maguktól robbannak föl, ha durván bánik az ember velük: nyilvánvalóan ez általános tévedés volt.

Addig ment, amíg a zsinór feszes nem lett a kezében, aztán ismét visszanézett. Ellis éppen a kanyon falán kúszott föl, feltételezhetően a legjobb helyet kereste, ahonnan figyelheti a csapdába lépő oroszokat.

Jane leült a patak mellett. Chantal apró teste az ölében pihent. A nyakbavaló meglazult, így Jane háta tehermentesült a súlytól. Ellis szavai visszhangoztak agyában: ha jól időzítjük, mindannyiukat meg tudjuk ölni. Vajon sikerül? – tűnődött. Mind meghalnak?

Mit csinál majd a többi orosz? Jane feje kezdett kitisztulni és a várható eseményeket fontolgatta. Egy-két órán belül valaki felfigyel rá, hogy ez a kis csapat már egy ideje nem jelentkezett, és megkísérlik majd rádión elérni őket. Miután ez lehetetlennek bizonyul, arra gondolnak, a csapat egy mély szurdokban lehet, vagy hogy kimerült a rádiójuk. Ha még néhány órán át sem sikerül kapcsolatot teremteni, elküldenek majd egy helikoptert, hogy próbálja megtalálni a csapatot, feltételezvén, a katonákat vezető tisztnek lesz annyi esze, hogy tüzet rakjon vagy valamilyen más módon lehetővé tegye, hogy a levegőből észrevegyék őket. Amikor ezzel is kudarcot vallanak, a főhadiszálláson elkezdenek majd aggódni. Egy idő után újabb kutatócsoportot indítanak az eltűntek felkutatására. Az új csoportnak ugyanazt az utat kell bejárnia, mint az előzőnek. Ma még bizonyára nem érnének az út végére, és éjszaka pedig lehetetlenség a kutatás. Mire megtalálják a holttesteket, Ellis és Jane másfél napi előnyre tennének szert, ha ugyan nem többre. Ennyi talán elég is lesz, gondolta Jane; addigra Ellisszel már annyi elágazáson, mellékvölgyön és alternatív úton

jutnak keresztül, hogy lehetetlen lesz a nyomukra bukkanni. Tűnődök, gondolta fáradtan. Azon tűnődök, hogy vajon tényleg ez lesz-e a vége. Szeretném, ha ezek a katonák itt sietnének. Nem bírom a várakozást, nagyon félek.

Látta Ellist, amint négykézláb mászik a sziklatető mentén. Látta a kutatócsapatot is, amint lefelé meneteltek a völgyben. Még ilyen távolságból is látszott, hogy koszosak, roskadt válluk, vánszorgó lábuk elárulta, milyen fáradtak és kedvetlenek. Azok még nem vették észre Jane-t, aki beleolvadt a tájba.

Ellis egy szirt mögött guggolt, és a pereme fölött kukucskálva figyelte a közeledő katonákat. Jane tisztán láthatta őt, de az oroszok elől rejtve maradt, és a férfi is jól láthatta azt a helyet, ahová a robbanószereket rejtette.

A katonák elérték a szurdok legmagasabb pontját és elindultak lefelé. Egyikük lovagolt és bajuszos volt: valószínűleg ő a tiszt. Egy másik Chitrali sapkát viselt. Ez Halam, gondolta Jane, az áruló. Azok után, amit Jean-Pierre tett, az árulás Jane szemében megbocsáthatatlan bűn volt. Öt másik katona jött még, mindegyiknek rövid haja, egyensapkája és fiatal, borotvált arca volt. Két férfi és öt fiú, gondolta Jane.

Ellis nézte. Bármelyik pillanatban jelt adhat. Olyan mereven nézett fölfelé, hogy nyaka már fájni kezdett. A katonák még mindig nem szúrták ki Jane-t: arra koncentráltak, hogy a sziklás talajon tudjanak előre haladni. Végül Ellis lassan és megfontoltan Jane felé fordult, s feje fölött mindkét kezével integetni kezdett.

Jane visszanézett a katonákra. Egyikük kinyúlt és megfogta a ló kantárszárát, hogy segítsen az állatnak az egyenetlen talajon. Jane bal kezében tartotta a fecskendőre emlékeztető valamit, jobb kezének mutatóujját a húzókarikára akasztotta. Egyetlen rántás, a gyújtózsinór elkezd égni, felrobban a TNT és a szikla ráomlik üldözőikre. Öt fiú, gondolta. Beléptek a hadseregbe, mert szegények vagy bolondok vagy egyszerre mindkettő, vagy mert besorozták őket. Elvitték őket egy hideg, barátságtalan országba, ahol a nép gyűlöli mindannyiukat. Hegyes, jéggel borított vad vidéken kell keresztülmasírozniuk. Betemeti őket egy földcsuszamlás, fejük szétzúzódik, tüdejük megtelik földdel, hátuk összetörik, mellük behorpad, sikoltoznak és fuldokolnak és véreznek; kínok és rettegés

közepette halnak meg. Öt levél megy majd haza a büszke apáknak és az ideges anyáknak: sajnálattal értesítjük, hogy harc közben meghalt, a reakció elleni történelmi jelentőségű küzdelemben, hősiesen, posthumus érem, mély részvét. Mély részvét. Az anya semmibe veszi majd ezeket a szép szavakat, amikor fölidézi, hogy fájdalom és félelem közepette hogyan szülte meg a gyerekét, hogy a rosszabb és jobb időkben hogyan táplálta a fiát, hogyan tanította meg járni, kezet mosni, leírni a nevét, hogy íratta iskolába; aztán hogy hogyan figyelte növekedését, míg majdnem olyan magas lett, mint ő, vagy tán még magasabb, egészen addig, amíg felnőtt lett és már saját maga kereste a kenyerét, aztán elvett egy egészséges lányt, családot alapított vagy arra készült, és várta az unokákat. Az anya fájdalmára gondolt, amikor az ráébred, hogy minden, amit tett, a fájdalom, a munka és az aggodalom, minden a semmiért volt: ezt a csodát, az ő felnőtt gyerekét hetvenkedő férfiak elpusztították egy ostoba, hiábavaló háborúban. A veszteség érzése. A veszteség érzése.

Jane hallotta, ahogy Ellis kiabál. Fölnézett. A férfi most állt, nem törődve azzal, meglátják-e vagy sem, integetett és kiabált:

– Most csináld! Most csináld!

Jane gondosan lerakta a húzókarikát a rohanó patak mellé, a földre.

A katonák most mindkettejüket látták. Ketten elkezdtek fölfelé mászni a szurdokban, arra, ahol Ellis állt. A többiek körülvették Jane-t, géppuskáikat rá és Chantalra szegezték, zavartan és hülyén álltak ott. Jane ügyet sem vetett rájuk, Ellist nézte. Az lemászott a szurdokba. A férfiak, akik őfelé igyekeztek, most megálltak, és várták, hogy mit tesz.

Ellis talajt ért és lassan Jane-hez sétált. Megállt előtte.

– Miért? – kérdezte. – Miért nem tetted meg?

Mert olyan fiatalok, gondolta Jane, mert fiatalok, ártatlanok és nem akarnak megölni engem. Mert ez gyilkosság lenne. De mindenekelőtt…

– Mert anyjuk van – válaszolta.

*

Jean-Pierre kinyitotta a szemét. Anatolij vaskos alakja a tábori ágy mellett kuporgott. Anatolij mögött, a nyitott sátorajtón át ragyogó napfény áradt be. Jean-Pierre-t egy pillanatra elkapta a pánik, nem tudván, miért aludt ilyen sokáig, vagy mit mulasztott el; aztán, egy villanásnyi idő alatt, eszébe jutottak az előző éjszaka eseményei.

Anatolijjal együtt a Kantiwar Hágó közelében táboroztak le. Hajnali két óra harminckor ébresztette föl őket a kutatócsoport kapitánya, úgy, hogy riasztotta az ügyeletes katonát. Egy Halam nevű fiatal afgán botorkált be a táborba, jelentette a kapitány. A pastu, az angol és az orosz nyelv keverékét használva közölte, ő volt a két szökevény amerikai vezetője, de azok inzultálták, így hát ő otthagyta őket. Amikor arról faggatták, hol van most a két "amerikai", fölajánlotta, odavezeti a kőkunyhóhoz az oroszokat, ahol, még ebben a pillanatban is a szökevények gyanútlan álomba merülve alszanak.

Jean-Pierre legszívesebben azonnal a helikopterbe ugrott volna és mindjárt odarohan.

Anatolij sokkal körültekintőbb volt.

– Mongóliában van egy mondás: "Addig ne légy kemény, amíg a kurva szét nem teszi a lábát" – mondta. – Halam hazudhat is. De még ha igazat is mond, lehet, hogy nem találja meg a kunyhót, főként éjszaka, a levegőből nézve. Ha pedig megtalálja, lehet, hogy azok már elmentek.

– Szóval szerinted mit kell tennünk?

– Egy újabb csapatot kell küldenünk – egy kapitányt, öt katonát, egy lovat és persze ezt a Halamot. Azonnal indulhatnak. Mi addig pihenhetünk, amíg ezek megtalálják a szökevényeket.

Elővigyázatossága beigazolódott. A csapat három harminckor jelentette rádión, hogy a kunyhó üres. Ugyanakkor hozzátették ezt is, a tűz még nem aludt el, így Halam valószínűleg igazat mondott.

Anatolij és Jean-Pierre arra a következtetésre jutott, hogy Ellis és Jane éjszaka fölkeltek, látták, hogy vezetőjük eltűnt, és úgy

döntöttek, meglépnek. Anatolij utasította a csoportot, kövessék őket, Halamra hagyatkozva, aki megmutatja majd a legvalószínűbb utat.

Ekkor Jean-Pierre lefeküdt és mély álomba merült, s ezért volt, hogy nem tudott felkelni hajnalban. Most fátyolos szemmel nézett Anatolijra és azt kérdezte:

– Mennyi az idő?

– Nyolc óra. És elfogtuk őket.

Jean-Pierre szíve nagyot ugrott – aztán emlékezett rá, ezt már korábban is érezte és nagyot sóhajtott.

– Biztos? – kérdezte.

– Mehetünk és ellenőrizhetjük, amint fölvetted a nadrágodat.

Majdnem ilyen gyorsan ment minden. Egy tankoló helikopter éppen akkor érkezett, mégis Anatolij úgy döntött, bölcsebb dolog várni pár percet, míg megtelik a tank, így hát Jean-Pierre-nek egy kicsit még uralkodnia kellett türelmetlenségén.

Pár perc múlva fölszálltak. Jean-Pierre a nyitott ajtón át a tájat nézte. Ahogy fölszálltak a hegyek közé, Jean-Pierre rájött, ez a legbarátságtalanabb, legkegyetlenebb vidék, amit eddig Afganisztánban látott. Jane tényleg átkelt ezen a kopár, kegyetlen, jégborította holdbéli tájon, egy gyerekkel a karjában?

Gyűlölnie kell engem, gondolta, hogy ennyi mindenen hajlandó keresztülmenni, csakhogy elmeneküljön előlem. Most tudni fogja, hogy mindez hiába volt. Most már örökre az enyém.

De vajon tényleg elfogták? Megrémült egy újabb csalódástól. Ha földet érnek, már megint azt kell látnia, hogy a csapat egy újabb hippi párt ejtett foglyul, vagy két fanatikus hegymászót, vagy egy nomád párt, akik teljesen európainak tűntek?

Anatolij rámutatott a Kantiwar Hágóra, ahogy átrepültek fölötte.

– Úgy látszik, elvesztették a lovukat – mondta, Jean-Pierre fülébe üvöltve, túlkiabálva a motorok és a szél zaját. Eléggé jól kivehetően Jean-Pierre a döglött ló körvonalait látta maguk alatt a hóban. Azon tűnődött, vajon ez Maggie volt-e vagy sem. Szívből remélte, hogy az a csökönyös dög volt.

A Kantiwar Völgyben ereszkedtek lefelé, a kutatócsoportot keresve. Végre füstöt láttak: valaki tüzet gyújtott, hogy irányítsa őket. Egy szurdok mellett ereszkedtek lefelé. Ahogy lefelé szálltak, Jean-Pierre a vidéket fürkészte: három-négy embert látott orosz egyenruhában, de Jane-t nem tudta kiszúrni.

A helikopter földet ért. Jean-Pierre-nek torkában dobogott a szíve. A földre ugrott, a feszültségtől szinte émelygett. Anatolij mellette ugrott ki. A kapitány elvezette őket a helikoptertől, le a szurdokba.

És ott voltak.

Jean-Pierre úgy érezte magát, mint akit eddig kínoztak és most végre az ő kezében van a kínzás hatalma. Jane a földön ült egy kis patak mellett, Chantallal az ölében. Ellis mögötte állt. Mindketten kimerültnek, legyőzöttnek és demoralizáltnak látszottak.

Jean-Pierre megállt.

– Gyere ide – mondta Jane-nek.

Jane fölállt és feléje ment. A férfi látta, hogy Chantalt a nyakában lógó valamiben cipeli, ami szabadon hagyja a kezeit. Ellis elindult, hogy kövesse.

– Te nem – szólt Jean-Pierre. Ellis megállt.

Jane megállt Jean-Pierre előtt és fölnézett rá. Az fölemelte jobb kezét és teljes erejéből pofonvágta őt. Életének ez volt a legkielégítőbb pofonja. Jane imbolyogva lépett hátra, úgyhogy a férfi azt gondolta, talán el is esik, de Jane visszanyerte egyensúlyát és dacosan nézett rá, miközben a fájdalom könnyei csorogtak le az arcán. Jean-Pierre a nő válla fölött látta, hogy Ellis egy hirtelen lépést tesz előre, aztán visszafogja magát.

Jean-Pierre csalódott volt: ha Ellis megpróbálkozik valamivel, a katonák ráugranak és megverik. De nem baj: a verést hamarosan megkapja.

Jean-Pierre fölemelte a kezét, hogy újra megüsse Jane-t. A nő hátrált, karját védekezőn Chantal elé téve. Jean-Pierre meggondolta magát.

– Erre még sok időnk lesz később – mondta, ahogy leeresztette a kezét. – Rengeteg időnk.

*

Jean-Pierre elfordult és visszasétált a helikopterhez. Jane Chantalra nézett. A gyerek visszanézett rá, ébren volt, de nem volt éhes. Jane átölelte, mintha ugyan a gyereknek lenne szüksége vigasztalásra. Bizonyos szempontból még örült is, hogy Jean-Pierre megütötte, noha arca még mindig égett a fájdalomtól és a megaláztatástól. Ez a pofon olyan volt, mint a válóperben a végítélet: azt jelentette, házasságának véglegesen, hivatalosan, teljességgel vége, és Jane-t semmiféle felelősség nem terheli. Ha a férfi sírt volna, vagy bocsánatot kér, vagy könyörög, hogy ne gyűlölje őt azért, amit tett, Jane bűnösnek érezte volna magát. De a pofon mindennek véget vetett. Már semmit az égvilágon nem érzett iránta: sem egy szemernyi szerelmet, sem tiszteletet, sőt még szánalmat sem. Igazán furcsa, gondolta, pont akkor érzi úgy, hogy teljesen megszabadult tőle, amikor az végleg a fogságába ejtette.

Egészen eddig a kapitány volt a parancsnok, az, aki a lovon jött, de most itt volt Anatolij, Jean-Pierre keleties arcú összekötője, aki átvette az irányítást. Ahogy a parancsokat osztogatta, Jane rájött, hogy érti, mit mond. Már több mint egy éve nem hallott orosz beszédet, és először zagyvaléknak tűnt, de aztán ahogy a füle hozzászokott, minden szót megértett. Éppen azt mondta egy katonának, hogy kötözze össze Ellis kezét. A katona láthatóan felkészült erre és előszedett egy pár bilincset.

Ellis együttműködően nyújtotta előre a kezét és a katona megbilincselte. Ellis levertnek és csüggedtnek látszott. Ahogy megbilincselve és legyőzve látta őt, Jane-t elborította a sajnálat s a kétségbeesés hulláma, s könnyek szöktek a szemébe.

A katona megkérdezte, Jane-t is bilincselje-e meg.

– Nem – mondta Anatolij. – Nála van a gyerek.

A helikopterhez terelték őket. Ellis így szólt:

– Sajnálom. Mármint ami Jean-Pierre-t illeti. Nem tudtam megakadályozni.

Jane megrázta a fejét, jelezve, semmi szükség a bocsánatkérésre, de nem tudott megszólalni. Ellis alázatossága feldühítette, de nem a férfira haragudott, hanem mindenki másra a világon, aki ezt tette vele: Jean-Píerre-re, Anatolijra, Halamra és az oroszokra. Már szinte sajnálta, hogy nem robbantotta föl a bombát.

Ellis felugrott a helikopterre és lenyúlt, hogy Jane-nek segítsen. Jane a bal kezével szorosan tartotta Chantalt, jobb kezét a férfinak nyújtotta. Az fölhúzta őt. Abban a pillanatban, amikor Jane a legközelebb volt hozzá, azt mormogta neki:

– Ahogy felszállunk, köpd le Jean-Pierre-t.

Jane annyira megdöbbent, hogy nem is reagált, ami valószínűleg szerencse is volt. Úgy tűnt, senki sem hallotta Ellist, és különben is egyikük sem nagyon beszélt angolul. Jane arra ügyelt, úgy tegyen, mintha mi sem történt volna.

Az utasfülke kicsi és kopár volt, és olyan alacsony, hogy össze kellett görnyedni benne. Semmi sem volt benne, csak ülőhely gyanánt egy pad, az ajtóval szemközti oldalhoz erősítve. Jane hálásan ült le. Belátott a pilótafülkébe. A pilótaülés két-három lábnyira volt a földtől, oldalánál egy lépcsővel, hogy föl lehessen mászni rá. A pilóta még mindig ott volt – a legénység soha nem száll ki – és a légcsavar még mindig forgott. A zaj nagyon erős volt.

Ellis Jane mellett a földre kuporodott, a pad és a pilótaülés közé.

Anatolij egy katona kíséretében szállt be. Mondott valamit a katonának és Ellisre mutatott. Jane nem hallotta, mit mondott, de a katona viselkedéséből világos volt, hogy Ellist kellett őriznie: levette a puskáját és lazán tartotta a kezében.

Jean-Pierre szállt be utolsónak. A nyitott ajtónál állt és kifelé nézett, ahogy a helikopter felemelkedett. Jane pánikban volt. Az rendben van, hogy Ellis azt mondta, köpje le Jean-Pierre-t, ahogy elindulnak, de hogy csinálja? Jean-Pierre most éppen hátat fordít neki és a nyitott ajtóban áll – ha megpróbálná megütni, valószínűleg elvesztené az egyensúlyát és kiesne. Ellisre nézett, tanácsot remélve. A férfi arckifejezése merev, feszült volt, de nem nézett Jane-re.

A helikopter nyolc-tíz lábnyira emelkedett, megállt egy pillanatra, aztán nagyobb sebességre kapcsolt és tovább emelkedett.

Jean-Pierre elfordult az ajtótól, beljebb jött az utasfülkében és látta, nincs hová ülnie. Habozott. Tudta, hogy most kellene felállnia és végrehajtania a dolgot – bár nem tudta, ez mire jó –, de szinte odaragadt a székhez, dermedten a rémülettől. Ekkor Jean-Pierre megbökte a mutatóujjával, jelezve, hogy álljon föl.

Jane ekkor vágta pofon.

Fáradt volt, nyomorult, fájt mindene, éhes volt, összetört, a férfi meg azt akarta, hogy álljon föl, miközben még a gyereküket is cipelte, azért, hogy ő ülhessen le. Ez a megvető bökés a mutatóujjával mintha csak összegezte volna a férfi minden kegyetlenségét, rosszindulatát, árulását, és ez fölbőszítette Jane-t. Fölállt, Chantallal a nyakában, és a képébe ordította: “Te disznó! Te disznó!” Szavai elvesztek a motor és a süvítő szél zajában, de arckifejezése olyannyira megdöbbentette a férfit, hogy hátralépett.

– Gyűlöllek! – visította Jane, aztán nyújtott kézzel nekirohant, durván hátralökte a férfit, ki a nyitott ajtón.

*

Az oroszok elkövettek egy hibát. Nagyon apró hiba volt, de Ellis csak ebbe tudott kapaszkodni és megpróbálta teljesen kihasználni. Azt a hibát követték el, hogy elöl bilincselték meg, nem hátul.

Remélte, egyáltalán nem fogják megkötözni vagy megbilincselni – ezért is fogta vissza magát emberfölötti erőfeszítéssel, amikor Jean-Pierre ütni kezdte Jane-t. Az az egy esélyük volt, talán nem kötözik meg: végül is fegyvertelen és ők vannak többségben. De Anatolij úgy látszik, elővigyázatos.

Szerencsére nem Anatolij tette föl a bilincset, hanem egy katona. A katonák tudták, sokkal könnyebb olyan fogollyal bánni, aki elöl van megbilincselve – kevésbé valószínű, hogy elesik és segítség nélkül is föl-le tud szállni a járművekről és helikopterekről. Így, amikor Ellis oly készségesen nyújtotta a kezét, a katonának nem támadt hátsó gondolata.

Segítség nélkül nem tudott elbánni három emberrel, főként, hogy az egyiknek fegyvere is volt. Sima küzdelemben esélye nulla volt. Egyetlen lehetősége az lett volna, ha a helikopter lezuhan.

Egy pillanatig mindenki megdermedt, ahogy Jane ott állt a nyitott ajtóban a nyakában lógó gyerekkel és rémült arckifejezéssel nézte, ahogy Jean-Pierre kiesik a levegőbe; Ellis pedig arra gondolt, hogy csak tizenkét-tizenöt láb magasan lehetünk, ez a disznó biztos túléli, milyen kár; aztán Anatolij fölugrott, hátulról megragadta Jane karját és fogva tartotta. Most Anatolij és Jane az utasfülkében, Ellis és a katona között állt.

Ellis megpördült, fölugrott a pilóta megemelt ülése mellett, megbilincselt kezét a pilóta fejéhez emelte, aztán a bilincset a férfi torkának nyomva, megpróbálta őt felemelni.

A pilóta nem esett pánikba.

Lábát a pedálon, bal kezét a vezérlőkaron tartva, jobb kezével fölnyúlt és belecsimpaszkodott Ellis csuklójába.

Ellis megrémült. Ez volt az utolsó lehetősége és már csak egy-két másodperce volt. Az utastérben a katona először majd fél használni a puskát, nehogy a pilótát találja el, és Anatolij, akinél feltételezhetően szintén van fegyver, ugyanettől fél; de aztán azonnal rájönnek, hogy nincs vesztenivalójuk, mert ha Ellist nem lövik le, akkor a gép lezuhan, úgyhogy meg kell kockáztatniuk a dolgot.

Ellis vállát hátulról megragadták. Egy pillantás a sötétszürke kabátujjra elárulta, hogy Anatolij az. Lent a helikopter orrában a géppuskás megfordult, és látva, mi történik; kezdett kikászálódni az üléséből.

Ellis vadul rántott egyet a bilincsen. A fájdalom túl nagy volt a pilótának, úgyhogy mindkét kezét fölemelve fölállt.

Ahogy a pilóta keze és lába nem volt már a műszereken, a gép bukdácsolni kezdett a levegőben. Ellis fölkészült erre és a pilótaülésnek támaszkodva szilárdan állt a lábán, de Anatolij mögötte elvesztette az egyensúlyát és eleresztette Ellist.

Ellis kirántotta a pilótát az ülésből és a földre dobta, aztán a műszerfalhoz nyúlt és lekapcsolta a vezérlőkart.

A helikopter úgy esett le, akár a kő.

Ellis megfordult és felkészült a lökésre.

A pilóta a lábainál hevert a földön, nyakát tapogatta. Anatolij teljes hosszában elvágódott és most az utastér közepén feküdt.

Jane egy sarokban kuporgott, karjával védelmezően ölelve Chantalt. A katona is elesett, de már visszanyerte egyensúlyát, és most féltérden állva a Kalasnyikovot Ellisre emelte.

Ahogy a fegyvert kibiztosította, a helikopter kerekei a földnek ütköztek.

A becsapódástól Ellis térdre esett, de felkészült rá és megtartotta egyensúlyát. A katona oldalt gurult, lövései Ellis fejétől egy yardnyira a helikopter törzsébe fúródtak, aztán előrebukott, fegyverét eldobva kezével keresett magának esés közben támaszt.

Ellis előrehajolt, fölkapta a géppisztolyt és esetlenül tartotta megbilincselt kezében.

Ez az öröm pillanata volt.

Most visszavág. Elszökött, elfogták és megalázták, fázott és éhezett, félt, és tehetetlenül állt, míg Jane-t verték, de most végre, lehetősége van a sarkára állni és küzdeni.

A ravaszra tette az ujját. Túl közel volt egymáshoz a két keze ahhoz, hogy normális helyzetben tudja a Kalasnyikovot tartani, de azért valahogy elbánt vele, bal kezével a ravasz előtt lévő tölténytárnál ragadva meg.

A helikopter motorja leállt, a légcsavarok kezdtek lassulni. Ellis a pilótafülkébe nézett, és látta, hogy a géppuskás kiugrik a pilótaülésnél lévő oldalajtón. Gyorsan úrrá kellett lennie a helyzeten, mielőtt az oroszok odakint észbe kapnak.

Úgy mozdult, hogy a földön fekvő Anatolij most közte és az ajtó között volt, aztán Anatolij arcának szegezte a puskát.

A katona rábámult, meg volt rémülve.

– Kiszállni – mondta Ellis egy fejrándítással. A katona megértette és kiugrott az ajtón.

A pilóta még mindig a földön feküdt, láthatóan nehezen lélegzett. Ellis megrúgta, hogy magára vonja a figyelmét, aztán közölte vele is,

hogy szálljon ki. A férfi nagy nehezen lábra állt, még mindig a torkát szorongatta, majd ő is távozott.

Ellis így szólt Jane-hez:

– Mondd meg ennek a fickónak, hogy szálljon ki a helikopterből és álljon szorosan elém, háttal nekem. Gyorsan, gyorsan!

Jane egy orosz szóözönt zúdított Anatolijra. A férfi fölállt, gyűlölködve Ellisre pillantott és lassan kimászott a helikopterből.

Ellis hátulról Anatolij nyakának szegezte a puska csövét és így szólt:

– Mondd neki, hogy állítsa le a többieket.

Jane újra beszélt és Anatolij egy parancsot kiáltott. Ellis körülnézett. A pilóta, a géppuskás és a katona, aki a helikopterben volt, a közelben állt. Nem sokkal mögöttük volt Jean-Pierre, a földön ült és a bokáját szorongatta; jól sikerült az esése, gondolta `Ellis, nincs túl sok baja. Valamivel távolabb még három katona volt, aztán a kapitány, a ló és Halam.

– Mondd meg Anatolijnak, gombolja ki a kabátját, lassan vegye elő a pisztolyát és nyújtsa át neked – mondta Ellis.

Jane fordított. Ellis keményebben nyomta Anatolij húsába a puskát, míg az előhúzta a pisztolyt és hátranyújtotta maga mögé.

Jane elvette tőle.

Ellis megkérdezte:

– Ez egy Makarov? Igen. Ott a biztonsági zár a bal oldalon.Mozdítsd el, amíg a piros pontot el nem takarja. Ha lőni akarsz, először húzd hátra a závárt, s aztán húzd meg a ravaszt. Oké?

– Oké – mondta Jane. Sápadt volt és remegett, de szája határozott vonalú.

– Mondd neki, utasítsa a katonákat, hogy egyesével hozzák ide a fegyverüket és dobják a helikopterbe – szólt a férfi.

Jane tolmácsolt, Anatolij kiadta a parancsot.

– Fogd rájuk a pisztolyt, ahogy közelebb érnek – tette hozzá Ellis.

A katonák egyesével odajöttek és lefegyverezték magukat.

– Öt fiatalember – mondta Jane.

– Miről beszélsz?

– Itt volt a kapitány, Halam és öt fiatalember. Most csak négyet látok.

– Mondd meg Anatolijnak, hogy kerítse elő a hiányzót, ha életben akar maradni.

Jane Anatolijra kiabált, és Ellist meglepte hangjának hevessége. Anatolij mintha megijedt volna, amikor kiadta a parancsot. Egy pillanat múlva a helikopter farka mögül előkerült az ötödik katona és a többiek után ő is bedobta a fegyverét.

– Ez remek volt – mondta Ellis Jane-nek. – Ez mindent elronthatott volna. Most feküdjenek le mind.

Egy perc múlva mind hason feküdtek a földön.

– Most le kell hogy lődd rólam a bilincset – mondta Jane-nek. Letette a puskát és az ajtó felé előrenyújtotta a kezét. Jane kibiztosította a pisztolyt és csövét a bilincsre tette. Úgy helyezkedtek, hogy a golyó az ajtón menjen ki.

– Remélem, nem törik el a kibaszott csuklóm – mondta Ellis.

Jane becsukta a szemét és meghúzta a ravaszt.

Ellis ordított.

– Ó, bassza meg! – Először pokolian fájtak a csuklói. Aztán a következő pillanatban rájött, nem törtek el, de a bilincs leesett.

Fölkapta a puskát.

– Most a rádiójukat akarom – szólt.

Anatolij parancsára a kapitány egy nagy dobozt kezdett leoldozni a ló hátáról.

Ellis azon tűnődött; vajon tud-e még repülni a helikopter. Az alja biztosan megrongálódott és biztos mindenféle baja történt, de a motor és a műszerfal odafönt ép. Visszaemlékezett rá, hogy Dargban az egyik Hind, akárcsak ez, húsz-harminc lábról lezuhant, aztán újra fölemelkedett. Ennek a dögnek is föl kell szállnia, ha az tudott. Ha nem…

Az esetben fogalma sem volt, mit csináljon.

A kapitány odavitte a rádiót, a helikopterbe tette és visszament a helyére.

Ellis egy pillanatra megnyugodott. Amíg nála van a rádió, addig az oroszok nem tudnak kapcsolatba lépni a bázisukkal. Nem kaphatnak erősítést és nem is tudnak riasztani senkit, hogy mi történt. Ha Ellis fel tudja vinni a helikoptert a levegőbe, akkor megmenekültek üldözőiktől.

– Szegezd Anatolijnak a fegyveredet – mondta Jane-nek. – Megnézem, fel tud-e szállni a gép.

*

Jane meglepően nehéznek találta a fegyvert. Egy ideig nyújtott kézzel célzott Anatolijra, de aztán le kellett eresztenie a karját pihentetni. Bal kezével Chantal hátát simogatta. Chantal az elmúlt percekben időnként fölsírt, de most abbahagyta.

A helikopter motorja beindult, küszködött, aztán leállt. Ó, indulj el, kérlek, imádkozott Jane, kérlek, hadd menjünk már. A motor életre kelt és Jane látta, a légcsavarok pörögni kezdenek.

Jean-Pierre fölnézett.

Ne merészeld, gondolta Jane. Ne mozdulj!

Jean-Pierre felült, Jane-re nézett, aztán fájdalmasan a lábához kapott.

Jane rászegezte a pisztolyt.

A férfi lassan elindult feléje.

– Ne kényszeríts arra, hogy lelőjelek! – sikította Jane, de hangját elnyomta a helikopter egyre erősödő berregése.

Anatolijnak látnia kellett Jean-Pierre-t, mert megfordult és felült. Jane rászegezte a pisztolyt. Az a megadás jeléül fölemelte a kezét. Jane most újra Jean-Pierre felé fordult. Ő tovább közeledett.

Jane érezte, hogy a helikopter rázkódik és megpróbál fölemelkedni.

Jean-Pierre most közel volt. Jane tisztán látta az arcát. Kezeit széttárta, mintegy hívogatóan, de szemében őrült fény volt. Ennek elment az esze, gondolta Jane, de lehet, hogy ez már sokkal régebbben megtörtént.

– Megteszem! – kiáltott Jane, noha tudta, hogy a férfi nemhallhatja. – Lelőlek!

A helikopter felemelkedett.

Jean-Pierre rohanni kezdett.

Miközben a gép emelkedett, Jean-Pierre fölugrott rá. Jane remélte, újra kiesik, de a másik szilárdan tartotta magát. A férfi gyűlölettel a szemében nézett rá és ugráshoz készülődött.

Jane behunyta a szemét és meghúzta a ravaszt.

A pisztoly megrándult a kezében.

Újra kinyitotta a szemét. Jean-Pierre még mindig állt, csodálkozó arckifejezéssel. Kabátja mellén egy sötét folt kezdett terjedni. Jane pánikba esve újra meghúzta a ravaszt, aztán újra, aztán harmadszor is. Az első kettőt elvétette, de a harmadik mintha eltalálta volna a férfi vállát. Megpördült, most arccal kifelé volt és előreesett, ki az ajtón.

Eltűnt.

Megöltem, gondolta Jane.

Először valami vad diadalt érzett. A férfi megpróbálta elfogni, bebörtönözni és rabszolgájává tenni. Úgy vadászott rá, akár egy állatra. Elárulta és megverte. És most ő megölte.

Aztán a szomorúság kerítette a hatalmába. Leült a földre és zokogott. Chantal is sírni kezdett, és Jane ringatta a gyereket, miközben együtt bőgtek.

Nem tudta, mennyi ideig maradt így. Végül fölállt, előrement, hogy a pilótaülés mellé állhasson.

– Jól vagy? – kiabálta Ellis.

Jane bólintott és megpróbálkozott egy gyenge mosollyal.

Ellis visszamosolygott, rámutatott az egyik műszerre és azt kiáltotta:

– Nézd! Tele a tank!

Jane megcsókolta az arcát. Egy nap majd elárulja, hogy lelőtte Jean-Pierre-t, de nem most.

– Milyen messze van a határ? – kérdezte.

– Egy óranyira sincs. És senkit nem tudnak utánunk küldeni, mert nálunk a rádiójuk.

Jane kinézett az ablakon. Közvetlenül előttük láthatta azokat a hófödte hegycsúcsokat, amiket meg kellett volna másznia. Nem hiszem, hogy meg tudtam volna csinálni, gondolta. Azt hiszem, lefeküdtem volna a hóba és meghalok.

Ellis arcán vágyódó kifejezés tükröződött.

– Mire gondolsz? – kérdezte Jane.

– Arra gondoltam, hogy mennyire szeretnék egy roast–beef szendvicset, salátával, paradicsommal és majonézzel, mindezt tiszta búzakenyéren – mondta és Jane mosolygott.

Chantal mocorgott és sírt. Ellis egyik kezével megérintette a rózsaszín arcocskát.

– Éhes – mondta Jane.

– Visszamegyek és gondoskodom róla – mondta Jane. Visszament az utasfülkébe és leült a padra. Kigombolta kabátját és ingét, s etetni kezdte a gyereket, miközben a helikopter a kelő napban repült tovább.

HUSZADIK FEJEZET

Jane nagyon kellemesen érezte magát, ahogy a villanegyedben sétált, majd bemászott Ellis mellé a kocsiba. Igazán sikeres délután volt a mai. A pizza finom volt, Petalnak nagyon tetszett a “Flashdance”. Ellis nagyon idegeskedett amiatt, hogy a lányát bemutatja barátnőjének, de Petal teljesen el volt ragadtatva a kis Chantaltól és minden nagyon könnyen ment. Ellis ennek annyira örült, hogy miután Petalt hazavitték, azt javasolta, Jane jöjjön föl vele és üdvözölje Gillt. Gill behívta őket, gügyögött Chantalnak, szóval Jane egyetlen délután megismerkedett a volt feleséggel és Ellis lányával is.

Ellis – Jane nem tudott hozzászokni ahhoz, hogy a neve valójában John, és elhatározta, mindig Ellisnek fogja hívni –, szóval Ellis a hátsó ülésre tette Chantalt és bemászott újra Jane mellé.

– Na, mi a véleményed? – kérdezte, ahogy elindultak.

– Nem mondtad, hogy csinos – szólt Jane.

– Petal csinos?

– Gillre gondoltam – nevetett Jane.

– Igen, csinos.

– Kedves emberek és nem érdemlik meg, hogy olyanok közé keveredjenek, mint te.

Jane tréfálkozott, de Ellis komoran bólintott.

Jane odahajolt és megérintette a combját.

– Nem úgy értettem – szólt.

– De akkor is igaz.

Egy darabig csöndben mentek tovább. Hat hónapja már, hogy elmenekültek Afganisztánból. Időnként Jane minden ok nélkül elsírja magát, de már elmúlt az a lidércnyomás, mikor álmában újra meg újra lelövi Jean-Pierre-t. Rajta és Ellisen kívül senki nem tudja, mi történt – Ellis még feletteseinek is hazudott Jean-Pierre halálát illetően –, és Jane elhatározta, Chantalnak majd azt mondja, apja Afganisztánban, a háborúban halt meg: ennyit és nem többet.

Ahelyett, hogy visszafelé, a városba tartott volna, Ellis egy csomó mellékutcán hajtott keresztül, végül leparkolt egy üres telek közelében, ahonnan láthatták a vizet.

– Mit fogunk itt csinálni? – kérdezte Jane. – Szerelmeskedni?

– Ha akarod. De én beszélni akarok veled.

– Oké.

– Ez a nap jól sikerült.

– Igen.

– Petal most sokkal nyugodtabb volt velem, mint bármikor máskor.

– Vajon miért?

– Van egy elméletem – mondta Ellis. – Miattad és Chantal miatt. Most, hogy én is egy család tagja vagyok, többé nem fenyegetem az otthonát és a biztonságát. Azt hiszem, ezért.

– Ez elég értelmesen hangzik. Erről akartál beszélni?

– Nem. – A férfi habozott. – Otthagyom az Ügynökséget.

Jane bólintott.

– Nagyon örülök – mondta lelkesen. Valami ilyesmit várt. A férfi rendezte a számláit és becsukta a könyvet, – gondolta.

– Az afgán megbizatásnak vége – mondta. – Masud kiképzőprogramja elkezdődött és az első szállítmányt már megkapták. Masud most olyan erős, hogy a téli fegyverszünetről tárgyal az oroszokkal.

– Jó! – mondta Jane. – Mindennek örülök, ami fegyverszünethez vezet.

– Amíg Washingtonban voltam, te meg Londonban, ajánlottak egy másik állást. Ez valami olyasmi, amit igazán szeretnék csinálni és ráadásul jól is fizet.

– Mi az? – kérdezte Jane kíváncsian.

– Új elnöki megbízatás, ami a szervezett bűnözéssel kapcsolatos.

– Veszélyes? – szorította össze Jane szívét a félelem.

– Nekem nem. Én már idős vagyok ahhoz, hogy titkosügynökként dolgozzak. Az én feladatom a titkosügynökök munkájának irányítása lenne.

Jane biztos volt benne, hogy a másik nem egészen őszinte hozzá.

– Mondd meg az igazat, te disznó – szólt.

– Nos, sokkal kevésbé veszélyes, mint amit eddig csináltam. De annyira azért nem biztonságos, mint egy óvónő munkája.

Jane rámosolygott. Már tudta, a másik hová akar kilyukadni és ez boldoggá tette.

– És itt lesz New Yorkban a bázisom – mondta.

Ez meglepte Jane-t.

– Tényleg?

– Miért csodálkozol ennyire?

– Mert én az ENSZ-nél megpályáztam egy állást. Itt, New Yorkban.

– Nem mondtad nekem, hogy erre készülsz! – a férfi hangja sértődötten hangzott.

– Te sem beszéltél nekem a terveidről – méltatlankodott Jane.

– Épp most mondtam el neked.

– Én is.

– De... el akarsz hagyni?

– Miért ott kell élnünk, ahol te dolgozol? Miért nem lakhatunk ott, ahol én dolgozom?

– Azalatt a hónap alatt, amikor most külön voltunk, teljesen megfeledkeztem róla, milyen átkozottul érzékeny vagy.

– Igaz.

Csönd volt.

Végül Ellis azt mondta:

– Nos, ha mindketten New Yorkban fogunk élni…

– Lakhatnánk közös lakásban?

– Igen – mondta a férfi habozva.

Jane hirtelen megbánta, hogy dühbe jött. A férfi nem volt tapintatlan, csak hallgatag. Majdnem elvesztette őt Afganisztánban, és most már soha nem tudott hosszasan haragudni rá, mert emlékezett, mennyire megrémült, örökre el kell esetleg válniuk, és hogy milyen kimondhatatlanul boldog volt, mikor együtt maradhattak és túlélték az egészet.

– Oké – mondta lágyabb hangon. – Béreljünk közös lakást.

– Tulajdonképpen… arra gondoltam, hogy hivatalossá is tehetnénk a dolgot. Ha akarod.

Ez volt az, amire Jane várt.

– Hivatalossá? – kérdezte, mintha nem értené.

– Igen – mondta a férfi zavartan. – Úgy értem, összeházasodhatnánk. Ha akarod.

Jane boldogan nevetett.

– Csináld rendesen, Ellis! – mondta. – Kérj meg!

A férfi megfogta a kezét.

– Jane, drágám, szeretlek. Hozzám jössz feleségül?

– Igen! Igen! – mondta. – Amilyen hamar csak lehet! Holnap! Ma!

– Köszönöm – mondta a férfi.

Jane hozzáhajolt és megcsókolta.

– Én is szeretlek.

Aztán csöndben ültek, fogták egymás kezét és nézték a naplementét. Milyen furcsa, gondolta Jane, Afganisztán valószínűtlennek tűnik most, mint egy rossz álom, eleven, de már nem fenyegető. Elég jól emlékezett az emberekre – Abdullahra, a mullahra, Rabiára a bábára, a jóképű Mohammedre, az érzéki Zaharára és a lojális Farára – de a bombák, a helikopterek, a félelem és a megpróbáltatás lassan elhalványult az emlékek között. Ez az igazi kaland, férjhez menni, Chantalt fölnevelni és jobbá tenni számára a világot.

– Mehetünk? – kérdezte Ellis.

– Igen. – Jane még egyszer megszorította a férfi kezét, aztán elengedte. – Sok a tennivalónk.

A férfi elindította a kocsit és visszahajtottak a városba.

VÉGE

KIADJA A VICTORIA Kft.

VELELŐS VEZETŐ A TÁRSASÁG ÜGYVEZETŐJE

KÉSZÜLT AZ ALFÖLDI NYOMDÁBAN, 1989-BEN

MUNKASZÁM: 1646.66-19-2

FELELŐS VEZETŐ: BENKŐ ISTVÁN

ISBN 963 02 6516 8